

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodň, ktorú treba zapáliť „

**Školský vzdelávací program pre žiakov so všeobecným
intelektovým nadaním
Šanca pre všetkých
ISCED 2**

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy	9
1. Charakteristika a veľkosť školy	9
2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy	10
3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania	13
4. Charakteristika žiakov	15
5. Charakteristika pedagogického zboru	17
6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	20
7. Organizácia prijímacieho konania	22
8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	23
9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	25
10. Škola ako životný priestor	26
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní	27
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	28
1. Pedagogický princíp školy. Vlastné ciele výchovy a vzdelávania	29
2. Zameranie školy	31
2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 2	33
2.2. Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním	34
2.3. Pedagogické stratégie	37
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ..	38
3. Prierezové témy	43
3.1. Multikultúrna výchova	43
3.2. Mediálna výchova	44
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	44
3.4. Environmentálna výchova	45
3.5. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	46
3.6. Ochrana života a zdravia	47
3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	48
3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	48
4. Finančná gramotnosť	49
III. Vnútny systém kontroly	54
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole	54
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	56
1.2. Zásady hodnotenia žiaka	56
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	58
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	61
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	63
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	64
2. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	66
2.1. Ciele kontroly	66
2.2. Formy, metódy a spôsob kontroly	67
2.3. Oblasti kontrolnej činnosti	67
3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov	69
3.1. Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	69
3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov	70
3.3. Stupnica hodnotenia	71

3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon	72
3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie	73
3.6. Celkové hodnotenie	74
3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia	75
3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách	75
4. Hodnotenie školy	76
IV. Učebný plán	79

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň základnej školy
pre žiakov so všeobecným
intelektovým nadaním

Vzdelávací program	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983
Dátum a miesto vydania:	31. 08. 2012

---

riaditeľka školy

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Grznárová	zástupkyňa riaditeľky školy 1.-4. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním : výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	<ul style="list-style-type: none"> • V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa ..... Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy

P.č.	Meno a priezvisko	Podpis
1.	Mgr. Benedikt Varga	
2.	PaedDr. Silvia Bereczová	
3.	Bc. Zuzana Ivanová	
4.	Ing. Helena Psotová	
5.	Mgr. Július Morávek	
6.	Ing. Jozef Mečiar	
7.	Mgr. Aneta Lazarová	
8.	Viera Káčerová	
9.	Roman Budai	
10.	PhDr. Peter Veselý, PhD.	
11.	PaedDr. Žaneta Gužíková	

V Šali dňa

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je spravidla jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku 2013/2014 má škola 334 žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2013/14
Počet tried celkom	4	2	3	2	2	3	2	2	2	22
z toho pre nadané deti	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	45	34	37	36	33	47	28	37	37	334
z toho individ. integrovan.	0	0	3	2	2	3	0	1	4	15
z toho v tried. pre nadané deti	17	15	7	15	12	15	12	12	15	120
v ŠKD	29	25	29	20	0	0	0	0	0	103

V škole sa od školského roku 2000/2001 venujeme vzdelávaniu žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. V prvých rokoch sa žiaci vzdelávali podľa Programu alternatívneho vzdelávania intelektovo nadaných žiakov autorky PhDr. Jolany Laznibatovej, CSc., po ukončení jeho overovania sa pretransformoval do Alternatívneho programu edukácie nadaných (APROGEN). V súčasnosti vzdelávame žiakov podľa platnej legislatívy v súlade s

programom APROGEN. Jedná sa o segregovanú formu vzdelávania týchto detí v samostatných triedach a celé vzdelávanie, vybavenie priestorov i pedagogickí zamestnanci sa sústreďujú na uspokojovanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb nadaných žiakov. Aj keď ide o segregovanú formu vzdelávania, žiaci žijú v škole v prostredí svojich rovesníkov z ostatných bežných tried, komunikujú s nimi, zúčastňujú sa spoločných aktivít, teda sú v dennom kontakte s bežnou populáciou svojich rovesníkov.

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku 2013/2014 sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť 22 učební, na prízemí aj na poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5. – 9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramikou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutoční začiatkom septembra 2012. Rozšíri sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch

telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule, k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, školská knižnica, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou.

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinoz, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním pracujú v obohatenom prostredí učební. Súčasťou vybavenia sú napríklad koberce, počítače, kopírovacie stroje, CD prehrávače, príručná knižnica s encyklopedickou literatúrou, televízor, video, ktoré sú zabezpečované z prostriedkov rodičov, resp. sponzorov. K dispozícii majú aj ďalšie učebne na delené vyučovanie. Žiaci pracujú aj s rôznymi učebnými materiálmi, pracovnými listami, špeciálnymi učebnicami pre nadaných, no používajú aj učebnice bežných tried.

Vo Vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie je určené povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie, ktoré umožní plnenie výchovno-vzdelávacích cieľov vzdelávania nadaných v súlade so ŠkVP a učebným plánom, ako aj so ŠVVP žiakov nasledovne.

Priestory školy sa členia na:

- všeobecné učebne (triedy),
- jazyková učebňa (učebne),
- špeciálne učebne predmetov, ktorých vyučovanie to podľa školského vzdelávacieho programu vyžaduje (chémia, technika...)
- učebňa informatiky,
- telocvičňa, resp. učebňa (učebne) s upraveným bezpečným povrchom podlahy,
- učebňa (učebne) upravená na pracovné vyučovanie,
- informačno-študijné centrum (knížnica, médiotéka),
- priestory pre aktívne využitie voľného času, spoločné činnosti a relaxáciu,
- priestory vhodné pre hromadné stretávanie sa žiakov celej školy alebo tried, učiteľov
- a rodičov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub, záujmové krúžky),
- miestnosti pre prípravné práce učiteľov a ich relaxáciu (zborovňa, kabinety),
- priestory pre uloženie učebných pomôcok,
- kancelárie vedenia školy a nepedagogických zamestnancov školy,
- ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy (kotolňa, sklad ap.),
- priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne),
- spoločné priestory pre hygienu žiakov vrátane WC
- priestory pre hygienu zamestnancov školy vrátane WC
- priestory spoločného stravovania,
- miestnosť pre riešenie zdravotných problémov,
- školské ihrisko, školský dvor alebo iný pozemok vhodný na športy, relaxáciu, prípadne
- vyučovanie na čerstvom vzduchu.

K povinnému materiálnemu a technickému vybaveniu patria:

- polyfunkčné vybavenie učební, umožňujúce žiakom pracovať pri rôznom rozmiestnení pracovných miest, ako i na zemi,
- funkčné vybavenie špeciálnych učební (jazyky, chémia, technika...)
- vybavenie miestností na voľný čas a rekreáciu,
- vybavenie telocvične, športové a telocvičné pomôcky,
- učebnice, alternatívne učebnice, učebné materiály, pracovné zošity,
- doplnková literatúra pre žiakov, náučná literatúra, encyklopédie, krásna literatúra,
- literatúra pre učiteľov, metodické materiály,
- interaktívne výukové programy na nosičoch CD, DVD,
- audiotechnika a videotechnika,
- počítačová technika pre žiakov, zariadenie počítačovej učebne s napojením na internet,
- osobné počítače s príslušenstvom a napojením na internet pre vedenie školy,
- pedagogických pracovníkov i administratívnych zamestnancov školy,
- rozmnožovacia technika, výkonná kopírka na rozmnožovanie alternatívnych učebných
- materiálov,
- spotrebný materiál.

Z takto určeného materiálno-technického a priestorového zabezpečenia škola nedisponuje jazykovou učebňou. Napriek tomu, že knižničný fond detskej a odbornej literatúry sa pravidelne priebežne dopĺňa, škola nemá špeciálne zariadenú učebňu, ktorá by sa využívala ako školská knižnica.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,
- 28 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piatego a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piatego až deviateho ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdnovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25

Obedňajšia prestávka 30-minút

7. 14.00 14.45

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

Organizácia výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je upravená v ŠkVP tak, aby zohľadňovala požiadavky a špecifiká výchovy a vzdelávania týchto žiakov. Výchova a vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním v školách pre žiakov s nadaním je organizovaná v súlade s § 103, § 104 a § 106 zákona č. 245/2008 Z. z. a vyhláškou MŠ SR č. 307/2008 Z. z. Na stupni ISCED 2 sa jedná o piaty až deviaty ročník základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Vzdelávanie na 2. stupni základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je celodenné v rámci dennej formy štúdia. Poobedňajšie vyučovanie je zamerané predovšetkým na záujmové aktivity nadaných žiakov. Podľa § 104 ods. 9 školského zákona je v triede piateho až deviateho ročníka základnej školy (teda na stupni ISCED 2) pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním najviac 16 žiakov. Tento počet možno so súhlasom rady školy a zriaďovateľa zvýšiť. Vyučovanie jednotlivých predmetov sa realizuje v rámci jednotlivých tried alebo aj v menších skupinách (delenie triedy). Vyučovanie sa organizuje v hodinových, v prípade potreby viachodinových časových jednotkách, jedna vyučovacia hodina má 45 minút. Vzdelávací proces v škole pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je výrazne individualizovaný. Jednotliví žiaci s intelektovým nadaním môžu byť preradení do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, absolvovať viacero ročníkov počas jedného školského roka, absolvovať niektoré učebné predmety vo vyššom ročníku. Ak je intelektovo nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, pracuje podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, v ktorom sú zohľadnené aj výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce z tohto znevýhodnenia.

Riaditeľ školy môže rozhodnúť o preradení alebo vylúčení žiaka zo vzdelávacieho programu pre neplnenie požiadaviek takéhoto vzdelávania alebo zo zdravotných dôvodov na návrh odborného lekára.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich okolo 10 a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2012/2013 sú zriadené štyri triedy v 1.-4. ročníku, štyri triedy v 5. – 9. ročníku, keďže trieda pre intelektovo nadaných žiakov v deviatom ročníku sa neotvorila.

V predchádzajúcich piatich rokoch absolvovali žiaci s intelektovým nadaním aj deviaty ročník, čo bude pokračovať aj od školského roku 2013/2014.

Ak sa výnimočné nadanie prejaví už u dieťaťa v mladšom školskom veku, treba vytvoriť podmienky na to, aby sa ďalej rozvíjalo, a minimalizovať riziká, že sa postupne spriemeruje. Vo výchovno-vzdelávacom procese im treba zabezpečiť taký prístup, ktorý umožní realizovať a rozvinúť ich potenciál a tým obohatiť ich osobnosť. Tak sa vytvárajú predpoklady, aby títo žiaci v budúcnosti ako nadaní dospelí mohli obohatiť spoločnosť.

Nadanie u dieťaťa je možné rozpoznať už v predškolskom veku. Niektoré deti veľmi skoro po narodení rozoznávajú ľudí a predmety, kontaktujú sa s okolitým svetom skôr ako ostatné deti, reagujú na svoje okolie úsmevom. Začínajú taktiež skôr chodiť. Dieťa sa celkovo vyvíja charakteristickým spôsobom, je „iné“ ako ostatné deti. Nadané deti sú aktívnejšie, majú menšiu potrebu spánku, preto ich netreba nútiť do poobedného odpočinku, ale je vhodnejšie im vymyslieť iný náhradný program (čítanie, písanie, práca s PC alebo iné hry podporujúce ich myslenie...). Nadané deti môžu mať rýchlejší vývoj rečových schopností. Môžu sa však u nich vyskytnúť drobné poruchy reči. Tieto deti majú veľkú slovnú zásobu, bohaté myslenie, množstvo nových myšlienok, ktoré chcú rýchlo povedať, ale kapacita reči im na to nestačí. Nadané dieťa je veľmi zvedavé, má množstvo otázok a je podráždené a nahnevané, pokiaľ na svoje otázky nedostane dostatočné odpovede. Napríklad nadanie pre vedu sa v detstve prejavuje ako záujem dieťaťa rozlišovať rôzne typy áut, vtákov, chuť dozvedieť sa o nich čo najviac. Takéto deti sú už v ranom veku výnimočne zvedavé. Majú úžasnú schopnosť koncentrovať sa a mať neuveriteľnú výdrž v tom, čo ich baví, na čo majú predpoklady. Dokážu vytrvať vo svojom záujme dlhé hodiny, pričom neregistrujú nič a nikoho navôkol. Nadané deti majú zrýchlený vývin, ľahko sa učia, vedia všetko skôr, lepšie a rýchlejšie, majú skvelú pamäť. Učivo si zapamätávajú už počúvaním v škole. Popri vnímaní učebnej látky dokážu a venovať ešte ďalším činnostiam (čítať knihu, lúštiť krížovku, riešiť v hlave iný problém,...). Nadané deti viac priťahujú intelektuálne hry a zábava, ktoré menej súvisia s pohybom a športom. Majú často špecifický zmysel pre humor. Sú nezávislé, introvertné a uzavreté. Radi na seba berú riziko neúspechu. Majú veľkú životnú energiu, sú silnými osobnosťami, individualisti, majú silnú potrebu získavania informácií, sebadisciplínu, sebadôveru, ctižiadostivosť, majú originálne myšlienky a vyjadrovanie, silnú motiváciu dosahovať dobré výkony a potrebu byť najlepší, ale nie sú to deti, ktoré sa snažia byť stredobodom. Sú príliš múdre na to, aby sa so svojimi schopnosťami predvádzali. Skôr majú tendenciu a sklon svoje schopnosti pred okolím skrývať, aby zapadli do kolektívu. Nadané deti sa ťažko prispôbujú, nerešpektujú autority, sú presvedčené o svojej pravde, nechcú ísť tou istou cestou ako ostatní. Neakceptujú všeobecný názor a sú večnými oponentmi, preto sú občas nedisciplinovaní a môžu byť s nimi problémy. Nie sú schopné prirodzene splynúť s kolektívom svojich rovesníkov, nie vždy súhlasia s názorom kolektívu, preto sú často tzv. „osamelými bežcami“. Majú problém vytvoriť si sociálne kontakty so svojimi rovesníkmi, preto často vyhľadávajú spoločnosť starších detí alebo dospelých. Dôležitým je pre nadané deti zaradiť ich do primeraného kolektívu a pripraviť im adekvátne podmienky, v ktorých by si našli kamarátov a to už v predškolskom období, a samozrejme neskôr i v škole. Nadané deti sú oveľa citlivejšie a zraniteľnejšie ako iné deti. Emocionálne a sociálne dozrievajú neskôr, preto sú intenzívnejšie a dlhodobejšie naviazané na rodičov, najmä matku alebo iných dospelých v rodine, najčastejšie na starých rodičov. V cudzom prostredí sú neisté a väčšinou odmietajú s cudzími ľuďmi komunikovať. V rodine a škole potrebujú mať pocit istoty

a bezpečia. S takýmto kvalitným rodinným a školským zázemím majú všetky predpoklady na to, aby sa dobre uplatnili i v budúcom živote.

Za nadaného žiaka sa pokladajú tí žiaci, ktorí v porovnaní s rovesníkmi podávajú alebo majú potenciál podávať vysoko nadpriemerné výkony v niektorej oblasti alebo oblastiach činnosti (vzhľadom na to, že ide o žiaka, tieto činnosti sú orientované na oblasti súvisiace s výchovou a vzdelávaním). Nadaní žiaci/deti musia byť identifikovaní kvalifikovanými profesionálmi. Aby mohli plne realizovať svoj prínos pre spoločnosť, potrebujú osobitnú podporu a taký vzdelávací program, ktorý školy v rámci bežných výchovno-vzdelávacích programov neposkytujú.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehĺbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

V triedach pre žiakov s VIN sa vzdelávajú žiaci s nadpriemerne rozvinutými poznávacími schopnosťami v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci s VIN sú zároveň žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, 2 zástupkyne riaditeľky školy, 10 učiteľov 1.- 4. ročníka, 1 asistentka žiaka, 16 učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky). Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávateľia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od školského roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. V oblasti vyučovania anglického jazyka budeme pokračovať v spolupráci s externými učiteľmi (jedna učiteľka anglického jazyka na čiastočný úväzok). Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učitelia s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi.

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou sekcie riadenia a školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborní-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v naplňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity,

podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelujúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

Učiteľia žiakov s intelektovým nadaním spĺňajú požiadavky pedagogickej a odbornej spôsobilosti podľa platných predpisov. Na stupni ISCED 2 to je aprobácia pre vyučovanie jednotlivých predmetov štátneho vzdelávacieho programu a vzdelávanie sa v oblasti predmetov zaradených v ŠkVP (Finančná gramotnosť a Regionálna výchova). Pedagogickí pracovníci škôl pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa zaraďujú na vyučovanie do tried pre žiakov s VIN spravidla po absolvovaní príslušných testov v CPPP a P, na základe ktorých psychológ môže alebo nemusí potvrdiť ich spôsobilosť vzdelávať a vychovávať žiakov s intelektovým nadaním. Snahou vedenia školy je zabezpečiť, aby títo pedagógovia boli zaškolení a dostatočne uvedení do špecifik práce s intelektovo nadanými žiakmi. Pedagógovia si môžu zvyšovať kvalifikáciu priebežným vzdelávaním, špeciálnym inovačným štúdiom alebo cyklickým vzdelávaním zameraným na pedagogiku nadaných.

Pedagogickí zamestnanci:

- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj rozvoj a celoživotné učenie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,

- sú ako súčasť kolektívu schopní efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci :

- svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj rast, ako aj odborný a osobnostný rast všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky.

Pri vzdelávaní žiakov so všeobecným intelektovým nadaním na stupni ISCED 2 je povinne zabezpečená spolupráca s psychológom, ktorý sleduje osobnostný, kognitívny, emocionálny a sociálny vývin žiakov, intervencuje doň psychologickými prostriedkami, ak je to potrebné, a poskytuje poradenské služby pedagogickým pracovníkom. V škole využívame služby psychológa centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktorý diagnostikoval všeobecné intelektové nadanie žiakov.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** svoj sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,

- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa,
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava),
- doktorandské štúdium,
- 1. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (MPC, ŠPÚ),
- dopravná výchova (MPC Bratislava),
- priebežné (2- ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava),
- vzdelávanie v module „Komunikácia “ (MPC Bratislava),
- tanečná výchova (MPC Bratislava),
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF Nitra).

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí zamestnanci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka ,
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci,
- tvorba prezentácií v Power Pointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci,
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec,
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- tvorba výchovného programu – aktualizácie vzdelávanie – 1 zamestnanec,
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD,
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- tvorba úloh z matematiky – aktualizácie vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci,
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.- 4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci.

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- Environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizčné vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka,
- Príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD,
- Funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

7. Organizácia prijímacieho konania

Pri prijímaní žiakov do školy sa postupuje v zmysle platnej legislatívy a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Šaľa 7/2011 o určení školských obvodov pre jednotlivé školy v meste Šaľa. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne riaditeľ školy do 31. mája, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má základné vzdelávanie začať. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (spádová škola), ak zákonný zástupca nevyberie pre svoje dieťa inú základnú školu. Ak je žiak zapísaný na základnú školu mimo jeho školského obvodu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy. Riaditeľ spádovej školy prednostne prijíma na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy a žiakov z iných obvodov v prípade voľných kapacít. Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len zápis). Zápis sa koná v prvý pondelok, utorok a stredu v týždni po 15. januári kalendárneho roka v budove školy. Presný časový harmonogram zápisu určuje zriaďovateľ Mesto Šaľa po prerokovaní s riaditeľom základnej školy. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast, alebo odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Základná škola pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky vyžaduje osobné údaje

- a.) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa,

b.) meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko zákonných zástupcov.
Pri zápise škola používa Záznamový hárok na zisťovanie zrelosti dieťaťa a pracovný list. Prostredníctvom týchto interných dokumentov schválených metodickým združením 1. - 4. ročníka zisťujeme úroveň školskej zrelosti dieťaťa, a tým jeho školskú spôsobilosť. Pri zápise zákonný zástupca dáva písomný súhlas na spracovanie osobných údajov dieťaťa s výnimkou ich zverejnenia. Zároveň poskytuje škole údaje o dieťati súvisiace s jeho zdravotným stavom, absolvovaním predprimárneho vzdelávania, záujmami dieťaťa a niektoré iné údaje (navštevovanie ŠKD, stravovanie v školskej jedálni, absolvovanie etickej alebo náboženskej výchovy).

Do prvého ročníka možno začleniť aj dieťa so všeobecnými výchovno-vzdelávacími potrebami. O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Na zápise do prvého ročníka je spravidla prítomný psychológ z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, špeciálny pedagóg a pedagogický zástupca materskej školy.

Do prvého ročníka možno výnimočne prijať dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku, a to vždy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast.

Do vyšších ročníkov základnej školy sa prijímajú žiaci na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a potvrdenia riaditeľstva predchádzajúcej školy o odhlásení sa žiaka z dôvodu presťahovania sa alebo aj z iných dôvodov. Riaditeľ školy v prípade voľných kapacít prijme prednostne žiaka zo školského obvodu. Žiaka z iného školského obvodu riaditeľ školy nie je povinný prijať. V prípade prijatia takéhoto žiaka do základnej školy vydá riaditeľ školy rozhodnutie o prijatí do príslušného ročníka.

Do triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sú žiaci prijímaní na základe žiadosti zákonného zástupcu a s jeho informovaným súhlasom po diagnostike vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Žiaka možno prijať aj vo vyššom ročníku tiež po diagnostike vykonanej CPPPaP. Takýto žiak je prijatý na diagnostický pobyt na dobu troch mesiacov a po vyhodnotení pobytu psychológom, triednym učiteľom a ostatnými vyučujúcimi môže byť zaradený do triedy pre žiakov s IND natrvalo. Žiakov do týchto tried prijímame nielen z nášho školského obvodu, ale aj z ostatných obvodov v meste a v okrese, v prípade záujmu aj z o susediaceho okresu .

8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

Medzi dlhodobé projekty realizované školou patril **Projekt alternatívnej starostlivosti o vzdelávanie nadaných detí v podmienkach ZŠ** autorky PhDr. Jolany Laznibatovej, CSc., prostredníctvom ktorého sa škola naučila vytvárať čo najlepšie podmienky pre vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov nielen v meste, ale aj v okrese.

Získané skúsenosti teraz plne uplatňujeme pri vzdelávaní intelektovo nadaných žiakov v zmysle platnej legislatívy.

Škola patrí medzi prvé školy v okrese, ktoré získali finančné dotácie z projektu **Infovek – Otvorená škola** na základe úspešného projektu zameraného na vzdelávanie žiakov, rodičov, obyvateľov z okolia školy a mesta, učiteľov, detí z materských škôl a pod., pre ktorých sa organizovali kurzy v oblasti IKT v duchu myšlienky otvorenej školy. Dotáciu z projektu Infovek sme získali opakovane a pomocou nej sme vybudovali počítačové učebne.

S podobným programom a cieľom sme sa úspešne zapojili do projektu **Digitálni štúrovci**. Učebne aj v súčasnosti využívame vo vzdelávaní žiakov v predmetoch informatická výchova a informatika od prvého ročníka i v záujmovej činnosti žiakov, keďže informatická gramotnosť je jednou z priorít školského vzdelávacieho programu.

Cieľom projektu **Šport – Otvorená škola** bolo skvalitniť prostredie školy vybudovaním trávnatého futbalového ihriska pre žiakov školy, záujmové skupiny, obyvateľov sídliska a podpora myšlienky otvorenej školy, čo sa aj podarilo realizovať.

Významné bolo zapojenie do projektu **Zdravá škola**, v ktorom škola získala certifikát MŠ SR a bola zaradená do siete škôl podporujúcich zdravie. Ďalším projektom bol **Comenius**, vďaka ktorému škola spolupracovala so školami v Nemecku, Lotyšsku, v Španielsku a Veľkej Británii. Uskutočnili sa stretnutia pedagógov z týchto škôl. Pedagógovia si vymieňali skúsenosti, spoznávali školské systémy príslušných krajín, pripravovali zaujímavé podujatia a programy aj pre žiakov škôl, spoznávali vyučovací proces a pri zahraničných návštevách aj históriu, zvyky, tradície jednotlivých štátov a podobne.

Zatiaľ neúspešné bolo prihlásenie sa do projektov, prostredníctvom ktorých sme sa snažili získať finančné prostriedky na vybavenie jazykového laboratória a školskej knižnice.

V škole sme realizovali a realizujeme viaceré krátkodobé projekty s rôznym zameraním, napríklad :

- protidrogovým -Šaľa – mesto prevencie v spolupráci s mestom Šaľa,
- environmentálnym - Stromu života - Modré z neba, Živá voda, Kto nazbiera viac realizovaný v spolupráci s mestom, zameraný na separovaný zber obalov z komunálnych odpadov, použitých batérií, separovanie pokračuje aj v súčasnosti,
- osobnostným a komunikačným v spolupráci s CPPP a P- zamerané na získanie sebaúcty, vzájomnú akceptáciu a úctu k osobe druhého, na kooperáciu a súdržnosť triedneho kolektívu, kolektívnu zodpovednosť a predchádzanie patologických javov, napr. šikanovanie, na nácvik komunikácie a asertívneho správania, na prehlbenie pozitívnej emocionálnej atmosféry v triede,
- športovým - Lopta je môj kamarát realizovaný v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom- zameraný na športové aktivity s loptou pre deti, rodičov, starých rodičov, pedagógov a priateľov školy,
- kultúrnym – Tancujeme a spievame s Kratulienkou v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom, Kratulienka je detský folklórny súbor, ktorý pracuje v našej škole a pripravuje pásma ľudových tancov a piesní, zvykov a detských hier, s ktorými vystupuje pri rôznych príležitostiach pre širokú verejnosť,
- vzdelávacím – Univerzita Viem, kde žijem – s environmentálnym zameraním, žiaci z tried pre nadané deti spoznávali životné prostredia v mieste svojho bydliska, vplyv chemického podniku Duslo na okolitú prírodu, ukončenie projektu sa realizovalo prostredníctvom prezentácie a výskumných prác žiakov, vydaním publikácie a krátkym dokumentárnym filmom, projekt My to dokážeme MYTODO – so zameraním na profesionálnu orientáciu žiakov, cieľom projektu bolo vybudovanie ekologickej učebne v prírode, ktorá sa využíva aj v súčasnosti vo vyučovacom procese, projekty sa uskutočnili vďaka nadácii Penta.

Najzaujímavejším väčším projektom posledných dvoch rokov bol projekt realizovaný v spolupráci s mestom Šaľa **Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa** z Operačného programu vzdelávanie, realizovaný v rámci výzvy ministerstva školstva Moderné vzdelávanie pre modernú spoločnosť, opatrenia Premena tradičnej školy na modernú, spolufinancovaný zo zdrojov EÚ. Žiaci v rámci projektu bližšie spoznávali mesto a okres Šaľa. Niektorí pedagógovia sa podieľali na vypracovaní pracovného zošita s tematikou regionálnej výchovy a na otvorených hodinách. Po realizácii tohto projektu bol v škole

zavedený v piatom ročníku klasických tried predmet regionálna výchova a získané pomôcky sa využívajú pri vyučovaní regionálnej výchovy aj v iných ročníkoch.

Škola je zapojená aj do projektu **Európsky program podpory konzumácie ovocia v školách** s finančnou podporou Európskej únie. Ďalším realizovaným projektom je **Mlieko pre školy v Európskej únii**, v rámci ktorého poskytujeme žiakom mliečne výrobky dotované Európskou úniou v rámci školského mliečného programu. Ďalším projektom je **Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ** v rámci moderného vzdelávania pre Európsku spoločnosť, spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu. V školskom roku 2011/2012 sa škola zapojila do československého projektu **Záložka do knihy spája školy**, ktorého cieľom bola podpora čítania v 1.-4. ročníku. Pravidelne sa zapájame aj do projektov Deň narcisov, Biela pastelka, Modrý gombík, Úsmev ako dar a podobne, prostredníctvom ktorých sa snažíme v žiakoch vypestovať spolupatričnosť s tými, ktorí potrebujú pomoc iných.

Realizáciou projektov s rôznym zameraním budeme aj naďalej rozvíjať rôzne kľúčové kompetencie a ďalšie spôsobilosti žiakov ako aj obsah povinných prierezových tém.

V rámci vyučovania anglického a nemeckého jazyka budeme realizovať projekty na spoznávanie Veľkej Británie, Rakúska, ale aj iných krajín Európskej únie aj prostredníctvom jednodňových a viacdňových návštev týchto štátov. Tieto pobyty slúžia aj na multikultúrnu výchovu, žiaci sa dostávajú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr, učia sa napríklad tolerancii, akceptácii rozmanitosti a pod. Uplatňujú sa aj prvky environmentálnej výchovy, osobného a sociálneho rozvoja, dopravnej výchovy, ochrany života a zdravia.

Aj naďalej budeme sledovať rôzne výzvy na podávanie projektov a podľa našich možností sa budeme do nich aj zapájať.

9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje v dvoch rovinách. Je to spolupráca medzi triednym učiteľom alebo učiteľom príslušného predmetu so zákonným zástupcom žiaka prostredníctvom dialógu pri osobných stretnutiach, telefonicky alebo mailom a na triednych zasadnutiach združenia rodičov. Vedenie školy v tejto rovine spolupracuje s rodičmi pri riešení rôznych druhov problémov. Druhú rovinu tvorí spolupráca vedenia školy s rodičovskou radou, v ktorej pracuje volený zástupca každej triedy. Táto spolupráca je okrem iného zameraná aj na materiálnu podporu školy a odmeňovanie žiakov za výborné výsledky v učení a pri reprezentovaní školy v súťažiach. Ďalším cieľom bude skvalitnenie spolupráce v oblasti riešenia problémov so žiakmi, keďže je niekedy zložitá nadviazať kontakt s niektorými rodičmi, ktorí sa o prácu svojich detí v škole nezaujímajú. Jedná sa hlavne o tzv. problémových žiakov. Triedni učitelia a všetci pedagogickí zamestnanci sa aj naďalej budú snažiť o zvýšenie kontaktu a spoluprácu s rodičmi, o odstránenie formálnosti vo vzťahu rodina – škola. Naším cieľom je zvyšovať záujem rodičov o dianie v škole aj prostredníctvom neformálnych stretnutí žiakov, rodičov a učiteľov na rôznych podujatiach (výlety, návštevy kultúrnych podujatí, spoločné športové podujatia, kultúrne akadémie, dni otvorených dverí a pod.). Pedagogický zamestnanec sa bude snažiť svojou prácou a prístupom k žiakom získať dôveru rodičov, aby spoločne kladne vplývali na rozvoj osobnosti dieťaťa - žiaka. Problémy sa aj naďalej budú riešiť v spolupráci s rodičmi a v prípade záujmu sa uskutočnia spoločné stretnutia slúžiace na dialóg medzi rodičmi, učiteľmi a vychovávateľmi. Rodičia aj ostatná verejnosť sú priebežne informovaní aj prostredníctvom webovej stránky školy.

Spolupráca medzi školou a Radou školy sa bude aj naďalej uskutočňovať v zmysle platnej legislatívy, t.j. Zákon č. 596/2003 Z .z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti školy. Rada školy sa skladá z 11 členov. Sú to dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov (jeden za ročníky 1.-4., druhý za ročníky 5.-9.), jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov školy (vedúca ŠJ), štyria zvolení zástupcovia rodičov, štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Zasadnutia rady školy sa konajú tri – štyrikrát ročne. Riaditeľka školy predkladá Rade školy :

- návrh školského vzdelávacieho programu,
- návrh rozpočtu,
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, výsledkoch a podmienkach základnej školy
- správu o výsledkoch hospodárenia školy,
- koncepčný zámer rozvoja školy,
- informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu,

Spolupráca s CPPPpP v Šali je na veľmi dobrej úrovni. Okrem odborných a poradenských činností spolupracujeme v oblasti rôznych projektov, prednášok a kurzov, vzdelávania učiteľov, hlavne tých, ktorí vzdelávajú intelektovo nadaných žiakov, ale aj vzdelávania v oblasti rôznych prevencií, šikanovania, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a pod. Spolupracujeme aj so špeciálno-pedagogickou poradňou pri Spojenej škole, Krátka ul. 11 v Šali. V oblasti rôznych prevencií bude pokračovať aj spolupráca školy s políciou, mestskou políciou, úradom práce, rodiny a sociálnych vecí. Spolupracujeme aj s ostatnými základnými školami v meste, materskými a strednými školami a niektorými školami vzdelávajúcimi nadaných žiakov. V posledných rokoch sa zintenzívnila hlavne spolupráca s materskými školami v okolí školy. V priestoroch našej školy sa uskutočňujú niektoré podujatia pre deti materských škôl z okolia školy, ale aj niektorí naši žiaci sa zúčastňujú podujatí materských škôl. V tejto úzkej spolupráci budeme i naďalej pokračovať. V rámci záujmových útvarov a projektov spolupracujeme aj s rôznymi odborníkmi (letecké modelárstvo, futbal a hádzaná). Centrum voľného času patrí k našim stálym spolupracovníkom v oblasti voľno-časových aktivít, ale aj vzdelávania (archeologické múzeum). Naďalej sa bude rozvíjať spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom, ale aj pobočkou Štátneho archívu v Šali. Pravidelná spolupráca na dobrej úrovni sa realizuje so zriaďovateľom – Mestom Šaľa, zvlášť so Spoločným školským úradom v Šali.

10. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci a zamestnanci cítili v škole príjemne, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie všetkých priestorov školy, hlavne učební a chodieb. Riadime sa myšlienkou, že žiak sa má vzdelávať a vychovávať v dôstojnom a estetickom pracovnom prostredí a takéto prostredie i vytvárame aj pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Prostredie sa skvalitnilo celkovou rekonštrukciou interiéru, avšak novú „tvár“ získavajú učebne aj vďaka novým laviciam a stoličkám, ktoré sú vo výrazných farbách a celkovo oživujú prostredie učební. Súčasťou interiéru sú mnohé izbové rastliny, často originálne tematické nástenky, nástenky s informáciami pre žiakov i rodičov, priestory sú doplnené

výtvarnými prácami žiakov. Prostredie tried a chodieb spĺňa náročné bezpečnostné, hygienické, estetické kritériá. Dôležitou súčasťou je aj celý areál školy s udržiavanou zeleňou slúžiaci na pohybové aktivity a v priaznivom počasí aj na relax žiakov počas prestávok a činnosť školského klubu detí.

Pre dosahovanie stanovených cieľov v životnom priestore školy je dôležitá celková atmosféra, klíma školy, ktorú budeme naďalej budovať ako priateľskú, partnerskú a kolegiálnu medzi žiakmi navzájom, žiakmi a pedagógmi. Aj v ďalšom období pôjde o rozširovanie vzájomných pozitívnych prístupov v komunikácii medzi všetkými jej účastníkmi. Základom vytváraných vzťahov bude porozumenie, akceptácia, empatia, tolerancia, potláčanie autoritatívnosti a imperatívnosti, ktoré protirečia humanistickej výchove a potláčajú osobnosť žiaka. Vytvoríme priestor pre uplatňovanie takých štýlov práce, ktoré pozitívne ovplyvňujú učenie sa žiakov, ich vzdelávacie výsledky, sociálne prostredie triedy a celej školy.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní

K realizácii školského vzdelávacieho programu je nevyhnutné vytvárať bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch na vyučovanie a ďalšie aktivity nielen v budove, ale aj v celom areáli školy. Všetky pravidlá bezpečného správania sa žiakov sú súčasťou školského poriadku, s ktorým sa žiaci každoročne dvakrát a podľa potreby aj priebežne oboznamujú prostredníctvom triednych učiteľov. Školský poriadok je dostupný aj pre rodičov na webovej stránke školy. Po oboznámení sa žiaka s bezpečným správaním sa v škole a s pravidlami správania sa uskutoční o tejto skutočnosti prvý vyučovací deň písomný záznam do triednych kníh a žiackych knížiek. Na prvých vyučovacích hodinách v odborných učebniach, v telocvičniach i v ostatných častiach areálu školy sú žiaci taktiež oboznámení s pravidlami bezpečného správania sa. V škole sú vypracované všetky potrebné dokumenty v oblasti BOZP a protipožiarnej ochrany. Realizujú sa pravidelné školenia zamestnancov, ktoré vykonávajú bezpečnostní a požiarni technici. Vykonávajú sa kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, pravidelné revízie (napr. hasiace prístroje, výťah v školskej jedálni, telovýchovné náradie, elektroinštalácia, bleskozvody, atď.), zistené nedostatky sa odstraňujú v stanovených termínoch. Uskutočnila sa aj kontrola Inšpektorátu práce Nitra a niektoré zistené nedostatky sa odstránili podľa požiadaviek Inšpektorátu (marec 2010).

Pri akciách a podujatiach mimo priestorov školy (napr. výlety, exkurzie, školy v prírode, lyžiarsky a plavecký kurz) sú žiaci oboznámení s pravidlami bezpečného správania na týchto podujatiach, o čom urobia písomný záznam zodpovední zamestnanci do príslušných tlačív alebo záznamov.

Školský poriadok obsahuje aj pravidlá v rámci prevencie drogovej závislosti, šikanovania, trestnej činnosti s vymedzením výchovných opatrení v prípade porušenia pravidiel.

BOZP a ďalšie spomenuté oblasti sú súčasťou vyučovacích predmetov (hlavne občianskej náuky, etickej výchovy, telesnej a športovej výchovy, biológie, fyziky, chémie a iných).

Povinnou súčasťou vyučovania je aj učivo Ochrana života a zdravia, ktorého jednou zložkou je bezpečnosť pri práci. V škole sa zabezpečujú aj potrebné hygienické podmienky vo všetkých priestoroch, uskutočňujú sa pravidelné kontroly Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre, zistené nedostatky sa odstraňujú ihneď, prípadne po získaní potrebných finančných prostriedkov. Žiaci sú priebežne vedení k dodržiavaniu hygienických pravidiel, k čomu im aj v spolupráci s rodičmi vytvárame potrebné podmienky. Dodržiavanie hygienických zásad priebežne kontrolujú pedagogickí zamestnanci, hlavne triedni učitelia, vedenie školy a príslušní nepedagogickí zamestnanci. Téma hygieny je súčasťou viacerých

vyučovacích predmetov (prírodoveda, biológia, atď.), s pravidlami hygieny v škole oboznamujú žiakov hlavne triedni učitelia a vychovávatelia.

Pracovný režim žiakov a učiteľov je daný rozvrhom hodín školy, školským, pracovným a organizačným poriadkom. Rozvrh hodín sa v maximálnej možnej miere snažíme zostavovať v zmysle dodržiavania psychohygienických zásad. Prestávky slúžia na oddych žiakov, malé prestávky majú dĺžku desať minút a veľká prestávka je pätnásťminútová. Vstup do školy je bezbariérový. Priestory zodpovedajú platným normám – čistota, vetranie, hlučnosť, svetlo, teplo – ktoré sa nastavuje termoregulačnými ventilmi. Únikové priestory sú označené, hasiace prístroje sú nainštalované v zmysle platných noriem. Potrebnú pozornosť venujeme prípadným školským i pracovným úrazom. Žiaci i zamestnanci sú poučení ako postupovať v prípade úrazu a škola zabezpečuje prvú pomoc, resp. lekárske ošetrenie. Niektorí zamestnanci boli preškolení v poskytovaní prvej pomoci.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu „Šanca pre všetkých“

Školský vzdelávací program „Šanca pre všetkých“ svojim názvom naznačuje, že jeho cieľom je vytvoriť kvalitné podmienky pre vzdelávanie všetkých žiakov bez ohľadu na ich schopnosti či úroveň nadania tak, aby každý žiak získal šancu v niečom vyniknúť a byť úspešný.

Žiaci školy sú veľmi rôznorodí, ich intelekt, schopnosti a zručnosti sú pri príchode do 1. ročníka na rôznej úrovni, pochádzajú z rôzneho sociálno-kultúrneho prostredia, majú rôzne rodinné a sociálne zázemie, sú medzi nimi i žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, rôzne zvládajú učivo, majú rozdielne záujmy a my chceme u každého žiaka nájsť a rozvíjať oblasť, v ktorej by mohol vyniknúť, aby pocítil, že je v niečom dobrý, úspešný a mohol si prežiť svoj úspech, ktorý bude jeho ďalším motivačným impulzom.

Keďže škola má dlhoročnú tradíciu vo vyučovaní cudzích jazykov a my si myslíme, že žiak, ktorý dobre ovláda cudzí jazyk a je zručný v práci s počítačom, má väčšiu šancu na úspech aj v ďalšom štúdiu a v práci, chceme, aby všetci naši žiaci získali v rámci svojich schopností čo najlepšie **jazykové a komunikačné zručnosti v oblasti anglického a nemeckého jazyka a zároveň zručnosti v oblasti informatiky**. Podmienky pre tento cieľ sme vytvorili v našom učebnom pláne, keď sme povinne voliteľné hodiny už od 1. ročníka použili v súlade s cieľmi školského vzdelávacieho programu. Školský vzdelávací program je určený aj pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, ktorých vzdelávame v prvom až deviatom ročníku v samostatných triedach (v šk. roku 2012/2013 okrem deviateho ročníka). Žiaci s nadaním môžu získavať pomocou modifikovaných edukačných metód, ktoré zodpovedajú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, hlbšie vedomosti a spôsobilosti lepšie chápať fakty v rôznych kontextoch, osvojiť si spôsoby práce s informáciami vrátane ich samostatného vyhľadávania, kombinovania, využívania i tvorby nových poznatkov. Žiaci si majú osvojiť aj tie isté vedomosti a tie isté kľúčové kompetencie ako ostatní žiaci školy. Formy, metódy a techniky práce sa tiež prispôsobujú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.

Školský vzdelávací program je vypracovaný v zmysle školského zákona, princípov a cieľov výchovy a vzdelávania, v súlade s príslušným štátnym vzdelávacím programom.

1. Pedagogický princíp školy. Vlastné ciele výchovy a vzdelávania.

Naším cieľom je :

- aby žiaci získavali kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, matematickej gramotnosti, kompetencie v oblasti prírodných vied, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- umožniť žiakom získať kvalitné, teoretické, ale v praxi využiteľné poznatky, schopnosti, zručnosti, a tak ich pripraviť na úspešné pokračovanie ďalšieho vzdelávania a získané zručnosti využívať aj v ďalšom živote resp. práci,
- vzdelávať intelektovo nadaných žiakov v samostatných triedach,
- dosiahnuť, aby poznatky, ktoré si žiaci osvoja, neboli encyklopedickým súhrnom vedomostí, ale spojením získaných vedomostí a zručností,
- rozvíjať osobnosť žiaka takým spôsobom, aby bol schopný samostatne myslieť, komunikovať s ostatnými, rozvíjať svoje schopnosti a nadanie, slobodne sa rozhodovať, prejavovať sa ako demokratický občan v súlade so všeobecne platnými morálnymi zásadami,
- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, aby boli flexibilní, tvoriví, vedeli vyhľadávať, spracovávať a prezentovať získané informácie a svoju prácu prostredníctvom triednych, prípadne celoškolských projektov, viesť ich k pozorovaniu, objavovaniu, projektovaniu,
- používať efektívne metódy výučby vedúce k tímovej práci, spolupráci, vzájomnému rešpektu a pomoci,
- umožniť žiakom skúmanie ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť a tvorivosť,
- podporovať žiakov pri spoznávaní vlastných schopností, rozvojových možností a osvojiť si spôsobilosť učiť sa učiť,
- viesť žiakov k aktívnemu riešeniu problémov,
- podporovať žiakov v citlivosti k spolužiakom, učiteľom, rodičom a ostatným ľuďom a zároveň aj k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a zároveň aj plniť si svoje povinnosti,
- naučiť žiakov vážiť si svoje zdravie, niesť zaň zodpovednosť, chrániť ho a upevňovať,
- tvoriť a rozvíjať v žiakoch jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva
- rozvinúť v žiakoch záujem o potrebu učiť sa aj mimo školy,
- vytvárať partnerské prostredie pre všetkých účastníkov procesu,
- viesť žiakov k plánovaniu úloh, postupov, činností, k systematickej a vytrvalej práci, k schopnosti rozlišovať mieru dôležitosti a naliehavosti úloh pri riešení problémov,
- viesť žiakov k sebahodnoteniu a objektívnemu hodnoteniu iných,
- neposudzovať efektívnosť vzdelávania podľa chýb a pripravenosti na skúšky, ale podľa rozvoja schopnosti žiaka riešiť problémy a podľa celkového posunu žiaka nielen v kvalite vedomostí a zručností, ale aj komplexného posunu jeho osobnosti,
- neučiť všetkých všetko, rovnaké výsledky nemožno dosahovať u všetkých žiakov za rovnakú dobu,
- viesť žiakov k bežnému využívaniu informačných a komunikačných technológií tak, aby boli schopní vyhľadávať, triediť, posudzovať a využívať získané informácie,
- umožniť žiakom získať počítačovú gramotnosť a schopnosť používať počítač pri učení sa a neskôr v práci či bežnom živote,
- viesť žiakov k aktívnemu používaniu anglického a nemeckého jazyka a dosiahnuť príslušné jazykové úrovne podľa individuálnych predpokladov a schopností žiaka,

- rozvíjať kľúčové kompetencie a získavať potrebné vedomosti a zručnosti pomocou prierezových tém, ktoré budú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov, alebo sa budú vyučovať ako samostatné predmety, napr. dopravná výchova, regionálna výchova,
- vytvárať podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakov integrovaných, žiakov s poruchami učenia a správania, a to v úzkej odbornej spolupráci so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a v intenzívnejšej spolupráci s rodičmi,
- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- vytvárať dobré tímy v triede, odstraňovať prípadné negatívne javy spolunažívania, rasizmu, xenofóbie,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich silných a slabých stránok,
- realizovať aktivity na prevenciu sociálno-patologických javov,
- naučiť žiakov základom slušného správania sa a komunikácie v spoločenskom i úradnom styku, naučiť ich správne a slušne komunikovať s dospelými i rovesníkmi (napr. v škole, na verejnosti, na kultúrnych podujatiach a pod.),
- získavať kompetencie v oblasti regionálnej výchovy a vzdelávania, v oblasti dopravnej výchovy aj prostredníctvom povinne voliteľných predmetov,
- získavať vedomosti a praktické zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti aj prostredníctvom povinne voliteľného predmetu.

Všeobecným cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je podnietiť harmonický rozvoj ich osobnosti, aby sa naučili čo najefektívnejšie zhodnocovať a ďalej rozvíjať svoje nadanie, aby pracovali samostatne, tvorivo a so záujmom a aby sa optimálne adaptovali na prostredie rôznorodého sociálneho kontextu. Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je zaistenie continuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelávanie. Vývin nadania je prísne individuálny; preto sa môže stať, že nižšieho sekundárneho vzdelávania podľa programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa budú zúčastňovať nielen žiaci, ktorí podobný program absolvovali aj na 1. stupni ZŠ, ale tiež žiaci, ktorí primárne vzdelávanie absolvovali podľa bežného programu a ich nadanie sa prejavilo až neskôr. Naopak, žiaci, ktorých nadanie sa nebude rozvíjať podľa očakávaní a pre ich individuálny rozvoj sa ukáže vhodnejší bežný vzdelávací program, môžu byť po odbornom pedagogicko-psychologickom posúdení kedykoľvek v priebehu školskej dochádzky preradení do bežnej základnej školy. Preto musí byť program dostatočne pružný, založený na selektívnom (podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb) obohacovaní, nie na akcelerácii.

Základom nižšieho sekundárneho vzdelávania je medzipredmetový prístup, ktorý má zabezpečiť pochopenie vzájomných interdisciplinárnych súvislostí medzi osvojovanými faktami. Východiskom pri získavaní nových znalostí a ďalšom rozvoji kompetencií žiakov sú ich doterajšie znalosti a spôsobilosti a ich uplatňovanie v rôznorodej praxi – to vedie k rozvoju synteticko-analytických schopností, spôsobilosti porovnávať a hodnotiť, ako aj samostatne tvorivo a kriticky myslieť.

Nižšie sekundárne vzdelávanie prebieha v období najintenzívnejšieho rozvoja osobnosti intelektovo nadaných žiakov, a to tak vo výkonovej, ako aj záujmovej a motivačnej oblasti a pokiaľ ide o formovanie ich osobnostného profilu. Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať zodpovednosť žiakov za vlastné učenie a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť svoje schopnosti a osobnosť v súlade so svojimi možnosťami, vypestovať si primerané sebavedomie i reálne sebahodnotenie, upevniť motiváciu a pripraviť sa tak na vyššie sekundárne vzdelávanie.

Hodnotenie žiakov je založené prevažne na diagnostikovaní pokrokov v osobnom rozvoji. Využívajú sa rôzne formy hodnotenia učiteľom, spolužiakmi i sebahodnotenia, čo umožňuje prostredníctvom pozitívnej motivácie zvýšiť vlastnú angažovanosť žiaka v jeho výkonoch. Hodnotenie musí byť objektívne, spravodlivé, so zohľadnením individuality toho ktorého nadaného žiaka, aby napomáhalo jeho výkonový i osobnostný rozvoj.

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho programu musí byť aj regulácia a eliminácia prípadných problémových prejavov osobnosti nadaného žiaka, ako aj korekcia prípadného zdravotného či sociálneho znevýhodnenia, ktoré sa môžu vyskytnúť súbežne s nadaním. Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí majú aj iné druhy špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, postupujú podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý tieto ich potreby zohľadňuje.

Konkrétnym cieľom nižšieho sekundárneho vzdelávania je príslušnej vývinovej etape primerané rozvinutie týchto kompetencií: spôsobilosť celoživotne sa vzdelávať, sociálno-komunikačné spôsobilosti, spôsobilosti v oblasti matematického myslenia, vedeckého a technického poznávania, kompetencie v oblasti informačno-komunikačných technológií, spôsobilosť tvorivo riešiť problémy, ďalej občianske, sociálne a personálne kompetencie, pracovné spôsobilosti, spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikaniu, ako aj spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa jej prostriedkami.

Čiastkové ciele nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním možno sformulovať nasledovne:

- osvojiť si a využívať efektívne stratégie nadobúdania poznatkov vrátane tvorivého učenia sa,
- nadobudnúť základné všeobecné vzdelanie prostredníctvom vyhľadávania, osvojovania i samostatného spracúvania a vytvárania informácií a poznatkov,
- primerane rozvinúť vôľové a motivačné vlastnosti, vrátane záujmu a potreby učiť sa aj mimo školy,
- poznať a primerane hodnotiť vlastné pozitíva i negatíva a toto poznanie využívať pri rozhodovaní,
- aktívne tvoriť v oblasti svojich záujmov a prezentovať výsledky tejto činnosti,
- nadobudnúť adekvátnu úroveň komunikačných spôsobilostí,
- naučiť sa pracovať samostatne, ale i spolupracovať v tíme,
- vedieť na primeranej úrovni prezentovať svoje poznatky a názory a vedieť ich obhájiť,
- mať zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu,
- rešpektovať druhých, akceptovať ich duchovno-kultúrne hodnoty, byť tolerantný,
- byť si vedomý svojich práv, ale aj práv tých druhých a rešpektovať vzájomnú súvislosť práv a povinností.
- má primerané vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,
- má primerané vedomosti v oblasti globálneho vzdelávania,
- má primerané vedomosti v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam, ľudské práva rešpektuje v školskom i osobnom živote,
- má primerané vedomosti v oblasti duševného zdravia, zdravej výživy, zdravého životného štýlu, prevencie obezity a snaží sa ich uplatňovať vo svojom živote.

2. Zameranie školy

Škola si v minulosti získala prívlastok jazyková a v tomto zameraní školy chceme i naďalej pokračovať z nasledovných dôvodov:

- máme dlhoročné skúsenosti vo vyučovaní cudzích jazykov, hlavne anglického a nemeckého jazyka,
- mnoho rokov sa naši žiaci povinne učili cudzí jazyk, (v poslednom období hlavne anglický) už od 3. ročníka, v súčasnosti vyučujeme anglický jazyk vo všetkých triedach od prvého ročníka,
- dlhoročne obsadzujú naši žiaci popredné miesta v okresných kolách olympiád cudzích jazykov a úspešní sú aj v krajskom kole,
- máme dostatočný počet kvalifikovaných učiteľov ANJ a NEJ, ktorí sa pravidelne zúčastňujú rôznych seminárov a kurzov,
- pravidelne organizujeme pre žiakov jazykovo-poznávacie pobyty v Anglicku, uskutočňujeme exkurzie do Rakúska,
- zapojili sme sa do programu Comenius, nadviazali kontakt so školami v zahraničí, rokovací jazyk bol anglický jazyk,
- naši absolventi sú úspešní v štúdiu cudzích jazykov na stredných školách a dobré pracovné pozície získali aj vďaka dobrej úrovni zvládnutia ANJ, NEJ a v minulosti aj francúzskeho jazyka,
- žiaci a rodičia majú naďalej veľký záujem o vyučovanie cudzích jazykov, v poslednom období hlavne anglického,
- ovládanie cudzieho jazyka patrí medzi bežné požiadavky zamestnávateľov v rôznych profesiách,
- dôraz na vyučovanie cudzích jazykov kladie aj školský zákon a štátny vzdelávací program, ktorý v cieľoch určuje povinnosť ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,
- vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, otvorením pracovných trhov iných štátov, možnosťou voľného pohybu obyvateľov sa ovládanie cudzieho jazyka stalo bežnou potrebou, ba až nevyhnutnosťou.

Bohaté skúsenosti vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka a dostatok kvalifikovaných učiteľov pokladáme za silnú stránku školy. Tieto skutočnosti nám umožňujú aj v budúcom období pokračovať v zameraní na výučbu cudzích jazykov. Potrebu v najbližšom období sa ukazuje vybudovanie jazykového laboratória, nevyhnutné je zabezpečiť finančné prostriedky k jeho zakúpeniu a inštalácii.

Získavanie a rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií má tiež dlhoročnú tradíciu. V minulosti mala škola vybudovanú malú učebňu s počítačovou zostavou, ktorá predstavovala začiatky počítačov v školstve vôbec. Už vtedy však bol dostatočný počet záujemcov o prácu s počítačom, preto sme zavádzali nepovinné predmety a otvárali počítačové krúžky. Záujem žiakov rástol a škola získavala novšie počítače, čo prerástlo do vybudovania troch počítačových učební. Vytvorili sme podmienky, aby naši žiaci získavali základné vedomosti a zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií už od prvého ročníka ZŠ a dokázali sme zabezpečiť výučbu pre všetkých záujemcov až po 9. ročník. Potvrdil sa náš predpoklad, že ovládanie informačno-komunikačných technológií (ďalej len IKT) bude tiež nevyhnutnosťou pre našich absolventov, aby sa úspešne zaradili do života. Keďže sme zabezpečili materiálne podmienky pre výučbu, ďalej kvalifikovaného učiteľa informatiky a vzdelávanie v oblasti IKT rôznymi formami absolvovala väčšina pedagógov, vieme plynulo pokračovať vo výučbe informatickej výchovy na 1. stupni a informatiky na 2. stupni a v ŠkVP zabezpečiť aj posilnenie týchto predmetov už od 1. ročníka. Rozvíjanie vedomostí a zručností v oblasti IKT bude pokračovať aj formou záujmových útvarov. Ďalšie vzdelávanie žiakov, ale aj pedagógov v tejto oblasti je súčasťou profilácie školy, jej zameranie na kvalitné vedomosti a zručnosti v oblasti IKT je súčasťou profilu nášho absolventa. Zvýši sa im tak šanca úspešného uplatnenia sa v živote.

Aj naďalej sa budeme zameriavať na skutočnosť, že každý náš žiak je jedinečná ľudská bytosť, je jedinečná osobnosť, a preto bude našim zameraním vytváranie rovnakých možností pre rozvoj osobnosti každého žiaka s prihliadnutím na jeho schopnosti, čo je v súlade s názvom nášho ŠkVP Šanca pre všetkých a stanovenými cieľmi.

Sme školou s veľmi dobrými priestorovými, materiálno–technickými podmienkami, máme kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, naši žiaci dosahujú veľmi dobré výsledky v okresných a krajských kolách súťaží. Odborne vyučujeme väčšinu hodín cudzích jazykov, ktoré vyučujeme spravidla v skupinách, máme výborné podmienky na zavádzanie IKT, realizujeme program vzdelávania nadaných žiakov pre deti z mesta, okresu a blízkeho regiónu, na veľmi dobrej úrovni je spolupráca s radou rodičov i radou školy, vytvárame podmienky pre integráciu žiakov so ŠVVP. Postupne napĺňame myšlienku otvorenej školy pre rodičov a občanov. Tieto skutočnosti pokladáme aj za naše silné stránky umožňujúce naše zameranie a plnenie cieľov.

Zameriavame sa na elimináciu niektorých nedostatkov ako sú napr. slabšie výchovno-vzdelávacie výsledky v niektorých triedach, nevhodné správanie sa niektorých žiakov, znižovanie počtu žiakov v triedach, nedostatočné využívanie IKT v niektorých predmetoch, ktoré považujeme za slabšie stránky školy.

2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 2

V škole poskytujeme nasledovné stupne vzdelania

- a) ISCED 1 primárne vzdelanie
- b) ISCED 2 nižšie stredné vzdelanie
- c) ISCED 1 primárne vzdelanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
- d) ISCED 2 nižšie stredné vzdelanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Úspešní absolventi získajú v rámci základného vzdelania nižšie stredné vzdelanie úspešným absolvovaním posledného, t.j. 9. ročníka v ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelania pre 2. stupeň základnej školy. Tento stupeň je pokračovaním stupňa ISCED 1 – primárneho vzdelávania na 1. stupni základnej školy (1. – 4. ročník). Absolvent nižšieho stredného vzdelania získa vysvedčenie s doložkou o ukončení programu poskytnutého základnou školou.

Druhý stupeň základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním poskytuje nižšie sekundárne vzdelávanie (ISCED 2). To predstavuje všeobecné vzdelávanie, ktorého obsah je rovnaký pre všetkých žiakov v Slovenskej republike. Nadaní žiaci ho však získavajú modifikovanými postupmi, prispôsobenými ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám. Nižšie sekundárne vzdelávanie trvá päť rokov, v individuálnych prípadoch môže byť skrátené preskočením ročníka alebo absolvovaním viacerých ročníkov počas jedného školského roku.

Nižšie sekundárne vzdelávanie v 5.-9. ročníku je budované na vyšších učebných možnostiach žiakov, na previazanosti vzdelávania a života školy i mimoškolského života. Využívajú sa náročnejšie metódy a formy práce, rôzne nové zdroje vzdelávania, zadávajú sa aj komplexnejšie a dlhodobejšie úlohy, na žiakov sa prenáša väčšia zodpovednosť vo vzdelávaní. Nižšie sekundárne vzdelávanie si vyžaduje podnetné a tvorivé školské prostredie, ktoré na jednej strane stimuluje lepších žiakov a na strane druhej podporuje a podnecuje slabších žiakov. Výučba sa teda prispôsobuje individuálnym potrebám žiakov, aby sa tak žiak rozvíjal v súlade s vlastnými predpokladmi na vzdelávanie. Zároveň sa vytvárajú aj optimálne podmienky na vzdelávanie žiakov so ŠVVP. Hodnotenie výkonov žiakov je postavené na

plnení konkrétnych úloh a na posudzovaní individuálnych zmien žiaka. Žiakom sa poskytuje možnosť zažívať úspech, ale aj učiť sa z chýb. Žiaci získavajú také schopnosti, ktoré im umožnia pokračovať v štúdiu, pripravovať sa na profesiu, ďalej sa vzdelávať a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti. Nižšie sekundárne vzdelávanie pomáha žiakom utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie a poskytuje im základ všeobecného vzdelania. Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v praxi. Môžu sa naďalej rozvíjať, a tak sa stávajú základom celoživotného učenia sa a flexibility v praktickom živote.

V nižšom sekundárnom vzdelávaní na druhom stupni základnej školy sa snažíme aj o napĺňanie ďalších stanovených cieľov.

2.2. Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Absolvent našej školy má potrebné vedomosti a zručnosti a správne ich využíva pri realizácii úloh. Je pripravený pokračovať vo vyššom sekundárnom vzdelávaní. Získa vzdelanie poskytované základnou školou. Ďalej:

- získa kompetencie v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí,
- využíva informačno-komunikačné technológie,
- získa kompetencie matematickej gramotnosti a v oblasti prírodných vied,
- získa sociálne, občianske a kultúrne kompetencie,
- identifikuje a analyzuje problémy a navrhuje ich riešenie,
- vie sa učiť, vzdelávať sa, pracuje samostatne aj v skupinách, preberá na seba zodpovednosť,
- vie vyhľadať, hodnotiť, spracovať, využívať a prezentovať informácie získané z rôznych informačných zdrojov,
- vie tvoriť projekty a prezentovať ich,
- vie prezentovať svoje názory a schopnosti pred spolužiakmi, verejnosťou, obhajovať svoje stanoviská,
- komunikuje v štátnom t.j. v slovenskom jazyku a na príslušnej jazykovej úrovni aj v anglickom a nemeckom jazyku,
- je úctivý k svojim rodičom a k ostatným osobám,
- váži si kultúrne a národné hodnoty, tradície štátu, ktorého je občanom, štátny jazyk, materinský jazyk a svoju vlastnú kultúru,
- pozná ľudské práva, práva dieťaťa a základné ľudské slobody a rešpektuje ich,
- je znášanlivý, rešpektuje rovnoprávnosť ľudí, priateľstvo medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami,
- kontroluje a reguluje svoje správanie, stará sa o svoje zdravie a chráni si ho,
- chráni životné prostredie,
- rešpektuje všeludské etické hodnoty,
- svojím vystupovaním robí dobré meno škole,
- pozná a dodržiava pravidlá bezpečného správania sa v školskom a inom prostredí, pozná a dodržiava hygienické zásady,
- je schopný zúčastňovať sa rôznych súťaží a reprezentovať seba i svoju školu,
- ovláda pravidlá slušného správania sa a správa sa podľa nich,
- vie sa všestranne umelecky vyjadriť primerane k svojim schopnostiam resp. talentu,
- je pohybovo aktívny, zručný, a to podľa svojich fyzických schopností, ovláda pravidlá fair play a koná podľa nich,

- preferuje zdravý životný štýl, pozná nebezpečenstvo návykových látok a sebapoškodzovania,
- pozná svoje mesto, jeho históriu, pamiatky, jeho faunu a flóru, pozná aj blízke okolie mesta a okres Šaľa,
- má osvojené teoretické vedomosti a praktické zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti, ktoré získal aj na voliteľnom predmete finančná gramotnosť

Absolvent má osvojené kľúčové kompetencie primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania v zmysle štátneho vzdelávacieho programu. Absolvent programu nižšieho sekundárneho vzdelávania má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré zahŕňajú komplex vedomostí, schopností, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich mu poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa s inými a porozumieť sám sebe, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať. Jednoduchšie povedané ide o spôsobilosti uplatniť svoje doterajšie vzdelanie v ďalšom vzdelávaní, ale aj v živote za múrmi školy.

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej skúsenosti; nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania a neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania. Jednotlivé kompetencie sa navzájom prelínajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt komplexného procesu vzdelávania a seba vzdelávania.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania má absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním osvojené v zásade tie isté kľúčové kompetencie ako ostatní žiaci.

Konkrétne:

a) Kompetencia celoživotne sa vzdelávať:

- uvedomuje si potrebu autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- vie reflektovať proces vlastného učenia a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- vie kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

b) Sociálno-komunikačné kompetencie:

- pri získavaní, spracovávaní a odovzdávaní informácií rôzneho typu používa všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, primerane používa odborný jazyk,
- komunikuje v materinskom jazyku a vie sa dorozumieť v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.

c) Kompetencia uplatňovať matematické myslenie a základné poznávacie schopnosti v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,

- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (modely, vzorce, štatistiku, diagramy, grafy, tabuľky),
- získal základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožňujú robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

d) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti pre prácu s počítačom ako predpoklad ďalšieho rozvoja spôsobilostí v tejto oblasti,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou pomocou IKT,
- na PC vie vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- vie na PC nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- využíva IKT pri vlastnom vzdelávaní,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a riziká, ktoré sú spojené s používaním internetu a IKT.

e) Kompetencia riešiť problémy:

- pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je pripravený získavať a využívať rôzne, aj inovatívne postupy, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich riešení,
- vie rozpoznať klady i zápory jednotlivých riešení a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady riešiť konflikty konštruktívne a kooperatívne.

f) Občianske kompetencie

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

g) Sociálne a personálne kompetencie

- uvedomuje si vlastnú identitu a buduje si svoju samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- ciele a priority si stanovuje v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde vie tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- vie odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

h) Pracovné kompetencie

- vie si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny,
- vie získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

i) Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- chápe princípy podnikania a vie zvážiť svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,

– je schopný inovovať zaužívané postupy riešenia úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v pracovných činnostiach, ale aj v každodennom živote.

j) Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa jej prostriedkami

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- orientuje sa v umeleckých druhoch a štýloch a rozumie ich hlavným vyjadrovacím prostriedkom,
- základnými prostriedkami výtvarného a hudobného umenia sa vie vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrno-historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a uplatňuje ich,
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

2.3. Pedagogické stratégie

Vo výchovno-vzdelávacom procese využijeme rôzne metódy a formy práce, ktoré budú prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní. Budú záležať od stanovených cieľov a predstavovať cestu, spôsob, ako tento cieľ dosiahnuť a zároveň rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť a učenie sa žiaka. Smerovať budú k vytváraniu alebo k ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií. Používať budeme aj problémové, skupinové, blokové, tematické, kooperatívne vyučovanie, brainstorming, samostatné aj tímové projekty, samostatnú prácu žiakov, referáty, prezentáciu a obhajobu výstupov, diskusie, laboratórne práce, praktické vyučovanie, pokusy, názorné vyučovanie s didaktickou technikou, využívanie IKT vo vyučovaní, súťaže, besedy, prednášky, konferencie, exkurzie, výchovné koncerty, divadelné a filmové predstavenia, návštevy výstav a múzeí, tvorivé dielne, výlety, školy v prírode, plavecké kurzy, lyžiarsky výcvik, zapájanie sa a organizáciu charitatívnych podujatí a zbierok, prípravu kultúrnych akadémií, vyučovanie v knižnici, v múzeu, v učebni v prírode, prácu s encyklopédiami, slovníkmi, internetom, časopismi, skutočnými predmetmi, náčrtmi, diagramami, obrazmi, mapami, dennou tlačou, tvorbu modelových situácií, dialóg, dramatisáciu, vlastnú tvorbu, improvizáciu, športové aktivity a iné. Pedagogické stratégie budú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme žiakov aktívne zapájať do vyučovania, využívať ich predchádzajúce vedomosti, budeme sa vyhýbať dlhým výkladom, žiakov budeme viesť k samostatnej práci, samostatnému objavovaniu nových poznatkov, budeme sa snažiť, aby žiaci vykonali na vyučovaní čo najviac činností sami, čím získajú pocit z úspechu pri vlastnej práci. Ďalej budeme využívať skúsenosti žiakov zo života, budeme sa snažiť, aby poznatky a skúsenosti získané v jednom predmete vedeli využiť aj v iných vyučovacích predmetoch, aby vedeli využiť teoretické poznatky v praxi. Vo vyučovacom procese budeme zdôrazňovať aj výchovný charakter vzdelávania. Budeme sa snažiť o všestranný rozvoj žiaka a pri tom uplatňovať v maximálnej miere individuálny prístup k žiakom.

Vo vzdelávaní nadaných žiakov používame obohatenie, čiže prehĺbenie, rozšírenie učiva jednotlivých predmetov a priberanie nových tém, ktoré sa nevyučujú v ostatných triedach. Nadaní žiaci nepotrebujú toľko času na precvičovanie, opakovanie učiva, keďže sú schopní učivo zvládať i aplikovať rýchlejšie. Vytvorený časový priestor potom využívame na rozvoj tvorivosti, logického myslenia / hlavolamy, zaujímavé cvičenia, vlastná tvorba a pod./, venujeme ho doplnujúcim témam, ktoré žiakov zaujímajú. Tieto témy si žiaci študujú individuálne, resp. pracujú v skupinách alebo aj v celej triede. Okrem bežných vyučovacích metód sa preferujú metódy skúmania, objavovania / heuristické metódy/, žiakom sa

nepodávajú konečné riešenia, ale žiaci hľadajú a nachádzajú vlastné spôsoby riešenia problémov a objavujú nové skutočnosti. Žiakom sa preto vytvára priestor pre samostatné myslenie a uvažovanie. Ďalšie používané metódy vedú k podporovaniu a uplatňovaniu zložitejších myšlienkových aktivít, žiakom sa zadávajú nejednoznačné zadania, čím sa im vytvára priestor na protirečenie a argumentáciu. Zadávajú sa im problémové i tvorivé úlohy, pracujú s krížovkami, rébusmi, slovnými hračkami, osemsmierkami a pod.. Efektívna je aj metóda samostatnej práce, ktorú žiaci obľubujú, aby zadané úlohy mohli riešiť sami, radi potom prezentujú svoje zistenia. Žiaci často pracujú aj v skupinách tak, aby mal každý člen skupiny zadanú vlastnú úlohu a zároveň spolupracoval aj s ostatnými, aj keď nie každé nadané dieťa rado pracuje v skupine. Skupinové vyučovanie je však potrebné, keďže sa aj títo žiaci pripravujú na tímovú prácu. Aj medzi nadanými žiakmi sa využíva diferencovaný prístup. Vo vyučovaní sa im zadáva viac úloh a iné úlohy ako bežným žiakom.

2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola je otvorená všetkým žiakom, zároveň sa však špecializujeme aj na vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením máme upravené dva bezbariérové vstupy do budovy, iné priestorové úpravy sa nerealizovali. Napriek tomu sme mali telesne postihnutých žiakov, ktorým sme v spolupráci s odbornými pracovníkmi vytvárali primerané podmienky vzdelávania a oni bez väčších problémov absolvovali základnú školu. Žiaci pracovali podľa individuálnych učebných plánov, resp. mali úľavy a boli oslobodení od niektorých činností.

Žiaci s poruchami učenia a správania sú integrovaní v bežných triedach. Škola nemá v tomto smere otvorené špeciálne triedy. Úzko spolupracujeme s CPPP a P v Šali a špeciálno-pedagogickou poradňou, teda s psychológom a špeciálnym pedagógom. Pokiaľ sa v škole zistia problémy v učení či v správaní žiaka, odporučí sa žiakovi vyšetrenie, ktoré sa uskutoční len so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Odborný pracovník odporučí väčšinou úpravy učebného plánu, odporučí metódy a formy práce, niektoré úľavy, resp. odporučí žiaka integrovať. Optimálne podmienky sa vytvárajú v úzkej spolupráci so zákonným zástupcom žiaka, výchovným poradcom, jednotlivými vyučujúcimi a vedením školy.

Výchova žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v triedach s ostatnými žiakmi školy. Ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má diagnostikované zariadením výchovného poradenstva a prevencie špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania.

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba - je požiadavka na úpravu metód a prístupov vo vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania. Uplatnenie týchto metód a prístupov je nevyhnutné pre rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školská integrácia (začlenenie) - je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, takýto žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Zákonný zástupca má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Žiak so zdravotným znevýhodnením - je len taký žiak, ktorému poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu. Je súčasťou

formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do základnej školy a do strednej školy.

Žiak so zdravotným postihnutím - je žiak s mentálnym, zrakovým, sluchovým, telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom, či viacnásobným postihnutím.

Žiak chorý alebo zdravotne oslabený – je žiak s ochorením dlhodobého charakteru.

Žiak s vývinovými poruchami - je žiak s poruchami aktivity a pozornosti, žiak s vývinovou poruchou učenia .

Žiak s nadaním – je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, oblasti umenia alebo športu, alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Do kategórie žiakov so ŠVVP patrí:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením:
  - a) žiak so zdravotným postihnutím
  - b) žiak chorý alebo zdravotne oslabený
  - c) žiak s vývinovými poruchami
  - d) žiak s poruchou správania
2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia
3. žiak s nadaním.

V škole vzdelávame žiakov :

- a) so zdravotným znevýhodnením – s telesným postihnutím a s autizmom,
- b) chorých a zdravotne oslabených,
- c) s vývinovými poruchami učenia,
- d) s poruchami aktivity a pozornosti,
- e) s poruchami správania,
- f) so všeobecným intelektovým nadaním,
- g) zo sociálne znevýhodneného prostredia

Legislatíva a niektoré metodické materiály a iné predpisy pre žiakov so ŠVVP

- Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími (ŠVVP) a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špeciálnych triedach ZŠ , Štátna školská inšpekcia, Bratislava 2010
- Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 –Primárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 2– Nižšie sekundárne vzdelávanie, ŠPÚ, Bratislava, 2008, 2011
- Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2011/12, Bratislava 2011 a Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2012 /2013, Bratislava 2012
- Školský zákon č. 245/ 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011
- Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
- Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.
- Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie

- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.: 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole
- Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy,
- Pokyny na vyplnenie formulára Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP schváleného MŠ SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. októbra 2008 s platnosťou od 1. januára 2009
- Metodicko-informatívny materiál Žiak s poruchami správania v základnej a strednej škole č. CD-2004-12004/23602-1: 095

V škole sa nachádza najviac žiakov s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti). Z tejto skupiny žiakov je len časť zaradená medzi integrovaných žiakov, vo vzdelávaní ostatných žiakov s diagnostikovanou poruchou dodržiavajú učitelia odporúčenia špeciálneho pedagóga, resp. psychológa.

Žiaci s vývinovými poruchami (poruchami učenia, aktivity a pozornosti)

Pre žiakov s vývinovými poruchami učenia je charakteristické, že podávané výkony nezodpovedajú ich rozumovej úrovni. Najčastejšie sa vyskytujú poruchy:

- **dyslexia** - neschopnosť naučiť sa čítať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysgrafia** - neschopnosť naučiť sa písať pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dysortografia** - neschopnosť osvojiť si pravopis pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne podmienky,
- **dyskalkúlia** - neschopnosť osvojiť si matematické úkony pomocou bežných vyučovacích metód, IQ v norme a primerané sociokultúrne schopnosti.

Vývinové poruchy učenia bývajú niekedy sprevádzané hyperaktivitou, prípadne nesústredenosťou, impulzívnymi konaniami. Väčšinou sa nejedná o jeden druh poruchy, symptómy sa vzájomne prelínajú a v priebehu trvania vykazujú rôznu intenzitu. Svojím obsahom sa vzdelávací proces u žiakov s VPU (vývinové poruchy učenia) zásadne neodlišujú od vzdelávania ostatných žiakov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa využívajú efektívne stratégie učenia, ktoré odporúča po pedagogicko-špeciálnom vyšetrení špeciálny pedagóg. Učiteľ konzultuje rozsah učiva a pracovné postupy vo výchovno-vzdelávacom procese so špeciálnym pedagógom.

Nové učivo sa usporiada po krokoch a dodržiava sa postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu. Učiteľ si priebežne overuje, či žiak porozumel učivu a pracuje s odporúčenými pomôckami a názorným materiálom. Pri skúšaní a overovaní vedomostí pedagógovia uprednostňujú tú formu, ktorú odporúča poradenské zariadenie.

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Sú to prevažne žiaci s hyperaktivitou, ktorí sa ťažšie prispôbujú a adaptujú na školské prostredie a školský poriadok. Sú impulzívní a ľahko sa unavia, nie sú schopní dodržiavať režim školy a nemôžu sa vzdelávať v triedach s veľkým počtom žiakov s použitím bežných metód. Príčinou môže byť nervové a psychické ochorenia. Je potrebné žiaka viesť k zodpovednosti pri plnení povinností, k spolupráci v skupine, k tolerancii a predovšetkým ku zvládnutiu elementárnych noriem správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je dôležité dodržiavať niektoré vhodné postupy

- uplatňovať pokojný prístup k žiakovi,
- snažiť sa spoločne so žiakom vytvoriť hranice a určiť režim,
- dodržiavať pravidelnosť v režime, dopredu žiaka upozorniť na zmeny,
- uplatňovať dôslednú kontrolu, realizovať so žiakom nácvik sebakontroly,
- dbať na jednotný prístup všetkých pedagógov a rodičov žiaka,
- uplatňovať kooperáciu viacerých odborníkov: psychológ, špeciálny pedagóg, výchovný poradca, učiteľ,
- usmerňovať aktivity žiaka: pohybové uvoľnenie, umožnenie odpočinku, vyhľadanie špeciálneho pedagóga v stave napätia,
- využívať podnety primerané k možnostiam a schopnostiam žiaka, učiť žiaka, ako sa dá situácia riešiť,
- oceňovať požadované správanie žiaka, jeho negatívne správanie nevenovať zbytočne veľa pozornosti.

Intelektovým nadaním sa rozumejú vysoko nadpriemerne rozvinuté poznávacie schopnosti v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci s VIN sú žiakmi so ŠVVP na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Trieda na rozvíjanie nadania je v našej škole zriadená so súhlasom zriaďovateľa. Intelektové nadanie diagnostikuje CPPPaP na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Žiak s intelektovým nadaním môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Do doložky na vysvedčenie sa uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie.“

Individuálny vzdelávací program uplatňujeme ak je žiak s intelektovým nadaním súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením. Tento program vypracúva škola v spolupráci s príslušnými odbornými pracovníkmi. V škole nemáme v bežných triedach integrovaných žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Ak žiak dlhodobo neplní požiadavky výchovno-vzdelávacieho programu pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov v oblastiach súvisiacich so všeobecným intelektovým nadaním, môže riaditeľ školy požiadať o rediagnostiku žiaka. Ak rediagnostika nepotvrdí nadanie žiaka, riaditeľ vyradí žiaka zo vzdelávacieho programu pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov najneskôr k prvému dňu nasledujúceho školského roka. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o preradení alebo vylúčení žiaka z programu pre nesplnenie požiadaviek rozumovej prípravy alebo zo zdravotných dôvodov na návrh lekára.

Pri edukácii intelektovo nadaných žiakov je potrebné okrem stimulácie poznávacích procesov sústrediť pozornosť aj na rozvoj celej jeho osobnosti, hlavne emocionality a sociálnych vzťahov. Psychologickú starostlivosť o intelektovo nadaných žiakov má na starosti psychologička z CPPPaP.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v špeciálnych triedach, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so všeobecným intelektovým nadaním. Intelektovo nadaní žiaci majú vysoko nadpriemerne rozvinuté poznávacie schopnosti v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Ich výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávacích programov zameraných na ich nadanie. V škole sa vytvárajú podmienky pre rozvoj nadania uplatňovaním výchovných a vzdelávacích metód a organizačných foriem vyučovania. Individuálne podmienky pre rozvoj nadania sa žiakom utvárajú tým, že sa im umožní prijatie do školy pred dosiahnutím šiesteho roku veku, rozšírené vyučovanie predmetov, v ktorých prejavujú nadanie, preradenie do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho

ročníka, absolvovanie viacerých ročníkov počas jedného ročníka. Triedy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sú triedy, ktoré sa zameriavajú na podporovanie a rozvíjanie intelektového nadania žiakov zohľadnením celej osobnosti a na prevenciu a nápravu problémových prejavov, ktoré súvisia s ich intelektovým nadaním. Vzdelávanie intelektovo nadaného žiaka zabezpečuje aj asistent učiteľa, ak je intelektovo nadaný žiak súčasne aj žiakom so zdravotným znevýhodnením.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní. Žiaci so ŠVVP, ktorí sú evidovaní ako integrovaní, sú vzdelávaní na základe odborných vyšetrení a odporúčení poradenských zariadení, žiadostí zákonných zástupcov, podľa individuálnych vzdelávacích programov (ďalej IVP). Tieto sú vypracované v súlade so ŠkVP a vychádzajú zo špecifických vzdelávacích potrieb žiakov jednotlivých znevýhodnení. Upravujú obsah, formy a podmienky ich vzdelávania. Na vypracovaní IVP sa podieľajú: špeciálni pedagógovia, vyučujúci príslušných predmetov, triedni učitelia, zástupcovia poradenských zariadení a výchovný poradca. IVP schvaľuje riaditeľ školy. Podľa neho sa s dieťaťom v priebehu školského roka pracuje a venuje sa mu i individuálna špeciálno-pedagogická starostlivosť.

Podmienkou školskej integrácie žiaka je špeciálno-pedagogická, v prípade potreby aj psychologická diagnostika vykonaná v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, odborná lekárska správa a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu. O prijatí žiaka so ŠVVP rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so ŠVVP, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Pri klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na vývinovú poruchu alebo zdravotné postihnutie a hodnotíme ho s toleranciou podľa daných metodických pokynov.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa používa Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č. 2011-3121/12824:4-921 z 1.5.2011 s prílohou č. 2: Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia(ďalej SZP) poskytuje škola individuálny prístup pedagóga, pričom spolupracuje so psychológom a s rodičmi. Výchova a vzdelávanie žiakov so SZP nie je klasickou integráciou. Žiaci so SZP majú mať vytvorené podmienky na výchovu a vzdelávanie ako v špecializovanej triede. Prioritným dôvodom vytvárania individuálnych podmienok v ich výchove a vzdelávaní sú edukačné potreby, nie ekonomické. Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov so SZP sa vytvárajú individuálne podmienky:

- vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- úprava organizácie výchovy a vzdelávania,
- úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,
- využitie špecifických metód výchovy a vzdelávania.

Žiakom zo SZP sa považuje dieťa, ak spĺňa aspoň tri z nasledujúcich kritérií:

- pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,

- d) neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- e) vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa v domácom prostredí.

Žiaci v hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so ŠVVP.

3. Prierezové témy

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov.

PRIEREZOVÉ TÉMY

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Sú začlenené do jednotlivých vyučovacích predmetov a vyznačené v osnovách.

Jednou z prierezových tém je tvorba projektu na ľubovoľnú tému. Avšak pri vzdelávaní žiakov s VIN pokladáme vypracúvanie projektov a ich prezentáciu za mimoriadne vhodnú formu vyučovania všetkých povinných prierezových tém, ako aj ďalších tém, ktoré má škola zaradené vo svojom vzdelávacom programe, alebo ktoré navrhnú samotní žiaci.

3.1. Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunaživali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií sú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa dostávajú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania

a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnu výchovu je prirodzené začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjame aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Uplatňuje sa v týchto predmetoch : dejepis v roč. 5. – 8., regionálna výchova v 5. roč. , hudobná výchova v roč. 5. – 7., výchova umením v 8. roč., matematika v 8. roč., anglický jazyk v roč. 5. – 8., geografia v roč. 5. – 8. nemecký jazyk v roč. 5. – 8., slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka v roč. 5. – 8., telesná a športová výchova, informatika, výtvarná výchova, etická výchova v roč. 5. – 8.

3.2. Mediálna výchova

Cieľom prierezovej témy je rozvinúť v žiakoch:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Uplatňuje sa v týchto predmetoch :

Chémia v roč. 6. – 8., dejepis v roč. 5. – 8. , biológia v 7. roč., hudobná výchova v 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 7. – 8. roč., fyzika v 6. – 8. roč., technika v 7. – 8. roč., geografia v 5. – 8. roč., nemecký jazyk 5.,6.,7. roč., slovenský jazyk a literatúra v 5. – 8. roč., občianska náuka v 5. – 7. roč., informatika v 5. – 8. roč., telesná a športová výchova v 8. roč., výtvarná výchova v 5. – 7. roč., etická výchova v 7. – 8. roč., výchova umením v 8. roč.

3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne študijný rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmýšľať o sebe), sebazpoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Téma sa realizuje prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Uplatňuje sa v týchto predmetoch:

Chémia v 6. – 8. roč., biológia v 5. – 8. roč., regionálna výchova v 5. roč., finančná gramotnosť v 6. roč., svet práce v 8. roč., hudobná výchova, výtvarná výchova v 5. – 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 5. – 8. roč., fyzika v 6. – 8. roč., technika v 7. – 8. roč., anglický jazyk v 5. – 8. roč., geografia v 5., nemecký jazyk v 5. – 8. roč., slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, informatika, telesná a športová výchova, etická výchova v 5. – 8. roč.

3.4. Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu. Ďalším cieľom je:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

Uplatňuje sa v predmetoch :

Chémia v 6. – 8. roč., biológia v 5. – 8. roč., svet práce v 8. roč., hudobná výchova v 5. a 6. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 5. – 8. roč., fyzika v 6. – 8. roč., technika v 7. a 8. roč., anglický jazyk v 5., 6. a 8. roč., geografia v 5. – 8. roč., nemecký jazyk v 6. a 8. roč., slovenský jazyk a literatúra v 5. – 8. roč., občianska náuka v 5., 6. a 7. roč., telesná a športová výchova v 5. – 8. roč., informatika v 5. – 7. roč., výtvarná výchova v 5. – 7. roč., etická výchova v 5, 7. a 8. roč.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne žiak schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

3.5. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy v základnej škole sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správanie sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správanie sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,

- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Uplatňuje sa v predmetoch :

Matematika v 5. – 8. roč., anglický jazyk v 5. – 7. roč., nemecký jazyk v 6. – 8. roč., občianska výchova v 6. roč., telesná a športová výchova v 5. – 8. roč., výtvarná výchova v 5. roč.

3.6. Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia (OŽZ) sa v škole realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť žiakov na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov sa formuje vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je poskytujeme žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomáhame im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Žiakov učíme poskytovať pomoc iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvíjame v nich morálne vlastnosti tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formujeme ich predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Na realizáciu učiva OŽZ využívame nasledovné organizačné formy: účelové cvičenia (ÚC) v 5.-9. ročníku sa realizujú v prírode dva razy do roka po päť hodín, a to spravidla v mesiacoch október a jún. Pred realizáciou ÚC vykonávame prípravu z teoretickej časti učiva v rozsahu troch - piatich hodín.

Uplatňuje sa v predmetoch :

Biológia v 5. – 8. roč., chémia v 7. – 8. roč., geografia v 7. – 8. roč., občianska náuka v roč. 5. -8., slovenský jazyk a literatúra 5. – 8.

3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Uvedenú prierezovú tému začleňujeme vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sú najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, ale aj dejepis a geografia. V rámci školského vzdelávacieho programu je prierezová téma v piatom ročníku zaradená do voliteľného vyučovacieho predmetu regionálna výchova.

Uplatňuje sa v predmetoch .

Chémia v 6. – 8. roč., biológia v 5. – 8. roč., regionálna výchova v 5. roč., občianska náuka v 5., 6. a 8. roč., hudobná v 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 8. roč., geografia v 5. – 8. roč., nemecký jazyk v 5. – 8. roč., slovenský jazyk a literatúra v 5. – 8. roč., výtvarná výchova v 5. – 7. roč., etická výchova v 7. a 8. roč.

3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy sú súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania je, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Uplatňuje sa v predmetoch:

Chémia v 6. – 8. roč., biológia, dejepis, občianska náuka, anglický jazyk, geografia, nemecký jazyk, slovenský jazyk a literatúra, informatika, v 5. – 8 roč., regionálna výchova v 5. roč., hudobná výchova v 6. a 7. roč., výchova umením v 8. roč., matematika v 5., 7. – 8 roč., fyzika v 6. – 8. roč., technika v 7. – 8. roč.

4. Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Očakávané sú opísané poznatky, zručnosti a skúsenosti, ktoré by mali byť absolventi schopní preukázať.

II. Organizácia kompetencií

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť absolventov prostredníctvom osvojených kompetencií. Tieto sú usporiadané nasledovne:

Témy, Kompetencie a čiastkové kompetencie

Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú Témy zoradené do siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti

1. Človek vo sfére peňazí;
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí;
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca;
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi;
5. Úver a dlh;
6. Sporenie a investovanie;
7. Riadenie rizika a poistenie.

Očakávania

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania odrážajú napredovanie v získavaní poznatkov, zručností a skúseností.

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady činnosti jednotlivcov a rodín v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom. Uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou. Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia. Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zlodeji môžu získať osobné údaje a informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Stanoviť si merateľné krátkodobé a strednodobé finančné ciele. Použiť finančnú alebo internetovú kalkulačku na stanovenie nákladov na dosiahnutie strednodobého cieľa. Zhodnotiť výsledky finančného rozhodnutia. Používať zodpovedné rozhodovanie pri strednodobých cieľoch.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom. Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vyhládať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Vysvetliť kroky pri riešení reklamácie podanej zákazníkom.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia **Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.**

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviest' príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania. Uviest' príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života. Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní. Porovnať osobné zručnosti a záujmy s rozličnými kariérnymi možnosťami.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda. Uviest' príklady zdrojov príjmu iných než mzda (dar, provízia a zisk).

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2: Vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením v inej rodine.

Čiastková kompetencia 6: Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu. Uviest' príklad spôsobov, akými štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Opísať úspešnosť v ekonomickej oblasti. Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Uviest' príklad finančne úspešného človeka vo svojom okolí.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.**

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - mienanie, sporenie a spoluúčasť. Diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu, (príjmy, výdavky a úspory). Vypočítať percentá pripadajúce na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2:

Založiť si kartotéku informácií o produktoch v domácnosti, vrátane informácií o zárukách a ďalších finančných dokumentoch, ako sú účtovné doklady a výpisy z bankových účtov.

Úroveň 2:

Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia. Vysvetliť, ako fungujú šeky, debetné a kreditné karty. Diskutovať o výhodách a nevýhodách jednotlivých platobných metód.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov. Prekontrolovať daň z pridanej hodnoty na doklade o zaplatení nákupu.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Stanoviť, či je prispievanie formou darcovstva a filantropie v súlade s osobným rozpočtom.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Zistiť vek, v ktorom môže jednotlivec spísať platný závet v danom štáte pobytu. Opísať hlavné prvky jednoduchého závetu a zistiť obvyklé náklady v prípade, že si závet dá vypracovať.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia **Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.**

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze. Vymenovať nákupy na úver, ktoré dospeli bežne robia. Opísať výhody a nevýhody využívania úveru. Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Vysvetliť, ako sa líšia debetné karty od kreditných kariet.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť hodnotu informácií o úverovej histórii pre žiadateľov a poskytovateľov úveru. Vysvetliť, prečo je dôležité vybudovať si pozitívnu úverovú históriu. Opísať informácie nachádzajúce sa v správe o úverovej histórii a ako dlho sa tieto uchovávajú. Uviesť príklady dovoleného použitia správ o úverovej histórii na účely iné než je poskytnutie úveru.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predlžením) alebo ako ich zvládnuť.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť, ako sa vyhnúť problémom pri požičiavania si peňazí alebo predmetov vo vzťahu k ich hodnote. Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2:

Uviesť príklady ochranných prvkov, vychádzajúcich zo zákonov o spotrebiteľských úveroch.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Popísať hodnotu peňazí. Vysvetliť, ako môže rásť hodnota investície. Rozhodnúť, kedy investovať hotovosť na krátkodobé výdavky alebo na núdzové situácie.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Opísať rôzne zdroje investičných informácií - prospekty cenných papierov, on-line zdroje a finančné publikácie.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Popísať výhody sporenia peňazí na starobu prostredníctvom dôchodkových programov a investičných sociálnych programov.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť, ako ochrana vkladov chráni investorov.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviest' príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Popísať spôsoby, akými by sa dali znížiť rôzne druhy rizík alebo ako by sa im dalo úplne vyhnúť. Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

Čiastková kompetencia 2: Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny. **Žiak je schopný:**

Úroveň 2:

Vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a rodinu.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia.

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia, stručne charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vymenovať cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach. Opísať, akým spôsobom môžu byť tieto cenné predmety a majetkové hodnoty ohrozené alebo stratené. Opísať spôsoby ochrany cenných predmetov a majetkových hodnôt. Stručne charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.

Vysvetliť podstatu a význam poistenia: majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Súčasťou školského vzdelávacieho programu sú preventívno-výchovné programy vypracované z národných programov. Sú to Plán výchovy k ľudským právam, Program prevencie obezity, Program globálneho vzdelávania, Program duševného zdravia, ktorý je zapracovaný do programu Zdravá škola. Úlohy z Programu stratégie a prevencie kriminality a z Programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi sú zapracované v plánoch práce jednotlivých koordinátorov. Tieto školské programy sú priložené k školskému vzdelávaciemu programu.

III. Vnútorňý systém kontroly

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, ale aj kde sú jeho nedostatky a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj motivácia do ďalšej práce, usmernenie ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, testy, povinne predpísané písomné práce (kontrolné práce, školské úlohy, kontrolné diktáty, pravopisné previerky, laboratórne práce a pod.), prezentovanie vybraných tém, výsledky zo súťaží. Hodnotením sa bude zisťovať, či alebo na akej úrovni zvládol žiak vzdelávací výstup (výkonový štandard), ktorý je určený pri každej téme učebných osnov. Preto výstupové štandardy stanovujú, čo má žiak vedieť, urobiť, aké má mať postoje, hodnotovú orientáciu, pohybové a umelecké zručnosti a pod. a tieto výkony sú aj hodnotené.

Hodnotenie sa bude realizovať priebežne po prebratí témy, po ukončení tematického celku, po ukončení viacerých tematických celkov (za štvrtrok, polrok, atď.), po ukončení výučby vo vyučovacom predmete. Žiak školy bude oboznámený s tým, čo a akým spôsobom bude hodnotený. Učiteľ v celkovom hodnotení berie do úvahy aj aktivitu žiaka na hodine, plnenie si povinností v rámci predmetu, zapájanie sa do dobrovoľných aktivít. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. V rámci hodnotenia uplatníme aj sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov. Vyučujúci si v rámci metodických orgánov spracujú v jednotlivých predmetoch a ročníkoch hodnotiace portfólio, ktoré bude obsahovať povinné práce a voliteľné práce vychádzajúce z obsahu vzdelávania v danom ročníku. Pri hodnotení bude učiteľ posudzovať žiaka aj vo vzťahu k nemu samotnému, hodnotiť podaný výkon vo vzťahu k jeho potenciálnym možnostiam a k jeho schopnostiam.

Hodnotenie a klasifikácia sa bude vykonávať v súlade s § 18 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č.320/2008 o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011.

- Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.
- Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov.
- Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia v jednotlivých vyučovacích predmetoch.
- Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.
- Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie : „ Žiak získal nižšie stredné vzdelanie “.
- Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil.
- Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu neklasifikovaný, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo

a) *absolvoval*, ak sa žiak aktívne zúčastňoval vyučovacieho procesu daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

b) *neabsolvoval*, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa vyučovacieho procesu ospravedlnene nezúčastňoval,

Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy.

- Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka .

1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka

a) individuálny prístup v hodnotení – hodnotenie žiaka sa má uskutočniť podľa jeho možností a schopností, v porovnávaní so sebou samým v čase,

b) komplexnosť hodnotenia – hodnotenie má obsahovať všetky stránky rozvoja osobnosti žiaka,

c) pozitívna orientácia hodnotenia – vychádza z presvedčenia, že každý človek môže byť v niečom úspešný (očakáva úspech - pozitívna motivácia k činnosti). Má vychádzať z toho, čo žiak vie (z kladov a predností) a až potom poukázať na nedostatky. Závisí od schopnosti učiteľa nájsť to, čo možno pochváliť, povzbudiť – dať žiakovi príležitosť prežiť pocit radosti z úspechu,

d) tendencia k sebahodnoteniu – vyžaduje dať žiakom možnosť hodnotiť iných i seba samého – vyvodíť z hodnotenia kritické závery a urobiť prípadné korekcie,

e) otvorenosť hodnotenia – znamená možnosť zmeny hodnotenia, ak nastala zmena v rozvoji žiaka (žiak sa mení – zo slabšieho môže byť dobrý, lepší...),

f) sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia - vyžaduje sústavné používanie najrôznejších foriem a metód skúšania a hodnotenia žiakov,

g) pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného alebo iného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Pri hodnotení výsledkov žiakov budeme postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktorý vydalo MŠVVaŠ SR a v súlade s § 55, 56, 57 a 58 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2. Zásady hodnotenia žiaka

a) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

b) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

c) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou vo všetkých povinných a povinne voliteľných predmetoch okrem etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval alebo

neabsolvoval. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.

d) Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi klasifikačnými stupňami. Na vysvedčeniach s klasifikáciou sa slovný komentár za príslušný polrok nedopĺňa.

e) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie: priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

f) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

g) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

h) Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť využívať ich v oblastiach:

- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- čitateľskej gramotnosti,
- jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
- digitálnych kompetencií,
- matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- sociálnych kompetencií,
- multikultúrnych kompetencií,
- manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- umeleckých a psychomotorických schopností,
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

1.3. Získavanie podkladov na hodnotenie

a) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- priebežným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- priebežným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,

- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, projekty, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá a pod.) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
  - analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
  - konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
  - rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.
- b) Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.
- c) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- d) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- e) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.
- f) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.
- g) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
  - známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
  - posúdenie prejavov žiaka (usilovnosť, osobnostný rast, ochota spolupracovať, aktivita na hodine a pod.)

1.4. Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre druhý stupeň vypíše slovom.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré,
- uspokojivé,
- menej uspokojivé,
- neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Kritériom na hodnotenie správania je dodržiavanie pravidiel správania žiaka a školského poriadku počas hodnotiaceho obdobia. Učítelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

Správanie žiaka sa hodnotí so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin; návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade,
- opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

Hodnotenie správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pochvaly a iné ocenenia, výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v katalógovom liste žiaka.

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami pozornosti, s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo so špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiaka.

Celkové hodnotenie žiaka piateho ročníka až deviatego ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka na výpise hodnotenia a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje nasledovne:

- prospel (a) s vyznamenaním,
- prospel (a) veľmi dobre,
- prospel (a),
- neprospel(a).

Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré.

Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré;

Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete;

Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný;

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo: absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval, neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval, neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

1.5. Postup pri hodnotení žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia stupeň prospechu žiaka za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy (pohovory triedneho učiteľa s vyučujúcimi jednotlivých predmetov, vyučujúci predmetu informuje ihneď pri výraznom zhoršení učebných výsledkov žiaka triedneho učiteľa, triedny učiteľ na konci každého mesiaca hodnotí prospech žiaka z podkladov uvedených v klasifikačných záznamoch).

Hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v súlade so Zásadami hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole, ktoré sú uvedené v Metodickom pokyne č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v prílohe č.2.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ katalógového listu žiaka stupne celkovej klasifikácie jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu podpíšu hodnotenie v prednej časti katalógu a pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie žiakov v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iné informačné prostriedky (napr. e-mail, telefón).

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Deťom občanov Slovenskej republiky povolí riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia Slovenskej republiky, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území Slovenskej republiky, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: „Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku ... školou ... za ... ročník“.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil.....rokov povinnej školskej dochádzky“.

Žiak, ktorý v školskom roku 2012/2013 ukončí deviaty ročník, získa nižšie stredné vzdelanie. Takémuto žiakovi sa na konci školského roka na vysvedčení prvýkrát v doložke vypíše text: “Žiak/ žiačka získal/a/ nižšie stredné vzdelanie“.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie žiaka zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci druhého polroka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Komisionálna skúška

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- je skúšaný v náhradnom termíne,
- preskúšanie požiadava zákonný zástupca,
- sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- má povolené individuálne vzdelávanie,
- ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtoročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- údaje identifikujúce žiaka,
- hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

Preskúšanie sa uskutoční neodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľ školy. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Žiakovi, ktorý sa vzdeláva v škole mimo územia Slovenskej republiky, vzdeláva sa v škole zriadenej iným štátom na území Slovenskej republiky, vzdeláva sa individuálne v zahraničí alebo žiak, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole a dosiahol v

niektorom predmete prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, sa umožní vykonať opravnú skúšku.

Žiak, ktorý prospel, postupuje do vyššieho ročníka.

Kritéria hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sú podrobne rozpracované v učebných osnovách jednotlivých schválené príslušnými predmetovými komisiami.

1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP

- Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka po konzultácii so špeciálnym pedagógom alebo iným odborníkom (psychológ, logopéd, odborný lekár).
- Pri hodnotení žiaka učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.
- U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami, chybami a poruchami reči, vývinovými poruchami učenia, autizmom zabezpečí učiteľ pri odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ sa vždy rozhodne, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
- Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.
- Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovanie. Diktát takéhoto žiaka sa nehodnotí známkami, ale slovne, učiteľ vyčíslí počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.
- Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známku.
- Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.
- Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, má učebné výsledky priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotené podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, triedny

učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného plánu.

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom a s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia. Výkon, ale najmä snahu na hodine a pri príprave oceníme (chválime, verbálne neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu.

Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme. Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiaka si musíme uvedomiť, že nejde len o neschopnosť alebo zníženú schopnosť čítať a písať, ale predovšetkým o nedostatočnosť v stratégiách komunikačných verbálnych i neverbálnych a sociálnych. Preto je potrebné hodnotenie individuálne špecifikovať:

- priebežne hodnotiť každý výkon žiaka,
- hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika, sa míňa účinku,
- vybrať spôsob skúšania, ktorý dieťaťu najviac vyhovuje,
- pri ústnom skúšaní - odpovedať na základe otázok; vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu,
- obmedziť skúšanie pred tabuľou,
- písomné práce po formálnej stránke prispôbiť (väčšie písmená, menej úloh, štruktúrovaný text, podčiarknuté kľúčové slová, linky na zapisovanie odpovedí, prípadne krúžkovanie správnej odpovede, mriežku na zapisovanie čísel pri výpočtoch),
- nehodnotiť kvalitu písma, písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať,
- nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku,
- pri hodnotení striedať typy hodnotenia - známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov (značky),
- pri hodnotení známkou alebo bodmi tieto hodnotenia neustále doplňovať slovným hodnotením, ktoré si lepšie všíma vstup, priebeh práce, výsledok a podmienky, ktoré má žiak pri práci - formálne hodnotenie známkou môže viesť k formálnym výkonom,
- sebahodnotenie samotným žiakom je metóda, ktorá svojím dopadom na žiaka významne ovplyvňuje jeho výkony (žiak má konkrétne vyjadriť, čo vie a čo nevie),
- zdôrazniť čo bolo dobré, dosiahnuté, pozoruhodné a neorientovať sa na chybu,
- rozvíjať komunikatívnosť, nie príkazy, zákazy.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP používame:

Individuálne hodnotenie – hodnotíme pomer medzi výkonom a schopnosťou, neporovnávame žiakov medzi sebou.

Otvorené hodnotenie – hodnotíme činnosť, výsledok, dielo, nie osobnosť žiaka.

Positívnu orientáciu – hodnotíme to, čo žiak vie. Využívame dialóg – žiakom dávame možnosť o hodnotení diskutovať v triede, žiak tak má šancu naučiť sa sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov.

Objektívizáciu hodnotenia – pedagóg obmedzuje spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení žiakov.

Žiaci s VIN prezentujú počas školského roka častejšie menej rozsiahle projekty, pri ktorých preukazujú úroveň svojich prezentačných schopností. V závere školského roka každý žiak prezentuje svoju ročníkovú prácu, na ktorej pracuje počas celého školského roka podľa určených pravidiel. Ročníková práca sa hodnotí slovne a jej úspešná prezentácia pred

kolektívom triedy a iných prítomných je podmienkou úspešného absolvovania príslušného školského roka. Tému ročníkovej práce si vyberá žiak individuálne na základe svojich záujmov a pri jej tvorbe spolupracuje s konzultantom ročníkovej práce, ktorý je pedagogickým zamestnancom školy alebo odborníkom príslušnej oblasti, prípadne s rodičom žiaka. Ak žiak nespracuje ročníkovú prácu na požadovanej úrovni, má určený termín na jej prepracovanie a ďalšiu prezentáciu. Najúspešnejšia ročníková práca triedy postupuje do školského kola, resp. do celoslovenského kola, ktoré organizuje určená škola vzdelávajúca žiakov s VIN v rámci Slovenska.

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním sa hodnotia bodmi a percentuálne, čo sa zapisuje aj do žiackych knížiek spolu so známku, ktorú získali. Celková známka v rámci hodnotenia je výsledkom celkového získaného percenta úspešnosti, ktoré pozostáva z čiastkových hodnotení počas príslušného hodnotiaceho obdobia.

Mimoriadne dôležitou súčasťou hodnotenia intelektovo nadaných žiakov je sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie, ktoré vykonávajú žiaci priebežne počas vyučovacích hodín, čím získavajú zručnosti aj v tejto oblasti a vedú sa k vzájomnému kritickému a objektívnemu hodnoteniu.

Na konci prvého a tretieho štvrťroka hodnotia učitelia žiakov predbežnou známku, ktorá je odrazom získaných vedomostí v príslušnom štvrťroku a slúži ako motivačný nástroj pre žiaka k polročnému, resp. koncoročnému hodnoteniu. Toto hodnotenie sa predkladá písomnou formou zákonnému zástupcovi žiaka.

2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov.

2.1. Ciele kontroly

- a) získať prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti učiteľov a výchovných zamestnancov,
- b) získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- c) sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese,
- d) získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie s cieľom zabezpečiť zjednocovanie hodnotiacich kritérií,
- e) sledovať výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaž žiakov, didaktické testy v paralelných triedach, úspešnosť prijatia na vyšší stupeň vzdelávania),
- f) hodnotiť výsledky zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, zameranie sa na kontrolu výchovno-vzdelávacieho procesu (plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých jeho častiach, tvorbu tematických výchovno-vzdelávacích plánov a ich dodržiavanie, atď.), kontrolu dodržiavania pracovného a školského poriadku ako aj plnenia úloh v rámci plánu práce školy a metodických orgánov, prácu vedúcich metodických orgánov, výchovného poradcu, kontrolu vedenia pedagogickej dokumentácie, kontrolu práce pri činnostiach mimo školy (lyžiarsky výcvik, školy v prírode, plavecké kurzy, exkurzie a pod.), na dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov, na kontrolu činnosti záujmových útvarov, kontrolu estetického vzhľadu tried, areálu školy, kontrolu práce školského klubu detí. sledovať zavádzanie a plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
- g) zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny,
- h) získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu,
- i) sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacej činnosti z predchádzajúceho školského roka,
- j) získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,

- k) sledovať evidenciu o klasifikácii žiakov v zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (MP),
- l) získať prehľad o zavádzaní a využívaní IKT technológií vo vyučovacom procese,

2.2 Formy, metódy a spôsob kontroly

a) Priama hospitačná činnosť, v ktorej riaditeľka, zástupkyne riaditeľky a vedúce metodických orgánov v spolupráci s vedením budú sledovať:

- efektívne využívanie učebných IKT pedagógmi,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií a zručností žiakov,
- dodržiavanie zásad školského vzdelávacieho programu,
- prácu so žiakmi so ŠVVP,
- plnenie úloh POP vo vyučovacom procese,
- hodnotenie, sebahodnotenie žiakov,
- využívanie progresívnych a aktivizujúcich metód a foriem práce,
- diferencovanie úloh a činností vzhľadom na rozdielne vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov so ŠVVP,
- dodržiavanie didaktických zásad s osobitným zameraním na triedy prospechovo slabšie,
- plnenie učebných osnov a požiadaviek štandardov v jednotlivých ročníkoch,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov,
- dodržiavanie psychohygienických zásad vo výchovno-vzdelávacej práci,
- plnenie plánu práce školy, plánov metodických orgánov,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu.

a) Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom

b) Didaktické testy, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky,

c) Rozbor predpísaných písomných prác a riaditeľských previerok na zasadnutiach metodických orgánov,

d) Spolupráca metodických orgánov, zovšeobecnenie dobrých skúseností výchovno-vzdelávacej práce,

e) Sledovanie plnenia pracovného a školského poriadku záväzného pre pedagogických zamestnancov a žiakov školy,

f) Ankety,

g) Dotazníky.

2.3. Oblasti kontrolnej činnosti

Priama hospitačná činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese. Priamou hospitačnou činnosťou budeme sledovať:

- dodržiavanie didaktických zásad vo výchovno-vzdelávacom procese,
- plnenie učebných osnov jednotlivých predmetoch,
- rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- vyučovanie predmetu etická výchova vo všetkých ročníkoch,
- plnenie úloh z učiva „Ochrana života a zdravia“ v jednotlivých vyučovacích predmetoch,
- realizácia učiva „Ochrana života a zdravia“ so zameraním na praktické činnosti v rámci účelových cvičení a didaktických hier,

- využívanie učebných pomôcok, účelnej názornosti vyučovania, didaktickej techniky,
- výchova k rodičovstvu a manželstvu
- rozširovanie myšlienky podpory zdravia a zdravého spôsobu života,
- prevencia drogových závislostí vo vyučovacom procese – občianska náuka, etická výchova, prírodoveda, biológia a iné predmety,
- uplatňovanie humanistických prístupov vo vyučovaní, klíma na vyučovacej hodine, atmosféra vyučovacieho procesu,
- realizácia komunikatívneho princípu vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry,
- dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie žiakov, formy a metódy hodnotenia, pomer písomného a ústneho overovania vedomostí, počet známok z jednotlivých predmetov,
- celková práca učiteľov telesnej výchovy, telesnej a športovej výchovy, dodržiavanie učebných osnov, formy zisťovania kondície žiakov, vstupné a výstupné testovanie v jednotlivých disciplínach, porovnávanie výsledkov na začiatku a konci školského roka, športové oblečenie žiakov na hodinách ,
- kontrola vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry, matematiky vo všetkých ročníkoch a niektorých ďalších predmetov vo vybraných ročníkoch formou testov,
- sledovanie komunikatívnych zručností na hodinách cudzích jazykov,
- vstupné a výstupné testy – porovnávanie výsledkov,
- plnenie úloh plánu práce, úloh plánov predmetových komisií metodických združení,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách, pri laboratórnych prácach, praktických cvičeniach,
- prípravu žiakov 9. ročníka na štúdium na stredné školy - príprava na celoplošné testovanie žiakov 9. roč.,
- individuálny prístup k žiakom na hodinách (talentovaní, nadaní, slaboprospeievajúci žiaci),
- zavádzanie nových metód vo vyučovacom procese, progresívne metódy práce, inovatívne postupy,
- tvorivá práca na hodinách, tvorivé prvky,
- vzťah učiteľ – žiak, žiak – učiteľ,
- práca so žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním
- plnenie školského vzdelávacieho programu vo všetkých ročníkoch,
- osobnosť učiteľa vo vyučovacom procese,
- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
- uplatňovanie učebných osnov environmentálnej výchovy v jednotlivých predmetoch,
- sledovanie výchovného pôsobenia s cieľom odstraňovania prejavov rasizmu medzi žiakmi s dôrazom na rómskych žiakov,
- plnenie úloh z POP na príslušný školský rok.

Ďalšie oblasti kontroly:

Práca výchovného poradcu – kontakt s triednymi učiteľmi, so žiakmi, s CPPPAP, s rodičmi, plnenie plánu práce výchovného poradcu.

Príprava na súťaže, olympiády – aktivita jednotlivých učiteľov v tomto smere, dosahované výsledky.

Kontrola práce metodických orgánov v škole, sledovanie plnenia úloh v plánoch predmetových komisií a a metodických združení, zovšeobecnenie dobrých skúseností, zjednocovanie požiadaviek v rámci metodických združení, exkurznej činnosti na rozšírenie

vedomostnej úrovne žiakov, zapracovanie úloh POP do plánov a spolupráca metodických orgánov.

Kontrola vedenia pedagogickej dokumentácie a inej dokumentácie

- vedenie triednych kníh,
- vedenie triednych výkazov, katalógových listov,
- vedenie klasifikačných hárkov,
- kontrola výpisov za I. polrok a vysvedčení za II. polrok školského roka,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí rodičov,
- vedenie zápisníc zo zasadnutí metodických orgánov,
- vedenie záznamov záujmových útvarov,
- predpísané písomné práce zo slovenského jazyka, matematiky, cudzích jazykov, záznamy laboratórnych prác,
- vedenie osobných listov,

Kontrola činnosti záujmových útvarov

Kontrola estetického vzhľadu tried, areálu školy, čistota, hygiena, bezpečnosť

- kontrola dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, kontrola objektu školy,
- kontrola učební, dielni s cieľom zistiť nedostatky, chyby a odstrániť ich,
- kontrola pedagogického dozoru, dodržiavanie všetkých častí pracovného poriadku školy so zameraním na okamžité odstránenie nedostatkov,
- kontrola práce v školskom klube detí, naplnenosť oddelení, dodržiavanie jednotlivých zložiek výchovno-vzdelávacej práce, výchovný program,

Poslaním a účelom hodnotenia bude **poznávanie** práce konkrétneho zamestnanca, **posudzovanie** jeho práce ako podklad pre finančné a iné ocenenie, **motivácia** pre jeho ďalší výkon, ale aj pôsobenie na dlhodobé formovanie jeho osobnosti.

Kontrolná činnosť bude realizovaná priebežne, na jej základe sa bude realizovať hodnotenie zamestnancov. Výsledky sa budú analyzovať na pracovných zasadnutiach, hospitačných rozboroch a v priamych rozhovoroch so zamestnancami. Vedenie školy bude každý rok postupovať podľa plánu kontrolnej činnosti.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov

3.1. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Kontrola a hodnotenie výkonov sa realizuje priebežným monitorovaním aktivít zamestnancov a ich formatívnym hodnotením na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- analýzou písomných prác,
- referenciami od žiakov, rodičov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- vyhodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácii pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebvzdelávania, a tým zvyšovali kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti školy.

Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, získavať, riadiť, rozvíjať a odmeňovať tých, ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávací program školy a prispievať ku kvalitnejšiemu, efektívnejšiemu a lepšiemu fungovaniu vzdelávacej inštitúcie ako celku.

U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia podporovať a rozvíjať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebvzdelávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov

Výsledky, kvalitu a náročnosť výkonu pedagogickej činnosti, mieru osvojenia si a využívania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov hodnotí v súlade s § 52 zákona č. 317/2009 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu výkonu pedagogickej profesie, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií. Uvádzajúci pedagogický zamestnanec začínajúceho pedagogického zamestnanca, priamy nadriadený podriadeného jedenkrát ročne najneskôr do konca školského roka (riaditeľka hodnotí zástupkyne riaditeľky školy, zástupkyňa riaditeľky školy pre 5.- 9.ročník učiteľov pre 5.- 9. ročník a zástupkyňa riaditeľky školy pre 1.- 4. ročník učiteľov 1.- 4 ročníka a vychovávateľky ŠKD. Hodnotenie sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.

Hodnotenie je podkladom na

- a) rozhodnutia riaditeľa školy na ukončenie adaptačného vzdelávania,
- b) vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania,
- c) odmeňovanie,
- d) ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Zásady hodnotenia pedagogických zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku.

O hodnotení sa vyhotovuje Písomný záznam o hodnotení pedagogického zamestnanca, v ktorom hodnotiteľ uvedie slovné hodnotenie (mimoriadne dobré , veľmi dobré, štandardné, čiastočne vyhovujúce, nevyhovujúce výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti).

Písomný záznam obsahuje:

a) identifikačné údaje:

- hodnoteného zamestnanca - meno a priezvisko, titul, osobné číslo, dátum narodenia, pracovná pozícia,
- hodnotiteľa - meno a priezvisko, titul, funkcia,
- hodnotiace obdobie – od - do, dátum a miesto hodnotenia, účel hodnotenia,

b) vyhodnotenie:

- pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh a splnenie uložených úloh,
- pracovného správania,
- stanovisko hodnoteného,
- súhrnné stanovisko hodnotiteľa - stanovenie individuálnych pracovných cieľov v profesijnom rozvoji, úlohy uložené pre ďalšie hodnotiace obdobie,
- podpis hodnotiteľa a hodnoteného,

c) stupnicu hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia

- stupnica hodnotenia v škálovom vyjadrení (body v počte 5 ako najlepšie hodnotenie, 4, 3, 2, 1 ako najhoršie hodnotenie) i v slovnom vyjadrení,
- percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia – maximálny počet 180 bodov.

Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:

a/ uvedie sa v stanovisku,

b/ hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov, v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalší, funkčne vyššie postavený nadriadený /poznámka: napr. hodnotenie vykonal zástupca riaditeľa, vyššie postavený nadriadený je v tomto prípade riaditeľ školy/.

Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je učený pre zamestnanca.

Hodnotiteľ je povinný:

a/ zachovať štruktúru a formálne náležitosti hodnotiaceho pohovoru,

b/ oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.

3.3. Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritériá, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie

2	čiasťočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nehovujúce	nehodnajúce plnenie obsahu kritéria

3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľa (1 až 5)
Edukačný proces	vie stanoviť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy		
	aplikuje inovačné metódy, formy a ostatné prostriedky v nadväznosti na ciele, modernizuje VVP proces		
	dodríava didaktické zásady, tvorivé prístupy, alternatívne metódy		
	vytvára dobrú klímu v triede, má prirodzenú autoritu, je žiakmi akceptovaný		
	dodríava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a osobný pokrok žiaka		
	vytvára podmienky pre dosahovanie primeraných výchovno-vyučovacích výsledkov		
	motivuje žiakov k účasti na postupových súťažiach a predmetových olympiádach		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			
Žiak	rešpektuje danosti a potenciál žiaka, rozvíja silné stránky žiakovej osobnosti, vie motivovať žiakov k učeniu, rešpektuje názory žiakov		
	rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie, vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť		
	rozvíja personálne zručnosti žiakov: samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu, sebadôveru		
	vie riešiť problémy v triede, pri dozore nad žiakmi, na exkurziách, na výletoch, v škole v prírode		

	prístupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pracuje s nadanými a talentovanými žiakmi, žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 30 bodov)			
Postoje	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce, plnenie úloh spoľahlivo, správne a včas		
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností, mimoriadna prac. činnosť, aktivita		
	k profesijnému rozvoju, zvyšovaniu kvalifikácie, odbornosti - účasť na vzdelávacích aktivitách a formách kontinuálneho vzdelávania		
	k profilácii, zameraniu a stratégii školy - zapája sa do ich realizácie		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 20 bodov)			
Iné úlohy	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi		
	spolupráca pri spracovaní, realizácii a hodnotení rozvojových projektov, programov školy, zavádzaní zmien a inovácií, spolupráca pri tvorbe ŠkVP		
	organizovanie a zapájanie sa do mimoškolských aktivít: besedy, karneval, športové aktivity, tvorivé dielne		
	tvorba učebného materiálu, didaktických testov, pracovných zošitov		
	aplikácia moderných princípov vo vzdelávacom procese, používanie IKT vo vyučovacom procese, práca s interaktívnou tabuľou		
	estetizácia prostredia triedy, školy		

3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie

Kritériá hodnotenia	Indikátory (ukazovatele)	Hodnotenie	
		hodnoteného (1 až 5)	hodnotiteľ'a (1 až 5)
Profesionálne správanie	dokáže hodnotiť a reflektovať svoj výchovno-vyučovací proces a vlastné správanie		
	pozná svoje silné a slabé stránky, uplatňuje sebahodnotenie vo vzťahu k práci a sebe		

	samému		
	špeciálna činnosť- koordinátor, správca kabinetov, vedúci PK, MZ, výchovný poradca, oprava písomných prác, dozor nad žiakmi		
	vytvára priaznivú klímu v triede i v pracovnom kolektíve, vie pracovať v tíme a spolupracovať s učiteľmi		
	efektívne komunikuje s vedením školy, s kolegami, so žiakmi, s rodičmi....		
	vie riešiť konflikty, zvláda záťažové situácie		
	je rešpektovaný svojim okolím, má prirodzenú autoritu		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 35 bodov)			

Normy	dodržiava interné predpisy		
	dodržiava a efektívne využíva pracovný čas s maximálnym využitím vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu		
	správne vedie pedagogickú dokumentáciu		
	zúčastňuje sa pracovných porád a pedagogických rád – podáva podnety a návrhy pri riešení problémov		
	rešpektuje príkazy nadriadených		
Súhrnné hodnotenie kritéria (max. 25 bodov)			

3.6. Celkové hodnotenie

A	Pracovný výkon	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Edukačný proces (max. 35)		
	Žiak (max. 30)		
	Postoje (max. 20)		
	Iné úlohy (max. 35)		
Súhrnné hodnotenie oblasti (max. 120)			

B	Pracovné správanie	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
	Profesionálne správanie (max. 35)		
	Normy (max. 25)		
Súhrnné hodnotenie oblasti (max. 60)			

	Súhrnné hodnotenie oblastí	Sumár hodnoteného	Sumár hodnotiteľa
A	Pracovný výkon (max. 120)		
B	Pracovné správanie (max. 60)		
Celkové hodnotenie (max.180)			

3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia

Stupnica hodnotenia

5	mimoriadne dobré	aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria
4	veľmi dobré	plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 5, ktoré znižujú úroveň činnosti obsiahnutej v kritériu
3	štandardné	priemerné plnenie obsahu kritériá, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie
2	čiastočne vyhovujúce	dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutých na splnenie obsahu kritériá, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu
1	nehovujúce	nedostačujúce plnenie obsahu kritéria

3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách

a) **100% - 91%** z celkových možných bodov hodnotenia - **mimoriadne dobré výsledky (180 - 163 bodov)**

- b) **90% - 61%** z celkových možných bodov hodnotenia – **veľmi dobré výsledky (162 - 109 bodov)**
- c) **60% - 31%** z celkových možných bodov hodnotenia – **štandardné výsledky (108 - 55 bodov)**
- d) **30% - 11%** z celkových možných bodov hodnotenia – **čiastočne vyhovujúce výsledky (54 - 19 bodov)**
- e) **10% - 0%** z celkových možných bodov hodnotenia – **nevyhovujúce výsledky (18 - 0 bodov)**

4. Hodnotenie školy

Cieľom bude, aby žiaci, rodičia získali hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Zároveň slúži hodnotenie školy aj ako informačný zdroj pre verejnosť. Hodnotenie je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila, na ciele, ktoré sú v ŠkVP, na oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, ale i na tie, v ktorých sa jej nedarí. Zameriame sa na monitorovanie podmienok vzdelávania, spokojnosť s vedením školy, s učiteľmi, prostredia školy, celkovej jej klímy a atmosféry, disciplíny, na spokojnosť s hodnotením žiakov, s využitím mimovyučovacieho času a pod., s cieľom získať spätnú väzbu o kvalite školy, o spokojnosti žiakov, rodičov, učiteľov. Pri získavaní podkladov hodnotenia použijeme rozhovory, diskusie a dotazníky, SWOT analýzu.

Evalvácia v školstve predstavuje systematické zhromažďovanie, triedenie a vyhodnocovanie údajov s cieľom prijať ďalšie rozhodnutia, ktoré významne ovplyvnia ďalšiu činnosť vzdelávania a práce školy. Škola realizuje svoje vnútorné sebahodnotenie, cieľom ktorého je motivovať zamestnancov k sústavnému a pravidelnému overovaniu kvality svojej práce spätnou väzbou, Má pomôcť pri diagnostikovaní nedostatkov v práci učiteľa, triedy, školy s následne viesť k ich odstraňovaniu a motivovať v ďalšej práci.

Procesy hodnotenia sa uskutočňujú na úrovni: triedy (triedny učiteľ, ostatní učitelia vyučujúci v triede), školy (vedúci metodického združenia, predmetovej komisie, pedagogická rada, vedenie školy, riaditeľ školy), regiónu a štátu (orgánu štátnej správy v školstve, iných orgánov.)

Evalvácia ako proces sebareflexie umožňuje zhromaždenie informácií o vlastnej škole, výkone pedagogickej profesie, odporúčaní pre ďalší rozvoj školy, pre inovácie stratégií školy. Kritériá a ukazovateľa sebahodnotenia slúžia ako podklad permanentného monitorovania, hodnotenia a projektovania cieľov školy s prihliadnutím na špecifické podmienky.

Cieľom hodnotenia školy je :

- aby žiaci a ich rodičia, ako aj rodičia budúcich žiakov získali dostatočné a jasné informácie o škole, jej silných aj slabých stránkach, aby rodičia i verejnosť boli oboznámení s cieľmi, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP,
- aby verejnosť poznala koncepčné zámery školy, aby sa rodičia a verejnosť oboznámili s úspechmi žiakov školy.

V oblasti hodnotenia školy monitorujeme :

- podmienky na vzdelávanie žiakov,
- prostredie školy, klímu školy,
- vyučovací proces, metódy, formy vyučovania,
- ďalšia úroveň práce a podpory žiakov so ŠVVP,
- výsledky vzdelávania a úspešnosť žiakov v rôznych oblastiach,

- výchovné problémy,
- riadenie školy.

Nástroje autoevalvácie úrovne školy :

- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- rozhovory s učiteľmi,
- rozhovory učiteľov s rodičmi,
- kontrolná činnosť,
- analýza úspešnosti žiakov v súťažiach, olympiádach, ich umiestnenia v rámci mesta a regiónu,
- monitorovanie výsledkov žiakov v 9. ročníku,
- pravidelný kontakt so zástupcami rodičov v rade rodičov i v rade školy,
- SWOT analýza.

OBLASTI, V KTORÝCH ŠKOLA DOSAHUJE DOBRÉ VÝSLEDKY; OBLASTI, V KTORÝCH SÚ NEDOSTATKY A NÁVRHY OPATRENÍ NA SKVALITNENIE ÚROVNE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prevažne dobrá úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu ➤ viacročné výborné výsledky žiakov v súťažiach, hlavne v okresných kolách ➤ dostatok učiteľov cudzích jazykov umožňuje posilniť hodiny cudzích jazykov ➤ detašované pracovisko jednej psychologičky z CPPP a P v škole, starostlivosť o žiakov, poradenstvo pre pedagógov a rodičov ➤ vzdelávaním nadaných detí v škole sa vytvoril priestor aj pre týchto žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rámci celého okresu Šaľa ➤ veľmi dobré priestorové materiálne – technické podmienky školy ➤ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov ➤ široký výber záujmových útvarov ➤ dobrá spolupráca s Radou školy a s Radou rodičov ➤ žiaci 9. ročníka v celoslovenskom testovaní v matematike a v slovenskom jazyku a literatúre dosiahli lepšie výsledky ako je celoslovenský priemer ➤ stále skvalitňovanie materiálnych podmienok školy, výmena školského nábytku, ďalšia rekonštrukcia priestorov 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chýbajúca multifunkčná učebňa, učebňa cudzích jazykov, školská knižnica <p>Opatrenia: získavanie finančných prostriedkov pomocou kvalitných projektov a sponzorov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ problémové správanie sa niektorých žiakov, agresivita, vulgárnosť, nerešpektovanie pedagógov, nedostačujúce kompetencie školy v tejto oblasti, neobjektívne hodnotenie správania rodičmi týchto žiakov, nedostatočná komunikácia s rodičmi týchto žiakov <p>Opatrenia: zintenzívniť spoluprácu s rodičmi a odborníkmi ihneď po vzniknutí problému, zintenzívniť spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi a kurátormi, políciou, prijímanie výchovných opatrení, návrhy na zaradenie do diagnostických zariadení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výrazne nepriaznivý demografický vývoj, celkový pokles žiakov v meste Šaľa aj v škole <p>Opatrenia: väčšia propagácia školy v mestskej a regionálnej tlači, v MŠ,</p>

<p>(telocvična)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výborné podmienky na zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu ➤ dobrá klíma školy, dobrý vzťah medzi učiteľmi a žiakmi, medzi učiteľmi a rodičmi ➤ práca so žiakmi so ŠVVP a ich integrácia do vyučovacieho procesu ➤ estetické prostredie školy a areálu školy, veľa zelene ➤ dobrá dostupnosť dopravnými prostriedkami pre žiakov z okolia ➤ dobrá spolupráca a vzťahy v kolektíve zamestnancov ➤ dobrá, aktívna spolupráca s materskými školami v okolí školy ➤ dostatočný záujem pedagógov sebavzdelávanie <p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojenie sa do projektov v rámci EÚ, MŠVVaŠ SR získavanie grantov • väčšia zainteresovanosť rodičov a verejnosti do problémov školy • podpora vzdelávania pedagógov • vybudovanie multimedialnej knižnice • dobudovanie športového areálu • zvýšenie podpory zo strany rodičov	<p>na web stránke školy, organizovanie dní otvorených dverí pre rodičov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočné využívanie IKT vo vyučovacom procese v jednotlivých predmetoch napriek dobrým podmienkam <p>Opatrenie: vzdelávanie pedagog. zamestnancov zamerané na využívanie IKT vo vyučovacom procese– ukážky činností, hmotné zainteresovanie učiteľov</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nesystematická prezentácia vlastnej práce a výsledkov na verejnosti <p>Opatrenie : ustanoviť v každom metodickom orgáne zamestnanca zodpovedného za túto oblasť školy</p> <p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • pri poklese žiakov nedostatok finančných prostriedkov na prevádzku školy • nedostatok nových učebníc
---	--

IV. Učebný plán

UČEBNÝ PLÁN - Základná škola J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa

ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním							
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	25
	anglický jazyk a)	4	4	4	4	4	20
	nemecký jazyk a)	3	3	3	3	3	15
							60
Človek a príroda	fyzika	0	1	1	2	2	6
	chémia	0	0	1	1	2	4
	biológia	2	2	2	2	2	10
							20
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	1	1	5
	geografia	1	1	1	1	1	5
	občianska náuka	1	1	1	1	1	5
	regionálna výchova	1	0	0	0	0	1
	finančná gramotnosť	0	1	0	0	0	1
							17
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova b)	1	1	1	1	1	5
							5
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	5	5	5	5	24
	informatika c)	1	1	1	1	1	5
							29
Človek a svet práce	svet práce d)	0	0	0,5	0,5	0	1
	technika d)	0	0	0,5	0,5	0	1
							2
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	0	0	3
	hudobná výchova	1	1	1	0	0	3
	výchova umením	0	0	0	1	1	2
							8
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova e)	2	2	2	2	2	10
							10
Spolu : povinná časť a voliteľné hodiny		28	30	31	31	31	151

Poznámky:

- a) Predmet sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- c) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- d) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

Pre nižšie sekundárne vzdelávanie v triedach pre žiakov s VIN nevzniknú žiadne hodiny navyše (nedelia sa).

Príloha č. 1 – šk. rok 2013/2014

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodeň, ktorú treba zapáliť „

**Školský vzdelávací program pre žiakov so všeobecným
intelektovým nadaním
Šanca pre všetkých
ISCED 2**

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy	9
1. Charakteristika a veľkosť školy	9
2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy	10
3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania	13
4. Charakteristika žiakov	15
5. Charakteristika pedagogického zboru	17
6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	20
7. Organizácia prijímacieho konania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	Chyba! Záložka nie je definovaná.
9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
10. Škola ako životný priestor	Chyba! Záložka nie je definovaná.
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní	Chyba! Záložka nie je definovaná.
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Pedagogický princíp školy. Vlastné ciele výchovy a vzdelávania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Zameranie školy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 2	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Pedagogické stratégie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3. Prierezové témy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.1. Multikultúrna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2. Mediálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.4. Environmentálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.6. Ochrana života a zdravia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4. Finančná gramotnosť	Chyba! Záložka nie je definovaná.
III. Vnútorý systém kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.2. Zásady hodnotenia žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Ciele kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Formy, metódy a spôsoby kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.1. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.3. Stupnica hodnotenia ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.6. Celkové hodnotenie ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách .... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
4. Hodnotenie školy ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- IV. Učebný plán ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň základnej školy
pre žiakov so všeobecným
intelektovým nadaním

Vzdelávací program	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

---

riaditeľka školy

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním : výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	<ul style="list-style-type: none"> • V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od	1.9. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 1.9.2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie	14.09. 2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od	Od 15.09. 2012	
Revidovanie	31.08. 2013	<ul style="list-style-type: none"> • doplnené učebné osnovy pre všetky predmety v 9. ročníku pre triedy s VIN žiakmi • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2013	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14.09. 2012. Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy: Mgr. Benedikt Varga, predseda Rady školy

V Šali dňa 14.09. 2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku **2013/2014** má škola **334** žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2013/14
Počet tried celkom	4	2	3	2	2	3	2	2	2	22
z toho pre nadané deti	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	45	34	37	36	33	47	28	37	37	334
z toho individ. integrovan.	0	0	3	2	2	3	0	1	4	15
z toho v tried. pre nadané deti	17	15	7	15	12	15	12	12	15	120
v ŠKD	29	25	29	20	0	0	0	0	0	103

V škole sa od školského roku 2000/2001 venujeme vzdelávaniu žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. V prvých rokoch sa žiaci vzdelávali podľa Programu alternatívneho vzdelávania intelektovo nadaných žiakov autorky PhDr. Jolany Laznibatovej, CSc., po ukončení jeho overovania sa pretransformoval do Alternatívneho programu edukácie nadaných (APROGEN). V súčasnosti vzdelávame žiakov podľa platnej legislatívy v súlade s

programom APROGEN. Jedná sa o segregovanú formu vzdelávania týchto detí v samostatných triedach a celé vzdelávanie, vybavenie priestorov i pedagogickí zamestnanci sa sústreďujú na uspokojovanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb nadaných žiakov. Aj keď ide o segregovanú formu vzdelávania, žiaci žijú v škole v prostredí svojich rovesníkov z ostatných bežných tried, komunikujú s nimi, zúčastňujú sa spoločných aktivít, teda sú v dennom kontakte s bežnou populáciou svojich rovesníkov.

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku **2013/2014** sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť **22** učební, na prízemí aj na poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5. – 9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, **žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou**
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramickou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutočnilo začiatkom septembra 2012. Rozšíril sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch

telocvičniciach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať. Dopĺňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule, k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou. **Zriadila sa nová školská knižnica.**

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách.. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním pracujú v obohatenom prostredí učební. Súčasťou vybavenia sú napríklad koberce, počítače, kopírovacie stroje, CD prehrávače, príručná knižnica s encyklopedickou literatúrou, televízor, video, ktoré sú zabezpečované z prostriedkov rodičov, resp. sponzorov. K dispozícii majú aj ďalšie učebne na delené vyučovanie. Žiaci pracujú aj s rôznymi učebnými materiálmi, pracovnými listami, špeciálnymi učebnicami pre nadaných, no používajú aj učebnice bežných tried.

Vo Vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie je určené povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ktoré umožní plnenie výchovno-vzdelávacích cieľov vzdelávania nadaných v súlade so ŠkVP a učebným plánom, ako aj so ŠVVP žiakov nasledovne.

Priestory školy sa členia na:

- všeobecné učebne (triedy),
- jazyková učebňa (učebne),
- špeciálne učebne predmetov, ktorých vyučovanie to podľa školského vzdelávacieho programu vyžaduje (chémia, technika...)
- učebňa informatiky,
- telocvična, resp. učebňa (učebne) s upraveným bezpečným povrchom podlahy,
- učebňa (učebne) upravená na pracovné vyučovanie,
- informačno-študijné centrum (knížnica, médiotéka),
- priestory pre aktívne využitie voľného času, spoločné činnosti a relaxáciu,
- priestory vhodné pre hromadné stretávanie sa žiakov celej školy alebo tried, učiteľov a rodičov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub, záujmové krúžky),
- miestnosti pre prípravné práce učiteľov a ich relaxáciu (zborovňa, kabinety),
- priestory pre uloženie učebných pomôcok,
- kancelárie vedenia školy a nepedagogických zamestnancov školy,
- ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy (kotolňa, sklad ap.),
- priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne),
- spoločné priestory pre hygienu žiakov vrátane WC
- priestory pre hygienu zamestnancov školy vrátane WC
- priestory spoločného stravovania,
- miestnosť pre riešenie zdravotných problémov,
- školské ihrisko, školský dvor alebo iný pozemok vhodný na športy, relaxáciu, prípadne vyučovanie na čerstvom vzduchu.

K povinnému materiálnemu a technickému vybaveniu patria:

- polyfunkčné vybavenie učební, umožňujúce žiakom pracovať pri rôznom rozmiestnení pracovných miest, ako i na zemi,
- funkčné vybavenie špeciálnych učební (jazyky, chémia, technika...)
- vybavenie miestností na voľný čas a rekreáciu,
- vybavenie telocvične, športové a telocvičné pomôcky,
- učebnice, alternatívne učebnice, učebné materiály, pracovné zošity,
- doplnková literatúra pre žiakov, náučná literatúra, encyklopédie, krásna literatúra,
- literatúra pre učiteľov, metodické materiály,
- interaktívne výukové programy na nosičoch CD, DVD,
- audiotechnika a videotechnika,
- počítačová technika pre žiakov, zariadenie počítačovej učebne s napojením na internet,
- osobné počítače s príslušenstvom a napojením na internet pre vedenie školy,
- pedagogických pracovníkov i administratívnych zamestnancov školy,
- rozmnožovacia technika, výkonná kopírka na rozmnožovanie alternatívnych učebných materiálov,
- spotrebný materiál.

Z taktu určeného materiálo-technického a priestorového zabezpečenia škola nedisponuje jazykovou učebňou. Napriek tomu, že knižničný fond detskej a odbornej literatúry sa pravidelne priebežne dopĺňa, škola nemá špeciálne zariadenú učebňu, ktorá by sa využívala ako školská knižnica.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerance, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba nadväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,
- 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takéhoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviateho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviateho ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdnovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25

Obedňajšia prestávka 30-minút

7. 14.00 14.45

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

Organizácia výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je upravená v ŠkVP tak, aby zohľadňovala požiadavky a špecifiká výchovy a vzdelávania týchto žiakov. Výchova a vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním v školách pre žiakov s nadaním je organizovaná v súlade s § 103 , § 104 a § 106 zákona č. 245/2008 Z. z. a vyhláškou MŠ SR č. 307/2008 Z. z. Na stupni ISCED 2 sa jedná o piaty až deviaty ročník základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Vzdelávanie na 2. stupni základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je celodenné v rámci dennej formy štúdia. Poobedňajšie vyučovanie je zamerané predovšetkým na záujmové aktivity nadaných žiakov. Podľa § 104 ods. 9 školského zákona je v triede piateho až deviateho ročníka základnej školy (teda na stupni ISCED 2) pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním najviac 16 žiakov. Tento počet možno so súhlasom rady školy a zriaďovateľa zvýšiť. Vyučovanie jednotlivých predmetov sa realizuje v rámci jednotlivých tried alebo aj v menších skupinách (delenie triedy). Vyučovanie sa organizuje v hodinových, v prípade potreby viachodinových časových jednotkách, jedna vyučovacia hodina má 45 minút. Vzdelávací proces v škole pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je výrazne individualizovaný. Jednotliví žiaci s intelektovým nadaním môžu byť preradení do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, absolvovať viacero ročníkov počas jedného školského roka, absolvovať niektoré učebné predmety vo vyššom ročníku. Ak je intelektovo nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, pracuje podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, v ktorom sú zohľadnené aj výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce z tohto znevýhodnenia.

Riaditeľ školy môže rozhodnúť o preradení alebo vylúčení žiaka zo vzdelávacieho programu pre neplnenie požiadaviek takéhoto vzdelávania alebo zo zdravotných dôvodov na návrh odborného lekára.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **15** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2013/2014 je zriadených päť tried v 1.- 4. ročníku, päť tried v 5. – 9. ročníku.

Ak sa výnimočné nadanie prejaví už u dieťaťa v mladšom školskom veku, treba vytvoriť podmienky na to, aby sa ďalej rozvíjalo, a minimalizovať riziká, že sa postupne spriemeruje. Vo výchovno-vzdelávacom procese im treba zabezpečiť taký prístup, ktorý umožní realizovať a rozvinúť ich potenciál a tým obohatiť ich osobnosť. Tak sa vytvárajú predpoklady, aby títo žiaci v budúcnosti ako nadaní dospelí mohli obohatiť spoločnosť.

Nadanie u dieťaťa je možné rozpoznať už v predškolskom veku. Niektoré deti veľmi skoro po narodení rozoznávajú ľudí a predmety, kontaktujú sa s okolitým svetom skôr ako ostatné deti, reagujú na svoje okolie úsmevom. Začínajú taktiež skôr chodiť. Dieťa sa celkovo vyvíja charakteristickým spôsobom, je „iné“ ako ostatné deti. Nadané deti sú aktívnejšie, majú menšiu potrebu spánku, preto ich netreba nútiť do poobedného odpočinku, ale je vhodnejšie im vymyslieť iný náhradný program (čítanie, písanie, práca s PC alebo iné hry podporujúce ich myslenie...). Nadané deti môžu mať rýchlejší vývoj rečových schopností. Môžu sa však u nich vyskytnúť drobné poruchy reči. Tieto deti majú veľkú slovnú zásobu, bohaté myslenie, množstvo nových myšlienok, ktoré chcú rýchlo povedať, ale kapacita reči im na to nestačí. Nadané dieťa je veľmi zvedavé, má množstvo otázok a je podráždené a nahnevané, pokiaľ na svoje otázky nedostane dostatočné odpovede. Napríklad nadanie pre vedu sa v detstve prejavuje ako záujem dieťaťa rozlišovať rôzne typy áut, vtákov, chuť dozvedieť sa o nich čo najviac. Takéto deti sú už v ranom veku výnimočne zvedavé. Majú úžasnú schopnosť koncentrovať sa a mať neuveriteľnú výdrž v tom, čo ich baví, na čo majú predpoklady. Dokážu vytrvať vo svojom záujme dlhé hodiny, pričom neregistrujú nič a nikoho navôkol. Nadané deti majú zrýchlený vývin, ľahko sa učia, vedia všetko skôr, lepšie a rýchlejšie, majú skvelú pamäť. Učivo si zapamätajú už počúvaním v škole. Popri vnímaní učebnej látky dokážu a venovať ešte ďalším činnostiam (čítať knihu, lúštiť krížovku, riešiť v hlave iný problém,...). Nadané deti viac priťahujú intelektuálne hry a zábava, ktoré menej súvisia s pohybom a športom. Majú často špecifický zmysel pre humor. Sú nezávislé, introvertné a uzavreté. Radi na seba berú riziko neúspechu. Majú veľkú životnú energiu, sú silnými osobnosťami, individualisti, majú silnú potrebu získavania informácií, sebadisciplínu, sebadôveru, ctížiadostivosť, majú originálne myšlienky a vyjadrovanie, silnú motiváciu dosahovať dobré výkony a potrebu byť najlepší, ale nie sú to deti, ktoré sa snažia byť stredobodom. Sú príliš múdre na to, aby sa so svojimi schopnosťami predvádzali. Skôr majú tendenciu a sklon svoje schopnosti pred okolím skrývať, aby zapadli do kolektívu. Nadané deti sa ťažko prispôsobujú, nerešpektujú autority, sú presvedčené o svojej pravde, nechcú ísť tou istou cestou ako ostatní. Neakceptujú všeobecný názor a sú večnými oponentmi, preto sú občas nedisciplinovaní a môžu byť s nimi problémy. Nie sú schopné prirodzene splynúť s kolektívom svojich rovesníkov, nie vždy súhlasia s názorom kolektívu, preto sú často tzv. „osamelými bežcami“. Majú problém vytvoriť si sociálne kontakty so svojimi rovesníkmi, preto často vyhľadávajú spoločnosť starších detí alebo dospelých. Dôležitým je pre nadané deti zaradiť ich do primeraného kolektívu a pripraviť im adekvátne podmienky, v ktorých by si našli kamarátov a to už v predškolskom období, a samozrejme neskôr i v škole. Nadané deti sú oveľa citlivejšie a zraniteľnejšie ako iné deti. Emocionálne a sociálne dozrievajú neskôr, preto sú intenzívnejšie a dlhodobejšie naviazané na rodičov, najmä matku alebo iných dospelých v rodine, najčastejšie na starých rodičov. V cudzom prostredí sú neisté a väčšinou odmietajú s cudzími ľuďmi komunikovať. V rodine a škole potrebujú mať pocit istoty a bezpečia. S takýmto kvalitným rodinným a školským zázemím majú všetky predpoklady na to, aby sa dobre uplatnili i v budúcom živote.

Za nadaného žiaka sa pokladajú tí žiaci, ktorí v porovnaní s rovesníkmi podávajú alebo majú potenciál podávať vysoko nadpriemerné výkony v niektorej oblasti alebo oblastiach činnosti (vzhľadom na to, že ide o žiaka, tieto činnosti sú orientované na oblasti súvisiace s výchovou a vzdelávaním). Nadaní žiaci/deti musia byť identifikovaní kvalifikovanými profesionálmi. Aby mohli plne realizovať svoj prínos pre spoločnosť, potrebujú osobitnú podporu a taký vzdelávací program, ktorý školy v rámci bežných výchovno-vzdelávacích programov neposkytujú.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehľbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

V triedach pre žiakov s VIN sa vzdelávajú žiaci s nadpriemerne rozvinutými poznávacími schopnosťami v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci s VIN sú zároveň žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je 34 (1 riaditeľka školy, **1** zástupkyňa riaditeľky školy, **12** učiteľov 1.- 4. ročníka, **2** asistentky žiaka, **13** učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky, **1 školský psychológ**. Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávatelia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od školského roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učitelia s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika, **geografie**.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička,

ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi. **Škola má jedného školského psychológa na čiastočný úväzok** Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborného-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v naplňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov

rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospievajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

Učitelia žiakov s intelektovým nadaním spĺňajú požiadavky pedagogickej a odbornej spôsobilosti podľa platných predpisov. Na stupni ISCED 2 to je aprobácia pre vyučovanie jednotlivých predmetov štátneho vzdelávacieho programu a vzdelávanie sa v oblasti predmetov zaradených v ŠkVP (Finančná gramotnosť a Regionálna výchova). Pedagogickí pracovníci škôl pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa zaraďujú na vyučovanie do tried pre žiakov s VIN spravidla po absolvovaní príslušných testov v CPPP a P, na základe ktorých psychológ môže alebo nemusí potvrdiť ich spôsobilosť vzdelávať a vychovávať žiakov s intelektovým nadaním. Snahou vedenia školy je zabezpečiť, aby títo pedagógovia boli zaškolení a dostatočne uvedení do špecifik práce s intelektovo nadanými žiakmi. Pedagógovia si môžu zvyšovať kvalifikáciu priebežným vzdelávaním, špeciálnym inovačným štúdiom alebo cyklickým vzdelávaním zameraným na pedagogiku nadaných.

Pedagogickí zamestnanci:

- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj rozvoj a celoživotné učenie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci :

- svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj rast, ako aj odborný a osobnostný rast všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky.

Pri vzdelávaní žiakov so všeobecným intelektovým nadaním na stupni ISCED 2 je povinne zabezpečená spolupráca s psychológom, ktorý sleduje osobnostný, kognitívny, emocionálny a sociálny vývin žiakov, intervenuje doň psychologickými prostriedkami, ak je to potrebné, a poskytuje poradenské služby pedagogickým pracovníkom. V škole využívame služby psychológa centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktorý diagnostikoval všeobecné intelektové nadanie žiakov.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** svoj sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálnymi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa,
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava),
- doktorandské štúdium,
- 1. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (MPC, ŠPÚ),
- dopravná výchova (MPC Bratislava),
- priebežné (2- ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava),
- vzdelávanie v module „Komunikácia “ (MPC Bratislava),
- tanečná výchova (MPC Bratislava),
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF Nitra).

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí zamestnanci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka ,
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci,
- tvorba prezentácií v Power Pointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci,
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec,
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- tvorba výchovného programu – aktualizčné vzdelávanie – 1 zamestnanec,
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD,
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- tvorba úloh z matematiky – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci,
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.- 4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci.

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- Environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizčné vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka,
- Príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD,

- Funkčné- inováčné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inováčné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inováčné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

Príloha č. 2 – šk. rok 2014/2015

„ Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodeň, ktorú treba zapáliť „

**Školský vzdelávací program pre žiakov so všeobecným
intelektovým nadaním
Šanca pre všetkých
ISCED 2**

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy	9
1. Charakteristika a veľkosť školy	9
2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy	10
3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania	13
4. Charakteristika žiakov	15
5. Charakteristika pedagogického zboru	17
6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	20
7. Organizácia prijímacieho konania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
8. Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca	Chyba! Záložka nie je definovaná.
9. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
10. Škola ako životný priestor	Chyba! Záložka nie je definovaná.
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a hygienu pri výchove a vzdelávaní	Chyba! Záložka nie je definovaná.
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Pedagogický princíp školy. Vlastné ciele výchovy a vzdelávania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Zameranie školy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Stupeň vzdelania: ISCED 2	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Pedagogické stratégie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.4. Zabezpečenie výučby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3. Prierezové témy	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.1. Multikultúrna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.2. Mediálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.3. Osobnostný a sociálny rozvoj	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.4. Environmentálna výchova	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.5. Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.6. Ochrana života a zdravia	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.7. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Chyba! Záložka nie je definovaná.
3.8. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.
4. Finančná gramotnosť	Chyba! Záložka nie je definovaná.
III. Vnútorý systém kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.1. Zásady pre hodnotenie výkonu žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.2. Zásady hodnotenia žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.4. Hodnotenie prospechu a správania	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.5. Postup pri hodnotení žiaka	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.6. Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	Chyba! Záložka nie je definovaná.
1.7. Všeobecné zásady hodnotenia žiaka so ŠVVP	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.1. Ciele kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.2. Formy, metódy a spôsoby kontroly	Chyba! Záložka nie je definovaná.
2.3. Oblasť kontrolnej činnosti	Chyba! Záložka nie je definovaná.

3. Postup pri realizácii hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.1. Vnútroň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.2. Systém hodnotenia pedagogických zamestnancov **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.3. Stupnica hodnotenia ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.4. Hodnotená oblasť: Pracovný výkon ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.5. Hodnotená oblasť : Pracovné správanie ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.6. Celkové hodnotenie ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.7. Stupnica hodnotenia a percentuálne vyjadrenie celkového hodnotenia ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- 3.8. Slovné hodnotenie s vyjadrením v percentách .... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
4. Hodnotenie školy ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**
- IV. Učebný plán ..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň základnej školy
pre žiakov so všeobecným
intelektovým nadaním

Vzdelávací program	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	päť rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	základná škola
Názov školy:	Základná škola Jozefa Cígera Hronského
Adresa:	Krátka 2, 927 01 Šaľa
IČO:	37861417
Riaditeľ školy:	Mgr. Jarmila Husáriková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Katarína Keselyová
Kontakty:	Telefón: 031 770 5811 Fax: 031 701 6881 e-mail: zskratka@centrum.sk www.zskrsala.sk
Zriaďovateľ:	Mesto Šaľa
Adresa:	Námestie Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa
Kontakt:	031 770 5983

Dátum a miesto vydania: 31. 08. 2012

---

riaditeľka školy

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Názov a adresa školy	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Názov školského vzdelávacieho programu	Šanca pre všetkých
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	päť rokov
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27.08. 2008
Miesto vydania	Základná škola J.C. Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa
Platnosť ŠkVP	od 1.09. 2012

Kontakty:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón, fax	e-mail
Mgr. Jarmila Husáriková	riaditeľka školy	031 771 6881	zskratka@centrum.sk
Mgr. Katarína Keselyová	zástupkyňa riaditeľky školy 5.-9. ročník	031 771 6882	zskratka@centrum.sk
Mgr. Jana Lenická	výchovná poradkyňa	031 7705811	zskratka@centrum.sk

Zriaďovateľ: Mesto Šaľa
Námestie Sv. Trojice 7
927 15 Šaľa
Tel.: 031 770 5983

V Šali dňa 31. 08.2012

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09. 2008	
Revidovanie	26.8. 2009	<ul style="list-style-type: none"> • Zmena UP v 6. ročníku – znížená dotácia v predmete fyzika z 2 na 1 hodinu týždenne • Zmena hodnotenia výchovných predmetov v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním : výchovné predmety okrem ETV / NAV sa klasifikujú
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2009	
Revidovanie	26.8. 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie počtu hodín - 5. ročník Geografia na 1 vyučovaciu hodinu týždenne • Zvýšenie počtu hodín – 5. ročník Dejepis na 2 vyučovacie hodiny týždenne • Zavedenie predmetu Finančná gramotnosť v 6. ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Platnosť ŠkVP od	1.9. 2010	
Revidovanie	26.8. 2011	<ul style="list-style-type: none"> • V 1. roč. sú posilnené o 0,5 hod tieto predmety ETV/NAV, PRV, DOV • V 2. roč. sú posilnené predmety SJL a DOV o 1 hod. • V 5. ročníku bol zavedený nový predmet Regionálna výchova – 1 hod. týždenne • V 5. ročníku sa bude učiť dejepis 1 hod. týždenne • 0,5 hod. OBN z 8. roč. sa presunula do 9. roč. a bude sa vyučovať v školskom roku 2012/2013 • 0,5 hod. VYU z 9. roč. sa presunula do 8. roč. a vyučuje sa v školskom roku 2011/2012 • V školskom roku 2011/2012 sa bude v 5. roč. vyučovať Regionálna výchova 1 hod. týždenne a v 6. roč. Finančná gramotnosť 1 hod. týždenne v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Platnosť ŠkVP od	1.9. 2011	
Revidovanie	31.08.2012	
Platnosť ŠkVP od	od 1.9.2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidovaný celý školský vzdelávací program, rozdelený na ŠkVP pre ISCED 1, ŠkVP ISCED 2, ISCED 1 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ISCED 2 – žiaci so všeobecným intelektovým nadaním • vo všetkých častiach boli doplnené aktuálne údaje o škole a doplnené chýbajúce časti II. Charakteristika ŠkVP • upravené učebné plány vo všetkých častiach ŠkVP
Revidovanie	14.09. 2012	<ul style="list-style-type: none"> • revidované učebné osnovy všetkých predmetov v súlade s platnými štandardami Štátneho vzdelávacieho programu
Platnosť ŠkVP od	Od 15.09. 2012	
Revidovanie	26. 08. 2013	<ul style="list-style-type: none"> • doplnené učebné osnovy pre všetky predmety v 9. ročníku pre triedy s VIN žiakmi • od 01.09. 2013 jedna zástupkyňa riaditeľky školy pre roč. 1. – 9. – Mgr. Katarína Keselyová • od 01.09. 2013 Mgr. Zuzana Kováčsová je členkou Rady školy namiesto PaedDr. Silvie Bereczovej (MD) • prílohu č. 1 tvoria strany ŠkVP, na ktorých sú hrubým typom písma vyznačené zmeny k školskému roku 2013/2014
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2013	
Revidovanie	25.08. 2014	<ul style="list-style-type: none"> • znížená hodinová dotácia v predmete vlastiveda v 4. ročníku pre bežné triedy z 2 hodín na 1 hodinu týždenne • upravený učebný plán a učebné osnovy pre vlastivedu v 4. ročníku
Platnosť ŠkVP od	od 01.09. 2014	
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		

Školský vzdelávací program
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka 2, 927 01 Šaľa

Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od		

Rada školy pri ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul.č.2, Šaľa prerokovala na svojom zasadnutí dňa 14.09. 2012. Školský vzdelávací program, podľa ktorého sa začne vyučovať od školského roku 2012/2013.

Za radu školy: Mgr. Benedikt Varga, predseda Rady školy

V Šali dňa 14.09. 2012

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Charakteristika a veľkosť školy

Základná škola J.C. Hronského na Krátkej ul. v Šali bola otvorená 1.9. 1984 ako piata základná škola v meste Šaľa, v ktorom je v súčasnosti druhou najmladšou ZŠ. Jej súčasťou je aj školský klub detí a školská jedáleň.

Nachádza sa v tichej časti mesta, na kraji sídliska, neďaleko od centra. Areál školy je rozľahlý, starostlivo udržiavaný, plný zelene a v popoludňajších hodinách a cez víkend slúži ako oddychová zóna nielen pre žiakov, ale aj pre obyvateľov z okolia.

Budova školy sa skladá z pavilónov, má prízemie a poschodie. Jej súčasťou sú aj dve telocvične pripojené k škole spojovacou chodbou. Veľkým pozitívom je rekonštrukcia celej budovy, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 zo štrukturálnych fondov Európskej únie, čím budova získala nový, moderný, estetický vzhľad s bezbariérovým vstupom do nej. Celá budova sa zateplila, opravila a zateplila sa aj strecha, vymenili sa okná, podlahy, uskutočnili sa viaceré murárske práce a vnútorná maľovka školy. Realizovala sa aj rekonštrukcia a výmena svietidiel vo všetkých priestoroch školy. Dôležitým krokom bola inštalácia termoregulačných ventilov na všetkých radiátoroch v budove školy.

Základná škola je plnoorganizovaná, má deväť ročníkov, v ktorých sa v súčasnosti nachádzajú dve až tri paralelné triedy, z nich je jedna pre žiakov s intelektovým nadaním. Pôvodne bola škola konštruovaná ako osemnásťtriedna ZŠ, počet tried bol v minulosti vždy vyšší a v posledných rokoch sa počet tried postupne znižoval až na súčasných 20 tried. Priemerný počet žiakov v triede bol okolo 20, v súčasnosti sa priemer znížil zhruba na 17 žiakov v triede. V školskom klube detí (ŠKD) bolo v posledných rokoch zapísaných v šiestich oddeleniach cca 150 žiakov, v súčasnosti je to okolo 100 žiakov v štyroch oddeleniach.

Na začiatku školského roku **2013/2014** má škola **334** žiakov v dvadsiatich dvoch triedach nasledovne:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2014/15
Počet tried celkom	2	4	2	3	2	2	3	2	2	22
z toho pre nadané deti	1	2	1	1	1	1	1	1	1	10
oddelenia ŠKD	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Počet žiakov	32	45	34	39	36	30	46	27	35	324
z toho individ. integrovan.	1	1	1	5	2	2	2	0	1	15
z toho v tried. pre nadané deti	11	17	15	7	15	12	14	11	11	113
v ŠKD	27	39	23	28	0	0	0	0	0	117

V škole sa od školského roku 2000/2001 venujeme vzdelávaniu žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. V prvých rokoch sa žiaci vzdelávali podľa Programu alternatívneho vzdelávania intelektovo nadaných žiakov autorky PhDr. Jolany Laznibatovej, CSc., po ukončení jeho overovania sa pretransformoval do Alternatívneho programu edukácie nadaných (APROGEN). V súčasnosti vzdelávame žiakov podľa platnej legislatívy v súlade s programom APROGEN. Jedná sa o segregovanú formu vzdelávania týchto detí v samostatných triedach a celé vzdelávanie, vybavenie priestorov i pedagogickí zamestnanci sa sústreďujú na uspokojovanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb nadaných žiakov.

Aj keď ide o segregovanú formu vzdelávania, žiaci žijú v škole v prostredí svojich rovesníkov z ostatných bežných tried, komunikujú s nimi, zúčastňujú sa spoločných aktivít, teda sú v dennom kontakte s bežnou populáciou svojich rovesníkov.

2. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola má 34 učební :

- v školskom roku **2014/2015** sa bude využívať na výchovno-vzdelávaciu jednotlivých tried činnosť **22** učební, na prízemí aj na poschodí sa nachádzajú učebne 1. – 4. ročníka a na poschodí 5. – 9. ročníka
- odborné učebne 9: fyzikálna, tri počítačové učebne, chemická učebňa, dve učebne s interaktívnou tabuľou, dielňa, kuchynka, tri učebne na delené vyučovanie, **žiacka knižnica s interaktívnou tabuľou**
- telocvične: 2 – klasická a gymnastická
- kabinety: 16 – slúžia ako pracovne pedagogických zamestnancov a psychologičky a zároveň sú v nich umiestnené pomôcky a iný školský materiál
- zborovňa : 1 – využíva sa na porady a iné zasadnutia pedagogických a nepedagogických zamestnancov
kancelárie: 5 – pracovne riaditeľky školy, zástupkyň riaditeľky školy, ekonómky, oddelenia PAM a sekretariátu, vedúcej ŠJ
- školská jedáleň – kapacita 160 miest

Školský klub detí nemá vlastné priestory, činnosť sa uskutočňuje v niektorých učebniach 1.-4. ročníka.

Učebne sú vo veľmi dobrom technickom a hygienickom stave. Vybavené sú školským nábytkom. Vo všetkých učebniach jednotlivých ročníkov boli postupne vymenené staré dvojmiestne školské lavice za nové jednomiestne. Vymenili sa aj stoličky, z ktorých sú mnohé spolu s lavicami nastaviteľné na požadovanú výšku žiaka. Nové lavice v 1. – 9. roč. sú rozlíšené farbou i veľkosťou a zodpovedajú hygienickým normám. Nevyhnutnosťou je postupná výmena lavíc a stoličiek vo všetkých ročníkoch. Z odborných učební prešla rekonštrukciou fyzikálna učebňa, do pracovných stolov boli zabudované elektrické rozvody s pripojením na centrálny zdroj elektrického napätia, ktorý je umiestnený v učebni.

V posledných rokoch boli vybudované tri počítačové učebne. Väčšia učebňa je vybavená 16 počítačmi, dataprojektorom, keramickou tabuľou, k dispozícii je notebook, digitálny fotoaparát, videokamera. Menšia učebňa je vybavená 14 počítačmi. Tretia učebňa sa vybavila novým školským nábytkom, 14 počítačmi, 3 notebookmi, tlačiarňou a dataprojektorom. Softvérové vybavenie počítačových učební pozostáva z nainštalovaného programu MS OFFICE XP, resp. 2003, Open Office, Imagine a z ďalších programov, ako sú CABRI GEOMETRIA, výučbové programy LUMI – SK (ANJ, NEJ, SJL, MAT), LEXICON 2002 (ANJ, NEJ), encyklopedické programy s rôznym výučbovým zameraním. Zakúpili sme ďalšiu interaktívnu tabuľu s príslušenstvom. Inštalácia aj s potrebným zaškolením pedagógov sa uskutočnilo začiatkom septembra 2012. Rozšíril sa tak priestor pre skvalitnenie výučby modernou technikou.

Pokračovala rekonštrukcia v oboch telocvičniach. Vymenili sa všetky okná. Uskutočnila sa aj čiastočná rekonštrukcia osvetlenia telocvične. Opravili a zateplili sa strechy na oboch telocvičniach a spojovacej chodbe. Nevyhnutná však bude rekonštrukcia paluboviek v oboch telocvičniach a zateplenie fasád. Telovýchovné kabinety sú vybavené dostatočným množstvom rôznych druhov lôpt, priebežne sa zakupuje aj iný potrebný materiál.

Učebné pomôcky pre jednotlivé predmety sa neustále dopĺňajú a modernizujú, aj keď celkové vybavenie bude potrebné aj v nasledujúcom období naďalej aktualizovať a modernizovať.

Doplňa sa didaktická technika, CD prehrávače, DVD prehrávač, interaktívne tabule, k dispozícii sú televízory, videoprehrávač, mapy, nástenné obrazy, knihy, odborné časopisy, kopírovacie stroje, tlačiarne, počítačové programy, rôzne audionahrávky. Fond pomôcok sa podarilo obohatiť aj vďaka zapojeniu sa školy do projektu Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa.

Nedostatkom je chýbajúca jazyková učebňa, resp. jazykové laboratórium, multifunkčná odborná učebňa s interaktívnou tabuľou. **Zriadila sa nová školská knižnica.**

Všetky priestory v budove vyhovujú hygienickým normám. Od roku 2005 sa pravidelne vykonáva oprava maľovky, ktorá sa poškodí počas roka, uskutočnila sa komplexná rekonštrukcia hygienických zariadení, ktoré sú vybavené všetkým potrebným hygienickým materiálom v dávkovacích nádobách. Ukončila sa rekonštrukcia osvetlenia. Chodby, triedy na poschodí a vstupné priestory s chodbami sa vybavili kamerovým systémom, ktorý slúži hlavne na monitorovanie správania sa žiakov 5. – 9. ročníka, má zabrániť poškodzovaniu interiéru školy. Celá budova školy je zabezpečená poplašným systémom napojeným na mestskú políciu. V škole funguje školský rozhlas, ktorý tiež prešiel rekonštrukciou a bol modernizovaný. Klasické zvonenie bolo nahradené hudobným s veľkým počtom rôznych melódií. Interiér je doplnený množstvom izbových rastlín, o ktoré sa starajú žiaci aj zamestnanci. Steny sú dopĺňané tematickými a príležitostnými nástenkami. Cieľom neustáleho skvalitňovania priestorového, materiálneho, technického a hygienického vybavenia je vytváranie čo najlepších podmienok pre kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ktorý chceme uskutočňovať v príjemnom, estetickom a moderne vybavenom prostredí školy.

Areál školy je veľmi rozľahlý, s veľkou rozlohou trávnatých plôch a ostatnej zelene (vyše 300 kríkov, viac ako 300 stromov). Slúži ako relaxačno-športová zóna žiakov, obyvateľov a záujmových skupín z mesta, jej dominantou je trávnaté futbalové ihrisko s dvoma prenosnými hliníkovými bránami. Udržiavanie zelene si vyžaduje stálu pozornosť a starostlivosť príslušných zamestnancov. Prínosom by bola rekonštrukcia súčasného asfaltového ihriska na multifunkčné ihrisko s novou povrchovou úpravou, vybudovanie doskočiska a rekonštrukcia bežeckej dráhy. Na všetkých plochách sa však aj v ich súčasnom stave dá vykonávať športová činnosť a slúžia na hodiny telesnej a športovej výchovy.

V areáli sa nachádza aj učebňa v prírode, ktorá sa využíva na vyučovanie rôznych predmetov, našou ambíciou je jej doplnenie o ďalšie vybavenie slúžiace aj na relax žiakov a detí v ŠKD. Súčasťou areálu sú aj dve átriá, stredné átrium je plné drevín a inej zelene a slúži aj na vyučovanie prírodovedy a biológie.

Množstvo trávnatých plôch je náročné na celkovú údržbu, preto má škola zabezpečené aj dostatočné vybavenie (napr. dve malotraktorové kosačky, krovinorez, malá kosačka a pod.). Bola vybudovaná studňa a zakúpil sa aj polievací stroj. Celkovo pôsobí areál hlavne vďaka množstvu zelene veľmi dobrým dojmom a radi ho navštevujú aj rodičia s deťmi a trávia tu voľný čas rôznymi aktivitami, čo je aj súčasťou našej filozofie Otvorenej školy. Všetky učebne a ostatné priestory školy umožňujú realizovať školský vzdelávací program.

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním pracujú v obohatenom prostredí učební. Súčasťou vybavenia sú napríklad koberce, počítače, kopírovacie stroje, CD prehrávače, príručná knižnica s encyklopedickou literatúrou, televízor, video, ktoré sú zabezpečované z prostriedkov rodičov, resp. sponzorov. K dispozícii majú aj ďalšie učebne na delené vyučovanie. Žiaci pracujú aj s rôznymi učebnými materiálmi, pracovnými listami, špeciálnymi učebnicami pre nadaných, no používajú aj učebnice bežných tried.

Vo Vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie je určené povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ktoré umožní plnenie výchovno-vzdelávacích cieľov vzdelávania nadaných v súlade so ŠkVP a učebným plánom, ako aj so ŠVVP žiakov nasledovne.

Priestory školy sa členia na:

- všeobecné učebne (triedy),
- jazyková učebňa (učebne),
- špeciálne učebne predmetov, ktorých vyučovanie to podľa školského vzdelávacieho programu vyžaduje (chémia, technika...)
- učebňa informatiky,
- telocvičňa, resp. učebňa (učebne) s upraveným bezpečným povrchom podlahy,
- učebňa (učebne) upravená na pracovné vyučovanie,
- informačno-študijné centrum (knížnica, médiotéka),
- priestory pre aktívne využitie voľného času, spoločné činnosti a relaxáciu,
- priestory vhodné pre hromadné stretávanie sa žiakov celej školy alebo tried, učiteľov
- a rodičov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub, záujmové krúžky),
- miestnosti pre prípravné práce učiteľov a ich relaxáciu (zborovňa, kabinety),
- priestory pre uloženie učebných pomôcok,
- kancelárie vedenia školy a nepedagogických zamestnancov školy,
- ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy (kotolňa, sklad ap.),
- priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne),
- spoločné priestory pre hygienu žiakov vrátane WC
- priestory pre hygienu zamestnancov školy vrátane WC
- priestory spoločného stravovania,
- miestnosť pre riešenie zdravotných problémov,
- školské ihrisko, školský dvor alebo iný pozemok vhodný na športy, relaxáciu, prípadne
- vyučovanie na čerstvom vzduchu.

K povinnému materiálnemu a technickému vybaveniu patria:

- polyfunkčné vybavenie učební, umožňujúce žiakom pracovať pri rôznom rozmiestnení pracovných miest, ako i na zemi,
- funkčné vybavenie špeciálnych učební (jazyky, chémia, technika...)
- vybavenie miestností na voľný čas a rekreáciu,
- vybavenie telocvične, športové a telocvičné pomôcky,
- učebnice, alternatívne učebnice, učebné materiály, pracovné zošity,
- doplnková literatúra pre žiakov, náučná literatúra, encyklopédie, krásna literatúra,
- literatúra pre učiteľov, metodické materiály,
- interaktívne výukové programy na nosičoch CD, DVD,
- audiotechnika a videotechnika,
- počítačová technika pre žiakov, zariadenie počítačovej učebne s napojením na internet,
- osobné počítače s príslušenstvom a napojením na internet pre vedenie školy,
- pedagogických pracovníkov i administratívnych zamestnancov školy,
- rozmnožovacia technika, výkonná kopírka na rozmnožovanie alternatívnych učebných
- materiálov,
- spotrebný materiál.

Z takto určeného materiálne-technického a priestorového zabezpečenia škola nedisponuje jazykovou učebňou. Napriek tomu, že knižničný fond detskej a odbornej literatúry sa pravidelne priebežne dopĺňa, škola nemá špeciálne zariadenú učebňu, ktorá by sa využívala ako školská knižnica.

3. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom výchovných a vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie:

- primárne vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy,
- nižšie stredné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy,

Základná škola má všetky ročníky, to znamená že je plnoorganizovaná. Má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia nultého ročníka. Člení sa na prvý a druhý stupeň, v ktorých sa vzdelávanie realizuje samostatnými, na seba naväzujúcimi vzdelávacími programami. Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník. Druhý stupeň základnej školy tvorí piaty až deviaty ročník. Najvyšší počet žiakov v triedach je nasledovný:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,
- 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka,
- 12 žiakov v prvom až štvrtom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním,
- 16 žiakov v piatom až deviatom ročníku v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Určený počet žiakov možno v zmysle platných predpisov zvýšiť (súhlas zriaďovateľa, súhlas rady školy).

Do triedy základnej školy možno začleniť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, výkonom práv takehoto žiaka nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity. Vyučovanie sa začína o ôsmej hodine. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín, ktorý je zverejnený v každej triede príslušného ročníka.

Vyučovacia hodina trvá 45-minút. Malé prestávky sú 10-minútové, hlavná - veľká prestávka je po tretej vyučovacej hodine a trvá 15-minút. Žiaci sa počas hlavnej prestávky zdržiavajú v určených priestoroch areálu školy, ak sú na to vytvorené priaznivé poveternostné podmienky. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu 30-minút.

V prvom a druhom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín, žiaci piateho a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac

sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho až deviatego ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

V triedach prvého až štvrtého ročníka vyučuje všetky predmety spravidla triedny učiteľ. Ak je to potrebné na zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy, niektoré predmety vyučujú aj iní pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre príslušný predmet.

Základná škola organizuje výlety, exkurzie, športový výcvik, školy v prírode a ďalšie aktivity po informovanom súhlase a dohode so zákonným zástupcom žiaka. V jednom informovanom súhlase môže zákonný zástupca žiaka vyjadriť súhlas s uskutočnením viacerých aktivít. Pred uskutočnením každej aktivity poučí zodpovedný učiteľ žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Pre žiakov prvého až štvrtého ročníka môže škola organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov piateho až deviatego ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet, ktorý možno predĺžiť o dva dni pracovného pokoja. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo dvadsiatich vyučovacích hodín. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov január až marec. Náklady spojené s rôznymi aktivitami hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach a odborných učebniach vybavených podľa potrieb jednotlivých vyučovacích predmetov, ale aj na školskom pozemku, v telocvični a na školských ihriskách.

Triedy v jednotlivých ročníkoch označujeme rímskymi číslicami.

Triedy možno deliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Na vyučovaní predmetov náboženská alebo etická výchova tvorí skupinu najviac 20 žiakov, na vyučovaní predmetov anglický jazyk, nemecký jazyk, informatická výchova a informatika, svet práce a technika je najvyšší počet žiakov 17.

Najvyšší počet žiakov na vyučovaní telesnej a športovej výchovy je 25.

Obdobie školského vyučovania sa začína 2. septembra a končí sa 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Člení sa na prvý a druhý polrok. Prvý polrok sa začína 2. septembra a končí sa 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Druhý polrok sa začína 1. februára a končí 30. júna.

Obdobie školských prázdnin tvoria jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, polročné prázdniny, jarné prázdniny, veľkonočné prázdniny a letné prázdniny.

Termíny školských prázdnin v príslušnom školskom roku určuje ministerstvo školstva.

Prehľad vyučovania:

Hodina	Začiatok	Koniec
1.	8.00	8.45
2.	8.55	9.40
3.	9.50	10.35
4.	10.50	11.35
5.	11.45	12.30
6.	12.40	13.25
Obedňajšia prestávka 30-minút		
7.	14.00	14.45

Po ukončení vyučovania sa žiaci môžu zúčastňovať činnosti záujmových útvarov v rozsahu dve hodiny týždenne, 60 hodín ročne. Jedna hodina záujmového útvaru trvá 60 minút.

Organizácia výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je upravená v ŠkVP tak, aby zohľadňovala požiadavky a špecifiká výchovy a vzdelávania týchto žiakov. Výchova a vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním v školách pre žiakov s nadaním je organizovaná v súlade s § 103, § 104 a § 106 zákona č. 245/2008 Z. z. a vyhláškou MŠ SR č. 307/2008 Z. z. Na stupni ISCED 2 sa jedná o piaty až deviaty ročník základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Vzdelávanie na 2. stupni základnej školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je celodenné v rámci dennej formy štúdia. Poobedňajšie vyučovanie je zamerané predovšetkým na záujmové aktivity nadaných žiakov. Podľa § 104 ods. 9 školského zákona je v triede piateho až deviateho ročníka základnej školy (teda na stupni ISCED 2) pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním najviac 16 žiakov. Tento počet možno so súhlasom rady školy a zriaďovateľa zvýšiť. Vyučovanie jednotlivých predmetov sa realizuje v rámci jednotlivých tried alebo aj v menších skupinách (delenie triedy). Vyučovanie sa organizuje v hodinových, v prípade potreby viachodinových časových jednotkách, jedna vyučovacia hodina má 45 minút. Vzdelávací proces v škole pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je výrazne individualizovaný. Jednotliví žiaci s intelektovým nadaním môžu byť preradení do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, absolvovať viacero ročníkov počas jedného školského roka, absolvovať niektoré učebné predmety vo vyššom ročníku. Ak je intelektovo nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, pracuje podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, v ktorom sú zohľadnené aj výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce z tohto znevýhodnenia.

Riaditeľ školy môže rozhodnúť o preradení alebo vylúčení žiaka zo vzdelávacieho programu pre neplnenie požiadaviek takéhoto vzdelávania alebo zo zdravotných dôvodov na návrh odborného lekára.

4. Charakteristika žiakov

Posledné roky boli charakterizované poklesom žiakov vo všetkých ročníkoch. Väčšinu žiakov tvoria deti zo školského obvodu určeného zriaďovateľom školy. V škole sa však vzdelávajú aj žiaci z iných častí mesta a v pomerne veľkom počte aj žiaci z okolitých obcí, čo je umožnené vďaka dostupnosti mestskej a prímestskej dopravy, keďže autobusová zastávka aj železničná stanica sa nachádzajú v blízkosti školy. Školu navštevujú žiaci z okolia aj vďaka vzdelávacím výsledkom, zameraniu školy na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov posilnením hodín cudzích jazykov od prvého ročníka, ale aj vyučovaniu informatiky vo všetkých ročníkoch.

V triedach sa vzdeláva skupina žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, niektorí z nich dosahujú veľmi dobré výsledky. Škola je otvorená aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), ktorým vytvárame čo najlepšie podmienky vzdelávania. Títo žiaci sa vzdelávajú v bežných triedach, ale aj v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním (ďalej len VIN). Sú to žiaci s rôznymi poruchami učenia (napr. dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia) a správania. Dobrú skúsenosť máme aj so vzdelávaním žiakov s autizmom (traja žiaci). Títo žiaci vďaka svojmu intelektu a individuálnemu prístupu pedagógov sú integrovaní v bežnej triede a v triedach s VIN a dosahujú výborné výsledky. V škole vzdelávame aj žiakov so ŠVVP, ktorí sú integrovaní a pracujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Počet integrovaných žiakov sa postupne zvyšuje, v súčasnosti je ich **15** a ostatných žiakov so ŠVVP je približne 150, z toho žiakov s nadaním je okolo 110.

Ďalšiu skupinu tvoria žiaci so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí sa vzdelávajú v samostatných triedach. V školskom roku 2014/2015 je zriadených päť tried v 1.- 4. ročníku, päť tried v 5. – 9. ročníku.

Ak sa výnimočné nadanie prejaví už u dieťaťa v mladšom školskom veku, treba vytvoriť podmienky na to, aby sa ďalej rozvíjalo, a minimalizovať riziká, že sa postupne spriemeruje. Vo výchovno-vzdelávacom procese im treba zabezpečiť taký prístup, ktorý umožní realizovať a rozvinúť ich potenciál a tým obohatiť ich osobnosť. Tak sa vytvárajú predpoklady, aby títo žiaci v budúcnosti ako nadaní dospelí mohli obohatiť spoločnosť.

Nadanie u dieťaťa je možné rozpoznať už v predškolskom veku. Niektoré deti veľmi skoro po narodení rozoznávajú ľudí a predmety, kontaktujú sa s okolitým svetom skôr ako ostatné deti, reagujú na svoje okolie úsmevom. Začínajú taktiež skôr chodiť. Dieťa sa celkovo vyvíja charakteristickým spôsobom, je „iné“ ako ostatné deti. Nadané deti sú aktívnejšie, majú menšiu potrebu spánku, preto ich netreba nútiť do poobedného odpočinku, ale je vhodnejšie im vymyslieť iný náhradný program (čítanie, písanie, práca s PC alebo iné hry podporujúce ich myslenie...). Nadané deti môžu mať rýchlejší vývoj rečových schopností. Môžu sa však u nich vyskytnúť drobné poruchy reči. Tieto deti majú veľkú slovnú zásobu, bohaté myslenie, množstvo nových myšlienok, ktoré chcú rýchlo povedať, ale kapacita reči im na to nestačí. Nadané dieťa je veľmi zvedavé, má množstvo otázok a je podráždené a nahnevané, pokiaľ na svoje otázky nedostane dostatočné odpovede. Napríklad nadanie pre vedu sa v detstve prejavuje ako záujem dieťaťa rozlišovať rôzne typy áut, vtákov, chuť dozvedieť sa o nich čo najviac. Takéto deti sú už v ranom veku výnimočne zvedavé. Majú úžasnú schopnosť koncentrovať sa a mať neuveriteľnú výdrž v tom, čo ich baví, na čo majú predpoklady. Dokážu vytrvať vo svojom záujme dlhé hodiny, pričom neregistrujú nič a nikoho navôkol. Nadané deti majú zrýchlený vývin, ľahko sa učia, vedia všetko skôr, lepšie a rýchlejšie, majú skvelú pamäť. Učivo si zapamätajú už počúvaním v škole. Popri vnímaní učebnej látky dokážu a venovať ešte ďalším činnostiam (čítať knihu, lúštiť krížovku, riešiť v hlave iný problém,...). Nadané deti viac priťahujú intelektuálne hry a zábava, ktoré menej súvisia s pohybom a športom. Majú často špecifický zmysel pre humor. Sú nezávislé, introvertné a uzavreté. Radi na seba berú riziko neúspechu. Majú veľkú životnú energiu, sú silnými osobnosťami, individualisti, majú silnú potrebu získavania informácií, sebadisciplínu, sebadôveru, ctižiadostivosť, majú originálne myšlienky a vyjadrovanie, silnú motiváciu dosahovať dobré výkony a potrebu byť najlepší, ale nie sú to deti, ktoré sa snažia byť stredobodom. Sú príliš múdre na to, aby sa so svojimi schopnosťami predvádzali. Skôr majú tendenciu a sklon svoje schopnosti pred okolím skrývať, aby zapadli do kolektívu. Nadané deti sa ťažko prispôbujú, nerešpektujú autority, sú presvedčené o svojej pravde, nechcú ísť tou istou cestou ako ostatní. Neakceptujú všeobecný názor a sú večnými oponentmi, preto sú občas nedisciplinovaní a môžu byť s nimi problémy. Nie sú schopné prirodzene splynúť s kolektívom svojich rovesníkov, nie vždy súhlasia s názorom kolektívu, preto sú často tzv. „osamelými bežcami“. Majú problém vytvoriť si sociálne kontakty so svojimi rovesníkmi, preto často vyhľadávajú spoločnosť starších detí alebo dospelých. Dôležitým je pre nadané deti zaradiť ich do primeraného kolektívu a pripraviť im adekvátne podmienky, v ktorých by si našli kamarátov a to už v predškolskom období, a samozrejme neskôr i v škole. Nadané deti sú oveľa citlivejšie a zraniteľnejšie ako iné deti. Emocionálne a sociálne dozrievajú neskôr, preto sú intenzívnejšie a dlhodobejšie naviazané na rodičov, najmä matku alebo iných dospelých v rodine, najčastejšie na starých rodičov. V cudzom prostredí sú neisté a väčšinou odmietajú s cudzími ľuďmi komunikovať. V rodine a škole potrebujú mať pocit istoty a bezpečia. S takýmto kvalitným rodinným a školským zázemím majú všetky predpoklady na to, aby sa dobre uplatnili i v budúcom živote.

Za nadaného žiaka sa pokladajú tí žiaci, ktorí v porovnaní s rovesníkmi podávajú alebo majú potenciál podávať vysoko nadpriemerné výkony v niektorej oblasti alebo oblastiach činnosti (vzhľadom na to, že ide o žiaka, tieto činnosti sú orientované na oblasti súvisiace s výchovou a vzdelávaním). Nadaní žiaci/deti musia byť identifikovaní kvalifikovanými profesionálmi.

Aby mohli plne realizovať svoj prínos pre spoločnosť, potrebujú osobitnú podporu a taký vzdelávací program, ktorý školy v rámci bežných výchovno-vzdelávacích programov neposkytujú.

Vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov má svoje špecifiká, vyučovanie sa prispôsobuje ich nadpriemerným intelektovým schopnostiam, obsah učiva jednotlivých predmetov sa rozširuje, prehľbuje a obohacuje. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, logického myslenia, žiaci vyhľadávajú informácie z rôznych zdrojov, učia sa ich spracovať a prezentovať v projektoch a ročníkových prácach. Vzdelávajú sa v neformálnej, partnerskej a priateľskej atmosfére.

V triedach pre žiakov s VIN sa vzdelávajú žiaci s nadpriemerne rozvinutými poznávacími schopnosťami v jednej alebo viacerých intelektových oblastiach. Žiaci s VIN sú zároveň žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe diagnostiky vykonanej zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

5. Charakteristika pedagogického zboru

Celkový počet pedagogických zamestnancov je **36** (1 riaditeľka školy, **1** zástupkyňa riaditeľky školy, **13** učiteľov 1.- 4. ročníka, **3** asistentky žiaka, **13** učiteľov 1.-9. ročníka, 4 vychovávateľky, **1 školský psychológ**. Stavebným kameňom kvalitného vzdelávania je pedagogická a odborná spôsobilosť a skúsenosti učiteľov, preto aj pedagogický kolektív tvoria kvalifikovaní učitelia a vychovávatelia. Priemerný vek pedagogického kolektívu je 46 rokov. Kolektív tvoria učitelia s dlhoročnou praxou, no v poslednom období v ňom pracoval väčší počet mladších učiteľov, ktorí preukazovali skutočný záujem o prácu učiteľa. V pedagogickom kolektíve sa v poslednom období uskutočnili viaceré personálne zmeny, zapríčinené objektívnymi dôvodmi (odchod pedagogických zamestnancov do starobného dôchodku, materskú dovolenku, prácu do zahraničia), čím sa narušila viacročná stabilita i aprobačná vyváženosť kolektívu. Vzniknutá situácia bola riešená príchodom nových kvalifikovaných pedagógov i absolventov, ktorí v škole absolvovali adaptačné vzdelávanie. Viacerí z nich už ukončili pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu návratu pedagógov, ktorých zastupovali, alebo z dôvodu znižovania počtu tried, tým postupne dochádzalo k opätovnej stabilizácii pedagogického zboru, ktorá však bude ešte pokračovať ďalšie dva-tri roky a bude ovplyvňovaná aj počtom tried v 1. až 9. ročníku. Vzhľadom na profiláciu školy kritická bola hlavne situácia vo vyučovaní anglického a nemeckého jazyka, priebežne sa však darilo získať kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov a v súčasnosti (od školského roka 2012/2013) by sa vyučovanie cudzích jazykov malo opäť stabilizovať. Odbornosť vyučovania je ovplyvnená aj aprobačným zložením (traja učitelia s aprobáciou biológia, žiaden učiteľ s aprobáciou dejepis). Vzhľadom na pokles počtu tried a aprobačné zloženie učiteľov nie je možné v súčasnosti prijať kvalifikovaného učiteľa dejepisu, techniky, ani odborne vyučovať hodiny občianskej náuky. Neodborne sa teda vyučujú hodiny občianskej náuky, hodiny dejepisu, svet práce a technika, **geografie**.

V škole pracuje výchovná poradkyňa s aprobáciou výtvarná výchova – psychológia – etická výchova, ktorá sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi a vedením školy, ako aj s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V škole dlhodobo pracovali dve psychologičky. V súčasnosti má elokované pracovisko v našej škole jedna psychologička, ktorá je k dispozícii žiakom, rodičom i pedagógom dva dni v týždni. Odborné psychologické služby sú zamerané najmä na rozvíjanie zdravého osobnostného rozvoja a psychického zdravia žiakov. Realizuje diagnostiku a výber žiakov do tried pre nadané deti a špecializuje sa aj na prácu s týmito žiakmi. **Škola má jedného školského psychológa na čiastočný úväzok**

Deväť pedagógov vykonáva funkciu vedúcich metodických orgánov v škole. Jedna učiteľka je vedúcou okresnej sekcie anglického jazyka a jedna vychovávateľka vedúcou sekcie školského klubu detí. Riaditeľka školy je členkou školskej komisie pri mestskom zastupiteľstve.

Pedagogickí zamestnanci vykonávajú aj funkciu koordinátorov prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy, prevencie pred šikanovaním a projektu školy podporujúcej zdravie, výchovy k ľudským právam, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a informatizácie.

Koordinátor prevencie drogových závislostí pracuje v oblasti protidrogovej prevencie, v súlade s Národným programom boja proti drogám a prevencie drogových závislostí. Úlohy v prevencii protidrogových závislostí má zapracované v pláne práce. Spolupracuje so školským psychológom, triednymi učiteľmi a učiteľmi etickej výchovy, koordinuje aktivity s protidrogovou tematikou v rámci školy, realizuje monitoring úrovne vedomostí žiakov o problematike drog, vyhodnocuje dotazníky zamerané na mapovanie postojov žiakov k problematike drog a ich užívaniu, propaguje formou násteniek zdravý životný štýl bez návykových látok, odovzdáva pedagogickej rade dôležité informácie týkajúce sa tejto problematiky, propaguje aktivity pri príležitosti Svetového dňa nefajčenia, Európskeho dňa proti drogám, organizuje preventívne aktivity školy, besedy s odborníkmi, výchovné programy a podobne.

Koordinátor environmentálnej výchovy (ďalej ENV) sa zaoberá skvalitňovaním environmentálnej výchovy v škole, vytvára podmienky na aktívnejšie zapájanie sa žiakov do všetkých činností v oblasti ENV, stará sa o rozširovanie odborno-metodickej knižnice ENV, pomôcok pre ENV, nadväzuje kontakty a spoluprácu s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, aktivizuje žiakov v oblasti udržiavania a ochrany životného prostredia v škole, jej okolí i v meste Šaľa, pripravuje a organizuje výstavy domácich zvierat a jesenných plodov, organizuje besedy a zapája sa do projektov s pracovníkmi z oblasti životného prostredia a ochranármi prírody. Pracuje podľa vlastného plánu práce, v ktorom má podrobne rozpracované úlohy v oblasti ENV na jednotlivé mesiace.

Koordinátor prevencie šikanovania pripravuje aktivity v oblasti prevencie šikanovania žiakov v škole a školskom klube detí (besedy s odborníkmi, políciou, výchovné programy proti šikanovaniu), poskytuje základné informácie zamestnancom, ktorí sa podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese, o formách a prejavoch šikanovania a návrhoch na riešenie problémov, spôsoboch preventívneho pôsobenia a podnetoch spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami. Podieľa sa na príprave a realizácii celoškolskej stratégie, aby prevencia bola čo najúčinnnejšia.

Koordinátor projektu školy podporujúcej zdravie pokračuje v naplňaní myšlienky projektu zdravej školy, pripravuje rôzne aktivity k Svetovému dňu výživy, Svetovému týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Svetovému dňu proti AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, Európskemu dňu boja proti drogám, Európskemu dňu nefajčenia a pod. Podieľa sa na plnení úloh v oblasti Národného programu prevencie obezity, podieľa sa na organizovaní tematických dní k zdravej výžive, propaguje zdravý životný štýl, spotrebu mlieka aj prostredníctvom školského automatu na mlieko a ovocné šťavy a podobne.

Koordinátor v oblasti ľudských práv a práv dieťaťa pripravuje a koordinuje rôzne aktivity zamerané na zákaz všetkých foriem diskriminácie, na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom. Organizuje aktivity zamerané na odstraňovanie prejavov rasizmu, na výchovu v duchu humanizmu, na zlepšovanie medziľudských vzťahov, približuje žiakom hodnoty, ktoré sú zahrnuté v Dohovoroch o právach dieťaťa atď.

Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu organizuje aktivity na utváranie základných vedomostí a postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami s cieľom rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným,

aby boli schopní postupne preberať zodpovednosť za vlastné správanie so zdôrazňovaním významu kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné schopnosti, personálnu bezpečnosť k uvedomovaniu si svojej pohlavnej roly s cieľom pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať. Pripravuje a koordinuje aktivity v oblasti prvotných informácií o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosti rodičov o dieťa, ďalej v oblasti poskytovania základných poznatkov o biologických, sociálnych a emocionálnych zmenách v puberte. V 5.- 9. ročníku organizuje také aktivity v oblasti výchova k manželstvu a rodičovstvu, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospievajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvárať optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia. Organizuje a koordinuje aktivity v oblasti významu plánovaného rodičovstva, významu harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, v oblasti zásad rodinnej výchovy práv a povinností rodičov a detí .

Koordinátor informatizácie zabezpečuje poradenstvo v oblasti informatizácie a koordinuje používanie informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. Monitoruje, koordinuje a usmerňuje proces informatizácie v škole, spolupracuje s vedením školy a s učiteľmi. Informatizácia je súčasťou prierezových tém, kľúčových kompetencií, štátneho a školského vzdelávacieho programu. Proces informatizácie je jednou z hlavných priorít školy. Koordinátor zapája žiakov do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie komunikačných a internetových aktivít. Pracuje na tvorbe webovej stránky, dbá na propagáciu a informovanosť žiakov ohľadom bezpečného používania internetu.

Učitelia žiakov s intelektovým nadaním spĺňajú požiadavky pedagogickej a odbornej spôsobilosti podľa platných predpisov. Na stupni ISCED 2 to je aprobácia pre vyučovanie jednotlivých predmetov štátneho vzdelávacieho programu a vzdelávanie sa v oblasti predmetov zaradených v ŠkVP (Finančná gramotnosť a Regionálna výchova). Pedagogickí pracovníci škôl pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa zaraďujú na vyučovanie do tried pre žiakov s VIN spravidla po absolvovaní príslušných testov v CPPPaP, na základe ktorých psychológ môže alebo nemusí potvrdiť ich spôsobilosť vzdelávať a vychovávať žiakov s intelektovým nadaním. Snahou vedenia školy je zabezpečiť, aby títo pedagógovia boli zaškolení a dostatočne uvedení do špecifik práce s intelektovo nadanými žiakmi. Pedagógovia si môžu zvyšovať kvalifikáciu priebežným vzdelávaním, špeciálnym inovačným štúdiom alebo cyklickým vzdelávaním zameraným na pedagogiku nadaných.

Pedagogickí zamestnanci:

- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj rozvoj a celoživotné učenie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci :

- svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj rast, ako aj odborný a osobnostný rast všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky.

Pri vzdelávaní žiakov so všeobecným intelektovým nadaním na stupni ISCED 2 je povinne zabezpečená spolupráca s psychológom, ktorý sleduje osobnostný, kognitívny, emocionálny a

sociálny vývin žiakov, intervenuje doň psychologickými prostriedkami, ak je to potrebné, a poskytuje poradenské služby pedagogickým pracovníkom. V škole využívame služby psychológa centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktorý diagnostikoval všeobecné intelektové nadanie žiakov.

6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vytváranie kvalitných podmienok pre vzdelávanie pedagogických zamestnancov a sústavná podpora ich vzdelávania patrí k stálym úlohám. Škola má vypracovaný vlastný plán ďalšieho vzdelávania zamestnancov školy.

Pri ďalšom vzdelávaní bude prioritou vytváranie takých podmienok, aby každý zamestnanec mal záujem vzdelávať sa a zdokonaľovať svoje zručnosti a majstrovstvo.

Cieľom školy pri formovaní pedagogického kolektívu je, aby pedagogickí zamestnanci **spĺňali** zákonné kvalifikačné predpoklady, **preukazovali** odborné pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny, **riadili** svoj sebarozvoj a celoživotné učenie, **boli schopní** v kolektíve vzájomne a efektívne ľudsky komunikovať, pracovať v tímoch a kooperatívne riešiť problémy.

Princípy vzdelávania v našej základnej škole :

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou pedagogických i odborných zamestnancov,
- všetci zamestnanci majú možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok,
- ďalšie vzdelávanie sa bude odrážať aj vo finančnom ohodnotení zamestnancov,
- cieľom nie je kvantita, ale kvalita vzdelávania sa,
- na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti ďalšieho vzdelávania sa aktívne zúčastňujú pedagogickí zamestnanci, ktorí si po dohode s vedením školy vyberajú z ponuky príslušné vzdelávacie aktivity.

Sústredíme sa na nasledujúce ciele:

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon funkcií triedneho učiteľa, výchovného poradcu, vedúceho metodického orgánu, koordinátora,
- príprava pedagogického zamestnanca na činnosti nevyhnutné pre rozvoj školského systému, napr. tvorba ŠkVP, osnov, pedagogickej dokumentácie a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti, kompetencie efektívne vychovávať a vzdelávať,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovanie najnovších poznatkov, inovácií z metodiky vyučovania predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov na prácu s modernými materiálmi prostriedkami, výpočtovou technikou, multimédiami.

Naši pedagogickí zamestnanci sa vzdelávali v týchto oblastiach:

- Základy IKT v práci učiteľa,
- ECDL – Európsky počítačový vodičák (Bratislava),
- doktorandské štúdium,
- 1. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- 2. kvalifikačná skúška (MPC, ŠPÚ),
- príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (MPC, ŠPÚ),
- dopravná výchova (MPC Bratislava),

- priebežné (2- ročné) – Práca s nadanými a talentovanými žiakmi v matematike (MPC Bratislava),
- vzdelávanie v module „Komunikácia “ (MPC Bratislava),
- tanečná výchova (MPC Bratislava),
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na zvyšovanie odbornosti a zavádzanie inovatívnych foriem a metód práce pri výučbe odborných predmetov (fyzika, chémia, biológia) (UKF Nitra).

Okrem kontinuálneho vzdelávania bude súčasťou vzdelávania naďalej účasť pedagógov na rôznych kurzoch, seminároch, prednáškach a pod., organizovaných spoločným školským úradom v rámci predmetových sekcií v okrese, ďalej metodickým centrom v Bratislave, vysokými školami, mimovládnyimi organizáciami, inými inštitúciami, ktoré realizujú vzdelávacie aktivity pre pedagógov.

V období rokov 2010 až 2012 sa pedagogickí zamestnanci zapojili do ďalšieho vzdelávania nasledovne:

- vyučovanie informatickej výchovy – špecializačné vzdelávanie – 1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka ,
- tabuľkový procesor Excel pre začiatočníkov – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- základná obsluha počítača – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- textový editor Word – 4 zamestnanci / 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- finančná gramotnosť do škôl – 3 zamestnanci,
- tvorba prezentácií v Power Pointe a využitie interaktívnej tabule – 3 zamestnanci,
- textový editor Word pre pokročilých – 1 zamestnanec,
- lyžiarsky inštruktorský kurz zjazdového lyžovania – 1 zamestnanec/ 1 zamestnanec z 1.-4. ročníka,
- tvorba výchovného programu – aktualizčné vzdelávanie – 1 zamestnanec,
- postavenie školského klubu detí v systéme výchovy mimo vyučovania – 1 zamestnanec ŠKD,
- vytvorenie vzorového školského vzdelávacieho programu – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- tvorba úloh z matematiky – aktualizčné vzdelávanie – 4 zamestnanci,
- didaktická hra vo vyučovaní matematiky – 3 zamestnanci,
- modernizácia vzdelávania na ZŠ s podporou IKT – špecializačné vzdelávanie -1 zamestnanec / 1 zamestnanec z 1.- 4. ročníka , 3 študujúci zamestnanci.

V súčasnosti sú pedagogickí zamestnanci prihlásení na nasledujúce druhy vzdelávania:

- Environmentálna výchova vo vyučovacom procese – aktualizčné vzdelávanie – 2 zamestnanci / 2 zamestnanci z 1.-4. ročníka,
- Príprava atestačného vzdelávania – atestačné vzdelávanie – 1 zamestnanec ŠKD,
- Funkčné- inovačné vzdelávanie - 2 zamestnanci vedenia školy,
- Metodika vyučovania anglického jazyka podľa nových učebných osnov – inovačné vzdelávanie – 2 zamestnanci,
- Inovačné vzdelávanie pre vychovávateľov v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach – 1 zamestnanec,
- Výchova k prosociálnemu správaniu vo výchove mimo vyučovania žiakov primárneho vzdelávania.

Priority ďalšieho vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov:

- práca s interaktívnou tabuľou vo vyučovacom procese,
- využívanie IKT vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- vzdelávanie učiteľov – špecialistov (triedny učiteľ, výchovný poradca, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia, koordinátor),
- vzdelávanie v oblasti práce s nadanými žiakmi,
- vzdelávanie v oblasti prierezových tém a ich zavádzania do vyučovacieho procesu,
- vzdelávanie v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP.

Vzdelávanie v školskom roku 2013/2014 :

Pedagogickí zamestnanci sa počas školského roka 2013/2014 zúčastňovali predovšetkým rôznych seminárov zameraných na skvalitňovanie vyučovania jednotlivých predmetov a na využívanie moderných vyučovacích postupov a technológií vo vyučovacom procese.

Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňovali aj vzdelávacích aktivít organizovaných SŠÚ v Šali, KŠÚ Nitra, MPC Nitra.

V školskom roku 2013/2014 sa do kontinuálneho vzdelávania prihlásilo a zapojilo **16** pedagogických zamestnancov.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov (PZ):

Špecializačné vzdelávanie - Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ podporou IKT – UIPŠ Bratislava:

1 PZ - ukončené 6.9. 2013

Aktualizačné vzdelávanie – ukončené :

- Odborné kompetencie pedagógov v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami – ukončené 31.10. 2013,
- Didaktická hra vo vyučovaní matematiky v primárnom vzdelávaní – ukončené 09.10. 2013,
- Využitie zážitkových programov vo voľnočasových aktivitách – ukončené 23.09. 2013,
- Pedagogické možnosti znižovania agresivity detí v školskom veku – ukončené 01.06. 2014,
- Tanečná príprava – ukončené 14.06. 2014,
- Odborné kompetencie pedagóga v oblasti integrácie detí so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami – ukončené 31.10. 2013,
- Netradičné pohybové hry v školskej telesnej výchove a voľnočasových aktivitách – ukončené 09.11. 2013,
- Snobordingový inštruktorský kurz – ukončené 15.01. 2014,
- Aktivizujúce didaktické metódy v biológii – ukončené 12.02. 2014,

Prípravné atestačné vzdelávanie – ukončené :

- Prípravné atestačné vzdelávanie pred prvou atestáciou pre PZ – ukončené 23.06. 2014,
- Prípravné atestačné vzdelávanie k prvej atestácii pre vychovávateľov v ZŠ – ukončené 21.09. 2013,

Inovačné vzdelávanie – ukončené :

- Použitie interaktívnych technológií vo vyučovacom procese – ukončené 18.03. 2014,
- Využitie informačných technológií v práci s dokumentmi a multimédiami – ukončené 16.03. 2014,
- Tvorivé techniky vo výučbe ANJ – ukončené 22.08. 2014,
- Využitie grafických programov v edukačných procesoch výtvarnej výchovy – ukončené 12.06. 2014,

Prípravné atestačné vzdelávanie - prihlásené 2 PZ :

- 1 PZ na 1. atestáciu, 1 PZ na 2. atestáciu

Adaptačné vzdelávanie - ukončené :

- asistentka žiaka – ukončené v decembri 2013.

UČEBNÝ PLÁN ŠKOLY - ISCED 1, ISCED 2

Škola: ZŠ J. C. Hronského, Krátka 2, Šaľa

Šk. rok 2014/2015

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín											Spolu
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	ŠVP	8	6	6	6	26	5	4	4	5	5	23	49
		ŠkVP	1	1	2	1	5		1	1			2	7
		spolu	9	7	8	7	31	5	5	5	5	5	25	56
	prvý cudzí jazyk (AJ)	ŠVP			3	3	6	3	3	3	3	3	15	21
		ŠkVP	2	2			4	2			1	1	4	8
		spolu	2	2	3	3	10	5	3	3	4	4	19	29
	druhý cudzí jazyk (NJ, RJ)	ŠVP							1	1	1	1	4	4
		ŠkVP							2	2	2	2	8	8
		spolu							3	3	3	3	12	12
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP	1		1	0	2						2	
		spolu	1	1	2	1	5						5	
	Vlastiveda	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP				1	1						1	
		spolu		1	1	2	4						4	
Človek a príroda	Fyzika	ŠVP							1	1	2	1	5	
		ŠkVP												
		spolu							1	1	2	1	5	
	Chémia	ŠVP							0,5	0,5	1	2	4	
		ŠkVP							0,5	0,5			1	
		spolu							1	1	1	2	5	
	Biológia	ŠVP						1	1	1	1	1	5	
		ŠkVP						1	1	1	1	1	5	
		spolu						2	2	2	2	2	10	
Človek a spoločnosť	Dejepis	ŠVP						1	1	1	1	2	6	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	2	6	
	Geografia	ŠVP						1	1	1	1	1	5	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1	1	1	5	
	Občianska náuka	ŠVP						1	1	1		1	4	
		ŠkVP												
		spolu						1	1	1		1	4	
Človek a hodnoty	Etická vých./ Nábož. výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1	0,5	0,5	4	
		ŠkVP									0,5	0,5	1	
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	ŠVP	3	3	4	4	14	3	4	4	4	4	19	
		ŠkVP	1	1	1	1	4	2	1	1	1	1	6	
		spolu	4	4	5	5	18	5	5	5	5	5	25	
	Informatická výchova	ŠVP		1	1	1	3						3	
		ŠkVP	1				1						1	
		spolu	1	1	1	1	3						3	

		spolu	1	1	1	1	4							4
Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP/ ŠkVP	Ročník/ počet hodín											
			1.	2.	3.	4.	1.- 4.	5.	6.	7.	8.	9.	5.-9.	Spolu
Matematika a práca s informáciami	Informatika	ŠVP							0,5	0,5	0,5	0,5	2	2
		ŠkVP						1	0,5	0,5	0,5	0,5	3	3
		spolu						1	1	1	1	1	5	5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	ŠVP				1	1							1
		ŠkVP												
		spolu				1	1							1
	Svet práce	ŠVP								0,5	0,5		1	1
		ŠkVP												
		spolu							0,5	0,5		1	1	
	Technika	ŠVP								0,5	0,5		1	1
		ŠkVP												
		spolu							0,5	0,5		1	1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
		ŠkVP												
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
	Hudobná výchova	ŠVP	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
		ŠkVP												
		spolu	1	1	1	1	4	1	1	1			3	7
	Výchova umením	ŠVP										1	1	1
		ŠkVP												
		spolu									1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	ŠVP	2	2	2	2	8							8
		ŠkVP												
		spolu	2	2	2	2	8							8
	Telesná a športová výchova	ŠVP						2	2	2	2	2	10	10
		ŠkVP												
		spolu						2	2	2	2	2	10	10
Človek a hodnoty	Spoločenská výchova	ŠkVP		1			1							1
	Dopravná výchova	ŠkVP	1	1			2							2
Človek a spoločnosť	Regionálna výchova	ŠkVP						1					1	1
Štátny vzdel. program-ŠVP- povin.h.			16	17	21	22	76	20	23	24	24	24	115	191
Škol. vzdel. prog.(ŠkVP)-voliteľ.hod.			7	6	4	3	20	7	6	6	6	6	31	51
Spolu: ŠVP+ŠkVP			23	23	25	25	96	27	29	30	30	30	146	242

Poznámky - viď príloha

ISCED 1 – poznámky k učebnému plánu

- a) predmet anglický jazyk sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka,
- b) na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný,
- c) na vyučovanie predmetu informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.

Ďalšie poznámky na prechodné obdobie šk. rokov 2012/2013 – 2014/2015:

- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci tretieho ročníka 25 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v prvom ročníku 22 vyučovacích hodín a vo štvrtom ročníku (šk. rok 2013/2014) teraz majú 26 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci druhého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci mali v prvom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2012/2013 mali žiaci prvého ročníka 23 vyučovacích hodín, títo žiaci budú mať v druhom ročníku 23 vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku budú mať 25 vyučovacích hodín. Spolu je to v prvom až štvrtom ročníku 96 vyučovacích hodín, čo je v súlade s rámcovými učebnými plánmi,
- v školskom roku 2014/2015 majú žiaci 4. ročníka 25 hodín.

ISCED 1 pre intelektovo nadaných žiakov – poznámky k učebnému plánu:

- ak je v triede počet žiakov vyšší ako 12, možno triedu deliť vo všetkých predmetoch okrem výchovných na dve skupiny podľa výkonu žiakov a podmienok školy,
- v 3. a 4. ročníku sa vyučuje po jednej hodine nemecký jazyk ako nepovinný predmet. Potom celkový počet hodín, ktorý sa vyučuje v ročníkoch 1. – 4. je 100 hodín (82+16+2).

ISCED 2 – poznámky

- a) Predmet možno vyučovať v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Predmet občianska náuka sa v deviatom ročníku vyučuje jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v ôsmom ročníku.
- c) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- d) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- f) Predmet výchova umením sa vyučuje v ôsmom ročníku jednu hodinu týždenne a nevyučuje sa v deviatom ročníku.
- g) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

ISCED 2 – žiaci s VIN - poznámky:

- a) Predmet sa vyučuje v skupinách, ktoré sa môžu naplňať do počtu 17 žiakov. Skupiny možno vytvárať aj zo žiakov rôznych tried toho istého ročníka.
- b) Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20, jeden z predmetov je povinne voliteľný.
- c) Na vyučovanie predmetu informatika možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- d) Predmety svet práce a technika sa vyučujú každý druhý týždeň jednu hodinu, triedu možno rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- e) Vo vyučovaní predmetu telesná a športová výchova sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak klesne počet žiakov v skupine pod 12, možno do skupiny spájať aj žiakov dvoch po sebe idúcich ročníkov.

Pre nižšie sekundárne vzdelávanie v triedach pre žiakov s VIN nevzniknú žiadne hodiny navyše (nedelia sa).

Vzdelávacia oblasť: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Učebné osnovy : SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Školský vzdelávaci program Šanca pre všetkých ZŠ J. C . Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra				
	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Časový rozsah výučby / ročník	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok	SJ 3 hod./týždeň 99 hod./rok Literatúra 2 hod./týždeň 66 hod./rok
	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovaci jazyk	slovenský				

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Zdôrazňuje chápanie jazyka ako nástroja myslenia a medziľudskej komunikácie, čo sa premietne do zámerného preferovania rozvoja komunikačných kompetencií a posilnenia komunikatívno-zážitkového modelu vyučovania jazyka.

Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, samostatnú prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať, kultivovane obhajovať svoje názory a postoje.

Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohatým štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivci zároveň uvedomujú a vnímajú svoju národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku.

Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nielen úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale následne aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení.

Jazyk je fenomén, ktorý sprevádza človeka v písomnej alebo ústnej podobe po celý život. Tvorí integračnú zložku jeho myslenia, je prostriedkom na poznávanie vonkajšieho

i vnútorného sveta, na verbálne vyjadrovanie myšlienok, pocitov a nálad, slúži na kontakt a dorozumievanie sa s inými nositeľmi jazyka, pomáha vnímať krásu umeleckého diela. Zároveň reprezentuje svojich nositeľov, predovšetkým ich intelektuálnu, citovú a mravnú vyspelosť.

Jazykové znalosti, stylistické a komunikatívne zručnosti a čitateľské a literárne zručnosti ako súčasť jazykovej kultúry predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti, ktoré žiaci získajú v predmete slovenský jazyk a literatúra sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania. Ovládanie slovenského jazyka a literatúry či v ústnej a písomnej forme umožňuje žiakom nielen poznať a pochopiť spoločensko-kultúrny vývoj našej spoločnosti, orientovať sa v prostredí, v ktorom žijú, vnímať okolie i seba, vytvárať predpoklady k efektívnej medziľudskej komunikácii, interpretovať svoje reakcie a pocity a dokázať pochopiť svoje postavenie v rozličných komunikatívnych situáciách.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na neskoršie rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote.

V literárnej výchove sa primárnym stáva rozvoj schopností žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na recepciu umeleckého textu / čítanie, deklamácia, počúvanie /, jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských spôsobilostí, ktoré ďaleko presahujú technický aspekt čítania a smerujú k porozumeniu obsahu textu.

V 6. a 7. ročníku je posilnené vyučovanie jednou vyučovacou hodinou, ktorá je využívaná predovšetkým na prehlbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva nasledovne:

- v 6. ročníku – pravopis a rozdelenie prídavných mien; gramatické kategórie slovies s dôrazom na slovesný spôsob; neohybné slovné druhy a ich rozlišovanie v texte; práca so slovníkmi; rozvíjanie vlastnej tvorivosti žiakov; rozvíjanie čitateľskej gramotnosti; podnecovanie k čítaniu beletrie.
- v 7. ročníku – pravopis slov cudzieho pôvodu; rod a vzor pomnožných podstatných mien; pravopis čísloviek; slovesný vid; vety podľa členitosti; rozvíjanie vlastnej tvorivosti žiakov; rozvíjanie čitateľskej gramotnosti; podnecovanie k čítaniu beletrie.
- v 8. ročníku - porozumenie a vysvetľovanie neznámych slov, slovných spojení, frazeologizmov, práca so slovníkmi, práca s IKT, interpunkcia v jednoduchej vete, neohybné slovné druhy a ich rozlišovanie, častice, vety podľa zloženia, členitosti, interpretácia vlastného textu, prednesenie vopred pripraveného slávnostného prejavu, rozvoj vlastnej tvorivosti žiakov, práca s projektom a jeho prezentácia, rozvoj interpretačných schopností, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti.
- v 9. ročníku – opakovanie a prehlbovanie nadobudnutých vedomostí, príprava na Testovanie 9 a prijímacie skúšky, zdokonaľovanie ústneho a písomného jazykového prejavu zodpovedajúceho situácii a účelu komunikácie, rozvíjanie vlastnej tvorivosti a interpretácie umeleckého textu, efektívne využívanie IKT, práca s projektom a jeho prezentácia, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a podnecovanie k čítaniu beletrie.

Ciele

Všeobecným cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je podnieť harmonický rozvoj ich osobnosti, aby sa naučili čo najefektívnejšie zhodnocovať a ďalej rozvíjať svoje nadanie, aby pracovali samostatne, tvorivo a so záujmom a aby sa optimálne adaptovali na prostredie rôznorodého sociálneho kontextu. Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať zodpovednosť žiakov za vlastné učenie a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť svoje schopnosti a osobnosť v súlade so svojimi možnosťami, vypestovať si primerané sebavedomie i reálne sebahodnotenie, upevniť motiváciu a pripraviť sa tak na vyššie sekundárne vzdelávanie.

I. Všeobecné ciele

nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním možno sformulovať nasledovne:

- osvojiť si a využívať efektívne stratégie nadobúdania poznatkov vrátane tvorivého učenia sa,
- nadobudnúť základné všeobecné vzdelanie prostredníctvom vyhľadávania, osvojovania i samostatného spracúvania a vytvárania informácií a poznatkov,
- primerane rozvinúť vôľové a motivačné vlastnosti, vrátane záujmu a potreby učiť sa aj mimo školy,
- poznať a primerane hodnotiť vlastné pozitíva i negatíva a toto poznanie využívať pri rozhodovaní,
- aktívne tvoriť v oblasti svojich záujmov a prezentovať výsledky tejto činnosti,
- nadobudnúť adekvátnu úroveň komunikačných spôsobilostí,
- naučiť sa pracovať samostatne, ale i spolupracovať v tíme,
- vedieť na primeranej úrovni prezentovať svoje poznatky a názory a vedieť ich obhájiť,
- mať zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu,
- rešpektovať druhých, akceptovať ich duchovno-kultúrne hodnoty, byť tolerantný,
- byť si vedomý svojich práv, ale aj práv tých druhých a rešpektovať vzájomnú súvislosť
- práv a povinností.

Vzdelávaním v oblasti Jazyk a komunikácia sa dosahujú tieto čiastkové ciele:

- osvojenie si vedomostí a spôsobilostí, ktoré umožnia vzdelávať sa po celý život a zaujať aktívne miesto v sociokultúrnom prostredí,
- príprava na zodpovedné občianstvo, participovanie na rozvoji demokratickej spoločnosti,
- pluralizmus a kultúrnu otvorenosť,
- zaručenie rovnakých šanci a sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopenie jazyka ako zjednocujúceho činiteľa národného spoločenstva, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa, a zároveň ako dôležitého prostriedku celoživotného vzdelávania,
- vnímanie a postupné osvojovanie si jazyka ako bohatého mnohotvárneho nástroja získavania a odovzdávania informácií, vyjadrovania vlastných postojov a názorov,
- zvládnutie základných pravidiel medziľudskej komunikácie v konkrétnom kultúrnom prostredí, nadobudnutie pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;

- nadobudnutie pozitívneho vzťahu k slovesným umeleckým dielam, k literatúre a ďalším druhom umenia, ktoré vychádzajú z umeleckých textov, k vlastným čitateľským zážitkom,
- rozvíjanie emocionálneho a estetického cítenia a vnímania,
- pestovanie vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami,
- zvyšovanie jazykovej kultúry osvojením si normy spisovného jazyka, kultivovanie ústnych i písomných jazykových prejavov,
- podpora sebadôvery.

Konkrétne v predmete slovenský jazyk a literatúra sa dosahujú tieto ciele:

1. Kognitívizácia a kreatívizácia

- Rozvíjať inteligenciu, myslenia žiaka, učiť ho riešiť problém, vytvárať potrebu učiť sa.
- Prijímať hovorenú alebo písanú informáciu, rozumieť jej a využívať ju.
- S porozumením čítať veku primeranú literatúru, interpretovať posolstvo textu, vyjadriť pocity z prečítaného, vo vyšších ročníkoch formulovať svoje stanovisko.
- Zaučať pracovať s odbornými príručkami, slovníkovou literatúrou pod vedením učiteľa, vo vyšších ročníkoch využívať na získavanie informácií internet, knižnicu a iné informačné zdroje.
- Rozvíjať poznávacie schopnosti /pozornosť, pamäť, myslenie, predstavivosť, fantáziu/, vo vyšších ročníkoch cvičiť schopnosť presne formulovať problém.
- Tvoriť veku primerané texty a prejavy s uplatnením jednotlivých fáz písania textu / výber faktov, osnova, nečistopis, čistopis/. Cvičiť schopnosť korigovať svoj vlastný alebo cudzí text.

2. Emocionalita

- Prostredníctvom čítania, sledovania filmov, médií a umenia rozvíjať emocionalitu žiaka.
- Textami motivačnými článkami, motivačným vstupom učiteľa vytvárať priestor a možnosti prejavovať emocionalitu žiaka v jazykovom prejave.
- Pestovať a trénovať všímavosť, aktívnu pozornosť, citovosť voči iným, zainteresovanosť na aktivite počas hodiny, ochotu zúčastniť sa na školských a mimoškolských aktivitách, pomôcť inému, prejavovať slovom radosť z činnosti, vypestovať presvedčenie o hodnote človeka a jeho diela.

3. Motivácia a autoregulácia

- Rozvíjať schopnosť žiakov učiť sa, byť tvorivý, vytvárať si krátkodobé ciele vo vyučovacom predmete, v živote, spoluvytvárať sebavedomie a schopnosť ohodnotiť svoj výkon.
- Formovať osobnosť žiaka, pomôcť rodine vytvárať hodnotový systém dieťaťa, vzbudzovať sebaúctu, spoluvytvárať pocit lásky, šťastia. Viest' žiaka k tolerancii a oceňovaniu mieru a pokoja.

4. Socializácia

- Formovať progresívne sociálne vzťahy v triede aj v pracovnej skupine, viesť žiaka k spolupráci s ostatnými ľuďmi, k rešpektovaniu osobnosti iného človeka aj v jazykovom prejave.

- Cvičiť efektívnu komunikáciu s ľuďmi, naučiť ho rozlíšiť neformálnu a oficiálnu komunikáciu.
- Zvládnuť písanú i hovorenú reč na svojej vekovej úrovne, dokázať sústredene písať diktát, vytvárať vekuprimerané slohové útvary.
- Uverejňovať práce žiakov podľa možností školy a regiónu na nástenných novinách, v školských alebo regionálnych novinách, počas stretnutí s rodičmi či na rodičovskou verejnosťou.
- Učivom slovenského jazyka uľahčovať štúdium cudzích jazykov, prekonávať bariéry medzi ľuďmi iných národov a národností.
- Pestovať európsku dimenziu aj výberom textov, aktivít, spoluprácou na medzinárodných školských projektoch atď.

II. Hodnotové ciele

- Chápať jazyk ako prostriedok dorozumenia medzi ľuďmi, ako prostriedok myslenia a vyjadrenia citov.
- Formovať vzťah k materinskému jazyku alebo štátnemu jazyku.
- Uvedomene používať spisovný jazyk na veku primeranej úrovni, upozorňovať na dodržiavanie spisovnej normy vo svojom okolí.
- Vybudovať úctu k jazykom iných národov a národností, mať najzákladnejšie informácie o národnostiach žijúcich na Slovensku.
- Poznať základy dejín slovenského jazyka a chápať význam spisovného jazyka v dejinách národa.
- Získať základné jazykové kompetencie podľa veku žiaka /napríklad vyjadrenie názoru, porozprávanie príbehu, opis veci alebo osoby, napísanie článku do novín/.
- Prejavovať svoju emocionalitu, zaujímať k témam postoj, formovať ho písomne a ústne.
- Byť otvorený voči inému názoru, rešpektovať aj opačný názor v intenciách humanizmu a demokracie.
- Rozvíjať kritickosť a sebakritickosť pri hodnotení jazykových prejavov.
- Byť aktívny v školskej a mimoškolskej činnosti, informovať v jazykových prejavoch o tejto aktivite.
- Dbáť o úpravu, písmo a kompozíciu jazykových prejavov.
- V textoch prichádzať do styku s témami enviromentálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, ochrany zdravia, životného štýlu, výchovy budúceho občana a spotrebiteľa, s témami o živote detí v európskych krajinách a vo svete.
- Pracovať s textami s problematikou ľudských práv, základných slobôd a zásad zakotvených v Charte Spojených národov.

III. Výchovné a didaktické ciele

- Cieľom vyučovania literatúry v základnej škole je zoznámiť žiakov so súborom diel slovenskej i svetovej literatúry, ktorá svojou štruktúrou i spôsobom tematizácie sveta zodpovedá dosiahnutému stupňu psychického a fyzického vývinu žiakov.
- Literatúra vedie žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov a okrem orientácie na knihu aj k pozitívnemu prijímaniu kultúry.
- Literatúra na 2. stupni vedie žiakov k získavaniu pozitívneho vzťahu k literatúre i kultúre s cieľom vzbudiť v nich záujem o čítanie.
- Cieľom vyučovania literatúry je preto pochopenie umeleckej literatúry ako nejednoznačného, otvoreného / pre fantáziu, vlastný prístup i pre odmietnutie/ pohľadu na svet, resp. jeho zobrazenia.

- Didaktické ciele sú orientované na činnosť žiakov, ktoré tvoria predpoklad pre príjem literárneho textu – čitateľskú zručnosť, pochopenie a porozumenie čítaného textu v podobe primeranej veku žiaka. Súčasne sa však prezentuje aj systém vedomostí i literatúre – základné identifikačné znaky druhov a žánrov a elementárne charakteristiky literatúry ako umeleckého druhu.

Kľúčové kompetencie:

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním má osvojené v zásade tie isté kľúčové kompetencie ako ostatní žiaci.

Konkrétne:

a) Kompetencia celoživotne sa vzdelávať:

- uvedomuje si potrebu autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- vie reflektovať proces vlastného učenia a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- vie kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

b) Sociálno-komunikačné kompetencie:

- pri získavaní, spracúvaní a odovzdávaní informácií rôzneho typu používa všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, primerane používa odborný jazyk,
- komunikuje v materinskom jazyku a vie sa dorozumieť v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.

c) Kompetencia uplatňovať matematické myslenie a základné poznávacie schopnosti

v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (modely, vzorce, štatistiku, diagramy, grafy, tabuľky),
- získal základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožňujú robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

d) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti pre prácu s počítačom ako predpoklad ďalšieho rozvoja spôsobilostí v tejto oblasti,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou pomocou IKT,
- na PC vie vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- vie na PC nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

- využíva IKT pri vlastnom vzdelávaní,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a riziká, ktoré sú spojené s používaním internetu a IKT.

e) Kompetencia riešiť problémy:

- pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je pripravený získavať a využívať rôzne, aj inovatívne postupy, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich riešení,
- vie rozpoznať klady i zápory jednotlivých riešení a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady riešiť konflikty konštruktívne a kooperatívne.

f) Občianske kompetencie

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

g) Sociálne a personálne kompetencie

- uvedomuje si vlastnú identitu a buduje si svoju samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- ciele a priority si stanovuje v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde vie tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- vie odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v osobných vzťahoch,

h) Pracovné kompetencie

- vie si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny,
- vie získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

i) Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- chápe princípy podnikania a vie zväžiť svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- je schopný inovovať zaužívané postupy riešenia úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v pracovných činnostiach, ale aj v každodennom živote.

j) Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa jej prostriedkami

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- orientuje sa v umeleckých druhoch a štýloch a rozumie ich hlavným vyjadrovacím prostriedkom,
- základnými prostriedkami výtvarného a hudobného umenia sa vie vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti,

- cení si a rešpektuje umenie a kultúrno-historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a uplatňuje ich,
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Po absolvovaní vzdelania v predmete slovenský jazyk a literatúra:

I. predmetové kompetencie

žiak bude schopný:

- reprodukovať a tlmočiť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou
- klásť otázky a dokázať správne odpovedať
- správne používať rôzne jazykové štýly
- viesť kritický a konštruktívny dialóg, dokázať hodnotiť literárne texty a oceňovať estetické kvality
- rozvíjať si slovnú zásobu, vedieť správne používať gramatické javy
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy a texty
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a presvedčivým spôsobom argumentovať
- sa správať empaticky a používať jazyk pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom
- využiť komunikačné zručnosti nadobudnuté v cudzích jazykoch v materinskom jazyku
- si uvedomiť kultúrne rozmanitosti so zameraním na medzikultúrnu komunikáciu

II. kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia

žiak bude schopný:

- používať matematické myslenie v logických morfológických a syntaktických operáciách
- napísať, prečítať a používať arabské a rímske číslice
- používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie / modely, vzorce, štatistiku, diagramy, grafy a tabuľky /

III. kompetencie v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

žiak bude schopný:

- používať IKT pri vlastnom vzdelávaní
- mať osvojené základné zručnosti pre prácu s počítačom ako predpoklad ďalšieho rozvoja spôsobilostí v tejto oblasti práci s textom a jednoduchou prezentáciou pomocou IKT
- používať základné postupy pri
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie
- používať jazykové príručky a slovníky, internet a korigovať podľa nich vlastné texty
- orientovať sa v školskej a verejnej knižnici a budovať si vlastnú knižnicu
- uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a riziká, ktoré sú spojené s používaním internetu a IKT

IV. kompetencie k celoživotnému učeniu sa

žiak bude schopný:

- si efektívne zorganizovať vlastné učenie
- uvedomovať si potrebu autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácia a osobného rozvoja
- kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať prakticky využívať
- nadobudnuté vedomosti v škole a životné skúsenosti uplatňovať v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach, vo vzdelávaní a v odbornej činnosti
- kriticky zhodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje ďalšie rozvojové možnosti

V. kompetencie sociálne a občianske

žiak bude schopný:

- uvedomovať si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- porozumieť viackultúrnym a sociálno-ekonomickým rozmerom európskych spoločností a spôsobu, akým je národná kultúrna identita prepojená s európskou identitou
- konštruktívne komunikovať v rozličných prostrediach, byť tolerantných, hovoriť odlišné stanoviská, rokovať a vyjednávať so schopnosťou vytvárať dôveru a cítiť empatiu

VI. podnikateľské kompetencie

žiak bude schopný:

- chápať princípy podnikania a vedieť zvážiť svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní
- inovovať zaužívané postupy riešenia úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele v pracovných činnostiach a každodennom živote
- individuálne aj v tímoch prezentovať svoju prácu
- plánovať, organizovať, riadiť, komunikovať, analyzovať, oznamovať, hodnotiť a zaznamenávať

VII. kultúrne kompetencie

žiak bude schopný:

- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a rozumieť ich hlavným vyjadrovacím prostriedkom
- ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrno-historické tradície
- kreatívne reprodukovať myšlienky, skúsenosti a emócie prostredníctvom umenia, literatúry a médií

VIII. komunikačné kompetencie

žiak bude schopný:

- pri získavaní, spracúvaní a odovzdávaní informácií rôzneho typu používať všetky dostupné formy komunikácie
- mať adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie
- vyhľadávať a odosielať a spracovať informácie
- formulovať svoj názor a argumentovať
- verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, primerane používať odborný jazyk
- komunikovať v materinskom jazyku a vedieť sa dorozumieť v dvoch cudzích jazykoch

IX. poznávací (kognitívna) kompetencia

žiak bude schopný:

- používať kognitívne operácie
- učiť sa sám aj v skupine
- kritického myslenia
- formulovať a riešiť problémy
- tvorivého myslenia a spôsobilosť uplatniť jeho výsledky

X. interpersonálna (sociálna) kompetencia

žiak bude schopný:

- akceptovať skupinové hodnoty
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín
- kooperácie a empatie

XI. intrapersonálna (osobnostná) kompetencia

žiak bude schopný:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
- vytvárať vlastný hodnotový systém
- sebaregulácie a ochrany vlastného života

XII. kompetencia riešiť problémy

žiak bude schopný:

- pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení
- byť otvoreným k získavaniu a využívaniu rôznych postupov
- vedieť rozpoznať klady a zápory jednotlivých riešení a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika
- mať predpoklady riešiť konflikty konštruktívne a kooperatívne

XIII. poznávacie a rečové kompetencie

žiak bude schopný:

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy
- pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky
- reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne)

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť
- vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov
- usporiadať známe javy do tried a systémov
- aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu

Analytické a syntetické zručnosti

- uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém
- odlíšiť umelecký od vecného textu
- odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a slohových útvarov/žánrov
- prerozprávať obsah prečítaného diela
- odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty
- vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová
- určiť hlavné a vedľajšie postavy diela
- abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne
- analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela, interpretovať význam diela
- sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi

Tvorivé zručnosti

- vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu
- ústne prezentovať vlastný text
- napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
- zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo
- zdramatizovať básnický alebo prozaický text (rozprávka, bájka, povesť)
- ilustrovať umelecký text
- napísať kratší prozaický útvar (bájka, rozprávka), básnický text, scenár

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť
- recitovať prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu
- čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní, modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Prierezové témy a finančná gramotnosť

A. Regionálna výchova

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia
- spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov
- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska
- spoznávať kultúrnu rozmanitosť, tradičnú ľudovú kultúru, remeslá, tradičné jedlá
- pestovať a rozvíjať hrdosť na krásu tradičného ľudového umenia a uchovávať kultúrne dedičstvo našich predkov

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie, vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedčovanie ostatných
- naučiť sa uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva, názory a potreby ostatných
- pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrna výchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
- orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty v vzájomnom obohatení seba i druhých

- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia ...
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova

- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém, vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k estetickým hodnotám prostredia
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiadúce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Mediálna výchova

- uvedomovať si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob ich jeho formovania a prezentácie
- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a zmysluplne sa v ňom orientovať selektívne využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä osvetovú a výchovno-vzdelávaciu
- kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, čo pozitívne ovplyvňuje osobnostný a sociálny rast
- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času
- získať predstavy o úlohe médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne, poznať regionálne médiá
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci a samostatne tvoriť mediálne produkty / príspevky do školského rozhlasu, na školské webové stránky a podobne /

G. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- oboznámiť sa s funkciou, obsahom a formálnou úpravou písomností osobnej agendy a spôsobom ich tvorby
- vyhľadávať problémy, klásť otázky, formulovať a overovať hypotézy
- na základe získaných informácií a údajov formulovať jednoduché závery
- naučiť sa na úrovni obhajovať svoje tézy, myšlienky a názory, adekvátne komunikovať, reagovať na otázky a argumentovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektov, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Žiaci by mali byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a zručnostiach :

- osvojiť si životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- identifikovať zdroje osobných príjmov

- pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
- uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a za svojich blízkych
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu, zaujať kritický postoj k informáciám poskytovaných reklamou
- uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu, vyhľadať ich v médiách
- uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň jednotlivca
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí
- zoradiť si osobné finančné ciele podľa ich priority, zhodnotiť výsledky vlastného finančného rozhodovania
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov, výhody a nevýhody využívania úverov
- vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a na rodinu
- stanoviť si merateľné krátkodobé ciele
- chápať, že sporenie prispieva k finančnej prosperite a investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov

Stratégia vyučovania / metódy a formy práce/

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: - kmeňové triedy, počítačová učebňa, ďalšie priestory školy, mimoškolské zariadenia – knižnica, kultúrne zariadenia.

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Pôjde o výber vyučovacích metód podľa toho, ako najlepšie dosiahnuť cieľ vyučovacieho predmetu – rôzne formy vyučovania /integrované, skupinové, programové, individuálne, vyučovacie bloky, vyučovanie v rôznom prostredí, exkurzie, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním/.

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry bude prevládať uvedomeno-praktická metóda, t.j. uvedomelé učenie. Chceme vylúčiť nefunkčné teoretizovanie a zamerať sa na rozumové, citové a vôľové stránky osobnosti žiaka. Vo vyučovaní jazyka sa do popredia dostane analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Najvhodnejšími metódami a formami na dosiahnutie daných cieľov budú aktivizujúce vyučovacie metódy: samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach a skupinová práca. V každom prípade treba dbať na to, aby metódy a formy práce rozvíjali kľúčové spôsobilosti a boli v súlade so zámermi školy.

Budeme využívať všetky formy:

- motivačných (motivačný rozhovor, beseda...),
- expozičných (názorné ukážky, exkurzie...),
- fixačných (pravopisné rozevičky...),
- problémových metód (projekty, prezentácie, brainstorming,...).

Zvýšime dôraz na prácu s **knihou a textom** /rozvíjanie čitateľskej gramotnosti - čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií/, **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** /samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie/. Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** /vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému/, **situačná metóda** /riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov/, **inscenačná metóda** /sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie/, **didaktické hry** /sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti/, **kooperatívne vyučovanie** /forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny/.

Na hodinách slovenského jazyka a literatúry budeme využívať vhodné demonštračné pomôcky a didaktickú techniku. Najväčší akcent pri využívaní metód foriem a postupov na hodinách budeme klásť v prvom rade na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, dramatizáciu textov, tvorivosť pri dotváraní textov, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať ap.

V triedach žiakov so všeobecným intelektovým nadaním prebieha počas školského roka celotriedny projekt, ktorého princípom je tvorba vlastného kolektívneho diela. Podporujeme tým nielen tvorivosť žiakov, ale aj tímovú spoluprácu. V 5. ročníku žiaci tvoria spoločne (na pokračovanie) rozprávku, v 6. ročníku detektívnu poviedku a žiaci 7. a 8. ročníka poviedku.

Zameriavame sa na tvorivé úlohy

- hru so slovom a generovanie nových, netriviálnych slovných spojení. Tvorivý proces sa sústreďuje na prezentovanie zážitkového sveta žiakov, ich sebareflexiu a sebvýjadrenie formou kratších textov využívajúcich básnické prvky;

- tvorbu kratších prozaických textov. Cez vlastné pokusy si žiaci ozrejmujú podstatu naratívnych a opisných postupov, spoznávajú konštrukčné komponenty poviedky alebo románu, učia sa chápať funkciu príbehu, zápletky či hlavného hrdinu. Zisťujú, ako ozvláštnenie textu môže meniť zvyčajné na nezvyčajné, odhaľujú, čo robí poviedku poviedkou, nechávajú sa uniesť dejovou hĺbkou románov. Schopnosť dobre prerozprávať príbeh zvýhodní žiakov aj v mnohých ďalších činnostiach – pri čítaní a písaní žurnalistických textov, správ, esejí, pri prezentáciách, v osobných rozhovoroch ap.;

- „uvedomovanie si“ jazyka, chápanie významu a dôležitosti slov, a hľadanie adekvátnych riešení vlastných komunikačných zámerov na lexikálnej, syntaktickej i štylistickej úrovni. Žiaci si zábavným a nenásilným spôsobom ozrejmujú rôzne slohové útvary a postupy, učia sa pracovať s detailom, vyjadrovať sa stručne, neplytvať slovami, vnímať problém z rôznych uhlov pohľadu, a odlišovať city od argumentov,

pri ktorých:

- vytvárame pre žiakov motivujúce prostredie (zvuky, vône, netradične usporiadanie lavíc)
- vytvárame na hodinách pozitívnu atmosféru bez stresu, motivujeme a povzbudzujeme aj menej tvorivých žiakov, snažíme sa odbúrať v nich rozlične zábrany
- vytvárame na hodinách partnerský, priateľský vzťah medzi učiteľom a žiakmi, učíme sa navzájom sa rešpektovať
- využívame všetky druhy umenia (výtvarné, hudobné, dramatické), rozličné materiály (obrázky, predmety, rastliny) a komunikačne technológie
- využívame záujmy, zameranie a špecifiká triedy

- využívame tvorivé písanie na sebaopoznávanie, rozvíjanie kritickosti, sebakritickosti a sebavedomia
- zapájame do písania všetky zmysly, pocity, zážitky, skúsenosti
- zapájame do tvorivého písania všetkých žiakov, umožňujeme im prejaviť sa na ich úrovni, sledujeme ich pokroky a oceňujeme ich rozvoj
- hľadáme, čo môžeme v tvorbe žiakov pochváliť, oceňujeme ich originalitu
- umožňujeme žiakom prezentovať napísané práce, ale rešpektujeme ich rozhodnutie neurobiť tak
- prispôsobujeme a adaptujeme si aktivity pre vlastné podmienky (čas, vedomosti, vek žiakov), vytvárame si vlastné variácie
- zadávame úlohy jasne a zrozumiteľne, závisí od nich výsledok
- rešpektujeme a berieme do úvahy podnety a názory žiakov, čerpáme z nich
- sme flexibilní, využívame nečakané nápady rozvíjajúce tvorivosť
- striedame aktivity, postupujeme od jednoduchších úloh k zložitejším
- zaraďujeme tvorivé písanie do kontextu, prepájame ho s tvorivým čítaním a ústnym prejavom
- uplatňujeme špecifické kritériá hodnotenia, učíme žiakov hodnotiť seba aj iných a reflektovať vlastnú tvorbu
- uverejňujeme, vystavujeme, archivujeme a dokumentujeme práce žiakov (nástenky, portfólio, fotografie, CD, DVD, webová stránka školy)
- vyhýbame sa povrchnosti, formálnosti a samoúčelnosti, neusilujeme sa o kvantitu, netvoríme nasilu aj za cenu klišé a fráz
- vyhýbame sa stereotypu
- nenútíme žiakov za každú cenu odhaľovať svoje pocity, myslenie a názory
- nesnažíme sa hľadať jedinou správnu odpoveď, nepresadzujeme vlastný názor
- nepotláčame a neodsudzujeme názory žiakov, diskusiu a výmenu názorov, nevyhýbame sa vážnym témam
- nedopustíme nezdravú súťaživosť, vytváranie elitnej skupiny a odvrhovanie jednotlivcov
- neprezentujeme tvorivé písanie ako samoúčelné hranie sa alebo zabíjanie času
- neuplatňujeme pri tvorivom písaní tradičné a jednotné kritériá hodnotenia, nekritizujeme a nezhadzujeme vytvorené práce, necenzurujeme ich
- neabsolutizujeme tvorivosť a nepodceňujeme iné rozmery duchovného sveta človeka

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Učebné zdroje

V rámci vyučovacích hodín používame :

- učebnice slovenského jazyka a literatúry,
- zbierku úloh a cvičení k učebnici slovenského jazyka,
- pracovné listy vytvorené učiteľom
- jazykové príručky /KSSJ, MSS, MFS, SCS/,
- jazykovedné časopisy,
- encyklopédie,
- ďalšie učebné pomôcky /exkurzie, múzeá, knižnice/
- internet (rôzne edukačné webové portály)

Používané učebnice:

5. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 5. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá Bratislava, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2009-32323/31706-1:911)
5. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Literárna výchova pre 5. ročník ZŠ. Združenie EDUCO Prievidza, 2010. (odporúčacia doložka MŠ SR č. MŠSR-2010-1427/4149-4:919)
6. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá Bratislava, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2009-38153/44141-5:919)
6. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 6. ročník ZŠ. Združenie EDUCO Prievidza, 2010. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2010-18901/48722:4-919)
7. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 7. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá Bratislava, 2010. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2010-10212/27442:4-919)
7. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. Združenie EDUCO Prievidza, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-6095/18655:4-919)
8. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. SPN – Mladé letá Bratislava, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-6554/20301:4-919)
8. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-10862/29286:4-919)
9. ročník: Krajčovičová, J; Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. SPN – Mladé letá Bratislava, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-16305/44095:4-919)
9. ročník: Petříková, D.: Literárna výchova pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2011. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-18447/59978:4-919)

Doplnková literatúra:

5. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Slovenský jazyk pre 5. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2003. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-268/2002-41)
5. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Zbierka úloh a cvičení pre 5. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2003. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-258/2002-45)
6. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M; Žigová, L.: Slovenský jazyk pre 6. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2004. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2004-3324/6840-1:091)
6. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M; Žigová, L.: Zbierka úloh a cvičení pre 6. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2007. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2004-4222/8329-1:091)
7. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M; Žigová, L.: Slovenský jazyk pre 7. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2005. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2005-14898/16447-1:091)
7. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Zbierka úloh a cvičení pre 7. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2005. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2005-13015/20488-16:091)
8. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Slovenský jazyk pre 8. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2006. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2006-2810/5872-1:091)
8. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková; Kesselová, J.: Zbierka úloh a cvičení pre 8. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2007. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2006-4804/17099-2:091)
9. ročník: Krajčovičová, J; Catlíková, M.: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ. Orbis Pictus Istropolitana Bratislava, 2007. (odporúčacia doložka MŠ SR č. CD-2007-9394/19328-1:091)

Metódy a prostriedky hodnotenia

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov je založené prevažne na diagnostikovaní pokrokov v osobnom rozvoji. Využívajú sa rôzne formy hodnotenia učiteľom, spolužiakmi i sebahodnotenia, čo umožňuje prostredníctvom pozitívnej motivácie zvýšiť vlastnú angažovanosť žiaka v jeho výkonoch. Hodnotenie musí byť objektívne, spravodlivé, so zohľadnením individuality toho ktorého nadaného žiaka, aby napomáhalo jeho výkonovému i osobnostnému rozvoju.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka vo všetkých troch zložkách sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválibežný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5). Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenie daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete slovenský jazyk. Žiaci s poruchami učenia majú predpísané kontrolné diktáty, do ktorých len vpisujú sledovaný pravopisný jav, v prípade veľkého množstva chýb sa počet chýb vyčíslí, ale známka nedostatočná sa neudeľuje. Pri písomných prácach majú možnosť využívať určené pomôcky (gramatické tabuľky, prehľady skloňovania...), často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Pri písaní kontrolných slohových úloh sa hodnotí len obsah písomných prác, nehodnotí sa pravopis ani úprava. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvažuje, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania..

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválibežný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas

nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Predmet hodnotenia a klasifikácie:

- osvojenie poznatkov o fonetickej, fonologickej, morfolologickej, syntaktickej stavbe jazyka, o význame slov a o ich stavbe
- osvojenie pravopisnej normy
- osvojenie návyku spisovnej výslovnosti
- osvojenie a prehlbovanie spisovného vyjadrovania
- osvojenie čitateľských zručností
- rozvoj komunikácie
- osvojenie princípov štylizácie a kompozície súvislých ústnych i písomných jazykových prejavov
- osvojenie poznatkov z vývinu jazyka
- osvojenie poznatkov zo slovenskej a svetovej literatúry
- osvojenie poznatkov z teórie literatúry

Pri kontrole a hodnotení žiakov budeme využívať formy:

- **verbálna forma** – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka vyvolaného učiteľom;
- **písomná forma** – osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými pravopisnými rozcvičkami, krátkymi previerkami, testami na konci jednotlivých tematických celkov;

- **praktické aktivity** – tvorba samostatných textov, projektov a ich prezentácia v rámci štylistiky a literatúry podľa kritérií po vzájomnej dohode učiteľa a žiakov;
- **práca s textom** – vyhľadávanie jazykových umeleckých prostriedkov v umeleckom texte, sformulovanie hlavnej myšlienky, určovanie hlavných a vedľajších postáv atď. v rámci literatúry podľa pravidiel určených učiteľom.

Hodnotenie písomných prác:

1. diktátov – rozsah diktátu a nasýtenosť príslušnými jazykovými javmi je základná podmienka pre jeho správne hodnotenie. Za chybu sa počíta akákoľvek chyba z prebratého učiva. Ak sa vyskytne tá istá chyba v tom istom slove niekoľkokrát, počíta sa za jednu chybu (napr. striko, strikovia). Chyba rovnakého významu v rôznych slovách sa počíta ako chyba v ďalšom slove (napr. tetkyn, babkyn). Hodnotenie zlej úpravy sa nesmie zarátať do známky za diktát. Znamka sa napíše číslou a uvedie sa počet chýb. Po napísaní kontrolného diktátu je dôležitá analýza nedostatkov v diktáte a jeho následná oprava. Na napísanie a analýzu kontrolného diktátu vyčleníme dve vyučovacie hodiny.

Maximálny počet slov v diktáte:

V. ročník	– 65-70
VI. ročník	– 85
VII. ročník	– 100
VIII. ročník	– 120
IX. ročník	- 140

Klasifikačná norma pre diktát – pre všetky ročníky rovnaká:

- stupeň 1 – počet chýb 0-1
- stupeň 2 – počet chýb 2-3
- stupeň 3 - počet chýb 4-7
- stupeň 4 – počet chýb 8 – 10
- stupeň 5 – počet chýb 11 a viac

2. slohových prác – hodnotíme štylistickú, štylizačnú, kompozičnú a pravopisnú stránku i grafickú úpravu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Návčičné slohové práce píšeme podľa potreby a nie sú klasifikované. Kontrolné slohové práce sa píšú v škole. Časová dotácia na kontrolnú slohovú prácu je tri vyučovacie hodiny:

- príprava, písanie konceptu
- písanie kontrolnej slohovej práce
- oprava a analýza chýb.

3. kontrolných prác – v každom ročníku po prebraní a zopakovaní daného učiva sa píše vstupná písomná práca (opakovanie učiva z predchádzajúceho ročníka) a výstupná previerka (zhrnutie poznatkov z daného ročníka). Kontrolnú prácu hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenie kontrolných prác:

100% - 90%	= 1
89% - 75 %	= 2
74% - 55 %	= 3
54% - 40 %	= 4
39% - 0%	= 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie SJL.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie zo 4. ročníka; podstatné mená; prídavné mená; slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku

počet: 1

zameranie: rozprávanie s prvkami opisu

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie z 5. ročníka; podstatné mená; prídavné mená; slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku

počet: 2

zameranie: statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku

počet: 4

zameranie: cudzie slová; prídavné mená; slovesá; zhrnutie učiva zo 7. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku

počet: 2

zameranie: umelecký opis, dynamický opis – opis pracovnej činnosti

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku

počet: 4

zameranie: opakovanie učiva zo 7. ročníka; podstatné mená muž. rodu zvieracie, muž. rodu neživotné zakončené na -r, -l; interpunkcia v jednoduchej vete a jednoduchom súvetí; zhrnutie učiva z 8. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku

počet: 2

zameranie: slávnostný prejav, úvaha

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 9. ročníku

počet: 4

zameranie: cudzie podstatné mená a podstatné mená s nepravidelným skloňovaním; číslovky; interpunkcia v jednoduchej vete a jednoduchom súvetí; zhrnutie učiva z 9. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 9. ročníku

počet: 3

zameranie: karikatúra (humorná charakteristika osoby), životopis, úradný list

Používané skratky:

FIG – finančná gramotnosť

SJL- slovenský jazyk a literatúra

VYV- výtvarná výchova

INF- informatika

DEJ- dejepis

NAV- náboženská výchova

GEO- geografia

BIO- biológia

HUV- hudobná výchova

FYZ- fyzika

TSV – telesná výchova

MkV- multikultúrna výchova

MV- mediálna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ENV- environmentálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

DV – dopravná výchova

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 5. ročník			Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredm etové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 4. ročníka 13 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - hlásky, slabiky, slová - delenie hlások: samohlásky, spoluhlásky (tvrdé, mäkké), dvojhlásky - interpunkčné znamienka - slabikotvorné hlásky –l, -ĺ, -r, ř - výslovnosť a výskyt ä - spodobovanie - obojaké spoluhlásky - vybrané slová – príbuzné slová - rozdeľovanie slov na slabiky - pravidlo o rytmickej krátení - podstatné mená, prídavné mená, slovesá -pozdrav, oslovenie, predstavenie sa -privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie, vyjadriť súhlas/nesúhlas 		<ul style="list-style-type: none"> - zopakovať si učivo zo 4. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - vedieť samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol žiak čo najefektívnejšie spracovať informácie - správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li, dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania - dodržiavať pravidlo o rytmickej krátení - dodržiavať základné interpunkčné znamienka - rozlišovať podstatné mená, prídavné mená, slovesá -vedieť aplikovať zásady slušnej komunikácie v praxi 	OSR	ETV OBN NAV
Zvuková rovina jazyka a pravopis 12 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - splyvavá výslovnosť - znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky - slabičné a neslabičné - predpony - spodobovanie - prestávka - sila hlasu 	<ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol žiak čo najefektívnejšie spracovať informácie - vysvetliť pojmy hlavný slovný prízvuk, sila hlasu, artikulácia - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny 	MkV MV REV TPPZ	HUV

	<ul style="list-style-type: none"> - dôraz - hlavný slovný prízvuk - melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia, želacia) - pravidlo o rytmickej krátení 	<p>e-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu - interview - umelecký a vecný text 	<p>slovný a vetný prízvuk</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy prestávka, sila hlasu, dôraz, splývavá, výslovnosť, spodobovanie, znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky, a pri čítaní dodržiavať správne dýchanie a uplatniť primeranú silu hlasu a správnu melódiu - správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li, dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania - posúdiť správnosť interpunkcie v jednoduchej vete, v želačej a zvolacej vete - pochopiť formálnu stránku textu a dokázať ju vyjadriť hlasovými prostriedkami – prestávka, sila hlasu, dôraz, melódia vety <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne rozdeliť slová na konci riadku a dodržiavať pravidlá delenia pri slovách so slabičnou a neslabičnou predponou - dodržiavať pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii - dodržiavať pravidlo o rytmickej krátení <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - v komunikácii zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, vedieť správne intonovať - správne vyslovovať slová, v ktorých nastáva spodobovanie - správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, správne vo vete použiť prestávku, dať dôraz - v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu: hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu - správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk, správne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu, v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu - uplatňovať tempo, prestávku a melódiu vo výpovedi 		
<p>Významová rovina jazyka 11 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odvodené slová - synonymá - antonymá - slovníky – pravopisný, synonymický, frazeologický 	<ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať v texte ustálené slovné spojenie, príslovie, porekadlo, pranostiku, prirovnanie - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich 	<p>OSR ENV DV REV OZŽ</p>	<p>DEJ GEO OBN</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - tvorenie slov odvodením – predponou - spisovný jazyk – nárečie - jednovýznamové a viacvýznamové slová - ustálené slovné spojenie - frazeologizmus - príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu - interview - umelecký a vecný text 	<p>v jazykovedných slovníkoch</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať odvodené, viacvýznamové slová, synonymá a antonymá v danom texte a vysvetliť ich lexikálny význam - vyhľadať, určiť druh a vysvetliť lexikálny význam ustálených slovných spojení – prísloví, porekadiel, pranostík a prirovnaní v danom texte - overiť význam neznámych slov v jazykovedných príručkách - členiť slová na slabiky a určiť predponu v slove <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy odvodené slovo, synonymum, antonymum, ustálené slovné spojenia a uviesť konkrétne príklady - vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie, jednovýznamové a viacvýznamové slová a uviesť príklady - rozlišovať spisovnú slovnú zásobu od nárečia - s ohľadom na žáner alebo cieľ komunikácie využívať čo najširšiu slovnú zásobu, aplikovať znalosti o synonymách, antonymách, vyhýbať sa častému opakovaniu niektorých slov vo svojom prejave - využívať vo svojom prejave ustálené slovné spojenia – príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania a ich výber zdôvodniť - vysvetliť funkciu synonym vo vlastnom texte <p><u>Tvorivé písanie:</u> -charakterizovať človeka pomocou frazeologických jednotiek (práca s frazeologickým slovníkom)</p> <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívať v danej komunikačnej situácii vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie - vyjadrovať sa spisovne a nárečie používať s ohľadom na cieľovú a obsahovú stránku textu 		
<p>Tvaroslovná rovina jazyka 32 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podstatné mená – všeobecné a vlastné, rod, číslo, pád; životnosť, neživotnosť, vzory - prídavné mená – rod, číslo, pád; akostné, stupňovanie, vzory – 	<ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu - vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte - chápať význam čísloviek (magické čísla) v umeleckom texte 	<p>ENV OSR MkV TPPZ</p>	<p>OBN MAT BIO LIT</p>

	<p>pekný, cudzí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zámena – delenie zámen na osobné základné, privlastňovacie - číslovky – základné, radové - slovesá – časovanie - osoba, číslo, čas, neurčitok - predložky – väzba s pádom 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché rozprávania - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu -interview - umelecký a vecný text 	<p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu - aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní podstatných mien (vzory: chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dlaň, kosť, mesto, srdce, vysvedčenie, dievča) a prídavných mien (pekný, cudzí) vo vlastnom texte - správne použiť akostné prídavné mená vo svojom texte a vedieť ich vystupňovať a vysvetliť funkciu stupňovania - rozoznať osobné základné a privlastňovacie zámená - rozoznať základné a radové číslovky, vedieť aplikovať vedomosti o skloňovaní čísloviek v texte a dodržiavať ich pravopis - aplikovať znalosti o časovaní slovesa vo vlastnom texte - dodržiavať správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení, viet a celých textov - správne skloňovať a časovať slová vo vetách <p><u>Tvorivé písanie:</u> -Na stope slovám-dotvoriť text známej básne/piesne- doplniť chýbajúce slová v texte podľa zadaných kritérií (zadaný slovný druh a jeho gramatické kategórie) - porovnať si verzie textov -prepojiť hravou formou literatúru a gramatiku</p> <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy: - podstatné mená a ich gramatické kategórie - akostné prídavné mená a ich stupňovanie - slovesá a ich gramatické kategórie - osobné základné a privlastňovacie zámená - základné a radové číslovky 		
<p>Syntaktická rovina jazyka 5 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá veta - vety podľa obsahu – oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia - slovosled 	<ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávania 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať slová, skupiny slov, ktoré slúžia na plynulý prechod - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia - posúdiť správnosť použitia slovesných časov v texte vzhľadom na časovú postupnosť 	<p>MV MkV REV</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu -interview - umelecký a vecný text 	<p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne tvoriť jednoduché holé a vety, pričom treba dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka v písomnom prejave - rozlíšiť želaciu a zvolaciu vetu - tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru - pri tvorbe viet a textu vedieť používať správny slovosled a interpunkciu <p><u>Tvorivé písanie:</u> -Striháme, lepíme...-z titulkov v dennej tlači tvoriť jednoduché vety (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie)</p> <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety, pričom treba dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka v ústnom prejave - na základe okamžitého zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text s jednoduchými holými vetami 		
Sloh 26 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť súhlas/nesúhlas, blahoželanie, adresa, adresa odosielateľa - pohľadnica, súkromný list – ústne/písomne, tvorba otázok, rozhovor, začiatok a koniec telefonického rozhovoru, osnova, nápis, nadpis, odsek - jednoduché rozprávanie – ústne/písomne, úvod, jadro, záver, časová postupnosť v rozprávaní - opis predmetu – ústne/písomne, opis obrázka/ilustrácie, 	<ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica - súkromný list - opis predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy –SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát - vizitka - inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska - odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii - dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: - pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázok, osoby; jednoduché rozprávanie, krátke správy: SMS, e-mail; oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu, opis pracovného postupu a interview - rozlíšiť umelecký text od vecného 	<p>OSR</p> <p>DV</p> <p>MV</p> <p>MkV</p> <p>ENV</p> <p>TPPZ</p> <p>OŽZ</p> <p>FIG</p>	<p>OBN</p> <p>ETV</p> <p>TSV</p> <p>HUV</p> <p>VYV</p>

opis osoby
 - umelecký a vecný text
 - názor
 - diskusia
 - krátke správy – SMS, e-mail
 - oznámenie
 - správa
 - pozvánka
 - plagát
 - vizitka
 - kľúčové slová
 - koncept
 - ústna reprodukcia
 - inzerát
 - reklama
 - rozprávanie s prvkami opisu –
 ústne/písomne
 - argument
 - poznámky/konspekt
 - interview
 - hlavná myšlienka, téma

opisu
 - opis pracovného
 postupu
 -interview
 - umelecký a vecný
 text

- veku primerane, vyhľadať vyjadrené informácie v texte a
 na základe nich analyzovať text
 - vyhľadať kľúčové slová v texte a vedieť sa orientovať
 v postavách
 - dokázať samostatne charakterizovať správanie postáv,
 hodnotiť ich konanie a určiť ich vzájomný vzťah
 - opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva; – vyjadriť
 autorský zámer – pointu, vybrať zaujímavú myšlienku a
 rozobrať ju
 - na obhajobu svojho stanoviska použiť ako argumenty
 niektoré poznatky získané analýzou textu
 - vedieť sa pohotovo zorientovať v deji a na základe čiastko-
 vých informácií z textu vytvoriť hypotézu a overiť ju v diskusii
 -vecne argumentovať
 - vytvoriť záver, ktorý by mal byť výstižný a správny a mal by
 mať logickú súvislosť s porovnávanými informáciami
 - usporiadať informácie podľa ich dôležitosti a nadväznosti
 v texte
 - perozprávať prečítaný text so zachovaním časovej a príčin-
 nej postupnosti s prípadnými individuálnymi obmenami a
 vedieť dokončiť začatý príbeh
 - vyjadriť na prečítaný text svoj dojem, estetické zážitky
 - interpretovať súvislosť nadpisu s obsahom textu
 - chápať funkciu slovies v rozprávaní a význam prídavných
 mien v opise
2. Písanie
 - vysvetliť pojmy: konspekt, osnova, koncept a vedieť ich
 vytvoriť
 - vysvetliť pojmy: úvod, jadro, záver; adresa, vizitka
 - napísať adresy na obálky, pohľadnice, vedieť vytvoriť text
 pohľadnice, vytvoriť vlastnú vizitku
 - vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému súkromný list, krátke
 správy, oznámenie, správu, pozvánku, plagát, reklamu, inzerát,
 rozprávanie, opis predmetu/obrázka/osoby, rozprávanie
 s prvkami opisu s dodržaním časovej postupnosti

- členiť text na odseky – na úvod, jadro, záver
- vytvoriť interview, stanoviť jeho tému, vybrať osobu súvisiacu s témou interview, vytvoriť samostatne otázky a zoradiť ich podľa logickej postupnosti, správne klásť otázky, získať potrebné informácie s cieľom priblížiť spracovanú problematiku čitateľovi, zaznamenať odpovede a vytvoriť písomnú verziu interview
- charakterizovať rozdiely a aplikovať znalosti vo formálnej úprave slohových útvarov a odlíšiť, porovnať ich od iných, jemu známych/ neznámych slohových útvarov, žánrov:
  - pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázka/osoby, jednoduché rozprávanie, krátky správy:SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama, rozprávanie s prvkami opisu, interview
- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie a tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a dokázať ich následne uplatniť vo vlastnom texte a zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií a textových prvkov z iných zdrojov vo svojom texte
- skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu a napísať čistopis s opravenými chybami
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- Tvorivé písanie: -Cinquain-opísať predmet vo forme cinquain
- jednoduchý statický opis predmetu
- 3. Hovorenie a počúvanie**
- samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
- samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne
- samostatne sformulovať súvislý text na danú tému a podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď
- používať vhodné jazykové prvky a v komunikačnej situácii

		<p>použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, začať a ukončiť komunikáciu, zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu - pri obhajobe vlastného názoru použiť vhodné výrazové prostriedky, vedieť presvedčivo argumentovať, kultivovaným spôsobom sa obhájiť - správne a spoločensky sformulovať otázky, preveriť si a prekontrolovať, ako poslucháči porozumeli žiakovej výpovedi - posúdiť a zhodnotiť jazykovú a obsahovú stránku prijatého prehovoru a vysloviť protiargumenty - vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov, využiť humorné alebo zaujímavé prvky - v komunikačnej situácii plynulo sa vyjadrovať, primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, vhodne sa pohybovať a dodržiavať pravidlá haptiky - vhodne vo vlastnom prejave využiť humorné alebo zaujímavé prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu a pod. 		
--	--	--	--	--

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 5. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
Všeobecné pojmy 3 hodiny	A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Autor/spisovateľ	Autor/spisovateľ, čitateľ/divák, text/ ilustrácia -vysvetliť na neznámom texte rozdiel medzi autorom (článku v novinách, v časopise) a spisovateľom (umeleckej literatúry).	OSR MkV MV	HUV VYV TSV

	<p>Čitateľ/divák Text/ ilustrácia Kniha/ knižnica Časopis, noviny</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Technika čítania. Metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné). Téma textu. Súvislosti medzi textom a ilustráciou. Reprodukcia prečítaného textu. Čítanie ako prostriedok sebarozvoja človeka: učenie sa novým poznatkom, komunikácia o získaných poznatkoch, tvorby vlastného systému hodnôt.</p>	<p>-vysvetliť rozdiel medzi umeleckým textom (v beletrii) a textom v dennej tlači, analyzovať ilustráciu v súvislosti s textom. Kniha/ knižnica -v knižnici vybrať knihu podľa katalógu -vyhľadať informácie v knihe (knižnici) a použiť pri učení, riešení konkrétneho problému Časopis, noviny -vysvetliť rozdiel medzi novinami a časopisom -použiť časopis na vlastnú prácu a prehlbovanie vedomostí, vysvetliť zameranie detského časopisu a uviesť 1 príklad -vymenovať názvy aspoň 3 denníkov</p>		ETV
<p>Poézia - všeobecné pojmy 1 hodina</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Poézia ako všeobecný pojem pre viazanú reč. Vonkajšia kompozícia literárneho diela – verš, strofa ako prostriedky viazanosti umeleckej reči. Nadpis ako vonkajšia kompozícia básne. Rým ako metrická vlastnosť poézie - poznať ako zvukovú zhodu slabík (slov) na konci verša. Prirovnávanie ako stylistický prostriedok, ktorý využíva na porovnávanie spoločné znaky vecí, javov. Zdrobnenina ako stylistický prostriedok, zjemňujúci význam, ktorým sa vyjadruje kladný vzťah k niekomu, niečomu.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Rytmus ako metrická vlastnosť, rytmická zviazanosť reči na princípe striedania prízvuchných a neprízvuchných slabík. Personifikácia/zosobnenie –ako spôsob štylizácie textu.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Technika čítania (plynulé čítanie, správne dýchanie, správna artikulácia a spisovná výslovnosť). Analýza vybraných básní (piesní) z hľadiska témy a vonkajšej kompozície a metricky. Prednes básne - rytmická usporiadanosť básnického textu. Epická poézia.</p>	<p>Verš, strofa, rým, rytmus -vysvetliť pojmy verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou -vyhľadať verš, strofu v básni -rozlíšiť rytmus v básni -určiť slová v básni, ktoré sa rýmujú -recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu Prirovnávanie -vysvetliť prirovnávanie ako stylistický prostriedok, ktorý sa využíva na porovnávanie spoločných znakov vecí, javov -rozlíšiť prirovnávanie v texte -vytvoriť vlastné prirovnávanie Personifikácia- zosobnenie -vysvetliť pojem ako spôsob štylizácie textu -rozlíšiť personifikáciu v texte -vytvoriť analogickú personifikáciu</p>	<p>MV MkV REV TPPZ</p>	<p>OBN ETV DEJ GEO VYV HUV</p>

<p>Poézia - literárne žánre Ludová pieseň</p> <p>Druhy ľudovej piesne Zľudovené piesne</p> <p>Poézia nonsensu 4 hodiny</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Ludová pieseň ako prejav duchovného života každého národa.</p> <p>Prepojenie poézie s hudbou.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Žánre poézie</p> <p>Druhy ľudovej piesne: Pracovné piesne (trávnicke, pastierske, valašské, banické), zbojnícke piesne, uspávanky, regrútske a vojenské piesne, žartovné piesne, koledy (obradové piesne). Zľudovené piesne - základný rozdiel medzi ľudovou a zľudovenou piesňou. Poézia nonsensu - pôvod, výskyt nonsensu v pôvodnej slovenskej umeleckej tvorbe. Nonsens ako štylizácia textu, funkcia jednotlivých prvkov pre celé vyznenie diela. Dramatizácia, dialogizácia textu.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Analýza ukážok textu ľudových piesní. Správna výslovnosť pri čítaní textu. Prednes textu. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku.</p>	<p>Ludová pieseň -definovať ako žánre patriaci k poézii -rozlíšiť druhy ľudových piesní na základe ich obsahu -vysvetliť vznik a význam ľudových piesní ako súčasť kultúrneho dedičstva národa -imitovať žánre ľudovej slovesnosti -spájať staré a nové, tradičné a moderné (hrdinovia dnešných čias) poznať úspešné osobnosti mesta, regiónu) Nonsens - vysvetliť pôvod nonsensu v ľudovej slovesnosti -na konkrétnej ukážke vysvetliť, ako vzniká nonsens -vysvetliť znaky nonsensu v texte (v poézii a v próze) -vysvetliť nonsens ako štylizáciu textu</p> <p><u>Tvorivé písanie:</u> Verše naopak -vedieť napísať krátku nonsensovú báseň -hrať sa so slovami, meniť ich pôvodný význam a vytvárať verše s novým zmyslom</p>	<p>ENV REV OŽZ FIG</p>	<p>HUV DEJ GEO</p>
<p>Próza - všeobecné pojmy 1 hodina</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Próza ako jedna zo základných foriem literárnej tvorby v širšom ponímaní – všetky neveršované útvary, v užšom poňatí - umelecká reč neviazaná. Hlavný rozdiel medzi viazanou a neviazanou umeleckou rečou. Dej ako charakteristický znak epického diela, umeleckej reči neviazanej. Literárna postava – ako fikcia autora. Hlavná a vedľajšia postava literárneho diela. Kompozícia literárneho diela - vonkajšia kompozícia - úloha nadpisu, odseku, kapitoly. Štylizácia textu: dialóg</p>	<p>Literárna postava -vysvetliť literárnu postavu ako fikciu autora, nositeľa deja.</p> <p>-určiť hlavné a vedľajšie postavy. -výstižne charakterizovať postavy. Vonkajšia kompozícia -vysvetliť funkciu nadpisu -vyhľadať a posúdiť súvislosti medzi nadpisom a textom -vysvetliť členenie textu na odseky -vyhľadať kľúčové slová v odseku -zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly</p> <p>Literatúra pre deti -charakterizovať ako literatúru písanú pre deti, s detskými</p>	<p>MV TPPZ</p>	<p>BIO OBN ETV GEO</p>

	<p>Literatúra pre deti – (detský hrdina, dej, prostredie). Autori literatúry pre deti a ich najznámejšie diela. Projektová práca.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Humor a jeho úloha v literárnom diele – humorný dej, humorná postava, humorná situácia. Štylisticky príznakové slová v literatúre. Slang ako charakterizačný jazykový prostriedok. Rozprávač – autor, hlavná postava.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Správne dýchanie, artikulácia, dodržiavanie spisovnej výslovnosti pri hlasnom čítaní. Dejová osnova a reprodukcia obsahu prečítaného diela. Charakteristika postáv literárneho diela. Hlavná myšlienka ako výsledok analýzy a zistených súvislostí vyjadrená do logickej výpovede. Hodnotenie obsahu a formy ukážky (úryvku, diela) čitateľom, argumentácia.</p>	<p>hrdinami, dejom a prostredím blízkym deťom -vymenovať vybraných autorov (5) a ich diela Hlavná myšlienka -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku na základe vyhľadávania potrebných informácií v texte, ich porovnávanie a syntézy, resp. jednoduchého zovšeobecnenia</p>		
<p>Próza - literárne žánre Krátké formy ľudovej slovesnosti 2 hodiny</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Hádanka (skryté pomenovanie – inotaj, vonkajšie znaky, vnútorná podobnosť), vyčítanka, príslovie (poučenie), porekadlo (výstižné vyjadrenie skúsenosti), pranostika (zovšeobecnenie pozorovania prírody, javov).</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Rytmická usporiadanosť textov krátkych foriem ľudovej slovesnosti. Analýza krátkych foriem so zameraním na ich funkciu a prejav potrieb a hodnôt ľudí v minulosti.</p>	<p>Hádanka, príslovie, porekadlo, pranostika, vyčítanka -vysvetliť rozdiely medzi jednotlivými žánrami -rozlíšiť jednotlivé žánre</p> <p>-vysvetliť obrazné pomenovania v uvedených žánroch -vysvetliť ich vznik a význam <u>Tvorivé písanie:</u> -vyhľadať, aktualizovať a na nástenke zverejňovať pranostiky počas celého školského roka</p>	<p>REV MkV TPPZ</p>	<p>HUV VYV</p>
<p>Rozprávka Ľudová rozprávka 15 hodín</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Hlavné znaky rozprávky. Hlavná postava, vedľajšie postavy. Rozprávka ako vyjadrenie túžby človeka po dobre a spravodlivosti</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Rozprávač príbehu . Fantastická rozprávka, realistická rozprávka.</p>	<p>Rozprávka – ľudová, autorská -vysvetliť pôvod rozprávky -charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti -rozlíšiť ľudovú rozprávku od autorskej -vymenovať zberateľov a autorov rozprávok</p>	<p>REV TPPZ FIG</p>	<p>ETV OBN HUV VYV</p>

	<p>Nadprirodzené, neskutočné postavy, čarodejné deje, magické čísla a predmety. Neznáme miesto deja. Spoločné a rozdielne znaky fantastickej a realistickej rozprávky. Slovenská ľudová rozprávka, rozprávky iných národov. Spoločné znaky a rozdiely. Variácie. Zberatelia ľudových rozprávok - slovenskí (Pavol Dobšinský, Samo Czambel) a inonárodní (Božena Němcová a slovenské ľudové rozprávky, bratia Grimmovci).</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Plynulosť čítania súvislého textu. Modulácia hlasu ako výraz vlastného chápania významu. Kompozičná (nadpis, odsek) a štylistická (dialóg, zdobenina, personifikácia, prirovnanie) analýza textu. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (hlavnej a vedľajších). Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku.</p>	<p>-vysvetliť význam činnosti zberateľov rozprávok vo vytváraní ľudských a národných hodnôt Hlavné znaky rozprávky -vyhľadať v texte hl. znaky rozprávky -vysvetliť ich úlohu vo fantastickej rozprávke -zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov -rozlíšiť fantastické a realistické rozprávky</p>		
<p>Autorská rozprávka 9 hodín</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Rozprávka ako vyjadrenie túžby človeka po dobre a spravodlivosti. Hlavná myšlienka.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Základný rozdiel medzi autorskou a ľudovou rozprávkou. Druhy rozprávok podľa rôznych hľadísk: Autorstvo (ľudová, umelá). Obsah (fantastická, zvieracia, realistická). Forma (prozaická, básnická, dramatická).</p> <p>Výber a spôsob spracovania témy (klasická, moderná). Podľa štylizácie textu – nonsens (analógia s ľudovou slovesnosťou) a realistická ľudová rozprávka.</p> <p>Zdroje informácií o autoroch literárnych diel (galéria spisovateľov, súbory o slovenských autoroch detskej literatúry, encyklopédie, internet). Informácie o Pavlovi Dobšinskom. Význam jeho zberateľstva pre slovenskú literatúru.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Čítanie súvislých textov. Hlavné a vedľajšie postavy.</p>	<p>Rozprávka – ľudová, autorská -vysvetliť pôvod rozprávky -rozlíšiť ľudovú rozprávku od autorskej -vymenovať zberateľov a autorov rozprávok -vysvetliť význam činnosti zberateľov rozprávok vo vytváraní ľudských a národných hodnôt Hlavné znaky rozprávky -vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky -vysvetliť ich úlohu vo fantastickej rozprávke -zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických javov, magických čísel a predmetov -rozlíšiť fantastické a realistické rozprávky <u>Tvorivé písanie</u>: kolektívna tvorba modernej rozprávky (celoročná úloha)</p>	<p>REV TPPZ FIG</p>	<p>ETV OBN HUV VYV</p>

	<p>Kľúčové slová, dejová osnova, reprodukcia textu, charakteristika hlavných postáv – nositeľov pozitívnych a negatívnych vlastností. Dialogizované čítanie.</p> <p>Veršovaná rozprávka - základné znaky poézie vo veršovanej alebo prebásnenej podobe rozprávky (verš, strofa, rým, rytmus). Spoločné a odlišné znaky veršovanej a prozaickej rozprávky.</p>			
<p>Filmová a televízna rozprávka 9 hodín</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Divadelná hra ako prozaické dielo - literárny text, určený na realizáciu na divadelnej scéne (Dramatická podoba rozprávky). Bábková hra, bábkoherec, animácia, maňuškové divadlo, javajkové divadlo, marionetové divadlo.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Hlavné znaky dramatickej podoby literárneho diela. Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom (s pojmom dráma ako literárnym druhom žiaci nepracujú – dramatická podoba diela, literárneho textu sa vysvetľuje ako dialogizovaná reč). Dramatizovaný literárny text – dialogizovaná forma. Inscenácia - premena literárneho textu na divadelnú hru (filmovú, televíznu). Rozdiel medzi literárnym textom a inscenáciou. Tvorcovia divadelnej hry (filmovej, televíznej), scenár - scenárista, dramaturg, režisér, herci, výtvarníci, hudobný skladateľ (scénická hudba). Filmová rozprávka, televízna rozprávka, scenár, režisér, herec, zvukové efekty, ich podiel na vzniku jednotlivých dramatických žánrov. Filmová (televízna) podoba literárneho textu. Spoločné znaky a hlavné rozdiely divadelnej hry (bábkové divadlo) a filmovej (televíznej) rozprávky.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Pravidlá dramatizovaného čítania. Modulácia hlasu podľa zmyslu textu. Spoločné a rozdielne znaky s nedramatizovanou podobou. Hlavné znaky filmovej, televíznej podoby literárneho diela (rozprávky). Transformácia prozaického literárneho textu na dramatický. Jednoduchý scenár pre filmovú (televíznu) podobu rozprávky.</p>	<p>Divadelná hra -charakterizovať divadelnú hru ako prozaické dielo -literárny text, určený na realizáciu na divadelnej scéne -pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu Bábková hra -vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre -vysvetliť úlohu bábkoherca -vysvetliť pojem animácia -vysvetliť rozdiely vo vedení bábnik pri maňuškovom, javajkovom, marionetovom bábkovom divadle. Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom, dramatizovaný literárny text -vysvetliť podstatu dramatického žánru -vysvetliť, ako dramatické dielo vzniká -čítať prehovory jednotlivých postáv vhodnou moduláciou hlasu -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu -zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára</p>	<p>MV MkV REV OSR</p>	

<p>Povešť 10 hodín</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Povešť ako prozaický útvar.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Ludová povesť - miestna, historická, heraldická povesť Autorská povesť - využitie námetov ľudových povestí v umeleckom spracovaní Transformácia povesti na iný literárny žáner (rozprávku) s dodržaním kompozičných a štylisticko-lexikálnych prvkov. Dramatizácia a inscenácia textu.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Tiché a spoločné čítanie, hlavné informácie, dejová osnova, interpretácia textu. Spoločné a odlišné znaky s rozprávkou. Štylistická a kompozičná stránka povesti. Fantázia a realita v povesti. Hlavné a vedľajšie postavy, charakteristika jednotlivých postáv, hodnotenie konania jednotlivých hrdinov. Dramatizácia textu. Realita a fikcia v umeleckom diele. Regionálne povesti (projektová práca).</p>	<p>Povešť</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť rozdiely medzi povest'ou a rozprávkou -priradiť povesti k jednotlivým druhom -rozlíšiť ľudové a autorské povesti -rozlíšiť, čo je v povesti fantastické a čo realistické -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku povesti -podrobne reprodukovat' 1 regionálnu povesť <p>-vymenovať 3 autorov národných povestí</p>	<p>REV TPPZ</p>	<p>GEO DEJ OBN ETV</p>
<p>Legenda 5 hodín</p>	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Legenda ako príbeh zo života svätých – poznatky z náboženskej výchovy.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Ludová legenda – rozprávanie vyjadrujúce predstavy a chápanie sveta, vecí a javov - vznik v súvislosti so šírením kresťanstva. Legenda – ako výsledok zapisovania príbehov v kláštoroch. Autorská legenda – umelecké spracovanie témy, realita a fikcia. Legenda o Cyrilovi a Metodovi</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Reálne a fantastické deje, súvislosti s ľudovou rozprávkou, historické súvislosti. Hlavná myšlienka prečítaného diela, vlastné hodnotenie a</p>	<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť, že hlavnou postavou je osoba, ktorá za svoje činy bola vyhlásená za svätú -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného, vyhľadať a utriediť reálne a fantastické deje v legende, vysvetliť súvislosti konkrétnej legendy s históriou -odlíšiť legendu od rozprávky a od povesti, rozlíšiť legendy podľa pôvodu -uviesť meno jedného autora legendy 	<p>REV MkV MV TPPZ</p>	<p>GEO DEJ OBN ETV</p>

	argumentácia, vlastný čitateľský zážitok.			
Komiks 3 hodiny	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Komiks - literárny žáner – prepojenie slovného a výtvarného umenia.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Komiks ako prozaický (epický) žáner. Úloha obrázku v komikse. Funkcia bubliny. Pôvod komiksu. Princípy komiksu. Vtip a humor v komikse. Walt Disney ako najznámejší tvorca komiksu. Súvislosť komiksu s animovanými filmami Walta Disneyho. Slovenskí autori komiksu.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Dialogizovaná reč pri čítaní komiksu, správne čítanie, modulácia hlasu. Hlavné a vedľajšie postavy. Súvislosť ilustrácie situácie a textu, obmedzená šírka slovného prejavu. Verbalizácia vlastného zážitku. Tvorba komiksu.</p>	<p>Komiks</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť pôvod komiksu -vysvetliť komiks ako žáner s epickým dejom (prózu) sprostredkovaným bez rozprávača cez priamu reč a obrázky -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku komiksu -vytvoriť komiks transformáciou príbehu do priamej reči v bublinách -uviesť mená známych domácich aj svetových autorov komiksu 	<p>MV MkV TPPZ</p>	
Odborná (náučná) literatúra Encyklopédia 4 hodiny	<p>A. Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov Odlišnosti od umeleckého textu.</p> <p>B. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Jasnosť, presnosť, stručnosť vyjadrovania v encyklopédii. Odborný – náučný štýl. Využívanie odbornej terminológie. Rozdiely v spôsobe sprostredkovania poznatkov. Odlišnosti od umeleckej literatúry, odlišnosti od náučných textov sprostredkovaných učebnicou. Úloha hesla v encyklopédii – porovnanie s nadpisom v iných literárnych dielach. Usporiadanie hesiel v encyklopédii (abecedné, chronologické, systematické). Encyklopédia na internete.</p> <p>C. Čítanie a interpretácia textu Ukážky z rôznych encyklopédií (vhodných obsahom a témou, primerané veku žiakov daného ročníka). Význam informácií získaných z encyklopédie. Vyčleňovanie hlavných informácií v texte.</p>	<p>Encyklopédia - odborná (náučná literatúra)</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť, že ide o náučný text, ktorý využíva odbornú terminológiu -vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii -vyznačovať druhy encyklopédií podľa obsahu (zemepisné, prírodovedné atď.) -vyhľadať informácie podľa hesiel -vyčleniť hlavné informácie v texte -vysvetliť význam informácií získaných z encyklopédie -vybrať vhodné informácie z najväčšej encyklopédie na svete – na internete Wikipedia - pri riešení konkrétnej úlohy 	<p>OSR MkV OŽZ</p>	<p>GEO BIO DEJ OBN</p>

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 6. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipre- dmetové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 5. ročníka 13 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica, súkromný list - opis predmetu, obrázka, osoby - jednoduché rozprávanie - krátke správy – SMS, e-mail - oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama - rozprávanie s prvkami opisu - opis pracovného postupu - interview, umelecký a vecný text - znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky, spodobovanie - slabičné a neslabičné predpony - prestávka, sila hlasu, dôraz - melódia vety - pravidlo o rytmickom krátení - odvodené slová - synonymá, antonymá - slovníky – pravopisný, synonymický, frazeologický - tvorenie slov odvodzovaním - predponou - spisovný jazyk – nárečie - jednovýznamové a viacvýznamové slová 		<ul style="list-style-type: none"> - zopakovať si učivo z 5. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - rozlišovať slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky - zopakovať prozodické vlastnosti reči – prestávka, melódia vety, dôraz, sila hlasu - rozlišovať synonymá, antonymá, slovníky, jednovýznamové a viacvýznamové slová, frazeologizmy, prísloví, porekadlá, pranostiky, prirovnania - zopakovať tvorenie slov, spisovný jazyk – nárečie - zopakovať jednoduchú vetu, slovosled - dodržiavať pravidlo o rytmickom krátení - poznať pravopis zameraný na vybrané slová a pravopis vychádzajúci z jednotlivých slovných druhov - ovládať jednotlivé slohové postupy a slohové žánre prebraté v 5. ročníku a ich využitie v praxi 	OSR MV MkV TPPZ	VYV HUV

	<ul style="list-style-type: none"> - ustálené slovné spojenie – frazeologizmus, príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie - podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky, jednoduchá veta, vety podľa obsahu, slovosled 				
Zvuková rovina jazyka a pravopis 4 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> - interpunkcia – priama reč, uvádzacia veta 	<ul style="list-style-type: none"> - statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja - rozprávanie, on - rozprávanie) - súkromný list 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť <p>rýchlosť čítania tomu, aby sa čo najefektívnejšie pochopili informácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk - pri čítaní dodržiavať správne dýchanie - pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu- rozlišovať jednotlivé segmenty vonkajšej kompozície textu a dokázať ich vyjadriť pri hlasnom čítaní (sila hlasu, hlavný slovný prízvuk, prestávka, intonácia)- dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia - grafické prostriedky – ktoré členia text – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia v priamej reči - rozlišovať a zapisovať priamu reč <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne, formou tichého čítania, skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť 	OSR MV REV	HUV ETV NAV GEO

			<p>myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť, prečo žiak niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii - samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo - samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému - samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou - samostatne vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči - v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje - vedieť pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky - zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie: - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie 		
<p>Významová rovina jazyka 11 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výkladový slovník - slovník cudzích slov - slovná zásoba - neutrálne slová - citovo zafarbené (expresívne) 	<ul style="list-style-type: none"> - statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykových príručkách - vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte 	<p>ENV REV OŽŽ</p>	<p>OBN GEO DEJ</p>

<p>slová</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorenie slov odvodzovaním - predpona, prípona - slovotvorný základ - základové slovo - odvodené slovo - tvorenie slov skladaním 	<p>(ja - rozprávanie, on - rozprávanie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - súkromný list 	<ul style="list-style-type: none"> - obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať - vyhľadať a rozlíšiť neutrálne a citovo zafarbené slová - vysvetliť štylistickú funkciu neutrálnych, citovo zafarbených slov v texte - vysvetliť význam neutrálnych, citovo zafarbených slov v texte - správne vybrať jazykovedných príručku na overenie významu slov - identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu - v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak - v texte identifikovať slová, ktoré vznikli skladaním a určiť slová, z ktorých vznikli <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy: slovná zásoba, neutrálne slová, citovo zafarbené (expresívne) slová a uviesť konkrétne príklady - vysvetliť pojmy: tvorenie slov odvodzovaním, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady - prispôsobiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. Pri tvorbe vlastných textov funkčne využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie - poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval žiak vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a
--	---	---

			<p>komunikačné pravidlá</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť, napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe - štylisticky správne využívať neutrálne slová a citovo zafarbené (expresívne) slová - aktívna práca so slovnou zásobou: tvoriť a používať slová s predponou a príponou - od základového slova predponami a príponami vytvoriť čo najviac odvodených slov (súťaž medzi skupinami) <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie. - správne tvoriť slová odvodzovaním a skladaním 		
<p>Tvaroslovná rovina jazyka 30 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podstatné mená - konkrétne – abstraktné - všeobecné - vlastné - piaty pád - vokatív - prídavné mená vzťahové - prídavné mená zvieracie - prídavné mená privlastňovacie - vzor páví - vzor matkin – otcov - zámená – osobné, privlastňovacie - číslovky - skloňovanie - rod, číslo, pád - delenie čísloviek: určité, neurčité - základné, radové číslovky - slovesá (tykanie/vykanie) - sloveso byť - zvrtné – nezvrtné slovesá - plnovýznamové – neplnovýznamové slovesá 	<ul style="list-style-type: none"> - statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať slová, skupiny slov, ktoré zabezpečujú nadväznosť - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia - rozumieť funkcii ohybných slovných druhov a gramatických kategórií vzhľadom na význam umeleckého a vecného textu - identifikovať význam tvaru slova v piatom páde ako oslovenia - identifikovať a vysvetliť význam konkrétnych a abstraktných a vlastných podstatných mien v texte - identifikovať a vysvetliť vlastné podstatné mená - chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavným a podstatným menom, resp. podstatným menom a slovesom pre porozumenie textu - vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte - vysvetliť a identifikovať osobné základné, privlastňovacie zámená - vysvetliť a identifikovať základné, radové, vysvetliť ich funkciu v texte 	<p>REV OSR MkV MV</p> <p>FIG TPPZ</p>	<p>OBN ETV MAT BIO</p>

- slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací
- jednoduchý a zložený slovesný tvar
- druhy prísloviek: miesta, času, spôsobu, príčiny
- stupňovanie prísloviek
- predložky – vokalizácia
- citoslovčia

- vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte
- vysvetliť a identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte
- identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa a chápať jeho funkciu v texte
- identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu a stupňovať ich
- identifikovať predložky v texte
- vysvetliť pojem vokalizácia predložiek a určiť ju v texte

2. Písanie

- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá
- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť
- napísať čistopis s opravenými chybami
- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe:
- dodržiavať správne tvary podstatných, prídavných mien, zámen a slovík vo vetách
- správne tvoriť vzťahové a privlastňovacie prídavné mená
- dodržiavať pravopis čísloviek
- správne tvoriť jednotlivé spôsoby slovík
- dodržiavať pravopis prísloviek

			3. Hovorenie a počúvanie - používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii - používať vhodné citoslovčia na oživenie jazykového prejavu -Príbeh zvukov- porovnať a zmyslovo vnímať zvuky v okolí -imitovať zvuky a oživiť ich dialógom		
Syntaktická rovina jazyka 12 hodín	- základné vetné členy - podmet: vyjadrený, nevyjadrený - prísudok: slovesný, slovesno-menný - zhoda - vetné sklady: prisudzovací - dvojčlenná veta: úplná, neúplná	- statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list	1. Čítanie s porozumením - dokázať určiť prisudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria. 2. Písanie - vedieť vo vetách správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu -samostatne tvoriť dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu - pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami	MV MkV TPPZ	MAT INF

			<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe: - pri tvorbe viet a textu používať správny slovosled a interpunkciu <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohoťovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - v komunikačnej situácii rešpektovať syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr 		
<p>Sloh 29 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - statický opis - dynamický opis - charakteristika - súkromný list - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - artikulácia - sila hlasu - gestikulácia - mimika - postoj - argument, protiargument - pointa - kompozícia rozprávania - úvod - zápleтка - vyvrcholenie - obrat - rozuzlenie 	<ul style="list-style-type: none"> - statický opis - dynamický opis - charakteristika - rozprávanie s využitím priamej reči (ja-rozprávanie, on-rozprávanie) - súkromný list 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska - odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii - dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/ /žánroch: -statický opis - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba), dynamický opis, charakteristika osoby -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty , ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie - vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte: - vyhľadať v texte rôzne údaje (miesto, čas, názov) - vyhľadať v texte fakty vzťahujúce sa na tému textu; - správne spojiť údaje, respektíve fakty do komplexnej informácie - vyvodíť záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami v texte; - porovnať dve a viac informácií; analyzovať príčiny javov - vyvodíť čiastkové témy - vo veku primeranom texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a na základe nich analyzovať text: - vyhľadať kľúčové slová v texte - orientovať sa v postavách - dokázať samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných 	<p>OSR DV MV MkV TPPZ</p>	<p>ETV OBN TSV HUV VYV</p>

informácií analyzovať a hodnotiť ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt

- analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť ich štylistický význam v texte
- s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva
- vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu
- dokázať obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu
- vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte
- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať
- usporiadať informácie podľa ich dôležitosti vo vecnom texte, časovej postupnosti v umeleckom texte
- prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti a s prípadnými individuálnymi obmenami
- vyjadriť názor na prečítaný text – jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu
- identifikovať časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie)
- identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov:
  - statický opis
  - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba),

2. Písanie

- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácia v súlade s jej témou
- rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:
  - statický opis
  - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba),
- na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner
- vytvoriť slohový útvar/žáner a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému statický opis
- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
- pri vlastnej tvorbe umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii textu a vytvoriť rozprávanie, v ktorom sú obsiahnuté všetky jeho fázy
- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov:
  - rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
  - aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby:
    - rozprávanie s využitím priamej (1. osoba, 3. osoba),
    - v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu
    - systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte
    - v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie
    - porovnať a odlíšiť:
      - statický opis,
      - rozprávanie s využitím priamej (1. osoba, 3. osoba),
  - od iných, jemu známych/neznámych, slohových útvarov /žánrov
  - samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/ útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého
  - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexicológie, morfológie, syntaxe a slohu
  - opraviť texty vytvorené niekým iným
  - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
  - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
  - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom

texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá

- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie zdôvodniť
- napísať čistopis s opravenými chybami

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne si zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo
- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému
- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- samostatne vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje
- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu:
  - hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu
  - pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky
- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:
  - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie
  - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie
- použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru
- na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primerané komunikácii
- svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať
- správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si žiak preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi
- zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vedieť zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore

		- zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu - vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov - vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z lit. textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.) - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohoťovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvary a uplatnenie časovej a logickej postupnosti - po krátkej príprave vytvoriť statický opis a prezentovať ho - po krátkej príprave vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) so zachovaním logickej aj časovej postupnosti a správne ho prezentovať - vysvetliť pojem dialóg a zapojiť sa doň - v rámci rozprávania s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) vytvoriť dialóg - prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte - v komunikačnej situácii rešpektovať všetky jaz. pravidlá - v diskusii/dialógu: - primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, - zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim- haptika	

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 6. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
POÉZIA Báseň, populárna pieseň 8 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojmy poézie a báseň. Identifikácia poézie ako literárnej formy a básne ako literárneho žánru v rámci jednotlivých literárnych textov. Poézia ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky poézie. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu populárna pieseň. Populárna pieseň, ktorá pretrváva – evergreen. Porovnať ľudovú pieseň ako žáner ľudovej slovesnosti s populárnou piesňou. Aplikovať znalosti o vonkajšej kompozícii – nadpis, verš, strofa. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu verš ako metrická jednotka. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu refrén. Identifikovať refrén v populárnej piesni, vysvetliť funkciu refrénu v piesni. Porovnať a vyvodiť závery o úlohe refrénu v iných veršovaných útvaroch (balada). Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu združený, striedavý, obkročný rým. Aplikácia pojmov – zdobnenina, prirovnanie v texte básne a piesne. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textu s porozumením, frázovať básnický text v	Populárna pieseň - vysvetliť pojem poézie - vysvetliť pojem báseň - vysvetliť pojem populárna pieseň - porovnať populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska obsahu, využitia umeleckých štýlových prostriedkov Verš - vysvetliť pojem verš ako súčasť vonkajšej kompozície aj ako metrickú jednotku, vedieť ho určiť v básni Rým - vysvetliť pojmy rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou (v básni aj v populárnej piesni) - vyhľadať rým v texte básne alebo populárnej piesne - graficky zaznačiť a pomenovať združený rým Prirovnanie, zdobnenina - v texte básne alebo populárnej piesne vysvetliť, vyhľadať a určiť jazykové prostriedky zdobnenina a prirovnanie Čítanie a interpretácia textu - identifikovať v texte básne alebo populárnej piesne - vyhľadať a určiť jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - pri prednese básne rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu <u>Tvorivé písanie:</u> -pomocou žiakmi vytvorených umeleckých prostriedkov opísať prírodné krásy svojho mesta, regiónu	ENV REV MkV TPPZ	HUV ANJ

	<p>zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Umelecký prednes.</p> <p>Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza básne a populárnej piesne, funkcia umeleckých prostriedkov.</p> <p>Komparatívna analýza textu - porovnať ľudovú pieseň s populárnou piesňou z hľadiska využitia lexiky, umeleckých štýlových prostriedkov.</p> <p>Vyhľadávanie známych a menej známych piesňových textov v rôznych informačných zdrojoch.</p> <p>Pokus o napísanie vlastného textu piesne.</p> <p>Verbalizácia čitateľského zážitku.</p>			
<p>Balada 10 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie pojmu balada ako epický žáner ľudovej slovesnosti, pôvodne spievaný. Vyvodenie hlavných znakov balady. Vyvodenie pojmu ľudová balada, umelá balada. Porovnať baladu s prozaickými žánrami ľudovej slovesnosti - vyvodit' poučenie o spoločných a rozdielnych znakoch balady. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov metafora a epiteton ako štylizačné prostriedky poézie.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textu s porozumením, frázoval' básnický text v zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Umelecký prednes. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza literárnej ukážky - umelecké básnické prostriedky v balade, štylistika a metrika v balade. Analýza významovej roviny balady. Transformácia textu balady do prozaickej formy. Vyhľadať v rozličných informačných zdrojoch relevantné informácie o autoroch a ich dielach, pripraviť referát, prezentáciu. Vlastná tvorba – pokus o napísanie balady. Verbalizácia čitateľského zážitku.</p>	<p>Balada - vysvetliť pojem balada - identifikovať hlavné znaky balady aj v neznámom (zatiaľ nečítanom) texte, porovnať baladu s inými básnickými útvarmi, charakterizovať rozdiely - pretransformovať baladu na prozaické rozprávanie Epiteton - vysvetliť obraznú podstatu epiteta, vedieť ho odlíšiť od gramatického prívlastku, vysvetliť funkciu epiteta v umeleckom texte, tvoriť epiteton a použiť ho vo vlastnom texte Metafora - vysvetliť pojem metafora - vyhľadať v básni (piesni, balade) metaforu a vedieť vysvetliť jej význam - porovnať metafory v balade a populárnej piesni a zdôvodniť rozdiel medzi nimi - vytvoriť vlastnú metaforu Čítanie a interpretácia textu - pri prednese balady rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, aplikovať vedomosti o vonkajšej a vnútornej kompozícii diela na známu baladu - identifikovať hlavnú myšlienku v prečítanom texte - v texte balady vyhľadať a určiť jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam, vytvoriť text, ktorý obsahuje znaky</p>	<p>FIG OSR REV</p>	<p>GEO ETV OBN</p>

		<p>balady</p> <p>- svoje hodnotenia prečítaného textu podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie</p> <p>-skupinová práca:</p> <p>a) transformácia balady na rozprávku</p> <p>b) charakteristika hlavnej postavy</p> <p>c) tvorenie iného záveru balady</p>		
<p>PRÓZA základné pojmy 2 hodiny</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojem próza ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky prózy. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítať prozaické texty s dôrazom na techniku čítania. Uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné) na základe kritérií stanovených učiteľom. Čítať s porozumením prozaické texty. Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu. Analyzovať významovú rovinu prozaického textu. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru.</p>	<p>- vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra</p> <p>- odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť</p> <p>- pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela vyhľadať jednotlivé jazykové a tematické prvky a dokázať vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela</p> <p>- samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak, čo najefektívnejšie pochopil význam prozaického textu</p> <p>- samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vedieť ho primerane obhajovať, pri obhajobe svojho názoru dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie</p>	<p>MkV ENV TPPZ</p>	<p>DEJ</p>
<p>Krátke formy Ľudovej slovesnosti 5 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie pojmov príslovie, porekadlo, pranostika ako súčasť ľudovej slovesnosti. Charakterizovať rozdiely medzi príslovím, porekadlom, pranostikou. Konštruovať nový literárny poznatok – vyvodenie pojmu anekdota.</p> <p>Analyzovať obsah anekdoty ako krátkej prozaickej formy, vysvetliť funkciu humoru (situácia, postava) v anekdote. Porovnať rozsah anekdoty s inými krátkymi prozaickými</p>	<p>- vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad</p> <p>- vysvetliť význam a identifikovať významový rozdiel medzi príslovím, porekadlom a pranostikou</p> <p>- využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte</p> <p><u>Tvorivé písanie:</u> - vytvoriť krátky vtipný príbeh., pri jeho tvorbe aplikovať svoje znalosti o anekdote</p>	<p>REV MkV ENV FIG TPPZ</p>	<p>DEJ GEO INF</p>

	<p>útvarmi (poviedka).</p> <p>Rytmická usporiadanosť textov krátkych foriem ľudovej slovesnosti.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu</p> <p>Čítanie krátkych foriem ľudovej slovesnosti s porozumením (využiť všetky techniky čítania) vyhľadávanie pranostiek z rôznych informačných zdrojov, čítanie veku primeraných anekdot.</p> <p>Lexikálna analýza krátkych prozaických útvarov. Významová analýza krátkych prozaických textov.</p> <p>Ilustrovanie vlastnej tvorby, vyvodit' súvislosti medzi textom a ilustráciou, zdôvodniť ich, obhájiť si svoje tvrdenie. V anekdotách posúdiť, či ide o vymyslenú alebo skutočnú udalosť, identifikovať pointu.</p> <p>Vytvoriť krátky prozaický útvar s využitím prísloví, porekadiel, pranostiek.</p> <p>Vytvoriť vtipný príbeh, ktorý žiak spracuje tak, aby zodpovedal literárno-teoretickému poučeniu o anekdote.</p>			
<p>Bájka</p> <p>6 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov</p> <p>Konstruovať nové literárne poznatky – vyvodenie pojmu bájka ako žánrovej formy, ktorá využíva humor a satiru.</p> <p>Porovnávať prozaickú a veršovanú bájku.</p> <p>Aplikácia pojmu literárna postava a hlavná literárna postava v bájke.</p> <p>Transformovať text bájky na rozprávanie bez priamej reči alebo naopak. Porovnať rozdiely medzi oboma vytvorenými textami a vyvodit' poznatok o úlohe priamej reči.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu</p> <p>Plynulé čítanie súvislého textu. Modulácia hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (sila hlasu, zafarbenie hlasu, tempo reči).</p> <p>Analýza kompozičnej výstavby textu – vyhľadať, zdôvodniť súvislosť nadpisu s obsahom textu.</p> <p>Štylisticko-lexikálna analýza textu.</p> <p>Analýza významovej roviny bájky (poučenie).</p>	<p>- vysvetliť pojem bájka</p> <p>- identifikovať mravné ponaučenie v bájke</p> <p>- vymedziť pojem hlavná postava, vedieť ju identifikovať v bájke a dokázať charakterizovať jednotlivé postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi</p> <p>- napísať kratší prozaický útvar, ktorý má znaky bájky</p> <p><u>Tvorivé písanie:</u> -moderná bájka- v skupinách hľadať témy zo súčasného života, ktoré by sa dali využiť na napísanie bájky, napr. reklamné slogany, napr.: Imidž je nanič, počúvaj smäd.</p> <p>-a niektorú z nájdených tém napísať modernú bájku</p>	<p>MV</p> <p>OSR</p> <p>ENV</p> <p>TPPZ</p>	<p>DEJ</p> <p>ETV</p> <p>NAV</p>

	Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (hlavnej a vedľajších). Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku. Vyvodenie ponaučenia, vlastná formulácia ponaučenia - diskusia v skupinách. Vlastná tvorba bájky.			
Báj 9 hodín	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky, vyvodenie pojmu – báj ako jedného z najstarších prozaických literárnych útvarov – tvorba definície. Aplikovať pojem hlavná literárna postava v báji. Aplikovať pojem dialóg v báji a tvorba definície dialógu ako štylistického prostriedku. Konštruovať nové literárne poznatky - vyvodit' pojmy úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasti vnútornej kompozície na základe analýzy textu.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textov s porozumením s dôrazom na techniku čítania, uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza a určenie významu identifikovaných jazykových prostriedkov. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (identifikácia hlavných postáv a ich charakteristika). Analýza vnútornej kompozície textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie). Vyhľadávať kľúčové slová, zostaviť dejovú osnovu a prerozprávať dej báje podľa osnovy. Aplikovať znalosti o divadelnej hre v rámci transformácie prozaického textu na dramatický. Dramatizované čítanie vytvoreného textu. Vlastná tvorba báje (napríklad o pôvode rieky, vrchu, potoka, mesta...) s využitím regionálnych prvkov. Tvorba projektu – vyhľadávanie podkladov v rozličných informačných zdrojoch. Prezentácia projektu v písanej podobe (aj s vlastnými ilustráciami) a v Power Pointe. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku - diskusia.</p>	<p>Báj</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem báj a vedieť uviesť príklady bájí, ktoré žiak prečítal - na základe textu identifikovať základné znaky báje - vyhľadať v texte báje hlavné a vedľajšie postavy, dokázať charakterizovať jednotlivé postavy (kladné, záporné) z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi - porovnať koncepciu postáv, dej a prostredie, v ktorom sa dej odohráva s iným prozaickým žánrom - vysvetliť pojem dialóg - transformovať prozaický text na dramatický a následne ho vedieť výrazne prečítať a zúčastniť sa ako postava <p>na dramatizovanom čítaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - získať informácie z rozličných informačných zdrojov a využiť ich vo svojej práci - verejne prezentovať svoju prácu, obhájiť zvolený postup práce a pri prezentácii dodržiavať základné normy správania - prezentovať svoj názor na prečítaný text a v diskusii ho vedieť podložiť argumentmi - vyhľadať a zdôvodniť súvislosti medzi textom a ilustráciou <p>Vnútorná kompozícia</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základe analýzy známeho literárneho textu identifikovať vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie vedieť zdôvodniť - vytvoriť báj s dodržaním vnútornej kompozície 	<p>MkV REV ENV</p>	<p>NAV DEJ GEO</p>

<p>Poviedka 9 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky, vyvodit' pojem poviedka ako žáner krátkej prózy. Aplikácia pojmu literárna postava, hlavná a vedľajšia literárna postava, charakteristika literárnej postavy. Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasti vnútornej kompozície na základe analýzy textu. Vyvodenie pojmu vnútorná kompozícia literárneho diela. Aplikácia literárneho pojmu dialóg ako charakterizačného prostriedku literárnej postavy. Vyvodenie pojmu monológ a tvorba definície. B. Čítanie a interpretácia textu Čítať text s porozumením a s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu. Analýza a hodnotenie autorskej koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Komparatívna analýza - porovnať rozprávku (povešť) s poviedkou z hľadiska pôvodu, autorstva, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia podložit' argumentmi z prečítaných diel. Štylisticko-lexikálna analýza textu. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Vlastná tvorba poviedky.</p>	<p>- vysvetliť pojem poviedka - zo súboru známych aj neznámych textov určiť podľa stanovených kritérií poviedku - vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu a charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci textu - vysvetliť pojem monológ, dialóg a svoje vysvetlenie vedieť zdôvodniť pomocou príkladov z literárnych ukážok - analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte -sformulovať vlastné hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi -vytvoriť poviedku so zachovaním vnútornej kompozície deja</p>	<p>MkV REV MV OSR TPPZ</p>	<p>DEJ GEO ETV OBN INF</p>
<p>Dobrodružná a detektívna literatúra 14 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov dobrodružná a detektívna literatúra. Identifikovať základné znaky dobrodružnej a detektívnej literatúry porovnávaním viacerých umeleckých žánrov. Vyvodenie pojmu rozprávač a foriem rozprávača (autorský rozprávač – on-forma), rozprávač stotožnený s hlavnou</p>	<p>- vysvetliť pojem dobrodružná a detektívna literatúra -vysvetliť pojem rozprávač a v texte vedieť identifikovať jednotlivé formy rozprávača - transformovať formy rozprávača – z ja - formy do on - formy a naopak - identifikovať hlavného hrdinu a cieľ detektívky - aplikovať znalosti o vnútornej kompozícii diela</p>	<p>ENV OŽZ FIG MV</p>	<p>DEJ GEO</p>

	<p>postavou (ja -forma). Hlavná postava/hrdina detektívky, cieľ detektívky. Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.</p> <p>Vyvodenie pojmov - literárne žánre dobrodružnej literatúry: Porovnanie dobrodružnej a detektívnej literatúry. dobrodružný román a poviedka; detektívka.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Plynulo a s porozumením čítať súvislý text. Vyjadriť</p> <p>bezprostredné pocity po prečítaní - verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a podľa nej prerozprávať dej textu.</p> <p>Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu identifikovaných jazykových prostriedkov. Významová analýza textu. Identifikovať časti, v ktorých sa stupňuje napätie deja a určiť prvky, ktoré autor využil, aby dosiahol požadovaný efekt.</p> <p>Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Transformácia literárneho textu na dramatickú podobu a jeho dramatické stvárnenie</p>	<p>na akýkoľvek prečítaný text</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov - nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vedieť zdôvodniť - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - rozlíšiť charakter postáv v detektívke (kladný, záporný hrdina) - sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu -vyhľadať kľúčové slová, zostaviť osnovu a na jej základe prerozprávať dej prečítaného textu - funkčne využiť znaky dobrodružnej literatúry vo vlastnej tvorbe - časť literárnej ukážky zdramatizovať a následne ju vie výrazne prečítať a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie <p><u>Tvorivé písanie:</u> kolektívna tvorba krátkeho prozaického textu s detektívnou zápletkou (celoročná úloha)</p>		
<p>Divadelná hra, rozhlasová rozprávka 3 hodiny</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov</p> <p>Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu divadelná hra ako súčasť umeleckej literatúry. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia</p>	<p>Divadelná hra a rozhlasová rozprávka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem divadelná hra - vysvetliť pojem rozhlasová rozprávka - rozlíšiť dramatický a prozaický text, svoje tvrdenie vedieť 	<p>MkV REV MV</p>	<p>DEJ HUV</p>

<p>pojmov rozhlasová rozprávka, scenár - scenárista, dramaturg, režisér, herec, hudobný skladateľ (scénická hudba.) Aplikovať pojmy dialóg a monológ v divadelnej hre. Aplikácia pojmu dej - nositeľ dramatického napätia na základe prehovorov hlavných a vedľajších postáv – monológ, dialóg. Aplikácia znalostí o vnútornej kompozícii diela v divadelnej hre. Identifikovať rozdiel medzi prozaickým literárnym textom a dramatinovanou podobou textu. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu audiálne umenie pre rozhlasovú rozprávku. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dramatinácia - premena prozaického textu na dramatický.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením. Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu.</p> <p>Hlasné dramatinované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatinovaného čítania). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie identifikovaných jazykových prostriedkov. Komparatívna analýza – vonkajšia kompozícia literárneho textu (diela) – prozaická a dramatická forma. Komparatívna analýza – porovnať filmové, televízne a rozhlasové spracovanie rozprávky. Tvorba – transformácia dramatického literárneho textu na prozaický; vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky, inscenovať ho. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky.</p>	<p>podložiť argumentmi - poznať fázy vnútornej kompozície divadelnej hry a vie ich určiť v texte veku primeranej divadelnej hry, ak je uvedená hra klasicky skomponovaná - odlíšiť pojmy monológ, dialóg v divadelnej hre Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom - výrazne čítať text divadelnej hry a zúčastniť sa ako postava na dramatinovanom čítaní textu - v texte divadelnej hry určiť fázy vnútornej kompozície diela a svoje tvrdenie vedieť podložiť príkladmi na základe analýzy textu divadelnej hry - sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu - identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - aplikovať svoje znalosti o ľudovej alebo umelej rozprávke</p> <p>v rozhlasovej rozprávke - transformovať dramatický text na prozaický - zdramatinovať literárny text v podobe jednoduchého scenára, vedieť vytvoriť scenár vlastnej divadelnej hry - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie</p>	<p>TPPZ</p>	<p>INF</p>
---	--	-------------	------------

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 7. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipre dmetové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 6. ročníka 12 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - interpunkcia – priama reč, uvádzacia veta - hlavý slovný prízvuk - výkladový slovník, slovník cudzích slov - slovná zásoba – neutrálne - citovo zafarbené slová - tvorenie slov odvodzovaním - tvorenie slov skladaním - podstatné mená, prídavné mená, zámená, slovesá, príslovky, predložky - základné vetné členy - zhoda - prisudzovací sklad, dvojčlenná veta - statický opis, dynamický opis -charakteristika, rozprávanie s využitím priamej reči - artikulácia, sila hlasu - gestikulácia, mimika, postoj - argument, protiargument - pointa, úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie 		<ul style="list-style-type: none"> -zopakovať si zo 6. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - rozlišovať slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky - zopakovať slovnú zásobu, vyhľadávať slová v slovníkoch, tvorenie slov odvodzovaním, predponou - zopakovať jednoduchú vetu, základné vetné členy, sklad, dvojčlennú vetu - poznať pravopis zameraný na vybrané slová a pravopis vychádzajúci z jednotlivých slovných druhov - ovládať jednotlivé slohové postupy a slohové žánre prebraté v 6. ročníku a ich využitie v praxi 	OSR MkV TPPZ	HUV ANJ INF
Zvuková rovina jazyka a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> - výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách 	<ul style="list-style-type: none"> -statický opis -dynamický opis 	1. Čítanie s porozumením <ul style="list-style-type: none"> - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať 	OSR REV	MAT HUV

3 hodiny	- interpunkcia	<p>-umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) - príhovor (prívet) - projekt - správa o riešení projektu - diskusia</p>	<p>akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby sa čo najefektívnejšie pochopili informácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri čítaní dodržiavať správne dýchanie - správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík <p>a pravidlá spodobovania</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia: <ul style="list-style-type: none"> - grafické prostriedky – ktoré členia text – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne, formou tichého čítania, skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých (spolužiakova učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo žiak niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá 	MV
----------	----------------	---	--	----

			<p>-zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť, napísať čisto pís s opravenými chybami</p> <p>- rozšíriť vedomosti o písaní vlastných mien</p> <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <p>- samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii</p> <p>- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo</p> <p>-samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou</p> <p>- samostatne vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči</p> <p>- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje</p> <p>- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu</p> <p>- pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť prítom použiť správne prostriedky</p> <p>- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:</p> <p>- zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie</p> <p>- zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie</p> <p>- správne vyslovovať domáce a zdomácnené cudzie slová so slabikami</p> <p>de, te, ne,le, di, ti, ni, li</p> <p>- správne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu</p>		
Významová rovina jazyka 14 hodín	<p>- spisovné – nespisovné slová</p> <p>- slangové slová</p> <p>- domáce slová</p> <p>- cudzie slová</p> <p>- zastarané slová</p>	<p>-statický opis</p> <p>-dynamický opis</p> <p>-umelecký opis</p> <p>-charakteristika osoby</p> <p>-rozprávanie s</p>	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <p>- dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykových príručkách</p> <p>- vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte</p>	OSR REV MV	NEJ DEJ GEO ANJ

- nové slová
- frazeologický slovník
- skratky

využitím
priamej reči (1. osoba,
3. osoba)
-príhovor (prívet)
-projekt
-správa o riešení
projektu
-diskusia

- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať
- vyhľadať a rozlíšiť spisovné a nespisovné slová, domáce a cudzie slová, zastarané a nové slová a určiť slangové slová v texte
- vysvetliť štylistickú funkciu spisovných, nespisovných, domácich, cudzích, zastaraných, nových a slangových slov v texte
- identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte
- vysvetliť význam známych spisovných, nespisovných, domácich, cudzích, slangových slov v texte

2. Písanie

- vysvetliť pojmy: slovná zásoba, spisovné slová – nespisovné slová; neutrálne slová, domáce slová, cudzie slová; zastarané – nové, slangové slová a uviesť konkrétne príklady
- vysvetliť pojem skratka a vytvoriť ju
- prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie; pri tvorbe vlastných textov funkčne využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie
- poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku
- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu
- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať,
- intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval žiak vo svojom

			<p>texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť, napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe - správne napísať cudzie slovo, ak sa s ním žiak predtým stretol na hodi- - ne, štylisticky správne využívať spisovné a nespisovné slová, domáce slová a cudzie slová, zastarané slová a nové slová, slangové slová <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, - jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie. 		
<p>Tvarová rovina jazyka</p> <p>30 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podstatné mená - pomnožné podstatné mená - rod pomnožných podstatných mien - prídavné mená - zámená – osobné prívlastňovacie - číslovky - rod, číslo, pád - delenie čísloviek: určité, neurčité - násobné, základné, radové, druhové číslovky - slovesá - slovesný vid: dokonavý, nedokonavý - slovesný rod: činný, trpný 	<ul style="list-style-type: none"> -statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) -príhovor (prívet) -projekt -správa o riešení projektu -diskusia 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať slová, skupiny slov, ktoré zabezpečujú nadväznosť - dokázať posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami a správnosť ich použitia: - konektory – spojky - rozumieť funkcii ohybných slovných druhov a gramatických kategórií - vzhľadom na význam umeleckého a vecného textu - vysvetliť a identifikovať pomnožné podstatné mená, určiť ich rod a vysvetliť ich funkciu v texte - chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavným a podstatným menom, resp. podstatným menom a slovesom pre porozumenie textu - vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte, vysvetliť a identifikovať zvieracie a prívlastňovacie prídavnémená, určiť vzory pávi, matkin, otcov a vedieť vysvetliť ich funkciu v texte 	<p>ENV REV</p> <p>OSR DV</p>	<p>MAT BIO</p> <p>GEO</p>

- spojky, interpunkcia

- vysvetliť a identifikovať osobné, privlastňovacie zámená
- vysvetliť a identifikovať určité a neurčité číslovky, vie určiť ich grama-
tické kategórie; vedieť vysvetliť a identifikovať násobné, základné,
radové, druhové číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte
- identifikovať dokonavý a nedokonavý vid, identifikovať činný a
trpný
rod a chápať ich funkciu v texte

- identifikovať spojky a predložky v texte

2. Písanie

- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom
identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri
oprave

svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu,
lexiko-

lógie, morfológie, syntaxe a slohu

- opraviť texty vytvorené niekým iným

- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne
artikulovať,

intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom

- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované
chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť
jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu

- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo
svojom

texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komuni-
kačné pravidlá

- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie
zdôvodniť,

napísať čistopis s opravenými chybami

- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie,
morfológie, syntaxe:

- dodržiavať správne tvary podstatných, prídavných mien, zámen
a slovík vo vetách

- správne tvoriť vzťahové a privlastňovacie prídavné mená

- dodržiavať pravopis čísloviek

			- správne tvoriť jednotlivé spôsoby, vidy a rody sloviess 3. Hovorenie a počúvanie - používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii		
Skladobná rovina jazyka 10 hodín	- holá veta - rozvitá veta - základné vetné členy - podmet: vyjadrený, nevyjadrený - prísudok: slovesný, neslovesný - vetný základ - zhoda - vetné sklady: prísudzovací - jednočlenná veta: slovesná, neslovesná - dvojčlenná veta: úplná, neúplná	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) -príhovor (prívet) -projekt -správa o riešení projektu -diskusia	1. Čítanie s porozumením - odlišiť holú vetu od rozvitej a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte - dokázať určiť prísudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete vedieť určiť vetný základ a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte 2. Písanie -samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom treba dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu -samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu - pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu,	MV OSR	MAT

			<p>lexiko- lógie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu -zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe: - pri tvorbe viet a textu používať správny slovosled a interpunkciu</p> <p>3. Hovorenie a počúvanie - samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom treba dodržiavať pravidlá slovosledu a intonácie - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi - v komunikačnej situácii rešpektovať syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr</p>		
Sloh 30 hodín	- diskusia - príhovor - dynamický opis - umelecký opis	-statický opis -dynamický opis -umelecký opis -charakteristika osoby	<p>1. Čítanie s porozumením - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska - odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii - dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systema-</p>	TPPZ MkV MV TPPZ	OBN TSV MAT HUV

<ul style="list-style-type: none"> - príhovor (prívet) - projekt - správa o riešení projektu - tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec -argument, protiargument 	<ul style="list-style-type: none"> -rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) -príhovor (prívet) -projekt -správa o riešení projektu -diskusia 	<p>tizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dynamický opis, umelecký opis - príhovor (prívet) - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie - vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte: - vyhľadať v texte rôzne údaje (miesto, čas, názov) - vyhľadať v texte fakty vzťahujúce sa na tému textu; - správne spojiť údaje, respektíve fakty do komplexnej informácie - vyvodíť záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami v texte; - porovnať dve a viac informácií; analyzovať príčiny javov; - vyvodíť čiastkové témy - vo veku primeranom texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a na základe nich analyzovať text: - vyhľadať kľúčové slová v texte; - dokázať obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu - vytvoriť na základe čiastkových informácií hypotézu o závere epického textu a svoju hypotézu overiť v texte - obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať - usporiadať informácie podľa ich dôležitosti vo vecnom texte, časovej postupnosti v umeleckom texte - prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti a s prípadnými individuálnymi obmenami - vyjadriť názor na prečítaný text – jasne sformulovať svoj čitateľský 	<p>VYV</p>
---	--	--	------------

dojem, vyjadriť svoje estetický zážitok z prečítaného textu
- rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, vedieť ich pomenovať a chápať vzťahy medzi nimi
- identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových

útvarov/žánrov:

- dynamický opis, umelecký opis
- príhovor (prívet)
- projekt, správa o riešení projektu

2. Písanie

- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a

cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou

- rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:

- dynamický opis, umelecký opis
- príhovor (prívet),
- projekt, správa o riešení projektu
- na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný

slohový útvar/žáner

- vytvoriť slohový útvar/žáner a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text

- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému, dynamický opis, umelecký opis

- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému príhovor (prívet)

- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému projekt

- napísať správu o riešení projektu

- v projekte a v správe o riešení projektu vytvoriť tabuľku a uviesť v nej niektoré údaje

- pri vlastnej tvorbe umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii textu a vytvoriť rozprávanie, v ktorom sú obsiahnuté všetky jeho fázy

- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových

útvarov/žánrov:

- príhovor (prívet),
- projekt, správa o riešení projektu
- vedieť aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby:
  - príhovor (prívet),
  - projekt,
  - správa o riešení projektu
  - v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu
  - systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte
  - v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu
  - zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek
- vo svojom texte
  - porovnať a odlíšiť:
  - dynamický opis, umelecký opis
  - príhovor (prívet)
- od iných jemu známych/neznámych slohových útvarov /žánrov
  - samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/ útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého
  - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexiko-
lógie, morfológie, syntaxe a slohu
  - opraviť texty vytvorené niekým iným
  - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať,
  - intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom
  - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované

chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu

- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky žiak nezapracoval vo svojom

texte; pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá

- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vedieť zdôvodniť

- napísať čistopis s opravenými chybami

- napísať stručnú charakteristiku na tému "Ako si predstavujem vedca, básnika, politika, autora detektívky..."

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne si zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii

- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo

- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému

- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou

- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade

s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje

- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu:

- hlavný slovný prízvuk,

- artikuláciu,

- silu hlasu

- pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť prítom

použiť správne prostriedky

- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho, z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:

- zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie

- zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a

cieľ

komunikácie

- použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru

- na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne

argumenty primerané komunikácii (vedieť presvedčivo argumentovať)

- svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať

- správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si žiak preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi

- zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vedieť zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore

- zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie

a vysloviť argumenty na svoju obhajobu

- vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazy-

kové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov

- vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z lit. textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.)

- na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochope-

nia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozviť alebo

alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi

- na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvary a uplatnenie časovej a logickej postupnosti

- rozlíšiť statický a dynamický opis; vedieť po krátkej príprave vytvoriť

statický a dynamický opis a prezentovať ich

- po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho

- po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor (prívet).

- prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte a správu o riešení projektu

- v komunikačnej situácii rešpektovať všetky jazykové pravidlá

		<ul style="list-style-type: none"> - v diskusii/dialógu: - primerane gestikulovať, - používať vhodnú mimiku, - zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, - používať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, - dodržiavať pravidlá haptiky - rozlíšiť opis od rozprávania-brainstorming-hlavné znaky opisu a rozprávania (na fotografiách, pohľadniciach opísať, čo vidia vyrozprávať / príbeh, čo sa deje na fotografii) 		
--	--	---	--	--

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 7. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
POÉZIA Báseň, populárna pieseň 17 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojmy poézia a báseň. Identifikácia poézie ako literárnej formy a básne ako literárneho žánru v rámci jednotlivých literárnych textov. Poézia ako súčasť umeleckej literatúry. Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky poézie. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu populárna pieseň. Populárna pieseň, ktorá pretrváva – evergreen. Porovnať ľudovú pieseň ako žáner ľudovej slovesnosti s populárnou piesňou. Aplikovať znalosti o vonkajšej kompozícii – nadpis, verš, strofa. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu verš ako metrická jednotka. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu refrén. Identifikovať refrén v populárnej piesni, vysvetliť funkciu refrénu v piesni. Porovnať a vyvodíť závery o úlohe refrénu v iných	Populárna pieseň - vysvetliť pojem poézia - vysvetliť pojem báseň - vysvetliť pojem populárna pieseň - porovnať populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska obsahu, využitia umeleckých štýlových prostriedkov Verš - vysvetliť pojem verš ako súčasť vonkajšej kompozície aj ako metrickú jednotku, vedieť ho určiť v básni Rým - vysvetliť pojmy rým, rytmus v súvislosti s umeleckou rečou viazanou (v básni aj v populárnej piesni) - vyhľadať rým v texte básne alebo populárnej piesne - graficky zaznačiť a pomenovať združený, rým Prirovnanie, zdobnenina - v texte básne alebo populárnej piesne vysvetliť - vyhľadať a určiť jazykové prostriedky zdobnenina a	OSR REV ENV OŽZ	HUV VYV

	<p>veršovaných útvaroch (balada). Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu združený, striedavý, obkročný rým.</p> <p>Aplikácia pojmov – zdrobnenina, prirovnanie v texte básne a piesne.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie textu s porozumením, frázovať básnický text v zhode s jeho rytmom, rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Umelecký prednes. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza básne a populárnej piesne, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v piesni. Komparatívna analýza textu - porovnať ľudovú pieseň s populárnou piesňou z hľadiska využitia lexiky, umeleckých štýlových prostriedkov. Vyhľadávanie známych a menej známych piesňových textov v rôznych informačných zdrojoch. Pokus o napísanie vlastného textu piesne. Verbalizácia čitateľského zážitku</p>	<p>prirovnanie Čítanie a interpretácia textu - identifikovať v texte básne alebo populárnej piesne - vyhľadať a určiť jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - pri prednese básne rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu <u>Tvorivé písanie:</u> Básne nehryzú - využívať asociácie pri písaní súvislého textu (poézia) <u>Tvorivé písanie:</u> Kto si, láska? - interpretovať niektoré obrazy -vyjadrovať svoje predstavy vo veršoch (piesne)</p>		
<p>PRÓZA Próza ako základná forma literárnej tvorby 1 hodina</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Aplikovať pojem próza ako súčasť umeleckej literatúry.</p> <p>Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky prózy. Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítať prozaické texty s dôrazom na techniku čítania. Uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné) na základe kritérií stanovených učiteľom. Čítať s porozumením prozaické texty. Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu. Analyzovať významovú rovinu prozaického textu. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru.</p>	<p>- vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra - odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť</p> <p>- pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela vyhľadať jednotlivé jazykové a tematické prvky a dokázať vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby žiak, čo najefektívnejšie pochopil význam prozaického textu - samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vedieť ho primerane obhajovať, pri obhajobe svojho názoru dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie</p>	<p>OSR MkV MV TPPZ</p>	

<p>Krátke formy Ľudovej slovesnosti 2 hodiny</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nový literárny poznatok – vyvodenie pojmu anekdota. Analyzovať obsah anekdoty ako krátkej prozaickej formy, vysvetliť funkciu humoru (situácia, postava) v anekdote. Porovnať rozsah anekdoty s inými krátkymi prozaickými útvarmi (poviedka). Rytmická usporiadanosť textov krátkych foriem ľudovej slovesnosti.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie krátkych foriem ľudovej slovesnosti s porozumením (využiť všetky techniky čítania) vyhľadávanie pranostík z rôznych informačných zdrojov, čítanie veku primeraných anekdot. Lexikálna analýza krátkych prozaických útvarov. Významová analýza krátkych prozaických textov. Ilustrovanie vlastnej tvorby, vyvodit' súvislosti medzi textom a ilustráciou, zdôvodniť ich, obhájiť si svoje tvrdenie. V anekdotách posúdiť, či ide o vymyslenú alebo skutočnú udalosť, identifikovať pointu. Vytvoriť vtipný príbeh, ktorý žiak spracuje tak, aby zodpovedal poučeniu o anekdote.</p>	<p>- vysvetliť anekdota a uviesť príklad - vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikovať svoje znalosti o anekdote</p>	<p>REV ENV</p>	<p>BIO GEO HUV VYV</p>
<p>Poviedka 13 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky, vyvodit' pojem poviedka ako žáner krátkej prózy. Aplikácia pojmu literárna postava, hlavná a vedľajšia literárna postava, charakteristika literárnej postavy. Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasť vnútornej kompozície na základe analýzy textu. Vyvodenie pojmu vnútorná kompozícia literárneho diela. Aplikácia literárneho pojmu dialóg ako charakterizačného prostriedku literárnej postavy. Vyvodenie pojmu monológ a tvorba definície.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítať text s porozumením a s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu. Analýza a hodnotenie autorskej koncepcie postáv (identifikácia</p>	<p>-vysvetliť pojem poviedka -zo súboru známych aj neznámych textov určiť podľa stanovených kritérií poviedku - vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu a charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci textu -vysvetliť pojem monológ, dialóg a svoje vysvetlenie vedieť zdôvodniť pomocou príkladov z literárnych ukážok -analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte -sformulovať vlastné hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi</p>	<p>ENV REV MkV OSR</p>	<p>DEJ GEO OBN</p>

	<p>hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Komparatívna analýza - porovnať rozprávku (povešť) s poviedkou z hľadiska pôvodu, autorstva, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia podložiť argumentmi z prečítaných diel.</p> <p>Štylisticko-lexikálna analýza textu. Verbalizácia čitateľského zážitku.</p> <p>Vlastná tvorba poviedky.</p>	<p>- vytvoriť poviedku so zachovaním vnútornej kompozície deja</p>		
<p>Dobrodružná literatúra 22 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dobrodružná literatúra. Identifikovať základné znaky dobrodružnej literatúry porovnávaním viacerých umeleckých žánrov.</p> <p>Vyvodenie pojmu rozprávač a formy rozprávača (autorský rozprávač – on-forma), rozprávač stotožnený s hlavnou postavou (ja - forma). Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Vyvodenie pojmov - western, robinsonáda, detektívka.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Plynulo a s porozumením čítať súvislý text. Vyjadriť bezprostredné pocity po prečítaní - verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a podľa nej prerozprávať dej textu. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu identifikovaných jazykových prostriedkov. Významová analýza textu. Identifikovať časti, v ktorých sa stupňuje napätie deja a určiť prvky, ktoré autor využil, aby dosiahol požadovaný efekt. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (identifikácia hlavných a vedľajších postáv a ich charakteristika) v rámci myšlienkového zamerania celého diela. Transformácia literárneho textu na dramatickú podobu.</p>	<p>- vysvetliť pojem dobrodružná literatúra - vysvetliť pojem rozprávač a v texte vedieť identifikovať jednotlivé formy rozprávača - transformovať formy rozprávača – z ja-formy do on-formy a naopak - aplikovať znalosti o vnútornej kompozícii diela na akýkoľvek prečítaný text - analyzovať umelecký text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vedieť určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov - nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vedieť zdôvodniť - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaicky text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu - vyhľadať kľúčové slová, zostaviť osnovu a na jej základe prerozprávať dej prečítaného textu - funkčne využiť znaky dobrodružnej literatúry vo vlastnej</p>	<p>OSR ENV REV MV</p>	<p>BIO GEO OBN</p>

		<p>tvorbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - časť literárnej ukážky zdramatizovať a následne ju vie výrazne prečítať a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii <p><u>Tvorivé písanie:</u> Stroskotanci na ostrove - včleniť rozprávanie do opisu</p>		
<p>Divadelná hra, rozhlasová rozprávka</p> <p>11 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov</p> <p>Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu divadelná hra a filmové umenie ako súčasť umeleckej literatúry.</p> <p>Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmov rozhlasová rozprávka, scenár - scenárista, dramaturg, režisér, herec, hudobný skladateľ (scénická hudba.) Aplikovať pojmy dialóg a monológ v divadelnej hre. Aplikácia pojmu dej - nositeľ dramatického napätia na základe prehovorov hlavných a vedľajších postáv – monológ, dialóg. Aplikácia znalostí o vnútornej kompozícii diela v divadelnej hre. Identifikovať rozdiel medzi prozaickým literárnym textom a dramatizovanou podobou textu.</p> <p>Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu audiálne umenie pre rozhlasovú rozprávku. Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dramatizácia - premena prozaického textu na dramatický.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu</p> <p>Čítanie s porozumením. Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu. Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatizovaného čítania). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu. Komparatívna analýza – vonkajšia kompozícia literárneho textu (diela) – prozaická a dramatická forma. Komparatívna</p>	<p>Divadelná hra a rozhlasová rozprávka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem divadelná hra - vysvetliť pojem rozhlasová rozprávka - rozlíšiť dramatický a prozaický text, svoje tvrdenie vedieť podložiť argumentmi - poznať fázy vnútornej kompozície divadelnej hry a vie ich určiť v texte veku primeranej divadelnej hry, ak je uvedená hra klasicky skomponovaná - odlíšiť pojmy monológ, dialóg v divadelnej hre <p>Podstata dramatických literárnych žánrov a práca s konkrétnym dramatickým textom</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazne čítať text divadelnej hry a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní textu - v texte divadelnej hry určiť fázy vnútornej kompozície diela a svoje tvrdenie vedieť podložiť príkladmi na základe analýzy textu divadelnej hry - sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu - identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - aplikovať svoje znalosti o ľudovej alebo umelej rozprávke 	<p>TPPZ</p> <p>REV</p> <p>MV</p> <p>MkV</p>	<p>HUV</p> <p>VYV</p> <p>TSV</p> <p>OBN</p>

	<p>analýza – porovnať filmové, televízne a rozhlasové spracovanie rozprávky. Tvorba – transformácia dramatického literárneho textu na prozaický; vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky, inscenovať ho.</p> <p>Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky.</p>	<p>v rozhlasovej rozprávke</p> <ul style="list-style-type: none"> - transformovať dramatický text na prozaický - zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára, vedieť vytvoriť scenár vlastnej divadelnej hry - svoje hodnotenia podložiť argumentmi z prečítaného textu a svoje tvrdenia vedieť obhájiť v diskusii, pričom treba dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie 		
--	---	---	--	--

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 8. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipred metové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Opakovanie učiva zo 7. ročníka 12 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách - interpunkcia - spisovné – nespisovné slová - slangové slová, domáce slová, cudzie slová, zastarané slová, nové slová - frazeologický slovník 		<ul style="list-style-type: none"> - zopakovať si učivo zo 7. ročníka a uviesť príklady praktického využitia slovenského jazyka v živote ľudí - rozlišovať slová v slovnej zásobe, pracovať so slovníkom - rozlišovať slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, spojky - zopakovať slovnú zásobu, vyhľadávať slová v slovníkoch, tvorenie slov odvodením, predponou 	OSR MkV MV REV ENV TPPZ	HUV GEO ANJ INF

	<ul style="list-style-type: none"> - skratky - podstatné mená, pomnožné podstatné mená, rod pomnožných podstatných mien - prídavné mená, zámená, - číslovky, rod, číslo, pád - delenie čísloviek: určité, neurčité - násobné, základné, radové, druhové číslovky - slovesá, slovesný vid: dokonavý, nedokonavý, slovesný rod: činný, trpný - spojky, interpunkcia - holá veta, rozvitá veta - základné vetné členy - podmet: vyjadrený, nevyjadrený - prísudok: slovesný, neslovesný - vetný základ - zhoda, vetné sklady: prisudzovací - jednočlenná veta: slovesná, neslovesná - dvojčlenná veta: úplná, neúplná - diskusia, príhovor, dynamický opis, umelecký opis, príhovor (prívet), projekt, správa o riešení projektu - tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec 		<ul style="list-style-type: none"> - zopakovať jednoduchú vetu, základné vetné členy, sklad, dvojčlennú vetu - poznať pravopis zameraný na vybrané slová a pravopis vychádzajúci z jednotlivých slovných druhov - ovládať jednotlivé slohové postupy a slohové žánre prebraté v 7. ročníku a ich využitie v praxi 		
Zvuková rovina jazyka a pravopis 3 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis - vsuvka, prístavok, oslovenie - skratka 	<ul style="list-style-type: none"> - výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný 	2. Písanie - vysvetliť pojmy: spôsoby obohacovania slovné zásoby: tvorenie slov, preberanie slov; nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia; jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus; slovná zásoba (systematizá-	OSR MV MkV	INF ETV OBN

<p>životopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazy- <p>kových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký</p> <ul style="list-style-type: none"> - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia 	<p>cia); frazeologický slovník a uviesť konkrétne príklady využitia vtecte</p> <ul style="list-style-type: none"> - prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie - poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek, vybrať si a používať vhodnú jazykovednú príručku - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka - pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexiko- lógie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, - prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte, - pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a vedieť svoje hodnotenie zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii - samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo
---	--

- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému
- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje
- v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou
- pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky
- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho
- z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:
- zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie
- zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie
- v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie
- na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi
- dodržať logickú postupnosť vo výpovedi
- na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede.
- po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/žánre:
- príhovor (prívet), rečnícky prejav, výklad a úvahu
- po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom
- po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom

			- v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti		
Významová rovina jazyka 12 hodín	<ul style="list-style-type: none"> - frazeologický slovník - spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov - nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) - jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) - frazeologizmus - slovná zásoba - systematizácia 	<ul style="list-style-type: none"> - výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené (fakty, údaje, myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie - vyvodiť záver deja na základe zistených súvislostí medzi informáciami v umeleckom texte a logický záver z informácií vo vecnom texte; analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; pochopiť a zhodnotiť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu - samostatne vyvodiť, porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené informácie v texte a spojiť ich do celku - dokázať samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií v umeleckom texte: <ul style="list-style-type: none"> -- charakterizovať postavy v texte, -- analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt, -- analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť stylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte. - s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva - vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú) textu - obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako argumenty použiť poznatky získané analýzou textu - dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách - na základe neúplného textu vytvoriť hypotézu o jeho závere a overiť si ju - obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať - usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte 	<p>DV MV REV</p> <p>ENV TPPZ</p>	<p>HUV DEJ GEO</p> <p>INF</p>

- prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti
  - vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu
  - vyhľadať, rozlíšiť a určiť význam v texte:
    - nepriame pomenovania, metafory, metonymie, personifikácie, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania, frazeologizmy, spisovné slová, nárečové slová)
  - vysvetliť v umeleckom texte funkciu lexikálnych jednotiek:
    - nepriamych pomenovaní, metafor, metonymií, personifikácie, jednoslovných pomenovaní, viacslovných pomenovaní (združené pomenovania), frazeologizmu, spisovných slov, nárečových slov
  - správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek
  - charakterizovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie slov, preberanie slov) a vie tieto postupy identifikovať v texte.
- 2. Písanie**
- vysvetliť pojmy: spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov; nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia; jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus; slovná zásoba (systematizácia); frazeologický slovník a uviesť konkrétne príklady, ktoré vie využiť v texte
  - prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie
  - pri tvorbe vlastných textov funkčne využiť bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie
  - poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek, vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku
  - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom

identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu

- opraviť texty vytvorené niekým iným
- nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom
- prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu
- zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá
- zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a vedieť svoje hodnotenie zdôvodniť
- napísať čistopis s opravenými chybami
- aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe

-Hľadanie identity: vytvoriť krátky text začínajúci slovami "Polícia pátra po neznámom páchateľovi..." - vypísať typické charakteristické vlastnosti zločince (karikatúra)

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
- samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo
- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému
- samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje

			<ul style="list-style-type: none"> - v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou - pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky - zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho - z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie: <ul style="list-style-type: none"> -- zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie -- zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie - v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti - prispôbiť lexikálnu stránku prejavu komunikačnej situácii 		
Tvarová rovinajazyka 38 hodín	<p>-podstatné mená - ohybný slovný druh,</p> <p>-podstatné mená mužského rodu: zvieracie, neživotné zakončené na -r, -l</p> <p>- cudzie nesklonné podstatné mená</p> <p>skloňovanie podstatného mena</p> <p>pani</p> <p>- prídavné mená: ohybný slovný druh</p> <p>- zámená: ohybný slovný druh</p> <p>- skloňovanie</p> <p>- základný tvar</p> <p>rod, číslo, pád</p> <p>- delenie zámen: osobné, privlastňovanie,</p>	<p>- výťah</p> <p>- odborný opis</p> <p>- prihláška</p> <p>- úradný list</p> <p>- úradný /štruktúrovaný životopis</p> <p>- slávnostný príhovor</p> <p>- prejav</p> <p>- texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký</p> <p>- texty jednotlivých slohových postupov:</p>	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <p>- dokázať určiť prostriedky nadväzovania viet a vetných celkov a správnosť ich použitia v texte:</p> <p>fonetické prostriedky – hlavný slovný prízvuk;</p> <p>grafické prostriedky – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia;</p> <p>konektory – spojky</p> <p>- vysvetliť funkciu ohybných slovných druhov a gramatických kategórií</p> <p>v texte</p> <p>- vysvetliť funkciu neohybných slovných druhov v texte</p> <p>- identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis</p> <p>- identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis</p> <p>- identifikovať v texte nesklonné cudzie podstatné mená, vysvetliť</p>	ENV REV MkV MV	BIO GEO DEJ MAT

	<p>zvrtné základné – prívlastňovacie, opytovacie, ukazovacie, neurčité, vymedzovacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky: ohybný slovný druh - slovesá: ohybný slovný druh - príslovky: neohybný slovný druh - predložky: neohybný slovný druh - spojky: neohybný slovný druh - častice: neohybný slovný druh - citoslovčia: neohybný slovný druh 	<p>informačný, rozprávaci, opisný, výkladový</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvaha - výklad - komunikačná situácia 	<p>ich význam a overiť si ho v jazykovedných príručkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť princípy skloňovania podstatného mena pani a následne ho vie v správnom tvare použiť v texte - identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte - identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená, neurčité, vymedzovacie, osobné, prívlastňovacie, zvrtné zámená, určiť ich gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom treba správne artikulovať, intonovať, prispôbovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a vedieť svoje hodnotenie zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti - používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii 		
<p>Syntaktická rovina jazyka 15 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá veta: rozvitá s viacnásobným vetným členom - vedľajšie vetné členy: - predmet - príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu - prívlastok: zhodný, nezahodný 	<ul style="list-style-type: none"> - výťah - odborný opis - prihláška - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor 	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázať určiť prostriedky nadväzovania viet a vetných celkov a správnosť ich použitia v texte: fonetické prostriedky – hlavný slovný prízvuk; grafické prostriedky – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia; konektory – spojky - odlišiť holú vetu od rozvitej a chápať ich využitie v umeleckom i 	<p>ENV OSR FIG</p>	<p>MAT INF</p>

<ul style="list-style-type: none"> - prístavok - jednoduché súvetie - zápor v slovenčine - súdržnosť textu - interpunkcia 	<ul style="list-style-type: none"> - prejav - texty jednotlivých jazy- kových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia 	<p>vecnom texte</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázať určiť vo vete hlavné/základné a vedľajšie vetné členy a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte - dokázať v texte identifikovať jednoduché súvetia a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte <p>2. Písanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné/ hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu - správne tvoriť záporné jednoduché vety - samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu - správne tvoriť záporné jednočlenné a dvojčlenné vety - tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, dodržiavať pritom správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr - samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu - opraviť texty vytvorené niekým iným
--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - nahlas a plynulo prečítať svoj text, správne pritom artikulovať, intonovať - prispôsobovať tempo svojho prejavu poslucháčom - prijať hodnotenie druhých a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu - zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte, pri obhajobe svojho názoru rešpektovať spoločenské a komunikačné pravidlá - zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie zdôvodniť - napísať čistopis s opravenými chybami <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe - samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety) a jednoduché súvetia, rešpektovať pri- tom slovosled a dodržiavať pravidlá intonácie - na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. - dodržať logickú postupnosť vo výpovedi - na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom - v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti - v komunikačnej situácii rešpektovať syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využívať celú škálu vetných štruktúr 		
Sloh 19 hodín	- rétorika: artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj - úradný list	- výťah - odborný opis - prihláška	1. Čítanie s porozumením - dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu	REV ENV TPPZ	TSV MAT HUV

<ul style="list-style-type: none"> - úvaha - slávnostný príhovor - prejav - vnútorná kompozícia -debata -odosielateľ -prijímateľ -komunikačná situácia -efektívna komunikácia -asertívna komunikácia -vnútorná kompozícia - prihláška - výťah 	<ul style="list-style-type: none"> - úradný list - úradný /štruktúrovaný životopis - slávnostný príhovor - prejav - texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký - texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový - úvaha - výklad - komunikačná situácia 	<ul style="list-style-type: none"> - odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: -- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových postupoch - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o jazykových štýloch - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk - pri čítaní dodržiavať správne dýchanie - pri čítaní uplatňovať primeranú silu hlasu a dodržiavať správnu melódiu - vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené (fakty, údaje, myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie - vyvodiť záver deja na základe zistených súvislostí medzi informáciami v umeleckom texte a logický záver z informácií vo vecnom texte; analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; pochopiť a zhodnotiť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu - samostatne vyvodiť, porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené informácie v texte a spojiť ich do celku - dokázať samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií v umeleckom texte: - charakterizovať postavy v texte, - analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt 	<p>OSR</p>	<p>DEJ</p> <p>GEO</p>
--	--	---	------------	-----------------------

- analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť štylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte.
- s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva
- vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú) textu
- obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako argumenty použiť poznatky získané analýzou textu
- dokázať na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ho v jazykovedných príručkách
- na základe neúplného textu vytvoriť hypotézu o jeho závere a overiť si ju
- obhajovať svoju hypotézu a vecne argumentovať
- usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte
- prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti
- vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu
- rozlišovať jednotlivé segmenty vonkajšej kompozície textu a dokázať ich vyjadriť pri hlasnom čítaní (sila hlasu, prestávka, intonácia)
- rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, vedieť ich pomenovať a chápať vzťahy medzi nimi
- identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov:
  - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav
- identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie)

- identifikovať odlišné, resp. spoločné kompozičné znaky nasledovných

slohových útvarov/žánrov:

-- slávnostný príhovor, prejav

2. Písanie

- navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou

- rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:

-- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav

-- náučný štýl, administratívny štýl, rečnícky štýl, umelecký štýl, publicistický štýl

-- informačný slohový postup, rozprávací slohový postup, opisný slohový postup, výkladový slohový postup

- na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar žáner

- vytvoriť text pomocou ktoréhokoľvek slohového postupu a zosúladiť

ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť text v danom jazykovom štýle a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť na základe stanovenej komunikačnej situácie vhodný slohový útvar/žáner a svoje rozhodnutie vedieť zdôvodniť

- vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text

- na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti:

-- úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav

- na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti

- pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s využitým rozprávacím slohovým postupom

- pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s umeleckým jazykovým štýlom
- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov žánrov:
  - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav
- aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/ žánrov počas tvorby:
  - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav,
- charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave administratívneho jazykového štýlu v porovnaní s textami iných jazykových štýlov
- pri tvorbe administratívnych textov dodržať zásady formálnej úpravy dokumentov v súlade s administratívnym jazykovým štýlom
- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie súvisiace s obsahom jeho textu
- systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte
- zaujať stanovisko k výberu a použitiu informácií z rozličných zdrojov
- v texte spolužiakov
  - v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu
  - zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte
  - zaujať stanovisko k výberu a použitiu údajov z tabuliek a grafov v texte spolužiakov
  - porovnať a odlíšiť:
    - úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, od iných jemu známych/neznámych slohových útvarov/žánrov
  - porovnať a odlíšiť texty jednotlivých slohových postupov
  - porovnať a odlíšiť texty jednotlivých jazykových štýlov

- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/ útvaroch pri transformácii textu z jedného žánru do druhého
- samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých slohových postupoch pri transformácii z jedného žánru do druhého
- samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoje text s cieľom identifikovať chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexicológie, morfológie, syntaxe a slohu

3. Hovorenie a počúvanie

- samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii
- samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo
- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému
- použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou
- v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje
- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou
- pohoťovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vedieť pritom použiť správne prostriedky
- zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho
- z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:
  - zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie
  - zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie
- použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru
- na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primeranej komunikácii

- svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať
- správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi
- zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vedieť zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore
- zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu
- pri obhajobe svojho názoru správne argumentovať, správať sa asertívne, pri obhajobe svojho názoru spoločensky sa ovládať
- vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov
- vo vlastnom prejave využiť jazykové a tematické prostriedky komuni-
kácie z literárnych textov, médií, internetu
- na základe hodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi
- dodržať logickú postupnosť vo výpovedi
- na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede
- po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/
žánre:
  - príhovor (prívet), rečnícky prejav
  - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom
  - po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom
  - v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať
  - funkčne využívať tempo reči vo výpovedi
  - v diskusii/dialógu:
    - primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj, dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, dodržiavať pravidlá haptiky
- skupinová aktivita: Mier vojne, vojnu mieru - použiť svoje názory

v krátkej úvahe; odbúrat' zaužívané a podvedome používané klišé (jedna skupina pracuje s pojmom vojna a druhá s pojmom mier)

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 8. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
Vecná a umelecká literatúra 4 hodiny	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu vecná a umelecká literatúra. Identifikovať na základe funkcie, ktorú plnia. Definovať vecnú literatúru ako súbor všetkých písomných prejavov, ktorých základným cieľom je sprostredkovať poznatky a informácie (odborná literatúra, publicistická literatúra a administratívna literatúra - písomnosti). Identifikovať vo vecných textoch faktické informácie, presnosť a jednoznačnosť vyjadrenú pomocou odborných výrazov – termínov. Vyvodit' a definovať pojem umelecká literatúra ako druh literatúry, ktorého úlohou je sprostredkovať estetický zážitok čitateľa. Charakterizovať základné literárne druhy - lyrika, epika, dráma.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením: vyhľadávať a charakterizovať základné znaky literárnej ukážky, určiť funkciu textu. Štylistická a kompozičná analýza textu. Porovnávaním kompozičných postupov a štylistických jazykových prostriedkov, určiť, či ide o vecnú alebo umeleckú literatúru. Objasniť funkciu umeleckých štylistických prostriedkov. Umelecký text zbaviť umeleckých štylistic-</p>	<p>Vecná a umelecká literatúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvorit' a vysvetliť definíciu vecnej literatúry - vytvorit' a vysvetliť definíciu umeleckej literatúry - rozlíšiť texty vecnej a umeleckej literatúry porovnávaním kompozičných postupov a štylistických jazykových prostriedkov - vytvorit' a vysvetliť definíciu literárnych druhov: <p>lyrika, epika, dráma</p> <p><u>Tvorivé písanie:</u> - transformovať umelecký text na vecný a naopak - sledovať zmeny vo výbere slov, štylizácii a kompozícii</p>	OSR MkV REV TPPZ	GEO DEJ INF

	kých prostriedkov, prepracovať na vecný text, porovnávať, tvoriť nové texty, naopak vecný text prepracovať na umelecký, sledovať zmeny v štylistike a kompozícii, porovnávať, argumentovať.			
LYRIKA 3 hodiny	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu. Viazaná umelecká reč. Identifikovať základné znaky poézie v lyrických literárnych ukážkach (rytmus, verš, strofa, rým), tlmenie dejovosti. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu aforizmus.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Čítať básnický text s porozumením, frázovať ho v zhode s jeho rytmom, rešpektovať jeho rytmickú usporiadanosť. Moduláciou hlasu vyjadriť bezprostredné pocity. Prednášať básneň spamäti, správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť. Komparatívna analýza textu – porovnávanie viacerých žánrov (ľudová pieseň, populárna pieseň, lyrické básne) z hľadiska využitia lexiky, umeleckých štylistických prostriedkov. Jedinečnosť alebo všednosť témy v lyrickej poézii – vyjadriť a obhájiť vlastný názor primeranou argumentáciou. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku podľa vlastného chápania, vysvetliť vnímanie a chápanie lyrického textu, vyjadriť pocity (pozitívne aj negatívne). Vyhľadávať štylisticky príznakové slova, určiť ich úlohu v umeleckom texte. Vysvetliť význam štylisticky príznakových slov – porovnať účinok oboch podôb na čitateľa. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii. Vybrať kľúčové slová z ukážky, tvoriť k nim nové, vlastné rýmy. Pokus o napísanie vlastného lyrického textu. Prezentácia vlastnej práce, hodnotenie dodržania základných znakov lyriky, hodnotenie originality. Vyhľadávanie informácií o autoroch lyrickej poézie, vyhľadávanie mimočítankových literárnych ukážok. Príprava projektovej práce na tému: Ako sa mi prihovoral autor, Čím ma oslovil autor, Môj obľúbený básnik, Najkrajšia básneň, Prečo práve... a pod.</p>	<p>Lyrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika - vytvoriť a vysvetliť definíciu vonkajšej kompozície lyrickej básne - vyhľadať štylisticky príznakové slová a slovné spojenia v texte, vedieť ich pomenovať literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu - vyjadriť vlastný názor na literárny text, samostatne argumentovať a uviesť príklady z textu - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu aforizmus - samostatne prezentovať vlastnú prácu - samostatne sa orientovať v integrovanom informačnom systéme 	<p>OSR MkV</p> <p>REV FIG</p>	<p>ETV NAV</p> <p>HUV</p>

	Jednoduché spracovanie informácií o autorovi, vyjadrenie vlastného chápania ľubovoľného lyrického textu, vlastné ilustrácie.			
Lyrická poézia 12 hodín	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu poézia ako usporiadania textu v jeho tvarovej podobe. Vonkajšia kompozícia poézie ako stupeň textovej viazanosti (grafické členenie básne, verš, strofa). Verš - základná jednotka poézie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: ľubostná poézia. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: metonymia a básnická otázka.</p> <p>Identifikovať v literárnej ukážke metonymiu. Definovať ju ako druh trópu, ako prenesenie pomenovania na základe súvislosti (vecnej alebo logickej). Identifikovať v literárnom texte básnickú otázku, definovať ju ako otázku, ktorá napriek opytovacej intonácii obsahuje tvrdenie, záver. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie literárneho textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Analyzovať texty lyrických textov podľa tematiky, bližšie určiť druh lyriky. Znalosť literárnych pojmov aplikovať v práci s literárnym textom. Analýza vonkajšej kompozičnej výstavby textu a jej pomenovanie literárnoteoretickými termínmi. Vyhľadávať v literárnom texte známe umelecké štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickým termínom. Vyhľadať básnickú otázku, vysvetliť jej funkciu a význam v konkrétnom texte. Tvoríť texty s využitím básnickej otázky. Vyhľadať v ukážke metonymiu, vysvetliť jej vecný význam, porovnať účinnosť oboch podôb. Pokus o tvorbu vlastnej metonymie. Porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne, vyhľadať spoločné znaky.</p>	<p>Lyrická poézia</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia - vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky - zaradiť lyrický text k ľubostnej lyrike - v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky - sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne - porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne a určiť ich spoločné znaky - verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu - pri interpretácii správne používať literárne pojmy - pri interpretácii správne používať literárne pojmy <p><u>Tvorivé písanie:</u> -Striháme, lepíme...-z titulkov v dennej tlači tvoriť lyrickú báseň, vytvoriť nové, netradičné umelecké prostriedky</p>	OSR REV ENV	VYV HUV ETV NAV

	Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Stvárniť vlastný zážitok z prechádzky po prírode (vianočnú atmosféru a pod.) formou lyrickej výpovede s využitím jazykových umeleckých prostriedkov.			
Žánre lyrickej poézie 6 hodín	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu modlitba ako najdôležitejšej výrazovej formy náboženskej viery. Identifikovať v texte charakteristické kompozičné znaky modlitby: oslovenie, text, záverečná slovo – amen. Dialóg, monológ v modlitbe.</p> <p>Základné kresťanské modlitby.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Frázovanie básnického textu. Analýza kompozičnej výstavby textu, pomenovať literárnoteoretickými termínmi jednotlivé časti vonkajšej kompozície lyrického textu. Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie literárneho textu. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v texte modlitby. Vyhľadávať v literárnom texte známe štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickými termínmi. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Komparatívna analýza – porovnávanie vonkajšej kompozície tradičných modlitieb s textami básní písaných formou modlitieb. Vyhľadávanie informácií o pôvode modlitby a význame slova amen v informačných zdrojoch. Pokus o napísanie vlastnej modlitby – zamyslenia sa nad ľuďmi, ich činmi, formou básne.</p>	<p>Žánre lyrickej poézie</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru: modlitba - vyabstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku - plynulo čítať lyrický text, frázovať ho v súlade s osobným vnímaním - verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery - vysvetliť vonkajšiu kompozíciu modlitby - porovnať kresťanskú modlitbu s iným lyrickým textom - vysvetliť pôvod modlitby - napísať text formou modlitby, ktorý má charakter zamyslenia sa nad otázkami života (primerane veku) <p><u>Tvorivé písanie:</u> - napísať vlastnú modlitbu</p>	OSR MkV REV FIG TPPZ	NAV ETV
EPIKA 2 hodiny	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika - zaradiť prečítaný text k epickým žánrom 	OSR REV	DEJ ETV

	<p>pojmu epika ako základného literárneho druhu. Umelecká reč neviazaná aj viazaná. Identifikovať základné charakteristické znaky epiky. Rozlíšiť tri základné typy epiky: -- veľká epika (román) -- stredná epika (poviedka) -- krátka epika (anekdota, bájka, vtip, rozprávka) B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia epických textov s dôrazom na techniku čítania, uplatňovanie rôznych metód čítania (informačné, selektívne, orientačné). Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru. Určovať v epických textoch charakteristické znaky: dejovosť, minulý čas, dynamické motívy, dialogickosť. Prerozprávať obsah prečítaného diela vlastnými slovami. Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová. Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Štylisticko-lexikálna analýza epickej literatúry, určenie funkcie umeleckých jazykových prostriedkov v epike. Analýza epickej literatúry po kompozičnej stránke (vonkajšia a vnútorná kompozícia). Čítať ilustrácie, tvoriť vlastné ilustrácie. Samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a dielach, pripravovať referáty, projektové práce. Prezentovať svoju prácu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. - vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu, rozprávať obsah podľa osnovy - určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnej ukážke - samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a prezentovať ich - svoju prácu vie prezentovať ústne, obhájiť si názor, rešpektovať pritom pravidlá spoločenskej komunikácie <p><u>Tvorivé písanie:</u> kolektívna tvorba poviedky (celoročná úloha)</p>	MkV OŽZ	NAV INF
Román 20 hodín	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, dievčenský a román vo forme denníka. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia diely (dilógia, trilógia). Členenie rozsiahlejšieho textu na kapitoly, rozdelenie románového príbehu na diely (dilógia, trilógia). B. Čítanie a interpretácia textu Čítať text s porozumením s dôrazom na techniku čítania (na základe	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román - odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť - pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela - samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť význam 	OSR REV MkV MV OŽZ TPPZ	BIO DEJ GEO

	<p>kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.</p> <p>Identifikovať v danom texte rozprávača a formu vyjadrenia (on – forma, ja – forma). Na základe analýzy postáv v literárnej ukážke určiť hlavnú postavu (postavy), vedľajšie literárne postavy, ako východisko pre charakteristiku postáv využiť ich prehovory (monológ, dialóg). Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorovho umeleckého videnia a ponímania sveta. Hodnotiť konanie a myslenie literárnych postáv z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vyjadrovať sa na primeranej kultúrnej úrovni. Vyhľadať slovné druhy v časti literárnej ukážky, zistiť frekvenciu slovies, určiť ich úlohu v rozprávacom postupe.</p> <p>Úloha opisu v románe. Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia dokumentovať prečítaním (citovaním, parafrázovaním časti konkrétneho literárneho diela.</p> <p>Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností (dej, postava, prostredie, zameranie na čitateľa).</p> <p>Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Zameniť hlavnú postavu, zameniť prostredie deja, sledovať a komentovať zmenu konania vedľajších postáv, ak sa zmení charakter hlavnej postavy.</p> <p>Čítanie ilustrácií, získané predstavy o postave, prostredí vyjadriť aj pomocou vlastnej ilustrácie.</p> <p>Zostaviť dejovú osnovu – rozprávanie príbehu.</p> <p>Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie.</p> <p>Vyhľadávanie a spracovanie informácií o autoroch a dielach formou projektu, referátu. Prezentácia vo forme prednášky, powerpointová prezentácia.</p>	<p>prozaického textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať; pri obhajobe názoru dodržiavať pravidlá spoločenskej komunikácie - určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte - literárne postavy vníma ako výsledok autorovho umeleckého videnia - kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi - dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru - na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu <p>- tvoriť alternatívne závery románu</p>		
<p>Literatúra faktu 8 hodín</p>	<p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu literatúra faktu - identifikovať v texte charakteristické znaky literatúry faktu - vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe 	<p>OSR REV MkV</p>	<p>BIO DEJ GEO</p>

Identifikovať základné znaky literatúry faktu: pomocou analýzy sledovať text, prevládanie dokumentárnych, konkrétnych faktov nad fikciou autora. Využívanie jazykových prostriedkov a postupov umeleckej literatúry. Na základe jazykovej a syntaktickej analýzy lite-

rárnej ukážky (slovná zásoba, vety podľa obsahu, zloženia) definovať postavenie literatúry faktu na rozhraní vecnej a umeleckej literatúry. Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu.

Konstruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu populárno-vedecká literatúra.

Identifikovať v literárnych ukázkach znaky popularnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu.

Určiť vlastnosti populárno-vedeckej literatúry: vyjadrenie faktov a vedeckých informácií veku primeraným jazykom, jednoducho a pútavo.

B. Čítanie a interpretácia textu

Čítanie s porozumením a interpretácia textu.

Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela.

Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárnej ukážky s využitím vedeckých poučení a faktov vyplývajúcich z textu.

Analyzovať text literárnej ukážky po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke.

Analyzovať syntaktickú rovinu, frekvenciu slovných druhov (vypísať ako množinu slov) sledovať terminológiu a identifikovať slovný druh, ktorý prevláda v literatúre faktu.

Porovnať literatúru faktu s umeleckou literatúrou, charakterizovať odlišnosti vecnej literatúry, umocnenie poznávacej stránky pôsobivosťou osobného (estetického) zážitku.

Tvorba projektu – najznámejší slovenskí autori literatúry faktu - Vojtech Zamarovský, Pavel Dvořák, Ladislav Švihran. Získať informácie o autoroch, najčastejšia oblasť záujmu autora, záznam z prečítaného diela.

Transformácia textu – ľudovú povest' spracovať do podoby

voľne prerozprávať obsah literárneho textu

- v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky
- pri práci s literárnym textom správne používať

literárno-teoretické pojmy

- vysvetliť rozdiel medzi fikciou v literárnom diele a literatúrou faktu,

použiť argumenty na primeranej kultúrnej komunikačnej úrovni

- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu populárno-vedecká literatúra

- identifikovať v texte charakteristické znaky populárno-vedeckej literatúry

- vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe

voľne prerozprávať obsah literárneho textu

- pri práci s literárnym textom správne používať

literárno-teoretické pojmy

- vyhľadať príslušné informácie v encyklopédii a na internete

MV
OŽZ

	vedeckopopulárnej, vysvetliť postup, zdôvodniť výber štylistických prostriedkov. Spracovať formou literatúry faktu poznatky o regionálnej pamiatke s dôrazom na štylistické, lexikálne, kompozičné postupy literatúry faktu.			
DRÁMA	A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov	- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra - pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu - abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu - zdramatizovať literárny text - charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov - vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo) - vysvetliť pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie - spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru - uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu - transformovať veršovaný a neveršovaný text na dramatický a naopak	MV MV TPPZ	VYV TSV
11 hodín	Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov opera, opereta, muzikál. Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. Analýza drámy po kompozičnej stránke: - vonkajšia kompozícia: dejstvo, scény, výstupy; - vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvorcovia - herci, režisér, scenárista, zvukári, osvetľovači, kostyméri a iní. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: premiéra, repríza, derniéra. B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Tiché čítanie. Prerозprávanie deja prečítaného textu. Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatizovaného čítania). Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie jazykových prostriedkov. Komparatívna analýza textu, porovnávanie dramatických žánrov s epickými žánrami. Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým, televíz- nym a rozhlasovým spracovaním (napr. známej rozprávky, povesti).			

<p>Charakteristika hlavných a vedľajších postáv. Formulovanie hlavnej myšlienky. Tvorba – transformácia literárneho textu na dramatický; zdramatizovať text niektorej literárnej ukážky v učebnici. Transformácia dramatického literárneho textu na prozaický. Transformácia textu epickej básne na veršovaný dramatický text. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej drámy(návšteva divadelného predstavenia).</p>			
--	--	--	--

Predmet: SLOVENSKÝ JAZYK					
Ročník: 9. ročník		Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne			
Tematický celok /Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
	Pojem	Kontext			
Zvuková rovina jazyka a pravopis 10	Interpunkčné znamienka -lomka -spojovník -rozdiel medzi spojovníkom a pomlčkou	- pohľadnica - denník - prihláška - báseň - odborný opis	1. Čítanie s porozumením -samostatne a bez prípravy správne, plynulo a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané žiakovej jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokázať prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol žiak čo najefektívnejšie spracovať informácie	MkV REV OSR	HUV ETV NAV

	<p>-rozdeľovanie slov so spojovníkom</p> <p>-čiarka</p> <p>-úvodzovky</p> <p>Intonácia</p> <p>-intonácia výrazov vyčlenených vo vete čiarkou</p> <p>Hlások</p> <p>-delenie hlások, spoluhlások</p> <p>Spodobovanie</p> <p>-delenie hlások podľa znelosti</p> <p>-precvičovanie a upevňovanie poznatkov</p> <p>Vybrané slová</p> <p>-písanie ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov</p> <p>Spisovná slovenčina</p> <p>-protiklad správnej a nesprávnej výslovnosti</p> <p>-protiklad správnych a nesprávnych výrazov/tvarov slov</p> <p>-protiklad správnych a nesprávnych slovenských väzieb</p> <p>Opravné/korektorské/značky</p> <p>-využívanie značiek pri oprave písaných textov</p>	<p>- jednoduché rozprávanie</p> <p>- krátke správy –SMS, e-mail</p> <p>- oznámenie, správa, pozvánka ,plagát</p> <p>- vizitka</p> <p>- inzerát, reklama</p> <p>- rozprávanie s prvkami priamej reči</p> <p>-umelecký a vecný text</p>	<p>- vysvetliť pojmy hlavný slovný prízvuk, sila hlasu, artikulácia</p> <p>- správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk</p> <p>- vysvetliť pojmy prestávka, sila hlasu, dôraz, splývavá výslovnosť, spodobovanie, znelé, neznelé a znelé nepárové spoluhlásky, a pri čítaní dodržiavať správne dýchanie a uplatniť primeranú silu hlasu a správnu melódiu</p> <p>- správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li, dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania, výslovnosť cudzích slov</p> <p>- posúdiť správnosť interpunkcie v jednoduchej vete, v želacej a zvolacej vete</p> <p>- pochopiť formálnu stránku textu a dokázať ju vyjadriť hlasovými prostriedkami –prestávka, sila hlasu, dôraz, melódia vety</p> <p>2. Písanie</p> <p>- správne rozdeliť slová na konci riadku a dodržiavať pravidlá delenia slov so spojovníkom, rozlišovať spojovník a pomlčku</p> <p>- dodržiavať pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii</p> <p>- dodržiavať pravidlo o rytmickej krátení v súlade s morfológiou</p> <p>3. Hovorenie a počúvanie</p> <p>-v komunikácii zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, vedieť správne intonovať</p> <p>- správne vyslovovať slová, v ktorých nastáva spodobovanie</p> <p>- správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, správne vo vete použiť prestávku, dať dôraz</p> <p>- v komunikácii zvládať zvukovú stránku prejavu: hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu</p> <p>- správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk, správne artikulovať a používať správne výrazy/tvary slov, správne slovenské väzby / najfrekvencovanejšie javy /</p> <p>-uplatňovať tempo, prestávku a melódiu v jazykovom prejave</p>		
Významová rovina jazyka	<p>Slovná zásoba</p> <p>Členenie slovnej zásoby na slová:</p>	<p>- správa</p> <p>- súkromný list</p>	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <p>- identifikovať v texte ustálené slovné spojenia združené pomenovania</p>	<p>MkV</p> <p>REV</p>	<p>DEJ</p> <p>OBN</p>

<p>ročníkov s dôrazom na skloňovanie -nepravidelné skloňovanie - vzory: kuli a gazdiná -podstatné mená ženského rodu: mať a pani -dvojtvary pri neživotných podstatných menách zakončených na -ál, -el, -er <u>Prídavné mená</u> -druhy prídavných mien -skloňovanie s dôrazom na N pl. -stupňovanie, stupňovanie opisom -pravidelné a nepravidelné stupňovanie -pravopis vzťahových a privlastňo- vacích prídavných mien utvorených od vlastných podstatných mien <u>Zámená</u> -dôraz na tvary osobných a privlast- ňovacích zámen -rozlišovanie druhov zámen <u>Číslovky</u> -dôraz na skloňovanie a odlišenie čísloviek, písanie radových a násob- ných čísloviek <u>Slovesá</u> -precvičovanie a upevňovanie poznat- kov s dôrazom na slovesné tvary a ča- sovanie, gramatické kategórie sloviess -určité a neurčité slovesné tvary <u>Príslovky</u> -druhy prísloviess -odlišenie od iných slovných druhov</p>	<p>-satira -karikatúra - jednoduché rozprávania -krátke správy –SMS, e-mail -oznámenie, správa, pozvánka ,plagát -populárno-náučný text -inzerát, reklama -rozprávania s prvkami opisu -opis pracovného postupu -novinové články -umelecký a vecný text</p>	<p>situácii -chápať dôležitosť gramatickej zhody medzi podstatnými a prídavnými menami pre porozumenie textu -vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte -vedieť stupňovať prídavné mená opisom -chápať význam čísloviek – magické čísla – v umeleckom texte -vysvetliť vysokú frekvenciu sloviess v rozprávaní a prídavných mien v opise 2. Písanie -roztriediť podstatné mená a prídavné mená podľa druhu a gramatického rodu -aplikovať skloňovanie podstatných mien mužského rodu podľa vzoru kuli a podstatných mien ženského rodu podľa vzoru gazdiná vo vlastnom texte -aplikovať skloňovanie podstatných mien mať, pani vo vlastnom texte -aplikovať vedomosti o skloňovaní cudzích podstatných mien a nesklonných podstatných mien na príkladoch -rozoznať osobné základné a privlastňovacie zámená -rozoznať základné a radové číslovky, násobné číslovky s raz, razy a –krát a aplikovať vedomosti o ich skloňovaní v texte a dodržiavať správny pravopis -aplikovať znalosti o časovaní sloviess vo vlastnom texte -vedieť vytvoriť a správne používať neurčité slovesné tvary -dodržiavať správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení, viet a celých textov -správne skloňovať podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky a časovať slovesá vo vetách -vedieť identifikovať a následne napraviť niektoré chyby v texte -vedieť pri tvorbe viet a uceleného textu používať správny slovosled a interpunkciu 3. Hovorenie a počúvanie -v komunikačnej situácii správne používať ohybné slovné druhy: -podstatné mená a ich gramatické kategórie</p>
--	---	--

	<p>-dvojtvary pri niektorých príslovkách</p> <p>-písanie oddelene alebo spolu</p> <p><u>Predložky</u></p> <p>-delenie na prvotné a druhotné</p> <p>-odlíšenie od iných slovných druhov</p> <p>-vokalizácia predložiek</p> <p><u>Spojky</u></p> <p>-delenie na prirad'ovacie a podrad'ovacie spojky</p> <p>-interpunkcia pre spojkami</p> <p><u>Častice</u></p> <p>-delenie na uvádzacie a vytyčovacie</p> <p>-odlíšenie častíc od prísloviak a druhotných predložiek</p> <p><u>Citoslovčia</u></p> <p>-delenie na vlastné a zvukomalebné</p> <p>-oddelenie citosloviec čiarkami</p> <p>-citoslovce vo funkcii prísudku</p> <p>Precvičovanie a upevňovanie poznatkov o slovných druhoch</p> <p>-z hľadiska vecného významu</p> <p>-z hľadiska ohybnosti</p> <p>-z hľadiska vetnočlenskej platnosti</p>		<p>-akostné prídavné mená a ich gramatické kategórie</p> <p>-osobné základné a privlastňovacie prídavné mená</p> <p>-základné a radové číslovky</p> <p>-slovesá a ich gramatické kategórie</p> <p>-vybrať slová, frázy, jazykové štruktúry z iných zdrojov a vedieť ich použiť vo vlastnom prejave</p> <p>-vedieť sformulovať krátky text na určenú tému</p> <p>-vedieť použiť tie výrazy, správne tvary slov, ktoré si osvojil vo vyučovacom procese</p> <p>-usilovať sa na základe subjektívneho hodnotenia obhájiť vlastný názor</p> <p>-vedieť použiť pripravené slová, slovné spojenia a ustálené slovné spojenia vo svojom prejave</p> <p>-zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu</p>		
<p>Syntaktická rovina jazyka</p> <p>14 hodín</p>	<p>-vety podľa obsahu – oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia</p> <p>Vety podľa zloženia – jednoduchá veta - holá a rozvitá</p> <p>Vetné členy – hlavné a rozvíjajúce</p> <p>Prístavok</p> <p>Súvetie – jednoduché súvetie prirad'ovacie a podrad'ovacie</p> <p>Podrad'ovacie súvetie - odlúčenie</p>	<p>-pohľadnica</p> <p>-súkromný list</p> <p>-opis predmetu ,javu, prostredia</p> <p>-jednoduché rozprávanie</p> <p>-umelecké rozpávanie</p> <p>-krátke správy –SMS, e-mail</p> <p>-oznámenie, správa, pozvánka ,plagát</p>	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <p>-určiť syntaktické zloženie viet</p> <p>-vyhľadať prostriedky nadväznosti, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi a časťami výpovede</p> <p>-dokázať s pomocou učiteľa vysvetliť štylistický význam jednotlivých jazykových prostriedkov v texte</p> <p>-odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápať ich využitie v umeleckom a vecnom texte</p> <p>-určiť základné a vedľajšie vetné členy a chápať využitie jednočlenných a dvojčlenných viet v umeleckom a vecnom texte</p>	OSR MV	DEJ HUV

	<p>vedľajšej vety / od hlavnej vety Rozličné poradie hlavnej a vedľajšej vety Interpunkcia v podradovacom súvetí Priradovacie súvetie / bez určenia/ Interpunkcia v priradovacom súvetí Zložené súvetie -formálne odlišenie zloženého súvetia od jednoduchého súvetia a jednoduchej vety -určovanie počtu viet v zloženom súvetí -interpunkcia v zloženom súvetí Zápor v slovenčine -členský a vetný zápor -mimojazykové prostriedky vyjadrenia záporu Slovosled a členenie vety -činitele slovosledu -aktuálne členenie vety / objektívne a subjektívne / -členenie vety v slovenčine Zvláštnosti vetnej skladby -vytýčený vetný člen -interpunkcia Súdržnosť textu / obsahové a jazykové prostriedky /</p>	<p>-úvaha -výklad -inzerát, reklama -rozprávanie s priamou rečou -umelecký opis -interview -umelecký a vecný text</p>	<p>- posúdiť správnosť použitia slovesných časov v texte vzhľadom na časovú postupnosť -dokázať v texte identifikovať jednoduché súvetie, vedieť ho odlišiť od jednoduchej rozvitej vety -vedieť vytvoriť záporné jednoduché holé a rozvité vety 2. Písanie - samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vetys rôznou modalitou -dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka v písomnom prejave -vedieť správne používať vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu -tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru -vedieť tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety v rôznej modalite -pri tvorbe vlastného textu využívať celú škálu vetných štruktúr -z rozličných iných zdrojov vyhľadať informácie súvisiace s obsahom textu -prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte 3. Hovorenie a počúvanie -vedieť samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii -pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne - na základe okamžitého zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi -samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text -vedieť použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou -vedieť začať a ukončiť komunikáciu na zvolenú tému -vedieť na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú chybu</p>		
Dejiny jazyka a	Vývin nášho jazyka od praslovanské-	-správy , oznámenia	1. Čítanie s porozumením		

<p>jazykoveda 8 hodín</p>	<p>ho obdobia až po súčasnosť (stručný prehľad) Kodifikácia spisovnej slovenčiny v Pravidlách slovenského pravopisu Slovenčina v rodine slovanských jazykov Slovenčina ako národný jazyk a jeho podoby Starostlivosť o čistotu spisovnej slovenčiny – jazyková kultúra / príručky : 1000 poučení zo spisovnej slovenčiny, Jazyková poradňa odpovedá časopisy : Kultúra slova, Slovenská reč Náuka o jazyku Členenie jazykovedy : hláskoslovie, lexikológia, tvaroslovie, skladba</p>	<p>z dennej tlače -texty v slovenských nárečiach -interview -výklad, úvaha -súkromný list -úradný list -jednoduché rozprávanie -odborný opis -umelecký a vecný text</p>	<p>-vedieť vysvetliť pojmy národný jazyk spisovný jazyk, nárečie, náuka o významovej rovine jazyka -vedieť vyhľadať fakty vzťahujúce sa na tému textu a správne ich spojiť do komplexnej informácie -vedieť vysvetliť štylistickú funkciu nárečových slov v texte - pohotovo sa zorientovať v deji textov primeraným jeho skúsenostiam -vedieť význam frekventovaných nárečových slov a správne ich priradiť k nárečovej oblasti -vedieť vyvodiť záver na základe zistených súvislostí medzi informá- ciami tak, aby bol správny a výstižný a mal logickú súvislosť s porov- návanými informáciami -vie usporiadať informácie podľa dôležitosti a ich nadväznosti -vedieť rozlíšiť spisovnú slovnú zásobu od nárečia -vedieť vyhľadať v texte nárečové slová a nahradiť ich spisovnými -vedieť použiť nárečové prvky zo svojho regiónu v danej komunikačnej situácii -vedieť nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam 2. Písanie -vedieť z rozličných informačných zdrojov vyhľadať informácie súvisiace s obsahom textu zapísať si ich -vedieť vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie a uviesť konkrétne príklady -poznať funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vedieť si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku -aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe -vedieť zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti -využívať funkčne bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka 3. Hovorenie a počúvanie -vedieť vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov</p>	<p>OSR MkV REV ENV TPPZ</p>	<p>DEJ GEO ANJ INF</p>
--------------------------------------	--	---	--	---	------------------------------------

			<p>-vedieť vhodne využiť zaujímavé prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu</p> <p>-vedieť v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie</p> <p>-vedieť sa vyjadrovať spisovne a nárečie používať s ohľadom na cieľovú a obsahovú stránku textu</p>		
<p>Sloh 33 hodín</p>	<p>Komunikácia ako zdroj informácií</p> <p>-jazykové štýly</p> <p>-členenie jazykových štýlov / hovoro-</p> <p>vý, náučný, umelecký, administratívny, rečnícky, publicistický /</p> <p>Slohové postupy a slohové útvary / informačný, opisný, rozprávací, výkladový /</p> <p>Ústny a písomný prejav</p> <p>-transformácia tej istej témy ako rozprávania, informácie, výkladu</p> <p>-vypisovanie tlačív : dotazník, prihláška, žiadosť, objednávka</p> <p>-úradný list / členenie textu, formálna úprava, vypisovanie obálky</p> <p>Úradná korešpondencia</p> <p>-podací lístok</p> <p>Pripravené a nepripravené ústne prejavy a ich imitácia</p> <p>Vlastné tvorivé písanie</p> <p>-odborný opis</p> <p>-hlavné znaky odborného opisu</p> <p>-výklad</p> <p>-úvaha</p> <p>-karikatúra / humorná subjektívna charakteristika/</p>	<p>-pohľadnica</p> <p>-súkromný list</p> <p>-úradný list</p> <p>-dotazník</p> <p>-žiadosť</p> <p>-jednoduché rozprávanie</p> <p>-krátke správy –SMS, e-mail</p> <p>-oznámenie, správa, pozvánka ,plagát</p> <p>-prihláška</p> <p>-inzerát, reklama</p> <p>-objednávka</p> <p>-výklad</p> <p>-úvaha</p> <p>-karikatúra</p> <p>-interview</p> <p>-umelecký a vecný text</p> <p>-odborný opis</p> <p>-prívet, slávnostný prejav</p> <p>-diskusný príspevok</p> <p>-životopis – úradný a štruktúrovaný</p>	<p>1. Čítanie s porozumením</p> <p>-dokázať vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska</p> <p>-odlíšiť a porovnať texty jednotlivých slohových postupov</p> <p>-odlíšiť a porovnať texty jednotlivých jazykových štýlov</p> <p>-dokázať na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch:</p> <p>-pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázok-osoby; jednoduché rozprávanie, krátke správy: SMS, e-mail; oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama</p> <p>-rozprávanie s prvkami opisu, opis pracovného postupu a interview</p> <p>-rozlíšiť umelecký text od vecného</p> <p>-reprodukovať umelecký a vecný text na základe chronologických a logických postupov</p> <p>-rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy</p> <p>-na základe jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch</p> <p>-interpretovať súvislosť nadpisu s obsahom textu</p> <p>-navrhovať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania</p> <p>-vedieť identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky slohových útvarov: výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, prejav, slávnostný príhovor, úradný /štruktúrovaný životopis, úvaha, výklad</p> <p>-vedieť identifikovať úvod, zápletku, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie vo vnútornej kompozícii</p> <p>-vedieť sa pohotovo zorientovať v deji a na základe čiastkových informácií z textu vytvoriť hypotézu a overiť ju v diskusii</p>	<p>OSR</p> <p>MV</p> <p>TPPZ</p>	<p>ETV</p> <p>OBN</p> <p>INF</p>

-profesie
-novinár v rozličných druhoch médií
-filmový kritik
Subjektívna a objektívna komunikácia
-reakcia na podnety: vyjadrenie obdivu, radosti, prekvapenia, pochvaly, pokarhania, sústrasti / simulovanie situácií /
Reklama a jej účinky
Životopis – úradný a štruktúrovaný

-vecne argumentovať
-vytvoriť záver, ktorý by mal byť výstižný a správny, a mal by mať logickú súvislosť s porovnávanými informáciami
-usporiadať informácie podľa ich dôležitosti a nadväznosti v texte
-prerozprávať prečítaný text so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti s prípadnými individuálnymi obmenami a vedieť dokončiť začatý príbeh
-vyjadriť na prečítaný text svoj dojem, estetické zážitky
-chápať funkciu slovies v rozprávaní a význam prídavných mien v opise
2. Písanie
-vysvetliť pojmy: konsept, osnova, koncept a vedieť ich vytvoriť
-vysvetliť pojmy: úvod, jadro, záver; adresa, vizitka
-napísať adresy na obálky, pohľadnice, vedieť vytvoriť text pohľadnice, vytvoriť vlastnú vizitku
-vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému súkromný list, krátke správy, oznámenie, správu, pozvánku, plagát, reklamu, inzerát, rozprávanie, opis
predmetu/obrázka/osoby, rozprávanie s prvkami opisu s dodržaním časovej postupnosti
-členiť text na odseky – na úvod, jadro, záver
-vytvoriť interview, stanoviť jeho tému, vybrať osobu súvisiacu s témou interview, vytvoriť samostatne otázky a zoradiť ich podľa logickej postupnosti, správne klásť otázky, získať potrebné informácie s cieľom priblížiť spracovanú problematiku čitateľovi, zaznamenať odpovede a vytvoriť písomnú verziu interview
-charakterizovať rozdiely a aplikovať znalosti vo formálnej úprave slohových útvarov a odlíšiť, porovnať ich od iných, jemu známych/ neznámych slohových útvarov, žánrov:
-pohľadnica, súkromný list, opis predmetu, ilustrácie/obrázka/osoby, jednoduché rozprávanie, krátke správy: SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama, rozprávanie s prvkami opisu, interview
-v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie a tvoriť

poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a dokázať ich následne uplatniť
vo vlastnom texte a zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií
a textových prvkov z iných zdrojov vo svojom texte
-skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne

ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu treba aplikovať nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu a napísať čistopis s opravenými chybami

-opraviť texty vytvorené niekým iným

-revidovať a editovať koncept textu s cieľom rozvíjať a zlepšovať organizáciu myšlienok a zlepšiť štýl, opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu

3. Hovorenie a počúvanie

-samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii

-samostatne a pohoťovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne

-samostatne sformulovať súvislý text na danú tému a podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď

-používať vhodné jazykové prvky a v komunikačnej situácii

-použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím

-zvládať hlasovú a zvukovú stránku prejavu, začať a ukončiť komunikáciu, zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu

-pri obhajobe vlastného názoru použiť vhodné výrazové prostriedky, vedieť presvedčivo argumentovať, kultivovaným spôsobom sa obhájiť

-správne a spoločensky sformulovať otázky, preveriť si a prekontrolovať, ako poslucháči porozumeli žiakovej výpovedi

-posúdiť a zhodnotiť jazykovú a obsahovú stránku prijatého prehovoru a vysloviť protiargumenty

-vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov, využiť humorné alebo zaujímavé prvky

-v komunikačnej situácii plynulo sa vyjadrovať, primerane gestikulovať,

používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržia-

vať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, vhodne sa pohybovať a dodržiavať pravidlá haptiky
 -vhodne vo vlastnom prejave využiť humorné alebo zaujímavé prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu a pod.
 -skupinová aktivita: Mier vojne, vojnu mieru - použiť svoje názory v krátkej úvahe; odbúrať zaužívané a podvedome používané klišé (jedna skupina pracuje s pojmom vojna a druhá s pojmom mier)

Predmet: LITERATÚRA				
Ročník: 9. ročník		Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne		
Tematický celok / Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
Poézia Lyrická poézia Epická poézia 25 hodín	LYRICKÁ POÉZIA A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu poézia ako usporiadania textu v jeho tvarovej podobe. Vonkajšia kompozícia poézie ako stupeň textovej viazanosti (grafické členenie básne, verš, strofa). Verš - základná jednotka poézie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: delenie lyrickej poézie na spoločenskú, prírodnú, reflexívnu a ľúbostnú. Prelínanie druhových princípov – <i>lyricko-epická báseň</i> Konštruovanie nových literárnych poznatkov: metonymia a básnická otázka. Identifikovať v literárnej ukážke metonymiu. Definovať ju ako druh trópu, ako prenesenie pomenovania na základe súvislosti (vecnej alebo logickej). Identifikovať v literárnom texte básnickú otázku, definovať ju ako otázku, ktorá napriek opytovacej intonácii obsahuje tvrdenie, záver. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia	Žiak vie : -vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia -vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky -zaradiť lyrický text k spoločenskej, prírodnej, reflexívnej alebo ľúbostnej lyrike -v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky -sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne -porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne a určiť ich spoločné znaky -verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu -pri interpretácii správne používať literárne pojmy -identifikovať znaky lyrickej poézie -vyjadriť vlastný postoj, názor na potrebu boja za národnú a sociálnu slobodu -vyjadriť bezprostredné pocity z čítania básne -charakterizovať vzťah básnika k domovu podľa veršov,	OSR MkV ENV TPPZ	HUV TSV VYV GEO ETV DEJ NAV

<p>umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu</p> <p>Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie literárneho textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Analyzovať texty lyrických textov podľa tematiky, bližšie určiť druh lyriky (ľúbostná, prírodná, spoločenská, reflexívna). Znalosť literárnych pojmov aplikovať v práci s literárnym textom. Analýza vonkajšej kompozičnej výstavby textu a jej pomenovanie literárnoteoretickými termínmi. Vyhľadávať v literárnom texte známe umelecké štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickým termínom. Vyhľadať básnickú otázku, vysvetliť jej funkciu a význam v konkrétnom texte. Tvorit' texty s využitím básnickej otázky. Vyhľadať v ukážke metonymiu, vysvetliť jej vecný význam, porovnať účinnosť oboch podôb. Pokus o tvorbu vlastnej metonymie. Porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne, vyhľadať spoločné znaky. Komparatívna analýza textu – porovnanie lyrického textu s veršovaným a neveršovaným epickým textom, vysvetlenie funkcie umeleckých prostriedkov v jednotlivých literárnych druhoch. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Stvárniť vlastný zážitok z prechádzky po prírode (vianočnú atmosféru a pod.) formou lyrickej výpovede s využitím jazykových umeleckých prostriedkov.</p>	<p>v ktorých</p> <p>opisuje svoju vlasť a svoj domov -porovnať básne Janka Kráľa, Andreja Sládkoviča, Sama Chalupku a Jána Bottu, ich spoločné znaky a hlavné rozdiely</p> <p>-vedieť vyjadriť tému a obsah ódy, v ktorej autor vyjadruje svoj obdiv, nadšené city k určitej skutočnosti -porovnať tému, hlavnú myšlienku a básnickú formu Bottovej a Mickiewiczovej ódy -chápať Hviezdoslavove Krvavé sonety ako myšlienkovú / reflexívnu/ lyriku -vie charakterizovať sonet ako lyrickú básnickú formu -vie charakterizovať aforizmus ako stručný výrok, ktorý obsahuje vtipnú myšlienku a vysvetliť ju -vie charakterizovať epitaf ako lyrický žáner</p>		
<p>LYRICKÁ POÉZIA - ŽÁNRE</p> <p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov</p> <p>Konstruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov óda, sonet, príležitostná báseň, hymna, aforizmus, epigram, epitaf .</p>	<p>Žiak vie</p> <p>-na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru: modlitba, óda, sonet, príležitostná báseň, hymna, epitaf. -vyabstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku -plynulo čítať lyrický text, frázovať ho v súlade s osobným</p>	<p>MV ENV MkV TPPZ REV</p>	<p>OBN GEO HUV DEJ ETV</p>

B. Čítanie a interpretácia textu

Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Frázovanie básnického textu.

Analýza kompozičnej výstavby textu, pomenovať literárnoteoretický-
mi termínmi jednotlivé časti vonkajšej kompozície lyrického textu.
Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie

literárneho textu.

Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v texte modlitby.
Vyhľadávať v literárnom texte známe štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickými termínmi.
Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu.

Vyhľadávanie informácií o pôvode ódy a sonetu a význame slova v informačných zdrojoch.
Pokus o vlastnú tvorbu – napísať príležitostnú báseň, epitaľ a pod.
Pokus o napísanie vlastnej ódy – formou oslavnej básne sa vyjadriť

k významnej udalosti z vášho školského života.
Epická báseň - zaradenie k náležitému literárnemu druhu, charakterizovať

ju podľa hrdinu, témy a podľa prístupu autora k realite.

SYLABICKÝ VERŠOVÝ SYSTÉM –

A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu veršový systém sylabický.

Identifikovať v literárnej ukážke rytmický základ ľudových piesní,

dokumentovať poučenie o rytme ako základnom znaku viazanej umeleckej reči na príkladoch ľudových piesní, identifikovať združený

vnímaním

-verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu

-všímať si formálne znaky lyrickej poézie, stavbu verša, rytmus,

rým a jej priblíženie sa k ľudovej slovesnosti

-vybrať z textu umelecké obrazy, ktoré symbolizujú silu

slovenského národa

-na základe prečítania básne sformulovať záver o ideovom zámere

básnika, o forme básne a forme, ktorou realizoval svoje myšlienky

-v priebehu čítania alebo voľnejšieho prerozprávania textu básne

Nehaňte ľud môj sa vyjadrovať aj neverbálnymi spôsobmi / mimikou, gestikuláciou /

- identifikovať význam básnickej otázky a vie ju prečítať

so správnou intonáciou opytovacej vety

- sformulovať odkaz Mickiewiczovej Ódy na mladosť a konkrétne

charakterizovať vlastnosti mladých ľudí potrebné na naplnenie ich poslania

- z textu vybrať a pomenovať umelecké prostriedky

-sformulovať poučenie o óde ako oslavnej básni vyznačujúcou sa

neobyčajnou nadnesenosťou a pátosom

-charakterizovať sonet ako lyricnú básnickú formu skladajúcu sa

zo 14 veršov zoradených do strof 4+4+6

-dokázať v Hviezdoslavových Krvavých sonetoch nájsť presah a

charakterizovať ho ako nezhodu medzi rytmickým a vetným

členením veršov

-vysvetliť vznik symbolov na základe zaužívaného / ustáleného/ označenia, keď autor nepomenúva veci priamo, ale prostredníctvom

určitých znakov – symbolov

VYV

	<p>rým ako najčastejší. Na základe pravidelného počtu slabík vo verši vyvodit' pojem sylabický verš a pojem intonačnej prestávky.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu Čítanie s porozumením a interpretácia textu.</p> <p>Hlasné čítanie s dôrazom na intonačnú prestávku. Porovnávanie ľudových piesní s autorskou poéziou.</p> <p>V práci s literárnym textom vyhľadať a pomenovať rým.</p> <p>Tvorenie veršov s rovnakým počtom slabík, tvorenie rýmov, pokus o napísanie vlastnej básne.</p> <p>Vyhľadávať a spracovať informácie o najvýznamnejších štúrovských básnikoch, o ich vzťahu k ľudovej slovesnosti a o význame štúrovej poézie pri upevňovaní národného povedomia a tvorbe národnej literatúry.</p>	<p>-vymedziť pojem aforizmus ako stručný výrok, ktorý obsahuje vtipnú myšlienku a vedieť ho vlastnými slovami vysvetliť</p> <p>-vymedziť pojem epigram ako satirickú báseň s prekvapujúcou pointou</p> <p>-vymedziť pojem epitaf, všímať si vnútornú kompozíciu a umelecké jazykové prostriedky, ktoré básnik používa</p> <p>Žiak vie :</p> <p>-vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša</p> <p>-porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne</p> <p>-predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu</p> <p>-vyznačiť usporiadanie rýmov a pomenovať združený, striedavý, obkročný rým</p> <p>-v integrovanom informačnom systéme vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy</p> <p>-vyhľadať, spracovať, prezentovať získané informácie.</p> <p>-vysvetliť vzťah štúrovej poézie k ľudovej tvorbe s využitím medzipredmetových vzťahov – dejepis</p> <p>-zaujať hodnotiace stanovisko k prečítanému básnickému textu a primeraným spôsobom ho vyjadriť, prípadne aj obhájiť v triede</p>		
<p>Epika a epické žánre 1. Román vo veršoch 2. Román v próze</p> <p>Historický román Dobrodružný a vedecko-fantastický román Dievčenský román Román zo života</p>	<p>EPIKA A EPICKÉ ŽÁNRE</p> <p>A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov</p> <p>Aplikovať pojem próza ako súčasť umeleckej literatúry.</p> <p>Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky prózy.</p> <p>Identifikovať jednotlivé rozdiely medzi prózou ako umelecky neviazanou rečou a poéziou ako umelecky viazanou rečou.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu</p> <p>Čítať prozaické texty s dôrazom na techniku čítania. Uplatňovať rôzne metódy čítania (informačné, selektívne, orientačné) na základe</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>-vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra</p> <p>-odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť</p> <p>-pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela vyhľadať jednotlivé jazykové a tematické prvky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetickej pôsobnosti diela</p> <p>-samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam</p>		

mladých ľudí
Román vo forme
denníka

30 hodín

kritérií stanovených učiteľom.

Čítať s porozumením prozaické texty.

Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu.

Analyzovať významovú rovinu prozaického textu.

Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru.

ROMÁN A POVIEDKA

A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román, poviedka a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, vedecko – fantastický, biografický, historický, dievčenský,

román zo života mladých ľudí a román vo forme denníka.

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia diely (dílógia, trilógia).

Členenie rozsiahlejšieho textu na kapitoly, rozdelenie románového príbehu na diely (dílógia, trilógia).

B. Čítanie a interpretácia textu

Čítať text s porozumením s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom), frázovať prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.

Identifikovať v danom texte rozprávača a formu vyjadrenia (on – forma, ja – forma). Na základe analýzy postáv v literárnej ukážke

určiť hlavnú postavu (postavy), vedľajšie literárne postavy, ako východisko pre charakteristiku postáv využiť ich prehovory (monológ, dialóg). Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorov-

ho umeleckého videnia a ponímania sveta. Hodnotiť konanie a mysle-

nie literárnych postáv z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vyjadrovať sa na primeranej kultúrnej úrovni.

Vyhľadať slovné druhy v časti literárnej ukážky, zistiť frekvenciu slovies, určiť ich úlohu v rozprávacom postupe.

prozaického textu

-samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe svojho názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie

Žiak vie:

-vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román

-odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť

-román vo veršoch nesie znaky rozsiahleho epického diela, autor využíva znaky viazanej umeleckej reči – verše, strofy, umelecké jazykové prostriedky

-pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela

-samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu

-samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu

a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.

-určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom

texte

-kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi

-dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru

	<p>Úloha opisu v románe. Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia dokumentovať prečítaním (citovaním, parafrázovaním) časti konkrétneho literárneho diela. Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností (dej, postava, prostredie, zameranie na čitateľa). Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Zameniť hlavnú postavu, zameniť prostredie deja, sledovať a komentovať zmenu konania vedľajších postáv, ak sa zmení charakter hlavnej postavy. Čítanie ilustrácií, získané predstavy o postave, prostredí vyjadriť aj pomocou vlastnej ilustrácie. Zostaviť dejovú osnovu – rozprávanie príbehu. Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie. Vyhľadávanie a spracovanie informácií o autoroch a dielach formou projektu, referátu. Prezentácia vo forme prednášky, powerpointová prezentácia.</p>	<p>-na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu -vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu -porovnať námet, dej, prostredie, hlavné postavy, štýl modernej vedecko – fantastickej literatúry -vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu a prerozprávať dej prečítaného úryvku -dotvoriť rozprávanie podľa vlastnej predstavy -vymedziť pojem generačný román, všímať si jazykovú stránku textu románu Červené víno -charakterizovať spoločné aj odlišné črty ukážok z románu Jana Eyrová, Džínsový denník s úryvkom Dievča s bocianímí nohami a Dieťa zo smetiaka -vyhľadať v encyklopédii, na internete informácie o autoroch románov a poviedok a prezentovať ich pre svojimi spolužiakmi -reprodukovať obsah prečítaných diel umeleckej literatúry podľa vlastného výberu</p>		
<p>Dramatické umenie Tragédia Komédia Muzikál 11 hodín</p>	<p>DRAMATICKÉ UMENIE A. Vyvodenie nových literárnych poznatkov Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov tragédia, komédia (veselohra), činohra. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov opera, opereta, muzikál. Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. Analýza drámy po kompozičnej stránke: - vonkajšia kompozícia: dejstvo, scény, výstupy; - vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.</p>	<p>Žiak vie: -vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma -vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra -pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu -abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu -zdramatizovať literárny text -charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov -vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo) -vysvetliť pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie -spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru -uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri</p>	<p>MkV OŽZ OSR TPPZ</p>	<p>DEJ HUV GEO NAV ETV TSV</p>

<p>Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvorcovia - herci, režisér, scenárista, zvukári, osvetľovači, kostyméri a iní.</p> <p>Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: premiéra, repríza, derniéra.</p> <p>B. Čítanie a interpretácia textu</p> <p>Čítanie s porozumením a interpretácia textu.</p> <p>Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu.</p> <p>Hlasné dramatizované čítanie so zameraním na moduláciu hlasu ako výraz vlastného chápania významu textu (technika dramatizovaného čítania).</p> <p>Kompozičná a stylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie jazykových prostriedkov.</p> <p>Komparatívna analýza textu, porovnávanie dramatických žánrov s epickými žánrami.</p> <p>Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým, televíznym a rozhlasovým spracovaním (napr. známej rozprávky, povesti).</p> <p>Charakteristika hlavných a vedľajších postáv.</p> <p>Formulovanie hlavnej myšlienky.</p> <p>Tvorba–transformácia literárneho textu na dramatický; zdramatizovať text niektorej literárnej ukážky v učebnici.</p> <p>Transformácia dramatického literárneho textu na prozaický.</p> <p>Transformácia textu epickej básne na veršovaný dramatický text.</p> <p>Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej drámy (návšteva divadelného predstavenia).</p>	<p>prezentácií</p> <p>dramatického textu</p> <p>-transformovať veršovaný a neveršovaný text na dramatický a</p> <p>naopak</p> <p>-charakterizovať význam Williama Shakespeara a vymenovať jeho najznámejšie tragédie</p> <p>-poznať záväznú kompozíciu klasickej drámy : expozícia, kolízia, kríza, peripetia a katastrofa</p> <p>-zdôvodniť funkciu vnútorného monológu v tragédii</p> <p>-identifikovať, čo tvorí základný konflikt komédie, kedy sa začína</p> <p>vyostrovať / J.G Tajovský : Ženský zákon /</p> <p>-porovnať ústredný konflikt Shakespeareovej tragédie s hrou Tajovského a povedať, čo majú obidve hry spoločné a v čom sa zásadne odlišujú</p> <p>-charakterizovať muzikál ako žáner hudobného divadla, ktorý je syntézou slovesného textu, hudby, spevu a tanca</p> <p>-vymenovať najznámejšie muzikály a ich tvorcov</p> <p>-sledovať zviazanosť hovoreného slova s hudbou a spevom</p> <p>-sformulovať, akú úlohu má v muzikáli tanec</p> <p>-formou krátkeho a výstižného novinového článku vyjadriť svoj názor na literárne ukážky Romeo a Júlia, Ženský zákon, Cyrano</p> <p>z predmestia</p> <p>-pokúsiť sa zahrať niektorú z ucelených častí ukážky a uvedomiť si, že postava sa prejavuje aj pomocou mimiky a gestikulácie</p>	
---	---	--

Vzdelávacia oblasť: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Učebné osnovy : ANGLICKÝ JAZYK

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Anglický jazyk				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
		4 hod./týždeň 132 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok	4 hod./týždeň 132 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu takých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Nová koncepcia výučby cudzích jazykov vychádza z kľúčových dokumentov Rady Európy a Európskej komisie, ktoré deklarujú ciele európskej jazykovej politiky. Podporujú efektívne celoživotné vzdelávanie a zdokonaľovanie interkultúrnych a jazykových zručností obyvateľstva. Rada Európy navrhla jednotlivé úrovne, ktoré má žiak dosiahnuť, a ktoré sú stanovené v Spoločnom európskom referenčnom rámci (SERR).

Vzdelávanie v cudzom jazyku na ZŠ predpokladá dosiahnutie úrovne A2, t.j. cieľom koncepcie je, aby každý žiak - absolvent ZŠ mal osvojené jazykové a rečové kompetencie zodpovedajúce tejto úrovni a stal sa „používateľom základného jazyka – počiatočná fáza (A2) nasledujúca po fáze objavovania / oboznamovania sa s jazykom (A1)“. Dosiahnutá úroveň A2 je u žiakov s IND rozšírená o novú slovnú zásobu k preberaným tematickým okruhom. Navyše sa realizujú CLIL (Content and Language Integrated Learning) hodiny nasledovne: po prebratí tematických celkov z predmetov dejepis, biológia, zemepis, jazykoveda a literatúra, matematika a vybraných prírodovedných predmetov vyučujúci anglického jazyka odučí v týchto triedach jednu opakovaciu hodinu v anglickom jazyku s využitím základnej slovnéj zásoby k danej téme v angličtine prostredníctvom pracovných listov a diskusie.

Cieľom predkladaného obsahu vzdelávania z anglického jazyka je ponúknuť učiacim sa jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v

spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Vyučovanie cudzích jazykov je prioritou našej školy, takže anglický jazyk /ďalej len ANJ/ je jeden z najdôležitejších predmetov. Vo všetkých ročníkoch sa vyučuje ako prvý cudzí jazyk. Pri vyučovaní cudzieho jazyka dbáme o rozvoj všetkých jazykových zručností (komunikácia, počúvanie a čítanie s porozumením, písanie a rozprávanie) súbežne.

Žiaci so všeobecným intelektovým nadaním končia úroveň A2 v ôsmom ročníku. V deviatom ročníku sa venujeme upevňovaniu a prehĺbovaniu úrovne A2 a postupne slovnou zásobou prechádzame do úrovne B1.1.

V 7., 8. a 9. ročníku je posilnené vyučovanie jednou vyučovacou hodinou, ktorá je využívaná na rozvoj komunikačných zručností, čítania a počúvania s porozumením, prehĺbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva a CLIL hodiny.

2. Ciele

Všeobecným cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním je podnietiť harmonický rozvoj ich osobnosti, aby sa naučili čo najefektívnejšie zhodnocovať a ďalej rozvíjať svoje nadanie, aby pracovali samostatne, tvorivo a so záujmom a aby sa optimálne adaptovali na prostredie rôznorodého sociálneho kontextu. Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať zodpovednosť žiakov za vlastné učenie a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť svoje schopnosti a osobnosť v súlade so svojimi možnosťami, vypestovať si primerané sebavedomie i reálne sebahodnotenie, upevniť motiváciu a pripraviť sa tak na vyššie sekundárne vzdelávanie.

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním možno sformulovať nasledovne:

- osvojiť si a využívať efektívne stratégie nadobúdania poznatkov vrátane tvorivého učenia sa,
- nadobudnúť základné všeobecné vzdelanie prostredníctvom vyhľadávania, osvojovania i samostatného spracúvania a vytvárania informácií a poznatkov,
- primerane rozvinúť vôľové a motivačné vlastnosti, vrátane záujmu a potreby učiť sa aj mimo školy,
- poznať a primerane hodnotiť vlastné pozitíva i negatíva a toto poznanie využívať pri rozhodovaní,
- aktívne tvoriť v oblasti svojich záujmov a prezentovať výsledky tejto činnosti,
- nadobudnúť adekvátnu úroveň komunikačných spôsobilostí,
- naučiť sa pracovať samostatne, ale i spolupracovať v tíme,
- vedieť na primeranej úrovni prezentovať svoje poznatky a názory a vedieť ich obhájiť,
- mať zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu,
- rešpektovať druhých, akceptovať ich duchovno-kultúrne hodnoty, byť tolerantný,
- byť si vedomý svojich práv, ale aj práv tých druhých a rešpektovať vzájomnú súvislosť
- práv a povinností.

Vzdelávaním v oblasti Jazyk a komunikácia sa dosahujú tieto čiastkové ciele:

- osvojenie si vedomostí a spôsobilostí, ktoré umožnia vzdelávať sa po celý život a zaujať aktívne miesto v sociokultúrnom prostredí,
- príprava na zodpovedné občianstvo, participovanie na rozvoji demokratickej spoločnosti,
- pluralizmus a kultúrnu otvorenosť,
- zaručenie rovnakých šancí a sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopenie jazyka ako zjednocujúceho činiteľa národného spoločenstva, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa, a zároveň ako dôležitého prostriedku celoživotného vzdelávania,
- vnímanie a postupné osvojovanie si jazyka ako bohatého mnohotvárneho nástroja získavania a odovzdávania informácií, vyjadrovania vlastných postojov a názorov,
- zvládnutie základných pravidiel medziľudskej komunikácie v konkrétnom kultúrnom prostredí, nadobudnutie pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutie pozitívneho vzťahu k slovesným umeleckým dielam, k literatúre a ďalším druhom umenia, ktoré vychádzajú z umeleckých textov, k vlastným čitateľským zážitkom,
- rozvíjanie emocionálneho a estetického cítenia a vnímania,
- pestovanie vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami,
- zvyšovanie jazykovej kultúry osvojením si normy spisovného jazyka, kultivovanie ústnych i písomných jazykových prejavov,
- podpora sebadôvery.

Cieľom vyučovania ANJ na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa na úrovni A2. Znamená to nielen oboznámenie sa s jazykom, ale aj aktívne využívanie základných komunikačných nástrojov. Žiaci budú uplatňovať rečové zručnosti v hovorení a počúvaní, písomné zručnosti pri počítačovej komunikácii a dopisovaní. Dôraz kladieme aj na pravidelné čítanie beletrie a odbornej literatúry na veku primeranej úrovni.

Hlavným cieľom vyučovania ANJ je, aby žiaci

- ❖ dostali pevné základy a na nich budovali svoje rečové zručnosti tak, aby ich mohli použiť v praxi,
- ❖ boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu,
- ❖ sa naučili používať rôzne doplňujúce materiály na štúdium a vedeli pracovať so slovníkmi,
- ❖ mali schopnosť uplatniť svoje vedomosti z funkcie jazyka, t.j. vedeli sa dorozumieť v rôznych komunikačných situáciách v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t.j. aby
- ❖ mali primerané znalosti gramatiky,
- ❖ vedeli adekvátne reagovať na každú tému bez strachu a napätia.

3. Kompetencie

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním má osvojené v zásade tie isté kľúčové kompetencie ako ostatní žiaci.

Konkrétne:

a) Kompetencia celoživotne sa vzdelávať:

- uvedomuje si potrebu autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- vie reflektovať proces vlastného učenia a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- vie kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové
- možnosti.

b) Sociálno-komunikačné kompetencie:

- pri získavaní, spracúvaní a odovzdávaní informácií rôzneho typu používa všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, primerane používa odborný jazyk,
- komunikuje v materinskom jazyku a vie sa dorozumieť v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.

c) Kompetencia uplatňovať matematické myslenie a základné poznávacie schopnosti v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (modely, vzorce, štatistiku, diagramy, grafy, tabuľky),
- získal základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožňujú robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

d) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti pre prácu s počítačom ako predpoklad ďalšieho rozvoja spôsobilostí v tejto oblasti,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou pomocou IKT,
- na PC vie vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- vie na PC nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- využíva IKT pri vlastnom vzdelávaní,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a riziká, ktoré sú spojené s používaním internetu a IKT.

e) Kompetencia riešiť problémy:

- pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je pripravený získavať a využívať rôzne, aj inovatívne postupy, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich riešení,
- vie rozpoznať klady i zápory jednotlivých riešení a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady riešiť konflikty konštruktívne a kooperatívne.

f) Občianske kompetencie

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

g) Sociálne a personálne kompetencie

- uvedomuje si vlastnú identitu a buduje si svoju samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- ciele a priority si stanovuje v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde vie tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- vie odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v osobných vzťahoch,

h) Pracovné kompetencie

- vie si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny,
- vie získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

i) Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- chápe princípy podnikania a vie zvážiť svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- je schopný inovovať zaužívané postupy riešenia úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v pracovných činnostiach, ale aj v každodennom živote.

j) Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa jej prostriedkami

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- orientuje sa v umeleckých druhoch a štýloch a rozumie ich hlavným vyjadrovacím prostriedkom,
- základnými prostriedkami výtvarného a hudobného umenia sa vie vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrno-historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a uplatňuje ich,
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

A. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učitelia sa rozvíjajú všeobecné kompetencie tak, aby dokázali:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií a pritom používať internet, využívať časopisy, noviny, televíziu,
- pochopiť zámer zadanej úlohy, vedieť učiť sa správnou formou a ľahko si pamätať
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

B. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiteli sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

1. Jazyková kompetencia

Učitelia sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíjajú tak, aby dokázali používať:

- slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie komunikačných potrieb rozličného charakteru,
- vetné modely a vedel spontánne komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- rozšírený repertoár naučených slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- základné gramatické štruktúry cudzieho jazyka.

2. Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržiavať a rozvíjať spoločenskú konverzáciu prostredníctvom bežných výrazov.

3. Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- funkčne využívať jazykové prostriedky na získavanie informácií, na vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátko rozhovoru,
- používať konektory na spájanie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede.

4. Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

A. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel väčšine bodov v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel väčšine pokynov informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

B. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- dokázal vyhľadať konkrétne informácie v printových materiáloch, akými sú napríklad jednoduché novinové články, prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,
- pochopil konkrétne informácie v písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,

- porozumel osobným listom,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v časopiseckých textoch.

C. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať rozličné osobné listy,
- zaznamenať krátky odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- vhodne spájať vety konektormi,
- opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

D. Ústny prejav –

D1. dialóg

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,
- používať zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

D2. monológ

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- rozprávať o každodenných praktických otázkach,
- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,
- vyrozprávať príbeh, podať opis udalostí a činností, zážitkov zo školy a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

5. Prierezové témy

A. Regionálna výchova

- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach anglicky hovoriacich krajín

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie, vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie ostatných
- naučiť sa uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva, názory a potreby ostatných

- pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrna výchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
- orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty v vzájomnom obohatení seba i druhých
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- osvojovať si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia ...
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova

- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém, vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k estetickým hodnotám prostredia
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiadúce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie

- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Mediálna výchova

- uvedomovať si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob ich jeho formovania a prezentácie
- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a zmysluplne sa v ňom orientovať selektívne využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä osvetovú a výchovno-vzdelávaciu
- kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, čo pozitívne ovplyvňuje osobnostný a sociálny rast
- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času
- získať predstavy o úlohe médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne, poznať regionálne médiá
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci a samostatne tvoriť mediálne produkty / príspevky do školského rozhlasu, na školské webové stránky a podobne /

G. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- oboznámiť sa s funkciou, obsahom a formálnou úpravou písomností osobnej agendy a spôsobom ich tvorby
- vyhľadávať problémy, klásť otázky, formulovať a overovať hypotézy
- na základe získaných informácií a údajov formulovať jednoduché závery
- naučiť sa na úrovni obhajovať svoje tézy, myšlienky a názory, adekvátne komunikovať, reagovať na otázky a argumentovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektov, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s dlhodobým perspektívnym cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Žiaci by mali byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a zručnostiach :

- osvojiť si životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- pomenovať základné znaky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
- uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu, zaujať kritický postoj k informáciám poskytovaných reklamou
- uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu, vyhľadať ich v médiách
- uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň jednotlivca
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí

6. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa

- vytvára atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu,
- využíva a motivuje sa chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť,
- zohľadňujú sa potreby dieťaťa a hlavne mu umožňujú učiť sa všetkými zmyslami,
- dieťa sa naučí reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

Metódy práce:

- Komunikatívne metódy - vyberajú sa také jazykové prvky, aby v každom štádiu učenia umožňovali adekvátne viesť rozhovor, dialóg a primeranú komunikáciu. Žiaci si osvojujú modelové vety, frázy, gramatické javy v komunikácii, taktiež si rozširujú slovnú zásobu pri tvorení dialógov a monológov. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, blahoželanie, jednoduchý telefonický rozhovor, ilustrované rozprávky a príbehy.
- Fixačné metódy – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej

literatúry, domáce úlohy). Prebiehajú formou hry, nácviiku piesní, práce s internetom, súťaží, domácich prác ...

- Motivačné metódy – slúžia na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).
- Expozičné metódy - využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Z nich najmä rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), besedu (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračnú metódu (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipuláciu s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).
- Problémové metódy – napr. heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, tematika, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Vypracovávanie projektov s uplatnením medzipredmetových vzťahov.
- Aktivizujúce metódy – najmä diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda “role –play“ (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- Audio - lingválna metóda - oboznamovanie sa s jazykom počúvaním a verbálnym napodobňovaním.
- TPR (Total Physical Response) - do činnosti sa zapája , čo najviac zmyslov, pričom sa využíva pohyb. Pri tejto metóde sa rovnomerne stimulujú obidve časti mozgu, čím sa zvyšuje efektívnosť vyučovania - krátke dramatizácie textov (tvorba scénok a krátkych divadelných útvarov s jednoduchými rekvizitami).

Dôraz kladieme na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie). U žiakov s IND je práca s textom obohatená o čítanie beletrie v anglickom jazyku (poviedky, skrátené verzie známych diel, a pod.), diskusia o nich a ich reprodukcia.

Formy práce:

- individuálna
- skupinová
- práca vo dvojiciach
- prezentácia projektov

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch:

- kmeňové triedy
- učebne s interaktívnou tabuľou
- počítačová učebňa
- mimoškolské priestory

7. Učebné zdroje

S výučbou anglického jazyka sa začína už v 1. ročníku. V každom ročníku sa ráta s odlišnou úrovňou ovládania daného jazyka. Výber učebníc bol prispôsobený žiaducemu progresu v danom ročníku.

- učebnice
- pracovné listy
- metodické knihy pre učiteľov
- internet (rôzne edukačné webové portály)
- IKT zdroje: edukačné CD-rom, DVD, e-Beam tabuľa
- jazykové časopisy (Ufin, Friendship, Hello...)
- cudzojazyčné výkladové a prekladové slovníky a slovníky pre deti
- audiovizuálny materiál (CD, kazety, videá, plagáty a obrázkový materiál, knihy,...)

Používané učebnice:

5. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 2 (third edition). Oxford University Press, 2008. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-7971/18998:3-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 2 (third edition). Oxford University Press, 2008.

6. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 3 (third edition). Oxford University Press, 2008. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24749:4-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 3 (third edition). Oxford University Press, 2008.

7. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 4 (third edition). Oxford University Press, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24751:5-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 4 (third edition). Oxford University Press, 2009.

8. ročník:

Hutchinson, Tom: Project, Student's Book 5 (third edition). Oxford University Press, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR č. 2011-8600/24752:6-919)

Hutchinson, Tom – Pelteret, Cheryl: Project, Pracovný zošit 5 (third edition). Oxford University Press, 2009.

9. ročník:

Keďže v šk. roku 2012/2013 trieda žiakov s VIN nie je otvorená, učebnice pre deviaty ročník sa budú riešiť priebežne počas roka a informácie budú doplnené k začiatku šk. roka 2013/2014.

8. Hodnotenie

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov je založené prevažne na diagnostikovaní pokrokov v osobnom rozvoji. Využívajú sa rôzne formy hodnotenia učiteľom, spolužiakmi i sebahodnotenia, čo umožňuje prostredníctvom pozitívnej motivácie zvýšiť vlastnú angažovanosť žiaka v jeho výkonoch. Hodnotenie musí byť objektívne, spravodlivé, so zohľadnením individuality toho ktorého nadaného žiaka, aby napomáhalo jeho výkonovému i osobnostnému rozvoju

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chváľitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5). Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy práce žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Metodického pokynu č. 22/2011 príloha č.2, ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenie daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete anglický jazyk. Žiaci s poruchami učenia majú možnosť pri písomných prácach využívať určené pomôcky (gramatické tabuľky, prehľady časov...), často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Pri písaní školských písomných prác sa hodnotí len obsah písomných prác, nehodnotí sa pravopis ani úprava. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zvaží, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Predmet hodnotenia a klasifikácie:

- osvojenie poznatkov o fonetickej, fonologickej, morfolologickej, syntaktickej stavbe jazyka, o význame slov a o ich stavbe
- osvojenie pravopisnej normy
- osvojenie návyku spisovnej výslovnosti
- osvojenie a prehĺbenie rečových zručností - počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením ústny a písomný prejav
- osvojenie princípov štylizácie a kompozície súvislých ústnych i písomných jazykových prejavov
- osvojenie a prehĺbenie slovnej zásoby tematických okruhov
- používanie rečových zručností v každodenných situáciách

Pri kontrole a hodnotení žiakov budeme využívať formy:

- **verbálna forma** – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka vyvolaného učiteľom;
- **písomná forma** – osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými krátkymi previerkami, testami na konci jednotlivých tematických celkov, školskými písomnými prácami;
- **praktické aktivity** – tvorba samostatných textov, projektov a ich prezentácia podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
- **práca s textom** – vyhľadávanie a dopĺňanie informácií, hľadanie a oprava chýb (gramatických i významových) apod.

Hodnotenie ústneho prejavu:

Výborný (1) – splnil komunikačný zámer, má správnu výslovnosť, náležitú intonáciu, využíva celý rozsah požadovanej slovnej zásoby a správne uplatňuje gramatické pravidlá.

Chváľitebný (2) – s miernym usmernením dokáže splniť komunikačný zámer, občas má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti a používaní gramatických pravidiel. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné a bez väčších nedostatkov.

Dobrý (3) – pod vedením učiteľa dokáže splniť komunikačný zámer, po upozornení s učiteľovou pomocou dokáže opraviť nedostatky (nepresnosti) vo výslovnosti a gramatických pravidlách. Nedokáže v plnom rozsahu využívať slovnú zásobu. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Dostatočný (4) – ani s usmernením nedokáže úplne splniť komunikačný zámer, má vážne nedostatky v správnosti, presnosti, vo výslovnosti a uplatňovaní gramatických pravidiel. Nevie využiť väčšinu požadovanej slovnej zásoby.

Nedostatočný (5) – nedokáže splniť komunikačný zámer ani s pomocou učiteľa, ústny prejav je nepresný a nesprávny. Nevie uplatniť gramatické pravidlá a požadovanú slovnú zásobu.

Hodnotenie písomných prác:

1. školské písomné práce – hodnotíme gramatickú, štylizáciu a pravopisnú stránku i grafickú úpravu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Nácvikové slohové práce píšeme podľa potreby a nie sú klasifikované. Školské písomné práce sa píše v škole. Časová dotácia na školskú písomnú prácu sú tri vyučovacie hodiny:

- príprava, písanie konceptu
- písanie kontrolnej slohovej práce,
- oprava a analýza chýb.

Školské písomné práce hodnotíme nasledovne:

Výborný (1) – žiakov písomný prejav je v súlade so zadanou témou, má znaky originality a kreativity. Jeho grafický prejav je estetický, pravopis a gramatické pravidlá sú správne. Využíva celý rozsah slovnej zásoby.

Chváľitebný (2) – žiakov grafický prejav je prevažne estetický, dokáže splniť zadanú tému, text vykazuje menšie znaky kreativity a originality. Nemá vážne nedostatky v pravopise a gramatických pravidlách. Dokáže uplatniť širokú škálu požadovanej slovnej zásoby.

Dobrý (3) – žiakov písomný prejav je v súlade so zadanou témou bez originality a kreativity. Text vykazuje častejšie nedostatky v pravopise a uplatňovaní gramatických pravidiel. Grafický prejav je menej estetický. Nedokáže v plnom rozsahu využívať slovnú zásobu.

Dostatočný (4) – pre malý rozsah slovnej zásoby a slabú orientáciu v gramatických pravidlách a pravopise žiak nedokáže splniť zadanú tému. Grafický prejav je málo estetický, nesúrodý.

Nedostatočný (5) – žiakov písomný prejav je nesprávny, nepresný, nevie splniť zadanú tému pre veľmi vážne nedostatky vo vedomostiach. Grafický prejav je na veľmi nízkej úrovni.

2. kontrolné práce – v každom ročníku po prebraní a zopakovaní daného učiva sa píše kontrolná práca vo forme krátkych previerok a testov z lekcí. Ďalej sa píše vstupná previerka (opakovanie učiva z predchádzajúceho ročníka) a výstupná previerka (zhrnutie poznatkov z daného ročníka). Kontrolné práce hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslicou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných prác:

100% - 90% = 1

89% - 75 % = 2

74% - 55 % = 3

54% - 40 % = 4

39% - 0% = 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie cudzích jazykov.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

3. projekty - hodnotíme gramatickú, štylizačnú a pravopisnú stránku i grafickú úpravu, plus ústnu prezentáciu projektu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Projekty si žiaci pripravujú doma po predchádzajúcej podrobnej inštrukcii od učiteľa a vzájomne dohodnutých podmienkach.

V rámci predmetu anglický jazyk sú predmetovou komisiou stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných školských písomných prác, ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie školských písomných prác v 7. ročníku

počet: 1

výber z tém dohodnutých v rámci predmetovej komisie; slohový útvar: rozprávanie

Počet a zameranie školských písomných prác v 8. ročníku

počet: 1

výber z tém dohodnutých v rámci predmetovej komisie; slohový útvar: rozprávanie s prvkami opisu

Počet a zameranie školských písomných prác v 9. ročníku

počet: 1

výber z tém dohodnutých v rámci predmetovej komisie; slohový útvar: rozprávanie s prvkami opisu

Postupy a zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

Hodnotenie musí byť:

- zrozumiteľné a jednoznačné
- pedagogicky zdôvodniteľné
- odborne správne
- porovnateľné sa danými kritériami hodnotenia žiaka
- vždy doložiteľné, učiteľ musí viesť evidenciu o každom hodnotení žiaka

Používané skratky:

FIG – finančná gramotnosť

SJL- slovenský jazyk a literatúra

VYV- výtvarná výchova

INF- informatika

DEJ- dejepis

NAV- náboženská výchova

GEO- geografia

BIO- biológia

HUV- hudobná výchova

FYZ- fyzika

TSV – telesná výchova

MkV- multikultúrna výchova

MV- mediálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ENV- environmentálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

DV – dopravná výchova

VIN – všeobecné intelektové nadanie

5.ročník

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť -rodina, vzťahy v rodine -osobné údaje -tlačivá, dokumenty -národnosť, štátna príslušnosť	10	sex, birthplace, first name, surname, schoolboy, schoolgirl, student, pupil, postcode, member, daughter, son, girlfriend, boyfriend, husband, wife, relative, teenager, great grandfather; date, home town, postcode, e-mail, address, form, information, passport, identity card, male, female, fill in, spell, complete, driving licence, visa, certificate; country/nationality: Britain/British, the USA/American, Greece/Greek, Italy/Italian, Germany/German, Canada/Canadian, Russia/Russian, Poland/Polish, Spain/Spanish, Hungary/Hungarian, France/French, Brazil/Brazilian, Sweden/Swedish, China/Chinese...
3.Ludské telo, starostlivosť o zdravie -fyzické charakteristiky -hygiena	10	head: face, nose, eyes, ears, mouth, lips, tooth/ teeth body: arms, hands, fingers, shoulder, legs, knee, foot/ feet; what does she/he look like?, good, bad, thick, thin, tall, short, young, old, hair – long, short, wavy, curly, straight
4.Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky -osobná doprava -príprava na cestu a cestovanie	10	ticket, check passport, suitcase, trolley, airport, caravan, tent, pack/unpack, luggage, check-in desk, airport; dangerous, journey, omnibus, railway; single/double/twin room, full/half-board, B&B; seaside resort, sunbathing
6.Človek a príroda -zvieratá/fauna -počasie -klíma	15	meerkats, the natural world, animals- mammals, birds, reptiles, amphibians, warm-blooded, cold-blooded, animal species, animals that hibernate in winter, dangerous animals, wild animals, insects, animals in Zoo, protection of animals, tail, wing, nest, farm animal, wildlife park, nocturnal animal; wet, dry, warm, hilly, cool, cold, hot, sunny, windy, cloudy, stormy, foggy, deep, flat, weather
7.Voľný čas a záľuby -rozhlas, televízia -kultúra, jej vývoj a vplyv na človeka	12	serial series, episode, newspaper, magazine, , story, article, pantomime, play, pop concert, radio, cartoon, comedy, actor, actress, on TV, entertainment, quiz show, soap opera, police drama, reality show, chat show, news, sports programmes, learn lines, scene, outdoors, documentary, adventure film, horror film, sci-fi film, musical; international, star (verb), silent movie, film director, thriller, appear, scene, character, secret agent, plasticine, ancient Greece/Rome, (open-air) theatre, amphitheatre, audience, semi-circular shape, stage, playwright, performance, subtitles, dubbing
8. Stravovanie -stravovacie návyky -príprava jedál -mäso a masové výrobky -zelenina a ovocie -nápoje -cestoviny a múčne výrobky -mliečne výrobky -kultúra stolovania -stravovacie zariadenia	20	fast food, restaurant, be hungry, thirsty, eat, drink, cook, meat, sausages, egg, chicken, hot dog, vegetable, bean, pepper, onion, mineral water, coffee, fruit juice/salad, lemonade, pour, have a drink eating habits, starter, main dish, delicious, taste, lay the table, wash the dishes, have a snack, pork, beef, turkey, bacon, ham, sandwich, seafood, strawberry, grapes, grapefruit, pineapple, plum, apricot, peanut, melon, raspberries, cherries, black currants, lettuce, cauliflower, celery, mushroom, cabbage, cream, yoghurt, soft drink, syrup, tonic, milkshake, beer, wine, coke, ice tea, pie, dessert, flour, loaf of/fresh bread, piece, margarine, cake, pancake, pizza, spaghetti, pasta, mix, oven, knife, bowl, fork, tray, saucepan, frying pan, peel, chop, fry, boil, slice, mashed potatoes, mixture, grated cheese; loaf, cup, packet, glass, tin, bar; meal, breakfast, lunch, school canteen, dinner, vegetarian, main course, dessert, supper; sweetcorn, maize, avocado
9.Multikultúrna spoločnosť	10	collect, decorate, ornament, mistletoe, holy, invite,

-cudzojazyčná komunikácia -rodinné sviatky -štátne a cirkevné sviatky		invitation, party, organise, entertainment, picnic, barbecue, polite, Thanksgiving, feast, pumpkin pie, school holidays, festivals, Christmas pudding, chocolate Easter eggs, decorations, make a wish, presents, decorate Christmas tree...
10.Obliekanie a móda -základné druhy oblečenia	12	T-shirt, shirt, jeans, trousers, cap, skirt, shoes, jumper, dress, hat, jacket, clothes, trainers, sandals, shorts, pullover, coat, sweater, boots, slippers, night shirt, pyjamas; get dressed, put on, take off, wear, go with
13.Krajiny, mestá a miesta -geografický opis krajiny -krajiny a svetadiely -moja krajina, moje mesto	13	America, Europe, Africa, Antarctica, Australia, Asia, north/south pole, mountain, forest, hill, valley, cliff, beach, island, tunnel, bridge, canal, river, airport, city, .city centre, capital city, bank of the river, town hall, equator, hemisphere, climate, land, ocean, sea, be situated to, in the north/south, in the centre, on the coast, natural resources, subtropical, arctic, mild
18.Veda a technika v službách ľuďstva -technické vynálezy -vedecký pokrok	2	measure, mobile phone, watch, stopwatch, ruler, alarm clock, hourglass, sundial, thermometer, scales
20.Slovensko -geografické údaje -história -turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	7	area, spread, border, population, inhabitants, region, hometown, district, industry, road, street, prime minister, head of the state/president, memorial/monument, east, west, south, north, originate, history, sightseeing, produce, state, government, capital city, flag
21.Krajina, ktorej jazyk sa učím -geografické údaje -história -turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	11	area, spread, border, population, inhabitants, region, district, industry, road, street, head of the state/president, memorial/monument, east, west, south, north, originate, history, sightseeing, time zones, produce, state, government, capital city, federal capital, “stars and stripes”, flag, settler

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: piaty – žiaci s VIN				Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne / 132 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Rodina a spoločnosť	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Tlačivá/dokumenty Národnosť a štátna príslušnosť	Neurčitý a určitý člen, radové číslovky, dátumy	Upútať pozornosť Opísať seba a svoju rodinu Dokázať rozoznať základné frázy týkajúce sa rodiny a jej okolia Vyplniť jednoduchý formulár Vedieť používať radové číslovky a tvoriť dátumy Poznať základné použitie určitého a neurčitého člena	OSR - sebaopoznávanie a sebareflexia, vzťahy v rodine a medzi ľuďmi	OBN DEJ ETV/NAV FIG	
Rozoznávať základné slovné spojenia týkajúce sa ľudského tela	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky Hygiena a starostlivosť o telo	Slovesá <i>to be, have got...</i>	Pomenovať základné časti ľudského tela a vedieť opísať výzor človeka Vedieť používať slovesá <i>to be, have got...</i>	OŽZ - ochrana života človeka a jeho zdravia, hygiena a starostlivosť o telo TPPZ - príprava a prezentácia projektu	BIO FYZ CHEM TSV	

<p>Vypočít' a podať informácie</p>	<p>Doprava a cestovanie Krajina, ktorej jazyk sa učím Slovensko</p>	<p>Dopravné prostriedky Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Poznávanie anglofónnych krajín a Slovenska (geografia, história, zvyky a tradície)</p>	<p>Stupňovanie prídavných mien Porovnávanie krajín pomocou <i>than, as...as</i> Predložky času Jednoduchý minulé čas pravidelných a nepravidelných slovies</p>	<p>Získať všeobecné vedomosti o anglofónnych krajinách Vedieť vytvoriť komparatív a superlatív pravidelných aj nepravidelných prídavných mien a jednoduchý minulé čas slovies Vedieť porovnať jednotlivé krajiny Vedieť používať predložky času</p>	<p>DV - vedieť sa správne orientovať a poznať základné dopravné prostriedky TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>GEO DEJ FYZ FIG</p>	
<p>Poznať ročné obdobia, druhy počasia, faunu a flóru</p>	<p>Človek a príroda Krajiny, mestá a miesta</p>	<p>Zvieratá/fauna Počasie Klíma Geografický opis krajiny Krajiny a svetadiely Moja krajina, moje mesto</p>	<p>Stupňovanie prídavných mien</p>	<p>Ovládať bohatú lexikológiu fauny. Vedieť opísať počasie v krajine Vedieť vytvoriť komparatív a superlatív pravidelných aj nepravidelných prídavných mien</p>	<p>ENV - rozvíjanie spolupráce pri ochrane a tvorbe životného prostredia TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>BIO GEO OBN</p>	

<p>Vyjadriť svoju schopnosť, predstaviť svoje záľuby</p>	<p>Voľný čas a záľuby</p>	<p>Záľuby Rozhlas, televízia a internet Kultúra a jej vplyv na človeka</p>	<p>Príslovky frekvencie: <i>always, usually, often, sometimes, never.</i> Tvorba prísloviak z prídavných mien Frázy: <i>Let's..., Why don't we...?</i> Blízka budúcnosť - <i>going to.</i> Sloveso <i>have to/has to</i> + neurčitok sloveso <i>must</i> + neurčitok</p>	<p>Vedieť použiť príslovky frekvencie vo vetách Vedieť vytvoriť príslovky z prídavných mien a používať ich vo vetách (slovosled) Ovládať frázy spojené s voľným časom <i>Let's..., Why don't we...?</i> Vedieť vyjadriť blízku budúcnosť pomocou <i>going to.</i> Vedieť používať slovesá <i>have to, has to, must, don't have to/doesn't have to</i> vo vetách a vyjadriť svoj názor čo musím/nemusím robiť</p>	<p>OSR - sebaopoznávanie, vzdelávanie cez rozhlas, televíziu a internet MkV - poznávanie kultúry TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>SJL VYV DEJ</p>	
--	---------------------------	--	--	--	---	----------------------------	--

<p>Poznať pravidlá správnej životosprávy</p>	<p>Stravovanie</p>	<p>Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stravovania Zdravá výživa</p>	<p>Používanie <i>some/any</i> Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Vyjadrenie množstva: <i>a cup of..., a packet of...</i> <i>A bit of/a few...</i></p>	<p>Vedieť vytvoriť dialóg v reštaurácii Vedieť napísať recept Vedieť správne používať zámená <i>some, any</i> Vedieť rozlíšiť počítateľné a nepočítateľné podstatné mená, dokázať ich počítať, resp. vyjadriť množstvo, a správne ich používať vo vetách</p>	<p>OŽZ - zdravý životný štýl, správne stravovanie MkV - poznávanie kultúry stravovania, stravovacie návyky v rôznych krajinách TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>BIO GEO TSV FIG</p>	
<p>Predstaviť svoj vkus</p>	<p>Obliekanie a móda</p>	<p>Základné druhy oblečenia</p>	<p>Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare Prítomný jednoduchý a prítomný priebehový čas</p>	<p>Poznať základné frázy týkajúce sa módy, prídavné mená na opis odevu. Vyjadriť čo sa mi páči alebo nepáči. Vedieť vytvoriť a odlíšiť v používaní prítomný jednoduchý a prítomný priebehový čas</p>	<p>OSR- sebaopoznávanie MkV - móda a spôsoby obliekania v rôznych krajinách TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>VYV ETV/NAV DEJ</p>	

<p>Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach</p>	<p>Multikultúrna spoločnosť</p>	<p>Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách</p>	<p>Jednoduchý prítomný a minulý čas slovíes</p>	<p>Porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Používať pri tom jednoduchý prítomný a minulý čas slovíes</p>	<p>MkV - poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách</p>	<p>NEJ SJL DEJ ETV/NAV OBN</p>	
--	---------------------------------	--	---	--	---	--	--

6.ročník

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť -vzťahy v rodine -vzťahy medzi ľuďmi	15	uncle, aunt, nephew, niece, cousin, step-parent, step-brother, step-sister, single-parent family; old-people's home; move, lonely, accent, born, honeymoon, church wedding, wedding anniversary, maternity leave, give birth to, funeral, be close to, go out, settle, spoil, educate, be pregnant, christen, grow up, separate, split/break up, get married/divorced, die, move (house), retired, widow/-er, married, single, migrate; brilliant, fantastic, great, exciting, boring, terrible; look forward to; come round, ask sb. out, go out with; lifesaver, refugees, voluntary work
2.Domov a bývanie -zariadenie bytu/domu -spoločnosť a jej životný štýl	5	handle, jewels, library, fingerprints, butler, tailor, village, cottage, oak tree, pavement, skyscraper, robbery
3.Ľudské telo a starostlivosť o zdravie -choroby a nehody	16	plague/bubonic plague, "black death", disease, break out, flea, rat, spread, medieval, mud, outbreak, (war) wounds, famine; hurt, feel sick, headache, stomach ache, toothache, cough, sneeze, cold, flu, sore throat, hungry, painkiller, temperature, ache/pain, burn, bruise, break, injured, scratch, operation, prescription, take medicine, operation, medicine, optician, eye test; stay awake, fall asleep; emergency services, require, Accident and Emergency Department (A and E), police force, patrol, fire service, fire engine, firefighter, ambulance service, paramedic, first aid, air ambulance, coastguard, mountain rescue service, lifeboat; pupil, lens, retina, optic nerve, brain, safety goggles
4. Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky -osobná doprava	18	steering wheel, underground, cart, motorcycle, get on/in/off/out, catch, miss, go on trip/journey, zebra crossing, motorway, pavement, airport, platform, skycar, traffic jam, carry, engines, land, take off, control, cost, take, hit; pay a toll, set off, crowd, ferry
6.Ľlovek a príroda -zvieratá/fauna -počasie -človek a jeho životné prostredie -príroda okolo nás	15	migrate/migration, swallow, breed, salmon, lay (eggs), arctic tern, wildebeest, monarch butterfly; earthquake, volcanic eruption, tornado, hurricane, tsunami, flood, explosion, avalanche, lightning, forest fire, dam, crack,; time zones, meridian
9.Multikultúrna spoločnosť -zvyky a tradície v rôznych krajinách	10	original inhabitants, tribes, invasion, living conditions, languages, public holiday, historical event, annual, seasonal, commemorate, religion
11. Šport -športové disciplíny -význam športu pre rozvoj osobnosti -nové trendy v športe -fair play športového zápolenia	15	competition, beat, hit, club, hole, second-hand club, expensive, cheap, carry, running, roller-blading, canoeing, go-karting, championship, break down, racetrack, climb a mountain, fly in a balloon, ride a camel, equipment, decompose, hero, heroine, voyage, achievement, nautical mile
13.Krajiny, mestá a miesta -kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	10	go sightseeing/on a sightseeing tour, square, quarter, lane, open-air museum, store, warehouse, originate, wander, design, walk back in time, column, fountain, statue, pigeon, own, century, duke, take a ride, exhibition
14. Kultúra a umenie -druhy umenia -kultúra a jej formy -umenie -spoločnosť- kultúra	13	famous writer, join, artist, continue, childhood, respectable, victim, make a lot of money, international superstar, reporter; note, scale, melody, rhythm, beat, chord, crotchet, minim, semi-quaver, quaver, semi-breve, stave, bar, tune,
18.Veda a technika v službách ľudstva -technické vynálezy	5	The Earth, the Moon, the Sun, planet, star, spaceship, astronaut, rocket, satellite, space station, expert, exploration, electricity; solar system, galaxy, poisonous,

-vedecký pokrok		diameter, approximately, surface; spade
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím -geografické údaje	10	area, population, origins of the people, languages, capital city, largest cities, head of state, prime minister, immigrants, independent, descendants, separate, monarch, parliament, law, conquer, army, emigrate, "Union Jack", "the Big Apple", island, entertainment centre; be knighted

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: šiesty – žiaci s VIN				Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne / 132 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Rodina a spoločnosť	Vzťahy v rodine Vzťahy medzi ľuďmi	Jednoduchý prítomný čas Prítomný prítomný čas Jednoduchý minulé čas	Vedieť reagovať pri stretnutiach Vypočítať a podať informáciu Vedieť správne používať jednoduchý prítomný čas, prítomný prítomný čas, jednoduchý minulé čas	OSR - sebaopoznávanie a sebareflexia, vzťahy v rodine a medzi ľuďmi TPPZ - príprava a prezentácia projektu	OBN DEJ ETV/NAV	
Vypočítať si a podať informácie	Šport Kultúra a umenie	Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové trendy v športe Fair play športového zápolenia Vzory a ideály	Jednoduchý minulé čas Predprítomný čas <i>ever/never/just</i>	Vedieť povedať, čo som (niekedy, nikdy, práve) robil/nerobil, dokázal/ nedokázal s použitím jednoduchého minulého a predprítomného času	OŽZ - zdravý životný štýl spoločnosť a životné prostredie	GEO TSV	
Spoznávať technické vymoženosti človeka Reagovať na dianie v budúcnosti	Doprava a cestovanie Veda a technika v službách človeka	Dopravné prostriedky Osobná doprava Vedecké vynálezy Technický pokrok	Budúci čas - <i>will</i> - vyjadrenie rozhodnutia Predložky <i>in, on</i>	Vedieť vyjadriť svoje rozhodnutie do budúcnosti s použitím <i>will</i> Poznať použitie predložiek <i>in, on</i> v niektorých väzbách	DV - rôzne dopravné prostriedky TPPZ - príprava a prezentácia projektu	FYZ CHEM ETV	

Reagovať na príbeh, udalosť	Človek a príroda	Zvieratá/fauna Počasie Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás	Minulý príbehový čas Jednoduchý minulý čas	Poznať rozdiel medzi minulým jednoduchým a príbehovým časom Vedieť využiť minulé časy pri rozprávaní príbehu, udalosti	ENV - ochrana životného prostredia TPPZ - príprava a prezentácia projektu	GEO DEJ BIO	
Vypočítať a podať informácie	Krajina, ktorej jazyk sa učím Krajiny, mestá a miesta	Geografické údaje Kultúrne a historické pamiatky	Používanie členov <i>the, a, an</i> , udávanie smeru	Vedieť používať členy <i>a, an, the</i> Vedieť sa orientovať a podať informácie na mape	DV - vedieť sa orientovať v doprave, na mape OSR - rozvoj sebadôvery, celoživotné vzdelávanie	OBN GEO	
Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach	Multikultúrna spoločnosť	Cudzí jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý príbehový čas, predprítomný čas sloviess	Porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať pri tom jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý príbehový čas, predprítomný čas sloviess	MkV - poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách	GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN	

7.ročník

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie -ľudské telo -fyzické charakteristiky -charakterové vlastnosti človeka -choroby a nehody -zdravý spôsob života	10	jaw, hip, armpit, navel, forearm, knuckle, fist, calf, thigh, heel, toe, shin, bone, skeleton, brain, cheek, chin, skin, muscles, liver, lungs, eyebrow, limbs, palm, mole, freckles, medium, thin, plump, well-built; (red) blood cells, oxygen, wound, sore, bleed, painful, scratch, injury/injured, bruise, burn, break, swollen, plaster, itchy, bandage, sling, X-ray, fracture, frostbite, sprain, scratch, stiff neck, runny nose, first aid-kit, injection, fight infection, operation, doctor, accident, pharmacy, prescription, tablets, capsules, take medicine, on duty, rash, headache, cold, toothache, dentist, aspirin, cough syrup, drops, skin cream... feel dizzy, be depressed; fit, strong, exercise, rich, late, scared, tired, bored, angry, noisy, shy, naughty, quiet, intelligent, bright, patient, ambitious, nosy, obstinate, mean; fire safety check, eyesight
4.Doprava a cestovanie -dopravné prostriedky -osobná doprava	5	ambulance, racing car, mechanic, garage, petrol station, lorry, tugboat, breaker's yard, tanker
5.Vzdelávanie a práca -pracovné činnosti a profesie -celoživotné vzdelávanie -pracovné podmienky	10	factory worker, doctor, nurse, shop-assistant, policeman, postman, cook, waiter, actress/actor, taxi-driver, gardener, baker, butcher, fashion designer, lorry driver, pilot, secretary, architect, vet, flight attendant, gardener, chef, electrician, builder, cleaner, artist, soldier boring, ordinary, exciting, advertising, sensible, a waste of time, no idea, me too... fundraising, twin-school, headmaster, work experience, archaeologist, volunteer, handicapped people, community, the European Union, euro, euro zone, human rights, foreign policy, currency, member, treaty, First/Second World War, peace, prosperity, politician, sign, join, economic, the European Commission, the European Parliament, the European Court, the European Central Bank, anthem
6.Človek a príroda -počasie -klíma -rastliny/flóra -človek a jeho životné prostredie -príroda okolo nás- ochrana životného prostredia	12	endangered, tame, extinct, hibernate, extinction, wildlife park, tail, wing, beak, paw.; trees coniferous, deciduous, trunk, needles, oak, maple, willow, palm, pine, soil, lack of st., weather forecast, What is the weather like?, meteorologist, centigrade, chilly, cool, changeable, mist, mild, pouring, rainstorm, shower, breeze, mud, frost, temperature, degrees, Indian summer, region, environment, litter, waste, nature/industry, fumes, factories, acid rain, emit, power station, calm, dry, wet, continental; shine, skid, flow off, flood, evacuate, drought, global warming, ice cap, rainforest, pollution, greenhouse gases, deforestation, hurricane, typhoon, tropical storm, cyclone, fossil fuels, CO2 (carbon dioxide), release, sea level, rise, melt, cut down, cub, den, shot, blind, nature reserve, orphan, orphanage, fur, donation, hunt, hunter, kangaroo, koala, platypus, poisonous, bite, saltwater, crocodile, shark, jellyfish, cattle, diamond; sniff, shade, campaign, vandalize, vandalism
7.Voľný čas a záľuby -záľuby -internet, printové médiá -kultúra a jej vplyv na človeka -umenie a rozvoj osobnosti	12	channel, interview, viewer, local station, listener, worldwide web, surf the Internet, electronic mail, email address, dot, printed media, editor, article, paragraph, column, owner, cartoonist, freelance journalist, correspondent, journal, journalist, photographer, reporter, newsagent, page, headline, periodical, feature, gossip column, advertisement, crossword, horoscope, publish,

		show, be on, download, copy, print, switch on/off; annually, daily, weekly, monthly, independent, be crazy about, keen on; go to the cinema, go to a football match, go shopping, go to a party, go to a pop concert, stay in bed, go to a wedding, go bowling, interest, interested in, get bored, relaxed, hiking, gardening, doing crosswords, folk festivals, school club, leisure centre, parachuting, visiting theme parks, knock, escape, creep, literature, short/detective/love/adventure/horror/spy story, textbook, war novel, romance, legend, sci-fi, author, title, illustrator, character, fairy-tale, fable, writer, reader, lend, borrow, page, title; stunt double, contestant, autograph, fame, excitement, survey, on average, celebrity magazine, fiction, non-fiction, classic novel; painting
8.Stravovanie -stravovacie návyky -zdravá výživa	10	bowl of cereal, sugar, tuna, salad, jacket potato, biscuits, spinach, pumpkin, cabbage, broccoli, sardines, salmon, vegetarian, pasta, crisps, nuts, sweets, meat, slice of toast, cheese sandwich, chips, rice, bacon, eggs, butter, ham, pudding, peanuts, alcohol, bottle, tin, box, be/go on a diet, balanced diet, provide, miss, protein, carbohydrates, fibre, vitamins, minerals, fat, sweets, instead, plenty, junk food, store, iron, zinc, calcium, magnesium, phosphorus, potassium, absorb, contain, fat-soluble/water-soluble vitamins, fill sb. up
9.Multikultúrna spoločnosť -cudzojazyčná komunikácia -zblížovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	8	original inhabitants, tribes, invasion, languages, new words, new living conditions, anniversary, importance of studying languages-reasons, job, travel, study, stay abroad, translate, watch, revise, dictionary, evening classes, difficulty, better working conditions, traditions, respect, tolerate/tolerant, invite, spend; outlaw, cruel, corrupt, tax, disguise, archer, archery competition; industrial era, sunset
10. Oblečenie a móda -základné druhy oblečenia -odevné doplnky -móda a jej trendy -výber oblečenia na rôzne príležitosti	12	gloves, scarf, fur coat, knickers, underpants, bra, tights, sweatshirt, slippers, underwear, cardigan, pyjamas, uniform, swimsuit, swimming costume, moccasins, try on, do the buttons up, comfortable, baggy, tight-fitting, be grown out of something, dressed in latest fashion, be neatly dressed, accessories, jewellery, necklace, earring, ring, belt, handbag, lipstick, perfume, tie, sunglasses, watch, purse, umbrella, button, pocket, plain, checked, striped, long-sleeved, short-sleeved, tight, loose, flared, baggy, shoes: high-heeled, flat, pointed; denim, pattern, rivets
11.Šport	5	tournament, event, take place, spectator sport, snooker, join, competition, final, premiership, division, league, boat race, crew, rower, row, runner, ordinary, championship
12.Obchod a služby -druhy a spôsoby nákupu a platenia -kultúra nakupovania a služieb	10	small, big, loose, enough, apologize, suggest, accept, respond, reject, ask, offer, state a problem, cash, banknote, coin, credit card, cash desk; wholesale, import, goods, take an order, customer, give sb. a lift, hang on (a minute)
13. Krajiny, mestá a miesta -krajiny a svetadiely	5	forest, continent, ocean, pole, lake, river, desert, island, mountain, equator
16.Mládež a jej svet -predstavy mládeže o svete -vzťahy medzi rovesníkmi -generačné vzťahy	17	bored, boring, disappointed, disappointing, interested, interesting, worried, worrying, amazed, amazing, excited, exciting, relaxed, relaxing, embarrassed, embarrassing, surprised, surprising, frightened, frightening, annoyed, annoying, amused, amusing, pessimist, realist, optimist, pretend, generation gap, ask sb. out on a date, protect, tell lies, find out, be in trouble, invite, leave school, go on a tour, adult life, freedom, on (my) own, ignore, get on (well) with sb., disagree/have a disagreement, agree/reach an agreement, , argue/have an argument,, take one's own

		decisions, discuss/have a discussion, adjust/make an adjustment, decide/make a decision, solve/find a solution, choose/make a choice, be upset about, take the blame for, to be kidding, mind, elderly, independence, care home, appreciate
18. Veda a technika v službách ľudstva -technické vynálezy -vedecký pokrok	12	plastic, copper, silver, silk, steel, cotton, gold, paper, leather, glass, wool, wood, iron, rubber, nylon; break off, come off, fall off, take off, switch off, turn off, Stone Age, Bronze Age, Iron Age, axe, bow, arrows, waterproof, sophisticated, tin, alloy, bronze, Earth's crust, charcoal, steam engine, molecule, synthetic / natural materials; system unit, monitor, screen, keyboard, keys, mouse, mouse mat, cursor, icon, window, taskbar, menu, folder, virus, memory stick, download, computer game, computer game cheat, laptop, go online, save, back up, hard drive, launch, quit, click, shut down, password, username, firewall, connect, technology, wi-fi, connection, smoke, aluminium can, recycle, recyclable, electrical appliance, be on standby
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím	4	Celts, settle, tribe, emperor, empire, fight, defeat, conquer, attack, invade, invasion, Anglo-Saxons, kingdom, unite, king, crown, armour, helmet, knight, sword, shield, battle, aborigines, cut off, harbour, opera house, outback, "school of the air", "flying doctor" service

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: siedmy – žiaci s VIN				Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne / 132 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Poznať príbehy a legendy anglofónnej krajiny	Krajina, ktorej jazyk sa učím	História, legendy	Sloveso + <i>...ing/neurčitok</i> Väzby <i>there's</i> <i>someone ...ing / see, hear someone ... ing</i> Prídavné mená končiace na <i>-ed/-ing</i>	Vedieť popísať dianie okolo seba s použitím väzby <i>there's someone ...ing / see, hear someone ... ing</i> , sloveso + <i>...ing/neurčitok</i> , vyrozprávať príbeh Rozlíšiť a správne používať prídavné mená končiace na <i>-ed/-ing</i>	OSR	DEJ SJL	

<p>Spoznávať historické pramene, dejiny ľudstva Vyjadriť svoj názor a vôľu</p>	<p>Veda a technika v službách ľudstva Oblekanie a móda Obchod a služby</p>	<p>Technické vynálezy Vedecký pokrok Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Móda a jej trendy Výber oblečenia na rôzne príležitosti Kultúra nakupovania a služieb</p>	<p>Jednoduchý minulý čas Minulý priebehový čas Slovesá <i>had to, could</i> Výrazy <i>too, enough</i> Spojenie <i>used to</i></p>	<p>Spoznáť využitie vedeckých vynálezov pre prítomnosť aj budúcnosť Používať frázy a vety pri nakupovaní, opísať módné štýly Vedieť opísať, čo sa mi páči/nepáči Porovnávanie druhov štýlov Vedieť komunikovať pri nákupe, odmietnuť, súhlasiť, vypýtať si.. (<i>too, enough</i>) Vedieť tvoriť a používať minulý čas modálnych sloviac <i>had to, could</i> Vedieť povedať, čo som zvykol, nezvykol robievať (<i>used to</i>) Rozlíšiť a správne používať jednoduchý minulý a minulý priebehový čas</p>	<p>MkV - sofistikovaný človek v období praveku, - akceptácia kultúrnej rozmanitosti ENV- spoločnosť a jej životný štýl OŽZ - zdravý životný štýl, spoločnosť a životné prostredie TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>DEJ FYZ CHEM</p>	
--	--	--	---	--	--	-----------------------------	--

<p>Naučiť sa spoznávať zdravý životný štýl Vyjadriť svoje problémy</p>	<p>Ludské telo, starostlivosť o zdravie Stravovanie</p>	<p>Ludské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Zdravý spôsob života Stravovacie návyky Zdravá výživa</p>	<p>Modálne slovesá <i>should, might</i> Vzťažné vety Spojenia <i>so/neither...</i></p>	<p>Podrobne sa oboznámiť s časťami ľudského tela Vedieť popísať svoj zdravotný stav, problém, reagovať u lekára Vedieť hovoriť o stravovacích návykoch Vedieť popísať aktuálne dianie okolo seba Vedieť vyjadriť súhlas / nesúhlas s vypovedaným (<i>so/neither...</i>) Vedieť tvoriť vzťažné vety Vedieť používať modálne slovesá <i>should, might</i></p>	<p>OŽZ - zdravý životný štýl, človek a životné prostredie TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>BIO OBN ETV/NAV</p>	
<p>Vyjadriť svoje schopnosti, porovnať ich so schopnosťami iných Vnímať a prejavovať svoje city</p>	<p>Voľný čas a záľuby</p>	<p>Záľuby Internet, printové médiá Kultúra a jej vplyv na človeka Umenie a rozvoj osobnosti</p>	<p>Predprítomný čas v porovnaní s minulým časom Tvorenie prídavných mien z podstatných mien Rozdiel medzi <i>been</i> a <i>gone</i> Prístavné otázky</p>	<p>Vedieť porovnať život v rôznych etapách a situáciách s použitím predprítomného a minulého času Vedieť potvrdiť / overiť si informáciu pomocou prístavnej otázky Vedieť vytvoriť prídavné mená z podstatných mien</p>	<p>ENV- spoločnosť a jej životný štýl MkV - poznávanie kultúry TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>		

<p>Poznať silu priateľstva Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá aj povinnosti Reagovať na ich nesplnenie</p>	<p>Mládež a jej svet Vzdelávanie a práca</p>	<p>Predstavy mládeže o svete Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Pracovné činnosti a profesie Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky</p>	<p>Podmienkové vety so spojkou <i>If</i> Súvetia s vedľajšou vetou príslovkovou časovou, spájacie výrazy</p>	<p>Vedieť použiť podmienkové vety so spojkou <i>if</i> Vedieť porozprávať príbeh s časovou postupnosťou, používať pritom súvetia s vedľajšou vetou príslovkovou časovou a spájacie výrazy</p>	<p>OSR - sebaopoznávanie</p>	<p>ETV SJL</p>	
<p>Spoznávať prírodné zákonitosti</p>	<p>Človek a príroda</p>	<p>Počasia Klíma Rastliny/flóra Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás- ochrana životného prostredia</p>	<p>Trpný rod</p>	<p>Vedieť porozprávať o prírodných úkazoch a živote zvierat na Zemi Vedieť podrobne opísať druhy počasia a vytvoriť predpoveď Vedieť vytvoriť trpný rod sloviess</p>	<p>ENV - ochrana životného prostredia TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>BIO GEO</p>	
<p>Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach</p>	<p>Multikultúrna spoločnosť</p>	<p>Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>	<p>Jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý priebehový čas, predprítomný čas, budúci čas, trpný rod sloviess</p>	<p>Vedieť porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať pri tom jednoduchý prítomný, minulý čas, minulý</p>	<p>MkV - poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách</p>	<p>GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN</p>	

				priebehový čas, predprítomný čas, budúci čas, trpný rod sloviess			
--	--	--	--	---	--	--	--

8.ročník

Tematické celky - témy	Počet hodín	Slovná zásoba – povinná lexika
1.Rodina a spoločnosť 9.Multikultúrna spoločnosť -vzťahy medzi ľuďmi -náboženstvo	13	public holidays, festivals, culture, religion, historical events, commemorate, monuments, church, mass, service, Christianity, Catholics, Protestants, Muslims, invite, spend; fall off, pick up, run away, grow up, fiancée, spirit, ashamed, day off, mind, warn, rest, lonely, laugh, heart-broken, cemetery, long (v), shake off, stranglehold, mutter, startled, conman
2.Domov a bývanie -spoločnosť a životné prostredie -spoločnosť a jej životný štýl	15	rent, heat, dust, sweep, knock, ring the bell, make the bed, tidy up, cooker, coffee table, settee, stool, plant, curtain, letter box, bookcase, cushion, ashtray, balcony, terrace, guest room, housing estate, garden, lawn, fruit tree, bench, garage, playground, town, village, countryside, take off, sort out, put away, work out, write down, look out, look into, look down, look round, look up, have a nap, have a snack, receive, become, fetch; Internet café, art gallery, shopping mall, business centre, multiplex cinema, town hall; jail, backpacker,
3.Ludské telo, starostlivosť o zdravie -fyzické charakteristiky -charakterové vlastnosti človeka	15	intelligent, bright, patient, ambitious, nosy, obstinate, mean, popular, plain, friendly, helpful, careful, quiet, reliable, boring, horrible, serious, ugly, clever, beautiful, shy, nice, good-looking, attractive, pretty, broad-shouldered, slim, thin, fat, tall, handsome, overweight, gorgeous, well-built; beard, moustache, mole, freckles, confident, angry, plain, popular, stupid, generous, cheerful, honest, funny, cold-hearted, melatonin, adrenaline, alert, sleepy, dental surgery, check-up, dull, drab, starve, wimp, weird, enthusiastic, hard-working, responsible, tidy, jealous, suspicious, desperate,
4.Doprava a cestovanie -príprava na cestu a cestovanie -turistika a cestovný ruch -problémy cestných, železných a leteckých sietí	15	spaceship, loudspeaker, tunnel, fare, driving licence, abroad, traffic lights, crossroad, bus stop-station, airport, port, abroad, mechanic, garage, petrol station, bus stop/station, railway station, departure, arrival, taxi rank, timetable, travel agency, book a holiday, full/half board, ticket inspector, flight attendant, single/return ticket, port, steward/stewardess, change (planes/trains), disembark ,take off, board, hire-rent, check a passport, single-return ticket, trip, journey, customs, package holiday, sightseeing, valid passport, travel guide, guide book, map, souvenir, travel agency, tourist, traveller, visitor, book a holiday, stay in, spend, get lost; cycle track, runway, marina, hop on, tyre, squeal, screech, vehicle, platform, direct train, slow train, fast train / express, destination, harbour, passenger,
5.Vzdelávanie a práca -školský systém -pracovné činnosti a profesie -pracovné podmienky	8	Grade School, Junior School, Senior High School, pupil, ceremony, pledge of loyalty,, sense of community, cheerleader, college, state/private school, education, Graduation Day, gown, cap, certificate, “high school prom”, bricklayer, advert, application, duty, lunch break, attach, deliver, delivery, prefer, p.w. (per week), pressure, wage, (dog) walker, part-time, full-time, involve, pocket money, restriction, degree,
6.Človek a príroda -zvieratá/fauna -klíma -príroda okolo nás -počasie	8	pest, survivor, pollinate, insect, species, thorax, abdomen, shell, exoskeleton, antennae, wing, butterfly, bee, wasp, fly (n), wingspan, stick insect, locust, mosquito, malaria, bedbugs, flea, ant, beetle, moth, ladybird, grasshopper, dragonfly, cockroach; supervolcano, ash, dust, magma, crater, lava, valley, molten, erupt, eruption, pollute, pollution, explode, explosion, disaster, global warming,

		shipwreck, lightning, Earth's crust, plate, tectonics, layer, float,
7. Voľný čas a záľuby -médiá -knihy a čítanie -umenie a rozvoj osobnosti -rozhlas, televízia a internet	14	sitcom, game show, quiz show, serial, news, documentary, soap, comedy programme, music programme, sports programme, detective series, bullet, gun, fire (v), motive, blackmail, blank, arrest, fingerprint, fire, threaten, police constable, mainstream pop, heavy metal, rap, rock and roll, reggae, blues, folk, jazz, classical music, opera, bass guitar, rhythm guitar, lead guitar, keyboards, lead singer, mike (microphone), amplifier (amp), (loud)speaker, drums; roller coaster; electric guitar, evolve, sing-along songs, hippies, "flower-power", glam rock, punk, dye, performance, stage, curtain, audience, clap, cast, stage manager, in disguise, stab, woe, messenger, balcony, ball,
8. Stravovanie	1	spices, cinnamon, nutmeg, ginger, jasmine, sweet-scented,
11. Šport -druhy športu -športové disciplíny	7	Sport/game, individual/team, summer/winter, outdoor, indoor, water sports, match, gym, playground, field, pool, track, pitch, alley, court, course, ring; equipment: ball, net, basket, darts, knee pad, somersault, racquet, clubs, bat, stick, shuttlecock, puck; play/do/go: rowing, cycling, swimming, skiing, running, climbing, karate, yoga, cooking, painting, tennis, football, ice hockey, windsurfing, golf; be fond of, be interested in, be keen on, give up, take up, tired of stg., take part in, take a risk, take stg. to its limits, sandboarding,
12. Obchod a služby -druhy a spôsoby nákupu a platenia -kultúra nakupovania a služieb	4	exchange, refund, wrong/correct size, afford; Mediterranean, civilization, trade, caravan, port, merchant, collapse, Silk Road, goods, gunpowder, compass, tax, explorer, route, deposit, receipt, cheque, cash, notes, foreign currency, coins, bank card, cash machine, barter, precious metals, credit card, debit card, central bank, debts
15. Človek a spoločnosť; komunikácia -jazyk ako dorozumievací prostriedok -formy komunikácie -kultúra komunikácie	9	warning signs, prohibitions, prohibited, allowed, forbidden, beware, emergency, caution, hazard, danger; appointment, refuse, accept, suggest, suggestion, arrangement, permission; invade, sound, conquer, ordinary, aristocracy, simple, danger, high voltage, poison, external, risk, dispose, radioactive, enter, authorized, personnel, lean out, emergency exit; Anglo-Saxon language, leaflet, developing countries, protest, segregate, race, civil rights, boycott, demonstration, preacher, legal/illegal, elect,
16. Mládež a jej svet -aktivity mládeže -vzťahy medzi rovesníkmi -generačné vzťahy -predstavy mládeže o svete	12	bully, bullying, victim, cruel, pointless, call names, escape, push, pull, terrible, punch, kick, scream, cry, come round, worried, pierced, tattoo, dreadlocks, shave, dye, dare, runaway, rebellious, teenager, sullen, scruffy, polite, adolescence, childhood, adulthood, self-conscious, embarrassed, relationship, grow up, moody, be in trouble, survival guide, occur, successful, sleepover, lift; mate; exploit
18. Veda a technika v službách ľudstva -vedecký pokrok	8	it's bent, jammed, stuck, plugged, scratched, torn, funny noise, burnt, dead, battery, damaged, missing, cracked, flat, crashed, puncture, broken down, stolen; danger, health, luck, ease, poison, caution, hazard, dirt, risk, infection, lucky, visible, usual, likely, possible, true, fair, interesting, switch on/off, chain, tar, crude oil, refine, pipeline, refinery, petrol, kerosene, tank, engine oil, diesel oil, fertilizer, detergent
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím	3	Industrial Revolution, coal, shipbuilding, Midlands, engineering industry, mine (n), conference, junction, agricultural, wheat, breed, turkey, county, financial, district, moors, federal republic, government, elect, make

		laws, veto, Congress (the House of Representatives, the House of Lords), representative, equal, Senate, senator, political party, Republicans, Democrats, majority,
--	--	---

Predmet: Anglický jazyk							
Ročník: ôsmy – žiaci s VIN				Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne / 132 ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
Nadviazať kontakt Udržiavať spoločenskú konverzáciu	Šport	Druhy športu Športové disciplíny	Jednoduchý prítomný čas Prítomný prítomný čas	Vedieť správne používať prítomné časy Vedieť hovoriť o športových disciplínach (mieste a náčiní) Vedieť spoločensky prijateľne konverzovať, pýtať si vysvetlenie, ak nerozumiem	ENV- spoločnosť a jej životný štýl OŽZ - zdravý životný štýl, spoločnosť a životné prostredie OSR - zdvorilá komunikácia, sebapoznávanie	OBN TSV	
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Vyjadriť predstavy, názory o svete a ľuďoch	Mládež a jej svet Multikultúrna spoločnosť Človek a spoločnosť, komunikácia	Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete Formy a kultúra komunikácie Vzťahy medzi ľuďmi	Nepriama reč Nepriame otázky Rozdiel medzi <i>say/tell</i>	Vedieť opísať svoj život a život mladých ľudí všeobecne Vedieť sa vyjadriť k všeobecným spoločenským témam a celkovému spoločenskému daniu Vedieť správne tvoriť nepriamu reč a nepriame otázky Poznať rozdiel medzi <i>say</i> a <i>tell</i>	OSR - sebapoznávanie a sebareflexia, vzťahy medzi ľuďmi TPPZ - príprava a prezentácia projektu	OBN ETV/NAV	

<p>Spoznávať využitie techniky</p>	<p>Veda a technika v službách ľudstva Mládež a jej svet Ľudské telo a starostlivosť o zdravie</p>	<p>Technické vynálezy Vedecký pokrok aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka</p>	<p>Minulé časy Predprítomný čas Členy</p>	<p>Vedieť objasniť využitie vedeckých vynálezov a problémy súvisiace s nimi Vedieť pomenovať problém, žiadať riešenie, ospravedlniť sa, poďakovať, odpovedať Vedieť správne používať a vidieť rozdiel medzi minulými a predprítomným časom Vedieť správne používať určitý a neurčitý člen Vedieť popísať vlastnosti seba a iných ľudí</p>	<p>OSR - zdvorilá komunikácia pri riešení problémov</p>	<p>OBN FYZ CHEM</p>	
------------------------------------	---	--	---	---	---	-----------------------------	--

<p>Prejavovať svoje city, vôľu, záujem</p>	<p>Voľný čas a záľuby Vzdelávanie a práca</p>	<p>Médiá Umenie a rozvoj osobnosti Pracovné činnosti a profesie Pracovné podmienky</p>	<p>Tvorenie otázok Gerundium slovies Frázové slovesá</p>	<p>Vedieť hovoriť o svojich záujmoch, záľubách Vedieť tvoriť otázky vo všetkých prebratých časoch Vedieť hovoriť o aktivitách s použitím gerundia slovies Vedieť požiadať niekoho o dovolenie / o to, aby niečo urobil, vedieť vyjadriť názor Poznať niektoré frázové slovesá</p>	<p>OŽZ - zdravý životný štýl, človek a životné prostredie TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>HUV SJL OBN ETV/NAV</p>	
<p>Vyjadriť svoje názory, predpoklady Vnímať a prejavovať svoje city</p>	<p>Človek a spoločnosť; komunikácia Mládež a jej svet Človek a príroda</p>	<p>Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie Aktivity mládeže Predstavy mládeže o svete Zvieratá/fauna Klíma Príroda okolo nás Počasie</p>	<p>Sloveso <i>would</i> Druhá podmienková veta Zvratné zámená Väzba <i>so... that</i> Tvorenie prídavných mien od podstatných mien</p>	<p>Vedieť hovoriť o tom, čo by som rád/nerád robil/bol Vedieť čítať značky a informačné tabule Vedieť používať druhú podmienkovú vetu a celkovo podmieňovací spôsob slovies (<i>would</i>) Vedieť tvoriť súvetia s použitím väzby <i>so... that</i> Vedieť tvoriť prídavné mená od podstatných mien</p>	<p>OSR - sebaopoznávanie, poznávanie druhých ENV- spoločnosť a jej životný štýl MkV - poznávanie kultúry</p>	<p>OBN BIO</p>	

<p>Spoznávať miesta na život</p>	<p>Domov a bývanie Ľudské telo, starostlivosť o zdravie</p>	<p>Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl Fungovanie ľudského tela počas dňa</p>	<p>Budúce časy Prvá podmienková veta</p>	<p>Vedieť hovoriť o možnostiach bývania, o svojom dome/byte, predstavách do budúcnosti Vedieť správne používať časy na vyjadrenie budúcnosti Vedieť požiadať niekoho o dovoľenie / o to, aby niečo urobil, vedieť vyjadriť názor (návrh, odmietnutie, prijatie...) Vedieť správne tvoriť a používať prvú podmienkovú vetu</p>	<p>ENV - ochrana životného prostredia TPPZ - príprava a prezentácia projektu</p>	<p>GEO</p>	
----------------------------------	---	---	--	---	--	------------	--

<p>Spoznávať možnosti cestovania</p>	<p>Doprava a cestovanie Obchod a služby</p>	<p>Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železných a leteckých sietí Druhy a spôsoby nákupu a platenia Kultúra nakupovania a služieb</p>	<p>Trpný rod slovíes Predložky</p>	<p>Vedieť hovoriť o možnostiach cestovania, spoznávania krajín, trávenia dovolenky Vedieť správne tvoriť a používať trpný rod slovíes Vedieť vyplňať tlačivá a urobiť/vybrať potrebné kroky pred cestovaním Vedieť históriu aj súčasný stav nakupovania/používania peňazí Poznať predložky a ich používanie</p>	<p>ENV OSR - komunikácia pri vybavovaní vecí</p>	<p>GEO OBN FIG</p>	
<p>Porozprávať o anglofónnych krajinách a zvyklostiach</p>	<p>Rodina a spoločnosť Multikultúrna spoločnosť</p>	<p>Vzťahy v rodine Cudzí jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>	<p>Prítomné časy Minulé časy Budúce časy Trpný rod slovíes Modálne slovesá</p>	<p>Vedieť porovnať sviatky u nás a v anglofónnych krajinách Uvedomiť si možnosť cestovania a využitia anglického jazyka ako komunikačného nástroja v zahraničí Používať prítom prítomné časy, minulé časy, budúce časy, trpný rod slovíes a modálne slovesá</p>	<p>MkV - poznávanie sviatkov, zvykov a tradícií v rôznych krajinách</p>	<p>GEO SJL DEJ ETV/NAV OBN</p>	

Vzdelávacia oblasť: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Učebné osnovy : NEMECKÝ JAZYK

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Nemecký jazyk				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok	3 hod./týždeň 99 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzích jazykoch (ďalej CJ) vychádzajú zo Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (ďalej SERR), ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Vzdelávanie v prvom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B2, v druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne A 2.1. Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Tvorí základný pilier komunikácie v rámci viacjazyčnej európskej demokracie a je vyhľadávaný na trhu práce ako predpoklad dobrého uplatnenia sa v zamestnaní. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Prioritou pri vyučovaní tohto predmetu je získanie záujmu o štúdium cudzieho jazyka a vytvorenie pozitívneho vzťahu k tomuto predmetu, osvojenie jazykových znalostí a zručností k aktívnemu využitiu komunikácie v CJ. Sústreďujeme sa na získanie schopností

a zručností čítať s porozumením primerané texty v danom cudzom jazyku, porozumeniu primerane náročnému ústnemu prejavu, poznaniu kultúry zeme príslušnej jazykovej oblasti, dbáme o rozvoj všetkých jazykových zručností (počúvanie a čítanie s porozumením, písanie a rozprávanie) súbežne.

Vzdelávanie v cudzom jazyku na ZŠ predpokladá dosiahnutie úrovne A 2.1, t.j. cieľom koncepcie je, aby každý žiak - absolvent ZŠ mal osvojené jazykové a rečové kompetencie zodpovedajúce tejto úrovni a stal sa „používateľom základného jazyka – počiatočná fáza (A2.1) nasledujúca po fáze objavovania / oboznamovania sa s jazykom (A1.1, A1.2)“.

Dosiahnutá úroveň A 2.1 je u žiakov s VIN rozšírená o novú slovnú zásobu k preberaným tematickým okruhom.

Štátny vzdelávací program odporúča pri výučbe druhého cudzieho jazyka 2 hodiny týždenne od šiesteho ročníka. V našom školskom vzdelávacom programe bol nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk posilnený pre žiakov s VIN v 5. ročníku o 3 vyučovacie hodiny a od 6. ročníka o 1 vyučovaciu hodinu, čím vznikol cieľový model 0+3 a 2+1. Tieto hodiny sú využívané na rozvoj čítania a počúvania s porozumením, prehlbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania nemeckého jazyka na základnej škole je naučiť učiacich sa všetky formy dorozumievania na základnej úrovni, t.j. rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti - ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav pri počítačovej komunikácii a dopisovaní na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky. / Dôraz kladieme aj na pravidelné čítanie beletrie a článkov na veku primeranej úrovni.

V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní / či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a TV/

Hlavným cieľom základnej školy je, aby učiaci sa:

- dostali pevné základy, na ktorých budú budovať svoje jazykové zručnosti až do najvyššej formy zvládnutia s dostatočným uplatnením v praxi,
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu, napr.: vo forme projektovej práce,
- naučili používať rôzne materiály na štúdium a vedeli pracovať so slovníkmi,
- dosiahli prechod z reproduktívnej do produktívnej formy komunikácie,
- vedeli sa dorozumievať v rôznych komunikačných situáciách, v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t. j. mali primerané znalosti gramatiky,
- zvládli základné pravidlá medzilidskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudli pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,

- vedeli adekvátne reagovať na každú tému bez strachu a napätia a mali dostatok sebadôvery

Žiak je stredobodom vyučovania. Výber tém, textov a sociálnych foriem sa orientuje na veku primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň. Vyučovanie cudzieho jazyka (tak ako celý učebný proces) pritom úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote dospelievajúcich významnú úlohu.

Východiskom učenia sa cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia dospelievajúceho žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá zotrúva, len v priebehu pubertálneho vývinu získava iné formy a je ovplyvňovaná inými záujmami. V súlade s tým treba vyučovací proces zamerať na z roka na rok sa meniace vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov. Preto je potrebné sústrediť sa na formy učenia sa pomocou objavovania, pričom treba žiaka vo zvýšenej miere viesť k tomu, aby samostatne pristupoval k témam a situáciám a k ich zvládnutiu pomocou cudzieho jazyka.

V popredí budú hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré sa však čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele a vo vyšších ročníkoch na potreby životnej a profesijnej orientácie žiaka. Ústny prejav má pritom prednostné postavenie; všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka – sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby a gramatiky atď. – musia z neho vychádzať a znovu do neho vyústiť. Avšak vo zvyšujúcej sa miere musia do popredia vystupovať stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity.

Pritom treba dbať o to, aby v duchu všeobecných zásad opísaných v učebných osnovách bol každý žiak pripravený na reálnu komunikáciu v nemeckom jazyku podľa svojich individuálnych predpokladov, berúc podľa možnosti do úvahy rozdiely v individuálnych schopnostiach a v správaní.

Správanie a učenie sa žiaka je celistvé, t.j. tvorí integrálnu jednotu afektívnych, motorických a kognitívnych komponentov, pričom treba zohľadniť, že na tomto stupni sa postupným vývinom dostáva kognitívny komponent čoraz silnejšie do popredia. Z toho dôvodu musí byť celý proces vyučovania cudzieho jazyka už od základov organizovaný ako celok, pričom v súlade so stúpajúcou mierou uvedomelosti žiaka je nutné použiť špecializované metodické postupy, najmä v kognitívnej oblasti.

Vyučovanie vedie žiaka pomocou vhodných aktivít, sociálnych foriem (napr. práca vo dvojiciach, v skupinách a i.) a cvičení na vyučovaní k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si cudzieho jazyka.

Pomocou množstva rôznych, čo najautentickejších situácií a textov na vyučovaní sa žiak učí jazykovo a sociálne primerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Učebné aktivity a cvičenia majú zmysel len vtedy, keď podporujú komunikáciu. Autentické komunikačné situácie spočívajú vo vzájomnom pôsobení rečových zručností. Ich sprostredkovanie a podpora a ich vzájomná integrácia sa musí uskutočňovať nepretržitým precvičovaním na vyučovaní.

Konkrétne situácie v komunikácii sa musia zmysluplne spojiť s preberanými témami. Konfrontácia s realiami nemecky hovoriacich krajín má podporiť interkultúrne porozumenie, prispieť k interpretácii nášho sveta v protiklade k cudziemu a nesmie viesť len k hromadeniu izolovaných informácií.

Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa nemajú jazykové chyby opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej; treba ich odstraňovať skôr konštruktívnou metódou.

Vyučovací proces pozostáva z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvárajú a/alebo prijímajú texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivujú tie stratégie, ktoré sa im zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nad predmetový programový charakter. Získávajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania si učitelia osvojujú tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,

- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie / ďalej ako IKT/,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/ nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inováčne zmeny,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúr

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

4. Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – **dialóg**

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,

- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.
- dokáže jednoducho vyjadriť vlastné želania a záujmy, svoje pocity a vďačnosť
- bude schopný vyrozprávať príbeh, podať jednoduchý popis činností a udalostí
- bude schopný opísať svoje skúsenosti a plány

5. Stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa

- vytvára atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu,
- využíva a motivuje sa chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť,
- zohľadňujú sa potreby dieťaťa a hlavne mu umožňujú učiť sa všetkými zmyslami,
- dieťa sa naučí reagovať v nemeckom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť

Metódy práce:

- **Komunikatívne metódy** - vyberajú sa také jazykové prvky, aby v každom štádiu učenia umožňovali adekvátne viesť rozhovor, dialóg a primeranú komunikáciu. Žiaci si osvojujú modelové vety, frázy, gramatické javy v komunikácii, taktiež si rozširujú slovnú zásobu pri tvorení dialógov a monológov. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, blahoželanie, jednoduchý telefonický rozhovor, ilustrované rozprávky a príbehy.
- **Fixačné metódy** – sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy). Prebiehajú formou hry, práce s internetom, súťaží, domácich prác ...

- **Motivačné metódy** – slúžia na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť, napr. motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).
- **Expozičné metódy** - využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Z nich najmä rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), besedu (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračnú metódu (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), manipuláciu s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).
- **Problémové metódy** – napr. heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, tematika, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Vypracovávanie projektov s uplatnením medzipredmetových vzťahov.
- **Aktivizujúce metódy** – najmä diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda “Rollenspiel“ (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- **Audio - lingválna metóda** - oboznamovanie sa s jazykom počúvaním a verbálnym napodobňovaním.
- **TPR (Total Physical Response)** - do činnosti sa zapája , čo najviac zmyslov, pričom sa využíva pohyb. Pri tejto metóde sa rovnomerne stimulujú obidve časti mozgu, čím sa zvyšuje efektívnosť vyučovania - krátke dramatizácie textov (tvorba scénok a krátkych divadelných útvarov s jednoduchými rekvizitami).

Dôraz kladieme na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Formy práce:

- individuálna
- skupinová
- práca vo dvojiciach
- prezentácia projektov
- práca v pléne

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina.

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch:

- kmeňové triedy
- učebne s interaktívnou tabuľou
- počítačová učebňa
- mimoškolské priestory

6. Prierezové témy

A. Regionálna výchova

- vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach nemecky hovoriacich krajín

B. Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie, vedieť si obhájiť svoj názor, byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie
- utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu a sebadôveru
- prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedelávanie ostatných
- naučiť sa uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať práva, názory a potreby ostatných
- pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrna výchova

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti identitu, byť sám sebou, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie
- orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty v vzájomnému obohatení seba i druhých
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- osvojiť si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie: kultúra, etnikum, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia ...
- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie

- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova

- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém, vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu, vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k estetickým hodnotám prostredia
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiadúce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochrana života a zdravia

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia
- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Mediálna výchova

- uvedomovať si možnosti slobodného vyjadrenia vlastných postojov a zodpovednosti za spôsob ich jeho formovania a prezentácie
- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a zmysluplne sa v ňom orientovať selektívne využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä osvetovú a výchovno-vzdelávaciu

- kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, čo pozitívne ovplyvňuje osobnostný a sociálny rast
- využívať potenciál médií ako zdrojov informácií, kvalitnej zábavy i naplnenia voľného času
- získať predstavy o úlohe médií v kľúčových spoločenských situáciách a v demokratickej spoločnosti vôbec
- vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne, poznať regionálne médiá
- využívať vlastné schopnosti v tímovej práci a samostatne tvoriť mediálne produkty / príspevky do školského rozhlasu, na školské webové stránky a podobne /

G. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- oboznámiť sa s funkciou, obsahom a formálnou úpravou písomností osobnej agendy a spôsobom ich tvorby
- vyhľadávať problémy, klásť otázky, formulovať a overovať hypotézy
- na základe získaných informácií a údajov formulovať jednoduché závery
- naučiť sa na úrovni obhajovať svoje tézy, myšlienky a názory, adekvátne komunikovať, reagovať na otázky a argumentovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektov, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s dlhodobým perspektívnym cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Žiaci by mali byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a zručnostiach :

- osvojiť si životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- pomenovať základné znaky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom
- uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia

- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu, zaujať kritický postoj k informáciám poskytovaných reklamou
- uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu, vyhľadať ich v médiách
- uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň jednotlivca
- identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí

7. Učebné zdroje

S výučbou nemeckého jazyka sa začína už v 5. ročníku. V každom ročníku sa ráta s odlišnou úrovňou ovládania daného jazyka. Výber učebníc bol prispôsobený žiaducemu progresu v danom ročníku.

- učebnice
- pracovné listy
- metodické knihy pre učiteľov
- internet (rôzne edukačné webové portály)
- IKT zdroje: edukačné CD-rom, DVD, e-Beam tabuľa
- jazykové časopisy
- cudzojazyčné výkladové a prekladové slovníky a slovníky pre deti
- audiovizuálny materiál (CD, kazety, videá, plagáty a obrázkový materiál, knihy,...)

Používané učebnice

5. ročník: Kopp, Gabriele- Frölich, Konstanze: Pingpong Neu 1. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

6. ročník: Kopp, Gabriele- Frölich, Konstanze: Pingpong Neu 1. - učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

7. ročník: Kopp, Gabriele- Frölich, Konstanze: Pingpong Neu 2.- učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

8. ročník: Kopp, Gabriele- Frölich, Konstanze: Pingpong Neu 2.- učebnica, pracovný zošit, pracovné listy

9. ročník:

Keďže v šk. roku 2012/2013 trieda s VIN nie je otvorená, učebnice pre deviaty ročník sa budú riešiť priebežne počas roka a informácie budú doplnené k začiatku šk. roka 2013/2014.

Doplnková literatúra

Kopp, G.- Büttner, S.: Planet 1 Deutsch für Jugendliche, *Hueber Verlag, 2004*
Balcová, Táňa: Nemčina – gramatika hrou, *Bratislava: Vydavateľstvo KNIHA-SPOLOČNÍK, 1998.*
Douvitsas- Gamst, J.- Xanthos, E.- Xanthos- Kretzschmer, S.: das Deutschmobil 2, 3
Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo Klett Edition Deutsch, 1992.
Časopisy, slovensko-nemecký, nemecko-slovenský slovník, výkladový slovník, slovník pre deti
Texty na počúvanie: dialógy, piesne, interview, rozprávky, vtipy
Texty na čítanie: poviedky, básne, bájky, piesne, recepty, plagáty
Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom
IKT zdroje:
Edukačné CD-ROM, DVD zo školských zdrojov
využívanie interaktívnych EDU – softvérov, interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet

8. Hodnotenie

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011. Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami: výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).

Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy práce žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP budeme dodržiavať ustanovenie §55 ods.4 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPP aP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenie daného žiaka, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v predmete nemecký jazyk. Žiaci s poruchami učenia majú možnosť pri písomných prácach využívať určené pomôcky (gramatické tabuľky, prehľady časov...), často sa pristupuje k redukcii úloh v písomnej práci, prípadne zjednodušeniu zadania. Pri písaní školských písomných prác sa hodnotí len obsah písomných prác, nehodnotí sa pravopis ani úprava. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú alebo ústnu formu odpovede a skúšania.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Predmet hodnotenia a klasifikácie nemeckého jazyka:

- osvojenie a prehĺbenie tematických okruhov

používanie rečových zručností v každodenných situáciách

- osvojenie a prehĺbenie rečových zručností- počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, ústny a písomný prejav

- osvojenie a prehĺbenie vedomostí z lexiky, morfológie, syntaktickej stavby jazyka, výslovnosti a intonácie

- osvojenie grafickej stránky jazyka a pravopisu

Hodnotenie písomných prác:

1. kontrolné práce – v každom ročníku po prebraní a zopakovaní daného učiva sa píše kontrolná práca vo forme krátkych previerok a testov z lekcí. Kontrolné práce hodnotíme percentom úspešnosti, t.j. napíšeme dosiahnutý percentuálny výsledok a známku číslou (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných prác:

100% - 90%	= 1
89% - 75 %	= 2
74% - 55 %	= 3
54% - 40 %	= 4
39% - 0%	= 5

Pri opravách písomného prejavu žiakov používame korektorské značky, ktoré boli schválené v rámci predmetovej komisie cudzích jazykov.

	chybné písmeno, vymeniť písmeno
	oddeliť
	spojiť
	urobiť nový odsek
	zrušiť odsek
	dať na nový riadok
	štylistická chyba
	vložiť slovo
1 4 2 3	zmeniť slovosled

2. projekty - hodnotíme gramatickú, štylizačnú a pravopisnú stránku i grafickú úpravu, plus ústnu prezentáciu projektu jednou výslednou známku. Znamku napíšeme slovom v tvare prídavného mena (napr. výborný) a do zátvorky príslušnou číslovkou (napr. 1). Projekty si žiaci pripravujú doma po predchádzajúcej podrobnej inštrukcii od učiteľa a vzájomne dohodnutých podmienkach.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovanie
- rôznymi druhmi skúšok: ústne, písomne, didaktické testy
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

Na hodnotenie žiakov možno použiť:

1. slovné hodnotenie
2. klasifikáciu známku
3. bodové hodnotenie / prepočítava sa na percentá/
4. percentuálne hodnotenie
5. kombináciou jednotlivých alternatív

Stupnica hodnotenie pri kombinácií percentuálneho hodnotenie a klasifikácie známku:

Percentuálne hodnotenie

100-90% známka 1

89-75% známka 2

74-45 % známka 3

44-16% známka 4

15-0% známka 5

Postupy a zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

Hodnotenie poskytuje žiakovi spätnú väzbu.

Hodnotenie musí byť:

- zrozumiteľné a jednoznačné,
- pedagogicky zdôvodniteľné,
- odborne správne,
- porovnateľné sa danými kritériami hodnotenia žiaka

9. Slovná zásoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*.

Témy / podtémy všeobecne	úroveň A1	Úroveň A2
<p>1 Rodina a spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo 	<p>Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine</p> <p>Adresse, e, E-Mail, e, Bruder, r, Deutsche, r, Familie, e, Frau, e, Freund, r/-in e, Großmutter, e, Oma, e, Großvater, r, Opa, r, Herr, r, Hobby, s, Junge, r, Kind, s, Land, s, Mann, r, Mädchen, s, Monat, r, Januar, r - Dezember, r, Montag, r, ...Sonntag, r, Mutter, e, Mutti, Name, r, Nummer, e, Haus, s, Telefon, s, Schwester, e, Slowake, r/ -in e, Stadt, e, Straße, e, Telefon, s, Tag, r, Ungar, r/-in e, Vater, r, Vati, r, Österreicher, r / - in, gefallen, gern haben, heißen, kommen aus, lieben, machen, mögen, sein + Altersangabe, schicken, telefonieren, verkaufen, wohnen, alt, blöd, braun, deutsch, dumm, fleißig, geboren in, am, grau, groß, intelligent, jung, klein, kurz, lang, langweilig, nett, rot, schön, schwarz, slowakisch, traurig, ungarisch, deutsch</p>	<p>Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty</p> <p>Tscheche, r, Tschechin, e, Ausländer, r/- in, e, Bart, r, Brille, e, Buchstabe, r, Groß-, Dorf, s, Eltern, e (Pl), Familienname, r, Farbe, e, Augen-, Geburtsort, r, -tag, r, - datum, s, Gott, r, Göttin, e, Großeltern, e (Pl), Handy, s, Interesse, s, Kirche, e, Kontinent, r, Land, s, Heimat-, Nachname, r, Nationalität, e, Onkel, r, Ort, r, Österreicher, r/-in, e, Platz, r, Pole, r/- in, e, Religion, e, Schweizer, r/-in, e, Sohn, r, Tante, e, Tochter, e, Ukrainer, r/-in, e, Vorname, r, anrufen, arbeiten als, aussehen, buchstabieren, sich interessieren (für), leben, reparieren, sein + Berufsbezeichnung, studieren (nur an der Universität), unterschreiben, vorstellen, dick, dünn, freundlich, un-, fröhlich, hübsch, interessiert (an), komisch, lustig, österreichisch, polnisch, ruhig, schweizerisch, sympathisch, tschechisch, ukrainisch, zufrieden (mit)</p>
<p>2 Domov a bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie 	<p>Môj dom/byt Zariadenie bytu</p> <p>Abfall, r, Bett, s, Computer, r, Dusche, e, Fenster, s, Fernseher, r, Garten, r, Glocke, e, Tür, e, Haus, s, Herd, r, Knopf, r, Küche, e, Licht, s, Radio, s, Schlüssel, r, Schrank, r, Kühlschrank, r,</p>	<p>A1+ Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine</p> <p>Apparat, r, Handy, Bad, s, Balkon, r, Bild, s, Boden, r, Dach, s, Decke, e, Zimmer-, Garage, e, Gas, s, Geschirr, s, Handtuch, s, Haustür, e,</p>

<p>- Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>Spiegel, r, Stuhl, r, Telefon, s, Teppich, r, Tisch, r, Toilette, e, Tür, e, Haustür, e, Uhr, e, Wasser, s, Wohnung, e, Zimmer, s, Schlaf-, Kinder-, Bade-, Wohnzimmer, s, machen, (an-, auf-, aus-, zu-, mit-), drücken, kaufen, kochen, kosten, putzen, verkaufen, waschen, wohnen, alt, dunkel, geschlossen, groß, kalt, klein, laut, leise, neu, offen, sauber, schmutzig, schön, teuer, warm</p>	<p>Heizung, e, Holz, s, Keller, r, Kissen, s, Lampe, e, Glüh-, Lift, r, Miete, e, Möbel, e (Pl), Öl, s, Platz, r, Regal, s, Sessel, r, Strom, r (elektrischer), Terrasse, e, Terrasse, e, Trinkwasser, s, Vertrag, r, Wand, e, Waschbecken, s, Waschbecken, s, ausziehen, bauen, brennen, einziehen, heizen, klingeln, klopfen, an-, kündigen, liegen, mieten, öffnen, schließen, spülen, umziehen, wohnen, (bei, mit), aktuell, am besten, böse, demokratisch, dick, dünn, durstig, ehrlich, einfach, eingeladen (sein), elektrisch, ernst, falsch, frei, freundlich, fröhlich, gefährlich, gemütlich, gesund, gleich, gültig, halb, hart, heiß, hell, hübsch, hungrig, interessant, interessiert (an), kochen, komisch, langweilig, ledig, leer, leicht, lieb, lustig, möbliert, müde, nah(e), negativ, nervös, nett, nicht teuer, pauschal, perfekt, positiv, reif, ruhig, satt, sauer, schlimm, schwach, schwierig, stark, sympathisch, tot, unfreundlich, unfreundlich, zentral, zufrieden (mit)</p>
<p>3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie</p> <p>- Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekárne a lieky, poistenie</p>	<p>Ľudské telo Fyzické charakteristiky Knie, s, Arm, r, Gesicht, s, Auge, s, Bauch, r, Bein, s, Durst, r, Schulter, e, Finger, r, Fuß, r, Haar, s, Hals, r, Hand, e, Hunger, r, Kopf, r, Rücken, r, Mund, r, Nase, e, Ohr, s, Zahn, r, Arzt, r, Ärztin, e, Zahn, r, Krankenhaus, s, duschen, ins Bett gehen, kalt sein, lachen, schlafen, warm sein,</p>	<p>A1+ Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Apotheke, e, Arzt, r, Ärztin, e, Brille, e, Gesundheit, e, Grippe, e, Herz, s, Kamm, r, Knie, s, Körper, r, Medikament, s, Ordination, e, -szeit, e, Rücken, r, Ruhe, e, Seife, e, Schnupfen, r, Spezialist, r/-in, e, Sprechstunde, e, Spritze, e,</p>

	<p>waschen, gesund, gut, kaputt , krank, leicht, sauber, schlecht, schmutzig, schwer, stark</p>	<p>Tablette, e, Termin, r, Tropfen, r, Unfall, r, Zahn, r, auf sein, aufstehen, aussehen, baden, besuchen, fallen, gut gehen , Haare schneiden, leben, rasieren, schlafen gehen, schlecht gehen, sein, schneiden, schreien, waschen (Wäsche), weh tun , weinen, Zähne putzen, zum Arzt (ins Krankenhaus) gehen, trinken, fehlen, durstig , gut gehen, heiß sein , müde, nervös, ruhig, schlimm, schwach, tot</p>
<p>4 Doprava a cestovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí 	<p>Dopravné prostriedky</p> <p>Flugzeug, s, Ampel, e, Auto, s, Boot, s/ Segel-, Paddel-, Motorbott, s, Bahn, e / U-, S-, Autobahn, e, Bus, r, Fahrkarte, e, Ferien, e (Pl), Garage, e, Hotel, s, Information, e, Karte, e, Land-, Koffer, r, Kreuzung, e, Motorrad, s, Nummer, e, Platz, r, Polizei, e, Rad, s, Fahrrad, s, Motorrad,s, Reise, e, Schiff, s, Schlüssel, r, Zimmer, s, Straße, e, Taxi, s, Tourist, r/-in, e, Schiff, s , Zug, r, ankommen, Auto fahren, da sein, fahren (mit), fahren + Zeitangabe, finden, fragen, gehen, kommen, nehmen, nicht von hier sein, parken, reisen, rufen, schicken, schlafen, sehen, suchen, wissen, zahlen, bezahlen, frei, schnell, weit</p>	<p>A1+</p> <p>Osobná doprava</p> <p>Príprava na cestu a cestovanie</p> <p>Ausflug, r, Bahnhof, r, Bahnsteig, r, Brücke, e, Bürgersteig, r, LKW, r, Ecke, e, Fahrausweis, r, Fähre, e, Fahrschein, r, Flug, r, Flughafen, r, Flugzeug, s, Führung, e, Fußgänger, r/-in, e, Garage, e, Grenze, e, Gruppe, e, Hafen, r, Haltestelle, e, Information, e, Karte, e, Kredit-, Kurve, e, Lastwagen, r, Lift, r, Linie, e, Maschine, e, Nationalität, e, Papiere, e (Pl), Pass, r, Reise-, Pilot, r/-in, e, Prospekt, s, Raucher, r/-in, e, Nicht-, Rechnung, e, Hotel-Retourbillet, s, Rundfahrt, e, , Stadt-Saison, e, Staatsbürgerschaft, e, Steward, r/Stewardess, e, Straßenbahn, e, Tasche, e, Reise-, Ticket, s, U-Bahn, e, Unfall, r, Verkehrsamt, s, Wagen, r, (etwas irgendwo) lassen, (irgendwo) , sein, abbiegen, abfahren, auspacken, aussteigen, bar zahlen, brauchen, buchen, einpacken, einsteigen, fahren (mit), fliegen (mit), halten,</p>

		<p>holen, landen, laufen, mieten, nehmen, packen, Rad fahren, reisen (mit), reservieren, stoppen, transportieren, umsteigen, vergessen, verlieren, von hier sein, wechseln, wecken, zeigen, am besten, am schnellsten, einfach, falsch, gültig, pauschal</p>
<p>5 Vzdelávanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky 	<p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety Bleistift, r, Buch, s (Deutschbuch, s....), Füller, r , Geographie, e, Klasse, e, , r/-in, Mathelehrer,r/ -in, e.... , Deutschlehrer ,r/- in, e, Biologie, e Musik, e Sport, r, Englisch, s Physik, r, Erdkunde, e, Geschichte, e, Hausaufgabe, e , Heft, s, (Deutschheft,s....) Fach, s, Lieblingsfach, s, Klassenzimmer, s, Kreide, e, Mathematik, e, Musik, e, Religion, e, Schüler, r , Schultasche, e, Slowakisch, s, Sport, r, Stuhl, r, Stundenplan, r, Tafel, e, arbeiten, den Unterricht beginnen/beenden, besuchen, lernen, lesen, rechnen, schreiben, wichtig in der ersten Stunde/ in der zweiten...</p>	<p>A1+ Pracovné činnosti Chemie, e, Ferien, e (Pl), Französisch, s, Fremdsprache, e, Informatik, e, Karte, e, Klassenbuch, s, Kleber, r, Kugelschreiber, r, Lineal, s, Mitschüler, r, Note, e, Pause, e, Physik, e, Spanisch, s, Sportplatz, r, Student, r, Turnhalle, e, Verbesserung, e, Zeugnis, s, ab/aufschreiben, kontrollieren, sich interessieren (für), studieren, üben, unterrichten</p>
<p>6 Človek a príroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia 	<p>Zvieratá/ rastliny Počasie Baum, r, Berg, r, Blume, e, Erde, e, Feld, s, Fisch, r, Fluss, r, Gans, e, Huhn, s, Hund, r, Katze, e, Land, s, Meer, s, Park, r, Platz, r, Regen, r, Schnee, r, Schwein, s, Sonne, e, Stadt, e, Taube, e, Tier, s, Vogel, r, Wald, r, Wiese, e, Wind, r, Zoo, r, grün, rot, gelb, lila, weiß, schwarz,...gut, frisch, heiß, kalt, schlecht, schön, warm, fliegen, fressen, wachsen</p>	<p>A1+ Životné prostredie Bär, r, Dorf, s, Elefant, r, Fabrik, e, Flügel, r, Gebirge, s, Geflügel, s, Himmel, r, Holz, s, Industrie, e, Insel, e, Jahreszeit, e, Klima, s, Kuh, e, Löwe, r, Luft, e, Mond, r, Norden, r, Ort, r, Osten, r, Pferd, s, Rose, e, Schaf, s, Stern, r, Strand, r, Süden, r, Temperatur, e, Tiergarten, r, Tiger, r, Tulpe, e, Welt, e, Westen, r, Wetter, s, Wolke, e, Zentrum, s, angenehm,</p>

		kühl, regnerisch, sonnig, scheinen, schneien, trocken, auf dem Land
7 Voľný čas a záľuby - Záluby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti	Záľuby Bild, s, Buch, s, Film, r, Karte, e, Kino, s, Radio, s, Baukasten/ Sandkasten, r, Computer, r, Foto, s, lesen, malen, schreiben, sehen, fotografieren, Ball/ Fußball spielen, basteln, laufen, singen, Sport treiben, springen, Musik hören, tanzen, schlafen, fotografieren, schwimmen, telefonieren, Freunde treffen, Briefmarken sammeln, fernsehen, Rad fahren, Schi fahren, Computer spielen, interessant, doof, klasse, sehr gut	A1+ Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet Bibliothek, e, Eintrittskarte, e, Fotopapparat, r, Kamera, e, Lied, s, Literatur, e, Maler, r, Märchen, s, Party, e, Pause, e, Programm, s, Theater, s, Thema, s, Titel, r, Zeitung, e, bestellen, besuchen, es gibt, fernsehen, frei, holen, klicken, reservieren, Internet, s, Snowboard fahren, Skateboard fahren, Schlittschuh laufen
8 Stravovanie - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania	Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Abendbrot, s, Abendessen, s, Ananas, e, Apfel, r, Apfelsine/ Orange, e, Banane, e, Birne, e, Brot, s, Butter, e, Dessert, s, Durst, r, Eis, s, Essen, s, Fisch, r, Flasche, e, Fleisch, s, Frühstück, s, Fruchtsaft, r, Gemüse, s, Salat, r, Geschäft, s, Glas, s, Gulasch, s/r, Gurke, e, Huhn, s, Hunger, r, Kaffee, r, Kakao, Karte, e, Speise, e, Kartoffel, e, Käse, r, Koch, r, Köchin, e, Kohl, r, Küche, e, Mahlzeit!, Marille, e, Milch, e, Mineralwasser, s, Mittagessen, s, Nudel, e, Obst und Früchte, Obst, s, Orange, e, Paprika, e, Personal, s, Pudding, r, Reis, r, Restaurant, s, Saft, r, Salat, r, Salz, s, Schnitzel, s, Semmel, e, Spinat, r, Supermarkt, r, Suppe, e,	A1+ Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Appetit, r, Bar, e, Bedienung, e, Bier, s, Braten, r, Brötchen, s, Café, s, Cola, e, Erbse, e, Erdapfel, r, Espresso, r, Essig, r, Fischsuppe, e, Fräulein!, Gast, r, Gasthaus, s, Gasthof, r, Hauptgang, r, heiße Getränke (Pl), Joghurt, r, Kaffeehaus, s, Kellner/-in, r, e, Kotelett, s, Kuchen, r, Küchenhilfe, e, Limo(nade), e, Marmelade, e, Erdbeer-, Menü, s, Mittags-, Möhre, e, Nachtsch, r, Öl, s, Pfeffer, r, Pommes (frites), e (Pl), Rechnung, e, Rotwein, r, Schnaps, r, Schokolade, e, Senf, r, Steak, s, Tasse, e, Teigwaren, e (Pl), Truthahn, r, Vollkornbrot, s, Weißwein, r, Wurst, e, zu Abend essen, zu Mittag essen, Zum Wohl!, besetzt, bestellen,

	Süßigkeit, e, Tee, r, Tisch, r, Torte, e, Trinken, s, Wasser, s, Zitrone, e, Zucker, r, bezahlen, einladen, essen, etwas zu trinken, geben, kochen, kosten, vorbereiten, machen, schmecken, gern, nicht gern, prima, super, Entschuldigen Sie bitte..., Guten Appetit!, heiße Schokolade,	einschenken, essen gehen, frühstücken, gekocht, grillen, mögen, putzen, reservieren, schneiden, genug, hart, reif, satt, sauer, scharf, trocken, weich
9 Multikultúrna spoločnosť - Cudzíe jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Grammatik, e, Geburtstag, r, Geburtstagstorte,e, Geschenk, s, Kirche, e, Musik,e, Tanz,r, Weihnachten,s, Weihnachtsbaum, r, Wort, s, auswendig, leicht, schwer, lesen, schreiben, sprechen, zu Besuch kommen, sein	A1+ Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Englisch, s, Aussprache, e, Dialog, r,Fest, s, Gespräch, s,Hochzeit, e,Karneval, r, Tradition, e, Unterschrift, e, feiern, verbessern
10 Obliekanie a móda - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy	Rock, r, Größe, e, Hemd, s/ Nacht-, Hose, e, Jacke, e, Jeans, e (Pl), Kleid, s, Mantel, r, Nummer, e, Pullover, r, Tasche, e, T-Shirt, s, Uhr, e, Anorak, r, Schuhe, e (Pl.)/Hand-, Haus-, Stiefel, e (Pl.), Mütze, e, Schal, r, Bluse, e, gelb, lila, orange, pink, rosa, rot, sauber, schmutzig, schön, tragen	A1+ Odevné doplnky Handtasche, e, Hut, r, Knopf, r, Mode, e, Paar, s Regenmantel, r, Rock, r, Schal, r, Schirm, r, Socken, e (Pl), bunt, hübsch, modern, nett, anhaben, anziehen, ausziehen, passen
11 Šport - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia	Športové disciplíny Tennis, s, Gymnastik, e, Spiel, s, Sport, r, Volleyball, r, Schwimmen, s, Judo, s, Segeln, s, Hockey, s, Boxen, s, Reiten, s, Rudern, s, Radfahren, r, Fußball, r, Tischtennis, s, Handball, r, Hobby, Kanufahren, r, Basketball, r Segen, s, rennen, spielen,	A1 + Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Klub, r Sport-, Platz, r Fußball-, Tennis-, Golf-, Punkt, r, Schnee, r, Stadion, s, Wettbewerb, r, baden, Eis laufen, gewinnen, laufen, Rad fahren, schwimmen, Ski fahren, Ski laufen

	Eishockey, Fußball, Tennis usw. spielen, Sport machen, turnen, laufen, spielen, gewinnen, schaffen, verlieren	
12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitness, ...) - Kultúra nakupovania a služieb	Pošta a telekomunikácie. Druhy a spôsoby nákupu a platenia Adresse, e, E-Mail adresse, e, Bank, e, Brief, r, Cent, r, E-Mail, e Mail, e/s, Euro, r, Geld, s, Hilfe, e, Karte, Postkarte, e, Kilo(gramm), s, Liter, r(s), Briefmarke, e, Handynummer, e, Paket, s, Polizei, e, Post, e, Supermarkt, r, Telefon, s, Verkäufer/-in, r/e, hoch, kaputt, teuer, voll (tanken), finden, geben, helfen, hören, kosten, nichts kosten, rufen, schicken, suchen, telefonieren, verstehen, zahlen	A1+ Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Apotheke, e, Ausländer, r /in, e, Automat, r Kaffee-, Benzin, s, Fax, s, Tele-, Formular, s Antrags-, Garantie, e, Geschäft, s, Karte, e Kredit-,Telefon, Kasse, e, Kaufhaus, s, Kleingeld, s, Krankenhaus, s, Kunde, r /Kundin, e, Laden, r, Öl, s, Pass, r Reise-, , Porto, s, Preis, r, Regal , s, Rechnung, e, Reifen, r, Summe, e, Tasche, e, Telefonbuch, s, Visum, s, besetzt, billig, niedrig, nichts kosten, ankommen, anrufen, bekommen, bezahlen, erlauben, Geld schicken, holen, (sich) informieren, (über), klingeln, parken, reparieren, senden, sprechen (mit), verlieren, wechseln
13 Krajiny, mestá a miesta - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	Moje mesto, moja krajina, susedné krajiny Stadt, e, Kirche, e, Rathaus, s, Brücke, e, Dom, r, Schule, e, Park, r, Zoo, r, Platz, r, Bahnhof, r, Krankenhaus, s, Bank, e, Burg, e, Postamt, s, Bäckerei, e, Metzgerei, e, Markt, r, Berg, r, Land, s, Meer, s, Natur, e, Park, r, See, r, Wald, r, Slowakei, e, Ungarn, (s) Österreich, (s)	A1+ Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Insel, e, Tal, s, Ort, r, Dorf, s, Welt, e, Frankreich, Großbritannien, Italien, Kroatien, Österreich, Polen, Spanien, Griechenland, Ägypten, Türkei, e, Schweiz, e, Tschechische Republik, e, Tschechien, s, Fluss, r, Strand, r, Afrika, s, Amerika, s, USA, e, Asien, s, Australien, s, Landkarte, e, Europa, s, Zentrum, s, Ukraine, e, auf dem Land, in aller Welt, in der Slowakei, in ganz Europa, nach Deutschland
14 Kultúra a umenie	Kultúra	A1+

<ul style="list-style-type: none"> - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť kultúra 	<p>Kino, s, Musik, e, Theater, s, ins Kino gehen, Musik hören, ins Theater gehen</p>	<p>Kultúra a jej formy Apparat, Foto-, r, Bild, s, Film, r, Foto, s, Kamera, Film-, e, Karte, e, Eintritts-, e, Kirche, e, Konzert, s, Kultur, e, Kunst, e, Mitte, e, Museum, s, Pause, e, Platz, r, Programm, s, Theater, s, Ticket, s, frei, modern, bestellen, besuchen, ein Foto machen, fotografieren, gehen in, holen, malen, reservieren, spielen</p>
<p>15 Človek a spoločnosť, komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie 	<p>Jazyk ako dorozumievací prostriedok Sprache, e, Wort, s, Seite, e, Text, r, gut, langsam, laut, leicht, leise, richtig, schlecht, schnell, schwer, bedeuten, lernen, fragen, heißen, hören, zuhören, können, korrigieren, lesen, sagen, schreiben, sprechen, verstehen, wiederholen</p>	<p>A1+ Jazyk ako dorozumievací prostriedok Fremdsprache, e, Meinung, e, Muttersprache, e, Zeitschrift, e, Zeitung, e, Satz, r, deutlich, un-, perfekt, schwierig, witzig, buchstabieren, beherrschen, lösen, meinen, reden, sagen wollen, sich schämen, vergessen, erklären, wissen</p>
<p>16 Mládež a jej svet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete 	<p>Aktivity mládeže Computer, r, Disco, e, Fernseher, r, Freundschaft, e, Internet, s</p>	<p>A1+ Vzťahy medzi rovesníkmi Konflikt, r, Liebe und Wärme, Musik hören, Rivalität, e, Solidarität, e, Zusammenleben, s, freundschaftlich, gemütlich, stolz, talentiert, gut erzogen, heiraten, Sport treiben</p>
<p>17 Zamestnanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť 	<p>Zamestnania Arzt, r/ Ärztin, e, Beruf, r, Lehrer, r/ Lehrerin, e, Maurer, r, Verkäufer, r/ Verkäuferin, e, schlecht, schwer, arbeiten, finden, machen, schicken, suchen, verkaufen</p>	<p>A1+ Zamestnania Bauer, r /Bäuerin, e, Drucker, r, Kopie, e, Schaffner, r/ Schaffnerin, e, Gärtner, r/ Gärtnerin, e, Schauspieler, r/ Schauspielerin, e, Bäcker, r/ Bäckerin, e, Postbote, r, Automechaniker, r, Tischler, r, Ferien machen, Maurer, r, Metzger, r/ Metzgerin, e, Schornsteinfeger, r, Polizist, r/ Polizistin, e, Gärtner, r/ Gärtnerin, e, Maler, r/</p>

		Malerin, e, erfolgreich, interessant, langweilig, leicht, (keine Arbeit) haben, arbeiten als, arbeiten bei, arbeiten mit, markieren, speichern, starten, lernen, verdienen, vorstellen, wechseln, werden + Berufsbezeichnung, werden wollen + Berufsbezeichnung
18 Veda a technika v službách ľudstva - Technické vynálezy - Vedecký pokrok		Technické vynálezy Experiment, s, Fernseher, r, Mondlandung, e, Automobil, s, Schiff, r, Eisenbahn, e, U-Bahn, e, Nachteil, r, Technik, e, Vorteil, r, schalten, ein-aus-, um-, stammen, beobachten, fliegen, fahren, bauen, negativ, positiv, technisch, elektrisch
19 Vzory a ideály - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory		
20 Slovensko Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	Slowakei, e, slowakisch, Slowake, r/ -in, e, meine Heimat	A1+ Geografické údaje Fläche, e, Grenze, e, Nachbar, r, Einwohner, r, Industrie, e, Sehenswürdigkeiten, e
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	Deutschland, s, BRD, e, deutsch, Deutsche, -r /-in, e, Österreich, Österreicher, r /-in, e, Schweiz, e, schweizerisch, Schweizer, r/-in, e	A1+ Geografické údaje Fläche, e, Grenze, e, Nachbar, r, Einwohner, r, Industrie, e, Sehenswürdigkeiten, e

Nemecký jazyk v 5. ročníku

Týždenná hodinová dotácia 0+3, ročná dotácia 99 h

Tématický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Rodina a spoločnosť	17	<p>Reálie Nemecka, orientácia na mape, štáty, kde sa hovorí nemeckým jazykom, výslovnosť, pozdravy, osobné zámená, názvy krajín a obyvateľov jednotlivých krajín, predložka aus a in</p> <p>Slovesá 1., 2. a 3. os. Sg.- časovanie, sloveso byť, hrať, volať sa, pochádzať, bývať, rozprávať</p> <p>Oznamovacia veta, Áno/nie – otázky</p> <p>W- otázky, Negácia- zápor nicht</p>	<p>Žiak vie vymenovať, kde sa rozpráva nemeckým jazykom, Žiak sa vie pozdraviť. Žiak vie predstaviť seba a iných a niečo sa opýtať.</p> <p>Žiak vie použiť zápor. Žiak vie tvoriť oznamovaciu vetu a časovať slovesá. Žiak vie tvoriť otázky.</p>	OSR, GEO, SJL, ON, REV, MKV
Obchod služby	16	<p>Základy telefonovania (začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor), číslovky 0- 20,</p> <p>Kto je to? Privlastňovanie pomocou von, alebo „s“- Tinas</p> <p>Telefon- Telefon von Tina...</p> <p>Slovesá v 1.,2. a 3. os. Sg., sloveso haben,</p>	<p>Žiak vie počítať, Telefonovať, vysloviť požiadavku a ospravedlniť sa, napísať email a odoslať ho priateľovi, časovať slovesá, vie predstaviť seba i</p>	ITK OSR

		Časovanie pravidelných slovies	kamaráta	
Rodina a spoločnosť	16	Ja a moja rodina- pomenovanie a predstavenie členov rodiny, Abeceda Určity, neurčitý a záporný člen Privlastňovacie zámená- mein, dein Tvorba otázok	Žiak vie pomenovať a predstaviť rodinných príslušníkov, vie sa na nich opýtať a napísať o nich krátky sloh / 10 viet/ Žiak vie písať nemeckú abecedu a orientovať sa v slovníku, rozumie použitým skratkám, vie vyjadriť privlastňovací vzťah	ETV, ON, VV, TPPZ,
Multikultúrna spoločnosť	16	Činnosti doma a vlastné činnosti Telefonický rozhovor, Číslovky / čísla a roky/ 21-10000 Časovanie nepravidelných slovies, modálne sloveso <i>möchten</i>	Žiak vie povedať, čo sa doma robí a čo robí on. Žiak dokáže povedať vlastné telefónne číslo a porozumieť mu. Žiak vie vyjadriť svoje želania v podmienovacom spôsobe.	OSR, ETV, INF, MEV
Vzdelávanie a práca	16	Vyučovacie predmety Rozvrh hodín Dni v týždni Školy v Nemecku Časovanie slovies v sg. a pl., Radové číslovky	Žiak dokáže pomenovať vyučovacie predmety, vie napísať svoj vlastný rozvrh	OSR, TPPZ, ETV, ON, SJL,

			<p>hodín. Žiak sa dokáže opýtať na rozvrh hodín a vie o ňom podať informáciu použitím dní v týždni, pomocou radových čísloviek zoznámi okolie s rozvrhom a vyjadrí svoj kladný/záporný vzťah k predmetu a vyjadrí aj názor ostatných.</p> <p>Žiak dokáže porozumieť základným informáciám o školách v Nemecku.</p> <p>Žiak vie časovať slovesá vo všetkých osobách sg. a pl.</p>	
<p>Vzdelávanie a práca</p> <p>Človek a spoločnosť</p>	18	<p>Školské potreby</p> <p>Rod podstatného mena v nominatíve,</p> <p>Určitý, neurčitý člen, nahradenie podstatného mena zámenom v nominatíve</p> <p>Privlastňovacie a záporné zámená kein,</p> <p>Podstatné mená v pluráli</p> <p>Tvorba zložených slov,</p> <p>Akuzatív podstatných mien po člene určitom,</p>	<p>Žiak vie pomenovať školské potreby, vie sa opýtať na ich miesto použitím záporného zámena kein, neurčitého člena a privlastňovacieho zámena a zdvorilo požiadať o predmet.</p> <p>Žiak vie vytvoriť jednotné a množné číslo podstatných</p>	OSR, ETV, ON, SJL

		Vlastnosti osôb Určité zámená- nikto, nikdy, vždy, všetko, nič, niečo	mien a vytvoriť zložené slová na tému škola a školské potreby, dokáže opísať, či mu je osoba sympatická, priateľská, alebo nie, vie použiť akuzatív podstatných mien po člene určitom, dokáže napísať list.	
Spolu	99 h			

Nemecký jazyk v 6. ročníku

Týždenná hodinová dotácia 2+1, ročná dotácia 99 hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Človek a spoločnosť komunikácia	17	Opis osoby pomocou prídavných mien, vlastnosti- er ist.. sie ist.. modern/ alt/ freundlich...., Podstatné mená v nominatíve a akuzatíve, ďalšie nepravidelné slovesá- geben, nehmen Imperatív, Zdvorilostná forma oslovenia- vykanie	Žiak vie priateľsky a slušne viesť komunikáciu, vie opísať osobu, jej vlastnosti, vie napísať list, v ktorom opíše osobu a jej vlastnosti pomocou zámen, vie dať pokyn v imperatíve a použiť pri tom	SJL, ON, ETV, OSR, MEV, MKV

			gestiku a mimiku, dokáže porozumieť pokynom učiteľa Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti (žiadať od niekoho niečo)	
Stravovanie Mládež a jej svet	16	Stravovanie- nová slovná zásoba sloveso mögen Mladí ľudia, priateľstvá, vzájomná pomoc- charakteristika chlapci a dievčatá, rozdiely, farby Objekt v akuzatívne Osobné zámená v akuzatívne Opytovacie zámená v nominatívne a akuzatívne Farby	Žiak sa vie s niekým slušne zhovárať. Vie o niečo požiadať a vyjadriť svoj súhlas/ nesúhlas. Vie vyjadriť svoje sympatie, zapojiť sa do jednoduchej diskusie o rozdielnom chovaní dievčat a chlapcov Dokáže opísať, čo má rád, čo rád je a pije.	ETV, OSR, ON, ENV, MEV, MKV, BIO, TPPZ
Voľný čas a záľuby	17	Moje hoby, Určovanie času ročné obdobia, časti dňa povolania Telefonovanie Predložky času Oznamovacia veta s príslovkou času Prevrátenie slovosledu Neurčité zámeno man Modálne slovesá können/ müssen	Žiak vie porovnať hoby dnes a predtým, opísať osobu a informovať o nej, vie viesť telefonický rozhovor, vie reagovať na ponuku, vie niekoho pozvať, vie opísať svoj denný program, priradiť činnosti k ročným obdobiam, vie	OSR, ON, DEJ, TPPZ, GEO, BIO, MKV, OZŽ, ENV, MEV

		Slovesá s odlučiteľnou predponou Stupňovanie príd. mena gern	vyjadriť svoje túžby vo vzťahu k povolaniam	
Človek a spoločnosť, komunikácia	16	Oznamovacia veta s príslovkou času a miesta Časový údaj s predložkou am E- mail/ pozvánku Opis osôb a vecí Možnosti vo voľnom čase Predložky miesta s akuzatívom skloňovanie radových čísloviek	Žiak vie opísať svoje plány vo voľnom čase, v rozhovore dokáže povzbudiť, vyjadriť z niečoho radosť, dokáže napísať e-mail, vie niekoho pozvať a vyzvať na spoločnú činnosť	OSR, MKV, MEV,
Voľný čas a záľuby				
Obchod a služby				
Krajina, ktorej jazyk sa učím	16	Nemecko, Rakúsko a Švajčiarsko- mestá, rieky, pohoria, hory, moria Predložky miesta- in, an, auf, nach Svetové strany Možnosti cestovania počas prázdnin Neosobné zámeno es, väzba es gibt	Žiak vie informovať o svojich želaniach na prázdniny, v rozhovore vie urobiť ponuku a reagovať na ňu, vie vyjadriť nesúhlas s ostatnými, vie napísať pohľadnicu z prázdnin, sám vie podať spolužiakom základné informácie o niektorých štátoch Európy, kam môžu cez prázdniny vycestovať	GEO, SJL, OSR, TPPZ, ENV, MKV, MEV, OZŽ
Krajiny, mestá a miesta				
Stravovanie	17	Jedlá, stravovacie návyky, národné jedlá a špeciality, Privlastňovacie zámená v	Žiak dokáže identifikovať rôzne jedlá, vie opísať svoje	OSR, MEV, TPPZ, MKV, OZŽ

		datíve, Jedálny lístok, recept Návšteva reštaurácie Préteritum slovies haben a sein Podstatné mená v datíve Osobné zámená v datíve	stravovacie návyky, vie vytvoriť jedálny lístok a rozoznať zdravé a nezdravé jedlá, vyjadriť svoj názor, čo mu chutí a čo nie, vie porozprávať v minulom čase, dokáže sa v rozhovore dohodnúť na spoločnom menu.	
Spolu	99 h			

Nemecký jazyk v 7. Ročníku

Týždenná hodinová dotácia 2+1, ročná dotácia 99 h

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Šport	17	Slovná zásoba na tému šport, opytovacie zámeno welch- v 1. a 4. páde Pocitov, názory- sloveso finden Predstavenie svojich záľub a obľúbeného športu Stupňovanie prídavných mien, porovnávanie činností pomocou als, wie	Žiak vie pomenovať rôzne druhy športu, vyjadriť svoj názor, plynule hovoriť o svojom obľúbenom športe, vie rozlíšiť šport vrcholový a rekreačný, vie porovnávať veci,	OŽZ, TPPZ, TV MKV

		Otázka pozitívna, negatívna, Odpoveď s ja/nein/doch Mladí ľudia v Nemecku a ich voľný čas	odpovedať na otázku kladnú a zápornú	
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	16	Slovná zásoba- ľudské telo, Vyjadrenie pocitov- slovné konštrukcie- čo ťa bolí, návšteva u lekára, modálne sloveso können privlastňovacie zámená 3. osoba sg./ pl. v 1. a 4. páde	Žiak vie vymenovať časti tela, vie ich popísať pomocou rôznych adjektív, dokáže hovoriť o svojich pocitoch, zdravotných problémoch - vie povedať, čo ho bolí. Vie popísať výzor osoby.	OŽZ, OSR, TPPZ,
Kultúra a umenie	17	Hudba- slovná zásoba Mladí muzikanti, Hudba v Nemecku – hudobní skladatelia a hudobné žánre perfektum sloves haben a sein perfektum pravidelných a nepravidelných sloves	Žiak vie informovať o hudbe, ktorú má rád, dokáže vymenovať hudobné žánre, pozná základné hudobné nástroje, vie opísať svoje záľuby. Žiak vie opísať, čo robil počas dňa.	OSR, TPPZ, HV, MKV
Voľný čas a záľuby	16	Modálne sloveso dürfen Privlastňovacie zámená stojace samostatne vo vete, nahrádzajúce podstatné meno Privlastňovacie zámená, vedľajšia veta- spojka weil Konverzácia v obchode	Žiak dokáže vymenovať základné hudobné nástroje. Vie sa opýtať na cenu a vyjadriť ju. Žiak si dokáže pýtať dovolenie a vie	OSR, MEV, MKV, TPPZ

			zdôvodniť príčinu svojho konania.		
Móda oblečenie	a	16	Priatelia, vzhľad, oblečenie, záľuby, Pozitívna, negatívna kritika Modálne slovesá wollen/ sollen Osobné zámená v 3. Páde, zámeno wem?	Žiak vie opísať osoby, jednoduchým spôsobom vyjadri svoj vzhľad a vzhľad ostatných. Dokáže vyjadriť želanie - čo chce, smie Dokáže vyjadriť svoj názor na módu, čo sa mu páči a nepáči	OSR, ON, ETV, OŽZ, SJL
Domov bývanie	a	17	Bývanie- typy domov a bytov, pomenovanie izieb, častí nábytku Predložky s datívom Rodina a sviatky, darčeky - Veta s predmetom v datíve a akuzatíve pozdvanie/ blahoželanie	Žiak dokáže pomenovať jednotlivé časti bytu a nábytok, vie rozprávať o svojej izbe, čo kde je, porovnať typy domov, bytov vie napísať pozvánku na oslavu, formulovať typy na darčeky.	OSR, TPPZ, EstV,
Spolu		99 h			

Nemecký jazyk v 8. Ročníku

Týždenná hodinová dotácia 2+1, ročná dotácia 99 h

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard- téma	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy- prierezové témy
Voľný čas a záľuby	17	Televízia- typy programov, televízia áno či nie- vyjadrenie názorov a postojov, porovnanie s ostatnými médiami, Tvorba tv. programu Zvratné slovesá Niektoré slovesá stojace vo vete s pevnou predložkou + 4. pád	Žiak vie vyjadriť svoj názor k výhodám a nevýhodám sledovania televízie, vie pomenovať typy tel. staníc, programov a filmov. Vie porovnať slovenské a nemecké programy, vie ohlásiť tel. program ako hlásateľ	OSR, TPPZ, MEV, MKV, OŽZ
Móda a obliekanie	16	Móda kedysi a dnes, typy oblečenia, farby, vzory, Prídavné mená v 1. a 4. páde po určitom člene, Vyjadrenie názoru, opis osoby, prídavné meno v 3. páde po člene určitom	Žiak vie popísať oblečenie, opýtať sa, čo si rád obliekaš v ktorom ročnom období Vie vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie Vie opísať osobu a vytvoriť zoznam, čo by si mal zobrať na akú príležitosť / oslava, lyžovačka, školský výlet/	OSR, EstV, TPPZ, ETV, Internet
Mládež a jej	17	Názory, hodnotenia,	Žiak vie popísať veci,	OSR, ETV, ON, EstV,

svet Vzory a ideály		charakteristika osôb, situácií, rozmary a vrtochy. príd. meno v pl. po určitom člene Vyjadrenie názoru- vkus, čo sa hodí... Príd. mená v 1. a 4. páde po neurčitom člene Osobné zámená v 4. páde	osoby, situácie, pýtať sa na názory spolužiakov, vie vyjadriť svoj názor, vie rozprávať o ľudských rozmaroch	
Cestovanie	16	Cestovanie na stanici, cestovný poriadok, príprava cesty, dopravné prostriedky Hory vs. more- predložky s 3. a 4. pádom Vedľajšie vety so spojku weil a dass Podstatné mená v 2. páde a osobné zámená v 3. páde	Žiak sa vie zorientovať na stanici, používať cestovný poriadok, vie si vypýtať cestovný lístok a spýtať sa na odchod a príchod vlaku, vie sa pripraviť na cestu, naplánovať si cestu a zdôvodniť, prečo sa chystá na dovolenku práve na dané miesto	DOV, OSR, TPPZ, GEO
Cestovanie- kultúra cudzích krajín	17	Na cestách, lokálne predložky s 3. a 4. pádom Formy ubytovania Predložky s 3. a 4. pádom Názvy krajín a obyvateľov Prázdniny mládeže v zahraničí	Rozprávať o záľubách a prianiach cestovania, naplánovať si cestu s priateľmi, vedieť vyjadriť svoj názor, argumentovať a obhájiť si svoj názor. Rozprávať	OSR, MKV, DOV

			o možnostiach prespania, spýtať sa na stratenú vec	
Krajina, ktorej jazyk sa učím	16	Orientácia na mape- hlavné mestá spolkových krajín Berlín- pamiatky, zaujímavosti, dôležité udalosti politického vývoja v Nemecku Berlín – plán mesta, inštitúcie, obchody, pamiatky Plán triedneho výletu Nepriama reč- otázka pomocou spojky či Präteritum / jednoduchý minulý čas/ pravidelných a nepravidelných slovies Predložky času a miesta	Žiak sa vie zorientovať na mape Nemecka, vymenovať hlavné mestá jednotlivých spolkových krajín, vie charakterizovať pomocou foto-materiálu pamiatky Berlína, odporučiť, čo by mali ostatní vidieť, zažiť vie sa zorientovať na pláne metra a nájsť najlepšie spojenie 2 miest- použiť pritom správne sloveso, predložku a príslovku používa správne výrazy pri orientácii vie napísať pohľadnicu kamarátovi	OSR, DOV, ENV, MKV, MEV
Spolu	99 h			

POZNÁMKY

Medzipredmetové vzťahy

SJL- slovenský jazyk a literatúra

GEO- geografia

BIO- biológia

DEJ- dejepis

ETV- etická výchova

ON- občianska náuka

EstV- estetická výchova

INF- informatika

VV- výtvarná výchova

TV- telesná výchova

HV- hudobná výchova

Prierezové témy

ENV- enviromentálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

DOV- dopravná výchova

MKV- multikultúrna výchova

MEV- mediálna výchova

OŽZ- ochrana života a zdravia

TPPZ- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Vzdelávacia oblasť: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Učebné osnovy : MATEMATIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cigera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Matematika				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	4 hod./týždeň 132 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok	5 hod./týždeň 165 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

CHARAKTERISTIKA

Matematika má v systéme vzdelávania kľúčové postavenie predovšetkým preto, lebo výrazne rozvíja logické myslenie žiakov, čo im umožňuje ľahšie pochopiť prírodné ale i spoločenské zákonitosti v bežnom živote. Vedie ich k racionálnej práci, k presnej a stručnej formulácii myšlienok.

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzdelávací obsah učebného predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy
Geometria a meranie
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
Logika, dôvodenie, dôkazy.

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiaci sa oboznamujú s algoritmami počtových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

V tematickom okruhu **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

V tematickom okruhu **Logika, dôvodenie, dôkazy**, ktorý sa prelína celým matematickým učivom, rozvíjajú žiaci svoju schopnosť logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

Vyučovanie matematiky žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa uskutočňuje v špeciálnych triedach, kde sa vytvárajú podmienky rozvoj nadania uplatňovaním výchovných a vzdelávacích metód a foriem vyučovania.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom matematiky na 2. stupni ZŠ je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovitým a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

Výsledkom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ by malo byť správne používanie matematickej symboliky a znázorňovania a schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy. Žiak by mal vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému.

Matematika na 2. stupni ZŠ má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.

Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonných charakteristík nadania budeme klásť dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.

Naším cieľom v predmete matematika je rozvíjanie všeobecných schopností nadaných žiakov a to:

- vedieť získavať a uplatňovať vedomosti,
- vedieť odovzdávať myšlienky a informácie,
- vedieť počúvať druhých a spolupracovať s nimi,
- vedieť si stanovovať zmysluplné a dosiahnuteľné ciele,
- vedieť hodnotiť efektivitu svojej práce,
- vedieť byť kritický k svojmu uvažovaniu a práci,
- vedieť byť kreatívny, prinášať nové myšlienky a nápady,
- vedieť vnímať úspechy a neúspechy ako príležitosť k učeniu sa,
- vedieť preukazovať druhým rešpekt, zaujímať sa o nich, brať do úvahy ich pocity,
  - vedieť si uvedomovať svoje hodnoty.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- používa prirodzené, celé a racionálne čísla pri opise reálnej situácie
- číta, zapisuje a porovnáva prirodzené, celé a racionálne čísla, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti

- zobrazí čísla na číselnej osi
- vykonáva pamäť aj písomne základné početné výkony
- zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov početných výkonov
- pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia celok – časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom), rieši aplikačné úlohy
- rieši modelovaním a výpočtom situácie vyjadrené pomerom, pracuje s mierkou máp a plánov
- matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu),
- matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc a ich sústav
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch a algebrickom aparáte

Dosiahnuté postoje

► na čísla sa pozerá, ako na prostriedky objektívneho poznania reality, smelšie kvantifikuje realitu okolo seba, prostredníctvom možnosti kontroly výpočtov spolieha sa na početnými výkonmi zistené výsledky, prostredníctvom veličín vystupujúcich pri výpočte percent, získava pocit, že poznáva realitu z inej strany, je vedomí toho, že pomer a miera sú veľmi blízke dennému životu, poznaním písmen vo význame čísla získava pocit, že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti, poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh.

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- udáva tabuľky jednoduchých lineárnych súvislostí, dopĺňa chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla a znázorňuje údaje
- objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhlej súradnicovej sústave
- vyjadří lineárne funkcie rovnicou, tabuľkou, grafom, vie uviesť príklady nelineárnych funkcií
- vytvára tabuľky a grafy pre jednoduché funkcie
- objavuje rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť
- znázorňuje údaje na diagrame, z diagramu číta znázornené údaje

Dosiahnuté postoje

► získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom, vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia, vytvára naklonenosť k využívaniu grafických prostriedkov vyjadreniu kvantitatívnych súvislostí, rozvážne posudzuje pravdivosť a nepravdivosť výrokov, má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehĺbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia, získava istotu a kladný vzťah k využívaniu priamej a nepriamej úmernosti pri riešení bežných úloh zo života, je priaznivo naklonený na rozvíjanie svojich schopností a objavenia pravidelnosti okolo seba, zoznamuje sa s premennou, pripraví žiaka na iný spôsob prístupu k veličinám a realite.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu; dokáže špecifikovať ich jednotlivé prvky (telesová uhlopriečka, vzťah hrán)
- pozná, vie popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti a najdôležitejšie relácie medzi týmito prvkami a ich vlastnosťami
- užíva k argumentácii a pri výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, manipulatívnu činnosťou je žiak privedený k pochopeniu a osvojeniu jednoduchých geometrických transformácií, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu, povrchu a objemu geometrických útvarov
- pozná spôsob merania uhlov a počítanie s uhlami, využíva vlastnosti známych dvojíc uhlov (susedné, striedavé, doplnkové) pri výpočte vnútorných a vonkajších uhlov rovinných útvarov
- pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Dosiahnuté postoje

► nie je ľahostajný k svojmu okoliu, dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí, snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu, je naklonený v jednote používať odhad, meranie a výpočet, postupne zvyká na potrebu dôkazu a v odôvodnených prípadoch ho aj nárokuje, snaha o presnosť pri meraniach, konštrukcii a výpočtoch je pre neho samozrejmé, ochotne používa náčrty, rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies a predmetov, vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti, často sa opiera o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti zhodnosti a podobnosti geometrických útvarov, trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria
- vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu
- vykonáva zber, zápis, interpretácia údajov a ich grafické znázornenie
- je schopný orientovať sa v množine údajov
- vie prisúdiť výrokom z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu
- vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu v jednoduchých prípadoch vie rozlíšiť istý a nemožný jav

Dosiahnuté postoje

► iný spôsob vnímania okolitej skutočnosti, vedomie určitej nadvlády nad svojím okolím, uspokojenie nad ovládaním ďalšieho prostriedku riešenia úloh, uspokojenie nad novým pohľadom na realitu, spokojnosť nad novou možnosťou zachytávania kvantifikácie reality.

Logika, dôvodenie, dôkazy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- dokáže kvantifikovať všeobecné výroky a uskutočniť negáciu kvantifikovaných výrokov
- vie posúdiť jednoznačnosť jednoduchých návodov, vyhlášok a nariadení
- posúdi správnosť použitých spojok „a“, „alebo“, „buď alebo“, „ak, tak“
- posúdi pravdivosť alebo nepravdivosť matematických výrokov
- pozná miesto definície, hypotézy a dôkazu v matematických textoch

Dosiahnuté postoje

► sebadôvera pri interpretácii matematických a nematematických textov, pripravenosť na posúdenie pravdivosti matematických výrokov, ktorými sa v priebehu svojej učebnej činnosti stretol, získa nadhľad nad celkovým chápaním matematického textu, z hľadiska jeho štruktúry na definície, vety, hypotézy, dôkazy.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Na splnenie vytýčených cieľov matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu.

V samostatnej práci žiaci získavajú predovšetkým početné návyky a zručnosti. Je však nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou.

Žiakov je potrebné viesť aj k sledovaniu a čítaniu matematických rubriek v detských časopisoch, čím sa prehĺbuje záujem o matematiku. Na zvýšenie záujmu o matematiku nám môže pomôcť aj riešenie zaujímavých úloh, čítanie zaujímavých publikácií z matematiky a tiež témy rozširujúceho učiva. Tie dávajú učiteľom možnosť plne uplatniť tvorivý prístup pri výbere a spôsobe realizácie vo vyučovaní. Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Do vyučovacích hodín treba vniesť niečo nové, zaujímavé pre žiakov a učiteľa. Veľmi zaujímavý je napr. mozgový jogging, reťazové súťaže, matematické hry.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

Na opakovanie vedomostí možno používať rôzne postupy: samostatnú prácu, skupinovú prácu, zostavovanie tabuliek, grafov, môže to byť písomná práca alebo hra. Je dôležité, aby bol žiak pri opakovaní a precvičovaní aktívny, aby chcel zlepšiť svoj výkon, aby aktivita spojená s opakovaním bola motivovaná.

Nesmieme zabúdať aj na kontrolu výsledkov žiakov a rozbor chýb tak, aby si uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na túto prácu so žiakmi využíva učiteľ rôzne zbierky úloh, alebo svojpomocne zhotovené pomôcky. K rozvoju žiakov s hlbším záujmom o matematiku prispievajú matematické súťaže, napr. matematická olympiáda, Pytagoriáda, rôzne súťaže korešpondenčného charakteru.

Nezabúdame aj na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. v spolupráci so špeciálnymi pedagógmi a asistentmi sa im venuje individuálna a diferencovaná pozornosť. U žiakov so všeobecným intelektovým nadaním budeme akceptovať a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania, rozvíjať a stimulovať všeobecné i špeciálne schopnosti, zručnosti a spôsobilosti. Žiakov budeme zamestnávať zmysluplne a využívať pedagogické postupy na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov:

- problémové vyučovanie – spočíva v tom, že v procese riešenia špeciálne vypracovaného systému problémov a problémových úloh získavajú žiaci skúsenosti z tvorivej činnosti, prebieha tvorivé osvojovanie poznatkov a spôsobov činnosti
- projektové vyučovanie - ktoré stimuluje aktivitu žiaka, praktické riešenie úloh, jeho záujem o študovanú problematiku a možnosť prejaviť sa v plnej šírke
- skupinové a kooperatívne vyučovanie, kde sa do popredia dostávajú sociálne-komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá (aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, výkon), súťaživosť je nahradená spoluprácou.

UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ pri svojej práci používa: učebnice, zbierky úloh, internet, odbornú literatúru, encyklopédie, dostupné pomôcky – nástenné mapy, telesá, súbory kociek a iné.

Učebnice:

Žabka, J. - Černek, P. : Matematika pre 5. ročník ZŠ 1. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava.

/schválilo MŠ SR pod číslom CD-2009-29720/29767-7:911

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 5. ročník ZŠ 2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava.

/schválilo MŠ SR pod číslom MŠSR-2010-893/3038-4:919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom1.

časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom CD-2009-29720/31177-8:911

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom MŠ SR-2010-891/4349-4:919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom1.

časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom CD- 2010-13967/43158:4-919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom MŠ SR-2011-997/5574:4-919

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom1. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom CD-2010- 6359/18187:4-919/

Žabka, J. - Černek, P.: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom 2. časť. Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava. /schválilo MŠ SR pod číslom MŠ SR-2011-2141/7301:4-919/

Vo všetkých ročníkoch Učebnice matematiky pre 5. -9. ročník 1. a 2. časť: Šedivý a kolektív, SPN, Bratislava.

Kotyra: Malá zbierka úloh z matematiky pre 7. roč. MAPA Slovakia Plus, s.r.o.

Pracovné zošity:

Kolektív: Hravá matematika pre 5. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 6. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 7. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 8. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Kolektív: Hravá matematika pre 9. ročník. Taktik International, s.r.o., Košice.

Bálint – Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 5. – 8. ročník ZŠ: Príroda.

Rovnako budeme využívať pracovné listy vypracované učiteľmi a metodický materiál, ktorý bude sprístupnený napr. na internete, IKT technológie a počítačovú učebňu, interaktívnu tabuľu, PC s pripojením na internet, edu-CD zo školských zdrojov- Cabri Geometria...

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi (a jeho rodičom) spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvláda, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne by mal byť žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu. Súčasťou hodnotenia by malo byť teda i povzbudenie a konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Informácie poskytované v rámci hodnotenia sú maximálne objektívne, postavené na dobre vytvorených hodnotiacich kritériách vo vzťahu k predpokladom a možnostiam žiaka, jeho veku, ale i k sociálnemu kontextu. Hodnotenie by sa malo sústrediť na individuálny pokrok každého žiaka, respektíve na hodnotenie vopred stanovených požiadaviek.

U žiakov hodnotíme

- úroveň zvládnutia vedomostí a zručností
- prístup k výučbe (aktivita, ...)
- samostatnosť vo vyučovacom procese

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ hlavne týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka- príprava na vyučovanie, pomôcky, vypracovávanie domácich úloh, samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín
- b) rôznymi druhmi skúšania: ústne skúšanie, frontálne skúšanie, skúšanie jednotlivca pri tabuli, písomné skúšanie, formy písomných prác: päťminútovky, krátke kontrolné práce, ktoré obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva, polročný test, vstupný a výstupný test ,
- c) hodnotenie projektov a prezentácie. (písomne, ústne,), didaktickými testmi
- d) sebahodnotenie vlastnej práce

Vo výslednej známke zohľadníme výsledky z menovaných metód a foriem hodnotenia podľa kritérií uvedených v závere.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a súhrnné hodnotenie. Priebežné hodnotenie sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka a má hlavne motivačný charakter. Súhrnné hodnotenie žiaka sa spravidla uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku.

V procese hodnotenia uplatňuje učiteľ primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa, zohľadňuje individuálne osobitosti žiaka. Objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti CPPPaP dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, príloha č.2, ktoré schválilo MŠ SR. . V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga . Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Žiakov hodnotíme priebežne slovne i známku. Používame rôzne formy od klasifikácie , bodové hodnotenie, slovné hodnotenie až po sebahodnotenie žiaka. Hlavným kritériom pri hodnotení je zvládnutie výstupov výkonových štandardov v rámci individuálnych možností dieťaťa.

Hodnotenie prospechu

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky .Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť, vlastné výsledky práce prezentuje výstižne, vyjadruje sa gramaticky i štylisticky správne. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Samostatne, prípadne len s nepatrnými podnetmi vyučujúceho, uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, na základe získaných skúseností a poznatkov vie analyzovať zadané úlohy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie, aktívne pristupuje k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky. V jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Osvojené

vedomosti a kľúčové kompetencie uplatňuje samostatne, občas potrebuje usmernenie vyučujúceho, zadané úlohy vie riešiť pomocou známych postupov a metód, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje so záujmom, ale potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie uplatňuje iba za aktívnej pomoci vyučujúceho, zadané úlohy vie riešiť len pomocou známych postupov a metód, ktorým rozumie len čiastočne, ovláda základné pojmy a vie predviesť jednoduché zručnosti, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje s nízkym záujmom, potrebuje podporu a pomoc vyučujúceho, príp. spolužiakov. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Zadané úlohy nevie riešiť ani s pomocou vyučujúceho, k činnostiam a problémovým úlohám na hodinách matematiky pristupuje bez záujmu. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Vstupnú, polročnú a výstupnú previerku a iné písomné práce budeme hodnotiť podľa počtu dosiahnutých bodov vyjadrenou percentuálne:

100 – 90%	stupeň 1 – výborný
89 – 75%	stupeň 2 – chváľitebný
74 – 55%	stupeň 3 - dobrý
54 – 40%	stupeň 4 – dostatočný
39 – 0 %	stupeň 5 – nedostatočný

Pri projektoch bude učiteľ hodnotiť:

- odbornú úroveň;
- kvalitu výstupu, grafickú úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

Bonusové body budeme využívať za:

- vytvorenie pracovného listu,
- účasť v predmetových súťažiach,
- projekt a jeho prezentáciu,

- prípravu vyučovacej hodiny žiakom a jej realizáciu.
- Po získaní dohodnutého počtu bodov (napr. 10) bude žiak hodnotený známkou výborný za aktivitu.

POZNÁMKY

Počet hodín pri tematických celkoch je len orientačný. V prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

FIG – finančná gramotnosť

Prierezové témy:

Environmentálna výchova: ENV

Osobnostný a sociálny rozvoj: OSR

Dopravná výchova: DV

Mediálna výchova: MV

Multikultúrna výchova: MKV

Ochrana života a zdravia: OŽZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: TPPZ

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra: REV

Medzipredmetové vzťahy – MVz:

Slovenský jazyk a literatúra: SJL

Výtvarná výchova: VYV

Informatika: INF

Technika: TECH

Fyzika: FYZ

Geografia: GEO

Chémia: CHEM

Biológia: BIO

Dejepis: DEJ

Predmet: MATEMATIKA							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 5 hod./ 165 hod.			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy / obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	MVz	poznámky
Zopakovať a prehĺbiť učivo 4. ročníka	Opakovanie a prehĺbovanie učiva 4. ročníka 11 h	Prirodzené čísla do 10 000 a ich vlastnosti	Rozlišovanie pojmov číslica, číslo, cifra. Správne určovanie rádu číslice. Správne sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000.	Vedieť pohotovo rozlišovať pojmy číslo, cifra, číslica, určovať rád číslice Sčítať, odčítať malé a veľké čísla spamäti a písomne v obore do 10 000			
Rozvíjať pohotové počítanie spamäti v prípadoch, kde rýchlosť počítania spamäti je väčšia ako pri počítaní na kalkulačke. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, nazeranie žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. Dotvoriť správnu interpretáciu zaokrúhleného čísla.	Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000 23 h	Upevnenie a prehĺbenie násobenia a delenia prirodzených čísel v obore násobilky. Násobenie a delenie spamäti v obore do 100. Násobenie ako postupné sčítanie a delenie na rovnaké časti aj ako postupné odoberanie. Násobenie a delenie po častiach (propedeutika distributívnosti). Násobenie súčtu a rozdielu jednociferným číslom v obore do 100. Delenie so zvyškom. Delenie (propedeutika) so zvyškom v obore do 100 Násobenie a delenie jednoduchých čísel spamäti. Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom obore do 10 000 (pomocou	Prirodzené číslo, cifra, číslica, číselná os, sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, skúška správnosti delenia delenec, deliteľ, neúplný podiel, podiel, zvyšok pri delení, skúška správnosti delenia Činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel	Zobrazit' prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne. Porovnať prirodzené čísla. Pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100. Vedieť násobiť pomocou sčítania. Deliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti. Vedieť čo je sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, vedieť robiť skúšku správnosti delenia Deliť jednociferným číslom v obore do 100 so zvyškom (aj s kalkulačkou).	Obsah slovných úloh využiť na rozvoj DV ENV TPPZ OSR - deliť si úlohy, niest' zodpovednosť, organizovať prácu - kooperovať v tíme, vo dvojiciach, v skupine - prezentovať výsledky pozorovania a merania -	Všet-ky pred me-ty	FIG Vymeno-vať cen-nosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domác-nostiach, porovnáva nie cien

		<p>kalkulačky aj dvojciferným a trojciferným číslom</p> <p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické myslenie s využitím násobenia a delenia (aj ako propedeutika zlomkov, propedeutika pomer</p>	<p>Viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina</p>	<p>Písomne násobiť a deliť jednoduché čísla obore do 10 000. Vedieť pohotovo spamäti násobiť a deliť (aj so zvyškom) - v obore malej násobilky, - mocninou 10, - v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\ 000 : 9$ a pod.). Pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel v obore do 10 000. Používať prirodzené čísla pri opise reálnej situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie, vedieť vypočítať polovicu, tretinu, štvrtinu čísla</p>	<p>argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu -vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých - schopnosť sebaregulácie</p>		
<p>Rozvíjať pohotovú počítanie spamäti v prípadoch, kde rýchlosť počítania spamäti je väčšia ako pri počítaní na kalkulačke. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, nazeranie žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. Dotvoriť správnu interpretáciu zaokrúhleného čísla</p>	<p>Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión 27 h</p>	<p>Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla. Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel.</p> <p>Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie nadol (nahor). Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (aj ako propedeutika desiatinných čísel – učivo o eurách a centoch). Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami).</p>	<p>Rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce,...susedné čísla, párne, nepárne</p> <p>Číselná os, rady číslic v čísle: jednotky, desiatky, stovky, tisíce, desaťtisíce,... znaky $<$, $>$, $=$. Usporiadanie vzostupné a zostupné. Zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na.... Rímske číslice I, V, X, L, C, D, M.</p>	<p>Čítať a zapisovať prirodzené čísla. Rozkladať prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu a opačne. Skladať prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu. Poznať a rozlišovať párne a nepárne čísla.</p> <p>Porovnávať, zaokrúhľovať a usporiadať veľké prirodzené čísla, používať znaky $<$, $>$, $=$ Zaokrúhľovať veľké prirodzené čísla nadol, nahor, na jednotky, desiatky, stovky, tisíce, desaťtisíce,..... Počítať s približnými prirodzenými číslami. Spoznať základné - rímske</p>	<p>Využiť námet slovných úloh a problémových</p>		

		Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov,....	Mapy, schémy, tabuľky, diagramy, grafy	číslice. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).	situácií na rozvíjanie ENV, DV MV - vyhľadať a spracovať informácie - spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC)		FIG Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu
Bližšie sa zoznámiť s princípom práce kalkulačiek a hlbšie sa zamyslieť nad poradím početných výkonov v kontexte so skúmaním ich vlastností/komutatívnosťou, asociatívnosťou, distributívnosťou/ a pri ich využívaní pre racionálnejší postup počítania. Rozvíjať schopnosti žiakov odhadnúť výsledok početného výkonu, ako metódy skúšky približnej presnosti výpočtu.	Početové výkony s prirodzenými číslami 30 h	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Porovnávanie rozdielom. Sčítanie a odčítanie na kalkulačke. Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne (dvojciferným a trojciferným číslom) na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.	Sčítanec súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, skúška správnosti Činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel. Skúška správnosti delenia	Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo oboru do 100, s násobkami 10, 100, atď. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo oboru do 100, s násobkami 10, 100, atď. Vykonať skúšku správnosti odčítania. Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla rozdielom. Písomne sčítavať aj viac sčítancov (aj pomocou kalkulačky). Pohotovo používať kalkulačku. Spamäti násobiť a deliť prirodzené čísla mimo oboru do 100, s násobkami 10, 100, atď. Písomne násobiť a deliť prirodzené čísla mimo oboru do 100, s násobkami 10, 100, atď. Vykonať skúšku správnosti delenia. Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla podielom. Pohotovo používať kalkulačku	OSR rozvíjať húževnosť, vytrvalosť		

		Poradie počtových výkonov. Kontextové úlohy. Propedeutika záporných čísel. Kladné a záporné čísla na číselnej osi.	Počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie	pri násobení a delení prirodzených čísel. Vedieť správe určiť poradie počtových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami.			
Získať skúsenosti s rovinnými a priestorovými útvarmi. Vnímať celý útvar a jeho časti. Rozvíjať schopnosti stanovenia polohy. Dbáť na presnosť pri meraniach, úhladnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk	Geometria a meranie 30 h	Geometrické útvary Rysovanie – základné pravidla rysovania. Rovnobežky, kolmice v bežnom živote. Rysovanie rovnobežníka Rysovanie trojuholníka (podľa sss) Meranie dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, premena jednotiek m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel. Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.	Priamka, bod, úsečka,... Trojuholník – vrcholy, strany, štvoruholník – vrcholy, strany, uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer, Kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa Pomôcky na rysovanie, priamka, úsečka, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protíahlé strany, vodováha (libela), olovnica Úsečka, dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky - m, dm, cm, mm	Narysovať bod, úsečku, priamku Rozlišovať, pomenovať a načrtnúť rovinné útvary. Rozlišovať a pomenovať priestorové útvary – kocku, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa.. Poznať niektoré základné vlastnosti - trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu. Vedieť funkčne používať pomôcky na rysovanie. Vedieť narysovať rovnobežné a kolmé priamky (úsečky). Narysovať úsečku danej dĺžky. Zostrojiť štvorec, obdĺžnik podľa zadaných rozmerov v cm, resp. v mm (aj rovnobežník v štvorcovej sieti). Odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, vzdialenosť na metre. Premieňať jednotky dĺžky. Riešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce si základné poznatky o trojuholníku, štvorci a	OSR TPPZ OŽZ - pozorovať svoje okolie - vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti	Prírodovedné predmety FYZ CHEM	

		<p>Kocka, kváder (ako propedeutika). Stavba telies zo stavebnicových kociek. Stavba telies na základe stanovených podmienok (podľa plánu).</p> <p>Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti (propedeutika práce s pomerom).</p>	<p>Kocka, kváder, stena kocky a kvádra, vrchol kocky a kvádra, hrana kocky a kvádra</p> <p>Porovnanie pomerom</p>	<p>obdĺžniku. Vypočítať obvod trojuholníka. Štvorca, obdĺžnika.</p> <p>Vedieť postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania a naopak).</p> <p>Vedieť rysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete.</p>			
<p>Rozvíjať pozorovacie a analytické schopnosti. Rozvíjať štatistické a pravdepodobnostné nazeranie žiakov</p>	<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 11 h</p>	<p>Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov.</p> <p>Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Voľba stratégie.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh (kontextové úlohy). Propedeutika zlomkov a priamej úmernosti.</p>	<p>Dáta – údaje, triedenie, tabuľka, jednoduchý diagram, (štatistika)</p> <p>Možnosť, počet možností, hľadanie možností</p>	<p>Vedieť čítať údaje z jednoduchej tabuľky. Zhromažďovať, triediť, usporiadať dáta (údaje). Znázorniť dáta údaje jednoduchým diagramom.</p> <p>Mať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súborov predmetov. Vedieť rozlišovať väčšiu a menšiu šancu a voliť stratégiu riešenia. Vedieť zistiť počet. Vedieť pracovať podľa zvoleného (vlastného vypracovaného), alebo podľa vopred daného kritéria, postupu, alebo návodu.</p> <p>Hľadať stratégie – spôsoby riešenia úloh z bežného života (forma problému).</p>	<p>TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne</p>		

Predmet: MATEMATIKA							
Ročník: šiesty		Hodinová dotácia: 5 hodín/ 165 hodín					
Rozvíjajúce ciele	Tematický Celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmet. vzťahy	Poznámky
Zopakovať a prehlibnúť učivo 5. ročníka	Opakovanie a prehlibovanie učiva 5. ročníka 5 h	Počtové výkony s prirodzenými číslami Geometria a meranie	Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie prirodzených čísel písomne a kalkulačkou Geometrické útvary, rysovanie rovinných útvarov	Vedieť pohotovo sčítavať, odčítavať, násobiť a deliť prirodzeného čísla. Vedieť rýsovať rovnobežky, kolmice, štvorec, obdĺžnik Premieňať jednotky dĺžky, počítať obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka			
Prehlibovať a precvičovať základné počtové výkony, vlastnosti komutatívnosti, asociatívnosti a distributívnosti s prirodzenými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie aj so zvyškom), pamäť a písomne, aj s pomocou kalkulačky. Skúmať počítanie s prirodzenými číslami, ich využívanie pre racionalizáciu riešenia úloh. Rozvíjať algoritmické myslenie žiakov, schopnosti matematizovať reálnu situáciu a riešiť aplikované úlohy	Počtové výkony s prirodzenými číslami 33 h	Násobenie a delenie prirodzených čísel pamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10, 100 atď.), písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom. Deliteľnosť 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10. Najmenší spoločný násobok, najväčší spoločný deliteľ Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto skutočnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutika rovníc. Jednoduché rovnice	Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, neúplný podiel, zvyšok, skúška správnosti Sčítanec, menšenec, menšiteľ, činiteľ, delenec, deliteľ Navzájom opačné operácie, súčet, rozdiel, súčin, podiel Slovné spojenia –krát viac, -krát menej Zaokrúhľovanie, cifra,	Vedieť v obore prirodzených čísel násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke). Ovládať algoritmus násobenia a delenia viacciferných prirodzených čísel viacciferným prirodzeným číslom. Vykonať skúšku správnosti prevedenej počtovej operácie. Poznať základné znaky deliteľnosti prirodzených čísel, určiť najmenší spoločný násobok a najväčší spoločný deliteľ Poznať navzájom opačné operácie, využívať slovné spojenia –krát viac, -krát menej,... Analyzovať text slovnej úlohy a diagnostikovať dané a hľadané údaje potrebné pre riešenie úlohy. Správne nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy a použiť jednotlivé operácie pri riešení	Platí pre všetky tematické celky: DV, ENV, OZZ, – Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvíjanie zdravotnej, ekologickej rodinnej a vlasteneckej výchovy. Zámerné voliť štatistické údaje na rozvíjanie	Všetky predmety Používať bez problémov prirodzené čísla ako i počtové výkony s nimi	

		<p>Dohoda o poradí početových výkonov, porovnanie s poradím operácií na kalkulačkách používaných žiakmi. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami.</p> <p>Slovné úlohy</p>	<p>číslica, číslo, rád číslice v čísle, zátvorky</p>	<p>jednoduchých slovných úloh. Vedieť jednoducho zapísať riešenia úlohy a odpovede.</p> <p>Analyzovať zápis úlohy obsahujúcej viaceré početové operácie (aj s použitím zátvoriek). Pri riešení úloh s viacerými početovými úkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia.</p> <p>Správne riešiť úlohy napr. typu $2 \cdot 6 + 20 : 4$ (aj na kalkulačke).</p>	<p>chápania ekonomického myslenia. Hľadanie vhodného modelu zovšeobecňujúceho jednotlivé konkrétne situácie, využitie počítača pri riešení problému.</p>		<p>FIG Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.</p>
<p>Zaviesť pojem desatinného čísla, početových operácií s desatinnými číslami (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie desatinných čísel). Riešiť slovné úlohy rozvíjajúce logické a algoritmické myslenie žiaka, schopnosť aplikovať získané poznatky pri riešení reálnych situácií (vyžadujúcich aj premenu jednotiek dĺžky, obsahu a hmotnosti).</p>	<p>Desatinné čísla. Početové výkony s desatinnými číslami 45 h</p>	<p>Desatinné číslo (kladné), rád číslice v zápise desatinného čísla. Zobrazenie desatinného čísla na číselnej osi. Vzdialenosť čísel na číselnej osi.</p> <p>Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel.</p> <p>Zaokrúhľovanie desatinných čísel.</p> <p>Sčítanie a odčítanie, desatinných čísel</p>	<p>Desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, rád číslice v desatinnom čísle, číselná os</p> <p>Rád číslice v desatinnom čísle, znaky =, >, <, zaokrúhľovanie nadol na ..., zaokrúhľovanie nahor na ..., zaokrúhľovanie na ...,</p> <p>Početové výkony –</p>	<p>Vedieť čítať a zapisovať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla. Vedieť uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote. Zobraziť desatinné číslo na príslušnej číselnej osi. Vedieť zistiť vzdialenosť desatinného čísla na číselnej osi.</p> <p>Vedieť porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhľovať podľa predpisu desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ...</p> <p>Sčítat, odčítať, násobiť a deliť primerané desatinné čísla pamäti, ostatné písomne alebo</p>	<p>OSR-Starostlivosť o dobré vzťahy v triede napr. vhodným zaradením žiakov do skupín. Podporovať pomoc lepších žiakov slabším</p>	<p>Všetky predmety</p>	

		<p>Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000.</p> <p>Násobenie a delenie desatinného čísla číslom prirodzeným (napr. aj pri výpočte aritmetického priemer) a číslom desatinným (spamäti, písomne a na kalkulačke).</p> <p>Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel. Propedeutika zlomkov a nepriamej úmernosti.</p>	<p>sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, aritmetický priemer, perióda, periodické desatinné čísla, periodickosť pri delení</p>	<p>pomocou kalkulačky.</p> <p>Násobiť a deliť kladné desatinné čísla násobkami čísla 10 spamäti.</p> <p>Vedieť desatinné číslo deliť číslom prirodzeným a číslom desatinným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke).</p> <p>Vedieť urobiť skúšku správnosti a rozhodnúť o potrebe realizácie tejto skúšky vzhľadom na operácie dočítania a delenia.</p> <p>Vypočítať jednoduchý aritmetický priemer.</p>			
		<p>Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc).</p>	<p>Rovnosť, rovnica, skúška správnosti</p>	<p>Analyzovať základné operácie sčítania (násobenia) a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy. Riešiť jednoduchú rovnicu</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy.</p>			
		<p>Premena jednotiek dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg).</p>	<p>Premieňa jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu (hl, l, dl)</p>	<p>Vedieť využívať vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti.</p> <p>Porovnávať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporadúvať ich veľkosti vzostupne a zostupne.</p>			
<p>Počítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika, premieňať jednotky obsahu, využiť vedomosti v slovných úlohách z praxe</p>	<p>Obsah obdĺžnika a štvorca 15 h</p>	<p>Výpočet približného obsahu rovinných útvarov vo štvorcovej sieti.</p>	<p>Rovinné útvary, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, štvoruholník, mnohoúhelník, kruh, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete,</p> <p>Slovné vzorce pre</p>	<p>Určiť približný obsah rovinného útvaru vo štvorcovej sieti.</p>			

		<p>Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými (ako počet štvorcov štvorcovej siete) aj s desatinnými rozmermi.</p> <p>Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu – mm², cm², dm², m², km², ha, a.</p> <p>Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Kontextové úlohy.</p>	<p>výpočet obvodu a obsahu,</p> <p>Hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový</p>	<p>Vedieť vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika.</p> <p>Premieňať základné jednotky obsahu s využívaním vlastnosti desatinných čísiel.</p> <p>Využiť získané poznatky z výpočtu obvodu a obsahu štvorca a obdĺžnika pri výpočte obvodu a obsahu obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Analyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov. Navrhovať vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Riešiť úlohy z praxe.</p>			
<p>Špecifikovať uhol ako geometrický útvar a triediť uhly podľa veľkosti v stupňovej miere. Sčítavať a odčítavať veľkosti uhlov v stupňovej miere, násobiť a deliť veľkosti uhlov prirodzeným číslom, hľadať súvislosti medzi osou uhla a konštrukciou niektorých uhlov. Rozvíjať</p>	<p>Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami 24 h</p>	<p>Uhol a jeho veľkosť. Veľkosť uhla, jednotky a pomôcky na meranie uhlov.</p> <p>Konštrukcia osi uhla. Porovnávanie uhlov. Rozdelenie uhlov podľa veľkosti.</p>	<p>Uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer</p> <p>Ramená uhla, vrchol uhla, os uhla</p> <p>Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, väčší ako priamy uhol</p> <p>Vnútorné uhly trojuholníka, pravouhlý,</p>	<p>Odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch. Odhadnúť primerane veľkosť uhla. Premeniť stupne na minúty a naopak. Vedieť zostrojiť uhol Zostrojiť os uhla pomocou uhlomera. Poznať vlastnosti osi uhla.</p> <p>Porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericke. Vedieť pomenovať trojuholník podľa jeho vnútorných uhlov. Vedieť vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla v</p>	<p>OSR deliť si úlohy niest' zodpovednosť kooperovať v skupine</p> <p>OŽZ -</p>	<p>Prírodo – vedné predmety najmä FYZ, CHEM, ale i GEO pri určovaní zemepisnej polohy.</p>	

geometrickú predstavivosť žiaka činnosťami spojenými s poznávaním a rysovaním rôzneho typu uhlov, operáciami s uhlami. Aplikovať vedomosti o uhloch v triedení trojuholníkov a výpočte v vnútorných a vonkajších uhloch trojuholníka, susedných a vrcholových uhlov.		Uhly v trojuholníku. Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti uhlov. Uhly vrcholové a susedné. Operácie s uhlami. Sčítanie a odčítanie uhlov a ich veľkostí.	ostrouhlý a tupouhlý trojuholník Vrcholový uhol, susedný uhol Veľkosť uhla, uhlový stupeň, minúta, sčítanie a odčítanie uhlov (ich veľkostí)	stupňovej miere ak poznáme jeho dva vnútorné uhly. Poznať a rozlišovať uhly vrcholové, susedné. Vedieť určiť a vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla. Sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch).	pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti, dodržiavať zásady bezpečnosti v triede		
Získavať vedomosti o jednotkách objemu používaných v praxi a iných vedných odboroch napr. vo fyzike	Jednotky objemu 10 h	Kocka, kváder - objem Jednotky objemu – hl, l, dl, cl, ml. Jednotky objemu – kubický m, cm, dm....	Premieňanie jednotiek objemu.	Poznať jednotky objemu a vytvoriť si predstavu o rôznych jednotkách objemu. Vedieť premieňať rôzne jednotky objemu. Poznať vzťah pre premenu $1l = 1dm^3$		FYZ a všetky prírodovedné predmety	Rozširujúce učivo
Získavať skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov (prvkov) podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. Stimulovať kombinatorické a kritické myslenie	Kombinatorika v úlohách 15 h	Usporiadanie prvkov do radu (rôzne systémy vypisovania). Tvorenie dvoj-, troj-, štvorciferných čísel (prvkov) z daného počtu čísl (prvkov). Riešenie slovných (kontextových) úloh s kombinatorickou motiváciou – rôznymi spôsobmi (priebežne). Propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov).	Usporiadúvanie prvkov s možnosťou opakovania a bez opakovania (propedeutika). dáta, tabuľka, stĺpcový (koláčový) diagram	Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov. Vedieť pokračovať v zadanom systéme. Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov. Vedieť pokračovať v zadanom systéme.		Všetky predmety vedieť čítať a používať tabuľky, diagramy a grafy.	
Riešiť úlohy zamerané na rozvíjanie logického	Úlohy prehybujúce logické myslenie žiakov	Slovné úlohy na rozvoj matematického a logického myslenia žiakov	Riešenie slovných úloh rozvíjajúcich logické myslenie. Riešenie prak-	Vedieť samostatne riešiť jednoduché logické príklady. Získavať zručnosť pri riešení		Všetky predmety-logika	Rozširujúce učivo

myslenia žiakov, ako aj úloh z praktického života	13 h		tických úloh z reálneho života	zložitejších slovných úloh a vedieť tvoriť takéto úlohy. Naučiť sa čítať s porozumením i dlhší text zadania slovnej úlohy a riešiť ju. Vedieť čítať a používať tabuľky a grafy v zadani slovnej úlohy.		v prírode, histórii a pod.	
---	------	--	--------------------------------	--	--	----------------------------	--

Predmet: MATEMATIKA							
Hodinová dotácia: 5 hodín týždenne / 165 h ročne							
Ročník: siedmy							
Rozvíjajúce ciele	Tematický Celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzi-predmet. vzťahy	Poznámky
<p>Opakovať, prehlbovať a precvičovať základné početné výkony s desatinnými číslami</p> <p>Opakovať, prehlbovať a precvičovať poznatky o jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu, obvodu a obsahu štvorca a obdĺžnika, kombinatoriky</p>	<p>Opakovanie a prehlbovanie učiva 6. ročníka 16 h</p>	<p>Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel</p> <p>Zaokrúhľovanie desatinných čísel</p> <p>Sčítanie a odčítanie desatinných čísel</p> <p>Násobenie a delenie desatinných čísel</p> <p>Premena jednotiek dĺžky, hmotnosti a obsahu</p> <p>Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika</p> <p>Uhol, veľkosť uhla v stupňoch a minútach</p>	<p>Porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel, zaokrúhľovanie desatinných čísel</p> <p>Prehĺbenie poznatkov o početných výkonoch s desatinnými číslami</p> <p>Opakovanie jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu, výpočtu obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a zložitejších geometrických útvarov</p> <p>Rysovanie, porovnávanie, súčet a rozdiel uhlov Vyjadrenie veľkosti uhlov</p>	<p>vedieť porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhľovať podľa predpisu desatinné čísla na celé čísla, na desatiny, stotiny...</p> <p>vedieť v obore desatinných čísel sčítavať, odčítavať, násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke)</p> <p>vykonať skúšku správnosti prevedenej početnej operácie</p> <p>vedieť využívať vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky, hmotnosti a obsahu</p> <p>vedieť vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov</p> <p>odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch premeniť stupne na minúty</p>	<p>Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvoj DV, ENV a OŽZ</p>	<p>Používať desatinné čísla ako i počítanie s nimi vo všetkých predmetoch</p>	

<p>Opakovať poznatky o uhloch.</p>		<p>Porovnávanie uhlov, súčet a rozdiel uhlov</p> <p>Kombinatorika</p>	<p>v stupňoch a minútach</p>	<p>a naopak</p> <p>porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky</p> <p>Systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu.</p> <p>Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov.</p>			
<p>Zaviesť pojem zlomok, počtové výkony so zlomkami: sčítavať, odčítavať, násobiť, deliť, rozširovať a krátiť zlomky</p> <p>Riešiť slovné úlohy rozvíjajúce logické a algoritmické myslenie žiaka, schopnosť aplikovať získané vedomosti v praxi</p>	<p>Zlomky. Počtové výkony so zlomkami. Racionálne čísla</p> <p>30h</p>	<p>Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) a na číselnej osi</p> <p>Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie</p> <p>Základný tvar zlomku</p> <p>Zápis zlomkov desatinnými číslami</p> <p>Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom</p>	<p>Zlomok ako časť z celku, zlomok ako číslo, zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, číselná os, rovnosť zlomkov, krátenie, rozširovanie, základný tvar, porovnávanie zlomkov</p>	<p>správne chápať, čítať, zapisovať a znázorňovať zlomok</p> <p>rozumieť pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku</p> <p>vedieť, kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel</p> <p>vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, desatinným číslom)</p> <p>vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi</p> <p>vedieť čítať a písať desatinné zlomky</p> <p>previesť a zapísať zlomok v tvare desatinného čísla</p>		<p>V prírodovedných predmetoch vedieť využiť poznatky o zlomkoch, najmä v CHEM, FYZ a GEO – grafy,</p>	

		<p>Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo</p> <p>Porovnávanie a usporiadanie zlomkov s rovnakými číateľmi alebo menovateľmi</p> <p>Usporiadanie zlomkov, objav krížového pravidla</p> <p>Sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakými menovateľmi</p> <p>Sčítanie a odčítanie zlomkov prevodom na spoločný menovateľ</p> <p>Sčítanie a odčítanie racionálnych čísel</p> <p>Zmiešané číslo (pravý, nepravý zlomok)</p> <p>Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom</p>	<p>Porovnávanie a usporiadanie zlomkov</p> <p>Krížové pravidlo</p> <p>Sčítovanie zlomkov, odčítovanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, pravý a nepravý zlomok</p>	<p>a opačne zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) vedieť určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo porovnávať a usporadúvať</p> <p>zlomky s rovnakým menovateľom (čítateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi =, <, > □ □ □ □</p> <p>vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok sčítať a odčítať zlomky s rovnakými menovateľmi</p> <p>vedieť nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov sčítať a odčítať zlomky s nerovnakými menovateľmi vedieť rozlíšiť pravý a nepravý zlomok poznať a vedieť zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vedieť zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné číslo s danou presnosťou počítať (sčítať, odčítať) so</p>	<p>diagramy</p> <p>OSR: práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy</p>	
--	--	---	--	--	--	--

<p>Zaviesť pojmy percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, promile. Znázorňovať časti celku a počtu percent vhodným</p>	<p>Percentá 25 h</p>	<p>Násobenie zlomkom ako výpočet zlomkovej časti z čísla</p> <p>Násobenie racionálnych čísel</p> <p>Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke)</p> <p>Delenie zlomkov</p> <p>Delenie racionálnych čísel</p> <p>Zložené zlomky</p> <p>Delenie celku na rovnaké časti</p> <p>Jedno percento, časť prislúchajúca k počtu percent</p> <p>Základ</p> <p>Počet percent</p>	<p>Násobenie, činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok, rozširovanie a krátenie zlomkov</p> <p>Zlomok a desatinné číslo, periodické desatinné číslo, perióda, desatinný zlomok, promile, Zložený zlomok</p> <p>Percento Základ Časť prislúchajúca k počtu percent Počet percent Promile Vzťah percent /promile/, zlomkov a desatinných čísel</p>	<p>zlomkami</p> <p> písomne násobiť a deliť zlomok prirodzeným číslom</p> <p> písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom Rozumieť pojmu prevrátená hodnota zlomku, prevrátené čísla písomne násobiť a deliť zlomok racionálnym číslom vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať (sčítat', odčítat', násobiť a deliť a ich kombinácie) so zlomkami pochopiť vzťah zlomkov a delenia vedieť upravovať zložené zlomky</p> <p>vedieť rozdeliť celok na rovnaké časti</p> <p>vedieť vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu</p> <p>rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ</p> <p>rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu</p>	<p>MV – využívať IKT pri spracovaní a vyhľadávani informácií z oblasti ekonomiky, bankovníctva a finančníctva Spracovať získané informácie pomocou grafov – TPPZ</p>	<p>Uplatniť získané vedomosti vo všetkých predmetoch, v ktorých sa vyskytuje vyjadrenie a znázornenie údajov pomocou percent, promile, grafov a diagramov napr. BIO, GEO, FYZ, CHEM</p>	<p>FIG Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Opísať výhody a nevýhody využívania úveru.</p>
---	--------------------------	--	--	---	--	---	--

<p>diagramom.</p> <p>Riešiť primerané slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta v tabuľkách diagramoch a pod.</p> <p>Získavať skúsenosti s priestorovými útvarmi. Vnímať útvary ako celku a vnímať jeho jednotlivé časti. Rozvíjať priestorovú predstavivosť.</p>	<p>Objem a povrch kvádra a kocky 24 h</p>	<p>Trojčlenka v percentovom počte</p> <p>Promile</p> <p>Použitie promile v praxi</p> <p>Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel</p> <p>Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným diagramom</p> <p>Kruhový diagram</p> <p>Stĺpcový diagram</p> <p>Vklad, úrok, úroková miera</p> <p>Jednoduché úrokovanie</p> <p>Riešenie slovných úloh a podnetových úloh</p> <p>Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru</p> <p>Voľné rovnobežné</p>	<p>Kruhový diagram, stĺpcový diagram</p> <p>Istina Úrok Jednoduché úrokovanie Úroková miera Štatistické údaje Tabuľky, diagramy, Grafy Kurzový lístok valuty</p>	<p>percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života</p> <p>vedieť vypočítať počet percent</p> <p>vedieť vypočítať základ a hodnotu</p> <p>vedieť vypočítať 1 promile ako tisícinu základu poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami vedieť vypočítať 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1%</p> <p>vedieť čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne vedieť znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v diagramoch</p> <p>vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné</p>	<p>TPPZ- Rozvoj zručností pri vytváraní siete kocky a kvádra a zhotovova</p>	<p>FIG Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Vysvetliť, ako sa líšia debetné karty od kreditných kariet.</p>
--	---	---	--	---	--	---

<p>Získavať skúsenosti na využitie jednotiek objemu v reálnom živote</p> <p>Zaviesť pojem pomer. Využiť získané poznatky pri riešení úloh z praxe: mierka plánu a mapy. Využiť priamu</p>	<p>Pomer</p>	<p>premietanie, perspektíva</p> <p>Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán</p> <p>Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie</p> <p>Nárys, pôdorys a bokorys</p> <p>Úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti</p> <p>Príklady jednoduchých a zložených telies v reálnom živote</p> <p>Sieť kvádra a kocky Objem telesa, jednotky objemu</p> <p>Objem a povrch kvádra a kocky</p> <p>Úlohy na použitie objemu a povrchu kvádra a kocky</p> <p>Pomer, prevrátený</p>	<p>Priestor</p> <p>Vzor, obraz, náčrt</p> <p>Voľné rovnobežné premietanie</p> <p>Kocka</p> <p>Kváder</p> <p>Viditeľné a neviditeľné hrany</p> <p>Jednoduché a zložené teleso</p> <p>Nárys, bokorys, pôdorys</p> <p>Sieť kvádra a kocky</p> <p>Objem a povrch kvádra a kocky</p>	<p>a neviditeľné hrany a ich základné prvky načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky</p> <p>zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek</p> <p>kresliť nárys, bokorys a pôdorys telies zostavených z kvádrov a kociek</p> <p>poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$ a vedieť premieňať základné jednotky objemu (m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, $liter$, dl, cl, ml)</p> <p>riešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek obsahu</p> <p>riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek objemu</p> <p>vedieť vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer,</p>	<p>ni jednodu chých a zložitejších telies</p> <p>Využiť poznatky pri sledovaní architektúry stavieb napr. DEJ</p> <p>Využitie poznatkov vo FYZ, ZEM a Technike</p>		
---	--------------	---	---	---	--	--	--

<p>a nepriamu úmernosti v praxi – kontextové a podnetové úlohy</p> <p>Rozvíjať schopnosti grafického zobrazovania údajov a čítania z grafov</p>	<p>Priama a nepriama úmernosť. 26 h</p>	<p>pomer</p> <p>Postupný pomer</p> <p>Rozdeľovanie celku v danom pomere</p> <p>Zmenšenie a zväčšenie v danom pomere</p> <p>Mierka plánu a mapy</p> <p>Riešenie úloh</p> <p>Priama a nepriama úmernosť</p> <p>Trojčlenka</p> <p>Využitie priamej a nepriamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy)</p> <p>Pravouhlá sústava súradníc v rovine</p> <p>Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky</p> <p>Graf priamej a nepriamej úmernosti</p>	<p>Jednotky objemu a ich premena</p> <p>Pomer</p> <p>Prevrátený pomer</p> <p>Postupný pomer</p> <p>Plán</p> <p>Mierka plánu a mapy</p> <p>Priama a nepriama úmernosť</p> <p>Trojčlenka</p> <p>Rovnica priamej a nepriamej úmernosti</p> <p>Tabuľka úmernosti</p> <p>Pravouhlá sústava súradníc v rovine</p> <p>Bod v sústave súradníc</p> <p>Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti grafom</p>	<p>postupný pomer vedieť zapísať a upraviť daný pomer deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere chápať postupný pomer ako skrátenejší zápis jednoduchých pomerov vedieť zapísať a upraviť postupný pomer riešiť primerané jednoduché úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy riešiť úlohy s využitím vzťahu p a n úmernosti</p> <p>riešiť úlohy jednoduchou aj zloženou trojčlenkou vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine vedieť znázorniť graf priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte vedieť určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe určiť koeficient priamej</p>		<p>Vo všetkých</p>	
---	---	---	---	--	--	--------------------	--

<p>Získavať skúsenosti s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. Rozvíjať kombinatorické a logické myslenie</p> <p>Rozvíjať a prehľbovať logické myslenie</p>	<p>Kombinatorika Riešenie úloh 19 h</p>	<p>Slovné úlohy</p> <p>Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblastí rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií) Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách Pravidlo súčtinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky)</p> <p>Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov)</p> <p>Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram – stromový graf, príprava tabuliek, systematické vypisovanie</p>	<p>Dáta</p> <p>Údaje</p> <p>Prvky, predmety, skupiny</p> <p>Spoločné znaky</p> <p>Systém</p> <p>Triedenie</p> <p>Možnosť</p> <p>Zákonitosť</p> <p>Strom logických možností</p> <p>Pravidlo súčtu</p> <p>Pravidlo súčtinu</p> <p>Tabuľka</p>	<p>a nepriamej úmernosti</p> <p>vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému tvoriť systém na vypisovanie všetkých možností</p> <p>systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín</p> <p>vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov (bez opakovania aj s opakovaním)</p> <p>riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy</p> <p>používať pravidla súčtu a súčtinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia vedieť vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčtinu a pomocou názoru</p>	<p>OSR, OŽZ – Vedieť deliť úlohy, spolupracovať a nieť zodpovednosť, dodržiavať zásady bezpečnosti v triede</p>	<p>predmetoch využívajúcich logické a kombinatorické schopnosti</p>	
---	---	--	---	---	---	---	--

<p>Zaviesť pojem premenná, číselný výraz a výraz s premennou a početových výkonov s nimi. Riešiť lineárne rovnice</p>	<p>Logické úlohy 5h</p> <p>Premenná, výraz, rovnica Lineárne rovnice 20h</p>	<p>možností)</p> <p>Riešenie logických úloh</p> <p>Rovnosť výrazov, úpravy lineárnych rovníc, riešenie jednoduchých lineárnych rovníc. Slovné úlohy.</p>	<p>Jednoduchý diagram stromový</p> <p>Kombinatorické úlohy Logické úlohy</p> <p>Riešenie lineárnych rovníc</p>	<p>znázorniť údaje v tabuľke a stromovým grafom</p> <p>vedieť využívať matematiku pri riešení úloh z reálneho života</p> <p>vedieť riešiť lineárne rovnice, vedieť urobiť skúšku riešenia lineárnej rovnice, riešiť slovné úlohy pomocou lineárnych rovníc</p>			
---	--	--	--	--	--	--	--

Predmet: MATEMATIKA							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 5 hodín/165 hodín			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Pozn.
<p>Prehlbovať a precvičovať základné početové výkony so zlomkami Prehlbovať a precvičovať učivo o percentách, priamej a nepriamej úmernosti Opakovať a prehlbovať učivo o povrchu a objeme kvádra a kocky a kombinatorických úloh</p>	<p>Opakovanie a prehlbovanie učiva 7. roč. 18h</p>	<p>Zlomky Percentá Pomer Priama a nepriama úmernosť Kváder a kocka Kombinatorika</p>	<p>Zápis, porovnávanie, usporiadanie, rozširovanie krátenie zlomkov, zmiešané č., zložené zlomky, početové výkony s racionálnymi číslami, slovné úlohy Základ, časť, počet percent, slovné úlohy Pomer- zmenšovanie, zväčšovanie, mierka mapy a plánu, priama a nepriama úmernosť Objem a povrch kvádra a kocky, jednotky objemu Kombinatorika -čítanie z grafov, práca s diagramami</p>	<p>Správne chápať, čítať a zapisovať zlomok. Porovnávať a usporadúvať zlomky . Vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok. Sčítovať a odčítavať zlomky , písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom i prirodzeným číslom. Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. Vedieť riešiť primerané úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva. Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky mapy a plánu. Riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti.</p>	<p>Vo všetkých tematických celkoch:</p> <p>Využiť námet pri riešení slovných úloh s tematikou ENV, DV, OZZ, Mkv</p>	<p>Vo všetkých predmetoch – FYZ, GEO, BIO, TECH...- vedieť čítať s porozumením texty s číselnými údajmi, výrazmi, tabuľkami, grafmi, diagramami</p>	<p>FIG Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia. Diskutovať o výhodách a nevýhodách jednotlivých platobných metód</p>

<p>Zaviesť pojem celého čísla, početových operácií s celými číslami. Riešiť slovné úlohy rozvíjajúce logické a algoritmické myslenie, schopnosť žiaka aplikovať poznatky pri riešení reálnych situácií vyžadujúcich poznatky o celých číslach</p>	<p>Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami</p> <p>26h</p>	<p>Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel. Navzájom opačné čísla. Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly. Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi</p>	<p>Číselná os, kladné a záporné čísla, navzájom opačné čísla, kladné a záporné desatinné číslo, absolútna hodnota čísla, usporiadanie čísel, porovnanie čísel</p>	<p>Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky. Poznať vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$ a vedieť premieňať základné jednotky objemu. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádra a kocky</p> <p>Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy. Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia</p> <p>Poznať vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi. Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov). Vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi). Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. Vedieť zobraziť celé čísla na číselnej osi. Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne. Zobraziť kladné a záporné</p>	<p>OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy</p>	<p>V prírodovedných predmetoch vedieť využiť poznatky, najmä v CHEM, FYZ a GEO – grafy, diagramy</p>	
---	---	--	---	---	---	--	--

<p>Zaviesť pojem premenná, číselný výraz a výraz s premennou a početových výkonov s nimi. Správne a primerane používať číselné</p>	<p>Premenná, výraz, rovnica</p> <p>29 h</p>	<p>Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetov</p> <p>Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové</p> <p>Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice Lineárna rovnica s formálnym zápisom</p>	<p>Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, celé číslo, desatinné číslo,</p> <p>Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, skúška správnosti</p> <p>Číselný výraz. rovnosť číselných výrazov, platná rovnosť, neplatná rovnosť, rovnica, nerovnosť, nerovná sa, je rôzne od, znaky =, ≠, riešenie úlohy, hodnota</p>	<p>desatinné čísla na číselnej osi. Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi</p> <p>Sčítovať a odčítavať celé a desatinné čísla. Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď</p> <p>Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť celé čísla. Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel</p> <p>Osvojiť si pojem číselný výraz. Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. Určiť počet členov v číselnom výraze.</p>	<p>MV – Využívať IKT pri spracovaní a vyhľadávaní informácii z rôznych oblastí života. Spracovať získané informácie pomocou grafov, tabuliek, diagramov – TPPZ</p>		
--	---	--	--	--	--	--	--

<p>výrazov a výrazov s premennými v slovných úlohách. Overiť, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Matematizovať a riešiť reálne situácie pomocou rovníc.</p> <p>Čítať texty obsahujúce čísla,</p>		<p>Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania.</p> <p>Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce.</p> <p>Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch Slovné úlohy riešené pomocou rovníc Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií. Propedeutika znázorňovania priamej a nepriamej úmernosti graficky</p>	<p>číselného výrazu</p> <p>Zápis, postup riešenia, výpočet, skúška správnosti</p> <p>Výraz s premennou (algebraický výraz), koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej), neznáma veličina vo vzorci, vzorec (skrátенý zápis vzťahov), počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, vynímanie pred zátvorku, ekvivalentné úpravy, skúška správnosti</p>	<p>Vedieť rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici</p> <p>Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy Správne a primerane so zadaním slovnej úlohy využívať počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie. Vedieť overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy</p> <p>Vedieť rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Zostaviť jednoduchý výraz s premennou. Určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej. Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. Sčítavať a odčítavať výrazy s premennou. Násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. Vedieť vyjadriť a vypočítať</p>	<p>Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvoj DV, ENV a OŽZ</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

<p>závislosti a vzťahy a texty obsahujúce tabuľky a grafy s porozumením.</p> <p>Znázorniť priamu a nepriamu úmernosť tabuľkou, graficky v pravouhlej sústave súradníc</p> <p>Poznať základné prvky a vlastností trojuholníka. Rozdeliť trojuholníky podľa veľkosti strán a vnútorných uhlov .Zostrojiť trojuholník, rovnobežník, štvoruholník. Získavať a prehlbovať návyky pri používaní rysovacích pomôcok.</p>	<p>Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov</p> <p>18 h</p>	<p>Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku</p> <p>Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti Konštrukcia trojuholníka (sss, sus, usu), jej jednoznačnosť a súvis so. zhodnosťou trojuholníkov. Trojuholník určený stranami - (sss). Trojuholník určený stranami a uhlami – (sus, usu). súčtu vnútorných uhlov trojuholníka</p>	<p>Priama a nepriama úmernosť, závislosť veličín, tabuľka, pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf, znázornenie priamej a nepriamej úmernosti grafom</p> <p>Trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly, ...), ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník, rozbor konštrukčnej úlohy, náčrt, konštrukčný postup, zhodnosť dvoch trojuholníkov, konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu, skúška správnosti konštrukcie</p>	<p>neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 2 \cdot (a + b)$; $o = z + 2 \cdot a$) Vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. Vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine. Vedieť určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. Vedieť znázorniť graf priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) ako propedeutika</p> <p>Trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly, ...), ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník, rozbor konštrukčnej úlohy, náčrt, konštrukčný postup, zhodnosť dvoch trojuholníkov, konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu, skúška správnosti konštrukcie</p> <p>Poznať vetu o</p>	<p>OSR, OŽZ – Vedieť deliť úlohy, spolupracovať a niesť zodpovednosť, dodržiavať zásady bezpečnosti v triede</p>	<p>SJL</p>	
---	--	---	---	---	--	------------	--

<p>Rozoznávať rôzne rovinné geometrické útvary – rovnobežníky a lichobežníky a ich základné vlastnosti. Využiť a aplikovať vedomosti žiakov v slovných úlohách z bežného života –</p>		<p>Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností</p> <p>Výška trojuholníka, niektoré ďalšie úlohy</p> <p>Ravnobežky preťaté priamkou. Súhlasné a striedavé uhly pri</p>	<p>Trojuholníková nerovnosť $a + b > c$, $a + c > b$ $b + c > a$</p> <p>Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, strany trojuholníka, ramená, základňa, hlavný vrchol, vnútorné a vonkajšie uhly</p> <p>Výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka, body trojuholníka, body ležiace mimo trojuholníka.</p>	<p>trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa sss. Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka</p> <p>Vedieť popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti. Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuholník. Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života</p> <p>Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku. Vedieť zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom). Vedieť zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku. Riešiť ďalšie konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka (rovnobežníky, štvoruholníky,...).</p>			
---	--	---	--	---	--	--	--

<p>využiť vzorce a premeny jednotiek obsahu a dĺžky. Riešiť primerané konštrukčné úlohy</p> <p>Rozoznávať priestorové geometrické útvary – hranoly a poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranolov.</p>	<p>Rovnoobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka</p> <p>23 h</p>	<p>rovnoobežkách. Rovnoobežník - základné vlastnosti. Štvorec a kosoštvorec - základné vlastnosti. Obdĺžnik a kosodĺžnik - základné vlastnosti. Výška rovnoobežníka. Konštrukcia rovnoobežníkov. Lichobežník - základné vlastnosti. Typy lichobežníkov (pravouhlý, rovnoramenný - základné vlastnosti). Konštrukcia lichobežníkov. Obvod a obsah obsah kosoštvorca, kosodĺžnika, trojuholníka, lichobežníka. Slovné úlohy na obvody a obsahy z praxe.</p>	<p>Rovnoobežnosť, rovnoobežné priamky (rovnoobežky), rôznoobežky, priečka, uhol, veľkosť uhla, súhlasné a striedavé uhly,</p> <p>Štvoruholníky, rovnoobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, strany, veľkosti strán, vnútorné uhly rovnoobežníka (štvoruholníka), dve výšky rovnoobežníka, uhlopriečky, priesečník (stred) uhlopriečok rovnoobežníka (vlastnosti), rovnoobežníka, súčet vnútorných uhlov ($\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$),</p> <p>Pravý, ostrý a tupý uhol, základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, obecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník</p> <p>Obvod a obsah rovnoobežníka</p>	<p>Zostrojiteľ obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik, kosoštvorec</p> <p>Zostrojiteľ dve rovnoobežné priamky preťaté priečkou. Určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly. Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. Načrtnúť a pomenovať rovnoobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (strany, vnútorné uhly, uhlopriečky, priesečník uhlopriečok). Rozlišovať jednotlivé typy rovnoobežníkov. Narysovať štvorec, obdĺžnik, rovnoobežník, kosoštvorec, kosodĺžnik, označiť všetky základné prvky. Zostrojiteľ a odmerať v rovnoobežníku jeho dve výšky. Načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky. Rozlíšiť typ lichobežníka. Zostrojiteľ ľubovoľný typ lichobežníka podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu. Riešiť primerané konštrukčné úlohy pre rovnoobežníky a lichobežníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka. Poznať a aplikovať v úlohách z bežného života základné</p>		<p>Využiť poznatky pri sledovaní architektúry stavieb a budov napr. DEJ</p>	
--	--	---	---	--	--	---	--

<p>Zostrojíte siete kolmých hranolov. Aplikovať príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu hranola v slovných úlohách.</p> <p>Poznať základné vlastnosti kružnice a kruhu. Poznať matematickú symboliku pri zápise kruhu a kružnice. Zostrojíte dotyčnicu ku kružnici, vyznačiť kružnicový oblúk a kruhový výsek.</p> <p>Vypočítate obvod a obsah kružnice, dĺžku kružnice a obsah medzikružia a využijete tieto poznatky v úlohách z praxe.</p>	<p>Hranoly, ich objem a povrch</p> <p>18h</p> <p>Kruh, kružnica</p> <p>12h</p>	<p>Hranol, jeho znázornenie a sieť. Objem a povrch hranola. Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu hranola (aj v slovných úlohách z praxe).</p> <p>Kruh a kružnica - základné vlastnosti. Vzájomná poloha kružnice a priamky - sečnica, nesečnica, tetiva. Os tetivy. Dotyčnica, poloha dotyčnice voči príslušnému polomeru. Trojuholníky zostrojené nad priemerom kružnice. Talesova kružnica. Vzájomná poloha dvoch kružníc. Kružnicový oblúk, kruhový výsek, stredový uhol. Kruhový odsek. Obsah kruhu. Dĺžka kružnice, obvod kruhu. Obsahu medzikružia. Slovné</p>	<p>(kosoštvorca, kosodĺžnika) a trojuholníka</p> <p>Strany lichobežníka, základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, obvod a obsah lichobežníka</p> <p>Teleso, kocka, kváder, hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký), sieť, povrch, objem, vrcholy, hrany, steny, jednotky obsahu a objemu</p> <p>Kruh a kružnica - základné vlastnosti. Vzájomná poloha kružnice a priamky - sečnica, nesečnica, tetiva. Os tetivy. Dotyčnica, poloha dotyčnice voči príslušnému polomeru. Trojuholníky zostrojené nad priemerom kružnice. Talesova kružnica. Vzájomná poloha dvoch kružníc. Kružnicový oblúk, kruhový výsek, stredový uhol. Kruhový odsek. Obsah kruhu. Dĺžka kružnice, obvod kruhu. Obsahu medzikružia. Slovné úlohy z praxe na</p>	<p>vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, trojuholníka a lichobežníka s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.</p> <p>Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní. Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola. Určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. Zostrojíte sieť kolmého hranola. Aplikovať príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu hranola v slovných úlohách</p> <p>Poznať základné vlastnosti kružnice, kruhu. Rozlišovať medzi kruhom a kružnicou. Zostrojíte a pomocou matematickej symboliky zapísať kružnicu a kruh s daným stredom a polomerom (priemerom). Vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice (kruhu). Určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky. Zostrojíte dotyčnicu ku kružnici v danom bode kružnice, aj dotyčnicu prechádzajúcu daným bodom vo vonkajšej</p>	<p>TPPZ- Rozvíjať zručnosti pri konštrukčných úlohách</p>		
--	--	--	---	---	---	--	--

<p>Získavať schopnosti porovnávať rôzne udalosti z pohľadu pravdepodobnosti, čítať, interpretovať a znázorňovať údaje do tabuliek, stĺpcových a kruhových diagramov.</p> <p>Riešiť úlohy zamerané na rozvoj matematického myslenia, ako aj úloh z praktického života.</p>	<p>Pravdepodobnosť, štatistika 8 h</p>	<p>úlohy z praxe na výpočet obsahu kruhu a obvodu kružnice.</p> <p>Pravdepodobnostné hry a pokusy. Rôzne úlohy na porovnávanie šanci rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šanci. Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch. Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov</p> <p>Aplikačné a kontextové úlohy z</p>	<p>výpočet obsahu kruhu a obvodu kružnice.</p> <p>Udalosť, pravdepodobnosť, pokus, početnosť, relatívna početnosť, možné a nemožné udalosti</p> <p>Štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie, jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer</p> <p>Tabuľka, grafické znázornenie údajov, kruhový diagram, stĺpcový graf, interpretácia údajov</p>	<p>oblasti mimo kružnice. Slovné popísať postup tejto konštrukcie. Poznať Talesovu vetu. Vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk. Vyznačiť kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu a naopak. Vyznačiť kruhový odsek. Určiť a odmerať stredový uhol. Poznať približnú hodnotu Ludolfovoho čísla π. Vypočítať obvod a obsah kruhu a dĺžku kružnice. Vypočítať obsah medzikružia ako rozdiel obsahov dvoch kruhov.</p> <p>Porovnávať rôzne udalosti z pohľadu ich pravdepodobnosti. Uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. Posúdiť a rozlíšiť možné, náhodné a nemožné udalosti. Rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. Plánovite a systematicky zhromažďovať, triediť a spracovať údaje v experimente. Vybrať štatistický súbor zo zhromaždených údajov. Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. Čítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu.</p>	<p>OSR, OŽZ – Vedieť deliť úlohy, spolupracovať a nieť zodpovednosť, dodržiavať zásady bezpečnosti v triede</p>		
---	--	---	--	---	---	--	--

	<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 13 h</p>	<p>praxe a bežného života s využitím už nadobudnutých poznatkov a vedomostí.</p>		<p>Znázorniť údaje kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.</p> <p>Reprodukovať a analyzovať text slovnej úlohy, kategorizovať typ úlohy, vykonať matematizáciu (matematický zápis) daných údajov a neznámych údajov, zhodnotiť možnosti riešenia, navrhnúť riešenie, riešiť úlohu, overiť správnosť riešenia.</p>	<p>Využiť námet slovných úloh a problémových situácií na rozvoj DV, ENV a OŽZ</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

Vzdelávacia oblasť: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Učebné osnovy : INFORMATIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Informatika				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. CHARAKTERISTIKA

Informatika je povinným predmetom, ktorého úlohou je pripraviť žiaka pre informačnú a vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myslenie žiakov, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch. Vyučovanie informatiky má viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s dátami a tokmi informácií v počítačových systémoch, čím prispieva k budovaniu informatickej kultúry s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Počítačová gramotnosť je v súčasnosti jednou z najdôležitejších kompetencií. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Žiaci s nadaním budú nadobúdať pomocou modifikovaných edukačných metód, ktoré zodpovedajú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, hlbšie vedomosti a spôsobilosti lepšie chápať fakty v rôznych kontextoch, osvojovať si spôsoby práce s informáciami vrátane ich samostatného vyhľadávania, kombinovania, využívania i tvorby nových poznatkov. Formy, metódy a techniky práce sa prispôbujú ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- Naučiť sa využívať efektívne počítač pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života.
- Osvojiť si schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovať informácie v textovej aj grafickej podobe.
- Naučiť sa algoritmickému, systematickému a logickému mysleniu a schopnosti využívať ho v praxi.
- Osvojiť si schopnosť komunikácie prostredníctvom mailovej pošty.
- Prostredníctvom práce s myšou, tabletom, klávesnicou zlepšovať jemnú motoriku žiakov, ich koordináciu a priestorovú orientáciu.
- Naučiť sa, že počítač nie je len zdrojom zábavy, ale prostriedkom, pomocou ktorého dokážu realizovať svoje nápady, predstavy, tvorivé plány, dokážu získavať informácie a komunikovať s ľuďmi na celom svete.
- Rozvíjať estetické cítenie (formálna stránka výstupov).
- Naučiť sa pracovať samostatne (individuálne štúdium, samoštúdium).
- Naučiť sa spolupracovať na projektoch, rozvíjať organizačné, komunikačné a kooperatívne schopnosti.
- Rozvíjať právne vedomie a etiku (legálne používanie programov, uvádzanie zdrojov, zásady slušného správania sa v komunikácii aj v prostredí internetu).
- Nadobudnúť základné vzdelanie prostredníctvom vyhľadávania, osvojovania i samostatného spracúvania a vytvárania informácií a poznatkov.
- Primerane rozvinúť vôľové a motivačné vlastnosti, vrátane záujmu a potreby učiť sa aj mimo školy.
- Poznať a primerane hodnotiť vlastné pozitíva i negatíva a toto poznanie využívať pri rozhodovaní.
- Vedieť na primeranej úrovni prezentovať svoje poznatky a názory a vedieť ich obhájiť,
- Mať zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.
- Rešpektovať druhých, akceptovať ich duchovno-kultúrne hodnoty, byť tolerantný.
- Byť si vedomý svojich práv, ale aj práv tých druhých a rešpektovať vzájomnú súvislosť práv a povinností.

Všeobecným cieľom vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním v predmete informatika je podnietiť harmonický rozvoj ich osobnosti, aby sa naučili čo najefektívnejšie zhodnocovať a ďalej rozvíjať svoje nadanie, aby pracovali samostatne, tvorivo a so záujmom a aby sa optimálne adaptovali na prostredie rôznorodého sociálneho kontextu.

3. VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Vyučovanie bude prebiehať v týchto priestoroch: počítačové učebne, ďalšie priestory školy. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)

- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové vyučovanie

Výchovno-vzdelávací proces na druhom stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním;
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t.j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjať formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov;
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjať si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebvzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Kompetencie v oblasti informatiky

- Kompetencie k učeniu sa
  - vyhľadáva a triedi informácie a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využíva v procese učenia, tvorivých činnostiach a praktickom živote
  - používa všeobecne zaužívané termíny, znaky a symboly, uvádza veci do súvislostí, prepája do širších celkov poznatky z rôznych vzdelávacích oblastí a na základe toho si vytvára komplexnejší pohľad na matematické a prírodné javy
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje vlastné možnosti
- Kompetencie komunikácie
  - rozumie rôznym typom textov a záznamov, obrazových materiálov, premýšľa o nich, reaguje na ne a tvorivo ich využíva k svojmu rozvoju a k aktívnemu zapojeniu sa do spoločenského diania

- využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu s okolitým svetom
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti
- Kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia
  - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
  - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie
- Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií
  - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
  - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
  - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
  - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá
  - dokáže používať IKT pri vzdelávaní
- Kompetencie k riešeniu problémov
  - vyhledá informácie vhodné k riešeniu problému, nachádza ich vhodné, podobné a odlišné znaky, využíva získané vedomosti a schopnosti k objavovaniu rôznych spôsobov riešení, nenechá sa odradiť prípadným neúspechom a vytrvale hľadá konečné riešenie problému
  - samostatne rieši problémy, volí vhodné spôsoby riešenia, používa pri riešení problému logické, matematické a empirické postupy
  - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady a zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika
  - overuje prakticky správnosť riešenia problému a osvedčené postupy aplikuje pri riešení podobných alebo nových problémových situácií, sleduje vlastný pokrok pri zdolávaní problémov
- Kompetencie občianske
  - chápe základné princípy, na ktorých sú založené zákony a spoločenské normy, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo školu
  - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
  - vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
  - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- Kompetencie sociálne a personálne
  - účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa spoločne s pedagógmi na vytváraní pravidiel práce v tíme, na základe poznania alebo prijatia novej role v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
  - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
  - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch
- Kompetencie pracovné
  - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
  - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny

- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach
- Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
  - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele nielen v pracovnom, ale aj v každodennom živote

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA (METÓDY A FORMY PRÁCE)

Metódy využívané pri vyučovaní informatiky sa budú odvíjať od rôznych faktorov (veľkosť skupiny, úroveň vedomostí žiakov, atď.). Keďže pôjde o rôznorodé skupiny, čo sa týka úrovne vedomostí, častou metódou výučby bude rozhovor, ktorou sa zabezpečí aktivita skúsenejších žiakov. V prípadoch zložitejších, resp. neznámejších tém sa neubránime monologickým metódam, ako sú výklad, či vysvetľovanie s demonštráciou.

Ďalšie metódy využívané vo vyučovacom procese predmetu informatika budú práca s textom, praktické metódy na nácvik zručnosti, práca s internetom. Projektová metóda, ktorá stimuluje aktivitu žiaka, praktické riešenie úloh, jeho záujem o študovanú problematiku a možnosť prejavíť sa v plnej šírke (žiak ako osobnosť). Žiaci budú pracovať individuálne, vo dvojiciach, ale aj v skupinách.

Organizačné formy:

1. **Vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).
2. **Exkurzia** podľa podmienok školy, návštevami rôznych podujatí z tematikou IKT, pričom sa dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Vyučovacie metódy

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Medzi základné stratégie vyučovania zaraďujeme metódy:

1. Motivačné

- a) motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- b) rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- c) demonštrácia (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).
- d) problém ako motivácia (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- e) uvádzanie príkladov z praxe a života

2. Expozičné

- a) slovné (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie)
- b) demonštračné (obraz, film, DVD, CD)
- c) ilustračné
- d) heuristické

- e) autodidaktické
  - f) didaktické hry
- 3. Fixačné** - metódy opakovania a precvičovania (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).
- 4. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- 5. Aktivizujúce metódy:**
- a) diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
  - b) didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
  - c) kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
- 6. Problémové**
- a) heuristická (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
  - b) projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Medzi základné organizačné formy patrí vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

K základným princípom pri vzdelávaní nadaných žiakov patrí teda hlavne:

- aplikácia výučby metódou rozširovania, prehľbovania a obohacovania učiva,
- akceptácia úrovne vedomostí a poznatkov resp. individuálnych prirodzených zručností,
- aplikácia úloh problémového učenia t.j. úloh na riešenie problémov,
- rozvíjanie problémového myslenia, rozmyšľania, posudzovania, uvažovania,
- rozvíjanie logického a kritického myslenia,
- rozvíjanie argumentačných schopností, obhajovanie myšlienok, vecí, názorov,
- podporovanie a zdôrazňovanie samostatnosti pri riešení zadaných úloh,
- podporovanie používania netypických, netradičných, vlastných, svojských spôsobov riešení úloh,
- aplikácia diferencovaných postupov, zohľadňovanie aktuálnej úrovne každého žiaka,
- umožňovanie práce podľa individuálneho tempa žiaka v rámci flexibilných výkonových skupín,
- využívanie a používanie seba hodnotenia na ohodnotenie vlastných výkonov.

Naším cieľom pritom je rozvíjanie všeobecných schopností nadaných žiakov a to:

- vedieť získavať a uplatňovať vedomosti,
- vedieť odovzdávať myšlienky a informácie,
- vedieť počúvať druhých a spolupracovať s nimi,
- vedieť si stanovovať zmysluplné a dosiahnuteľné ciele,
- vedieť hodnotiť efektivitu svojej práce,
- vedieť byť kritický k svojmu uvažovaniu a práci,
- vedieť byť kreatívny, prinášať nové myšlienky a nápady,
- vedieť vnímať úspechy a neúspechy ako príležitosť k učeniu sa,
- vedieť preukazovať druhým rešpekt, zaujímať sa o nich, brať do úvahy ich pocity,
- vedieť si uvedomovať svoje hodnoty.

5. METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi (a jeho rodičom) spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvláda, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne bude žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu. Súčasťou hodnotenia bude teda i povzbudenie a konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Informácie poskytované v rámci hodnotenia budú maximálne objektívne, postavené na dobre vytvorených hodnotiacich kritériách vo vzťahu k predpokladom a možnostiam žiaka, jeho veku, ale i k sociálnemu kontextu. Hodnotenie sa bude sústreďovať na individuálny pokrok každého žiaka, respektíve na hodnotenie vopred stanovených požiadaviek.

Hodnotenie žiaka je vykonávané na základe písomných a praktických skúšok

Pri klasifikácii výsledkov v informatike sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

1. schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
2. schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,
3. schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy, analyzovať ich, hľadať vzťahy,
4. schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
5. porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
6. schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.

U žiakov hodnotíme

- úroveň naplnenia výstupov jednotlivých tém predmetu informatika, ktoré smerujú k naplneniu kľúčových kompetencií predmetu informatika
- úroveň zvládnutia vedomostí a zručností
- prístup k výučbe (aktivita, ...)
- samostatnosť vo vyučovacom procese

Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostníme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom *testu* na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

3. Pri **praktických aktivitách** sa bude slovné hodnotiť praktická zručnosť s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.

4. Pri **projektoch** sa bude hodnotiť:

- odborná úroveň;
- kvalita výstupu, grafická úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

5. V rámci vyučovania sa bude nechávať priestor pre sebahodnotenie žiakov.

Pri hodnotení tematických projektov budeme vychádzať z hodnotiacej škály:

Dosiahnutý počet bodov v percentách	známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0	5

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty. Pri praktických aktivitách budeme používať slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť vypracovaných úloh. Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie.

Pri hodnotení začlenených žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP v bežných základných školách. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Kritériá klasifikácie:

- klasifikáciu používame vo všetkých ročníkoch druhého stupňa
- používame päť hodnotiacich stupňov

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky podľa učebných plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení praktických úloh. Jeho ústny, písomný a praktický prejav je správny, výstižný. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení praktických úloh samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný a praktický prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov podľa učebných plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh. V ústnom, písomnom a praktickom prejave má častejšie nedostatky v správnosti. Výsledky jeho praktických činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov podľa učebných plánov a v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny, písomný a praktický prejav má často vážne nedostatky. V kvalite výsledkov praktických činností sa prejavujú omyly. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny, písomný a praktický prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho praktických činností je na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

Pri samostatných prácach a projektoch budeme vychádzať z hodnotiacej škály:

- 100 – 90% stupeň 1 – výborný
- 89 – 75% stupeň 2 – chválitebný
- 74 – 55% stupeň 3 - dobrý
- 54 – 40% stupeň 4 – dostatočný
- 39 – 0 % stupeň 5 – nedostatočný

Pri vyučovaní využívame aj slovné hodnotenie v kombinácii s klasifikáciou pre hodnotenie jednotlivých výstupov vo vyučovacom predmete. Má hlavne motivačný charakter.

6. UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom,

Učebnica:

Blaho, A. – Kalaš, I.: Tvorivá informatika. 1.zošíť z programovania. SPN – Mladé letá, Bratislava, 3. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2005-5665/8772-1:09.

Varga, M. - Hrušková, A.: Tvorivá informatika. 1.zošíť s internetom. SPN – Mladé letá, Bratislava, 2. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2006-11016/26870-2:092.

Blaho, A. – Salanci, L.: Tvorivá informatika. 1.zošit o práci s textom. SPN – Mladé letá, Bratislava, 2. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2007-14051/28928-1:092.
Kalaš, I – Bezáková,D.: Tvorivá informatika. 1.zošit o číslach a tabuľkách. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2009. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-38851/46310-4:919.
Kalaš, I. – Winczer,M.: Informatika okolo nás. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2007. /odporúčacia doložka MŠ SR CD-2007-15414/32261-2:092.

Doplnková literatúra: časopisy: PC-revue

IKT zdroje: edukačné CD-ROM, školské pramene, interaktívna tabuľa, dataprojektor
Softvér: MS Word, MS PowerPoint, MS Excel 2003/2007, Zoner Calisto, Logo Imagine/Motion, Baltík, GIMP

Internet

Použité skratky:

OŽZ – ochrana života a zdravia, MV – mediálna výchova , TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností, OSR – osobnostný a sociálny rozvoj, DV – dopravná výchova, Mkv – multikultúrna výchova, FIG – finančná gramotnosť, ENV –environmentálna výchova

7. OBSAH VZDELÁVANIA

Predmet: INFORMATIKA		žiaci so všeobecným intelektovým nadaním		Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
<p>Poznať a dodržiavať základné zásady písania textu, ovládať jednoduché formátovanie, kombinovať text a obrázky</p>	<p>I. Informácie okolo nás Počet hodín: 13</p>	Úvodná hodina	<ul style="list-style-type: none"> • Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu 	<p>Žiak sa naučí bezpečne správať a pohybovať v počítačovej učebni, správne narábať s počítačom.</p>	OŽZ –ochrana zdravia pri práci s počítačom		
		<p>Textová informácia Textový editor MS Word,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popis prostredia a ovládanie programu • Pohyb v dokumente, oprava textu, označenie textu • Písmo, symboly • Odsek, formátovanie • Úpravy a nastavenie strany • Obrázky • Odrážky a číslovanie 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa vie orientovať v pracovnom prostredí textového editora • vie písať, opravovať, presúvať a formátovať text a nastaviť stranu dokumentu • vie napísať nadpis v texte a urobiť odrážky • vie vložiť wordart, klipart a obrázok do textu • vie vložiť automatické tvary do textu • vie kombinovať text a obrázok • dokáže vytvoriť plagát a pozvánku. • Naučí sa členiť text pomocou odrážok, číslovania 	<p>TPPZ, ENV – referát na aktuálnu tému</p> <p>MV – pozvánka, inzerát, novinový článok</p>		
<p>Získať základné zručnosti kreslenia v grafickom prostredí, vedieť pracovať so</p>		<p>Grafická informácia Grafický editor:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grafické formáty • prostredie programu • úsečky a iné tvary 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná grafické formáty • Vie nakresliť v grafickom 	<p>TPPZ, OŽZ – tvorba plagátov na aktuálnu tému:</p>		

súbormi v lokálnej sieti.		Skicár	<ul style="list-style-type: none"> • výplň a sprej • výber a schránka • mnohoúholník a krivky • text 	editore obrázkov a upravovať ho pomocou nástroja editora	Ochrana prírody, DV – kresby dopravných značiek pomocou geometrických útvarov		
Zvládnuť nástroje na komunikáciu prostredníctvom IKT	II. Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín:4	Neinteraktívna komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> • Elektronická pošta, • vytvorenie e-mailovej schránky, • posielanie a prijímanie správ, • forma správy, adresár prijemcov, prílohy, • netiketa 	Žiak <ul style="list-style-type: none"> • sa naučí komunikovať prostredníctvom elektronickej pošty • oboznámi sa s tzv. netiketou 	MkV – elektronická komunikácia s deťmi z iných krajín	anglický jazyk, nemecký jazyk, slovenský jazyk	
Poznať využitie informačných a komunikačných technológií (ďalej IKT) v najrôznejších oblastiach v znalostnej spoločnosti. Vedieť o nebezpečenstvách na Internete, Vedieť, ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, spamy a hoaxy, ako sa odhaľujú a odstraňujú.	III. Informačná spoločnosť Počet hodín: 4	IKT vo vedomostnej spoločnosti Bezpečnosť na internete Licencie programov	<ul style="list-style-type: none"> • IKT v bežnom živote a v znalostnej spoločnosti • Bezpečnosť na Internete – zásady bezpečného správania • Vírusy • Autorské práva, legálny a nelegálny softvér 	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> • pozná využitie IKT v bežnom živote a v znalostnej spoločnosti • pozná spôsoby bezpečnosti na Internete a ochrany počítača • vie ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú • vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér. • vie pracovať s určeným webovým portálom 	OSR – prevzatie zodpovednosti za svoje konanie		

<p>Oboznámiť sa so základným fungovaním operačného systému, naučiť sa základné kroky k efektívnemu a prehľadnému ukladaniu informácií v počítači</p> <p>Oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia) a logickej štruktúry (operačný systém)</p>	<p>IV. Princípy fungovania IKT</p> <p>Počet hodín: 6</p>	<p>Operačný systém</p> <p>Softvér, hardvér, vstupné a výstupné zariadenia, pamäte,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používateľ, prihlasovanie sa do systému, • pracovná plocha, ikona, kurzor, • hlavný panel, práca s oknom, priečinko, súbor, • vytvorenie priečinku, • uloženie súboru <ul style="list-style-type: none"> • demonštrácia hardvéru na „rozobratom“ PC, jednotlivé vstupné a výstupné zariadenia, • pamäte, • význam softvéru a právne aspekty 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa oboznámi s pracovnou plochou, hlavným panelom, s funkciou a tvarmi kurzora. • sa naučí vytvoriť, uložiť, premenovať priečinko, uložiť, otvoriť, premenovať súbor a aplikuje ich pri práci s počítačom <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa oboznámi s jednotlivými základnými časťami počítača a možnými prídavnými zariadenia. • sa oboznámi s pojmami softvér, operačný systém a jeho legálnym používaním. 	<p>OŽZ – ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci s počítačom,</p>		
<p>Získať základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučiť sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov.</p>	<p>V. Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie</p> <p>Počet hodín: 6</p>	<p>Algoritmus a program Logo - Imagine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Práca v pracovnom prostredí programu Imagine. • Postupnosť príkazov – jednoduché príkazy na riadenie grafického pera, robota . • elementárny príkaz, postupnosť, • Cykly s pevným počtom opakovaní – jednoduché geometrické útvary 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, • demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, efektívne rieši rôzne problémy s rôznymi parametrami – geometrické tvary. 	<p>TPPZ – projekt na danú tému,</p>	<p>Matematika, výtvarná výchova</p>	

Predmet: INFORMATIKA		žiaci so všeobecným intelektovým nadaním					
Ročník: šiesty		Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne					
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
<p>Oboznámiť sa s učebňou, s ukázkami využitia informačných a komunikačných technológií v bežnom živote</p> <p>Naučiť sa upravovať dokumenty prehľadne a efektívne. Naučiť sa vytvárať, formátovať a napĺňať tabuľky.</p> <p>Zvládnuť základné princípy vytvárania animácií</p>	<p>I. Informácie okolo nás Počet hodín: 12</p>	<p>Úvodná hodina</p> <p>Textová informácia Textový editor MS Word,</p> <p>Prezentácie: MS Power Point</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu • Opakovanie – formátovanie textu; • odrážky, číslovanie; • obrázky v texte. • Formátovanie strany, tlačenie dokumentov. • Klávesové skratky. • Práca s tabuľkou – formátovanie tabuľky, údaje v tabuľke, základné vzorce. • Animácia, vysvetlenie princípu animácie, spôsoby spúšťania animácie 	<p>Žiak sa naučí bezpečne správať a pohybovať v počítačovej učebni, správne narábať s počítačom.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si zopakuje vedomosti, ktoré nadobudol v piatom ročníku. • sa naučí správne formátovať a tlačiť dokument. • sa oboznámi s klávesovými skratkami, ktoré mu uľahčia prácu s textom. • sa naučí vytvárať tabuľky, formátovať ich, vkladať základné údaje a vzorce <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak si naučí vytvárať jednoduché animácie automatickým spúšťaním snímok prezentácie 	<p>OŽZ –ochrana zdravia pri práci s počítačom</p> <p>TPPZ, ENV – plagát na aktuálnu tému</p> <p>OSR – tabuľka s kladnými a zápornými vlastnosťami</p> <p>MkV – prekladový slovník v tabuľke</p>	<p>všetky predmety – projekty, referáty, laboratórne práce ...</p>	
<p>Pochopiť, ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi. Naučiť sa využívať IKT</p>	<p>II. Komunikácia prostredníctvom IKT</p>	<p>Práca s Internetom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Webový prehliadač - poznať prehliadač - Google - (len obrázky), vedieť obrázky kopírovať, uložiť do priečinka. 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa oboznámi s prostredím prehliadača Google. • naučí sa vyhľadávať 	<p>TPPZ – spracovanie a prezentovani</p>	<p>geografia, dejepis, biológia, fyzika</p>	

na získavanie potrebných informácií a obrázkov. Naučiť sa rešpektovať autorské práva.	Počet hodín: 3		<ul style="list-style-type: none"> • Posielanie pohľadníc. • Vyhľadávanie na webe. • Triedenie informácií, využitie detských internetových časopisov. • Autorské práva 	a spracovávať informácie a obrázky z webu. <ul style="list-style-type: none"> • oboznámi sa s detskými časopismi na internete. • naučí sa rešpektovať autorské práva. 	e informácií s rôznou tematikou		
Pochopiť potrebu bezpečnej práce detí na internete	III. Informačná spoločnosť Počet hodín: 4	Bezpečnosť na internete	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnosť, správne používanie hesiel, práca so stránkou www.bezpecnenainetnete.sk, netiketa 	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> • si uvedomí nástrahy internetu; postupy práce ako sa im vyhnúť. • oboznámi sa s tzv. netiketou 	OSR – prevzatie zodpovednosti za svoje konanie		
Oboznámiť sa digitálnym fotoaparátom, softvérom potrebným na spracovanie fotografií v počítači. Zvládnuť spracovanie fotografií.	IV. Princípy fungovania IKT Počet hodín: 6	Digitálna fotografia	<ul style="list-style-type: none"> • Práca s digitálnym fotoaparátom, odfotenie, stiahnutie fotografie. • Dokresľovanie v grafickom editore – koláž z fotografií v grafickom editore. • Posielanie fotiek mailom. 	Žiak <ul style="list-style-type: none"> • sa naučí používať digitálny fotoaparát, sťahovať fotografie do počítača, pracovať s fotografiami (dokresľovanie, vkladanie do animácií, posielanie emailom). 	OSR – životopis s fotografiami TPPZ – spracovanie a prezentovanie fotografií s rôznou tematikou	geografia, biológia, fyzika	
Získať základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučiť sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov.	V. Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie Počet hodín: 8	Algoritmus a program	<ul style="list-style-type: none"> • Práca v pracovnom prostredí programu Imagine. • Postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. • Programovací jazyk, • elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra. 	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> • pozná pojmy algoritmus, program, programovanie • dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, • efektívne rieši rôzne problémy s rôznymi parametrami. • vie vytvoriť jednoduchý program v programovacom prostredí 	TPPZ – projekt na danú tému,	Matematika, výtvarná výchova	

Predmet: INFORMATIKA žiaci so všeobecným intelektovým nadaním							
Ročník: siedmy			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
<p>Oboznámiť sa s učebňou, s ukázkami využitia informačných a komunikačných technológií v bežnom živote</p> <p>Naučiť sa upravovať dokumenty prehľadne a efektívne. Naučiť sa používať tabuľátory a členiť text do stĺpcov.</p> <p>Poznať a dodržiavať základné zásady práce s tabuľkovým procesorom, ovládať jednoduché formátovanie tabuľky a grafu</p>	<p>I. Informácie okolo nás <u>Počet hodín:</u> 13</p>	<p>Úvodná hodina</p> <p>Textová informácia Textový editor MS Word,</p> <p>Informácie v tabuľkách – MS Excel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu • Opakovanie zo šiesteho ročníka • tabuľátory – predvolené zarážky tabuľátora, vlastné zarážky tabuľátora • Stĺpce, sekcia – členenie textu do stĺpcov, zlom stĺpcov, stĺpcové bloky • popis prostredia a ovládanie programu, • základné nástroje, pracovný hárok, formátovanie bunky, • vkladanie grafu, • základné matematické funkcie – suma, priemer 	<p>Žiak sa naučí bezpečne správať a pohybovať v počítačovej učebni, správne narábať s počítačom.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si zopakuje vedomosti, ktoré nadobudol v šiestom ročníku. • sa naučí správne používať predvolené zarážky a vytvárať vlastné • sa oboznámi s členením textu do stĺpcov zlomom stĺpcov a stĺpcové bloky využíva pri spracovaní dokumentu – tvorba vlastného časopisu <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa vie orientovať v pracovnom prostredí tabuľkového procesora • vie pracovať s grafom • vie demonštrovať vytváranie a úpravy dokumentov s tabuľkami • využíva funkcie suma 	<p>OŽZ – ochrana zdravia pri práci s počítačom</p> <p>OŽZ – zdravý životný štýl, škodlivosť návykových látok</p> <p>TPPZ, MkV – tvorba časopisu</p>	<p>Biológia</p> <p>Matematika – práca s grafom</p> <p>FIG – tabuľka – výdavky v domácnosti</p>	

<p>Oboznámit' sa so základnými nástrojmi práce tvorby webovej stránky. Porozumieť princípu tvorby webovej stránky.</p>		<p>Webová stránka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • programy na tvorbu webových stránok • nástroje na tvorbu webovej stránky • spracovanie textu a jeho formátovanie, odsek • vkladanie obrázkov, formáty obrázkov • interné odkazy 	<p>a priemer na výpočty pri práci s tabuľkami Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa oboznámi s možnosťami na tvorbu webovej stránky • orientuje sa pracovnom prostredí editora webovej stránky • vie spracovať text, formátovať ho, vkladať obrázky • rozlišuje formáty obrázkov 	<p>OSR – tvorba vlastnej stránky</p>	<p>Výtvarná výchova</p>	
<p>Pochopiť ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva. Zvládnuť základné IKT nástroje na komunikáciu. Orientovať sa pri nakupovaní cez internetový obchod</p>	<p>II. Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 3</p>	<p>Práca s internetom Získavanie a vyhľadávanie informácií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adresár príjemcov, príloha správy - E-mail – formátovanie, posielanie prílohy • Webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače. • Internetový obchod 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže poslať emailovú správu s prílohou, • pozná správnu formu správy, • pozná školský web, vyhľadávanie informácií na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov. • pozná spôsob nakupovania cez internet 	<p>TPPZ – spracovanie a prezentovanie informácií s rôznou tematikou Mediálna výchova</p>	<p>Biológia, geografia, fyzika, dejepis FIG – spôsoby platby</p>	
<p>Vedieť o nebezpečenstvách na internete, vedieť, kto, prečo a ako pácha počítačová kriminalitu, čo môže spôsobiť. Spoznať rozdiel v používaní a šírení rôznych</p>	<p>III. Informačná spoločnosť Počet hodín: 4</p>	<p>Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu Autorské práva Freeware, shareware softvér Počítačová</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu. • Zásady bezpečnosti. • Licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware. • Platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah. • samostatná práca s portálom, www.bezpecnenainternete.sk, www.hoax.cz, 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady, • vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, • dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií, • pozná rozdiel v používaní a šírení programov s 	<p>TPPZ – počítačová kriminalita OSR -, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre</p>	<p>Občianska náuka</p>	

programov z pohľadu legálnosti. Diskutovať na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva.		kriminalita a jej dopady		rôznymi stupňami licencií.	Život a spoluprácu		
Pochopiť mechanizmy informačných a komunikačných technológií. Zoznámiť sa s princípmi fungovania lokálnej siete.	IV. Princípy fungovania IKT Počet hodín: 4	Lokálna sieť Práca so súbormi v lokálnej sieti	<ul style="list-style-type: none"> • Práca so súbormi v lokálnej sieti triedy. • zisťovanie IP čísla počítača. • Skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov 	<u>Žiak</u> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže pracovať v lokálnej sieti, , • dokáže zistiť IP číslo počítača, 			
Získať základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučiť sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov.	V. Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie Počet hodín: 9	Algoritmus a program	<ul style="list-style-type: none"> • postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. • elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra. • práca v pracovnom prostredí programu Imagine: • príkazy opakuj, pomenuj • rodný list korytnačky, zmena jej tvaru, udalosti 	<u>Žiak:</u> <ul style="list-style-type: none"> • pozná základné pojmy z programovania • dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, • efektívne rieši rôzne problémy s rôznymi parametrami. • vie vytvoriť jednoduchý program v programovacom prostredí • získa základy algoritmického myslenia • získa skúsenosti s postupmi pri riešení algoritmických úloh 	TPPZ – projekt - fotoalbum	Matematika, výtvarná výchova	

Predmet: INFORMATIKA žiaci so všeobecným intelektovým nadaním							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
<p>Oboznámiť sa s učebňou, s ukázkami využitia informačných a komunikačných technológií v bežnom živote</p> <p>Naučiť sa upravovať dokumenty prehľadne a efektívne. Naučiť sa používať štýly, a vytvoriť obsah.</p> <p>Zvládnuť základné princípy kreslenia vo vektorovom grafickom editore</p>	<p>I. Informácie okolo nás <u>Počet hodín:</u> 16</p>	<p>Úvodná hodina</p> <p>Textová informácia Textový editor MS Word,</p> <p>Grafická informácia- Grafický editor Zoner Calisto</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvodná hodina – Bezpečnosť pri práci. Organizácia práce v počítačovom laboratóriu • opakovanie zo siedmeho ročníka • vzorce • štýly, šablóny • obsah, register, • hlavička a päta • Užívateľské prostredie - popis, • Čiary, úsečky a mnohoúhelníky • farby a poradie objektov • text ako objekt • úprava kriviek • použitie obrázkov • Opakovanie a precvičovanie 	<p>Žiak sa naučí bezpečne správať a pohybovať v počítačovej učebni, správne narábať s počítačom.</p> <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si zopakuje vedomosti, ktoré nadobudol v siedmom ročníku. • sa naučí písať vzorce • použitím štýlov vo viacstránkovom dokumente vytvorí obsah • sa oboznámi sa s používaním registra • vie vytvoriť dokument s použitím hlavičky a päty <p><u>Žiak</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nadobudne zručnosti vo vektorovom grafickom editore • využíva nástroje grafického editora • vytvorí obrázok pomocou práce s krivkami. 	<p>OŽZ –ochrana zdravia pri práci s počítačom</p> <p>TPPZ, ENV – referát na aktuálnu tému</p> <p>TPPZ, OŽZ– tvorba viacstránkového dokumentu</p> <p>OSR – rozvoj kreativity</p>	<p>Fyzika, Chémia</p> <p>Výtvarná výchova</p>	

<p>Oboznámiť sa so základnými nástrojmi práce tvorby webovej stránky. Porozumieť princípu tvorby webovej stránky - HTML jazyk.</p>		<p>Webová stránka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zopakovanie vedomostí zo siedmeho ročníka • hypertextové odkazy • pozadie webovej stránky • práca s tabuľkami • HTML jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • sa naučí sa pracovať s poradím objektov, vie uzamknúť objekty <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • si rozšíri poznatky o tvorbe webovej stránky • orientuje sa pracovnom prostredí editora webovej stránky • vie vytvoriť a formátovať tabuľky • vytvorí si stránku s vlastným pozadím • oboznámi sa s HTML jazykom 	<p>OSR – kooperácia, komunikácia</p>	<p>Výtvarná výchova -</p>	
<p>Pochopiť ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, zisťovanie informácií.</p>	<p>II. Komunikácia prostredníctvom IKT</p> <p>Počet hodín: 4</p>	<p>Práca s internetom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spracovanie informácie z internetu: – zdroje údajov • weby inštitúcií vyhľadávajú informácií, edukačný portál • Vyhľadávajú informácií o počasi • Cestovanie a internet 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhľadávajú informácií na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov. • pozná spôsob spracovania informácií o počasi • vie si zistiť dopravné informácie – cestovný poriadok, cena cestovného lístka... 	<p>TPPZ – spracovanie a prezentovanie informácií s rôznou tematikou</p> <p>Multikultúrna výchova – cestovanie do rôznych oblastí sveta</p>	<p>Biológia, geografia, fyzika, dejepis</p> <p>FIG – spôsoby platby</p>	
<p>Pochopiť mechanizmy informačných a komunikačných technológií. Zoznámiť sa s princípmi fungovania lokálnej siete.</p>	<p>III. Princípy fungovania IKT</p> <p>Počet hodín: 4</p>	<p>Princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Logické princípy fungovania internetu, • Skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov • vyhľadávajú súborov • ochrana počítača 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná logické princípy fungovania internetu, • pozná formát a typy súborov a pozná určenie, parametre periférií. • pozná spôsob vyhľadávania súborov v počítači 			

				<ul style="list-style-type: none"> • pozná druhy antivírových programov, • rozumie princípu ochrany počítača - firewall 			
<p>Rozvíjať algoritmické myslenie a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT.</p> <p>Naučiť sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov.</p>	<p>IV. Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie</p> <p><u>Počet hodín:</u> 9</p>	<p>Algoritmus a program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práca v pracovnom prostredí programu Imagine: • postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. • elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra. • rodný list korytnačky, zmena jej tvaru, udalosti, procedúry • viac korytnačiek, oslovanie korytnačiek • animované tvary a procesy – motorčeky pre korytnačky 	<p><u>Žiak:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu, • efektívne rieši rôzne problémy s rôznymi parametrami. • vie vytvoriť jednoduchý program v programovacom prostredí • získa základy algoritmického myslenia • získa skúsenosti s postupmi pri riešení algoritmických úloh • uplatňuje svoje zručnosti pri tvorbe vlastnej hry (človeče, nehnevaj sa) 	<p>TPPZ – projekt – Človeče, nehnevaj sa</p>	<p>Matematika, výtvarná výchova</p>	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A PRÍRODA

Učebné osnovy : FYZIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa				
Názov predmetu	FYZIKA			
Časový rozsah výučby/ročník	6. ročník	7.ročník	8. ročník	9. ročník
	1 hodina týždenne 33 hodín ročne	1 hodina týždenne 33 hodín ročne	2 hodiny týždenne 66 hodín ročne	2 hodiny týždenne 33 hodín ročne
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

Charakteristika

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie je zákonitostí je možné len prostredníctvom riadenej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci dostanú čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané, najčastejšie experimentálne, formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane také základy, pomocou ktorých bude vedieť robiť prírodovedné úsudky a používať získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz kladieme aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých predstáv a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá im schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako je zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak získava schopnosti pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

Vyučovanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa uskutočňuje v špeciálnych triedach, kde sa vytvárajú podmienky rozvoj nadania uplatňovaním výchovných a vzdelávacích metód a foriem vyučovania.

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú **prierezové témy**, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti.

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sa zameriame na tieto prierezové témy :

➤ **Osobnostný a sociálny rozvoj** – k ich realizácii využijeme rozvoj týchto kľúčových kompetencií:

1. akceptovať skupinové rozhodnutia
2. spolupracovať v skupine
3. tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných
4. diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme
5. regulovať svoje správanie
6. vytvárať si vlastný hodnotový systém
7. rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie
8. rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu

➤ **Environmentálna výchova** – k ich realizácii využijeme rozvoj týchto kľúčových kompetencií :

1. rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu
2. rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej úrovni
3. pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
4. vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, rozumne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská

➤ **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti**

1. rozvíjať spôsobilosti žiakov – vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine
2. naučiť žiakov riadiť samých seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedieť si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť a pod.
3. naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií

Ciele

Fyzikálne vzdelanie tvorí súčasť základného vzdelania, podporuje intelektuálny rozvoj žiaka, osobitne samostatné myslenia žiaka. Vytvára základ pre ďalšie vzdelávanie v prírodných vedách, ako aj pre uvedomelé postoje k prírode, sebe samému a konanie v určitých spoločenských situáciách.

Vzdelávaním vo fyzike na základnej škole žiaci nadobudnú schopnosti v týchto oblastiach :

Intelektuálna oblasť

- ⇒ poznať sústavu vybraných javov, faktov, pojmov, zákonov a prvkov fyzikálnych teórií,
- ⇒ používať zavedenú terminológiu a symboliku,
- ⇒ vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- ⇒ rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- ⇒ aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- ⇒ získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- ⇒ využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- ⇒ rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- ⇒ vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- ⇒ analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Oblasť schopností a zručností

- ⇒ vykonávať základné laboratórne činnosti a dodržiavať postupy pri práci,
- ⇒ pozorovať fyzikálne javy, opísať, odmerať hodnoty fyzikálnych veličín a vyhodnotiť meranie,
- ⇒ aplikovať vedomosti formou riešenia úloh a problémov,
- ⇒ porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- ⇒ nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- ⇒ využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- ⇒ vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- ⇒ dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- ⇒ trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- ⇒ vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- ⇒ zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- ⇒ správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých, dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu,
- ⇒ riešiť problémové situácie,
- ⇒ vyhľadávať, získavať a vedieť spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- ⇒ naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,

- ⇒ byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- ⇒ vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- ⇒ snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- ⇒ osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- ⇒ vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností,
- ⇒ osvojiť si hodnoty, nadobudnúť postoje a návyky dôležité pre ďalšie vzdelávanie vo fyzike, správanie sa k prírode a sebe.

Sociálna oblasť

- ⇒ uvedomiť si poslanie prírodných vied, ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- ⇒ uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti, vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- ⇒ vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- ⇒ vedieť sa rozhodovať,
- ⇒ dodržiavať pracovnú disciplínu, byť autoregulatívny vo vlastnom samovzdelávaní,
- ⇒ mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

Naším cieľom v predmete je rozvíjanie všeobecných schopností nadaných žiakov a to:

- vedieť získavať a uplatňovať vedomosti,
- vedieť odovzdávať myšlienky a informácie,
- vedieť počúvať druhých a spolupracovať s nimi,
- vedieť si stanovovať zmysluplné a dosiahnuteľné ciele,
- vedieť hodnotiť efektivitu svojej práce,
- vedieť byť kritický k svojmu uvažovaniu a práci,
- vedieť byť kreatívny, prinášať nové myšlienky a nápady,
- vedieť vnímať úspechy a neúspechy ako príležitosť k učeniu sa,
- vedieť preukazovať druhým rešpekt, zaujímať sa o nich, brať do úvahy ich pocity,
  - vedieť si uvedomovať svoje hodnoty.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Proces plnenia a dosiahnutia vyššie uvedených vytýčených cieľov je založený na získavaní a rozvíjaní **kľúčových kompetencií (spôsobilostí)**, ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do

spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať, to znamená **uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Zmyslom a cieľom vzdelávania je vybaviť všetkých žiakov súborom kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná, a pripraviť ich tak na ďalšie vzdelávanie a uplatnenie v spoločnosti. Osvojovanie kľúčových kompetencií je proces dlhodobý a zložitý, ktorý má svoj začiatok už v predškolskom vzdelávaní, pokračuje v základnom a strednom vzdelávaní a postupne sa dotvárajú v ďalšom priebehu života. Úroveň kľúčových kompetencií, ktoré žiaci dosiahnu na konci základného vzdelávania, nie je možné ju považovať za konečnú, ale získané kľúčové kompetencie tvoria dôležitý základ pre celoživotné učenie žiaka, jeho vstup do života a do pracovného procesu.

Kľúčové kompetencie nie sú od seba izolované, rôznymi spôsobmi sa prelínajú, sú multifunkčné, majú nadpredmetovú podobu a možno ich získať vždy len ako výsledok celkového procesu vzdelávania. **Preto k ich získavaniu a rozvíjaniu musí smerovať a prispievať celkový vzdelávací obsah i aktivity a činnosti, ktoré v škole prebiehajú.**

V etape základného vzdelávania vo vyučovacom predmete fyzika budeme rozvíjať tieto kľúčové kompetencie :

⊗ **kompetencia k učeniu a celoživotnému učeniu sa**

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie, prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a celoživotnému učeniu
- vyhľadáva a triedi informácie na a na základe ich pochopenia, prepojenia a systematizácie ich efektívne využíva v procese učenia, tvorivých činnosti a v praktickom živote
- pracuje s všeobecne používanými termínmi, znakmi a symbolmi, dáva veci do súvislosti, prepája do širších celkov poznatky z rôznych vzdelávacích oblastí a na základe toho si vytvára komplexnejší pohľad na matematické, prírodné, spoločenské a kultúrne javy
- spoznáva zmysel a cieľ učenia, má pozitívny vzťah k učeniu, posudzuje vlastný pokrok a určí prekážky alebo problémy, ktoré mu bránia v učení, naplánuje si, akým spôsobom by mohol svoje učenie zdokonaľiť, kriticky zhodnotí svoje učenie a diskutuje o nich
- samostatne či v spolupráci s ostatnými žiakmi systematicky pozorovať rôzne fyzikálne objekty, procesy a ich vlastnosti a merať rôzne fyzikálne vlastnosti objektov, výsledky svojich pozorovaní a meraní spracovávať, vyhodnocovať a ďalej využívať pre vlastné učenie
- samostatne alebo v spolupráci s ostatnými žiakmi robiť experimenty, ktoré buď overujú alebo potvrdzujú vyslovované hypotézy alebo slúžia ako základ pri odhaľovaní fyzikálnych zákonitostí, z ktorých môžu žiaci vychádzať v ďalších svojich poznávacích aktivitách
- vyslovovať v diskusiách hypotézy o fyzikálnej podstate študovaných javov alebo ich priebehu, overovať rôznymi prostriedkami ich pravdivosť a využívať získané poznatky k rozširovaniu vlastného poznávacieho potenciálu

⊗ **kompetencia riešiť problémy**

- rozpoznávať problémy v priebehu fyzikálneho vzdelávania žiakov pri využití všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii, napr. dostupné metódy pozorovania, merania, experimentovania, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.

- vyjadriť či formulovať (jednoznačne) problém, na ktorý narazí pri svojom fyzikálnom vzdelávaní
- hľadať, navrhovať či používať rôzne ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, ak doterajšie metódy, informácie alebo prostriedky nevedli k cieľu
- posudzovať riešenie daného fyzikálneho problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektívnosti a z týchto hľadísk porovnávať i prípadné rôzne riešenia daného problému, sleduje vlastný pokrok pri riešení problému
- korigovať chybné riešenia problému
- používať osvojené metódy riešenia fyzikálnych problémov aj v iných oblastiach ich vzdelávania, pokiaľ sú tieto metódy v týchto oblastiach použiteľné
- kriticky myslí, vydáva premyslené rozhodnutia, ktoré je schopný obhájiť, uvedomuje si zodpovednosť za svoje rozhodnutia a výsledky svojich činností zhodnotí

🕒 **sociálne komunikačné kompetencie**

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickej následnosti, vyjadruje sa výstižne, súvislo a kultivovane
- pozorne počúva, čo hovoria druhí, rozumie im a vhodne na nich reaguje, účinne sa zapája do diskusií, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- rozumie rôznym typom textov a záznamov, obrazových materiálov
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa spolu s učiteľmi na vytváraní pravidiel práce v tíme, na základe poznania alebo prijatia novej úlohy v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v tíme, na základe ohľaduplnosti a úcty pri jednaní s druhými ľuďmi prispieva k upevňovaniu dobrých medziľudských vzťahov, v prípade potreby poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- zapája sa do diskusie v malej skupine i v rozhovore celej triedy, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, rešpektuje rôzne hľadiská a čerpá poučenie z toho, čo si druhí ľudia myslia, hovoria a robia
- vytvára si pozitívnu predstavu o sebe samom, ktorá podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby dosiahol pocit sebauspokojenia a sebaúcty.

🕒 **kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**

- používa matematické myslenie na riešenie praktických fyzikálnych problémov v každodenných situáciách
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky)

🕒 **kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií**

- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou.

Ciele, výchovné a vzdelávacie stratégie vo výučbe predmetu fyzika budeme plniť a rozvíjať v rámci týchto tematických okruhov:

1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies
2. Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch

3. Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok
4. Teplo
5. Svetlo
6. Sila a pohyb. Práca. Energia
7. Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod.

Stratégia vyučovania

U žiakov so všeobecným intelektovým nadaním budeme akceptovať a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania, rozvíjať a stimulovať všeobecné i špeciálne schopnosti, zručnosti a spôsobilosti. Žiakov budeme zamestnávať zmysluplne a využívať pedagogické postupy na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov.

V organizačných spôsoboch vyučovania fyziky sa chceme predovšetkým zaoberať:

- problémovým vyučovaním – spočíva v tom, že v procese riešenia špeciálne vypracovaného systému problémov a problémových úloh získavajú žiaci skúsenosti z tvorivej činnosti, prebieha tvorivé osvojovanie poznatkov a spôsobov činnosti
- projektovou výučbou - ktorá stimuluje aktivitu žiaka, praktické riešenie úloh, jeho záujem o študovanú problematiku a možnosť prejavíť sa v plnej šírke
- skupinovým a kooperatívnym vyučovaním, kde sa do popredia dostávajú sociálne-komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá (aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, výkon), súťaživosť je nahradená spoluprácou

V metódach vyučovania fyziky použijeme:

- participatívne metódy: - dialóg, diskusia
  - situačné metódy (riešenie problémovej úlohy s využitím medzipredmetových vzťahov)
  - brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov)
- kognitívne metódy - rozumové spracovanie informácií sprostredkované výkladom, prostredníctvom textov z učebníc, encyklopédií..., médiami
- zážitkové metódy podporujúce spontánne učenie sa
- skúsenostné metódy podporujúce zámerné učenie

Podľa fáz vyučovacieho procesu použijeme metódy motivačného, expozičného, fixačného charakteru a diagnostické metódy.

Použitie aktivizujúcich metód práce budeme zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok, didaktickej techniky a IKT pre samostatnú a tvorivú prácu.

Pri edukácii intelektovo nadaných žiakov okrem stimulácie poznávacích procesov sústredíme pozornosť aj na rozvoj celej jeho osobnosti, hlavne emocionality a sociálnych vzťahov.

Budeme preto rešpektovať odporúčania CPPPaP.

Učebné zdroje:

Učiteľ pri svojej práci používa: učebnice, zbierky úloh, internet, odbornú literatúru, encyklopédie, dostupné pomôcky

Lapitková, V. : Fyzika pre 6. roč. ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava, prvé vydanie, 2010, schválilo MŠ SR pod č. MŠSR-2010-193/323-2:919

Lapitková, V. : Fyzika pre 7. roč. ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Pedagogické vydavateľstvo Didaktis, s.r.o., Bratislava, prvé vydanie, 2010, schválilo Ministersvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pod č. MŠSR-2010-200894/48911:4-919

Lapitková, V. : Fyzika pre 8. roč. ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej, s.r.o., Martin, prvé vydanie 2012, schválilo Ministersvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pod č. MŠSR-2012-698/1199:2-919

Janovič, J. – Kolářová, R. – Černá, A.: Fyzika pre 6. roč. ZŠ A,B, Bratislava: SNP 2007

Bohuněk, J. – Kolářová, R. – Janovič, J.: Fyzika pre 7. roč. ZŠ A,B, Bratislava: SNP 2000

Kolářová, R. – Chytilová, M. – Klivanec, D. – Žampa, K. – Janovič, J. : Fyzika pre 8.roč. ZŠ A,B, Bratislava: SNP 2001

Janovič, J. – Chalupková, A. - Lapitková, V. : Fyzika pre 9. ročník ZŠ, Bratislava: SNP 2000

Macháček, M.: Fyzika pre 6. roč. ZŠ, 1. diel, 2. diel, Bratislava: SPN 1996

Macháček, M : Fyzika pre 7. roč. ZŠ, 1. diel, 2. diel, Bratislava: SPN 1992

Macháček, M.: Fyzika pre 8. roč. ZŠ, 1. diel, 2.diel, Bratislava: SPN 1993

Macháček, M: Fyzika pre 9. roč. ZŠ, 1. diel, 2.. diel, Bratislava SPN 1999

Šmatinová, A: Zbierka úloh z fyziky pre 6.-8. roč. ZŠ, Bratislava: SPN 1995

Bohuněk, J.: Zbierka úloh z fyziky pre ZŠ, 1., 2., 3. diel, Bratislava: SPN 1994

45 ľahkých pokusov, ktoré realizujú malí debrujári 1,2,3,4, Bratislava: AMAVET 1996

Varikaš, V.M. – Varikaš, I.M. – Kimbar, B.A.: Fyzika v živej prírode, Bratislava: SPN 1990

Borec, T. : Dobrý deň, pán Ampér, Bratislava: Vydavateľstvo technickej a ekonomickej literatúry 1978

Bohuněk, J. – Vachek, J. – Volf, I.: Doplnok k učivu fyziky pre 7. roč. ZŠ s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov, Bratislava: SPN 1992

Klivanec ,D. – Unegermann, Z. – Hlad, O.: Doplnok k učivu fyziky pre 8. roč. ZŠ s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov, Bratislava:1986

Kalužay, J. – Zeman, M.: 500 riešených úloh z fyziky, Bratislava: Alfa 1973

Vachek, J. – Volf, I.: Doplnok k učivu fyziky pre 7. roč. ZŠ s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov, Bratislava: SPN 1985

Exkurzie (Hvezdáreň Hlohovec, Planetárium Žiar nad Hronom, Jadrová elektrárňa Mochovce, Prírodovedné a Dopravné múzeum Bratislava a pod.)

Běloun, F. – Chytilová, M. – Kolářová, R. – Petera, M. – Vojtík, J.: Tabuľky pre ZŠ, Bratislava: SPN 1990

Rovnako budeme využívať pracovné listy vypracované učiteľmi a metodický materiál, ktorý bude sprístupnený napr. na internete, IKT technológie a počítačovú učebňu, interaktívnu tabuľu, PC s pripojením na internet, edu-CD zo školských zdrojov a pracovné zošity podľa ponuky.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie ako výsledok komunikácie žiak-učiteľ-rodíč má poznávaciu, motivačnú a konatívnu funkciu.

- formatívne-spätnoväzbové hodnotenie využijeme vtedy, keď sa dá určitý výkon žiaka ešte zlepšiť. Nedostatky a chyby netrestáme, ale považujeme za nevyhnutné rozvojové možnosti, ktoré posúvajú žiaka dopredu
- diagnostické hodnotenie: pri hodnotení sa sústreďme na konkrétneho žiaka, na to, v čom urobil pokrok s prihliadnutím na špecifické povahové, inteligenčné a sociálne zvláštnosti individuálnej osobnosti
- budeme hodnotiť rozsah, v akom si osvojili zručnosti, vedomosti, spôsobilosti, ktoré budú potrebovať vo svojom živote
- budeme hodnotiť chápanie súvislostí a medzipredmetových spôsobilostí
- budeme hodnotiť hĺbku osvojenia fyzikálnych pojmov, zákonov, definícií fyzikálnych veličín a jednotiek predovšetkým pri riešení úloh s rôznym stupňom obtiažnosti
- budeme hodnotiť ako vie žiak analyzovať pozorované javy a vysvetliť príčinnonásledné vzťahy pri interpretácii fyzikálnych javov, zručností a návyky budeme hodnotiť pri riešení experimentálnych úloh a projektov
- budeme prihliadať pri hodnotení na vyjadrovacie schopnosti, jazykovú a terminologickú správnosť
- pri hodnotení použijeme tri druhy skúšok – ústnu, písomnú a projekty a experimentálnu činnosť podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu
- písomné skúšky po tematických celkoch v rozsahu 20 – 30 minút budeme hodnotiť bodovo a podľa stupnice uvedenej v závere
- hodnotiť budeme slovné, znakové, bodovo s dodržaním zásady pozitívnosti, netransparentnosti, individuálneho prístupu a novosti aj referáty vypracované žiakmi

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať pokyny a odporúčania CPPPaP a Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, príloha č.2, ktoré schválilo MŠ SR. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga . Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Hodnotenie prospechu:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Chápe vzťahy medzi prírodnými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne. Grafický prejav je estetický. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. V jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti. Grafický prejav je prevažne estetický.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. Grafický prejav je menej estetický.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. Grafický prejav je málo estetický.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vedomosti, zákonitosti a zručnosti požadované učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky. Je nesamostatný v myslení a pri využívaní poznatkov.

Hodnotenie písomných prác po sčítaní bodov podľa percentuálnej úspešnosti :

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,
89% - 75% - stupeň 2 – chváľitebný,
74% - 55% - stupeň 3 – dobrý,
54% - 40% - stupeň 4 – dostatočný,
39% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Hodnotenie projektov a experimentálnej činnosti: každý žiak hodnotí tabuľkou:

Pri projektoch bude učiteľ hodnotiť:

- odbornú úroveň;
- kvalitu výstupu, grafickú úroveň;
- úroveň obhajoby;
- využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
- vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.

Projekty a experimentálnu činnosť hodnotí každý žiak tabuľkou:

Meno hodnotiteľa:				
Č. projektu	1.	2.	3.	4.
Prezentácia (max. 4 bodov)				
Vzhľad/funkčnosť (max. 3 body)				
Písomná časť – protokol (max. 3 body)				
Súčet bodov				

Po sčítaní bodov sú projekty a experimentálna činnosť hodnotené stupnicou uvedenou pri písomnej skúške.

POZNÁMKY

Počet hodín pri tematických celkoch je len orientačný. V prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

Finančná gramotnosť: FIG

Prierezové témy:

Environmentálna výchova: ENV

Osobnostný a sociálny rozvoj: OSR

Dopravná výchova: DV

Mediálna výchova: MV

Multikultúrna výchova: MkV

Ochrana života a zdravia: OŽZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: TPPZ

Medzipredmetové vzťahy:

Slovenský jazyk a literatúra: SJL

Výtvarná výchova: VYV

Informatika: INF

Technika: TECH

Matematika: MAT

Geografia: GEO

Chémia: CHEM

Biológia: BIO

Dejepis: DEJ

Predmet: FYZIKA

Ročník : šiesty

hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsahový štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
<p>-opísať a znázorniť modely atómov vybraných prvkov, opísať elektrické vlastnosti častíc protón, elektrón, neutrón, opísať vznik kladného a záporného iónu</p> <p>- rozlišovať pevné, kvapalné a plynné telesá a látky -pokusom ilustrovať vlastností kvapalín a plynov - opísať a zostrojiť vybraný model, napr. hydraulického zariadenia, ponorky a pod. - opísať zloženie látok z atómov a molekúl, opísať</p>	<p>Stavba látok. Elektrické vlastnosti látok</p> <p>1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies 21h</p>	<p>Látka a teleso. Model atómu. Kladný a záporný ión. Elektrizovanie telies, elektrická sila, elektrické pole.</p> <p>4h</p> <p>1.1 Vlastnosti kvapalín a plynov 6h</p>	<p>Model atómu, atómové jadro, atómový obal, protón, elektrón, neutrón. Kladný a záporný ión. Kladne a záporne zelektrizované teleso. Elektrická sila a elektrické pole</p> <p>Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť. Využitie vlastností kvapalín. Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom. Jednotky objemu 1 ml, 1 l. Vlastnosti plynov, stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť. Využitie vlastností plynov. Tekutosť ako</p>	<p>opísať a znázorniť modely atómov vybraných prvkov, opísať elektrické vlastnosti častíc protón, elektrón, neutrón, opísať vznik kladného a záporného iónu, pokusom ilustrovať a vysvetliť jav elektrizovania telies, charakterizovať elektrické pole a pokusom ilustrovať zmenu veľkosti elektrickej sily pri zmene vzdialenosti zelektrizovaných telies</p> <p>- overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies - porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti, kvapalín, plynov a pevných telies - rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies - správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť - použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu - vykonať zápis nameranej</p>	<p>OSR - deliť si úlohy, niešť zodpovednosť, organizovať prácu - kooperovať v tíme, vo dvojiciach, v skupine - prezentovať výsledky pozorovania a merania - argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu -vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých - schopnosť sebaregulácie ENV - poznať využitie atómovej energie v ponorkách - poznať využitie meteorologických balónov pri kontrole čistoty ovzdušia OŽZ - pozorovať svoje okolie - vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti</p>	<p>- nadviazať na obsah prírodovedy z I. stupňa ZŠ - uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z matematiky, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovou formou</p>	<p>Rozširujúce učivo</p>

<p>a znázorniť modely molekúl vybraných látok - vysvetliť vlastnosti pevných a kryštalických látok na základe ich časticového zloženia - rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telesa - odhadnúť dĺžku, objem, hmotnosť telies - vybrať meradlo s vhodným meracím rozsahom pre dané meranie - aplikovať pravidlá správneho merania s daným meradlom - merať dĺžkovými meradlami, odmerným valcom, váhami - zapísať namerané hodnoty a zaokrúhliť výsledky merania - zostaviť z nameraných hodnôt tabuľku, zostrojíte graf, čítať a interpretovať</p>		<p>1.2 Vlastnosti pevných látok a telies. 1 h</p>	<p>spoločná vlastnosť kvapalín a plynov. Zhrnutie vlastností kvapalín a plynov. Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť. Meranie hmotnosti telies. Jednotky hmotnosti 1g, 1 kg. Objem telies. Určovanie objemu geometricky pravidelných a nepravidelných telies. Dĺžka. Odhad dĺžky. Jednotky dĺžky 1 mm, 1 cm, 1m, 1 km. Rozdielne a spoločné vlastností kvapalín, plynov a pevných telies. Zhrnutie vlastností pevných telies.</p>	<p>hodnoty fyzikálnej veličiny, zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky - zostrojíte graf lineárnej závislosti a použijete graf napr. pri odhade dĺžky.</p>	<p>TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracovaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne - prezentovať modely ponorky a meteorologického balóna MV - vyhľadať a spracovať informácie - spracovať namerané hodnoty formou grafu (PC)</p>		
--	--	---	---	---	--	--	--

graf						
<ul style="list-style-type: none"> - vedieť odmerať objem a hmotnosť telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode - zapísať namerané hodnoty a zaokrúhliť výsledky merania - určiť hustotu látky podielom m/V - použiť jednotky hustoty - použiť tabuľky MFCH na určenie hustoty látok - používať algoritmus postupu a zápisu riešenia úloh - šetrne zaobchádzať so zverenými pomôckami a udržiavať poriadok na pracovisku - predpokladať, vysvetliť a overiť správanie sa telies v kvapaline z podmienok potápania, plávania a vznášania sa - riešiť podľa návodu samostatne experimentálnu 	<p>2. Správanie telies v kvapalinách a plynch 13h</p>	<p>2.1 Správanie telies v kvapalinách 10h</p>	<p>Meranie objemu a hmotnosti telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode, určenie podielu m/V. Pojem hustota. Jednotky hustoty g/cm^3, kg/m^3. Vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky. Odčítanie hodnoty hustoty látky z grafu. Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín. Meranie vytlačeného objemu vody plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami. Porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. Porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou</p>	<ul style="list-style-type: none"> - postupovať podľa návodu stratégiou : formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní - zostrojiť graf hustoty pre telesá z rovnakej látky, určiť z grafu hodnotu hustoty - aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačeného objemu kvapaliny sú rovnaké - prakticky určiť hustotu malých telies - pracovať s tabuľkami MFCHT - identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty - riešiť jednoduché výpočtové úlohy - vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty - získať informácie k tvorbe projektu - tvorivo využiť získané poznatky a informácie na vypracovanie projektu - podieľať sa na práci v tíme 	<p>OSR</p> <ul style="list-style-type: none"> - deliť si úlohy - niesť zodpovednosť - kooperovať v skupine <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sledovať a vysvetliť vplyv znečisťovania ovzdušia a životného prostredia na meniace sa vlastnosti plynov a kvapalín a správanie sa pevných telies v plynch a kvapalinách <p>OŽZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti - dodržiavať zásady bezpečnosti v triede <p>TPPZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sledovať v médiách správy - vedieť rozlišovať a triediť informácie 	<ul style="list-style-type: none"> - nadviazať na obsah prírodovedy z I. stupňa ZŠ - uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z matematiky, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovou formou
		2.2				

<p>úlohu - opísať ekologické problémy atmosféry , rovnováhu plynov atmosféry</p>		<p>Správanie telies v plynach 3h</p>	<p>vytlačenej kvapaliny. Skúmanie objemu a hmotnosti vytlačenej kvapaliny pri ponáraní plávajúceho telesa v kvapalinách s rôznou hustotou.</p> <p>Pozorovanie správania sa mydlových bublínok vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch. Hustoty plynov.</p>	<p>- prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede - v rámci hodnotenia projektov v triede vybrať najlepší projekt a svoj výber zdôvodniť</p>	<p>z médií z hľadiska odbornosti na základe získaných poznatkov a vedomostí</p>		
--	--	--	---	--	---	--	--

Predmet: FYZIKA

ročník: siedmy

hodinová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsah. štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
<p>rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telesa</p> <p>vybrať meradlo s vhodným meracím rozsahom pre dané meranie</p> <p>aplikovať pravidlá správneho merania s daným meradlom pre dané meranie</p> <p>merať stopkami, Celziovým teplomerom</p> <p>určiť odchýlku merania zapísať namerané hodnoty a zaokrúhliť výsledky merania</p> <p>zostaviť</p>	<p>I.Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok 20h</p>	<p>Meranie teploty. Teplomer Meranie teploty a času Vyparovanie Var Tlak vzduchu a var Kondenzácia Modelovanie dažďa Topenie Tuhnutie Meteorologické pozorovanie</p>	<p>teplota ako fyzikálna veličina jednotka teploty Celsiova teplotná stupnica teplomer pravidlá merania teploty zápis nameranej hodnoty čas ako fyzikálna veličina jednotky času meradlá času proces vyparovania ako zmena skupenstva priebeh vyparovania faktory ovplyvňujúce rýchlosť vyparovania vyparovanie v prírode var kvapaliny rozdiely medzi vyparovaním</p>	<p>znázorniť reálny teplomer modelom</p> <p>analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiar grafu</p> <p>porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky</p> <p>využiť PC pri zostrojovaní grafov</p> <p>vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnuť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov</p> <p>navrhnuť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede</p> <p>opísať kolobeh vody v prírode modelovať</p>	<p>OSR</p> <ul style="list-style-type: none"> · deliť si úlohy · niest' zodpovednosť <p>rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> · organizovať prácu <p>OŽZ</p> <p>pozorovať svoje okolie</p> <ul style="list-style-type: none"> · vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti <p>TPPZ</p> <ul style="list-style-type: none"> · využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce · vyjadriť sa verbálne aj písomne <p>OŽZ</p> <p>dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede</p>	MAT, CHEM,SJL	

<p>z nameraných hodnôt tabuľku, zostrojiť graf, čítať a interpretovať graf</p> <p>šetrne zaobchádzať so zverenými pomôckami a udržiavať poriadok na pracovisku</p> <p>vysvetliť javy topenia a tuhnutia pevnej kryštalickej látky</p> <p>odmerať zmenu teploty v pravidelných časových intervaloch, pri topení a tuhnutí látky</p> <p>vysvetliť jav vyparovania a varu kvapaliny, kondenzácie kvapalín.</p>			<p>a varom teplota varu prchavé kvapaliny závislosť teploty varu kvapaliny od vonkajšieho tlaku var v tlakovom hrnci proces kondenzácie ako zmena skupenstva kondenzácia v prírode hmla, rosa rosný bod dážď kyslé dažde a ich škodlivosť proces topenia ako zmena skupenstva teplota topenia topenie rôznych látok proces tuhnutia ako zmena skupenstva teplota tuhnutia tuhnutie rôznych látok</p>	<p>vznik dažďa</p> <p>rozumieť vzniku a škodlivosti kyslých dažďov</p>	<p>používanie ochranných pomôcok</p> <p>ENV ochrana prírody pred kyslými dažďami</p>		
---	--	--	--	--	--	--	--

<p>vysvetliť pojem vnútorná energia, použiť jednotku tepla</p> <p>rozlíšiť pojmy teplo – teplota</p> <p>vysvetliť pojem hmotnostná tepelná kapacita látky, použiť tabuľky na určenie hmotnostnej tepelnej kapacity látok</p> <p>vypočítať teplo prijaté alebo odovzdané telesom</p> <p>vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov</p> <p>naučiť sa vyhľadávať informácie o energetickej hodnote potravín</p>	<p>II. Teplo 13h</p>	<p>Predstavy o teple. Šírenie tepla. Kalorimeter. Výmena tepla medzi horúcou a studenou vodou. Výmena tepla medzi kovmi a vodou. Ako meriame telo. Látka a teplo. Výpočet tepla. Teplo a premeny skupenstva. Energetická hodnota potravín. Tepelný motor a parný stroj. Spaľovacie motory. Riešenie úloh na výpočet tepla, skupenského tepla topenia. Riešenie úloh na výpočet tepla pri zmene skupenstva látok</p>	<p>historický názor: „teplo je pohyb“ rozdiel medzi teplotou a teplom (intuitívne)</p> <p>rôzne spôsoby šírenia tepla sálanie tepla prúdenie šírenie tepla vedením tepelné vodiče tepelné izolanty kalorimeter tepelná výmena odovzdávanie tepla prijímanie tepla tepelná rovnováha tepelná výmena odovzdávanie tepla prijímanie tepla tepelná rovnováha</p>	<p>formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla</p> <p>dodržať podmienky platného experimentu</p> <p>odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou</p> <p>pracovať s tabuľkami MFCHT</p> <p>riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla</p> <p>opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním</p> <p>získať informácie o energetickej hodnote potravín</p> <p>vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov</p> <p>posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a ich eliminácie</p>	<p>TPPZ</p> <ul style="list-style-type: none"> · využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce · vyjadriť sa verbálne aj písomne MV <p>ENV</p> <p>posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a ich eliminácie</p>	<p>MAT, CHEM, S JL</p>	<p>FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom – zatepl'ovanie, úspory energií</p> <p>Rozširujúce učivo</p>
--	--------------------------	---	--	---	---	----------------------------	---

Predmet : FYZIKA

Ročník : ôsmy

hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Témy/obsah. štandard	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
rozlíšiť na príkladoch zdroje svetla a osvetlené telesá ilustrovať priamočiare šírenie svetla experimentálne ukázať, že slnečné svetlo je zložené z farebných svetiel, vymenovať spektrálne farby experimentálne ukázať, že biela farba svetla je zložená zo súboru farieb klasifikovať prostredia z hľadiska prechodu svetla opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od rôznych povrchov a ich skladanie vysvetliť odraz a lom svetla znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojku a rozptylkou	1. Svetlo	1.1 Skúmanie vlastností svetla 8h	slnečné svetlo teplo graf: lineárny vzťah medzi teplotou a časom zdroj svetla priamočiare šírenie svetla graf lineárnej a nelineárnej závislosti spektrum farby spektra skladanie farieb biela farba svetla je zložená zo súboru farieb klasifikácia prostredí z hľadiska prechodu svetla absorpcia farieb spektra odraz svetla štruktúra pojmov a zručností používanie správnej terminológie	dokázať navrhnuť aparáturu na konkrétne meranie zaznamenať namerané hodnoty teploty a času do tabuľky vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny zostrojiť graf a vedieť opísať priebeh čiary grafu aplikovať vzťah: tvrdenie – dôkaz rozlíšiť opis pozorovania od vysvetlenia prezentovať na jednoduchých príkladoch svoje vysvetlenia a poznatky riešiť úlohy zadané testovou formou dokázať experimentom premenu svetla na teplo navrhnuť jednoduchý experiment na premenu svetla na teplo porovnať zdroje svetla – Slnko, žiarovka navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenie sa svetla opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu	OSR - deliť si úlohy, niest' zodpovednosť, organizovať prácu -kooperovať v tíme, vo dvojiciach, v skupine - prezentovať výsledky pozorovania a merania - argumentovať a diskutovať pri prezentácii projektu -vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých - schopnosť sebaregulácie ENV OŽZ - pozorovať svoje okolie vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti	- uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou - ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z matematiky, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovou formou	

<p>vysvetliť optické vlastnosti a chyby oka</p> <p>vysvetliť princíp použitia okuliarov a praktické využitie šošoviek</p>		<p>1.2 Odraz a lom svetla 12h</p>	<p>odraz svetla zákon odrazu svetla uhol dopadu a uhol odrazu svetelného lúča kolmica dopadu opticky redšie a opticky hustejšie optické prostredie lom svetla zákon lomu svetla základné parametre šošoviek ohnisko ohnisková vzdialenosť predmet obraz spojka základné charakteristiky spojky zobrazenie spojkou rozptylka základné charakteristiky rozptylky zobrazenie rozptylkou základné časti ľudského oka krátkozrakosť ďalekozrakosť lupa okuliare ďalekohľad</p>	<p>a farebných povrchov opísať skladanie farieb</p> <p>navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla</p> <p>navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona lomu svetla</p> <p>znázorniť graficky zobrazenie predmetu spojkou a rozptylkou</p> <p>vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka</p> <p>získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov, čítať odborný text</p> <p>tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu</p> <p>prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede</p>	<p>TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracovaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - prezentovať MV - vyhľadať a spracovať informácie - spracovať namerané hodnoty formou grafu</p>		
---	--	---	---	---	--	--	--

<p>demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomné pôsobenie telies</p> <p>vypočítať gravitačnú silu, hmotnosť telesa a moment sily</p> <p>vysvetliť vybrané javy zo života súvisiace so skladaním síl</p> <p>riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku</p> <p>určiť ťažisko vybraných telies</p> <p>používať v praktických úlohách silomer na meranie sily opísať pohyb telies cez pojmy dráha, čas, rýchlosť</p> <p>riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb</p> <p>zostrojiť graf závislosti dráhy od času, rýchlosti od času, čítať údaje z grafu</p> <p>opísať druhy pohybov aplikovať vzťah na výpočet práce v úlohách aplikovať vzťah na výpočet výkonu v úlohách vysvetliť príčiny vzniku trecej sily opísať trenie ako jav s užitočnými a nepriaznivými prejavmi v bežnom živote na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon</p>	<p>2.Sila a pohyb. Práca. Energia</p>	<p>2.1 Skúmanie sily 11h</p> <p>2.2 Sila a pohyb 9h</p>	<p>Sila ako vzájomné pôsobenie telies Klasifikácia účinkov sily Meradlo sily – silomer Gravitačná sila Vzťah pre jej výpočet Pravidlá skladania síl Moment sily Výpočet momentu sily definícia ťažiska telesa praktické určovanie ťažiska vzťah pre výpočet tlaku tlaková sila meranie tlaku v kvapalinách a plynch analýza síl pôsobiacich na teleso v kvapalinách a plynch Archimedov zákon.</p> <p>Relatívnosť pohybu Grafické znázornenie vzťahu medzi dráhou a časom, rýchlosťou a časom Vzťah pre výpočet dráhy, rýchlosti Rýchlosť ako fyzikálna veličina Klasifikácia pohybov telies Výpočet priemernej rýchlosti</p>	<p>Demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomné pôsobenie telies Riešiť jednoduché a zložitejšie výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet sily Vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace so skladaním síl Riešiť jednoduché a zložitejšie výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace s pôsobením tlakovej sily vysvetliť spôsob merania sily silomerom, stanoviť rozsah merania daným silomerom, vybrať pre dané meranie vhodný silomer, určiť chyby merania silomerom zostrojiť graf lineárnej závislosti gravitačnej sily a hmotnosti telesa určiť ťažisko vybraných telies zostrojiť graf závislosti dráhy od času, rýchlosti od času čítať údaje z grafu riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb opísať pohyb telies vedieť klasifikovať pohyby telies</p>	<p>OSR - deliť si úlohy - niesť zodpovednosť - kooperovať v skupine</p> <p>ENV OŽZ - pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti - dodržiavať zásady bezpečnosti v triede</p> <p>TPPZ - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne</p> <p>MV - sledovať v médiách správy, rozlišovať a triediť informácie z médií z hľadiska odbornosti na</p>	<p>- uplatňovať základné vzťahy medzi fyzikou, MATa ostatnými prírodnými vedami - využiť vedomosti žiakov z MAT, napr. vo vyjadrení vzťahov a zákonov grafickou a tabuľkovo u formou</p>	
--	---	---	---	--	---	--	--

<p>zachovania energie zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie opísať činnosť rôznych druhov elektrární čítať texty s odbornou tematikou tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektov</p> <p>riešiť zložitejšie výpočtové úlohy</p>		<p>2.3 Práca. Výkon. Trenie 4h</p> <p>2.4 Pohybová a polohová energia 4h</p> <p>2.5 Energia v prírode, technike a spoločnosti 10h</p>	<p>výpočet mechanickej práce, ak sila pôsobí v smere pohybu telesa práca ako fyzikálna veličina jednotka práce 1J naklonená rovina práca na naklonenej rovine práca v gravitačnom poli Zeme vzťah pre výpočet výkonu výkon ako fyzikálna veličina trenie ako jav trecia sila a jej meranie silomerom</p> <p>pohybová energia telesa jednotka energie 1J polohová energia telesa vzťah pre výpočet polohovej energie jednotka energie 1 J definícia zákona zachovania energie</p> <p>zdroje energie a ich klasifikácia prírodné zdroje energie elektrárne druhy elektrární netradičné zdroje energie alternatívne zdroje energie</p>	<p>rozlíšiť okamžitú a priemernú rýchlosť, vedieť vypočítať priemernú rýchlosť pohybu telesa aplikovať vzťah na výpočet zaznamenať si údaje z merania a vypočítať vykonanú prácu aplikovať vzťah na výpočet výkonu v úlohách zaznamenať si údaje z merania a určiť veľkosť trecej sily analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia rozlíšiť polohovú a pohybovú energiu telesa na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie, riešiť výpočtové úlohy</p> <p>zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov správne citovať zdroje informácií tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede</p>	<p>základe získaných poznatkov a vedomostí</p> <p>ENV poznať zdroje energií, zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie</p>		<p>Rozširujúce učivo</p> <p>FIG Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým – úspora energií a financií</p>
---	--	---	---	--	--	--	--

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa –žiaci so všeobecným intelektovým nadaním				
Názov predmetu	Chémia			
Ročník		7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby		1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie			
Forma štúdia	Denná			
Vyučovacia jazyk	Slovenský			

Charakteristika vyučovacieho predmetu :

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele učebného predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu

logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností. Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Ďalšie ciele chémie

Identifikácia a správne používanie pojmov - žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách.

Kvantitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia (žiak vie popísať alebo načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov).

Vysvetlenie javov (žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov).

Predvídanie javov (žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady (žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku).

Kvantitatívny popis (žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných).

Aplikácia vedomostí (žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy, opísať aj princíp ich fungovania, vie rozhodnúť kedy je jav výhodný a kedy nevýhodný).

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Profil absolventa je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, konať, hodnotiť dorozumievať sa, rozvíjať sa.

Kompetencie žiakov

a) Kompetencia celoživotne sa vzdelávať:

- uvedomuje si potrebu autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- vie reflektovať proces vlastného učenia a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- vie kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

b) Sociálno-komunikačné kompetencie:

- pri získavaní, spracúvaní a odovzdávaní informácií rôzneho typu používa všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,

- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, primerane používa odborný jazyk,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.

c) Kompetencia uplatňovať matematické myslenie a základné poznávacie schopnosti v oblasti vedy a techniky:

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (modely, vzorce, štatistiku, diagramy, grafy, tabuľky),
- získal základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožňujú robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

d) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- má osvojené základné zručnosti pre prácu s počítačom ako predpoklad ďalšieho rozvoja spôsobilostí v tejto oblasti,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou pomocou IKT,
- na PC vie vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- vie na PC nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- využíva IKT pri vlastnom vzdelávaní,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a riziká, ktoré sú spojené s používaním internetu a IKT.

e) Kompetencia riešiť problémy:

- pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je pripravený získavať a využívať rôzne, aj inovatívne postupy, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich riešení,
- vie rozpoznať klady i zápory jednotlivých riešení a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady riešiť konflikty konštruktívne a kooperatívne.

f) Občianske kompetencie

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia.

g) Sociálne a personálne kompetencie

- uvedomuje si vlastnú identitu a buduje si svoju samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,

- ciele a priority si stanovuje v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde vie tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- vie odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

h) Pracovné kompetencie

- vie si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny,
- vie získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach.

i) Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- chápe princípy podnikania a vie zvážiť svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- je schopný inovovať zaužívané postupy riešenia úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v pracovných činnostiach, ale aj v každodennom živote.

j) Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa jej prostriedkami

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- orientuje sa v umeleckých druhoch a štýloch a rozumie ich hlavným vyjadrovacím prostriedkom,
- základnými prostriedkami výtvarného a hudobného umenia sa vie vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrno-historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a uplatňuje ich,
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

V našej škole sa budú sprostredkovať poznatky z oblasti chémie na jednej hodine týždenne v 7. ročníku, to učivo, ktoré je určené pre 6.a 7. ročník ZŠ. Žiaci budú vypracovávať projekty podľa učebných osnov a pokiaľ to daná téma umožňuje, hlavne sa zameriame na projekty z našej regionálnej oblasti. Každý žiak vypracuje jeden projekt povinne za jeden polrok.

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: kmeňovej triedy, počítačová učebňa, učebňa chémie, ďalšie priestory školy, mimoškolské zariadenia.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov s VIN v predmete chémia.

V 7. a v 8. ročníku budú žiaci robiť tri laboratórne práce. Práce stanovuje učiteľ podľa materiálnych možností školy – laboratórnych pomôcok a chemikálií s ohľadom na dodržanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Pri výučbe využívame najmä:

Motivačné metódy - motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia.

Expozičné metódy - pri vytváraní nových poznatkov a zručností - rozprávanie (vyjadrovanie

skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **Demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov), pozorovanie, manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu).

Aktivizujúce metódy - diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvážanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov skupiny).

Problémové metódy - učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení.

Projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu.

Práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom IKT a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Fixačné metódy - metóda opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Diagnostické metódy - verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, uprednostnenie prezentovania poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka;

- písomná forma hodnotenia osvojenia základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu;

- praktické aktivity - hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh;

- samostatná práca žiakov - hodnotenie schopností práce s textom, prezentácia projektov.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy). Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty.

Hodnotenie ako výsledok komunikácie žiak - učiteľ má poznávaciu, motivačnú a konatívnu funkciu.

Formatívne - spätnoväzobné hodnotenie využijeme vtedy, keď sa dá určitý výkon žiaka ešte zlepšiť.

Nedostatky a chyby netrestáme, ale považujeme za nevyhnutné rozvojové možnosti, ktoré posúvajú žiaka dopredu.

Diagnostické hodnotenie- pri hodnotení sa sústreďíme na konkrétneho žiaka, na to v čom urobil pokrok s prihliadnutím na špecifické povahové , intelektové a sociálne zvláštnosti individuálnej osobnosti.

Budeme hodnotiť

- rozsah, v akom žiaci si osvojili zručnosti, vedomosti , spôsobilosti, ktoré budú potrebovať vo svojom živote,

- chápanie súvislostí a medzipredmetových spôsobilostí,

- hĺbku osvojenia si chemických pojmov, zákonov, definícií chemických veličín a jednotiek predovšetkým pri riešení úloh s rôznym stupňom obtiažnosti,

- ako vie žiak analyzovať pozorované javy a vysvetliť príčinnno-následné vzťahy pri interpretácii chemických javov, zručností a návyky, budeme hodnotiť pri riešení experimentálnych a laboratórnych úloh, projektov.

Budeme prihliadať pri hodnotení na vyjadrovacie schopnosti, jazykové a terminologickú správnosť.

Pri hodnotení použijeme tri druhy skúšok- ústnu, písomnú a experimentálnu.

Hodnotiť budeme slovné, bodovo, percentuálne dodržaním zásady pozitívnosti, transparentnosti, individuálneho prístupu.

Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Písomnou formou sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu z jedného učiva alebo dvoch učív v rozsahu 10 otázok na 10-15 minút alebo na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa uvedených kritérií. Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

Žiaci budú hodnotení z ústnych odpovedí, kontrolných prác, z vypracovaných projektov, práce a zápisov z laboratórnych prác a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka k danému predmetu.

V laboratórnej práci sa bude hodnotiť správnosť záveru a tiež znalosť používaných laboratórnych pomôcok bodmi podľa počtu doplnených slov v závere a počtu pomôcok na nákrese v laboratórnej práci (tvoria spolu 100%) a podľa kritérií hodnotenia .

Projekty sú hodnotené podľa:

1. kvality
2. kvantity zvládnutia danej témy
3. prezentovania

(Vo všetkých troch oblastiach rovnaký počet bodov).

Žiak v jednom polroku vypracuje jeden projekt podľa vlastného výberu témy .

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chváľitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie:

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 – chváľitebný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne, alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 – dobrý

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov.

Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby.

Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,
89% - 75% - stupeň 2 – chváľitebný,
74% - 55% - stupeň 3 – dobrý,

54% - 40% - stupeň 4 – dostatočný,
39% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Učebné zdroje

Učebnice-

-Mgr. Daniela Romanová , Ing. Emil Adamkovič , CSc., RNDr. Helena Vicenová , RNDr. Veronika Zvonečková Chémia pre 6.ročník základných škôl a 1.ročník gymnázií s osemročným štúdiom EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009

- RNDr. Helena Vicenová , RNDr. Veronika Zvonečková , Ing. Emil Adamkovič , CSc., Mgr. Daniela Romanová , Chémia pre 7.ročník základných škôl a 2.ročník gymnázií s osemročným štúdiom EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava 2010

- RNDr.Helena Vicenová , , Chémia pre 8.ročník základných škôl a 2.ročník gymnázií s osemročným štúdiom EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., Bratislava 2011

Ostatné

- Běloun –Chytilová –Kolárová –Petera -Vojtík Tabuľky pre základnú školu Bratislava SPN 1987

- Emil Adamkovič-Jela Šimeková Chémia pre 8.ročník základných škôl Bratislava SPN 2007

- Emil Adamkovič -Jela Šimeková Chémia pre 9.ročník základných škôl Bratislava SPN 2001

- Ernst Greb - Alfred Kemper - Gottfried Quinzler Chémia pre základné školy (alternatívna učebnica) Bratislava SPN 1995

- Jane Wertheim -Chris Oxland -Dr.John Waterhouse Školská encyklopédia chémie Príroda 1996

-Jarmila Hojerová Kozmetická chémia Bratislava MC 1998

- Anton Sirota- Emil Adamkovič Názvoslovie anorganických látok Bratislava MC 2002

-Milan Melicherčík - Daniela Melicherčíková Význam biogénnych prvkov pre človeka Bratislava MC 1997

- Miroslav Prokša Chémia a my Bratislava SPN 1997

- Brestenská -Nagy - Ganajová Informačné a komunikačné technológie vo vyučovaní chémie Bratislava Asociácia projektu infovek 2003

- Jirkovský –Tržil - Mažáriová Abeceda chemických prvkov Bratislava Alfa 1985

- Emil Adamkovič –Eva Gubicová Vyskúšaj sa sám Bratislava MC 2003

-Katarína Čumová - Miroslav Prokša Chémia pre 8. a 9. ročník základných škôl 1997

-Doc PhDr Josef Budiš CSc , PhDr Břetislava Černá CSc , PaedDr Josef Strubl

Školské chemické pokusy I,II,III diel CD

IKT zdroje:

- edukačné zdroje CD-ROM Didakta Chémia

- internetové zdroje

- PC s pripojením na internet interaktívna tabuľa, dataprojektor

Použité skratky :

ENV –environmentálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

OSR – osobnostný rozvoj

DV – dopravná výchova

MkV – multikultúrna výchova

FYZ – fyzika

GEO – geografia

BIO -biológia

DEJ -dejepis

INF -informatika

VYV -výtvarná výchova

LP -laboratórna práca

Poznámky

Počet hodín tematických celkov je len orientačný, v prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

Predmet: Chémia							
Ročník: siedmy			Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Spolupodieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, predovšetkým samostatného získavania informácií z rôznych informačných zdrojov (knížna časopisecká literatúra, internet a iné elektronické zdroje). Získavanie návykov spojených so správnym zaobchádzaním s chemickými látkami, na dodržiavanie zásad bezpečnej práce pri činnostiach z bežného života ako aj pri práci v laboratóriu.	CHÉMIA OKOLO NÁS 14 HODÍN	OBJAVOVANIE CHÉMIE V NAŠOM OKOLÍ 4 HODINY	Význam chémie pre život človeka, chémia ako veda, chemické laboratórium, chemická výroba, chemický výrobok, prírodná surovina, chemicky čistá látka (chemická látka),	vymenovať významné chemické závody vo svojom okolí a priradiť im výrobok poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín a dôležitosť ich hospodárneho využitia (potreba separácie odpadov, recyklácie), poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina), poznať telefónne čísla prvej pomoci, dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi, vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít,	ENV -separácia a recyklácia odpadu, OŽZ - práca v laboratóriu, OSR práca žiakov v skupinách, vo dvojiciach, vedieť spolupracovať, argumentovať, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých, deliť si úlohy, MV - suroviny, chemický priemysel na Slovensku, výrobky chemického priemyslu	BIO, GEO, -separácia, recyklácia, suroviny, chem . priemysel	
Pozorovaním popísať vlastnosti látok		SKÚMANIE VLASTNOSTÍ LÁTOK 2 HODINY	vlastnosti látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa, zápach, vzhľad, rozpustnosť), ,	zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok	OSR, OŽZ -získovanie vlastností látok,	BIO, FYZ- vlastnosti látok	
Vedieť určiť zložky zmesi, rozdelenie rôznorodých zmesí, pripraviť zmes, praktické využitie oddeľovania zložiek zmesi v bežnom živote a v priemysle		ZMESI A CHEMICKY ČISTÉ LÁTKY 4 HODINY	zmes, rôznorodá zmes, rovnírodá zmes – roztok, vodný roztok, nasýtený roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka metódy oddeľovania zložiek	rozpoznať chemicky čisté látky, rôznorodé zmesi, rovnírodé zmesi (roztoky tuhé, kvapalné a plynne), uviesť príklady látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode, vodných	OSR, OŽZ -oddeľovanie zložiek zmesi, zostavovanie aparátúr	FYZ- skupenstvo látok, BIO- kryštály minerálov	

			<p>zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia),</p>	<p>roztokov používaných v domácnosti, základných metód oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), využitia metód oddeľovania zložiek zmesí v praktickom živote,</p> <p>poznať základné pomôcky pre základné metódy oddeľovania zložiek zmesí: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, hodinové sklíčko, laboratórna lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta,</p> <p>vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,</p>			
<p>Vedieť dôležitosť významu vzduchu a vody pre život ľudí a zvierat, ochrana čistoty vôd a tiež vzduchu</p>		<p>LÁTKY NEVYHNUTNÉ PRE NÁŠ ŽIVOT: VODA A VZDUCH 4 HODINY</p>	<p>voda, vzduch</p>	<p>chápať význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny, rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a podľa použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná),</p> <p>vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd (zrážková, povrchová, podzemná, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná),</p> <p>poznať hmotnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia vôd,</p> <p>vymenovať hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. oxid uhličitý), hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného</p>	<p>OSR, ENV - čistota vôd, čistota ovzdušia, OŽZ - spaľovanie odpadov, znečisťovanie vôd a ovzdušia, skleníkový efekt, ozónová vrstva a diera</p>	<p>FYZ, BIO, GEO - význam vody pre život, kolobeh vody v prírode, čistota ovzdušia a vôd</p>	

				<p>zberu),</p> <p>poznať význam kyslíka pre živé organizmy,</p> <p>poznať príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky pre našu planétu, význam ozónovej vrstvy,</p>			
<p>Žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi chemickou reakciou a fyzikálnym dejom)</p>	<p>PREME NY LÁTKO V 11 HODÍN</p>	<p>SPOZNÁVA NIE CHEMICK ÝCH REAKCÍ V NAŠOM OKOLÍ V 6 HODÍN</p>	<p>Chemická reakcia ,dej prebiehajúci v prírode</p>	<p>rozlíšiť chemický a fyzikálny dej,</p> <p>uviesť príklady chemických reakcií z bežného života,</p> <p>vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít,</p> <p>poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina),</p> <p>dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,</p>	<p>ENV -ochrana životného prostredia pri chemických dejoch</p> <p>OŽZ- zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,</p>	<p>BIO, FYZ- fyzikálny a chemický dej</p>	
<p>Kvalitatívny popis objektov, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov</p>			<p>Horenie -chemická reakcia</p>	<p>poznať horenie ako chemický dej,</p> <p>dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi,</p> <p>poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach,</p> <p>vykonať podľa návodu žiacky pokus</p>	<p>ENV -horenie látok, splodiny</p>		
<p>Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, daný jav možný alebo nie</p>			<p>Horľaviny , látky rýchlo reagujúce so kyslíkom</p>	<p>vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok,</p> <p>vysvetliť podstatu hasenia horiacich látok</p> <p>vymenovať niektoré hasiace látky (voda, piesok, oxid uhličitý),</p> <p>opísať spôsoby správneho</p>	<p>ENV -horľaviny , splodiny horenia</p> <p>OŽZ -hasenie látok</p>		

				hasenia pri horení konkrétnych látok, poznať označenie horľavín, poznať telefónne číslo požiarnikov			
Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný.			Reaktant , produkt, látky , ktoré vstupujú a vystupujú z chemickej reakcie	rozlíšiť reaktanty a produkty	OŽZ- zásady bezpečnej práce pri uskutočnení chemickej reakcie	FYZ-vedieť rozlíšiť dej fyzikálny a chemický	
Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania.			Chemický rozklad, chemická reakcia kde z jednej látky vzniknú dve alebo viac	rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania	OŽZ- zásady bezpečnej práce pri uskutočnení chemickej reakcie		
			Chemické zlučovanie , chemická reakcia kde z viacerých látok vznikne jedna	rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania,	OŽZ- zásady bezpečnej práce pri uskutočnení chemickej reakcie		
Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku.		ZMENY PRI CHEMIC KÝCH REAK CIÁCH 5 HODÍN	Energetické zmeny pri chemických reakciách , uvoľňovanie a spotrebovanie tepla	poznať reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s dôrazom na bežný život,			
Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení			Rýchlosť chemických reakcií	rozlišovať pomalé a rýchle reakcie,			

Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti			Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií ,dej prebiehajúci v prírode	jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov , plošného obsahu reaktantov (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život, poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach, vedieť pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu.			
Osvojiť si pracovné zručnosti pri zostavovaní aparatury, pozorovať priebeh pokusu a zaznamenať výsledok pokusu	LABORATÓRNE PRÁCE 3 HODINY		LP -filtrácia LP -destilácia LP -Skúmanie rozkladu peroxidu vodíka	vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu	OSR ,ENV, OŽZ dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu		
Z rôznych zdrojov získať dôležité poznatky pre daný projekt a vedieť tento projekt prezentovať	PROJEKT 5 HODÍN		Témy projektov sú podľa vlastného výberu žiakov	Vytvoriť projekt a prezentovať ho	Využiť OSR, MV, TPPZ Pri tvorbe projektu	Pri tvorbe projektu využiť INF, BIO, VYV	

Predmet: Chémia							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	OPAKOVANIE 2 HODINY		Chemicky čistá látka, zmes, chemická reakcia, chemický rozklad, chemické zlučovanie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať chemicky čisté látky a zmesi (rôznorodé a rovnírodé zmesi) - chápať chemickú reakciu ako chemický dej, - uviesť príklady chemických reakcií z bežného života, - rozlíšiť reaktanty a produkty, - slovne zapísať schému chemickej reakcie, - poznať zákon zachovania hmotnosti pri chemických reakciách, - rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického zlučovania a chemického rozkladu, - poznať príklady chemického zlučovania a chemického rozkladu v bežnom živote, - slovne zapísať schému chemického zlučovania a chemického rozkladu 			
Identifikácia a správne používanie pojmov . Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.	ZLOŽENIE LÁTOK 6 HODÍN		Prvok, značka prvku, zlúčenina, chemický vzorec,	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť zloženie látok, rozlíšiť prvky a zlúčeniny, poznať význam chemických značiek prvkov a chemického vzorca, poznať slovenské názvy a značky chemických prvkov: Ag , Al , Au, C, Ca , Cl , Cu , F, Fe , H, He , Hg , I, K, Mg, Mn , N, Na, O, P, Pb , S, Se , Si, Zn , 			

<p>Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov</p>			<p>častice látok, atóm, elektrónový obal atómu, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón, protónové číslo, chemická väzba, elektrónový pár, molekula, ión, kation, anión, oxidácia, redukcia, oxidačno-redukčné reakcie</p>	<p>opísať stavbu atómu, poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov, zapísať a vysvetliť vznik iónov z atómov, vysvetliť vznik chemickej väzby v látkach H₂, NaCl , zapísať a prečítať vzorce dvojatómových a viacatómových molekúl (napr. H₂, O₂, Cl₂, CO₂, H₂O), určiť druh a počet atómov v konkrétnom príklade molekuly, pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje, uviesť príklady priebehu oxidačno-redukčných reakcií v bežnom živote,</p>		<p>FYZ -atóm a jeho zloženie , ióny</p>	
<p>Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.</p>	<p>VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY 16 HODÍN</p>	<p>VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY 6 HODÍN</p>	<p>periodická sústava prvkov, skupiny, periódy.</p>	<p>poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev), určiť počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov (1. – 18.), vedieť určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla, zapísať protónové číslo atómov, určiť počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla.</p>		<p>FYZ -atóm</p>	
			<p>Kyslík ,vodík, alkalické kovy,</p>	<p>vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.)</p>	<p>ENV - alkalické</p>	<p>BIO -kyslík ,kyslé dažde</p>	

			železo	a použitie kyslíka, vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka uviesť význam katiónov sodíka, draslíka, horčíka, vápnika a železa pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje,	kovy OŽZ- pri práci s chemikáliami	-katióny v ľudskom organizme	
Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).		VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ ZLÚČENINY 10 HODÍN	Zlúčeniny kyslíka- oxidy	určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch, vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, vedieť názvy a vzorce CO, CO ₂ , N ₂ O ₅ , SO ₂ , SO ₃ , CaO , poznať oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde, a príčiny vzniku uvedených oxidov (oxidy síry a dusíka), poznať vplyv kyslých dažďov na životné prostredie, možnosti obmedzenia ich vzniku,	ENV - oxidy , kyseliny, hydroxidy- ochrana ovzdušia a vôd kyslé a zásadité roztoky, neutralizácia OŽZ- pri práci s chemikáliami	BIO- kyselina chlorovodíková	
			vodík a jeho zlúčeniny (kyseliny, kyslíkaté a bezkyslíkaté , kyslé roztoky),	vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov kyselín a hydroxidov, vedieť názvy a vzorce HCl , HNO ₃ , H ₂ SO ₄ , H ₂ CO ₃ , pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl s vodou,			
			alkalické kovy a ich zlúčeniny (hydroxidy, zásadité roztoky	vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov hydroxidov vedieť názvy a vzorce NaOH , KOH, Ca (OH) ₂ ,			

			<p>soli (neutralizácia, pH, stupnica pH, indikátor), kovy a ich zlúčeniny (v ľudskom organizme a v bežnom živote).</p>	<p>pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou NaOH s vodou</p> <p>vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov solí vedieť názvy a vzorce NaNO₃, CuSO₄, CaCO₃, NaCl , určiť pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov (kyslý, neutrálny, zásaditý), vedieť pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi, opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať chemickou rovnicou zdôvodniť negatívny vplyv nadbytku NaCl v potrave pre ľudský organizmus,</p>		BIO - NaCl a ľudský organizmus	
Osvojiť si pracovné zručnosti pri zostavovaní aparatury, pozorovať priebeh pokusu a zaznamenať výsledok pokusu žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav,	LABORATORNÉ PRÁCE 3 HODINY		<p>LP -Reakcia kyseliny s kovom LP - Neutralizácia LP- Meranie pH rôznych látok</p>	<p>vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, zaznamenať výsledok pokusu</p>	ENV, OSR, OŽZ- zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu		
Z rôznych zdrojov získať dôležité poznatky pre daný projekt a vedieť tento projekt prezentovať	PROJEKT 6 HODÍN		Témy projektov sú podľa vlastného výberu žiakov	Vytvoriť projekt a prezentovať ho vyhľadať, spracovať a prezentovať požadované údaje a informácie	Využiť OSR, MV, TPPZ pri tvorbe projektov	INF, BIO, VYV - využiť pre tvorbu projektu	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A PRÍRODA**Učebné osnovy : BIOLÓGIA**

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Biológia				
Ročník	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda dostávajú žiaci príležitosť skúmať prírodu a poznávať ju ako systém, ktorého súčasťou sa stávajú a vzájomne sa ovplyvňujú, čím sa priebežne menia. Na tomto poznaní je založené pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav vrátane človeka. Činnosť a bádateľský charakter vyučovania prírodovedných predmetov umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým aj uvedomiť si užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikácií v praktickom živote.

Biológia umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a ich vzťah k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a k ochrane jeho zdravia.

Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Učivo je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka.

Učivo v **5. – 6. ročníku** je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupnému prehĺbovaniu poznatkov.

Usporiadanie učiva v **7. ročníku** nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7.ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicko-

fyziológických poznatkov smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie, osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Štruktúra obsahu v **8. ročníku** sa orientuje na dynamické hľadisko zloženia Zeme, zemského povrchu v súčinnosti so živými zložkami prírody. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj. Nadväzne sa ďalej orientuje na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na základné ekologické poznatky. Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.

Obsah učiva v **9. ročníku** je orientovaný na základné procesy z hľadiska funkčných častí tela organizmov, poznatky o podstate života z hľadiska bunkovej štruktúry a dedičnosti. Záver tvorí problematika životného prostredia, ktorá smeruje k pochopeniu základných vzájomných vzťahov, vzťahov k prostrediu s vyústením do poznania vzťahov človeka k prírode a jej ochrane.

V školskom roku 2012 / 2013 postupujeme v zmysle spracovaných učebných osnov pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním v 5.–8. ročníku. Deviaty ročník nemáme otvorený.

V našej škole sa budú sprostredkovať poznatky z oblasti biológie na dvoch hodinách týždenne v ročníkoch 5.- 8. To znamená časovú dotáciu v každom ročníku 66 hodín ročne. Oproti štátnemu vzdelávaciemu programu sa časová dotácia zvýši o jednu hodinu (v 7.ročníku o 0,5hod.) a využije sa na utvrdenie učiva, rozšírenie vedomostí z regionálnej oblasti, tvorbu projektov a realizáciu prierezových tém, ktoré sú povinnou súčasťou vzdelávania a to hlavne environmentálna výchova (ENV), ochrana života a zdravia (OŽZ), tvorba projektu a prezentačné zručnosti(TPPZ), osobnostný a sociálny rozvoj(OSR), ale aj mediálna výchova (MV), multikultúrna výchova (MkV) a dopravná výchova (DV). Zvýšená časová dotácia umožní venovať sa viac praktickým pozorovaniam, tvorbe zbierok, prácam v teréne, stretnutiam s odborníkmi z oblasti biológie, vyhľadávaniu a spracovávaníu informácií z internetu, zadávaniu samostatných a skupinových prác, návštevám múzeí, botanických a zoológických záhrad.

2.Ciele vyučovacieho predmetu .

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje :

- poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich
- poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku
- chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov
- chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody
- viesť k schopnosti triediť informácie osvojené poznatky a využívať ich v praktickom živote
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- poznať globálne problémy súčasného sveta, príčiny, následky a možnosti riešenia
- chápať potrebu trvalo udržateľného prírodného prostredia a zdravia
- poznať zložky ekosystému najbližšieho okolia (regionálna výchova)
- rozvíjať aktívny záujem a pozitívny vzťah k prírode
- získať schopnosti a teoretické vedomosti vedieť využiť v praktickom živote
- poznať systém ochrany prírody v SR (zákony, nariadenia ...)

Kompetencie v oblasti prírodných vied

Poznať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydľia ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravinových vzťahov, poznať zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.

Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.

Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach. Rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela, ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu.

Porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a významu jej poznávania. Poznať základnú stavbu a stavebné jednotky Zeme, podstatné zmeny v zemskej kôre, základné vonkajšie a vnútorné geologické procesy, súvislosti geologického vývoja Zeme, prírody a človeka.

Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia.

Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérií, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka.

Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele chceme dosiahnuť rozvíjaním ďalších **klúčových kompetencií** žiakov

a.) v oblasti komunikačných schopností :

- identifikovať a správne používať základné biologické pojmy
- vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, ich podstatu a vzájomné vzťahy
- vecne a správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
- porozumieť textovým, číselným a grafickým informáciám a využívať ich pri samostatnej a skupinovej činnosti
- vyhľadávať, triediť a spracovávať a využívať informácie a dáta z rôznych zdrojov
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie na základe danej štruktúry
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti

b.) v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti
- samostatne podľa inštrukcií pozorovať, experimentovať a odhadovať

c.) v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať, preberať zodpovednosť za seba a svoju prácu

- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

d.) v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností :

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa budú zohľadňovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby nadaných žiakov. Budú sa im prispôsobovať formy, metódy a techniky na vyučovacích hodinách.

Pri voľbe vyučovacích **metód a foriem** sa bude akceptovať skutočnosť, že výška nadania jednotlivých žiakov je rôzna, čomu treba prispôbiť aj rôznu náročnosť zadaní a úloh pre relatívne menej, stredne a vysoko nadaných.

Učiteľ bude pri tom prihliadať na obsah vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zamerané na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Žiaci takto získavajú pomocou modifikovaných edukačných metód hlbšie vedomosti a spôsobilosti lepšie chápať fakty v rôznych kontextoch, osvojiť si spôsoby práce s informáciami vrátane ich samostatného vyhľadávania, kombinovania, využívania i tvorby nových poznatkov.

Organizačné formy

1. Vyučovacia hodina

základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu.

2. Terénne pozorovania a praktické aktivity

3. Exkurzie podľa podmienok školy, pričom sa dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

4. Besedy s odborníkmi podľa tematického celku (poľovník, ochranár, ornitológ, rybár, lekár, zverolekár, zdravotná sestra a pod.)

5. Zapájanie sa do projektov mimovládnych organizácií schválených MŠVVaŠ SR (napr. Ekologická stopa)

6. Práca s portálom Naučte viac – pomocou pracovných zošitov s napojením na Planétu vedomostí .

Vyučovanie bude prebiehať v kmeňových triedach, v počítačovej učebni, v prírodnom prostredí areálu školy, v školskej učebni v prírode a v širšom okolí školy

Vyučovacie metódy

Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia školy.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť :

- **motivačné metódy**, ako je

motivačné **rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti Prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

- **expozičné metódy** budeme využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Použijeme *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické

systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),

- **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), **pozorovanie** (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), **manipulácia s predmetmi** (praktické činnosti, pokusy, didaktická hra), **inštruktáž** (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto budú mať **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov budú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Pri pozorovaniach uprednostníme živé biologické objekty, budeme klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

Dôraz sa bude klásť na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky**

- **Z aktivizujúcich** metód použijeme **diskusiu** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **situačnú metódu** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačnú metódu** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

- **Fixačné metódy** ako neoddeliteľnú súčasť vyučovania, napr. **metódy opakovania a precvičovania**, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

- **Diagnostické metódy** – formou ktorých zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie žiakov.

Keďže sa zvýšila časová dotácia hodín biológie v našej škole na 2 hodiny týždenne, využijeme na rozšírenie a prehĺbenie obsahu učiva odporúčané námety na rozširujúce učivo a tvorbu projektov. Zvlášť u žiakov so všeobecným intelektovým nadaním sa zameriame na také formy práce, ktoré vyžadujú samostatné spracovanie problémových úloh a aktívne vyhľadávanie informácií. Na hodinách vytvoríme priestor pre odborníkov z oblasti biológie aby doplnili poznatky žiakov z praxe a aby žiaci dostali priestor na komunikáciu s nimi.

Na podporu samostatných aktivít žiakov využijeme odporúčané námety na **samostatné pozorovania** prípadne zvolíme vlastné témy podľa podmienok a možností školy.

Zo samostatných pozorovaní žiaci spracujú krátku správu (1 – 2 strany) podľa štruktúry:

- **Názov úlohy, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda.**
- **Postup - stručný opis postupu riešenia úlohy.**
- **Zistenia - stručný opis zistení (podľa potreby jednoduchý nákres, schéma, tabuľka a pod.).**
- **Záver – stručné zhrnutie poznatkov z riešenia úlohy.**

Za takto spracovanú správu získa žiak 5 bodov, čo sa rovná stupňu výborný (1)

Počet samostatných pozorovaní v príslušnom ročníku za školský rok je jeden.

Pri tvorbe **projektov** podľa rozhodnutia učiteľa možno využiť vlastné alebo odporúčané námety na tvorbu projektov podľa podmienok a možností školy a žiaka. Cieľom je podpora samostatnej (skupinovej) tvorivej činnosti, aplikácia teoretických vedomostí a komunikatívnych zručností. Riešenie by malo byť zamerané na:

-samostatné pozorovanie a jednoduchý prieskum.

-spracovanie zistení a dokumentačného materiálu a využitie výsledkov.

Žiaci môžu riešiť projekt samostatne alebo v skupinách (2 – 3 žiaci) na tému podľa vlastného výberu alebo určenú učiteľom. Na riešenie sa stanoví určitý čas (napr. 1 - 2 mesiace).

Témy a cieľ projektu zodpovedajú schopnostiam a možnostiam žiakov.

Projekt tvorí : a.) písomná časť v rozsahu 2 – 5 strán. Za spracovanie písomnej časti žiaci získajú **5 bodov**

b.) plagát (poster), ktorý žiaci písomne a graficky spracujú na základe vlastného pozorovania (prieskumu) a inštrukcií učiteľa. Optimálne členenie a obsah posteru (v stručnej jednoduchej forme) je nasledovné :

- Názov projektu, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda - **1bod**
- Cieľ – čo sa má riešením zistiť, dosiahnuť - **1 bod**
- Úlohy - potrebné na dosiahnutie cieľa - **2 body**
- Metódy – postupy na splnenie úloh - **2 body**
- Výsledky - súbor jednoduchých textov, obrázkov, fotografií, nákresov, schém, tabuliek, plánikov alebo iného dokumentačného materiálu - **5 bodov**
- Záver - zhrnutie výsledkov a možnosti (návrhy) ich využitia - **1 bod**

Žiaci budú projekt prezentovať na hodinách biológie. Projekt sa prezentuje slovným komentovaním obsahu posteru v stanovenom časovom limite (napr. 10 min). Žiaci stručne a vecne charakterizujú projekt z hľadiska cieľa, úloh, metód a postupov, výsledkov a záverov - **3 body**

Účelom je, aby žiaci preukázali poznatky a komunikatívne schopnosti vo verbálnej, písomnej a grafickej forme. Postery sa formou prehliadky vystavia v triede prípadne na chodbách školy ako propagácia praktickej tvorivej činnosti žiakov. Postery sa využijú aj vo vyučovacom procese podľa aktuálnosti, možností a záujmu učiteľa biológie. Počet projektov za školský rok v príslušnom ročníku je **jeden**.

Pri dodržaní predpísanej formy a získaní počtu bodov

18 - 20 sa hodnotí známkou	výborný (1)
17 - 15	chválitebný (2)
14 - 12	dobrý (3)
11 - 9	dostatočný (4)

V priebehu prvého polroka usporiada každá trieda svoju „**Malú vedeckú konferenciu**“, na ktorej budú žiaci svoje práce prezentovať. Spolužiaci sa zúčastnia na vyhodnocovaní najzaujímavejšej práce .

5. Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠVVaŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, testy, referáty a projekty.

Pri praktických aktivitách sa bude používať slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť vypracovaných úloh.

Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostníme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 minút v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

3. Pri **praktických aktivitách** sa bude *hodnotiť slovné* praktická zručnosť (vrátane správnosti nákresov a schém) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Okrem slovného hodnotenia *s komentárom k výkonu žiaka* sa budú udeľovať *body* nasledovne:

- správnosť nákresov a schém – 3 body,
- správnosť tvorby záverov z riešenia úloh – 3 body,
- estetika práce – 2 body

Známka výborný (1) sa udelí iba v prípade získania plného počtu bodov – 8

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chválitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie:

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 – chválitebný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne, alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné, bez väčších nedostatkov .

Stupeň 3 – dobrý

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími

nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov.

Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činnosti sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby.

Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činnosti a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

- 100% - 90% - stupeň 1 – výborný,
- 89% - 75% - stupeň 2 – chválitebný,
- 74% - 55% - stupeň 3 – dobrý,
- 54% - 40% - stupeň 4 – dostatočný,
- 39% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiakov so ŠVVP sa budeme riadiť odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva a dodržiavať Metodický pokyn 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov – Príloha č.2 . Pri hodnotení učebných výsledkov budeme rešpektovať jeho psychický a fyzický stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky jeho práce. Budeme prihliadať na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, a individuálne schopnosti. Pri písomných skúškach pristúpime k redukcii úloh, prípadne zjednodušeniu zadania.

U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostní forma, ktorá je pre neho výhodnejšia. Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami, chybami a poruchami reči, vývinovými poruchami učenia, autizmom, zabezpečí učiteľ pri odpovedi podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP budeme používať :

- **Individuálne hodnotenie** – hodnotíme pomer medzi výkonom a schopnosťou, neporovnávame žiakov medzi sebou
- **Otvorené hodnotenie** – hodnotíme činnosť, výsledok, dielo, nie osobnosť žiaka.

- **Pozitívnu orientáciu** – hodnotíme to, čo žiak vie. Využívame dialóg – žiakom dávame možnosť o hodnotení diskutovať v triede, žiak tak má šancu naučiť sa sebahodnoteniu, učiteľ má šancu získať informácie o úrovni sebahodnotenia žiakov.
- **Objektivizáciu hodnotenia** – pedagóg obmedzuje spôsob vlastných subjektívnych vplyvov pri hodnotení žiakov.

6. Učebné zdroje

Pri vyučovaní biológie sa budú využívať nasledujúce učebné zdroje
Učebnice

5.ročník: Uhereková,M. a kol.: Biológia pre 5. ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 1. vydanie, 2008

6.ročník:Mária Uhereková,M. a kol.: Biológia pre 6. ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 1. vydanie, 2009

7. ročník: Uhereková, M. a kol.: Biológia pre 7. ročník základných škôl. EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 1. vydanie, 2011.

8. ročník : M.Uhereková , M. Bizubová : Biológia pre 8.ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SNP 1.vydanie, 2011

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

Pracovné zošity:

Nagyová,S.: Prírodopis pre 6. ročník základných škôl – Pracovný zošit, PRÍRODA, 2008

Hantabálová, I.: Pracovný zošit z biológie pre 5. roč. MAPA Slovakia, 2. vyd., 2009.

PhDr. Višňovská, J., Mgr. Pagáčová, K.: Pracovný zošit pre 6. ročník ZŠ Biológia s využitím Planéty vedomostí , Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o., 1.vydanie, 2011

PaeDr. Ružeková,M., Mgr. Ihringová E.: Pracovný zošit pre 7. ročník ZŠ Biológia s využitím Planéty vedomostí , Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o., 1.vydanie, 2011

Doplňková literatúra: materiály vydávané SAŽP, materiály vydávané mimovládnyimi ekologickými organizáciami OZ Tatry, Priatelia Zeme, Daphne atlasy, encyklopédie, odborné časopisy

- **IKT zdroje:** PC s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, dataprojektor, edu-CD
- používanie portálu SAŽP – (Projekt -Na túru s naturou - atlas živočíchov a rastlín)
- SOS- BirdLife Slovensko (pozorovanie vtákov)
- žiaci majú možnosť napojiť sa na vzdelávací **portál Naučte viac** a získať tak prístup k rôznym vzdelávacím materiálom
- majú možnosť tiež využívať materiály z portálu e- aktovka

Použité skratky :

ENV –environmentálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

OSR – osobnostný rozvoj

DV – dopravná výchova

MkV – multikultúrna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

FYZ – fyzika

GEO – geografia

CHEM – chémia

INF - informatika

FIG – finančná gramotnosť

Predmet: Biológia							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 2 hod. týždenne / 66 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Téma	Obsah				
Nadviazať na poznatky a vedomosti z prírodovedy, osvojiť si základné poznatky pri pozorovaní prírodnín. Charakterizovať pojem živé a neživé prírodniny.	PRÍRODA A ŽIVOT 6 HODÍN	Poznávanie prírody a prírodnín. Práca s mikroskopom. Spoločenstvo organizmov a ekosystém.	Príroda a prírodniny Životný priestor organizmov Metódy skúmania v biológii Spoločenstvo a ekosystém	Rozlíšiť na príklade živú a neživú prírodninu. Predviesť využitie lupy pri pozorovaní prírodniny. Označiť na mikroskope okulár, objektív a zrkadli. Uviesť na príklade význam a využitie mikroskopu. Rozlíšiť spoločenstvo a ekosystém, uviesť príklad 2spoločenstiev a ekosystémov	ENV – ochrana životného prostredia		Práca s lupou a mikroskopom .
Poznať organizmy tvoriace ekosystém lesa a ich vzťahy v jednotlivých etážach lesa.	ŽIVOT V LESE 23 HODÍN	Ako žije les.	Štruktúra lesa. Život a zmeny lesa počas roka.	Uviesť príklad 3 rastlín a 3 živočíchov žijúcich v lese. Pomenovať podľa schémy lesné vrstvy. Opísať zmeny lesa v ročných obdobiach. Zostaviť príklad potravného reťazca lesných organizmov.	ENV – ochrana lesa, lesné požiare		Vychádzka a zber prírodnín
		Lesné dreviny	Ihličnaté a listnaté stromy, kry. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam lesných drevín pre život v lese.	Poznať základnú stavbu tela dreviny. Rozlíšiť na ukážke strom a ker, ihličnatý a listnatý strom. Pomenovať 5 ihličnatých stromov podľa šišky a vetvičky, 5 listnatých stromov podľa listu alebo plodu, tri lesné kry na ukážke. Uviesť príklad živočícha živiaceho sa listami, semenami (plodmi) lesných drevín. Uviesť význam stromov pre život organizmov.	ENV – nesprávna skladba drevín a následok pri veterných smrštiach		Sadenie semien stromov (gaštan jedlý, dub, buk, borovica...) Práca s internetom
		Herbár – listy drevín. Zbierka – plody	Dreviny v areáli školy a blízkom parku. Fenologické	Poznávať dreviny areálu školy, vyhotoviť herbár listov, vedieť určiť názov druhu pomocou	REV typické dreviny môjho okolia		Vychádzka a zber prírodnín

		a šišky drevín. Fenologické pozorovanie drevín	pozorovanie drevín počas ročných období	atlasov drevín, odbornej literatúry a internetu. Zaznamenávať zmeny na určených drevinách podľa ročného obdobia.			
		Lesné mikroorganizmy a nekvitnúce byliny. Lesné kvitnúce byliny.	Poznávanie, život bylín počas roka. Význam pre život v lese.	Uviest' význam pôdnych baktérií v lese. Vysvetliť prítomnosť zelených povlakov na stromoch. Rozlíšiť na ukážke mach a papraď. Poznať význam machov a papradí v lese. Opísať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny. Uviest' príklad jedovatej a liečivej lesnej rastliny. Zdôvodniť význam bylín pre život lesa.	OŽZ, ENV Zber liečivých rastlín.		Vychádzka a zber prírodnín v okolí školy.
		Lesné huby a lišajníky.	Poznávanie jedlých a jedovatých húb, spolužitie stromov a húb. Pomoc pri otrave hubami. Význam v lese.	Poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby. Uviest' zásady pomoci pri otrave hubami. Rozpoznať na ukážke lišajník od iných organizmov. Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode.	OŽZ - konzumovať len známe huby TPPZ		
		Praktická aktivita.	<i>Najbežnejšie huby nášho regiónu</i>	<i>Porovnať plodnice húb podľa vonkajších znakov, práca s atlasom húb</i>	OŽZ nebezpečie zámény húb		Tvorba plagátu o zásadách zberu húb.
		Praktická aktivita	<i>Lišajník ako bioindikátor čistoty ovzdušia</i>	<i>Pozorovať výskyt lišajníkov v okolí školy. Vedieť vysvetliť vzťah medzi čistým ovzduším a výskytom lišajníkov.</i>	ENV – ovzdušie v meste a lišajníky		Pozorovanie lišajníkov v okolí školy.
Poznať vonkajšiu stavbu tela, životné prejavy lesných bezstavovcov a stavovcov. Pochopiť význam biologickej rovnováhy v lese.		Lesné bezstavovce	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	Poznať slimáka a dážďovku podľa vonkajších znakov. Uviest' potravu slimáka a dážďovky. Porovnať prijímanie potravy a spôsob pohybu slimáka a dážďovky. Rozlíšiť na ukážke križiaka, kliešťa a mravca. Poznať	OŽZ – ochrana pred kliešťami, ENV , mraveniská v lese TPPZ		Práca s internetom

				možnosť nákazy kliešťom a odstránenie z kože. Uviest' príklad potravy dvoch bezstavovcov. Zdôvodniť význam bezstavovcov v lese a dôsledky ich premnoženia. Vysvetliť na príklade inštinkt.			
		Lesné stavovce	Lesné obojživelníky a plazy. Lesné vtáky. Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam v lese.	Poznať na ukážke skokana, jaštericu, vretenicu. Rozlíšiť podľa vonkajších znakov obojživelníka a plaza. Uviest' príklad potravy obojživelníka a plaza. Uviest' tri vtáky žijúce v lese. Demonštrovať na príklade význam lesného dravého a spevavého vtáka. Uviest' príklad potravy dvoch lesných vtákov. Pomenovať na ukážke lesné cicavce. Uviest' príklad bylinožravého a mäsožravého cicavca. Uviest' príklad potravy dvoch lesných cicavcov. Demonštrovať na príklade význam cicavcov v lese.	ENV - ochrana vtáčích hniezd. OŽZ – prvá pomoc pri uhryznutí vretenicou, ochrana obojživelníkov. TPPZ ochrana žiab počas migrácie	geografia	Práca s internetom
		Vysokohorské rastliny a živočíchy	Najznámejšie chránené vysokohorské rastliny a živočíchy	Poznať 3chránené živočíchy a 3chránené rastliny v Tatrách. <i>Poznať znak TANAPU, poznať naše národné parky</i>	ENV –TANAP	geografia	Práca s internetom – národné parky a biosférické rezervácie
		Lesný ekosystém	Vzťahy v lesnom ekosystéme	Pochopiť lesný ekosystém ako celok. Vedieť vysvetliť pojem producent, konzument a reducent. Vedieť zostaviť potravné vzťahy v lesnom ekosystéme <i>Invázne rastliny v ekosystéme</i>	ENV - nutnosť zachovať biodiverzitu		Invázne rastliny v ekosystéme – vypátrať na internete

Charakterizovať vodné a pobrežné prostredie ako životný priestor organizmov	ŽIVOT VO VODE A NA BREHU 18 HODÍN	Voda a jej okolie	Význam kyslíka, teploty a čistoty vody pre život vodných organizmov.	Poznať vlastnosti vody významné pre život organizmov. Vysvetliť význam kyslíka pre vodné organizmy. Uviesť príklad stojatej a tečúcej vody. Preukázať na príklade dôsledky znečistenia pre život vo vode.	ENV, OŽZ – chemický priemysel a čistota vody		Voda rieky Váh
		Vodné rastliny.	Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a vodných zelených rastlín. Brehové rastliny	Vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode. Poznať bylinu žijúcu vo vode. Poznať príčinu premnoženia niektorých organizmov v stojatej vode. Poznať na ukážke brehovú drevinu a bylinu. Uviesť význam brehových rastlín. <i>Poznať význam mokradí a ich ochranu</i>	OŽZ – bezpečnosť kúpania sa v stojatých vodách		<i>Ramsarská dohoda o ochrane mokradí</i>
		Drobné vodné živočíchy.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Uviesť príklad vodného živočíšneho mikroorganizmu. Poznať význam planktónu, Uviesť príklad potravy črievičky a nezmara. Zdôvodniť význam drobných vodných živočíchov.	ENV – znečistenie vôd chemickými látkami (Duslo). REV		Návšteva čističky odpadových vôd
		Praktická aktivita	<i>Planktón</i>	<i>Pozorovať a rozlíšiť rôzne druhy prvokov podľa ich vonkajšieho tvaru. Zdokonaľovať zručnosti pri práci s mikroskopom.</i>			
		Vodné bezstavovce.	Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Rozlíšiť na ukážke vodného ulitníka a lastúrnika. Poznať potravu pijavice a jej význam v medicíne. Poznať raka podľa vonkajších znakov. Zdôvodniť vplyv čistoty vody na život raka. Uviesť príklad potravy vodného bezstavovca. Poznať na ukážke jedného zástupcu hmyzu žijúceho vo vode a jedného na	ENV – znečistenie vôd ropnými produktami. REV miestne vodné plochy a ich znečistenie – TPPZ		Vytvoriť si zbierku ulít a lastúr

				brehu, Poznať význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy.			
		Poznávanie ulít a lastúr mäkkýšov žijúcich v našich vodách.	Naše sladkovodné ulitníky a lastúrniky.	Poznať najznámejšie druhy mäkkýšov žijúcich v sladkých vodách podľa ulít a lastúr. <i>Poznať najbežnejšie lastúrniky vo Váhu</i>	REV mäkkýše v rieke Váh		Práca so školskými zbierkami
		Vodné stavovce – ryby.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Opísať prispôsobenie ryby životu vo vode. Uviesť príklad ryby žijúcej v stojatej a tečúcej vode. Rozlíšiť potravu bylinožravej a dravej ryby.	ENV – rybárske zväzy a ich činnosť.		Referáty: ryby Váhu Beseda s rybárom
		Praktická aktivita	<i>Pozorovanie šupín rýb</i>	<i>Pozorovať lupou dva druhy šupín, porovnať ich tvar a veľkosť,</i>			
		Obojživelníky a plazy vo vode a na brehu.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Poznať skokana a mloka. Odlíšiť spôsob života skokana vo vode a na brehu. Poznať jedného vodného plaza. Porovnať potravu skokana a užovky. Rozlíšiť vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov. <i>Poznať najbežnejšie druhy žiab a hadov žijúcich pri Váhu.</i>	ENV – migrácia žiab, činnosť ochranárov REV čo žije pri Váhu		Počúvanie hlasov obojživelníkov
		Praktická aktivita	<i>Obojživelníky v blízkom okolí ropucha zelená, rosnička zelená.</i>	<i>Porovnať vonkajšie znaky dvoch obojživelníkov, vyvodíť spôsob pohybu a životné prostredie v ktorom sa pohybujú</i>	REV čo žije v blízkom okolí		
		Vodné vtáky.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Opísať prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie. Poznať spôsob prijímania potravy kačice a husi. Uviesť príklad vtáka živiaceho sa drobnými vodnými živočíchmi. Uviesť príklad potravy dravého vodného vtáka.	ENV – ochrana vodných vtákov na rieke Váh. Vtáčia rezervácia		Počúvanie hlasov vtákov
		Pozorovanie vodných vtákov na	Labuť, kačica, lyska, volavka	Pozorovať a zaznamenať správanie vodných vtákov v ich	ENV – poznaj a chráň		<i>Chránené vtáacie územie</i>

		rieke Váh.		prírodzenom prostredí, rozlíšiť ich podľa vonkajších znakov . <i>Poznať aspoň 2 vtáky, ktoré sa vyskytujú v chránenom vtáčom území Kráľová</i>			<i>Kráľová</i>
		Vodné cicavce.	Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Poznať význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra. Rozlíšiť potravu bobra a vydry. Opísať obydlie bobra. Uviesť a zdôvodniť význam vodných cicavcov.	ENV – lov vodných cicavcov na kožušinu.		
Charakterizovať stepné spoločenstvá a vplyv človeka na tvorbu umelých ekosystémov	ŽIVOT NA POLIACH A LÚKACH. 19 HODÍN	Polia, lúky, pasienky.	Druhá rozmanitosť organizmov. Vplyv ľudskej činnosti na lúkach, pasienkoch a poliach.	Rozlíšiť pole, lúku a pasienok, uviesť rozdiely. Zdôvodniť nevhodnosť vypaľovania trávy. Vysvetliť význam skupín drevín na poliach. Uviesť príklad dôsledkov nevhodnej ľudskej činnosti na poli a lúke.	OŽZ – používania pesticídov a herbicídov ENV – vypaľovanie tráv, požiare		Chemické látky používané v poľnohospodárstve Zistiť na internete
		Lúčne rastliny a huby.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Poznať na ukážke tri lúčne byliny. Pomenovať tri liečivé lúčne rastliny. Poznať jednu lúčnu hubu podľa typických znakov. Dokumentovať na príklade význam lúčnych tráv.	OŽZ – zámena muchotrávky zelenej a pečiariky	GEO stepné oblasti vo svete	Liečba chorých pomocou bylín - alternatívna medicína
		Poľné plodiny. Obilniny, krmoviny, olejniný a okopaniny.	Poznávanie, život počas roka, význam pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	Pomenovať na ukážke pšenicu, ovos, kukuricu. Uviesť význam obilnín pre človeka. Poznať aspoň tri potraviny človeka z obilnín. Uviesť príklad krmoviny ako potraviny hospodárskych zvierat. Poznať na ukážke a pomenovať slnečnicu, repku, ľuľok zemiakový. Poznať význam slnečnice, repky, repy a zemiakovej hľuzy. Vysvetliť význam slova monokultúra.	OŽZ – nadmerná konzumácia bielej múky – obezita, hlad vo svete a plytvanie REV polia – typické ekosystémy nášho okolia		Zbierka obilnín Beseda s odborníkom – farmárom

		Lúčne a poľné bezstavovce.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Uviest' význam dažďovky pre kvalitu pôdy. Poznať na ukážke zástupcu článkonožcov a dva druhy hmyzu žijúceho na lúke a poli. Uviest' príklad nežiaduceho hmyzu pre pestované poľné rastliny. Uviest' príklad živočicha, ktorý sa živí poľným alebo lúčnym hmyzom.	ENV – vypaľovanie trávy a ničenie užitočného hmyzu TPPZ premnoženie hmyzu		
		Lúčne a poľné stavovce. Obojživelníky a plazy na lúčach a poliach.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, ich život počas roka, význam.	Poznať na ukážke ropuchu, jaštericu a užovku. Rozlíšiť užovku a vretenicu podľa typických znakov. Uviest' príklad potravy lúčneho a poľného stavovca. Poznať význam stavovcov pre život na lúke a poli.	ENV – ochrana obojživelníkov.		Zhotovenie zbierky – vtáči perá
		Lúčne a poľné vtáky.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Uviest' príklad lúčneho a poľného vtáka. Poznať význam jarabice a bažanta pre život na poli. Preukázať na príklade význam dravých vtákov pre život na poli a na lúke. <i>Poznať opatrenia, ktoré sa vykonávajú, aby dravcov neubúdalo</i>	ENV – význam dravcov v prírode.		Beseda s ornitológom Hlasy vtákov SOS BirdLife
		Lúčne a poľné cicavce.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Poznať na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli. Rozlíšiť zajaca a králiku. Zostaviť potravinový vzťah s lúčnym alebo poľným vtákom alebo cicavcom na konci. Uviest' dôsledky premnoženia hrabošov, myši a sýsľov na poli.	OŽZ – nákazlivé ochorenia prenášané hlodavcami.		Práca poľovníkov pri ochrane a starostlivosti o poľovné cicavce a vtáky
		Trávnatý ekosystém.	Potravinové vzťahy v trávnom ekosystéme.	Poznať potravinové vzťahy v trávnom ekosystéme a vedieť určiť ohrozenie.	ENV zachovanie biodiverzity		

		Praktická aktivita	<i>Biodiverzita v umelom ekosystéme – park Práca s atlasom</i>	<i>Zistiť druhovú rozmanitosť lúčnych tráva a bylín na trávnatých plochách v okolí školy . Zaznamenať ich počet a určovať ich pomocou atlasov.</i>			
		Praktická aktivita	<i>Práca s kľúčom na určovanie bylín.</i>	<i>Vedieť použiť kľúč na určovanie rastlín.</i>			

Samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé)

- Život listnatých a ihličnatých drevín počas roka – fenologické pozorovanie
- Pozorovanie klíčenia a rastu ihličnatej alebo listnatej dreviny zo semienka
- Vonkajšie znaky a prejavy života vodných mäkkýšov v akváriu.
- Vplyv znečistenej vody na vodné mikroorganizmy.
- Rast obilniny od siatia po žatvu

Tvorba projektov v 5.roč.

- Les v okolí obce (mesta, školy, bydliska). Cieľ: Zistiť výskyt drevín a bylín v okolitom lese.
- Dreviny v našej obci (meste, parku, okolí školy). Cieľ: Zistiť výskyt druhov drevín.
- Obojživelníky v okolí môjho bydliska. Cieľ: Zistiť výskyt obojživelníkov v okolí.
- Liečivé rastliny v mojom okolí. Cieľ: Zistiť výskyt a využívanie liečivých rastlín v okolí.
- Prikrmovanie vtákov v zime (v okolí školy, bydliska). Cieľ: Zhotoviť krmidlá pre zimné kŕmenie vtákov a zistiť výskyt druhov na kŕmidle.

V piatom ročníku by sme chceli navštíviť so žiakmi Arborétum v Mlyňanoch, alternatíva – Botanická záhrada v Bratislave

Predmet: Biológia							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 2 hod. týždenne / 66 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipre- metové vzťahy	Poznámky
		téma	Obsah				
Nadviazať na poznatky a vedomosti z prírodovedy, osvojiť si základné poznatky pri pozorovaní prírodnín	Život s človekom a v ľudských sídlach 23 hodín	Ľudské sídla a ich okolie	Vplyv ľudskej činnosti na život a prispôsobovanie sa organizmov prostrediu	Rozlíšiť životné podmienky organizmov v ľudských sídlach a okolí. Uviesť význam zdomáčovania živočíchov a význam kríženia rastlín a živočíchov pre človeka	ENV , ochrana životného prostredia		
Poznať mikroorganizmy ovplyvňujúce život človeka		Mikroorganizmy žijúce s človekom	Poznávanie mikroorganizmov a ich význam pre človeka	Poznať využitie kvasných a mliečnych baktérií a škodlivosť parazitických baktérií pre človeka. Uviesť podmienky a dôsledky výskytu plesní v domácnosti.	OŽZ , ochrana pred bakteriálnymi nákazami		Projekty na tému plesne a baktérie
		Praktická aktivita	<i>Plesne na potravinách</i>	<i>Pozorovať mikroskopom stavbu vypestovanej plesne. Popísať časti pozorovanej plesne. Uviesť príklad výskytu v domácnosti</i>	OŽZ , nebezpečenstvo plesní v potravinách		Príprava výstavy zeleniny a ovocia zo záhrad
Poznať najznámejšie rastliny pestované v záhradách Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade.		Rastliny pestované v záhradách	Poznávanie ovocných rastlín podľa vonkajších znakov a ich význam.	Pomenovať na ukážke zástupcu cibulovej, hlúbovitej, koreňovej, plodovej a strukovej zeleniny. Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka. Poznať na ukážke a pomenovať tri ovocné rastliny. Zdôvodniť význam ovocia pre človeka.	OŽZ , význam ovocia pre zdravie človeka TPPZ - zelenina		Beseda s odborníkom FG – produkcia vlastnej zeleniny, finančná výhoda pre rodinu
		Rastliny pestované v bytoch	Poznávanie pôvodu izbových rastlín	Poznať 4 najznámejšie izbové rastliny a spôsob ich rozmnožovania.		GEO , rastliny pochádzajúce z rôznych kontinentov sveta	Vypestovať si vlastnú izbovú rastlinu z odrezku

		Byliny rumovísk	Poznávanie bežných rastlín v oblasti rumovísk a ciest	Poznať 3 druhy bylín rumovísk a spôsob ich rozmnožovania	ENV- význam kosenia zanedbaných plôch OŽZ peľ a alergie		
		Živočíchy prospešné pre človeka	Včelárstvo, rybárstvo a rybníkársťvo. Spoločenský život včiel. Zásady chovu včiel a rýb. Chovateľsky významné vtáky	Poznať význam včely matky, robotnice, trúda v úli. Uviesť príklad významu včelárstva pre človeka. Vysvetliť význam chovu rýb pre človeka. Rozlíšiť na ukážke samca a samicu kury, kačice, husi a morky. Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. Uviesť význam chovu kury, kačice, husi a morky pre človeka	OŽZ , zdravotné aspekty včelích produktov		
Poznať živočíchy žijúce v blízkosti človeka		Blízki spoločníci človeka	Najznámejšie plemená psov a mačiek. Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti.	Odlíšiť vonkajšie znaky psa a mačky. Pomenovať na ukážke dve plemená psa. Poznať zásady chovu psa a mačky v domácnosti. Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy. <i>Poznať problémy s obchodovaním voľne žijúcich zvierat a organizáciu CITES</i>	OŽZ , ochrana zdravia živočíchov žijúcich s človekom, riziká chovu zvierat v domácnosti TPPZ- obchodovanie so zvieratami		Beseda s odborníkom - chov domácich zvierat
		Chovateľsky významné cicavce.	Poznávanie cicavcov podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu.	Rozpoznať na ukážke 3 druhy hospodárskych zvierat. Rozlíšiť na ukážke samca, samicu a mláďa hospodárskych zvierat. Poznať význam chovu 2 druhov chovateľsky významných cicavcov. <i>Poznať 2 typických cicavcov, ktorých chovajú v Afrike, a Ázii</i>	TPPZ - farma REV farma Humanita	GEO ktoré cicavce pomáhajú ľuďom vo svete	
Poznať vonkajšie a vnútorné parazity človeka		Nežiaduce živočíchy v domácnosti a pre človeka	Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady prevencie pred šírením nákazy	Poznať na ukážke dva živočíchy znehodnocujúce potraviny. Zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. Poznať zásady ochrany	OŽZ , hygiena ľudského tela a príbytkov človeka		Mýty a fámy o všiach – internet 3w.dobrarada.sk

				pred vnútornými parazitmi. <i>Poznať parazita ,ktoré nás môže ohroziť v zahraničí na dovolenke</i> .Poznať spôsob odstránenia vši z vlasov			
		Nežiaduce cicavce v okolí ľudských obydí	Poznávanie podľa typických znakov, riziká prenosu nákazlivých ochorení, prevencia	Rozlíšiť na ukážke myš a potkana Uviest' riziko a dôsledky výskytu myši a potkanov v domácnosti. Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi.	OŽZ , zdravotné riziká vyplývajúce z prítomnosti hlodavcov	DEJ , morové epidémie	Epidémie moru a potkany
		Živočíchy v okolí ľudských sídiel.	Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	Uviest' príklad hmyzu žijúceho v záhrade alebo v sade. Opísať význam spevavých vtákov v okolí ľudských sídiel. Poznať na ukážke troch spevavých vtákov. Uviest' 2 príklady spevavých vtákov, ktorí sa živia hmyzom.	ENV , význam zelene pre voľne žijúce živočíchy OŽZ , nebezpečenstvo postrekov pre človeka a vtákov		Chemikálie a vtáky- Stránka SOS BirdLife
Poznať vnútornú stavbu rastlinného a živočíšneho tela	Základná štruktúra života 4 hodiny	Rastlinná a živočíšna bunka	Základná stavba a funkcia častí bunky	Pomenovať na ukážke časti rastlinnej a živočíšnej bunky. Určiť zhodné a odlišné časti rastlinnej a živočíšnej bunky			Internet
		Praktická aktivita	<i>Rastlinné a živočíšne bunky pod mikroskopom</i>	<i>Porovnať tvar a veľkosť buniek, nakresliť, nájsť a opísať rozdiely</i>		VYV	
	Vnútorná organizácia tela organizmov 5 hodín	Vírusy a baktérie	Stavba tela, význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia	Porovnať stavbu vírusu a baktérie. Poznať aspoň tri nákazlivé bakteriálne alebo vírusové ochorenia. Uviest' možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz.	OŽZ , povinné a nepovinné očkovanie		
		Jednobunkové a mnohobunkové organizmy	Základná vnútorná stavba bunky, organizácia tela mnohobunkových organizmov	Rozlíšiť na ukážke stavbu tela jednobunkovej rastliny a živočícha. Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky. Rozlíšiť pletivo a tkanivo a priradiť k rastline			Práca s internetom

				a živočíchovi. Pomenovať orgány rastliny na ukážke. Určiť bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov na tele živočícha			
		Praktická aktivita	<i>Pozorovanie zelených rias</i>	<i>Porovnať veľkosť a tvar buniek, vyhľadať chloroplasty, a bunkovú stenu, zdokonaľovanie sa v práci s mikroskopom</i>		VYV	
Poznať stavbu tela nekvitnúcich rastlín	Vnútnorná stavba tela rastlín a húb 20 hodín	Machy a paprade	Stavba tela nekvitnúcich rastlín	Pomenovať na ukážke časti tela machu a paprade. Rozlíšiť mach a paprad'. Uviesť význam výtrusov pre život machu a paprade.			Machy v okolí školy - pátranie
		Praktická aktivita <i>poznávanie machov a papradí</i>	<i>Práca so zbierkami prírodnín, práca v teréne</i>	<i>Porovnávanie 2 druhov papradí a machov pomocou školských zbierok a odbornej literatúry</i>			
Poznať stavbu tela kvitnúcich rastlín		Kvitnúce rastliny koreň	Stavba koreňa a prijímanie živín koreňom. Význam koreňa pre život rastliny.	Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cievne zväzky, koreňové vlásky. Uviesť význam pokožky, koreňových vláskov, koreňovej čiapočky a cievnych zväzkov. Poznať význam koreňa			Upevňovanie pôdy na svahoch – pátraj kde
Poznať stavbu stonky drevín		Stonka	Základná stavba stonky byliny a dreviny. Význam stonky pre život rastliny.	Poznať základné časti drevnatej a dužinatej stonky. Rozlíšiť dreviny a byliny podľa stavby stonky. Chápať základný význam cievnych zväzkov v stonke. Poznať na konáriku púčiky, ich význam. Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny.		DEJ stonky ľanu a konope pri výrobe plátna	Voľba tém na pozorovanie a pokusy *
Poznať stavbu listov. Vedieť vysvetliť fotosyntézu		List	Základná stavba listu. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody v liste, význam listov pre život rastliny a v prírode.	Opísať vnútornú stavbu listu. Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do vzduchu vylučujú. Poznať	ENV , význam zelených rastlín v prírode a ich ochrana		Zatieniť časť listu – pokus Vložiť izbovú rastlinu pod sklený pohár - pokus

				význam listov pre prijímanie živín a dýchanie rastliny.			
Poznať stavbu kvetu		Kvet	Základná stavba kvetu. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín.	Rozlíšiť na ukážke kvetu kvetný obal, tyčinky a piestik. Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. Opísať proces opelenia kvetu. Vedieť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. Zdôvodniť význam kvetu pre rozmnožovanie rastliny.		ETV kvet a vzťahy	
		Praktická aktivita	<i>Rozbor kvetu Práca s lupou</i>	<i>Vyhľadať a pomenovať jednotlivé časti kvetu, určiť typ kvetného obalu,</i>		VYV	
Vedieť rozlíšiť plod a semeno		Plod a semeno	Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín	Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno. Rozlíšiť dužinatý a suchý plod. Pomenovať na ukážke semena zárodok a kľúčne listy uviesť tri príklady rozširovania semien, poznať význam plodov a semien pre rastlinu, živočíchov a človeka.	OŽZ , význam plodov pre výživu ľudstva, hlad		Tvorba zbierok
		Rast a vývin semena	Podmienky klíčenia semien. Znaky jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny	Vymenovať podmienky klíčenia semien. Rozlíšiť jedno a dvojklíčnolistovú rastlinu.			
		<i>Výskumník</i>	<i>Rastliny – vhodný materiál na pokusy</i>	<i>Vymyslieť a zrealizovať pokus s rastlinami - semenami- vyhodnotiť ho pomocou tabuliek, grafov, nákresov, fotografií, urobiť záver a prezentovať pokus</i>	TPPZ		*
		Rastlinné telo ako celok	Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv svetla, tepla, vody a živín na rast rastliny.	Pomenovať na ukážke rozmnožovacie a vyživovacie orgány. Poznať orgány na príjem živín, dýchanie, prúdenie látok, príjem a vyparovanie vody. Rozlíšiť prospešné a škodlivé podmienky pre život rastliny.	ENV , ochrana jednotlivých zložiek prírody – vody, pôdy, ovzdušia		
		Rozmnožovanie rastlín	Spôsoby rozmnožovania	Vedieť rozlíšiť pohlavný a nepohlavný spôsob			

			kvitnúcich rastlín	rozmnožovania rastlín.			
Poznať huby s plodnicou		Huby s plodnicou	Základná stavba tela húb s plodnicou. Rozlíšenie jedlých a jedovatých húb podľa typických znakov. Kvasinky, plesne, lišajníky, vnútorná stavba tela	Rozlíšiť stavbu huby s plodnicou, jedlú a jedovatú hubu. Rozlíšiť hubu s výtrusnicami na lupeňoch a rúrkach. Poznať na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela. Opísať na ukážke stavbu lišajníka.	ENV, lišajník – indikátor čistoty prostredia		
Vedieť pracovať s atlasmi húb		Praktická aktivita	<i>Práca s atlasmi húb</i>	<i>Porovnať a opísať znaky 2 húb s rúrkami a lupeňmi, vyhľadať dôležité informácie o hubách</i>	OŽZ, huby ako potrava		
Poznať stavbu tela najjednoduchších jednobunkových živočíchov	Vnútorná stavba tela bezstavovcov 14 hodín	Drobné vodné živočichy – pŕhlivce	Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie.	Poznať orgány, ktorými nezmar prijíma potravu, význam dvoch vrstiev tela. Zdôvodniť pomenovanie nervovej sústavy nezmara. Chápať význam slova obojpohlavný živočích.	ENV, dôležitosť čistoty povrchovej vody		
Poznať niektoré morské pŕhlivce		Morské pŕhlivce	Koraly, medúzy, sasanky	Vedieť uviesť význam morských pŕhlivcov pre život v moriach a oceánoch	ENV, význam čistoty morí pre koralové útesy	GEO, oblasti sveta s koralovými útesmi	
Poznať vnútorné parazity		Vnútorné parazity - ploskavce a hlístovce	Stavba tela a základné telesné funkcie	Uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísta. Opísať základnú stavbu tela, prijímanie potravy hlísty a pásomnice. Opísať podľa ukážky rozmnožovanie pásomnice alebo hlísty. <i>Poznať 1 parazita žijúceho v trópoch</i>	OŽZ, dostatočná tepelná úprava mäsa, umývanie ovocia a zeleniny		Práca s internetom (vlasovec)
Poznať naše najznámejšie mäkkýše		Živočichy so schránkou - mäkkýše	Stavba tela a základné telesné funkcie	Poznať uloženie a význam tráviacej, dýchacej a nervovej sústavy slimáka a škl'abky. Určiť na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor škl'abky. Porovnať dýchacie orgány slimáka a škl'abky.	ENV, význam čistoty morí a oceánov pre mäkkýše,	VÝV, výroba ozdobných predmetov zo schránok mäkkýšov	
		Praktická aktivita	<i>Práca so zbierkami schránok mäkkýšov –</i>	<i>Vedieť porovnať a popísať rozdiely schránok ulitníkov a</i>			

			<i>tvorba vlastnej zbierky</i>	<i>lastúrníkov, (morských aj suchozemských)</i>		
Poznať naše najznámejšie obrúčkavce		Živočíchy s obrúčkami - obrúčkavce	Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie	Poznať základné časti a význam pohybovej, tráviacej, dýchacej a obehovej sústavy dážďovky. Opísať stavbu zatvorenej obehovej sústavy a rebríčkovej nervovej sústavy dážďovky. Poznať význam opasku dážďovky.	ENV , význam dážďoviek v pôde	
Poznať naše článkonožce		Živočíchy s článkovaným telom – článkonožce	Vnútorná stavba tela a základné telesné funkcie	Poznať základné časti a význam tráviacej, dýchacej, obehovej a nervovej sústavy pavúka, raka a hmyzu. Poznať význam vonkajšej kostry raka a hmyzu. Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. Určiť, na ukážke končatiny ,spôsob pohybu hmyzu.	ENV , čistota našich vôd	
		Praktická aktivita	<i>Časti tela hmyzu</i>	<i>Pozorovať a zakresliť určenú časť tela u dvoch rôznych druhov hmyzu, porovnať zistené rozdiely</i>	OŽZ bezpečnosť pri práci s hmyzom a preparačnou súpravou	

Samostatné krátkodobé a dlhodobé pozorovania žiakov

Vypestovať podľa návodu pleseň a pozorovať stavbu jej tela.

Naklíčiť podľa návodu semeno a pozorovať jeho stavbu.

Ako vplýva smer svetla na rast stonky?

Potrebujú semená na klíčenie vzduch (vodu, teplo)?

Prečo sa v sfarbenej vode zafarbili biele kvety?

Tvorba žiackych projektov

Zeleň v okolí bydliska (školy, obce, mesta, sídliska).

Pestovanie a ochrana zelene v triede (škole, v domácnosti).

Dreviny v parku (záhrade, okolí školy). Môj pes (mačka, chrček, morča, kanárik).

Vtáky v okolí bydliska (školy, parku, sídliska).

Starostlivosť o vtáky v zime (v okolí školy alebo bydliska, v parku, záhrade).

Malá triedna konferencia na tému „ Životné prostredie – ako sa dá zlepšiť „

So žiakmi by sme chceli absolvovať v tomto ročníku návštevu ZOO (Bojnice, Bratislava)

Predmet : Biológia						
Ročník : siedmy		Hodinová dotácia : 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne				
Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	Obsah				
Vnútoraná stavba tela stavovcov 18 hod.	Povrch tela stavovcov	Spoločné a odlišné znaky kože a kožných útvarov	Poznať základnú stavbu kože a jej význam Uviesť príklad stavovca so šupinami, kožou, štítkami a šupinami, perím a sršťou. Uviesť význam kožných útvarov zástupcov stavovcov. Chápať súvislosť kožných útvarov vodných a suchozemských stavovcov s prostredím a spôsobom života. Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia v ktorom žije. <i>Vyhľadať 3 živočíchy v rôznych oblastiach sveta s extrémnym povrchom tela (dikobraz, vtákopysk...)</i>	TPPZ prezentácia vypracovaných projektov na danú tému	GEO oblasti sveta a prispôsobenie sa stavovcov podmienkam	
	Praktická aktivita	<i>Pozorovanie a porovnanie kožných útvarov stavovcov.</i>	<i>Pripraviť na pozorovanie mikroskopom chlpcicavca, pero vtáka. Nakresliť pozorovaný preparát, označiť skúmané časti. Zdôvodniť význam háčikov na perí vtákov. Určiť význam chlpov u cicavcov.</i>			
	Oporná a pohybová sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov opornej a pohybovej sústavy	Poznať základnú stavbu kostry rýb, obojživelníkov plazov, vtákov a cicavcov a jej význam. Chápať závislosť stavby opornej sústavy od spôsobu života a prostredia. Zdôvodniť význam dutých kostí vtákov. Rozlíšiť párnokopytníka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatiny. Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov a srdca stavovcov .Poznať princíp činnosti dvojice svalov. Uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietanim, kráčaním a behom.			

			<i>Vyhľadať živočíchov s najrýchlejším spôsobom pohybu(beh, let, plávanie)</i>			Internet
	Tráviaca sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov tráviacej sústavy	Určiť na ukážke základné orgány tráviacej sústavy a ich význam. Rozoznať podstatné odlišnosti tráviacej sústavy zástupcov stavovcov a ich význam. Uviesť príklad stavovca s jedovými zubami. Uviesť význam vysunovateľného jazyka obojživelníkov, plazov, niektorých vtákov. Uviesť význam hrvoľa, žľaznatého a svalnatého žalúdka vtákov. Určiť na ukážke orgány na prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie živín cicavcov. Priradiť hľadavé zuby a kly k príkladom cicavcov . Určiť bylinožravého, hmyzožravého a mäsožravého cicavca na ukážke chrupu. Uviesť príklad prežúvavého a neprežúvavého cicavca. <i>Uviesť príklad živočícha, s extrémnymi stravovacími návykmi</i>			koala, potkan
	Dýchacia sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov dýchacej sústavy stavovcov	Uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami. Pomenovať dýchacie orgány žubrienky a dospelého obojživelníka. Pomenovať typické orgány dýchacej sústavy rýb , plazov, vtákov a cicavcov a ich význam . Zdôvodniť úhyn ryby, ak je dlhší čas mimo vody. Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov. Zdôvodniť spoločné a odlišné znaky dýchacej sústavy stavovcov a ich význam. <i>Uviesť príklad ryby , ktorá dokáže prežiť obdobie sucha,</i>	ENV vplyv činnosti človeka na zmenu klímy – sucho a úbytok kyslíka vo vode	<i>GEO oblasti sveta s extrémnym suchom,</i>	dvojdyšné ryby- Afrika, Austrália
	Obehová sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov obehovej sústavy	Poznať význam krvi, srdca a ciev pre život stavovcov. Vysvetliť dôvod názvu zatvorenej cievnej sústavy. Opísať podľa ukážky rozdiely	ENV využitie orgánov cicavcov v medicíne		Cievy, chlopne

			stavby srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. <i>Vysvetliť dôsledok poškodenia srdca cicavcov – miešanie krvi</i>			
	Močová sústava stavovcov	Základná stavba a význam orgánov močovej sústavy	Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Zdôvodniť význam vylučovania. Pomenovať orgán, v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok. Pomenovať na ukážke orgány močovej sústavy stavovcov.			
	Regulačné sústavy stavovcov.	Nervová a hormonálna sústava. Základná stavba a význam orgánov regulačnej sústavy.	Pomenovať sústavy, ktoré zabezpečujú látkovú a nervovú reguláciu. Vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy a obvodovej nervovej sústavy. Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov. Poznať vlastnosti nervovej bunky a jej časti. Charakterizovať podnet a nervový vzruch Opísať na ukážke priebeh reflexného oblúka. Uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov. <i>Poznať výskumnú prácu I. P. Pavlova v oblasti reflexov.</i>	TPPZ – <i>zvieratá a výskum</i>		Beseda so zverolekármi
	Zmyslové orgány stavovcov.	Základná stavba a význam zmyslových orgánov	Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov a ich význam. Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom, zrakom a sluchom. Uviesť príklad uloženia hmatového orgánu stavovca. Vysvetliť význam bočnej čiary rýb.	ENV vplyv ľudskej činnosti - hluk, znečistenie vody – na zmyslové orgány živočíchov TPPZ <i>projekty s témou zmyslové orgány živočíchov</i>		Práca s internetom a odbornou literatúrou
	Rozmnožovacia sústava stavovcov	Základná stavba a význam rozmnožovacích orgánov	Pomenovať samčie a samičie pohlavné žľazy a bunky. Vysvetliť podstatu oplodnenia. Vysvetliť význam rozmnožovania. Uviesť	TPPZ pohlavná dvojtvarosť stavovcov ENV negatívna činnosť		Zistiť najväčšie rozdiely pri pohlavnej

			príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovcov. Opísať rozmnožovanie a vývin ryby a obojživelníka. Zdôvodniť význam obalov vajícok a vaječnic stavovcov, opísať vývin mláďat cicavcov, porovnať starostlivosť o mláďatá. Porovnať spoločné a odlišné znaky rozmnožovacej sústavy vtákov a cicavcov.	človeka- chemikálie a ich vplyv na rozmnožovanie ENV – šľachtenie a genetika		dvojtvarosti
	Životné prejavy a správanie stavovcov	Životné prejavy stavovcov	Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci. Uviesť význam značkovania priestoru. Vysvetliť na príklade inštinktívne správanie stavovca. Uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka. <i>Vysvetliť pojem etológia živočíchov</i>	TPPZ migrácia živočíchov	GEO <i>oblasti sveta kde sa sťahujú vtáky z nášho územia</i>	
	Význam stavovcov v prírode a pre človeka	Význam stavovcov	Uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami. Uviesť príklad stavovca, ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. Uviesť dopad úbytku dravých vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode. <i>Uviesť príklad živočícha, ktorý vyhynul pre nesprávnu činnosť človeka v prírode, uviesť oblasť sveta, kde činnosťou človeka hynú veľké počty stavovcov</i>	ENV činnosť človeka v poľnohospodárstve	GEO –oblasti pralesov INF	dronť nelietavý, bizón, amazonské pralesy, práca s internetom
	Ohrozenia stavovcov a ich príčiny.	Ochrana stavovcov	Uviesť najčastejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov. Uviesť príklad ohrozenia životných podmienok vtáka alebo cicavca. Uviesť príklad možnosti ochrany stavovcov. Poznať zástupcu chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Poznať význam národných parkov v súvislosti s ochranou živočíchov. <i>Poznať 3 zástupcov chránených obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov. Poznať vzťahy medzi ohrozením prostredia a ohrozením živočíchov</i>	ENV činnosť človeka – znečistenie vôd, zmeny klímy	OBN zákony a ochrana živočíchov	Súťaž poznaj a chráň Červená kniha ohrozených živočíchov
Ludský organizmus a ľudské	Ludský a živočíšny organizmus	Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej	Porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu. Uviesť príklad	ENV človek ako súčasť prírody,	OBN ľudské práva DEJ	

spoločenstvo 2 hod.		populácie	typického telesného znaku a schopnosti človeka. Charakterizovať ľudské spoločenstvo a jeho význam pre človeka. Poznať prejavy rasizmu a jeho dôsledky. <i>Poznať hlavnú myšlienku Darwinovej teórie</i> <i>Poznať prácu J. Jánskeho v oblasti ľudských rás.</i>	nevhodné zásahy človeka do prírody a ich následky, ekologické katastrofy OSR vzdelanie ako ochrana pred extrémizmom		
Človek a jeho telo 41 hod.	Povrch tela a kožná sústava	Stavba a funkcia kože.	Pomenovať na ukážke vrstvy kože a ich časti, ktoré zabezpečujú ochranu povrchu, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. Pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži. <i>Poznať 2 najčastejšie kožné ochorenia, vysvetliť súvislosť medzi opaľovaním a vznikom rakoviny kože a ozónovou dierou</i>	OŽZ nadmerné opaľovanie ENV ozónová diera MKV rozdielna farba kože u ľudí		
	Starostlivosť o kožu	Starostlivosť o kožu. Typické poranenia kože, zásady prvej pomoci.	Poznať hygienické zásady starostlivosti o kožu. Uviesť aspoň tri príklady významu kože pre človeka. Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. Opísať postup prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. Predviesť ukážku ošetrenia odreniny a pľuzgiera.	MV vplyv reklamy na produkty ochrany kože		Beseda s dermatológom
	Praktická aktivita	<i>Poranenia kože a prvá pomoc</i>	<i>Ošetriť popáleninu a odreninu na koži. Uviesť zdravotnícky materiál potrebný k ošetrovaniu. Ovládať základný spôsob obväzovania. Zdôvodniť nutnosť sterilného prostredia pri ošetrovaní rán.</i>			
	Oporná a pohybová sústava	Kosti – stavba a význam	Poznať základné látky, ktoré tvoria kosť a ich význam. Opísať stavbu kosti na ukážke. Rozlíšiť na ukážke druhy pevného a pohyblivého spojenia kostí.	OŽZ význam vitamínu D a opaľovania,		
	Kostra	Osová kostra – stavba lebky, chrbtice a kostry hrudníka, základné funkcie a význam.	Pomenovať časti osovej kostry na ukážke. Pomenovať 3 kosti mozgovej časti a 3 kosti tvárovej časti lebky. Poznať základnú stavbu chrbtice. Určiť na ukážke časti chrbtice. Pomenovať časti kostry hrudníka. Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti		TSV vplyv cvičenia na kostru	

			kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili			
	Kostra	Kostra končatín. Stavba, funkcie a význam kostry horných a dolných končatín.	Rozlíšiť na kostre končatiny pletenec a kostru voľnej končatiny. Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Porovnať stavbu kostry ruky a nohy. Zdôvodniť význam vhodnej obuvi.			Plochá noha
	Svaly a svalové tkanivá	Stavba kostrového svalu – význam a činnosť	Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva. Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vystretia ruky v lakti.			
	Svalstvo človeka	Svaly hlavy, trupu a končatín a ich význam	Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku, tri svaly trupu a tri svaly hornej a dolnej končatiny. Uviesť príklad významu aspoň troch svalov. Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín. <i>Poznať vplyv dopingových látok na vývoj svalstva a poškodenie organizmu</i>	OŽZ Vplyv telesného pohybu na formovanie postavy a držanie tela	TSV	kulturistika
	Starostlivosť o opornú a pohybovú sústavu	Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov. Zásady prvej pomoci pri poranení kostí a svalov	Zdôvodniť význam telesnej činnosti pre kostru a svaly. Poznať význam opornej a pohybovej sústavy. Uviesť aspoň dva príklady poškodenia kostí a svalov. Predviesť postup prvej pomoci pri zlomení alebo vyklbení kostí. <i>Poznať najčastejšie typy deformácie opornej sústavy u dospievajúcich a ich príčiny</i>	OŽZ výchova k bezpečnému športovaniu a dôležitosť telesnej aktivity.	TSV	BMI Ochorenia kĺbov pri nadváhe - obezite
	Tráviaca sústava	Stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy	Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy. Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. Rozlíšiť druhy zubov v chrupu. Porovnať mliečny a trvalý chrup. Uviesť základné funkcie orgánov tráviacej sústavy a ich význam pri mechanickom a chemickom spracovaní potravy a získavaní živín. Uviesť	OŽZ stravovacie návyky školákov a zdravie chrupu MV reklama a stravovacie návyky		

			príklad enzýmu a jeho význam.			
	Zložky potravy	Využitie potravy, a premena látok, energetická hodnota potravín	Vymenovať základné živiny v potrave. Zdôvodniť význam bielkovín, tukov, cukrov, vitamínov, vody, vlákniny a minerálnych látok. Opísať podstatu trávenia, vstrebávania a premeny látok. Uviesť aspoň tri druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou	MV nepravdivé a zavádzajúce údaje na obaloch potravín, OŽZ – sladené nápoje		Zbierka receptov zdravý jedál, boj proti obezite
	Zásady správnej výživy.	Poškodenia a ochorenia tráviacej sústavy a ich prevencia. Starostlivosť o tráviacu sústavu a jej význam.	Dokumentovať správne rozloženie dennej stravy na príklade potravinovej pyramídy. Poznať aspoň tri zásady správnej výživy. Uviesť príklad následkov nesprávneho stravovania. Poznať škodlivosť a následky prejedania, hladovania a nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. Poznať zásady starostlivosti o tráviacu sústavu a jej význam.	OŽZ extrémny v stravovaní – obezita, anorexia a bulímia, civilizačné choroby MV vplyv reklamy na ideál krásy		Zapojenie sa do projektu Hravo ži zdravo-internet
	Dýchacia sústava	Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy.	Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach. <i>Opísať samočistiacu schopnosť dýchacích ciest – cílie</i>			
	Dýchanie	Mechanizmus dýchania. Princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania	Vysvetliť podstatu dýchania. Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Rozlíšiť vonkajšie a vnútorné dýchanie. Vysvetliť podstatu vnútorného uduseného. Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov pozorovaním nádychu a výdychu	OŽZ vplyv dymu z cigariet na množstvo kyslíka v krvi		
	Škodlivé vplyvy na dýchaciu sústavu.	Faktory a následky znečisteného ovzdušia. Škodlivosť fajčenia a vdychovania toxických látok.	Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. Uviesť príklad nečistôt v ovzduší a následkov na dýchaciu sústavu. Poznať názov škodlivej látky v cigaretách. Uviesť príklad dôsledkov fajčenia a jedovatých chemických látok na dýchaciu sústavu.	ENV negatívne vplyvy ľudskej činnosti na čistotu ovzdušia MV – vplyv reklamy na správanie sa mládeže	DEJ Pôvod tabaku OBN zákony na ochranu nefajčiarov	Beseda na tému škodlivosť fajčenia
	Dýchacia sústava	Zásady prvej pomoci pri	Opísať základný postup pomoci pri ohrození	OŽZ bezpečné		

		ohrožení životnej funkcie dýchania. Starostlivosť o dýchaciu sústavu a jej význam.	života. Predviesť ukážku postupu pri zastavení dýchania. Uviesť aspoň tri príklady starostlivosti o dýchaciu sústavu. Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka .	správanie sa		
	Krv	Krv a jej význam.	Uviesť význam krvi a dôsledky jej straty. Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. Vymenovať krvné skupiny. Poznať význam transfúzie krvi a darcovstva krvi	OZZ význam darcovstva krvi , J. Jánsky		Beseda so zdravotnou sestrou
	Srdce	Srdce – stavba a činnosť. Krvný obeh	Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca. Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh.	OZZ stres a jeho vplyv na srdce,	VÝV srdce ako symbol TSV význam pohybu pre zdravie srdca	
	Praktická aktivita	<i>Pozorovanie vonkajších prejavov srdca</i>	<i>Pozorovať vonkajší prejav srdca – tep v kľudovom režime a po 20 drepech. Zaznamenať do tabuľky namerané hodnoty. Vyvodit' záver závislosti frekvencie tepu od svalovej práce</i>			
	Cievy	Význam a činnosť krvných a miazgových ciev.	Rozlíšiť podľa významu tepny, žily a vlásočnice. Poznať význam vencovitých tepien. Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. Poznať význam miazgy. Opísať význam miazgových ciev a miazgových uzlín. Určiť uloženie a význam sleziny . Vysvetliť funkcie obehovej sústavy.	TPPZ objavovanie krvného riečiska a významu krvi OZZ – arteroskleróza a potrava, civilizačné ochorenia		
	Poškodenia a ochorenia obehovej sústavy	Zásady prvej pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca. Starostlivosť o obehovú sústavu a jej význam.	Uviesť príklad a príčinu ochorenia obehovej sústavy. Predviesť na ukážke alebo slovne opísať zastavenie krvácania z tepnového alebo žilového krvácania a nepriamu masáž srdca. Uviesť príklad starostlivosti o obehovú sústavu. Uviesť význam obehovej sústavy pre človeka. Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev.		TSV bezpečnosť pri športe	Prehliadka vozidla rýchlej zdravotnej pomoci – beseda s lekárom
	Praktická aktivita	<i>Nácvik prvej pomoci pri zastavení činnosti srdca</i>	<i>Ukázať na resuscitačnej figuríne miesto nepriamej masáže srdca. Poznať frekvenciu stláčania hrudníka pri oživovaní. Uviesť pomer vdychov a stláčania hrudníka pri celkovej resuscitácii.</i>			
	Vylučovanie	Základná stavba	Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri	OZZ - doping pri	TSV	

	a močová sústava	a činnosť močovej sústavy. Poškodenia a prevencia ochorení močovej sústavy.	činnosti organizmu. Určiť na ukážke uloženie orgánov močovej sústavy a uviesť ich význam. Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. Vysvetliť význam obličiek a močových ciest. Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. Zdôvodniť význam pitného režimu pre funkciu obličiek. Uviesť tri príklady významu močovej sústavy.	športe MV vplyv reklamy na kupovanie nezdravých nápojov		
	Regulačné sústavy	Hormonálna a nervová sústava	Poznať podstatný význam regulačných sústav. Rozlíšiť látkovú a nervovú reguláciu. Uviesť odlišnosti činnosti hormonálnej a nervovej sústavy.			
	Hormonálna sústava	Hormóny a ich význam	Chápať súvislosť hormónov so žľazami s vnútorným vylučovaním. Výstižne opísať pôsobenie a význam hormónov. Určiť na ukážke aspoň 4 žľazy s vnútorným vylučovaním a uviesť ich význam.		TSV adrenalínové športy	
	Nervová sústava	Stavba a funkcia nervovej sústavy	Určiť na ukážke časti nervovej bunky a uviesť jej základnú vlastnosť. Pomenovať základné časti ústrednej nervovej sústavy. Popísať priebeh reflexného oblúka na schéme alebo na príklade reflexnej činnosti. Pomenovať základné časti ústrednej nervovej sústavy. Určiť na ukážke časti mozgu. Poznať základnú stavbu a význam predného mozgu. Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy a ich význam.	OŽZ návykové látky a závislosť OSR - vzdelávanie ako dôležitá súčasť života človeka , myslím – teda som		
	Zmyslové orgány a zmysly.	Význam zmyslových orgánov a zmyslových buniek	Rozlíšiť zmysly, receptory – zmyslové bunky a zmyslové orgány. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové zmyslové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú. Uviesť uloženie jednotlivých zmyslov v zmyslových orgánoch. Ukázať na svojom tele uloženie orgánov čuchu, chuti a hmatu.			
	Zrak a sluch	Stavba, činnosť a význam zrakového	Opísať na ukážke stavbu a význam jednotlivých vrstiev oka. Opísať na ukážke			Slúchadlá a poškodenie

		a sluchového orgánu.	jednotlivé časti ucha. Poznať ich význam. Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu.			sluchu
	Poškodenia a hygiena zraku a sluchu.	Zásady hygieny zraku a sluchu	Uviest' aspoň dve možnosti poškodenia zraku a ich dôsledky. Poznať aspoň tri zásady starostlivosti o zrak. Uviest' aspoň dve možnosti poškodenia sluchu a ich dôsledky. Uviest' príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom lebo sluchom.	TPPZ zrak - oko	ETV solidarita s ľuďmi s postihnutím zraku alebo sluchu	Biela pastelka
	Vyššia nervová činnosť.	Nepodmienené a podmienené nervové reflexy. Prvá a druhá signálová sústava. Myslenie, učenie sa, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka	Rozlíšiť nepodmienený a podmienený reflex. Chápať podstatu vzniku podmieneného reflexu. Uviest' príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu. Uviest' význam myslenia a reči v živote človeka.	OSR význam učenia TPPZ typy pamäti		Modrý gombík
	Zásady prvej pomoci pri poranení mozgu a miechy.	Starostlivosť o nervovú sústavu a jej význam	Poznať dôsledky poranenia mozgu a miechy. Opísať postup prvej pomoci pri poranení mozgu a miechy. Predviesť ukážku prvej pomoci pri šoku. Poznať aspoň tri zásady starostlivosti o nervovú sústavu. Uviest' príklad správneho režimu dňa. Uviest' význam nervovej sústavy pre človeka.		OBN voľný čas , režim dňa	
	Rozmnožovacia sústava	Stavba a funkcia rozmnožovacie sústavy. Stavba a funkcia mužských a ženských pohlavných orgánov.	Rozlíšiť mužské a ženské pohlavie podľa pohlavných žliaz a pohlavných buniek. Uviest' začiatok obdobia tvorby pohlavných buniek. Určiť na ukážke ženské a mužské pohlavné orgány, v ktorých sa tvoria pohlavné bunky a vyvíja oplodnené vajíčko. Poznať podstatu menštruačného cyklu.		Výchova k rodičovstvu	
	Vývin jedinca	Oplodnenie, tehotenstvo a pôrod.	Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. Uviest' dĺžku trvania tehotenstva. Uviest' uloženie plodu a spôsob jeho výživy. Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mliekom. Uviest' príklad troch	OŽZ plánované rodičovstvo MV vplyv médií na správanie sa mládeže,		

			znakov dospievania. Uviest' typické znaky troch období ľudského života.			
	Intímna hygiena a pohlavné choroby. Partnerské vzťahy.	Ochrana pred šírením pohlavných chorôb. Partnerské vzťahy a rodina.	Uviest' pravidlá hygieny pohlavných orgánov. Uviest' 2 príklady pohlavnej choroby a možnosti nákazy. Opísať podstatu AIDS a možnosti predchádzania. Poznať podstatné zásady ochrany pred šírením pohlavných chorôb. Uviest' príklad priateľského vzťahu. Rozlíšiť podstatu partnerstva a rodičovstva. Uviest' príklad dobrých vzťahov v rodine.	OŽZ promiskuitné správanie sa mládeže, Pohlavná zdržanlivosť,		Červená stužka Diskusia a beseda na tému pohlavnej zdržanlivosti
Zdravie a život človeka 5 hodín	Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie	Zdravie a choroba. Infekčné ochorenia, očkovanie a prevencia.	Rozlíšiť znaky zdravia a choroby. Poznať okolnosti vzniku, spôsoby prenosu a zdroje infekčnej choroby. Uviest' tri príklady infekčného ochorenia. Charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba. Vysvetliť základný princíp očkovania. Uviest' príklad ochrany pred infekčným ochorením a prevencie.	ENV vplyv činnosti človeka na životné prostredie a zdravie	DEJ – morové epidémie	
	Vplyv návykových látok na zdravie človeka	Návyková látka, droga, drogová závislosť. Legálne a nelegálne drogy a dôsledky závislosti. Zásady prevencie pred drogovou závislosťou.	Poznať vplyv návykovej látky na organizmus. Rozlíšiť legálnu a nelegálnu drogu. Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. Zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti na zdravie. Uviest' dôvody a dôsledky alkoholizmu a tabakizmu. Uviest' 3 zásady prevencie drogových závislostí.	OŽZ návykové látky a ich dostupnosť MV vplyv reklamy a médií na spôsob života TPPZ – vplyv drog na zdravie a vývin	OBN zákony	Beseda so psychológom na tému drogy Anketa o drogách
	Vnútorne vplyvy na ľudské zdravie.	Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka.	Poznať vplyv dedičnosti na zdravie človeka. Pomenovať jednotku genetickej informácie. Uviest' príklad dedičného znaku alebo vlastnosti človeka. Poznať aspoň jednu príčinu zmeny genetickej informácie. Uviest' príklad dedičného ochorenia.	TPPZ referáty, projekty na tému človek a jeho schopnosti		
	Schopnosti a osobitosti človeka	Ľudský jedinec a osobnosť. Schopnosti a zručnosti človeka. Sebadôvera, sebaopoznávanie a sebazdokonaľovanie .	Charakterizovať ľudského jedinca a osobnosť. Preukázať na príklade schopnosti a zručnosti človeka. Vyjadriť vlastný názor na význam sebadôvery, sebaopoznávanie, vzdelávania a zručností pre človeka.	TPPZ prezentácia prác na tému životný štýl MV vplyv médií na životný štýl človeka	OBN ETV	

	Životný štýl.	Zdravý spôsob života. Etické a morálne princípy, kultúra, medziľudských vzťahov, vzťah človeka k prírode.	Zdôvodniť na príklade aspoň jeden faktor, ktorý ovplyvňuje životný štýl. Vyjadriť slovnou podstatu zdravého životného štýlu. Poznať aspoň tri znaky zdravého životného štýlu a ich význam. Uviesť tri príklady nezdravého životného štýlu a ich dôsledky.	OSR TPPZ zdravý štýl života	ETV, OBN	
--	---------------	---	---	--	----------	--

Tvorba žiackych projektov

Výskyt stavovcov v okolí (v určenom regióne).

Možnosti ochrany stavovcov v okolí (školy, bydliska).

Sťahovanie vtákov.

Správne dýchanie

Vplyv fajčenia na ľudský organizmus.

Stravujeme sa zdravo?

Vplyv pitia alkoholu na osobnosť človeka.

Vplyv trávenia voľného času na zdravie.

Spolupráca a komunikácia s ľuďmi s poruchami zraku a sluchu.

Vplyv stresu na zdravie človeka.

Zdravý životný štýl.

Drogy okolo nás.

Ochrana pred nákazlivými chorobami.

Samostatné krátkodobé a dlhodobé pozorovania a aktivity žiakov

Pozorovanie životných prejavov stavovcov v okolí (bydliska, školy).

Prispôsobenie stavovcov životnému prostrediu a potrave, ktorou sa živia.

Pozorovanie nepodmienených a podmienených reflexov psa (mačky).

Pozorovanie vrodeneho a získaného správania psa (mačky, chrčka, akváriových rybičiek, hydiny a pod.).

Zistiť tvar klenby nohy na odtlačku stupaje. Zistiť správne a nesprávne držanie tela spolužiakov.

Zistiť prieskumom dodržiavanie zásad správnej výživy spolužiakov.

Spracovať prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia v okolí bydliska.

Zistiť a porovnať stravovacie návyky spolužiakov

Malá triedna konferencia na tému : „ Stravovacie návyky detí

Predmet : Biológia							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Nadviazať na poznatky a vedomosti z prírodovedy, osvojiť si základné poznatky pri pozorovaní neživých prírodnín	Neživá príroda a jej poznávanie 2 hod.	Neživá a živá príroda. Význam vied o Zemi.	Závislosť organizmov a človeka od neživej prírody	Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. Opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. Dokumentovať význam vied o Zemi na príklade. Uviesť význam nerastných surovín pre život človeka.	ENV -ochrana životného prostredia	Geografia	Práca s lupou, práca so vzorkami prírodnín
	Zem a jej stavba 4 hod.	Stavba Zeme.	Stavba zemskej kôry, pevnín a dna oceánov. Sféry zemskeho telesa	Určiť a pomenovať podľa ukážky členenie sfér zemskeho telesa.	TPPZ, OSR	Geografia, fyzika	
		Zemská kôra v pohybe	Pohyby zemskej kôry a ich príčiny	Uviesť hlavnú príčinu pohybu litosferických platní. Uviesť dôsledky vzdľavovania, približovania a podsúvania litosferických platní.	ENV - ohrozenie ekosystémov	Geografia	Oblasti častého zemetrasenia
	Stavebné jednotky zemskej kôry 6 hod.	Minerály a horniny.	Vznik minerálov a hornín. Rozlišovacie znaky minerálov a hornín. Príklady minerálov a hornín.	Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. Uviesť 3 spôsoby vzniku hornín.			<i>Tvorba kryštálu z nasýteného roztoku , videofilm o kryštáloch sadrovca v podzemí</i>

		Minerály	Vznik minerálov. Vonkajší tvar a vnútorná stavba, vlastnosti, význam a ochrana. Využívanie minerálov	Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. Vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Vymenovať tri optické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu. <i>Poznať jednu chemickú vlastnosť minerálu . Poznať niektoré vzácne a chránené minerály Slovenska</i>	OŽZ zámena podobných minerálov (soľ)	Fyzika,	Praktické určovania vlastností minerálov <i>Žihanie sadrovca Rozpúšťanie vápenca</i>
Vedieť získavať poznatky z rôznych informačných zdrojov	Geologické procesy a dejiny zeme 30 hodín	Geologické procesy a ich zdroje	Vonkajšie a vnútorné geologické procesy, katastrofické geologické procesy, dôsledky pre človeka.	Uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. Dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky.	OŽZ – vplyv geologických dejov na život človeka ENV - človek a sily prírody MV	Geografia, fyzika	Tsunami vyhľadávať na internete
		Vnútorné geologické procesy	Magmatická a sopečná činnosť.	Charakterizovať magmatickú činnosť. Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. Opísať podľa ukážky (schémy) časti sopky. Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. Uviesť príklad prospešnosti sopečnej činnosti pre človeka.	OŽZ - ohrozenie života človeka ENV - následky sopečnej činnosti na prírodu MV, TPPZ	Geografia	Tvorba projektov Práca s internetom Krakatoa

		Vyvreté horniny	Vlastnosti, význam a výskyt vyvretých hornín na Slovensku.	Opísať podstatu vzniku vyvretých hornín. Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvretú horninu. Zdôvodniť štruktúru žuly a čadiča. Uviesť príklad hlbinej a výlevnej vyvretej horniny. Zistiť na geologickej mape Slovenska výskyt vyvretých hornín. Poznať využitie vyvretých hornín.		GEO , DEJ	Banská Štiavnica a údaje o nej z hľadiska geológie
		Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry	Vrásy a vrásnenie, zlomy a príkrovy.	Charakterizovať horotvornú činnosť. Rozlíšiť na ukážke (alebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. Rozlíšiť vrásu a zlom podľa ich vzniku a charakteristických znakov.	ENV - poruchy zemskej kôry a vývoj krajiny – terénu (jazerá)	Geografia	Práca s internetom
Vytvárať a realizovať projekty		Zemetrasenie	Vznik, druhy, sprievodné javy, dôsledky pre človeka. Zemetrasenie na Slovensku a v Európe	Vysvetliť príčiny zemetrasenia. Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. Opísať rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia. <i>Vyhľadať a dokumentovať zemetrasenia na Slovensku. Zhotoviť tabuľku s 10 najničivejšími zemetraseniami- dátum ,miesto</i>	TPPZ, OŽZ - ohrozenie života MV - médiá a rýchla pomoc postihnutým oblastiam	Geografia, fyzika	Tvorba projektov <i>Japonsko</i> <i>Taliansko</i> <i>Práca s internetom</i>
		Premena hornín a premenené horniny.	Vznik, vlastnosti a využitie premenených hornín.	Uviesť hlavné činitele premeny hornín. Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. Uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie.		Fyzika	

		Vonkajšie geologické procesy	<p>Činitele vonkajších procesov. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky. Vplyv a prejavy zemskej príťažlivosti, vody, ľadovca a vetre</p>	<p>Uviest' príklad vonkajšieho geologického činiteľa. Opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok. Opísať podstatu chemického zvetrávania a jeho dôsledok. Opísať dôsledky zemskej príťažlivosti . Uviest' dôsledok činnosti toku rieky a morskej vody. Zdôvodniť ochranu podzemných vôd. Poznať podstatu vzniku ľadovca. Opísať dôsledok činnosti horského ľadovca. Porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom. Opísať prejavy a dôsledky činnosti vetra na príklade geologického útvaru.</p> <p><i>Uviest' príklad výskytu kontinentálneho ľadovca v Európe a vo svete</i></p>	<p>TPPZ</p> <p>ENV rezervoár pitnej vody na Žitnom ostrove</p> <p>OŽZ – svahové posuvy na Slovensku v obývaných oblastiach</p>	Geografia	<p>Vysoké Tatry <i>Ľadovcové útvary</i></p> <p><i>Práca s internetom - ľadovce</i></p> <p><i>Slovensko krajina bohatá na minerálne pramene</i></p>
--	--	------------------------------	--	--	--	-----------	--

		Usadené horniny	Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny - vznik, vlastnosti, význam pre človeka.	Pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny. Uviesť príklad využitia nespevnenej a spevnenej usadenej horniny. Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín. Uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny- Opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín. Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny. <i>Zistiť, a poznať, ktoré horniny a minerály boli používané v okolí nášho mesta</i>	OŽZ, ENV travertín – „národný kameň“ MV- šírenie informácií o prírodných krásach Slovenska	REV <i>Ťažba hornín blízkom okolí</i>	DEJ používanie ťažobných jám našimi predkami na stavbu domov	Šaľa a jej okolie, povodie Váhu
Vedieť pracovať a získavať poznatky z encyklopédií, internetu, odborných časopisov		Krasové procesy	Podstata krasových procesov. Krasové útvary. Jaskyne ako životný priestor organizmov. Význam pre človeka.	Opísať podstatu krasového procesu. Uviesť príklad povrchového a podzemného krasového javu. Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby. Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku. <i>Príklad aragonitovej jaskyne Poznať miesta výskytu travertínu</i>	TPPZ REV – <i>Zobor - škrapy</i>	Geografia	Tvorba projektov - jaskyne Slovenska	
	Dejiny Zeme 2 hodiny	Skameneliny a vek Zeme	Charakteristika skamenelín, podstata ich vzniku. Druhy skamenelín, príklady. Určovanie veku Zeme.	Charakterizovať skamenelinu. Uviesť príklad skameneliny. Opísať proces vzniku skameneliny. Uviesť príklad určovania veku hornín. <i>Poznať miesta výskytu skamenelín na Slovensku - Sandberg</i>			Tvorba sadrových odliatok Práca s internetom	

		Geologická história Zeme	Prahory, starohory, prvohory, druhohory, treťohory, štvrtohory.	Uviest' významné geologické procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme. Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr. Uviest' význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka.	ENV- vývoj regiónu južného Slovenska TPPZ	Geografia	Zdenek Burian, autor vyobrazení Práca s internetom
Vytvárať záujem o geologickú stavbu našej Zeme a rozvíjať ho.	Príroda Slovenska 1hodina	Geologické jednotky Západných Karpát	Poznať významné geologické procesy a vývoj organizmov na Slovensku. Pomenovať a určiť geologické jednotky Slovenska. Uviest' príklad a význam typickej horniny aspoň troch pásiem.	Vymenovať podľa ukážky geologické jednotky Západných Karpát. Uviest' príklad typickej horniny geologických jednotiek Západných Karpát.		Geografia Slovenska	Práca a geologickou mapou Slovenska
	Podmienky života a vzťahy organizmov 21 hodín	Organizmy a prostredie	Vzťahy organizmov s prostredím – prispôsobivosť, znášateľnosť podmienok	Uviest' aspoň tri anorganické a tri organické látky, ktoré sú súčasťou organizmov. Uviest' príklad závislosti organizmov od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami . Poznať prispôsobivosť organizmov životným podmienkam. Uviest' na príklade rozsah znášateľnosti podmienok prostredia organizmami.	ENV – vplyv človeka na prostredie		
		Neživé zložky prostredia	Vplyv neživých zložiek na životné podmienky a procesy organizmov.	Poznať význam slnečného žiarenia pre rastliny. Rozlíšiť nároky rastlín a živočíchov na svetlo . Poznať prispôbenie organizmov teplote prostredia. Uviest' príklad vody pre organizmy. Preukázať a príklade prispôbenie organizmov množstvu vody v prostredí. Poznať význam	ENV –ochrana vody - Váh	CHEM	Tvorba projektov Práca s internetom

				vzduchu pre rastliny a živočíchy. Uviesť zložky pôdy a ich význam pre organizmy.			
		Znečisťovanie neživých zložiek prostredia	Príčiny a dôsledky znečisťovania vody, vzduchu, pôdy pre rastliny a živočíchy.	Uviesť príklad dôsledkov znečistenia vody, vzduchu, pôdy na život rastlín a poznať dôsledky na život živočíchov .	ENV – čierne skládky TPPZ REV príklady z bezprostredného okolia		Práca s internetom
		Živé zložky prostredia	Populácia a jej vlastnosti.	Rozlíšiť na ukážke jedinca a populáciu rastlín a živočíchov. Uviesť príklad početnosti populácie . Chápať podmienky rastu populácie. Poznať význam hustoty pre prežitie. Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus a symbiózu. <i>Poznať príklad premnoženia populácie .</i>			Premnoženie kobyliiek v Afrike
		Spoločenstvo organizmov	Typy spoločenstiev, druhová rozmanitosť, štruktúra a priestorové členenie.	Rozlíšiť rastlinné , živočíšne, prírodné a umelé spoločenstvo, sladkovodné a morské spoločenstvo. Uviesť príklad dominancie v spoločenstve.	ENV REV – ekosystémy v našom okolí		Beseda s ekológom

		Ekosystém	Zložky a typy ekosystémov. Obeh látok a tok energie v ekosystéme.	Rozlíšiť živé a neživé zložky systému. Poznať typy suchozemských a vodných ekosystémov. Uviesť príklad producenta, konzumenta a reducenta.	ENV potravové vzťahy v ekosystéme mesta TPPZ		Tvorba projektov
		Život ekosystému	Vlastnosti ekosystému, potravové vzťahy.	Poznať význam premeny látok a energie v ekosystéme. Vedieť zostaviť príklady potravinových reťazcov. Chápať význam obnovy ekosystému Poznať štádiá vývoja ekosystému.	ENV – umelý ekosystém mesta		
		Biosféra	Zložky biosféry. Obeh látok a energie v biosfére.	Rozlíšiť neživé a živé zložky biosféry. Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére podľa životných podmienok. Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére .Poznať význam toku energie v biosfére.			
Zaujímať sa o ekológiu nášho najbližšieho okolia.		Biologická a ekologická rovnováha	Podmienky zachovania biologickej rovnováhy , možnosti zachovania a ohrozenia ekologickej rovnováhy.	Charakterizovať stav biologickej rovnováhy a jej význam. Chápať spätnú väzbu na príklade. Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy. Poznať význam ekologickej rovnováhy. Porovnať podmienky stabilného a nestabilného ekosystému. Uviesť zásady ekologickeho hospodárenia v krajine. Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy. <i>Poznať z okolia 3 invázne rastliny ktoré narušajú biodiverzitu našej flóry.</i>	ENV – problémy s ekologickou rovnováhou v umelom ekosystéme REV- príklady z okolia	OBN zákony na ochranu prírody	Problémy ekológie na Slovensku
		Globálne ekologické problémy	Príčiny globálnych ekologických problémov a dopady na ekosystémy , možnosti ich riešenia.	Uviesť príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov. Uviesť príklad zabránenia	ENV Zmeny klímy	GEO	TUR

				<p>vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov. Uviest' príčiny hromadenia odpadov. Uviest' význam recyklácie druhotných surovín. Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos. <i>Poznať a uviesť z okolia pozitívne alebo negatívne poznatky v narábaní z odpadom. Zhodnotiť separáciu odpadu vo vlastnej domácnosti a v škole.</i></p>	<p>a dopad na životné prostredie ľudí</p> <p>MkV- výrub pralesov a život domorodcov</p> <p>TPPZ</p> <p>OSR – všetci sme obyvatelia jednej planéty – zodpovednosť za naše konanie</p>	
--	--	--	--	---	--	--

Praktické aktivity :

Poznávanie a rozlišovanie minerálov a hornín.

Zisťovanie vlastností minerálov a hornín.

Rozlišovanie vyvretých hornín a rudných minerálov.

Poznávanie a rozlišovanie premenených hornín

Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín.

Zisťovanie obsahu vápnika v horninách.

Samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé)

Spoločenstvá v okolí našej školy (bydliska).

Aký ekosystém je v našom okolí?

Prírodné a ekologické podmienky najbližšieho alebo širšieho okolia školy.

Tvorba projektov

Horniny v našej obci a jej okolí.

Jaskyne na Slovensku.

Termálne pramene (kúpele) na Slovensku.

Malá triedna konferencia na tému „Poklady Zeme v okolí nášho bydliska“

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ**Učebné osnovy : DEJEPIS**

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých					
ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Dejepis				
Ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	1hod./ týždeň 33hod./ rok	1hod./ týždeň 33hod./ rok	1hod./ týždeň 33hod./ rok	1hod./ týždeň 33hod./ rok	–
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika učebného predmetu

Dejepis je samostatným predmetom a spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Predstavuje teda jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov a zveľaďovania duchovného rozmeru osobnosti človeka. Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Poznávanie minulosti sa teda stáva kľúčom k pochopeniu prítomnosti. Kladie pritom dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasťou kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Primeranú dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie. Dôležitou súčasťou vyučovania je aj začlenenie prvkov globálnej výchovy a regionálnej výchovy s dôrazom na regionálne dejiny.

Vo vyučovaní dejepisu sa využívajú prierezové témy a medzipredmetové vzťahy, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť vzdelávania. Obsah vyučovania dejepisu je zoradený chronologicky a pozostáva z národných a svetových dejín. V učebných osnovách sa nachádza základné učivo, ktorého realizáciu možno dosiahnuť použitím didaktickej zásady od konkrétneho k abstraktnému, od jednoduchšieho k zložitejšiemu, rešpektovaním stupňa rozvoja poznávacích schopností jednotlivých žiakov. Nie je nevyhnutné, aby si všetci žiaci rovnako osvojili jednotlivé poznatkové kategórie.

V našej škole sa bude dejepis vyučovať na jednej hodine týždenne v ročníkoch 5 – 8, to znamená časovú dotáciu 33 hodín ročne. Deviaty ročník v školskom roku 2012/ 2013 nemáme.

2. Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových a medzipredmetových kompetencií (spôsobilostí), t. j. schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách. Žiakom vytvoríme podmienky na aktívny prístup k pátraniu, bádaniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti im umožnia vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy, a tak neprístupovať k histórii iba ako k uzavretej minulosti. Výsledkom by malo byť postupné formovanie vlastného názoru či postoja. Významným prostriedkom k tomuto cieľu je súbor primeraných školských historických prameňov, ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení. V rámci medzipredmetových vzťahov je užitočné vo vyučovaní dejepisu využívať najmä poznatky z vlastivedy, geografie, občianskej náuky a slovenského jazyka a literatúry.

3. Kompetencie žiaka

Nevyhnutnou podmienkou rozvíjania predmetových kompetencií (spôsobilostí) je skutočnosť, že žiaci si v procese vyučovania kladú otázky, ktoré následne využívajú pri riešení základných operácií. Pomocou nich získavajú požadované spôsobilosti:

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- postupne rozpoznať nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- rozlišovať miestny, regionálny, národný a globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- opísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy a osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny a dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov a procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Otázky, ktoré vznikajú ako sprievodný jav pri oboznamovaní sa s historickou problematikou, žiaci ďalej aplikujú v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch v rámci bádania v školských historických prameňoch, a to:

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania

- pri vyhľadávaní podstatných informácií – z verbálnych, obrazových a grafických textov, z učebníc, pracovných zošitov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok, z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie
- pri využívaní týchto informácií a posudzovaní ich hodnoty
- pri štruktúrovaní výsledkov a vyhodnocovaní správnosti zvoleného postupu
- pri tvorbe súboru vlastných prác

4. Metódy a formy práce

Vo vyučovaní dejepisu sa uplatňujú tieto učebné **metódy**: vysvetľovanie, práca s knihou a textom, problémové metódy, motivačný rozhovor, diskusia, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie, demonštračná metóda, beseda, fixačné metódy (opakovanie a precvičovanie) a iné. Pri žiakoch so všeobecným intelektovým nadaním sa budú uprednostňovať také metódy, kde žiak samostatne alebo v skupinách vyhľadáva informácie, triedi ich a to nielen pomocou literatúry ale aj prostredníctvom internetu. Okrem týchto metód sa pri týchto žiakoch budú preferovať hodiny s problémovými úlohami, diskusiou a inscenačnými metódami. Žiaci si ďalej samostatne pripravujú prezentácie, ktoré využijú pri výklade a obohatení novej témy a spracujú pojmové mapy.

Z **organizačných foriem** sa budú uplatňovať vyučovacie hodiny - základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu, ďalej praktické aktivity, besedy a exkurzia. Využijeme spoluprácu so štátnym archívom sídliacim v našom meste, expozíciu ľudového bývania a archeologickú expozíciu CVC v Šali. Vyučovanie obohatíme aj exkurziami do blízkych historických miest Nitra a Trnava.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠVVaŠ SR (Metodické pokyny č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.) Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné práce – testy, praktické zadania úloh - referáty a projekty. Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy :

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostníme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom *testu* na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov. Táto forma sa žiakom vopred oznámi. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností sa bude kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov dejepisu.

3. **Aktivita žiaka** (referáty, projekty)sa bude hodnotiť bodmi 1-3, za 10 získaných bodov dostane známku 1

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,

89% - 75% - stupeň 2 – chválitebný,

74% - 50% - stupeň 3 – dobrý,

49% - 20% - stupeň 4 – dostatočný,

19% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chválitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 – chválitebný

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne, alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti a presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné, bez väčších nedostatkov .

Stupeň 3 – dobrý

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využívajú:

Učebnice

5.ročník – Margita Miháliková, Mária Tomková, Dejepis pre 5.ročník základných škôl, SPN, 1.vydanie ,2009

6.ročník – Branislav Krasnovský, M. Miháliková, M. Tonková : Dejepis pre 6.ročník základnej školy a 1.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, 1.vydanie, 2011

7.ročník - Ján Lukačka, M. Tonková, Ľ. Kačírek, S. Hanová: Dejepis pre 7.ročník základnej školy a 2.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SNP, 1.vydanie, 2011

8.ročník - PhDr. M. Bednárová, PhD a kol.: Dejepis pre 8.ročník základnej školy a 3.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1.vydanie, 2011

9. ročník – doc. PhDr. H. Tkadlečková ,CSc.: Dejepis 4 – svet v dvadsiatom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2007

PhDr. D.Kováč, DrSc. a kol.: Dejepis 4 Slovensko v novom storočí, Orbis Pictus Istropolitana, 1.vydanie,

dejepisné mapy a atlasy, príručky, odborná literatúra, odborné časopisy, noviny, autentické historické pramene , žiacke pracovné listy vypracované učiteľom, didaktická technika, edukačné webové portály, CD- a DVD-nosiče a iné.

Použité skratky :

MV – mediálna výchova

OSR – osobnostný rozvoj

ENV – environmentálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

ETV – etická výchova

FIG – finančná gramotnosť

MkV – multikultúrna výchov

OBN – občianska náuka

GEO – geografia

SJL – slov. jazyk a literatúra

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra   INF - informatika

Predmet : Dejepis						
Ročník : piaty		Hodinová dotácia : 1hodina týždenne / 33 hodín ročne				
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	obsah				
Od blízkeho k vzdialenému 10 hodín	Priestor a čas	O čom je dejepis a prečo sa ho učíme Bydlisko a zmeny v ňom Prírodný a historický čas Čas ako poradie udalostí, kategórie historického času	-Orientovať sa v základnej terminológii, vedieť začleniť svoje bydlisko do väčšieho celku – Slovensko, Európa. -Vedieť vymenovať zmeny, ktoré sa udiali v mieste bydliska žiaka. - Identifikovať rozdiel medzi historickým a prírodným časom. -Rozlíšiť pojmy letopočet a dátum, zaradiť letopočet do príslušného storočia a naopak, -rozlíšiť pojmy pred naším letopočtom a nášho letopočtu, -vytvoriť jednoduchú časovú priamku s rodinnými udalosťami, -zostaviť tabuľku dátumov štátnych a cirkevných sviatkov a pamätných dní.	MV MkV OSR REV historické udalosti v mojom meste	GEO OBN –štátne sviatky	Vychádzka po meste
	Pamiatky v priestore a čase	Obrazová spomienka –fotografia, rodinný album a rodostrom Historické pramene -písomné, obrazové, hmotné. Múzeum, archív, knižnica	Napísať krátky príbeh o svojej rodine, pomocou starej fotografie zistiť údaje, ktoré fotografia poskytuje a uchováva . Zostaviť rodostrom svojej rodiny .Zaznamenať udalosti z rozprávania starých rodičov. Pochopiť pojem generácia v kruhu svojej rodiny. Poznať historické udalosti viažuce sa k vybraným pomníkom a pamätníkom v Šali. Identifikovať	REV zmeny v mojom meste TPPZ historické budovy v mojom meste OSR viem kde mám svoje korene MkV – spolužitie	SJL	Návšteva Štátneho archívu v Šali – kaštieľ Archeologická zbierka v CVČ Šaľa

			najstarší hrob na miestnom cintoríne. Rozoznávať a zaraďovať z obrázkov jednotlivé druhy historických prameňov. Opísať rozdiel medzi múzeom a archívom. Vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa.	s národ. menšinami MV – informačné zdroje o minulosti		
	Minulosť našej školy	Školská kronika	Zisťovať a získavať informácie o minulosti vlastnej školy z rôznych zdrojov	MV - miestny informačný zdroj	SJL	
	Priestor na mape	Dejepisná mapa a glóbus	Získavať historické informácie z dejepisnej mapy Rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, mapou a glóbusom.		GEO mapa	
Človek v premenách priestoru a času 15 hodín	Ako si človek zmenšoval svet	Sťahovanie národov a stretávanie kultúr Kolonizácia Vysťahovalectvo	Uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti ukázať tieto miesta na mape. Vedieť opísať vývoj sídelných útvarov a porovnať život na vidieku a v meste v minulosti a dnes.	MkV – vzájomné ovplyvňovanie sa kultúr TPPZ	OBN	
	Človek v pohybe	Od kola k lietadlu. (Ako si človek zmenšoval svet)	Vymenovať a zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti, porovnať spôsoby dopravy v minulosti a prítomnosti. Zistiť alternatívne formy pohonných látok. Poznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu	REV voda a vodné mlyny v okolí TPPZ dopravné prostriedky ENV - získavanie energie a vplyv na prostredie		Váh Malý Dunaj
	Spôsob obživy človeka	Roľník, Remeselník	Charakterizovať život roľníkov v minulosti a súčasnosti. Vysvetliť príčiny oddelenia remeselnej výroby od roľníkov. Zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby.	REV – rozvoj poľnohospodárstva a remesiel v našom	VYV SJL	FIG, obchodovanie

			Vysvetliť príslovie „Remeslo má zlaté dno“. Nakresliť cechový znak, ktorý výstižne charakterizuje prácu remeselníka. Poznať rozdiel medzi výmenným a peňažným obchodom. Zistiť aké druhy platidiel ľudia v minulosti používali .	regióny		
	Práca detí v minulosti a prítomnosti	Detská práca	Poznať a vymenovať najčastejšie druhy detskej práce v minulosti, zaujať postoj k problému detskej práce, poznať fakt, že aj v súčasnosti v niektorých krajinách dospelí zneužívajú prácu detí vo svoj prospech a zaujať postoj k tomuto fakt. Ako sú deti vo vyspelých krajinách chránené pred zneužívaním	OSR MV	OBN – detské práva, ochrana detí zákonom	
	Človek vládca prírody	Prírodná a umelá energia (Ako ľudia spoznávali sily prírody)	Vystihnúť rozdiely medzi umelou a prírodnou energiou, uviesť 3 príklady na využitie prírodnej energie v prospech človeka, zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. Poznať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech . Uviesť 3 príklady zneužívania prírody človekom.	ENV TPPZ	REV vodné elektrárne v okolí	
Človek a komunikácia 8 hodín	Pamäť ľudstva	Jazyk a písmo Kniha Médiá- noviny, rozhlas, televízia,	Vedieť určiť jeden druh starovekého písma podľa predlohy a zhodnotiť význam písma pre ľudstvo. Poznať 3 druhy materiálu na ktorý sa písalo v minulosti, vedieť ukázať na mape oblasti, kde sa písmo začalo používať ako prvé. Vedieť pomenovať a identifikovať najstaršie	MkV- vplyv písma na rozvoj kultúry národov OSR MV – zdroj	GEO práca s mapou SJL	VYV

		internet, e-mail	typy slovanského písma . Opísať rozdiel medzi rukopisom a tlačenu knihou . Zhodnotiť význam vynálezu knihtlače. Vedieť vymenovať 3 médiá, ktoré šíria informácie dnes a ich vplyv na ľudskú spoločnosť – kladný aj záporný	informácií v čase		
	Duchovný život človeka	Náboženstvo, legendy, mýty a povesti (región)	Vypátrať a poznať miesta vo svojom bydlisku, kde sú umiestnené sochy svätých. Poznať náboženstvo, ktoré je najrozšírenejšie v Európe a u nás. Poznať symboly kresťanstva. Z povesti alebo legendy rozpoznať príbeh minulosti svojho regiónu.	OSR MkV- vzájomný vplyv náboženstiev	OBN SJL ETV tolerancia REV - Nitra	
	Zlyhanie komunikácie	Vojna, mier Víťazi a porazení	Vedieť uviesť príčiny a dôsledky vzniku vojen pre človeka a prostredie v ktorom žijeme. Vedieť porovnať ničivosť zbraní v minulosti a súčasnosti. Určiť dôvod stálej prítomnosti vojen v minulosti a prítomnosti. Zostavia správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.	OSR TPPZ	ETV vzťahy medzi ľuďmi OBN- spolužitie	

Predmet : Dejepis						
Ročník : šiesty			Hodinová dotácie : 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Tematický celok.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	obsah				
Časová dotácia.						
Obrazy pravekého sveta 7 hod.	Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi	<p>Život v kamennej dobe – zberači a lovci</p> <p>Pastieri a roľníci</p> <p>Lovec doby medenej (odev, nástroje, zbrane, prírodná múmia)</p>	<p>Vedieť objasniť pojem pravek, vyznačiť jednotlivé obdobia praveku na časovej osi, -rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy pravekých zberačov, lovcov a roľníkov,</p> <p>Analyzovať pracovné nástroje pravekých ľudí a zhodnotiť význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa. Porovnať druhy nástrojov a zbraní z kameňa s medenými a bronzovými a ich výhody a nevýhody .</p> <p>Poznať príbeh Otziho, a na jeho základe zostaviť správu zo skúmania spôsobu obživy a života pravekých ľudí.</p> <p>Poznať vzťah medzi premenou životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti.</p> <p>Vyhľadať na historickej mape 3 archeologické náleziská v Európe a na Slovensku, Poznať význam pravekých pamiatok nájdených v Šali</p>	<p>ENV životné podmienky</p> <p>MkV archeologické nálezy v Šali</p> <p>TPPZ prezentácia projektov,</p> <p>OSR</p>	<p>GEO</p> <p>VYV</p> <p>SJL</p> <p>OBN</p> <p>INF</p>	<p>Altamira, Moravianská venuša</p> <p>Archeologická expozícia v CVČ Šaľa- REV</p>
Obrazy starovekého sveta 14 hod.	Riečne civilizácie a ich dedičstvo	<p>Mestské štáty a ich organizácia</p> <p>Sumeri a Babylonská ríša</p> <p>Chetiti a Feničania</p>	<p>-odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov,</p> <p>-poznať znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva .</p> <p>-analyzovať vnútorné členenie spoločnosti v mestskom štáte, vymenovať najstaršie mestské štáty a ukázať ich na historickej mape</p>	<p>MkV</p> <p>TPPZ prezentácia projektov,</p> <p>ENV- vznik umelých spoločenstiev</p>	<p>VÝV maľby a písmo</p> <p>GEO práca s mapou</p> <p>OBN práva občanov a zákony,</p>	

		Staroveký Egypt Prvé písmo	-charakterizovať vládu Chammurapiho v Babylonskej ríši -zhodnotiť význam písma pre spoločnosť najstarších štátov, -zostaviť obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach najstarších štátov, - poznať niektoré objavy a poznatky obyvateľov najstarších štátov ktoré nám slúžia dodnes a vznik aspoň troch vedných odborov, ktorých základy boli položené v najstarších štátoch,		SJL,	FIG obchodovanie medzi štátmi
	Staroveké Grécko	Aténska demokracia Perikles Olympijské hry	-odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom nezávislých mestských štátov v Grécku, -poznať rôznu formy vlády v mestských štátoch na príklade Atén a Sparty - vysvetliť pojem demokracia a opísať spôsob života a formu vlády v Aténach za Perikla, -analyzovať Periklovu reč o aténskej demokracii, - na príklade Atén a Sparty porovnať dva typy gréckych štátov a pochopiť problém rovnosti a nerovnosti, - zdôvodniť významné postavenie telesnej výchovy v mestských štátoch a poznať olympijské disciplíny v ktorých sa dodnes súťaží - zhodnotiť význam olympijských myšlienok v minulosti i prítomnosti. Poznať aspoň jednu grécku bája posúdiť mieru pravdivosti mytológie. Vypátrať a zdokumentovať spôsob výchovy detí v Sparte.	MkV MV spôsob šírenia informácií TPPZ prezentácia projektov OSR	GEO práca s mapou VYV, SJL, OBN, INF, TSV	
	Rímska republika	Vec verejná, Markus Aurélius	-poznať formu vlády v rímskej republike ako mestského štátu a poznať spôsob obživy a života v Ríme -dokumentovať územný rozmach Ríma a jeho	MkV vplyv Rimanov na podmanené	VYV, SJL, GEO, OBN, INF,	

	Limes Romanus	Rímske tábory Gerulata, Iža , Carnuntum	premenu z mestského štátu na ríšu – poznať vnútorné dôsledky expanzie pre politickú premenu republiky na cisárstvo - vymenovať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja, - zostaviť stručný informačný materiál o živote v rímskych táboroch na našom území, -poznať aspoň dve miesta kde mali Rimania svoje vojenské tábory na našom území, -zistiť význam nápisu na skale v Trenčíne	územia MV - šírenie informácií presúvaním vojska TPPZ prezentácia projektov OSR , TPPZ		
	Divy starovekého sveta	Stavby svetového významu - Pyramídy, umelecké diela sochy a maľby,	-poznať vplyv gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry -zostaviť obrazový materiál o divoch starovekého sveta,	MkV – prenos kultúrnych zvykov do okupovaných oblastí OSR TPPZ	VYV GEO INF	
Svetové náboženstvá 4 hod.	Kresťanstvo, islam	Starý zákon Nový zákon Korán	-poznať príčiny prenasledovania kresťanov rímskej ríši -poznať korene kresťanského náboženstva Identifikovať hlavné rozdiely medzi Starým a Novým zákonom, -zhodnotiť význam a odkaz kresťanstva pre európsku kultúru - poznať okolnosti vzniku islamu a príčiny jeho rýchleho rozširovania -poznať odkaz arabskej kultúry pre európsku kultúru. Poznať hlavné symboly kresťanstva, islamu a judaizmu Poznať oblasti sveta, kde sa jednotlivé hlavné náboženstvá vyznávajú	OSR MkV - vzájomný vplyv náboženstiev	OBN GEO INF SJL	

<p>Obrazy stredovekého sveta</p> <p>8 hod.</p>	<p>Tri ríše raného stredoveku</p>	<p>Byzantská ríša (Justinián)</p> <p>Franská ríša (Karol Veľký)</p> <p>Arabská ríša (kalifát)</p>	<p>Vysvetliť príčiny rozdelenia rímskej ríše. Zovšeobecniť príčiny zániku západorímskej ríše .</p> <p>Odhaliť a poznať ciele výbojnej politiky Justiniána , Karola Veľkého a arabských kalifov.</p> <p>Zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej, Franskej a Arabskej ríše.</p>	<p>MkV vzájomné ovplyvňovanie sa rôznych kultúr</p> <p>TPPZ prezentácia projektov</p> <p>OSR</p>	<p>SJL, VYV, GEO, OBN, INF</p>	
	<p>Prepožičiavanie pôdy</p> <p>Každodenný život stredovekého človeka</p> <p>Stredoveká kultúra a vzdelanosť</p>	<p>Život za feudalizmu</p> <p>Strediská kultúry a vzdelania</p>	<p>Opísať spôsob života a obživy základných skupín stredovekej spoločnosti</p> <p>Vysvetliť pojmy vazal a lénny vzťah, uviesť aspoň tri druhov remesiel</p> <p>Zdôvodniť príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov</p> <p>Zdôvodniť, prečo sa kláštory stali postupne hospodárskymi a kultúrnymi centrami</p> <p>Zdôvodniť význam stredovekých univerzít</p> <p>Rozpoznať hlavné znaky románskej a gotickej architektúry</p>	<p>ENV životné podmienky ľudí stredoveku</p> <p>OSR</p> <p>TPPZ</p>	<p>SJL</p> <p>OBN</p> <p>INF</p> <p>VYV</p>	

Predmet : Dejepis						
Ročník : siedmy			Hodinová dotácia : 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
	Téma	obsah				
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline 7 hod.	Príchod Slovanov	Veľké sťahovanie národov, Pravlast' Slovanov Samova ríša	Opísať pravlast' Slovanov, uviesť dôvody sťahovania Slovanov, na historickej mape ukázať územia na ktoré sa Slovania nasťahovali, identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi, uviesť príčiny vzniku Samovej ríše, zdôvodniť jej význam	MkV MV TPPZ OSR	OBN GEO VYV SJL	
	Veľká Morava	Nitrianske kniežatstvo a Veľká Morava Misionári Cyril a Metod, Vládcovia Pribina, Rastislav a Svätopluk	Uviesť dôvody vzniku Veľkomoravskej, zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti, opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka, - opísať kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši	TPPZ OSR MkV MV	VYV SJL INF	
Slováci v Uhorskom kráľovstve 9 hod.	Kráľovstvo mnohých jazykov a javov	Dynastie Štefana I., Ondreja II. Vládari Karol Róbert, Ľudovít I. a Žigmund Luxemburský Gotická cesta a Matej Korvín	Vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva a uviesť prínos predkov Slovákov pri jeho utváraní, Zhodnotiť vládu Štefana I. Zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva. Analyzovať Zlatú bulu Ondreja II., Vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu boju o trón. Zhodnotiť spôsob života ľudí vo vrcholnom stredoveku.	MkV MV OSR	GEO, VYV, OBN, INF, VYV,	REV

			Zdôvodniť hospodársky rozkvet Uhorska za vlády Karola Róberta. Zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského. Opísať vládu Mateja Korvína.			
	Banské mestá	-Zlatá baňa Uhorska Kremnica, Banská Štiavnica a Banská Bystrica Život baníkov	-Zhodnotiť význam banských miest Slovenska, -vysvetliť význam výrazu „ zlatá baňa Slovenska, -napísať krátky príbeh o živote baníkov, -vyhľadať obrazový materiál z gotickej cesty - opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku	TPPZ	GEO INF VYV	
Obrazy novovekého sveta 9hod.	Kríza stredoveku	Humanizmus a renesancia Mikuláš Koperník	Uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti, charakterizovať humanizmus, vysvetliť podstatu renesancie, poznať význam a prácu M. Koperníka,	INF	FYZ	
	Kníhtlač	Ján Gutenberg	zhodnotiť význam kníhtlače v súvislosti so šírením informácií a rozvojom vzdelanosti Poznať vynálezcu kníhtlače, napísať krátku esej o význame písaného slova	MV TPPZ	SJL	
	Objavitelia a dobyvatelia	Zámorské plavby a dobytie nových území, Objavenie Ameriky a K. Kolumbus, Oboplávanie sveta a F. Magalhaes,	Rozlíšiť pojmy objaviteľa a dobyvateľa, -uviesť príčiny zámorských objavov, - posúdiť dôsledky zámorských objavov, -zhodnotiť význam zámorského obchodu, -zakresliť do obrysovej mapy smery objavných plavieb, vysvetliť pojem kolonializmus, Poznať prínos K. Kolumbusa a F. Magalhaesa	MkV, MV, OSR TPPZ	GEO SJL INF	FIG

	Hospodárske zmeny	Od cechu k manufaktúre Vznik meštianstva a zámorského obchodu	Zdôvodniť príčiny hospodárskych zmien v novoveku, -opísať a porovnať prácu remeselníka v cechu a v manufaktúre, -opísať život mešťana, -zostaviť správu o spôsobe života remeselníka	MV, MkV, OSR	GEO SJL OBN	FIG – obchodovanie medzi štátmi
	Reformácia a protireformácia	Nové cirkvi, Martin Luther a Ignác z Loyoly Katolícka reforma	Opísať príčiny vzniku reformácie, -analyzovať písomný prameň z problematikou reformácie, -vysvetliť dôvody protireformácie, -poznať reformátora Martina Luthera, a Ignáca z Loyoly		SJL OBN- morálne hodnoty ETV-	
Habsburská monarchia 8 hod.	Slovensko na hranici dvoch svetov Osvietenský absolutizmus	Turci na Slovensku a stavovské povstania Bratislava centrum Uhorského kráľovstva Reformy v Uhorsku Mária Terézia a Jozef II. Adam F. Kollár a Matej Bell	Opísať moháčsku bitku a jej dôsledky. Objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii. Charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše. Uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstanií v Uhorsku. Zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska. Zhodnotiť význam reformy Márie Terézie a Jozefa II., Charakterizovať osvietenský absolutizmus, Prezentovať významné slovenské osobnosti M. Bela a A.F. Kollára formou Power pointu	REV – P. Pázmaň MkV OSR MV TPPZ INF	OBN, SJL, INF	

Predmet: Dejepis					
Ročník: ôsmy		Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne / 33 hodín ročne			
Tematický celok.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Časová dotácia.	Téma	Obsah			
Úvod – Opakovanie	Úvodná hodina	opakovanie učiva zo siedmeho ročníka	upevnenie a precvičovanie poznatkov z obdobia staroveku a stredoveku a zo siedmeho ročníka		
Európa na ceste k moderným národom 12 hodín	Vek rozumu	Encyklopédia, občan, revolúcia, deklarácia ľudských a občianskych práv, ústava, Konvent	na časovej osi vyznačiť obdobie 18. až 20. storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti, prečítať a zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia, analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum, kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie, zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne, vysvetliť význam občianskeho zákonníka, posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie	MkV, MV, OSR	OBN, GEO
	Zrod modernej doby	Napoleon, národný štát (Nemecko, Taliansko), Warterloo, Viedenský kongres	analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku, uviesť letopočet, kedy sa Napoleon stal francúzskym cisárom, uviesť letopočty najvýznamnejších bitiek počas napoleonských výbojov, vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich, napísať krátku na prácu na tému francúzsky encyklopedisti alebo Napoleon, na historickej mape vyhľadať a opísať politickú situáciu Európy po viedenskom kongrese, analyzovať príčiny zjednotenia Talianska a Nemecka, pochopiť proces formovania moderných národov	INF TPPZ	
	Modernizácia	Priemyselná revolúcia, továreň, robotník, podnikateľ	identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried, porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni, opísať prácu v továrni s prízvukom na prácu detí a žien, porovnať dopravné prostriedky parník a moderné lode, kónský záprah	TPPZ	OBN FYZ

			a železnice a automobil		
	Nacionalizmus	Národné hnutia, krymská vojna, Bismarck, Garibaldi, moderný národ	na historickej mape vyhľadať a opísať politickú situáciu Európy, pochopiť proces formovania moderných národov, vymenovať znaky moderného národa		
Moderný slovenský národ 6 hodín	Slovenské národné hnutie	Spisovný jazyk, politické programy, tri generácie vzdelancov (Anton Bernolák, J. Kollár, Eudovít Štúr), revolučný rok 1848/1849, Slovenská národná rada, Žiadosti slovenského národa, dobrovoľnícke výpravy	zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov, analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/1849, analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa, opísať, dobrovoľnícke výpravy a posúdiť význam SNR, analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum slovenského národa	MkV, MV, OSR	SJL, OBN, GEO INF
Rakúsko-Uhorsko 7 hodín	Slováci v Uhorsku	Dualizmus, maďarizácia, Memorandum slovenského národa, Matica slovenská, Martin, Kláštor pod Znievom, Revúca, slovenská otázka	opísať vznik Rakúsko-Uhorska, špecifikovať postavenie Slovákov v Rakúsko-Uhorsku, zaujať kritický postoj k maďarizácii, poznať letopočet založenia Matice slovenskej, vedieť vymenovať, kde boli založené slovenské gymnáziá	TPPZ,	INF REV
	Každodennosť	Modernizácia, industrializácia, vystažehovalctvo, mesto a vidiek	kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vystažehovalctva Slovákov, zhotoviť graf dokumentujúci regióny, z ktorých najviac ľudí emigrovalo, zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine		
1. svetová vojna 8 hodín	Rozdelená Európa	Trojdhoda, trojopolok	objasniť príčiny vzniku a ciele Trojopolku a Trojdhody, lokalizovať členské štáty a historickej mape	OSR,	SJL, GEO, OBN

	Zákopová vojna	Front a zázemie, zákopová vojna, ponorková vojna, Sarajevo, Brest -Litovský mier, Versailleská dohoda	kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. svetovej vojny, lokalizovať na mape najvýznamnejšie miesta bojov v 1. svetovej vojne, kriticky zhodnotiť dôvody izolácie Ruska od roku 1918		
	Odboj Slovákov a Čechov	M. R. Štefánik, T.G. Masaryk, Československá národná rada, Martinská deklarácia	charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR, zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR, vytvoriť mapu vzťahov medzi domácim a zahraničným odbojom, vedieť porozprávať o živote M.R. Štefánika, zhodnotiť význam a úlohu Masaryka, Štefánika pri vzniku ČSR		INF
	Zmeny na mape Európy	Nástupnícke štáty, vznik ČSR, Versailleská dohoda, Spoločnosť národov	ukázať na mape zmeny, ktoré nastali po rozpade Rakúsko - Uhorska, definovať pojmy: Versailleský systém, Rada piatich, charakterizovať význam založenia Spoločnosti národov, napísať krátku prácu na tému 1. svetová vojna	TPPZ	

Vzdelávacia oblasť: **ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ**

Učebné osnovy : **GEOGRAFIA**

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Geografia				
Ročník/ Časový rozsah výučby	5. ročník 1 hod./týždeň 33 hod./rok	6. ročník 1 hod./týždeň 33 hod./rok	7. ročník 1 hod./týždeň 33 hod./rok	8. ročník 1 hod./týždeň 33 hod./rok	9. ročník 1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	Denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme: Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Základné prvky koncepcie edukácie intelektovo nadaných detí sa zakladajú na rozvíjaní nadpriemerne všeobecných intelektových schopností, nadviazaním na ich aktuálnu vývinovú úroveň, zohľadňovaní ich špecifickosti v rôznych oblastiach a na podporovaní netypických aktivít.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Vo vyučovaní geografie sa využívajú prierezové témy a medzipredmetové vzťahy, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť vzdelávania. Dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou vyučovania je aj začlenenie prvkov globálnej výchovy.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Medzi základné ciele predmetu geografia v prepojení na základné výchovné a vzdelávacie stratégie patrí:

- Rozvíjanie chuti učiť sa, schopností objavovať a snahy vysvetľovať
- Prejavovať záujem o priestor, v ktorom žijeme a všímať si rozdiely, jedinečnosti prírodných ako aj socioekonomických javov na Zemi.
- Hľadanie riešenia jedinečných i všeobecných problémov, ich interpretácia a prezentácia.
- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).
- Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie. Získané informácie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad i turistike, ale aj pri rozhodovaní umiestňovaní aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín. Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.
- V oblasti humánnej geografie vyučovanie sa zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu. Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).
- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale aj odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov,

fotografií, grafov, tabuliek, priereзов, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.

- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- Prehĺbenie estetického, etického a environmentálneho vedomia a cítenia žiakov.
- Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).

Ciele pri vzdelávaní intelektovo nadaných žiakov sú vypracované aj na základe zistenia odborníkov o potrebách pre zaradenie v rôznych zamestnaniach, kde sú zdôraznené ako dôležité schopnosti a kompetencie:

- dobré komunikačné schopnosti,
- schopnosti riešiť problémy, kreatívne myslenie,
- flexibilita, sociabilita,
- dobrá schopnosť počúvania,
- schopnosť učiť sa zo skúseností,
- schopnosť učiť sa od druhých
- schopnosť pracovať v tíme.

Dôležité aspekty pritom sú sebadisciplína, samostatnosť a flexibilita jedinca, ktoré sú v programe vzdelávania nadaných posilňované a systematicky a systémovo rozvíjané.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Výchovné a vzdelávacie stratégie vo vyučovaní geografie sa zameriavajú na komplexné posilňovanie osobnostných rysov žiaka a rozvíjanie predmetových a kľúčových kompetencií:

a) predmetové kompetencie

- žiak bude schopný
  - orientovať sa na rôznych mapách – podľa súradníc, obsahu, mierky
  - vytvoriť mentálnu mapu s použitím symbolov
  - získavať a interpretovať informácie z nesúvislých textov
  - čítať s porozumením odborný text
  - systematizovať získané poznatky do oblasti fyzickej a humánnej geografie
  - vysvetliť vznik prírodných javov so zameraním na vybrané regióny sveta
  - diskutovať o vybraných zaujímavostiach a aktuálnych problémoch regiónov
  - správne a odborne sa vyjadrovať/verbálne, písomne a graficky k preberanej téme
  - využiť získané poznatky na praktické účely
- žiak sa naučí
  - rozvíjať jednotlivé druhy gramotnosti (prírodovednú, čitateľskú, digitálnu)
  - chápať vzájomné väzby v krajine ako podmienky existencie ľudských aktivít

b) kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- žiak sa naučí
  - uvedomiť si potrebu učenia sa ako prostriedok seberealizácie a jeho rozvoja
  - uplatňovať rôzne stratégie učenia sa
  - kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky ich využívať v domácej príprave a na vyučovaní
  - kriticky hodnotiť svoj pokrok a prijímať spätnú väzbu

c) komunikatívne a sociálno-interakčné kompetencie

- žiak sa naučí
  - efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie
  - prezentovať sám seba a výsledky svojej práce
  - správne vytvoriť a prezentovať jednoduchý projekt

d) interpersonálne a intrapersonálne kompetencie

- žiak sa naučí
  - osvojiť si zásady efektívnej spolupráce v skupine
  - využiť získané schopnosti a zručnosti pri oddychových aktivitách
  - spolupracovať v skupine pri získavaní informácií a riešení problémov

e) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- žiak sa naučí
  - používať postupy pri práci s textom, prezentáciou a grafickým prostredím
  - využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovávaní a kritickom posudzovaní informácií

f) kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia

- žiak sa naučí
  - používať matematické modely priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, grafy, tabuľky),

g) kultúrne kompetencie

- žiak sa naučí
  - ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície iných národov

- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

h) kompetencia riešiť problémy

- žiak sa naučí
- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov
- byť otvoreným k získavaniu a využívaniu rôznych postupov
- spoznávať možnosti riešení a uvedomiť si potrebu zvažovať úroveň rizika riešení

i) pracovné kompetencie

- žiak sa naučí
- využívať tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh
- byť flexibilným a schopným prijať a zvládať zmeny
- stanoviť si ciele s ohľadom na svoje záujmy a aktívne pristupovať k ich realizácii

4. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitím rôznych foriem práce.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Medzi základné stratégie vyučovania zaraďujeme metódy:

1. Motivačné

- a) motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- b) rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- c) demonštrácia (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).
- d) problém ako motivácia (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- e) uvádzanie príkladov z praxe a života

2. Expozičné

- a) slovné (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie)
- b) demonštračné (obraz, film, DVD, CD)
- c) ilustračné
- d) heuristické
- e) autodidaktické
- f) didaktické hry

3. Fixačné - metódy opakovania a precvičovania (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

4. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)

5. Aktivizujúce metódy:

- a) diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému),

- b) didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- c) kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

6. Problémové

- a) heuristická (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- b) projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Medzi základné organizačné formy patrí vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).

K rozvoju žiakov s hlbším záujmom o geografiu prispieva i geografická olympiáda. Nezabúdame aj na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. v spolupráci so špeciálnymi pedagógmi a asistentmi sa im venuje individuálna a diferencovaná pozornosť.

K základným princípom pri vzdelávaní nadaných žiakov patrí teda hlavne:

- aplikácia výučby metódou rozširovania, prehĺbovania a obohacovania učiva,
- akceptácia úrovne vedomostí a poznatkov resp. individuálnych prirodzených zručností,
- aplikácia úloh problémového učenia t.j. úloh na riešenie problémov,
- rozvíjanie problémového myslenia, rozmyšľania, posudzovania, uvažovania,
- rozvíjanie logického a kritického myslenia,
- rozvíjanie argumentačných schopností, obhajovanie myšlienok, vecí, názorov,
- podporovanie a zdôrazňovanie samostatnosti pri riešení zadaných úloh,
- podporovanie používania netypických, netradičných, vlastných, svojských spôsobov riešenia úloh,
- aplikácia diferencovaných postupov, zohľadňovanie aktuálnej úrovne každého žiaka,
- umožňovanie práce podľa individuálneho tempa žiaka v rámci flexibilných výkonových skupín,
- využívanie a používanie seba hodnotenia na ohodnotenie vlastných výkonov.

Naším cieľom pritom je rozvíjanie všeobecných schopností nadaných žiakov a to:

- vedieť získavať a uplatňovať vedomosti,
- vedieť odovzdávať myšlienky a informácie,
- vedieť počúvať druhých a spolupracovať s nimi,
- vedieť si stanovovať zmysluplné a dosiahnuteľné ciele,
- vedieť hodnotiť efektivitu svojej práce,
- vedieť byť kritický k svojmu uvažovaniu a práci,
- vedieť byť kreatívny, prinášať nové myšlienky a nápady,
- vedieť vnímať úspechy a neúspechy ako príležitosť k učeniu sa,
- vedieť preukazovať druhým rešpekt, zaujímať sa o nich, brať do úvahy ich pocity,
- vedieť si uvedomovať svoje hodnoty.

5. Učebné zdroje

Učebnice:

5. ročník Ružek, I. a kol. Geografia pre 5.ročník ZŠ. VKÚ, Harmanec, 1. vydanie, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-34138/34923-1:919)

6. ročník Likavský, P. a kol.: Geografia pre 6.ročník ZŠ a 1.ročník ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, Harmanec, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-32686/32353-1:919)

7. ročník: Tolmáči, L. a kol.: Geografia pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, Harmanec, 1. vydanie, 2010. (odporúčacia doložka MŠVVŠ SR č. 2010/-16421/40475:4-919)

8. ročník: Ružek, I. a kol. Geografia pre 8. Ročník ZŠ. VKÚ, Harmanec, 1. Vydanie, 2011. (odporúčacia doložka MŠVVŠ SR č. 2011-15264/41100:3-919)

9. ročník: dočasne Tolmáči, L. a kol.: Zemepis 8 Slovensko. OG –Vydavateľstvo Poľana, 6. Vydanie, 2008. (odporúčacia doložka MŠ SR 3012/1994-211)

Geografické zošity:

Bačová H. a kol.: Hravá geografia 5. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-05-2

Farárik P. a kol. : Hravá geografia 6. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-06-9

Farárik P. a kol. : Hravá geografia 7. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-07-6

Bačová H. a kol.: Hravá geografia 8. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-19-9

Farárik P. a kol. : Hravá geografia 9. TAKTIK, 1.vyd., 2012. ISBN 978-80-89530-08-3

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

Atlasy:

- zošitové atlasy VKÚ Harmanec

- Tolmáči, L. : Geografický atlas pre základné a stredné školy. VKÚ, Harmanec, 1. Vydanie, 2011 (odporúčacia doložka MŠVVŠ SR 2011-13189/33049:4-919)

Nástenné mapy: školský kabinetný fond

Iné učebné pomôcky: školský kabinetný fond - zbierka prírodnín, glóbus

Doplnková literatúra: učebnice Zemepisu

časopisy: Ľudia a Zem, GEO, Koktejl, Cestovateľ, National Geographic, Globus...

publikácie: Zem ako vesmírne teleso, Čas na Zemi, Prírodné divy sveta, Školský zemepisný atlas, Geografia pre všetkých, 100 divov sveta...

IKT zdroje: - edukačné CD-ROM – Didakta Zemepis, Európska únia,

- DVD (školské zdroje)

- edukačný free-softvér: GoogleEarth, GapMinder, KGeography, Stellarium,

- interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet, dataprojektor

Vhodným zdrojom informácií v prepojení s históriou našej krajiny sú i exkurzie.

6. Hodnotenie

Vyučovací proces prebieha väčšinou v učebniach, ale vhodné je aj zaradenie, podľa možnosti, vyučovanie v prírode. Vo vyučovacom procese sa hodnotí primerané ovládanie základných poznatkov, faktov, pochopenie vzťahov medzi geografickými javmi, schopnosť riešiť a interpretovať problémové úlohy, zručnosti pri práci s mapou, grafmi a diagramami, schopnosť aplikovať získané poznatky o krajine a živote, prezentácia formou projektu.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Pri hodnotení začlenených žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) sa postupuje podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP v bežných základných školách. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011- príloha č.2 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠVVŠ SR.

Súčasťou hodnotenia budú aj projekty na vybranú tému a samostatné krátke písomné práce po prebratí každého tematického celku. Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme využívať nasledovné postupy:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostníme *prezentovanie poznatkov* žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** sa bude kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 30 minút v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotiť sa bude na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov (uvedené ďalej v texte). Táto forma sa žiakom vopred oznámi.

3. Pri **tvorbe projektov** sa bude slovné hodnotiť praktická zručnosť, jedinečnosť, s dôrazom na samostatnosť a správnosť získavania informácií zo zdrojov a ich interpretácia do záverečného výstupu práce. Slovné hodnotenie s komentárom k výkonu žiaka sa bude bodovo ohodnotiť nasledovne :
správnosť zdrojov a interpretácia informácií – 3 body,
správnosť tvorby projektu z hľadiska splnenia témy– 3 body,
estetika práce – 2 body

prezentácia projektu – 2 body

Za projektovú aktivitu sa bude dávať iba známka výborný (1). Znamka výborný (1) sa udelí iba v prípade získania plného počtu bodov – 10 bodov.

Prospech žiaka budeme klasifikovať týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chváľitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Kritériá klasifikácie:

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav a praktické činnosti sú správne. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný prejav a praktické činnosti majú občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých činnostiach. V ústnom, písomnom prejave a praktických činnostiach sú častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov, ako aj v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny a písomný prejav a praktické činnosti majú často vážne nedostatky, ktoré dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami a plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho praktických činností sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

100 – 90%	stupeň 1 – výborný
89 – 75%	stupeň 2 – chváľitebný
74 – 55%	stupeň 3 - dobrý
54 – 40%	stupeň 4 – dostatočný
39 – 0 %	stupeň 5 – nedostatočný

Bonusové body budeme využívať za:

- vytvorenie pracovného listu,
- účasť v predmetových súťažiach,
- projekt a jeho prezentáciu,
- prípravu vyučovacej hodiny žiakom a jej realizáciu.

Predmet: Geografia							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Spoznať geografiu ako nový odbor, pracovať so zdrojmi, uvažovať a zdôvodňovať	Úvod 1hod.	Úvodná hodina	Geografia	Uviesť príklady praktického využitia geografie v živote ľudí. Aplikácia už získaných poznatkov z vlastivedy a ich transformácia do geografie.			
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Objavovanie Zeme a vesmíru 5 hod.	Zem ako planéta vo vesmíre. Tvar Zeme. Cesty do vesmíru a na Mesiac. Pohyby Zeme	Slnčná sústava, Slnko , planéty v slnečnej sústave, Mesiac, vesmír, planéta Zem. Tvar Zeme. Pohyby Zeme - obeh Zeme okolo Slnka, rotácia Zeme okolo osi. Dôsledky pohybov. Najvýznamnejší cestovatelia (N.Armstrong...) Dôsledky pohybov Zeme	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu. Predviesť s glóbusom rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Uviesť aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach na Zemi. Poznať dobu otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka. Prehĺbiť vedomosti získané z prečítaného textu. Opísať spoznávanie vesmíru cestovateľmi, vedieť prezentovať poznatky o ich objavoch.	OSR- otázka vlastného názoru na tvar Zeme, tímová spolupráca MV- film Vznik Zeme	FYZ – slnečná sústava, gravitácia Zeme a Mesiaca BIO – život vo vesmíre, ročné obdobia	
Čítať, interpretovať údaje z máp, plánov, iných zdrojov, diskutovať o cestách objaviteľov do rôznych častí Zeme	Povrch Zeme, svetadiely a oceány 3 hod.	Cesty objaviteľov. Svetadiely, oceány	Cesty objaviteľov (V.da Gamma, K. Kolumbus, Magalhaes, M.Polo, D.Livingstone) Svetadiely, oceány, najväčšie a najvýznamnejšie ostrovy, polostrovy, moria, priplavy, zálivy.	Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach, vymenovať a ukázať na mape a glóbusu oceány, svetadiely. Čítať základné údaje z mapy. Opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy. Pripraviť si diskusný príspevok o cestách a ich význame pri objavovaní sveta. Vytvoriť mapu cestovateľov po zemeguli. Vytvoriť mapu podľa už získaných vedomostí svetadielov	ENV– základné podmienky života OSR – medzilidské vzťahy	DEJ – historické súvislosti objavovania Zeme	

				a oceánov.			
Orientovať sa na mape – automapa, internetová mapa, turistická mapa. Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými súradnicami	Glóbus a mapa 8 hod.	Glóbus. Mapy. Legenda mapy. Časové pásma	Glóbus, zemská os, póly, zemské poglobule, rovnobežky, poludníky, nultý poludník, rovník, obratníky, polárne kružnice, mapa, druhy máp, tematická mapa, legenda mapy, mierka mapy, geografická poloha, geografická šírka, geografická dĺžka, časové pásmo, dátumová hranica.	Na glóbusu určiť zemskú os, severný pól, južný pól, zemské poglobule, rovník, nultý poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice. Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami. Odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou. Určiť čas na rôznych miestach sveta. Rozšíriť vedomosti z oblasti kartografie.	OSR – orientácia v životnom priestore, v krajine REV-orientácia vo vlastnom regióne	DEJ – tematické mapy	
Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí vysvetľovať javy na základe vedomostí.	Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda. 11 hod.	Stavba Zeme. Zemské platne. Zemetrasenia a sopečná činnosť. Činnosť vody. Ladovce. Činnosť vetra. Typy krajín na Zemi.	Stavba Zeme, zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne a ich pohyb, vznik pohoria. Vznik zemetrasenia, sopečná činnosť a i., cunami, zlomy, Kaňony, vodopády, jazerá (činnosť vody – riek, ľadovca), prítoky, delta. Činnosť vetra Púšte, skalné mestá (činnosť vetra). Dažďové lesy, savana, lesy, púšte, lesy mierneho pásma, polárne krajiny, vysoké pohoria (rastlinstvo, živočíšstvo)	Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach (poglobuliach), vymenovať a ukázať na mape a glóbusu oceány, svetadiely Opísať pohyb zemských krýh. Vysvetliť, ako vzniká pohorie, sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh. Určiť na mape vybrané povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky. Porozprávať o nebezpečenstvách vysokých pohorí. Určiť na mape sopečné oblasti, oblasti zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť. Určiť na mape sopečný pás a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené. Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im (cunami, zemetrasenie)Vysvetliť ako pôsobia rieka a vietor na zemský povrch. Na základe príkladov porovnať	ENV – ochrana prírody, pamiatok OSR – starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody	BIO – rastlinstvo a živočíšstvo sveta, horninové zloženie MAT – diagramy, grafy	

				oblasti na Zemi podľa rastlinstva. Diskutovať o ekologických problémoch jednotlivých oblastí Zeme.			
Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape.	Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek 5 hod.	Sídla na Zemi. Mestá a dediny. Kultúrne a technické stavby. Pamiatky UNESCO	Sídla na Zemi- druhy sídel, charakteristika z hľadiska histórie osídľovania. Mestá a dediny (ako žijú ľudia na rôznych miestach Zeme). Kultúrne a technické stavby –(pr.chrámy, pyramídy,) Pamiatky UNESCO (prírodné a kultúrne) – podľa výberu	Na príklade modelového regiónu vytvoriť podrobnú charakteristiku regiónu. Pripraviť prezentáciu o živote ľudí vo vybranej oblasti. Porovnať spôsob života ľudí v sídlach, vymenovať a ukázať na mape najľudnatejšie sídla. Na príklade ukázať na mape a vyhľadať informácie o zaujímavých kultúrnych a technických stavbách Vyhľadať informácie o zaujímavých lokalitách UNESCO vo svete a na Slovensku, ukázať ich na mape. Vytvoriť mentálnu mapu pamiatok UNESCO. Vytvoriť projekt a prezentovať svoje vedomosti na vybranú tému.	ENV– človek a pamiatky OSR – medziľudské vzťahy TPPZ – tvorba projektu na vybranú tému	DEJ – kultúrne pamiatky regiónu, tematické mapy	

Predmet: Geografia							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 2 hod.	Úvod do geografie 6. ročníka Opakovanie 5. ročníka	Zemeguľa, mapa, geografické súradnice, poloha miesta na Zemi, určovanie miesta na Zemi v geografickej sieti, tematické mapy, svetadiely, oceány, mapa sveta.	Oboznámenie s vyučovaním geografie v 6. roč. Precvičenie poznatkov fyzickej a planetárnej geografie z 5. ročníka. Čítať mapy podľa legendy mapy a zemepisných súradníc. Určiť polohu miesta na Zemi geografickými súradnicami.			
Hľadať odpovede, zdôvodňovať, sumarizovať získané poznatky, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Planéta Zem 3 hod.	Povrch Zeme, svetadiely a oceány Pásmovitosť na Zemi	Oceány a svetadiely. Poloha Zeme voči Slnku, dopad slnečného žiarenia na zem, šírková a výšková pásmovitosť.	Určiť polohu svetadielov na Zemi. Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem. Poznať závislosti a spojitosti pri pásmovitosti svetadielov.	MkV- otázka vlastného názoru na tvar a vývoj povrchu Zeme, tímová spolupráca	FYZ – pohyby zemskej kôry BIO – život v rôznych vegetačných pásmach	
Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných	Austrália a Oceánia 10 hod.	Poloha a charakteristické prvky Austrálie Povrch Austrálie Podnebie a vodstvo Austrálie	Svetadiel a kontinent na Zemi. Určovanie polohy z rôznych hľadísk, pobrežná členitosť. Povrchové celky, Austrálske Alpy, Ayers Rock, austrálske púštne oblasti Podnebné pásma, artézske panvy, vádi,	Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí. Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných	ENV– základné podmienky života, ekosystémy, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, časté požiare, najohrozenejšie miesta na svete	DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme INF- práca s IKT BIO- rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva	

<p>a kultúrnych osobitostiach svetadielu.</p>		<p>Rastlinstvo a živočíšstvo Austrálie</p> <p>Objavovanie a osídlenie Austrálskeho svetadielu</p> <p>Sídla Austrálie a život v nich</p> <p>Hospodárstvo Austrálie</p> <p>Enviroproblémy Austrálie</p> <p>Oceánia</p>	<p>jazerá</p> <p>Typické rastlinstvo a živočíšstvo svetadielu</p> <p>Aboriginovia, objavenie Austrálie Jamesom Cookom, príchod prvých osadníkov, kultúra a kultúrne strediská</p> <p>Významné sídelné jednotky Sydney, Brisbane, Melbourne, Canberra, Hobart, pamiatky UNESCO</p> <p>Hospodárske oblasti rozvoja</p> <p>Bikiny, ozónová vrstva, premnoženie živočíchov</p> <p>Rozdelenie podľa vzniku ostrovov, najvýznamnejšie oblasti</p>	<p>pásiam a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach.</p> <p>Opísať spôsob a dôvody príchodu Európanov do Austrálie a ich spolužitie a konflikty s domorodcami. Diskutovať o problémoch obyvateľstva. Vysvetliť druhy kultúry a jej význam pre človeka. Spoznať predstaviteľov vedy, kultúry a športu, kultúrne pamiatky.</p> <p>Vytvoriť zoznam, koláž z fotografií zaujímavých miest Austrálie. Porovnať vybrané mestá podľa polohy, pôdorysu a štruktúry obyvateľstva.</p> <p>Charakterizovať hospodárstvo s porovnaním pre iné krajiny sveta</p> <p>Poznať význam Bikiny v spojení s nukleárnymi skúškami. Charakterizovať aktuálne environmentálne problémy oblasti. Porozprávať o význame cestovného ruchu v oblasti. Vypracovať projekt a prezentovať ho</p>	<p>MkV– tímová práca, medziľudské vzťahy, orientácia v životnom priestore, v krajine, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie domorodcov a prisťahovalcov</p> <p>REV- ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov</p> <p>MV- filmová tvorba</p>	<p>ANJ- „cudzí jazyk“</p>	<p>FIG- mena a jej využitie vo svete</p>
---	--	--	---	--	--	---------------------------	--

				na vybranú tému problematiky Austrálie.			
<p>Orientovať sa na mape. Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych osobitostiach svetadielu. Rozvíjať schopnosť prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta aplikovať poznatky pre daný región. Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach.</p>	<p>Amerika 18 hod.</p>	<p>Poloha Ameriky</p> <p>Povrch Ameriky</p> <p>Podnebie a podnebné oblasti Ameriky</p> <p>Vodstvo a morské prúdy</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo Ameriky</p> <p>Obyvateľstvo</p> <p>Štátne rozdelenie</p>	<p>Poloha k ostatným svetadielom a oceánom, prví objavitelia amerického kontinentu</p> <p>Pohoria, nížiny Vznik- vrásové, kryhové pohorie, Kordillery, Andy, Amazonská nížina.</p> <p>Faktory ovplyvňujúce podnebie.</p> <p>Mississippi, Amazonka, jazerá, vodopády– Niagarské, Angelov, vznik vodopádov na rieke. Prieplav (Panamský), zálivy (Golfský, Hudsonov), prieliv (Magalhaesov, Beringov). Súvislosť rastlinstva a podnebných pásiem, národné parky, rastlinné pásma. Prírodné zaujímavosti Ameriky</p> <p>Príchod Európanov, Mayovia, Aztékovia, Inkovia, súčasné zloženie obyvateľstva.</p> <p>Štáty Severnej Ameriky a</p>	<p>Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí.</p> <p>Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach.</p> <p>Prehľbiť vedomosti o Amerike a už získaných poznatkov z literatúry.</p> <p>Opísať spôsob a dôvody príchodu Európanov do Ameriky a ich spolužitie</p>	<p>MkV – orientácia v životnom priestore, v krajine, tímová práca, medzilidské vzťahy, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie indiánov a prisťahovalcov</p> <p>ENV- starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, ochrana prírody, pamiatok, človeka</p> <p>TPPZ- tvorba projektu na vybranú tému</p> <p>REV- ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti</p>	<p>DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme, kultúrne pamiatky regiónu, tematické mapy</p> <p>INF- práca s IKT</p> <p>BIO- horninové zloženie, rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva</p> <p>MAT– diagramy, grafy</p> <p>ANJ- „cudzí jazyk“</p>	

		Ameriky	hlavné mestá (USA, Kanada, Mexiko). Štáty Južnej Ameriky (oblasti Brazília, Laplatská, Andská) a vybrané hlavné a veľké mestá. Problémy, mesto, hlavné mesto, megalopolis.	a konflikty s indiánmi. Diskutovať o problémoch obyvateľstva a živote súčasných indiánov.	kultúrnych prejavov		
		Sídla Ameriky	Vidiecke sídla, typy v rôznych oblastiach, problémy mesta a vidieku, „americký“ spôsob života	Vytvoriť zoznam resp. album fotografií zaujímavých miest Ameriky. Porovnať vybrané mestá podľa polohy, pôdorysu a štruktúry obyvateľstva. Vysvetliť spôsob osídľovania územia a s ním spojené i zakladanie miest a vidieckych sídel. Funkčné využitie miest. Pripraviť prezentáciu o živote vo vybranej oblasti.			
		Hospodárstvo Ameriky	Najdôležitejšie priemyselné odvetvia pre svetové hospodárstvo.	Opísať a vysvetliť hospodárske zameranie vybraných štátov Ameriky (USA, Kanada, Mexiko, Brazília...).			
		Environmentálne a ekologické problémy Ameriky	Národné parky – Yellowstonský, Yossemitský, Dolina smrti. Odlesňovanie, problémy miest, preľudnenie	Opísať podľa mapy rozmiestnenie nerastných surovín a na ich základe charakterizovať hlavné hospodárske oblasti Diskutovať o ekologických problémoch v jednotlivých regiónoch			FIG- mena a jej využitie vo svete

				Ameriky. Porozprávať o dôsledkoch globalizácie terorizmus, produkcia drog. Charakterizovať aktuálne environmentálne problémy oblasti. Vypracovať projekt a prezentovať ho na vybranú tému problematiky Ameriky.			
--	--	--	--	--	--	--	--

Predmet: Geografia							
Ročník: siedmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 1 hod.	Úvod do geografie 7. ročníka		Oboznámenie s vyučovaním v 7. roč., opakovanie poznatkov zo 6. ročníka. Vpracovať vlastnú stratégiu získavania poznatkov z geografie.			
Hľadať odpovede, zdôvodňovať, sumarizovať získané poznatky, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi.	Premeny Zeme 2 hod.	Rozmiestnenie a hustota zaľudnenia Zeme Národ, kultúra, rasy a náboženstvo vo svete	Osídľovanie Zeme a zaľudnenie oblastí Rasy, národy, multikultúra, terorizmus. Problémy obyvateľstva.	Poznať históriu osídľovania. Určiť oblasti husto osídlené a uviesť dôvody ich osídlenia. Diskutovať o náboženských a národnostných sporoch vo svete. Vymenovať základné ľudské rasy a podľa atlasu určiť hlavné oblasti rozmiestnenia. Objasniť pojem rasizmus, apartheid. Vymenovať najpočetnejšie národy a lokalizovať ich na mape. Určiť biologické a kultúrne odlišnosti.	MkV- otázka vlastného názoru na tvar a vývoj povrchu Zeme, tímová spolupráca	BIO – život v rôznych oblastiach sveta, biologické odlišnosti vo vývoji človeka	FIG- vplyv peňazí na rozširovaní e osídlenia oblasti
Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych	Afrika 12 hod.	Poloha a charakteristické prvky Afriky Povrch Afriky Podnebie a vodstvo Afriky Rastlinstvo	Svetadiel a kontinent na Zemi. Určovanie polohy z rôznych hľadísk, pobrežná členitosť. Povrchové celky, Východoafrická prepadlina, Kilimandžáro Podnebné pásma, oázy, vádí, jazerá Typické rastlinstvo	Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí. Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach. Charakterizovať činnosť vnútorných síl Zeme na	ENV– základné podmienky života, ekosystémy, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, časté požiare, najohrozenejšie miesta MkV – tímová	DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme INF- práca s IKT BIO- rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva	

osobitostiach svetadielu.		<p>a živočíšstvo Afriky</p> <p>Obyvateľstvo a sídla Afriky</p> <p>Hospodárstvo Afriky</p> <p>Oblasti a štáty Afriky</p> <p>Enviroproblémy Afriky</p>	<p>a živočíšstvo svetadielu</p> <p>Príchod prvých Európanov, život v jednotlivých oblastiach, kultúra a kultúrne strediská</p> <p>Hospodárske oblasti rozvoja</p> <p>Severná, stredná a južná Afrika...</p> <p>Ekologické a environmentálne problémy Afriky- hlad, voda, nepokoje, diamanty, slumy, dezertifikácia, deforestácia, občianske a náboženské konflikty,</p>	<p>zmeny zemského povrchu, opísať rozmiestnenie podnebných pásiem a ich vplyv na rastlinstvo a živočíšstvo. Na príklade Sahary vysvetliť prúdenie pasátov. Vysvetliť, akým spôsobom vyplývajú prírodné pomery na rozmiestnenie obyvateľstva a jeho život. Porovnať životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých oblastiach Afriky. Diskutovať o problémoch obyvateľstva. Vysvetliť druhy kultúry a jej význam pre človeka. Vytvoriť zoznam, koláž z fotografií zaujímavých miest Afriky. Porovnať vybrané mestá podľa polohy.</p> <p>Opísať podľa mapy rozmiestnenie nerastných surovín a na ich základe charakterizovať hlavné hospodárske oblasti.</p> <p>Podľa práce s atlasom a štatistickými údajmi určiť africké naj – rozloha krajín, počet obyvateľov, poloha vybraných štátov. Porozprávať o dôsledkoch globalizácie – charakterizovať aktuálne problémy regiónu podľa práce s doplnkovou literatúrou</p>	<p>práca, medzilidské vzťahy, orientácia v životnom priestore, v krajine, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie domorodcov a prisťahovalcov</p> <p>OŽZ- práca s mapou</p> <p>REV- ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov</p> <p>TPPZ- tvorba projektu na vybranú tému</p>	<p>ANJ- „cudzí jazyk“</p>	<p>FIG- vplyv nedostatku financií na životný štýl</p>
---------------------------	--	--	---	--	---	---------------------------	---

			novodobí piráti	a internetom. Vypracovať projekt a prezentovať ho na vybranú tému problematiky Afriky.			
<p>Orientovať sa na mape. Čítať, interpretovať údaje z tematických máp, obrázkov. Hľadať a pracovať s informáciami z iných zdrojov. Vedieť diskutovať o prírodných a kultúrnych osobitostiach svetadiela. Rozvíjať schopnosť prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta aplikovať poznatky pre daný región. Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach.</p>	<p>Ázia</p> <p>18 hod.</p>	<p>Poloha Ázie</p> <p>Povrch Ázie</p> <p>Podnebie a podnebné oblasti Ázie</p> <p>Vodstvo Ázie</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo Ázie</p> <p>Obyvateľstvo a sídla</p>	<p>Poloha k ostatným svetadielom a oceánom, prví objavitelia ázijského svetadiela. Filipíny, Japonské súostrovie, Suezský prielav...</p> <p>Pohoria, nížiny Vznik- vrásové, kryhové pohorie, Himaláje, Pamír, Ural, sopky, zemetrasenia, Gobi...</p> <p>Faktory ovplyvňujúce podnebie.</p> <p>Kaspické more, Bajkal, Aralské jazero, Chang Jang, Ganga, Indus... faktory ovplyvňujúce vznik rastlinstva a živočíšstva</p> <p>Moskva, Tokio, Bombaj Sibír, Ďaleký Východ, Blízky Východ, ázijské tigre“,</p>	<p>Čítať základné údaje z mapy. Vytvárať mentálnu mapu z už poznaných resp. z novozískaných poznatkov zo všetkých oblastí.</p> <p>Charakterizovať činnosť vnútorných síl Zeme na zmeny zemského povrchu, opísať rozmiestnenie podnebných pásiem a ich vplyv na rastlinstvo a živočíšstvo. Na mape lokalizovať zóny oblastí sopečnej a zemetrasnej činnosti, vyhľadať v doplnkovej literatúre a na internete najväčšie sopky. Prezentovať poznatky z odborného textu, vytvárať a vysvetliť kauzálne vzťahy vo vývoji vegetačných pásiem a podnebných pásiem. Diskutovať o zaujímavostiach. Na príklade Indogangskej nížiny vysvetliť prúdenie monzúnov. Priradiť k podnebnému pásu rastlinné stupne.</p> <p>Vysvetliť, akým spôsobom vyplývajú prírodné pomery na rozmiestnenie obyvateľstva a jeho život. Porovnať životnú</p>	<p>MkV – orientácia v životnom priestore, v krajine, starostlivosť o rastlinstvo a živočíšstvo, vzťah človeka a prírody, tímová práca, medzilidské vzťahy, rozvíjanie myslenia, hodnotenia, kultúrne zvyky a tradície, spolužitie prisťahovalcov</p> <p>ENV – ochrana prírody, pamiatok, človek a pamiatky</p> <p>OŽZ- práca s mapou</p> <p>REV- ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov</p>	<p>DEJ – historické súvislosti objavovania jednotlivých častí Zeme, kultúrne pamiatky regiónu, tematické mapy</p> <p>INF- práca s IKT</p> <p>BIO- horninové zloženie, rozšírenie vegetačných stupňov, druhové zloženie rastlinstva a živočíšstva</p> <p>MAT– diagramy, grafy</p> <p>ANJ- „cudzí jazyk“</p>	

				projekt a prezentovat' ho na vybranú tému problematiky.			
--	--	--	--	--	--	--	--

Predmet: Geografia							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvodná hodina 1 hod.	Úvod do geografie 8. ročníka		Oboznámenie s vyučovaním v 8.roč., opakovanie poznatkov zo 7. ročníka.			
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť. Pracovať so zdrojmi. Čítať, interpretovať údaje z máp, plánov, iných zdrojov. Vedieť diskutovať o environmentálnych problémoch vymedzených území. Orientovať sa na mape – automapa, internetová mapa, turistická mapa. Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať, vysvetľovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí vysvetľovať	Európa 30 hod.	Poloha, rozloha a členitosť Osídľovanie Európy Povrch Podnebie a vodstvo Rastlinstvo, živočíšstvo Obyvateľstvo a sídla	Hranice, ostrovy a polostrovy, zálivy, prielivy, obratníky... Historické osídlenie. Nížiny, preliačiny, pohoria, sopky, ľadovce, fjordy.. Alpy, Pyreneje, Karpaty, Škandinávske vrchy, Ural, Panónska panva, Mont Blanc, Etna, Vezuv, Východoeurópska, Francúzska, Pádska, Volga, Dunaj, Rýn, Loira, Šeina, Ladožské jazero, Fínska jazerná Pahorkatina... Podnebné charakteristiky a faktory územia, rieky a jazerá, vodnatosť riek Rastlinné pásma, faktory stupňovitosti Moskva, Berlín, Londýn, Paríž, Rím, Brusel, Ženeva, Madrid, Kodaň, Reykjavík Národnosti, náboženstvá, jazyky, mestá	Určiť polohu Európy na mape vzhľadom k iným svetadielom. Vedieť zakresliť do slepej mapy vybrané ostrovy, polostrovy, zálivy a prielivy Európy. Vedieť diskutovať o národoch Starého sveta. Charakterizovať vybrané povrchové celky a vodné toky. Vysvetliť vznik pohoria Alpy. Určiť podľa mapy, cez ktoré štáty pretekajú najväčšie rieky. Poznať rozloženie podnebných pásiem. Vysvetliť ako súvisí podnebie s polohou oblasti v Európe a vplyv Golfského prúdu. Opísať rozloženie obyvateľstva, jeho štruktúru, poznať rozdiel medzi republikami a monarchiami. Vymenovať jazykové skupiny. Vymenovať a lokalizovať na mape najväčšie sídla. . Vytvoriť mapu európskeho svetadiela. Rozšíriť a prehliť svoje vedomosti z oblasti regionalizácie sveta a Európy. Prehliť vedomosti o európskych metropolách, poznať štruktúru miest a plány miest.	ENV- základné podmienky života, starostlivosť a rastlinstvo a živočíšstvo , vzťah človeka a prírody MkV- seba hodnotenie a sebareflexi a pri tvorbe projektov REV- Slovensko a kultúrne zvyky iných krajín OŽZ- práca s mapou REV- ochrana nehmotného kultúrneho	DEJ – historické súvislosti objavovania území, tematické mapy, kultúrne pamiatky regiónu BIO – rastlinstvo a živočíšstvo, horninové zloženie MAT – diagramy, grafy	

<p>javy na základe vedomostí.</p>		<p>Oblasti a štáty, Európska únia Stredná Európa</p> <p>Západná a severná Európa</p> <p>Južná a juhovýchodná Európa</p> <p>Východná Európa</p>	<p>Rozdelenie Európy na časti, štáty a orgány EÚ Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika územia- Slovensko, Česko, Poľsko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Lichtenš., Švajčiarsko</p> <p>Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika územia- Francúzsko, Monako, Britské ostrovy, BENELUX, Dánsko, Island, Nórsko, Švédsko, Fínsko, Pobaltské republiky</p> <p>Španielsko, Portugalsko, Andorra, Taliansko, Vatikán, San Marino, Grécko, Bulharsko, Rumunsko, štáty Balkánskeho polostrova</p> <p>Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko, Rusko</p>	<p>Poznať názvy všetkých štátov Európy, určiť ich na mape, poznať názvy ich hlavných miest. Určiť ich štátne zriadenie a menu. Opísať štáty podľa polohy a prírodných pomerov. Charakt. obyvateľstvo, úroveň hospodárstva a kultúrne tradície v jednotlivých štátoch. Určiť štáty patriace do EÚ. Vymenovať najväčšie sídla Európy, lokalizovať ich na mape. Určiť možnosti využitia jednotlivých oblastí pre rozvoj cestovného ruchu, poznať lokality UNESCO v danej oblasti. Podľa mapy zaradiť vybrané štáty do regiónov – zdôvodniť začlenenie štátov do regiónov z hľadiska prírodných a kultúrnych podmienok. Podľa práce s doplnkovou literatúrou a internetovými zdrojmi lokalizovať na mape nepokojné oblasti za posledných 20 rokov. Podľa práce s GapMinder porovnať stav životnej úrovne v jednotlivých oblastiach Európy a vytvoriť mentálnu mapu znázorňujúcu faktory ovplyvňujúce stav životnej úrovne obyvateľov.</p>	<p>dedičstva, podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov</p> <p>TPPZ- tvorba projektu na vybranú tému</p> <p>MV- film, internet</p>		<p>FIG- mena a jej využitie vo svete, euro politika EÚ</p>
<p>Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape.</p>	<p>Projekty 2 hod.</p>	<p>Cestujeme po Európe</p>	<p>Prezentácie žiakov</p>	<p>Vyhľadať informácie v literatúre a internete o vybraných miestach Európy, spracovať projekt a od prezentovať ho. Vytvoriť pracovný list (program) pre spolužiakov na vybranú tému.</p>	<p>MkV – sebareflexia a seba hodnotenie, skupinová práca na projektoch OŽZ- práca s mapou</p>	<p>DEJ – historické súvislosti objavovania území, kultúrne pamiatky</p>	

POZNÁMKY

Počet hodín pri tematických celkoch je len orientačný. V prípade potreby sa bude prispôsobovať potrebám žiakov (ich schopnostiam a možnostiam).

Medzipredmetové vzťahy:

DEJ – dejepis

MAT – matematika

INF – informatika

BIO – biológia

ANJ – anglický jazyk

Prierezové témy:

MkV – multikultúrna výchova

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

OSR- osobný a sociálny rozvoj

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

ENV – environmentálna výchova

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Učebné osnovy : OBČIANSKA NÁUKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Občianska náuka				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod. / týždeň 33 hod. / rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu občianska náuka

Predmetom občianska náuka budeme prispievať k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Budeme ich viesť k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožníme žiakom pochopiť seba samých a pomáhať im v ich socializačnom procese. Naučíme ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytneme žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a viesť ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožniť im pochopiť ekonomický život spoločnosti. Budeme sa snažiť uchovať kontinuitu tradičných hodnôt našej spoločnosti v súlade s aktuálnymi integračnými procesmi, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte európanstva a multikulturalizmu.

V 8. A 9. ročníku je posilnené vyučovanie o 0,5 vyučovacej hodiny, ktorá je využívaná predovšetkým na prehĺbovanie a utvrdzovanie prebraného učiva, prácu s projektmi a doplnenie o nasledovné témy :

- v 8. ročníku – zákonodárny proces, Vláda Slovenskej republiky, prezident, súdna moc, spotrebiteľské práva, doklady totožnosti, aplikácia práva v našom živote
- v 9. ročníku - ekonomická funkcia štátu, sociálna politika štátu, trh práce a nezamestnanosť, štátny a rodinný rozpočet, životná úroveň a životné minimum, peniaze v minulosti a v súčasnosti

2. Ciele vyučovacieho predmetu občianska náuka

Predmet občianska náuka sa cieľmi bude spolupodieľať na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že bude viesť žiakov k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti
- osvojeniu si noriem spoločenského správania a občianskeho spolužitia
- utváraniu vedomia vlastnej identity ako sebavedomého občana svojej vlasti, Európy a príslušníka ľudského rodu
- realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí
- nachádzaniu vlastného miesta a roly v spoločnosti
- orientácii sa v aktuálnom verejnom živote Slovenskej republiky i vo svete
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinnosti, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerance
- vytváraniu pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy i mimo školy
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy
- získavaní základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov na vyjadrovanie vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov
- budovaniu si kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv
- vytváraní schopností využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru
- rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastný názor, správanie a dôsledky svojho konania

3. Kľúčové predmetové kompetencie

A. Kompetencie občianske:

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomuje si svoje práva v kontexte zodpovedného prístupu k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- má predpoklady sledovať a posudzovať udalosti, vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia

B. Kompetencie sociálne a personálne:

- dokáže si budovať vlastnú samostatnosť (nezávislosť) ako člen celku
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami a záujmami
- osvojiť si základné postupy spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch

- C. Kompetencie pracovné:
- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
  - je flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny
- D. Sociálne komunikačné kompetencie:
- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav
  - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce
  - dokáže primerane komunikovať v materinskom jazyku
- E. Kompetencie riešiť problémy:
- pri riešení problémov uplatňuje vhodné metódy
  - je otvorený (pri riešení problémov) pre získavanie a využívanie rôznych aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov
  - pri jednotlivých riešeniach dokáže spoznávať ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika
  - má predpoklady na konštruktívne riešenie problémov
- F. Kompetencie k celoživotnému učeniu sa:
- uvedomuje si potrebu učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja
  - dokáže kriticky zhodnotiť informácie, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové schopnosti
- G. Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
  - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy
  - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá
  - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní

Prierezové témy a finančná gramotnosť

- A. Regionálna výchova:
- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia
  - spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov
  - vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska
  - spoznávať kultúrnu rozmanitosť, tradičnú ľudovú kultúru, remeslá, tradičné jedlá
  - pestovať a rozvíjať hrdosť na krásu tradičného ľudového umenia a uchovávať kultúrne dedičstvo našich predkov
- B. Osobnostný a sociálny rozvoj:
- rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie
  - utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu
  - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu a sebadôveru
  - prevziať zodpovednosť za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie ostatných
  - pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu
  - pestovať kvalitné medziľudské vzťahy

- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu
- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok

C. Multikultúrna výchova :

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti
- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva rešpektovať práva druhých
- spoznávať svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície, rešpektovať ich ako rovnocenné a dokázať s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať
- bojovať proti predsudkom a stereotypom, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie
- uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej, národnostnej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

D. Environmentálna výchova:

- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania prírodných zákonov
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu a posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia
- posilniť pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a rozpoznávať nežiaduce konanie
- racionálne obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská v problematike životného prostredia

E. Ochrana života a zdravia:

- integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
- pripraviť žiakov zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu
- formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných ľudí
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvinúť morálne vlastnosti žiakov tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

F. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

- vedieť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi
- učiť sa riešiť problémy, správne ich pomenovať
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím nástrojov IKT
- vedieť prezentovať sám seba a svoje schopnosti, ale učiť sa pracovať aj v skupine, vážiť si prácu iných a nepodceňovať ju
- učiť sa vytvoriť nejaký produkt – zamerať sa na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať aj v ostatných predmetoch alebo v mimoškolskej činnosti pri reprezentácii svojej školy

Rozvoj finančnej gramotnosti:

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú témy zoradené do siedmych vybraných kategórií finančnej gramotnosti – Človek vo sfére peňazí; Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí; Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca; Plánovanie a hospodárenie s peniazmi; Úver a dlh; Sporenie a investovanie; Riadenie rizika a poistenie.

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania odrážajú napredovanie v získavaní poznatkov, zručností a skúseností :

- vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb
- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- identifikovať zdroje osobných príjmov
- stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom
- chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a za svojich blízkych
- poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu
- vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia
- vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu
- vedieť vysvetliť základné ekonomické pojmy
- chápať úlohu štátu v oblasti ekonomického rozvoja spoločnosti
- vedieť diskutovať a vyjadrovať vlastné názory a postoje k problematike vzťahu morálky a peňazí
- zoradiť si osobné finančné ciele podľa ich priority, zhodnotiť výsledky vlastného finančného rozhodovania
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a mýňaní finančných prostriedkov, výhody a nevýhody využívania úverov
- vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a na rodinu
- stanoviť si merateľné krátkodobé ciele
- chápať, že sporenie prispieva k finančnej prosperite a investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov

4. Stratégia vyučovania (metódy a formy práce):

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme zohľadňovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby nadaných žiakov. Im sa prispôbia formy, metódy a techniky pedagogickej práce:

- vyučovacie hodiny s klasickou stavbou
- kooperatívne vyučovanie – práca vo dvojiciach, v skupinách
- tvorba referátov,
- hranie rolí, zážitkové učenie, inscenačné metódy
- riešenie modelových situácií
- besedy, diskusie, motivačný rozhovor
- práca s literatúrou
- súťaže na danú tému, kvízy
- tvorba testov, tajničiek
- aktivizujúce metódy – diskusia, vzájomná výmena názorov, argumentovanie, Zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému
- práca s interaktívnou tabuľou, internetom
- práca s textami, s tlačou – spracovanie textových informácií, vyhľadávanie, triedenie a využívanie podstatných informácií
- práca s IKT – samostatné učenie sa prostredníctvom IKT a experimentovanie
- projektové vyučovanie
- fixačné metódy – ústne a písomné opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

Vyučovanie bude prebiehať v učebniach, mimoškolských priestoroch, počítačovej učebni.

5. Učebné zdroje:

Učebnice:

Drozdíková, A. – Ďurajková, D.: Občianska náuka pre 5.ročník ZŠ, SPN – Mladé letá Bratislava 2009 č. CD – 2009- 29004/24 956 – 1 : 911

Drozdíková, A. – Ďurajková, D.: Občianska náuka pre 6.ročník ZŠ, SPN – Mladé letá Bratislava 2009 č. CD – 2009 – 37088/43167 – 4 : 911

Dřízová, E. a kol.: Občianska výchova pre 7.ročník ZŠ. SPN – Bratislava 2008
č. CD – 2008 – 13 689 – 1 : 1911

Krsková, A.- Ďurajková, D.- Drozdíková, A.: Občianska výchova pre 8.ročník ZŠ, SPN Bratislava 2004 č. CD – 2004 – 5624/14 482 – 2 : 091

Šlosár, R.- Čapová, M.- Fabová, Ľ.- Lisý, J.: Občianska výchova pre 9.ročník ZŠ, SPN Bratislava 1994 č. 1945/1994 – 21

Ďalšie učebné zdroje:

Ústava Slovenskej republiky

Všeobecná deklarácia práv dieťaťa

Bagalová, Ľ.- Gogolová, D.: Ľudské práva a zručnosti potrebné pre ich uplatnenie, ŠPÚ 2007

Surová – Čulíková, A. – Matula, Š.: Cesta k tolerancii I., II. MPC Bratislava 2007

Myslíte globálne, MPC Bratislava 2007

Vargová D.: Práva detí v kontexte Dohovoru práv dieťaťa, MPC Bratislava 2007

IKT zdroje: PC s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, DVD – CD edu zamerania

6. Metódy a prostriedky hodnotenia žiakov

Hodnotenie žiakov je založené prevažne na diagnostikovaní pokrokov v osobnom rozvoji. Využívajú sa rôzne formy hodnotenia učiteľom, spolužiakmi i sebahodnotenia, čo umožňuje prostredníctvom pozitívnej motivácie zvýšiť vlastnú angažovanosť žiaka v jeho výkonoch. Hodnotenie musí byť objektívne, spravodlivé a musí zohľadniť individuality nadaného žiaka tak, aby napomáhalo jeho výkonovému i osobnostnému rozvoju.

Žiaci budú hodnotení známku podľa hodnotiacich kritérií v súlade s Metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl :

- a) **pri verbálnej forme kontroly** úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka. Pri verbálnej kontrole budeme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu,
- b) **písomnou formou** budeme kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom tematického testu v rozsahu 10 - 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu, optimálne hodnotenie na základe percentuálnej úspešnosti, tajničky, osemsmierky atď. na konci tematického celku,
- c) **pri praktických aktivitách** budeme využívať slovné hodnotenie praktických zručností (vytvorenie projektu, referátu) s dôrazom na samostatnosť a správnosť riešenej úlohy, optimálne je slovné hodnotenie, hodnotenie spolužiakmi a sebahodnotenie,
- d) preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov,
- e) **úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností** budeme hodnotiť prostredníctvom prezentácie zadaných projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav sú správne. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný prejav majú občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých činnostiach. V ústnom, písomnom prejave sú častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov, ako aj v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny a písomný prejav má často vážne nedostatky, ktoré dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami a plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Základná škola vydáva žiakovi v posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka výpis klasifikácie prospechu a správania žiaka na prvý polrok.

Pri samostatných prácach a projektoch budeme vychádzať z hodnotiacej škály:

Dosiahnutý počet bodov v %	známka
100 % - 90 %	1
89 % - 75 %	2
74 % - 55 %	3
54 % - 40 %	4
39 % - 0 %	5

Predmet: **Občianska náuka**

Ročník: **piaty – žiaci s VIN**

Časová dotácia:
1h týždenne/ 33h ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsahový štandard			
Podporovať vedomie jedinečnosti každého človeka v spoločnosti	I. tematický celok: Moja rodina / 13 hodín//	Poslanie a funkcie rodiny	Funkcie rodiny	Chápať význam rodiny pre spoločnosť	OSR – vytvárať si pozitívny vzťah k svojej rodine FIG – popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine	Etická výchova Náboženská výchova
Utvárať vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí		Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	Princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine	Vie rozlíšiť pozitíva s negatíva v rodinných vzťahoch. Chápe zmysel pozícii jednotlivých členov pre fungovanie rodiny	OSR – budovať si vlastnú pozíciu v rodine FIG – stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom	Etická výchova

<p>Rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania</p>		<p>Normy a pravidlá Práva a povinnosti členov rodiny</p>	<p>Pravidlá platné v rodine Práva a povinnosti rodičov a detí</p>	<p>Chápe význam pravidiel v rodine. Chápe spätosť práv a povinností . Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti</p>	<p>OSR – prevziať zodpovednosť za svoje správanie a konanie FIG – poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Spoznávať históriu, zvyky a tradície a snažiť sa ich zachovávať aj vo svojom živote</p>		<p>História mojej rodiny Zvyky a tradície</p>	<p>Rodinná genéza 2 generácií dozadu. Rodostrom. Zvyky a tradície / Vianoce, Veľká noc/</p>	<p>Získať úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky. Pochopiť spätosť prítomnosti s minulosťou. Vie rozlíšiť podobnosť a originalitu rodín.</p>	<p>MkV – rozvíjať hrdosť na svojich predkov FIG – zoradiť osobné želania podľa ich dôležitosti</p>	<p>Dejepis Geografia</p>
<p>Prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov</p>		<p>Komunikácia v rodine</p>	<p>Verbálna a neverbálna komunikácia. Jednosmerná komunikácia Základné komunikačné techniky</p>	<p>Chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život .Uplatňuje základné komunikačné techniky a prejavuje úctu k názorom rodičov.</p>	<p>OSR – vie obhajovať, zdôvodniť svoj názor a rešpektovať názory iných FIG – poznať hodnotu vecí ako výsledku ľudskej práce, vážiť si prácu</p>	<p>Etická výchova Slovenský jazyk</p>

<p>Získavať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých životných situácií</p>		<p>Krízy v rodine</p>	<p>Dôvody, ktoré vedú ku krízam v rodine: rozvod rodičov, choroba v rodine Neúplná rodina</p>	<p>Identifikovať príčiny rodinných kríz. Chápať potrebu preberať rolu neprítomného člena rodiny</p>	<p>OSR – vedieť prejavíť pocit spolupatričnosti</p>	<p>Etická výchova Biológia</p>
<p>Uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov a prístupov k riešeniu problémov</p>		<p>Problémy rodinného života a ich riešenie</p>	<p>Typológia záťažových situácií Problémy rodinného života Spôsoby riešenia</p>	<p>Vedieť vymenovať záťažové situácie a vygenerovať základné problémy rodinného života Zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať a prijímať rozhodnutie</p>	<p>OSR – naučiť sa robiť kompromisy FIG – vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Uplatňovať pravidlá duševnej hygieny vo svojom rodinnom prostredí</p>		<p>Zdravý spôsob života</p>	<p>Životné štýly, stres, relaxačné techniky Zdravý životný štýl: zdravá životospráva, pravidlá duševnej hygieny Spôsoby trávenia voľného času</p>	<p>Porovnávať jednotlivé životné štýly Identifikovať stres a naučiť sa techniky na jeho odbúravanie Odolávať módnym trendom v životospráve Rozlíšiť vhodné a nevhodné trávenie voľného času</p>	<p>OŽZ – zvládnuť rôzne životné situácie a vyvarovať sa prílišnému stresu FIG – zaujať kritický postoj ku konzumnému spôsobu života</p>	<p>Etická výchova Biológia</p>

Chápať dôležitosť spoločného trávenia voľného času pre rozvoj svojej osobnosti		Voľný čas v mojej rodine	Voľný čas v rodine Spôsoby trávenia voľného času v rodinách	Naučiť sa prispôbiť ostatným členom rodiny Formovať si pocit spolupatričnosti	OŽZ – využívať voľno časové aktivity zamerané na svoje zdravie	Biológia Telesná výchova
Vzdelávať sa v oblasti ľudských práv a rodinnej výchovy		Naši príbuzní, priatelia, susedia	Širšia rodina Medziľudské vzťahy Priateľstvo Pomoc a podpora	Poznať členov svojej širšej rodiny Na príkladoch uviesť, ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy	OSR – ochota vzájomnej pomoci a podpory FIG – identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov	Dejepis Etická výchova
Byť tolerantný k názorom a postojom druhých, dodržiavať pravidlá vzájomnej slušnosti		Generačné problémy v rodine	Viacgeneračné rodiny Problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách	Vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny Zdôvodniť potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, deti a starých rodičov	OSR – chápať, čím sa vzájomne obohacujú FIG – vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny	Dejepis Literárna výchova

Poznať svoje práva a rešpektovať práva iných		Dokumenty a Zákon o rodine	Dohovor o právach dieťaťa Zákon o rodine	Vedieť pracovať s dokumentom a zákonom Poznať svoje práva a povinnosti Osobne sa angažovať proti porušovaniu práv detí	TPPZ – vyhľadať dokumenty a zákony upravujúce práva detí FIG – identifikovať zdroje osobných príjmov	Informatika
Integrovať postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia	Projekt / 1 hodina /	Zdravý životný štýl v mojej rodine	Životný štýl Životospráva v rodine Spôsoby spoločného trávenia voľného času	Vedieť spracovať informácie stručne, zrozumiteľne Dávať príklad aj iným žiakom, ako vytvoriť harmonické spolunažívanie v rodinách	TPPZ – rozvíjať základné komunikačné schopnosti pri prezentácii vlastného projektu	Informatika Slovenský jazyk
Utvárať základné sociálne zručnosti a zručnosti pre spoluprácu	II. tematický celok: Moja škola / 17 hodín /	Trieda ako sociálna skupina	Princípy fungovania triedneho kolektívu Postavenie jednotlivcov v skupine Sociálne roly Socializácia	Vysvetliť príčiny pozícií jednotlivých žiakov v triednom kolektíve Vymenovať základné roly žiakov v triede a zaradiť žiakov do nich Vysvetliť pojem socializácia	OSR – objasniť podstatu problémov vo vzťahoch medzi žiakmi v kolektíve	Etická výchova

<p>Uvedomovať so možné dopady svojich verbálnych aj neverbálnych prejavov</p>		<p>Individualizmus Osobnosti v našej triede</p>	<p>Osobnosť – pozitíva a negatíva Vodca, vodcovský typ, charakteristické znaky Súperenie, súťaživosť</p>	<p>Rozlíšiť pozitívne a negatívne osobnosti v triede Objasniť význam pozitívnych vzorov pre život triedy Odhalíť manipuláciu zo strany spolužiaka a odolať jej</p>	<p>OŽZ – predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania</p>	<p>Etická výchova Biológia</p>
<p>Utvárať si pozitívny / nezraňujúci / postoj k sebe samému a k druhým ľuďom</p>		<p>Kolektivismus Spolupráca v našej triede</p>	<p>Pravidlá spolupráce Kompromis Riešenie konfliktov</p>	<p>Poznať a riadiť sa pravidlami spolupráce pri činnostiach triedneho kolektívu Ochota robiť kompromisy pri riešení problémov v triednom kolektíve</p>	<p>OSR – utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Uvedomovať si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania</p>		<p>Sebahodnotenie Hodnotenie žiakov triedy</p>	<p>Rovnosť a rovnakosť Predsudok Sebapoznanie Sebahodnotenie Poznanie a hodnotenie iných</p>	<p>Rozlíšiť pojmy rovnosť a rovnakosť Vysvetliť pojem predsudok Poznať pozitíva a negatíva svoje aj svojich spolužiakov</p>	<p>OSR – vysloviť negatívny názor bez urážania</p>	<p>Etická výchova Slovenský jazyk</p>

<p>Vytvárať základné komunikačné schopnosti</p>		<p>Komunikácia v triede</p>	<p>Vzájomné pôsobenie členov kolektívu Družní spolužiaci Žiaci s problémami pri nadväzovaní sociálnych vzťahov</p>	<p>Rozoznať odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov Pomáhať spolužiakom pri nadväzovaní kontaktov</p>	<p>OSR – byť tolerantný k názorom druhých, dodržiavať pravidlá diskusie</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova Slovenský jazyk</p>
<p>Aktívne sa zúčastňovať na činnosti žiackej samosprávy, vyjadrovať vlastné názory a postoje k činnosti triedneho kolektívu.</p>		<p>Práva a povinnosti žiakov v triede Triedna samospráva</p>	<p>Dokument: Práva a povinnosti žiakov v konkrétnej triede Vytvorenie a činnosť triednej samosprávy</p>	<p>Zúčastňovať sa na tvorbe práv a povinností žiakov triedy Využiť možnosť ovplyvniť život vo svojej triede</p>	<p>OSR – rozvíjať zodpovednosť za seba a iných</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Aktívne sa zapájať do mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti a reprezentácie svojej školy.</p>		<p>Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť</p>	<p>Mimovyučovacie aktivity v škole Záujmové útvary v škole Aktívne využívanie voľného času, mimoškolská činnosť</p>	<p>Zapájať sa do mimoškolských aktivít Poznať, ktoré záujmové útvary pracujú v škole a začleniť sa do niektorého z nich. Uviesť možnosti mimoškolského využívania voľného času</p>	<p>OSR – rozvíjať svoje záujmy OŽZ- uprednostňovať zdravý životný štýl</p>	<p>Biológia Telesná výchova</p>

Rozvíjať pocit hrdosti, spolupatričnosti, posilňovať snahu reprezentovať školu		Naša škola	História, úspechy žiakov Bývalí pedagógovia Osobnosti školy Symbolika školy / logo, hymna školy /	Vie uviesť úspechy osobností pedagógov a pozná históriu svojej školy Pozná symboliku svojej školy	OSR – pestovať hrdosť na svoju školu	Dejepis
Prejavovať patričnú úctu k osobnosti učiteľa a rozvíjať základné zručnosti úspešnú spoluprácu		Naša pani učiteľka	Osobnosť učiteľa Pracovné štýly učiteľa	Uviesť základné typy osobnosti učiteľa Poznať základné pracovné štýly učiteľa Rozvíjať kritické myslenie a schopnosť vyjadriť svoj názor bez urážania	OSR- vážiť si prácu iných a prejavovať im náležitú úctu	Etická výchova Slovenský jazyk
Uvedomovať si svoje schopnosti s cieľom praktického uplatnenia sa v budúcom živote		Čím by som chcel byť	Povolanie Zamestnanie Rodinné tradície v povolaniach	Vysvetliť na príkladoch pojmy povolania a zamestnanie Uvedomovať si svoj záujem o isté povolanie	OSR – vplyv rodiny na budúcu pracovnú orientáciu	Etická výchova Svet práce
Uvedomovať si vlastnú zodpovednosť za sebvýchovu a sebvzdelávanie		Vzdelávanie ako hodnota	Systém hodnôt Hodnoty detí školského veku Vzdelanie v systéme hodnôt detí školského veku	Uviesť najdôležitejšie hodnoty vo svojom živote Vysvetliť, prečo má vzdelanie práve také miesto v jeho hodnotovom systéme Tolerovať hodnoty spolužiakov	FIG – pochopiť vplyv vzdelania a zručnosti na vlastnú životnú úroveň v budúcnosti OŽZ – chápať život a zdravie ako najvyššiu hodnotu	Etická výchova Biológia

Orientovať sa v našom školskom systéme a poznať možnosti svojho ďalšieho vzdelávania		Školský systém u nás	Typy a stupne škôl Školské zariadenia	Rozlíšiť typy stredných škôl Vymenovať niektoré školské zariadenia Poznať možnosti ďalšieho vzdelávania	OSR – orientovať sa na prípravu na svoje budúce povolanie	Dejepis Geografia
Prezentovať prácu svoju písomne i verbálne s využitím IKT		Školský systém v Európe	Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ Povinná školská dochádzka	Poznať typy a stupne škôl v niektorých štátoch EÚ Rozlišovať dĺžku trvania povinnej školskej dochádzky u nás a v štátoch Európskej únie	TPPZ – vyhľadať informácie a školských systémoch v štátoch Európskej únie	Informatika
Akceptovať rozmanitosť ako spoločenskú realitu a tolerovať rôzne odlišnosti		Život žiaka základnej školy - u nás – v zahraničí, v meste – na dedine	Režim dňa Výchova, vyučovanie Voľnočasové aktivity	Porovnať život žiaka SR – zahraničie, mesto – dedina Hľadať podobnosti a odlišnosti	OSR – rozvíjať kritické myslenie, vyjadrovať svoj názor a zdôvodňovať ho FIG – vypracovať osobný finančný plán	Dejepis Geografia
Uvedomovať si potrebu celoživotného vzdelávania		Škola budúcnosti	Spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti Postavenie žiaka a učiteľa v budúcnosti Obsah vzdelávania v budúcnosti	Rozvíjať tvorivosť a fantáziu Prejaviť aj zmysel pre realitu Vyjadriť a obhájiť svoju predstavu	OSR- rozvíjať vlastné schopnosti s cieľom úspešne sa uplatniť v budúcom živote	Etická výchova

Prejavovať patričnú hrdosť na kultúrne dedičstvo našich predkov	Projekt / 2 hodiny /	Boli tu pred nami	Galéria osobností našej školy	Poznať osobnosti našej školy zo súčasnosti aj z minulosti	TPPZ – využiť schopnosti pre tímovú prácu	Výtvarná výchova Informatika
---	--------------------------------	--------------------------	-------------------------------	---	---	---------------------------------

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: šiesty – žiaci s VIN				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsahový štandard			
Podnecovať aktivitu, tvorivosť vo vzťahu k rozvoju vlastnej obce.	Moja obec, región, vlasť, EÚ / 13 hodín /	Obec, v ktorej žijem	Obec, základné informácie o obci	Vie získať základné informácie o svojej obci a využiť ich v každodennom živote. Rozlíšiť medzi vidieckou a mestskou komunitou.	ENV- citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu REV – poznať históriu a súčasnosť svojej obce	Dejepis Geografia

Spoznávať kultúrnu rozmanitosť		Minulosť a súčasnosť obce	Významné udalosti v obci v minulosti a v súčasnosti, tradície, zvyky v obci	Pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije.	MkV- spoznávať svoju kultúru, históriu, zvyky a tradície	Dejepis Etická výchova
Vyhľadať informácie spojené s utváraním symbolov obce.		Kronika, erb ,vlajka mojej obce	Symboly obce, obecná kronika	Vie vysvetliť vznik a význam symbolov obce. Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a jej prepojenie so súčasnosťou.	REV – poznať kultúrne dedičstvo našich predkov	Dejepis
Poznať význam osobností v rozvoji obce v minulosti aj v súčasnosti.		Významné osobnosti obce	Osobnosti obce v minulosti a v súčasnosti v jednotlivých oblastiach spoločenského života	Pozná osobnosti svojej obce v minulosti a dnes a uvedomuje si význam pozitívnych vzorov pre svoj život.	REV – pestovať hrdosť na osobnosti svojej obce, brať si z nich pozitívny vzor FIG – postavenia finančne úspešných občanov	Dejepis

<p>Pestovať a rozvíjať cit ku kráse prírody, kultúrneho dedičstva našich predkov</p>		<p>Historické pamiatky, krásy prírody v mojej obci a jej okolí</p>	<p>Pamätihodnosti, pramene histórie obce, prírodné krásy</p>	<p>Vytvára si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej histórie, kultúry, zvykov a tradícií, pamiatok a prírodných krás.</p>	<p>REV – rozvíjať cit ku kráse prírody, kultúrnemu dedičstvu</p>	<p>Dejepis Geografia</p>
<p>Rozvíjať komunikačné a sociálne zručnosti.</p>		<p>Obecná samospráva</p>	<p>Miestny úrad, poslanci obecnej samosprávy, starosta, primátor</p>	<p>Zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva. Pozná základné poslanie obecného zastupiteľstva. Vie, kto je starostom, primátorom v obci</p>	<p>OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu</p>	<p>Dejepis Etická výchova</p>
<p>Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.</p>		<p>Verejný, kultúrny a spoločenský život v obci</p>	<p>Kultúrne aktivity, spoločenské udalosti, iná činnosť v obci</p>	<p>Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci a zúčastňuje sa ich.</p>	<p>OSR, REV – vie sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach</p>	<p>Dejepis Etická výchova Geografia</p>

<p>Osvojiť si vedomosti a zručnosti v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.</p>		<p>Budúcnosť obce, v ktorej žijem</p>	<p>Plán rozvoja obce, budúcnosť obce</p>	<p>Pozná výhľadové plány rozvoja obce. Chce sa v budúcnosti aktívne spolupodieľať na jej rozvoji.</p>	<p>OŽZ- formovať vzťah k problematike ochrany územia, kde žijem. OSR- zodpovednosť za svoje konanie</p>	<p>Dejepis Geografia</p>
<p>Chápať vzťah človeka a prostredia a dôsledky ľudskej činnosti na životné prostredie.</p>		<p>Región , v ktorom žijem</p>	<p>Región , história, súčasnosť a jeho budúcnosť</p>	<p>Vie získať informácie o histórii a súčasnosti svojho regiónu. Pozná jeho pamiatky, prírodu a významné osobnosti.</p>	<p>ENV- vnímať a citlivo pristupovať k prírode a k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu</p>	<p>Dejepis Geografia Slovenský jazyk</p>
<p>Vnímať seba ako občana. Chápať vývojové zmeny v spoločnosti ako prirodzený a nevyhnutný proces.</p>		<p>Moja vlasť – Slovenská republika</p>	<p>Minulosť , súčasnosť, osobnosti, pamiatky, príroda.</p>	<p>Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, súčasnosti, prírody, historických pamiatok a významných osobností</p>	<p>MkV- spolunažívanie rôznych skupín, rešpektovať ich práva, záujmy , názory a postoje</p>	<p>Dejepis Geografia</p>

<p>Poznať význam štátnych symbolov a byť na ne patrične hrdý.</p>		<p>Štátne symboly</p>	<p>Štátna vlajka, znak, hymna a pečať</p>	<p>Pozná štátne symboly, chápe ich význam a vie, ako im vzdať úctu.</p>	<p>OSR – hrdosť nad príslušnosťou k SR</p>	<p>Dejepis Geografia</p>
<p>Chápať princípy demokracie, potierať prejavy intolerancie, xenofóbie, diskriminácie a rasizmu.</p>		<p>Európska únia</p>	<p>Integrácia Európy, členské štáty, jednotná európska mena</p>	<p>Vie si vyhľadať základné informácie o zjednocovaní Európy, o EÚ a používať ich v každodennom živote. Uvedomuje si význam členstva v EÚ pre občanov SR.</p>	<p>MkV –komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín</p>	<p>Dejepis Geografia Etická výchova</p>
<p>Osvojiť si znalosť základných pojmov multikultúrnej výchovy.</p>		<p>Prepojenie národnej identity a európskou identitou</p>	<p>Národné špecifiká Slovákov, európska identita, tolerancia</p>	<p>Uvedomuje si nutnosť zachovania vlastných špecifik a ich prepojenia s európskou identitou. Podporuje šírenie znášanlivosti a tolerance medzi národmi Európy.</p>	<p>FIG - pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby MkV- rozvoj tolerance, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti</p>	<p>Dejepis Informatika</p>

<p>Využiť poznatky z iných predmetov, aplikovať ich pri tvorbe projektu.</p>	<p>Projekt / 2 hodiny /</p>	<p>Obec, v ktorej žijem</p>	<p>Minulosť a súčasnosť mojej obce, historické pamiatky, symboly obce, významné osobnosti obce, školy, podniky, kultúrne, spoločenský a športový život obce</p>	<p>Vie si vyhľadať a v praxi používať základné informácie o svojej obci, Vie prezentovať výsledky vlastnej práca pred spolužiakmi</p>	<p>TPPZ – prezentovať výsledky svojej práce písomne aj verbálne FIG – identifikovať zdroje príjmov obce</p>	<p>Dejepis Geografia Informatika</p>
<p>Formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, ako aj zdravia a života iných. Chápať život ako najvyššiu hodnotu.</p>	<p>Vnútorný a vonkajší život jednotlivca / 9 hodín / Vnútorný život jednotlivca</p>	<p>Ľudská psychika</p>	<p>Psychika, psychický vývin, nervový systém, vývin psychiky</p>	<p>Pozná základy ľudskej psychiky. Uvedomuje si spätosť psychiky s biologickými faktormi / nervovou sústavou /</p>	<p>OSR – chápať zmeny vo vlastnom vývoji</p>	<p>Biológia</p>
<p>Porozumieť sebe samému a zvládať vlastné správanie .</p>		<p>Psychické procesy, základné prvky psychiky</p>	<p>Pocit, vnem, vnímanie, pozornosť a predstava</p>	<p>Pozná základné prvky psychiky, vie ich rozlíšiť a uvedomuje si ich význam pre svoj duševný vývoj</p>	<p>OSR – uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí</p>	<p>Biológia</p>

Uvedomovať si zodpovednosť za vlastnú sebvýchovu a sebvzdelávanie.		Pamäť a myslenie	Pamäť krátkodobá a dlhodobá. Myslenie pojmy, súd a úsudok	Pozná a vie rozlíšiť krátkodobú a dlhodobú pamäť a chápe ich význam pre svoju duševnú činnosť. Vie uviesť jednoduchý príklad usudzovania a určiť pojmy, súdy a úsudok	OSR – uvedomovať si význam pamäti a myslenia pre vlastné vzdelávanie	Biológia Matematika
Utvárať si pozitívny postoj k sebe samému a k druhým.		Ľudské city	City, emócie, negatívne a pozitívne emócie	Vie rozlíšiť základné pozitívne a negatívne emócie. Chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií.	OSR – vedieť sa ovládať v každej situácii	Biológia Etická výchova
Uvedomovať si hodnotu rôznosti ľudí, názorov a prístupov k riešeniu problémov.		Ľudská osobnosť	Osobnosť, inteligencia, typy osobnosti	Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov každej osobnosti. Pozná základnú typológiu osobnosti podľa temperamentu, vie ich charakteristické znaky a vie zaradiť seba.	MkV – využívať interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých	Biológia Etická výchova

Pestovať hrdosť a rozvíjať svoje schopnosti s cieľom úspešne sa uplatniť v spoločnosti.		Schopnosti osobnosti	Ďalšie typy osobnosti, črty osobnosti, individuálne schopnosti	Učí sa poznávať základné črty vlastnej osobnosti. Uvedomuje si svoje schopnosti na určitý druh činnosti.	OSR- rozvíjať vlastnú osobnosť FIG – stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom	Etická výchova Informatika
Chápať význam psychológie v každodennom živote so zámerom porozumieť správaniu a konaniu seba aj iných ľudí.		Psychológia v každodennom živote	Pojem psychológia. Simulácia denných životných situácií a ich riešenie s využitím vedomostí zo psychológie	Overuje si svoje schopnosti využívať vedomosti zo psychológie v dennom živote.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život, rešpekt, tolerancia	Etická výchova
Učiť sa zodpovednosti za výsledky vlastnej práce.		Proces učenia sa	Myslenie, myšlienково – logické operácie, proces učenia sa. Metódy učenia sa.	Vie na jednoduchom texte použiť analýzu a syntézu. Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobu.	OSR – rozvíjať sebareflexiu a sebazpoznávanie spojené s prevzatím zodpovednosti za svoje vzdelávanie	Etická výchova
Chápať a tolerovať odlišné záujmy, názory a schopnosti druhých.	Vnútrotný a vonkajší život jednotlivca / 8 hodín / Vonkajší život jednotlivca	Charakteristika sociálnych skupín	Sociálne skupiny, typy sociálnych skupín, malé sociálne skupiny, znaky sociálnych skupín	Pozná základné typy sociálnych skupín a vie ich rozlíšiť. Znaky sociálnych skupín vie aplikovať na skupiny, ktorých je členom.	OSR – rozvíjať sociálne zručnosti pre život a spoluprácu	Dejepis Etická výchova

Prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov.		Sociálne vzťahy v skupinách	Sociálne vzťahy, štruktúra skupiny, vodcovia skupiny	Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov. Chápe význam vodcu pre vývoj celej skupiny.	OSR – pestovať kvalitné medziľudské vzťahy	Etická výchova Náboženská výchova
Predchádzať sociálne – patologickým javom a škodlivým spôsobom správania.		Socializácia jednotlivca, pozície a roly jednotlivca v skupine	Socializácia, pozícia, rola, Osobnosť jednotlivca	Pozná pozície a roly členov skupiny, do ktorej patrí. Vie odolať tlaku členov skupiny.	OSR – prevencia sociálne – patologických javov v škole	Biológia Etická výchova
Vedieť obhajovať svoj názor, ale byť tolerantný k názorom a potrebám druhých ľudí.		Metódy merania sociálnych vzťahov v skupinách	Základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupinách, pozorovanie, sociometria	Pozná základné metódy merania vzťahov v sociálnych skupinách. Rešpektuje členov skupiny a uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním jej členov.	OSR – rešpektuje názory, potreby a práva ostatných členov skupiny	Etická výchova
Dodržiavať pravidlá diskusie. Uvedomovať si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania.		Sociálna zručnosť - komunikácia	Komunikácia - verbálna , neverbálna	Ovláda a v každodennom živote používa základnú sociálnu zručnosť - komunikáciu	OSR – schopnosť slušnej komunikácie	Etická výchova Slovenský jazyk

Naučiť sa prezentovať vlastnú prácu, vážiť si prácu iných a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu.		Sociálna zručnosť - spolupráca	Spolupráca	Uvedomuje si spätosť komunikácie a spolupráce v sociálnych skupinách.	OSR - utvárať a rozvíjať zručnosti pre spoluprácu FIG – diskutovať o vzťahu morálky a peňazí	Etická výchova Náboženská výchova
Rozvíjať sociálne spôsobilosti, tolerovať rôzne prístupy k riešeniu problémov.		Sociálna zručnosť- riešenie konfliktov	Konflikt, obrana, útok, kompromis	Učí sa riešiť konflikty kompromisom, správa sa tak, aby ich on sám nevyvolával.	OSR – získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií	Etická výchova Náboženská výchova
Uvedomovať si vlastné správanie, snažiť sa odstrániť vlastné nedostatky.	Projekt / 1 hodina /	Náš strom komplementov	Kladné a záporné vlastnosti členov žiackeho kolektívu	Naučiť sa prijímať pozitívne, ale aj negatívne názory na vlastnú osobu.	OSR – získať objektívny pohľad na seba, poučiť sa z vlastných chýb.	Etická výchova Výtvarná výchova

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: siedmy – žiaci s VIN				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsahový štandard			
Chápať spoločenský vývoj ako prirodzený a nevyhnutný proces.	Sociálne vzťahy v spoločnosti. / 9 hodín /	Spoločnosť, jej vznik, vývoj a charakteristika.	Spoločnosť a človek. Vývoj človeka a spoločnosti. Charakteristika spoločnosti. Komunita.	Použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. Definovať základné znaky ľudskej spoločnosti. Rozlíšiť medzi vidieckou a mestskou komunitou.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu ENV- citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu	Dejepis Biológia
Zorientovať sa v pluralitnej spoločnosti, prijímať druhého ako jednotlivca s rovnakými právami.		Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej.	Typy spoločenských štruktúr.	Rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr. Vnímať seba ako súčasť jednotlivých štruktúr spoločnosti.	OSR- uplatňovať svoje práva, ale rešpektovať aj názory, potreby a práva ostatných	Dejepis Etická výchova
Osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti.		Makrosociálne skupiny.	Spoločenské vrstvy, triedy, kasty, stavy.	Určiť základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti. Rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. Vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jedinca.	OSR- uplatňovať svoje práva, ale rešpektovať aj názory, potreby a práva ostatných MkV- spolunažívanie rôznych skupín	Dejepis

Osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti.		Sociálne zmeny v spoločnosti.	Sociálne zmeny, príčiny sociálnych zmien.	Vysvetliť nevyhnutnosť sociálnych zmien a ich príčiny.	OSR- rozvoj ľudského potenciálu, rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí	Dejepis
Osvojiť si základné pojmy multikultúrnej terminológie : etnikum, identita, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus, národnosť, intolerancia...		Prirodzený pohyb obyvateľstva.	Migrácia obyvateľstva, jej príčiny a dôsledky. Pohyb v rámci spoločenského rozvrstvenia.	Objasniť súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva. Vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie -poznať možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti	MkV- spolunažívanie rôznych skupín, rozvoj tolerance, rešpektu a úcty FIG – zabezpečenie základných životných potrieb	Dejepis Geografia
Rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských a sociálnych skupín. Vytvárať správne postoje a rešpekt k odlišným sociokultúrnym skupinám.		Štruktúra obyvateľstva- rasy, národy, náboženstvá.	Rasa, národ, národnosť, etnická skupina, svetové náboženstvá, náboženské organizácie, sekty.	Vymenovať ľudské rasy a ich znaky, svetové náboženstvá. Odlíšiť sekty od cirkevných organizácií. Tolerantnosť voči rasám, národom, náboženstvám iných ľudí. Posilňovať svoju národnú identitu.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu MkV- rozvoj tolerance, rešpektu a úcty	Dejepis Etická výchova

Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život.	Projekt <i>/ 2 hodiny /</i>	Štruktúra obyvateľstva v mojej obci	Vekové zloženie Národnostné zloženie Zloženie podľa vzdelania Zloženie podľa zamestnanosti	Získať informácie o počte obyvateľstva a jeho zmenách. Získať informácie o zložení obyvateľstva podľa rôznych kritérií	TPPZ – Vyhľadať požadované informácie, zovšeobecniť ich z pohľadu ďalšieho demografického vývoja obce	Dejepis Geografia Slovenský jazyk
Osvojiť si znalosť niektorých základných pojmov multikultúrnej terminológie.		Kultúra a multikultúrnosť.	Kultúra, multikultúrnosť.	Uvedomiť si kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti, kultúrnu rozmanitosť ako obohacujúci prostriedok rozvoja osobnosti človeka, hodnoty jednotlivých kultúr.	MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti, rozvoj tolerancie ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis Etická výchova Geografia
Uvedomiť si nezlučiteľnosť rasovej, náboženskej a inej intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti.		Sociálne a politické napätie v spoločnosti.	Konflikty medzi spoločenskými skupinami, miestne vojny, terorizmus.	Objasniť príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami. Vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť. Vysvetliť príčiny a dôsledky vojen a terorizmu.	OŽZ- ochrana života a zdravia v mimoriadnych situáciách MV- negatívne mediálne vplyvy na rozvoj osobnosti FIG – charakterizovať bohatstvo, chudobu	Dejepis Geografia

<p>Vytvárať pozitívny vzťah k svojmu štátu, hrdosť na príslušnosť k slovenskému národu.</p>	<p>Občiansky život ako proces formovania demokracie. / 21 hodín /</p>	<p>Občan a občianstvo.</p>	<p>Občan, občianstvo, štát.</p>	<p>Vysvetliť pojmy občan, občianstvo, vzťahy medzi občanom a štátom. Vymenovať znaky štátu prospešného pre občana.</p>	<p>OSR- postoj k vlastnej krajine FIG – postavenia úspešných jednotlivcov</p>	<p>Dejepis Geografia Slovenský jazyk</p>
<p>Vnímať seba ako občana. Chápať vývojové zmeny v spoločnosti ako prirodzený a nevyhnutný proces.</p>		<p>Vznik občianskej spoločnosti v histórii a proces formovania občianskej spoločnosti.</p>	<p>Občan v starovekom Grécku, občianska spoločnosť v rímskej republike, vývoj občianskej spoločnosti.</p>	<p>Porovnať postavenie občanov v aténskej demokracii a Rímskej republike.</p>	<p>OSR- rešpekt a tolerancia každého človeka MkV - spolunažívanie rôznych skupín, postavenie človeka v spoločnosti</p>	<p>Dejepis Geografia</p>
<p>Využiť poznatky z iných predmetov, aplikovať ich pri tvorbe projektu. Naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne.</p>		<p>Vznik štátu.</p>	<p>Prvé štáty, znaky štátu.</p>	<p>Vysvetliť pojem štát, vymenovať znaky štátu. Vytvoriť na základe poznatkov z dejepisu projekt o vzniku prvých štátov.</p>	<p>OSR- rešpekt a tolerancia každého človeka FIG – posúdiť význam trvalých životných hodnôt</p>	<p>Dejepis Geografia</p>

<p>Viesť žiakov k zodpovednosti za svoje správanie a konanie. Odsúdiť protiprávne správanie a konanie druhých.</p>		<p>Právny štát.</p>	<p>Znaky právneho štátu, občan a právny štát.</p>	<p>Vysvetliť korene právneho štátu v antickej spoločnosti. Vymenovať znaky právneho štátu.</p>	<p>OSR- rešpekt a tolerancia každého človeka MkV- spolunažívanie rôznych skupín, postavenie človeka v spoločnosti</p>	<p>Dejepis Geografia Etická výchova</p>
<p>Poznať postavenie Ústavy SR v hierarchii právnych noriem. Chápať nevyhnutnosť existencie a dodržiavania právnych noriem v spoločnosti.</p>		<p>Ústavná demokracia.</p>	<p>Ústava- základný zákon štátu, členenie ústavy, preambula, 2.hlava Ústavy Slovenskej republiky</p>	<p>Vysvetliť pojem ústavná demokracia. Poznať obsah Ústavy Slovenskej republiky. Preambula, jednotlivé hlavy, články</p>	<p>OSR- uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti</p>	<p>Dejepis Informatika</p>
<p>Orientovať sa v systéme štátnych orgánov, vážiť si prácu politikov.</p>		<p>Kto nám vládne/štátna moc/.</p>	<p>Zákonodarná, výkonná, súdna moc.</p>	<p>Vymenovať orgány štátnej moci. Uviesť hlavné úlohy parlamentu, vlády a súdov SR, základné právomoci prezidenta SR.</p>	<p>OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život</p>	<p>Dejepis Geografia</p>

Chápať princípy demokracie, prijímať druhých ako jednotlivcov s takými istými právami ako mám ja.		Demokracia, jej vznik a vývoj.	Demokracia, priama a nepriama demokracia.	Vysvetliť pojem slova demokracia, rozdiel medzi priamou a nepriamou demokraciou.	MV- negatívne mediálne vplyvy na rozvoj osobnosti	Dejepis
Uvedomiť si, že demokratické princípy sa neuplatňujú vo všetkých krajinách rovnako.		Demokracia a jej princípy.	Princípy demokracie.	Popísať princípy demokracie. Posúdiť stav demokracie v krajine podľa konkrétnych situácií.	MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis
Pristupovať k volebnému právu ako k možnosti demokraticky sa podieľať na fungovaní našej spoločnosti.		Voľby, volebné právo.	Volebné právo, slobodné voľby, voľby v demokracii.	Vysvetliť, čo znamená všeobecné a rovné volebné právo, význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti.	OSR- uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti	Dejepis

Chápať dôležitosť zastupiteľských orgánov na všetkých stupňoch riadenia spoločnosti.		Parlamentné a komunálne voľby.	Parlamentné, komunálne voľby.	Vysvetliť rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami.	MV- pozitívny a negatívny vplyv médií	Geografia
Zorientovať sa v systéme štátnych orgánov, poznať najvyšších vládných predstaviteľov. Chápať úlohy orgánov miestnej samosprávy.		Štátna správa, obecná samospráva.	Štátna správa, samospráva.	Rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov. Poznať starostu/primátora/svojej obce.	MV- pozitívny a negatívny vplyv médií FIG – poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby	Geografia
Zaujímať sa o činnosť parlamentov, aktívne sa zapájať do spolupráce, vedieť vystupovať na verejnosti.		Participácia na živote v triede, v škole	Triedna samospráva, triedny žiacky parlament, školský žiacky parlament, obvodný žiacky parlament.	Poznať funkcie a právomoci žiackych parlamentov, zaujímať sa o ich aktivity.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život, rešpekt, tolerancia	Etická výchova Informatika

Používať informácie a pracovať s nimi, rozvíjať schopnosť komunikovať a argumentovať.	Projekty / 3 hodiny /	Participácia na živote v obci.	Obecná samospráva, obecné zastupiteľstvo.	Získať zručnosti občianskeho života.	OSR- zodpovednosť za svoje konanie, osobný život, rešpekt, tolerancia	Geografia Etická výchova
---	---------------------------------	---------------------------------------	---	--------------------------------------	---	-----------------------------

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: ôsmy – žiaci s VIN				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsahový štandard			
Uvedomovať si vlastnú identitu, reflektovať vlastné sociokultúrne zázemie.	I. tematický celok : ŠTÁT / 16 hodín /	Štát a jeho podstata	Vysvetliť vzájomný vzťah občana k štátu. Historický vývoj štátu.	Žiak: vie vysvetliť príčiny vzniku štátu.	MkV – osvojiť si znalosti o iných krajinách	Dejepis Geografia

Vnímať seba ako občana, ktorý sa aktívne spolupodieľa na utváraní vzťahu k spoločnosti, k minoritným skupinám.		Znaky štátu	Charakterizovať základné znaky štátu. Štátne symboly.	Vie charakterizovať všetky znaky štátu, symboly štátu Ovláda text štátnej hymny. Vie odovzdať úctu štátnym symbolom.	OSR – rozvoj sociálnych spôsobilostí	Geografia Hudobná výchova
Uvedomovať si práva a povinnosti, rešpektovať základné princípy demokracie a tolerancie.		Funkcie štátu	Rozdeliť, pomenovať vnútorné a vonkajšie funkcie štátu.	Vie uviesť príklady na vnútorné funkcie štátu. Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií. Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi.	TPPZ – práca s internetom, vyhľadávanie aktuálnych informácií FIG – identifikovať zdroje príjmov štátu	Geografia Informatika
Angažovať sa pri potieraní prejavov intolerancie, xenofóbie, diskriminácie, rasizmu		Formy štátu	Monarchia, diktatúra, republika.	Vie uviesť príklady na typy diktatúr. Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie. Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky.	MkV – prijímať iných ľudí ako jedincov s rovnakými právami	Dejepis Etická výchova

Rozvíjať sociálne spôsobilosti základné zručnosti pre spoluprácu		Zložky štátnej moci	Poznať rozdelenie moci na zákonodárnu, výkonnú a súdnu. Štátne orgány.	Vie vysvetliť príčiny rozdelenia štátnej moci na jednotlivé zložky. Vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci.	OSR – rozvíjať schodnosť kooperovať v skupine	Dejepis
Rozvoj morálnych vlastností, tvoriacich základ vlasteneckého a národného cítienia.		Zákonodárny proces	Parlament, zákony, Ich platnosť a účinnosť. Postup tvorby zákona a vedieť, kto má zákonodárnu moc.	Vie popísať priebeh zasadnutia parlamentu, vie charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodárnom procese.	OSR – aktívna osobná a občianska angažovanosť	Etická výchova
Porovnať jednotlivé zložky štátnej, ich vzájomnú prepojenosť.		Zákonodárna moc	Schvaľovanie zákonov. Národná rada SR. Poslanci.	Vie si uvedomiť význam Národnej rady SR, jej postavenie v politickom systéme. Vie popísať priebeh zasadnutia Národnej rady SR	OSR – prejavovať záujem o aktuálne dianie v spoločnosti	Dejepis

Chápať zodpovednosť členov vlády za riešenie problémov štátu spojených s ekonomickou krízou		Výkonná moc Vláda SR	Predseda a podpredsedovia vlády. Ministerstvá.	Vie vymenovať členov vlády, chápe ich zodpovednosť pri riešení aktuálnych problémov v spoločnosti	FIG – úlohy štátnych orgánov v riadení ekonomiky štátu	Dejepis Etická výchova
Uvedomovať si postavenie hlavy štátu prejavovať jej patričnú úctu		Výkonná moc Prezident	Úlohy, funkcie a právomoci prezidenta v riadení štátu. Priama voľba prezidenta. Požiadavky na osobu prezidenta.	Mať v patričnej úcte osobu prezidenta Chápať úlohu a postavenie v politickom systéme Vie uviesť, aké vlastnosti by mal mať prezident	OSR – vážiť si hlavu štátu, byť hrdý na príslušnosť k svojej vlasti	Etická výchova
Vie vysvetliť u vedené pojmy trestného práva		Súdna moc	Kontrolná a súdna moc. Hierarchia súdov. Ústavný súd Slovenskej republiky.	Poznať orgány, ktoré majú kontrolnú a súdnu moc Rozumie rozdielu medzi trestným oznámením a vynesením rozsudku Chápe funkcie Ústavného súdu SR	OSR – nevyhnutnosť správania a konania v zmysle zákonov	Etická výchova Náboženská výchova

Chápe nevyhnutnosť dodržiavania zákonov v spoločnosti		Zbierka zákonov	Znalosť zákonov, schopnosť orientovať sa v základnej legislatíve. Zbierka zákonov.	Vie rozlíšiť medzi platnosťou a účinnosťou zákona. Vedieť vyhľadať zákony potrebné pre život v spoločnosti.	OSR – uvedomuje si platnosť výroku : Neznalosť zákona neospravedlňuje	Etická výchova Náboženská výchova
Chápať nevyhnutnosť vzniku práva na určitom stupni vývoja spoločnosti.	II. tematický celok: PRÁVO / 16 hodín/	Vzťah štátu a práva	Právo, právny systém, právna istota.	Vie definovať pojem právo a zdôvodniť spätosť štátu a práva. Vie uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona.	MkV – výchova občana v intenciách súčasného multikultúrneho sveta	Dejepis
Vedieť porovnať rozdielnosť pôsobenia právnych noriem a ostatných spoločenských noriem.		Právne normy	Norma, právna norma a morálna norma, náboženská, estetická.	Vie charakterizovať a na príkladoch rozlíšiť jednotlivé druhy noriem	OSR – nutnosť dodržiavania dohodnutých pravidiel FIG – diskutovať o vzťahu morálky a peňazí	Etická výchova Náboženská výchova

<p>Aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie súdneho pojednávania na vyučovacej hodine.</p>		<p>Právne inštitúcie SR</p>	<p>Súdy, prokuratúra, advokácia, polícia a notárstvo.</p>	<p>Vie rozlíšiť služby advokáta a notára. Vie popísať funkcie právnych inštitúcií.</p>	<p>MV – úloha médií v kľúčových spoločenských situáciách, v demokratickej spoločnosti vôbec</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebrať zodpovednosť za vlastné názory, správania a dôsledky vlastného konania.</p>		<p>Právne vedomie</p>	<p>Právne vedomie, vývoj právneho vedomia.</p>	<p>Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia a popísať prepojenie právneho vedomia s právnym poriadkom.</p>	<p>OSR – nutnosť dodržiavania dohodnutých pravidiel, učiť sa zodpovednosti za svoje správanie a konanie</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Chápať nevyhnutnosť a zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov Slovenskej republiky.</p>		<p>Právny poriadok Slovenskej republiky Ústava Slovenskej republiky</p>	<p>Právne predpisy, právne odvetvia, verejné a súkromné právo. Hierarchia právnych noriem. Ústava SR – schválenie, štruktúra.</p>	<p>Pozná postavenie Ústavy SR v našom právnom systéme, vie, kedy bola schválená a akú má štruktúru.</p>	<p>OSR – zodpovednosť za svoje správanie a konanie</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova Slovenský jazyk</p>

<p>Spoznávať klady a zápory riešenia problémov a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika.</p>		<p>Verejné právo- štátne, správne a finančné</p>	<p>Štátne, správne a finančné právo. Odvetvia práva</p>	<p>Vie opísať tri vybrané odvetvia súkromného práva a definovať pojem právne predpisy, vie hierarchizovať pojmy právneho systému.</p>	<p>OSR- uvedomovať si rôznosť názorov a prístupov k riešeniu problémov FIG – prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Spoznávať klady a zápory riešenia problémov a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika.</p>		<p>Verejné právo- trestné</p>	<p>Trestný zákon, trestný čin, trestná zodpovednosť, prezumpcia nevinoty, zadržaný, obvinený, obžalovaný, odsúdený, trest – formy trestov v SR.</p>	<p>Vie aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie týkajúcej sa trestného činu a priebehu súdneho procesu na vyučovacej hodine. Vie zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR.</p>	<p>TPPZ – rozvíjať schopnosť argumentovať, obhajovať svoje názory a postoje</p>	<p>Etická výchova Náboženská výchova</p>
<p>Rozpoznávať stereotypné názory na postavenie muža a ženy v spoločnosti. Chápať význam rodiny na rozvoj osobnosti každého jednotlivca.</p>		<p>Súkromné právo – obchodné, občianske, rodinné</p>	<p>Obchodné a občianske právo, Občiansky zákonník. Zákon o rodine, rodina, manželstvo, rozvod.</p>	<p>Vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy. Na základe sledovaného filmu, čítania literárneho diela vie vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny.</p>	<p>OSR – rozvíjať základné komunikačné kompetencie, brať zodpovednosť za svoje správanie a konanie</p>	<p>Etická výchova Náboženská Výchova</p>

Uvedomovať si svoje spotrebiteľské práva, pri výbere potravín uprednostňovať slovenských výrobcov		Práva spotrebiteľov	Spotrebiteľ Spotrebiteľský zákon Reklamácia a záručná doba Slovenská obchodná inšpekcia Občianske spotrebiteľské združenia	Uvedomovať si postavenie spotrebiteľa v súčasnej ekonomickej situácii Vie, ako a kde reklamovať tovar Poznať, na koho sa obrátiť v prípade porušenia práv spotrebiteľa	ENV – pri výbere tovarov dbať na ekologický aspekt FIG – uviesť príklady klamných a zavádzajúcich praktík obchodu	Etická výchova Prírodoveda
Uvedomuje si, ako nakladať s uvedenými dokladmi		Ako si vybaviť doklady totožnosti	Občiansky preukaz Pas Ďalšie dokumenty vydávané počas života / rodný, sobášny, úmrtý list /	Vie, ako a kde požiadať o vystavenie dokladov Matrika Legislatívne zmeny	OSR – s dokladmi zaobchádzať opatrne	Etická výchova Slovenský jazyk
Chápať dôležitosť lepšej vymožitelnosti práva v našej spoločnosti		Aplikácia práva v našom živote	Senát Sudca Prokurátor Advokát Obvinený a odsúdený	Vie rozlíšiť funkciu sudcu, prokurátora a advokáta v súdnom procese Vie rozlíšiť medzi obvineným a odsúdeným	OSR – zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR	Dejepis Etická výchova

Tolerovať názory a postoje iných ľudí na rovnaký problém.		Projekt / 1 hodina /	Súdny proces	Vie aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie týkajúcej sa trestného činu na vyučovacej hodine	TPPZ – prezentovať svoje názory a postoje	Slovenský jazyk
---	--	---------------------------------------	--------------	---	---	-----------------

Predmet: Občianska náuka						
Ročník: deviaty – žiaci s VIN				Časová dotácia: 1h týždenne/ 33h ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy Finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Téma	Obsahový štandard			
Chápať vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb	I. tematický celok : EKONOMICKÝ ŽIVOT V SPOLOČNOSTI / 30 hodín /	Základné ekonomické pojmy	Ľudské potreby, rozdelenie ľudských potrieb na fyzické, duchovné a sociálne, uspokojovanie potrieb	Žiak vie vysvetliť, odlíšiť a uviesť základné pojmy vo vzájomných súvislostiach. Definovať pojem potreba a uviesť príklady rôznych druhov potrieb.	FIG – vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia	Dejepis Matematika

<p>Zdôvodniť potrebu osvojovania si základných ekonomických pojmov z hľadiska ich uplatnenia v praktickom živote.</p>		<p>Pojmy ľudské potreby, statky</p>	<p>Statky – hmotné a nehmotné / služby/</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, odlíšiť a uviesť základné pojmy vo vzájomných súvislostiach. Vie uviesť príklady na hmotné a nehmotné statky</p>	<p>FIG – vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.</p>	<p>Dejepis Matematika</p>
<p>Učiť sa zodpovednosti za svoju prácu a úcte j práci iných ľudí.</p>		<p>Výrobný proces: vstupy a výstupy</p>	<p>Výrobný proces, výrobné zdroje, rozhodovací proces, náklady, výber, kapitál</p>	<p>Vie vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácného výrobného zdroja vo výrobnom procese a uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu.</p>	<p>OSR – vzťah k práci, úcta k práci iných TPPZ – prezentovať vlastný návrh</p>	<p>Geografia</p>
<p>Vedieť charakterizovať vlastnými slovami ekonómiu a ekonomiku a ich vzájomný vzťah.</p>		<p>Ekonómia a ekonomika</p>	<p>Význam pojmov ekonómia, ekonomika, ich vzájomný vzťah, mikroekonómia a makroekonómia</p>	<p>Vie vysvetliť a odlíšiť pojmy ekonomika a ekonómia a zdôvodniť potrebu osvojovania si týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v praktickom živote.</p>	<p>OSR – základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií</p>	<p>Matematika Informatika</p>

Chápať spoločenský vývoj v súvislosti s ekonomickými podmienkami spoločnosti		Základné ekonomické otázky	Čo vyrábať? Ako vyrábať? Pre koho vyrábať ?	Vie vytipovať príklady riešenie jednotlivých ekonomických otázok, porovnať pozitíva a negatíva typov ekonomík.	REV – Spoznávať tradičnú kultúru, remeslá a tradičné slovenské jedlá	Geografia Dejepis
Chápať spoločenský vývoj a príčiny zmien jednotlivých typov ekonomík.		Typy ekonomík	Súvislosť so základnými ekonomickými otázkami, príkazová, trhovú, zmiešanú ekonomiku	Vie vytipovať príklady riešenie jednotlivých ekonomických otázok, porovnať pozitíva a negatíva typov ekonomík.	TPPZ – vyhľadať informácie o jednotlivých typoch ekonomík s využitím IKT	Dejepis Informatika
Vedieť sa orientovať v cenách tovarov, vážiť si materiálne hodnoty, šetrne s nimi zaobchádzať.		Trhovú ekonomiku	Vlastnícke práva, typy podnikov v závislosti od ich vlastníctva Fyzická a právnická osoba Podnikanie na živnosť	Vie vysvetliť pojem podnik a podnikanie Vie rozlíšiť podniky – štátny, súkromný, družstevný, zmiešaný Vie rozlíšiť pojmy fyzická a právnická osoba. Vie vysvetliť, ako si založiť živnosť.	FIG – chápať, že sporenie prispieva k finančnej prosperite - stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele	Matematika Etická výchova

Pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi ekonomickými problémami.		Trhový mechanizmus	Význam pojmu trh, ponuka ,dopyt ,cena. Tvorba ceny v závislosti od ponuky a dopytu.	Vie vysvetliť pojmy – ponuka, dopyt a cena, vie uviesť príklady dôsledkov zmien v ponuke a dopyte v dôsledku zmien ročných období, počasia, prírodných a životných katastrof	OŽZ - pripraviť sa na zvládnutie rôznych životných situácií FIG – uviesť výhody, nevýhody úveru	Matematika
Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych		Človek v sfére Peňazí	Spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny Bohatstvo a chudoba vo vzťahu k peniazom	Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí Vie vymenovať spôsoby, akými rodičia zabezpečujú základné životné potreby celej rodiny Vie pomenovať charakteristiku bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom	FIG – trvalé životné hodnoty a vplyv peňazí na ich zachovanie	Etická výchova Náboženská výchova Literárna výchova
Stať sa finančne zodpovedným dospelým človekom	Projekt / 2 hodiny /	Finančná zodpovednosť a prijímanie vlastných finančných rozhodnutí	Osobný finančný plán Spôsoby používania rôznych metód platenia Príjem a výdaj Bilancia	Zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia Uviesť klady a zápory rôznych metód platenia Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov Identifikovať zdroje osobných príjmov	FIG –vypracovať osobný finančný plán - zoradiť osobné želania/ potreby - stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele	Etická výchova Náboženská výchova

Chápať nutnosť pomoci ľuďom, ktorí sa nie vlastnou vinou dostali do finančnej núdze		Sociálna politika štátu	Sociálne odkázaní občania Životné minimum Sociálne poistenie Štátna sociálna podpora Charita	Vie vysvetliť zameranie sociálnej politiky štátu, vymenovať príklady sociálne odkázaných občanov Charakterizovať sociálne poistenie a štátnu sociálnu podporu, dokumentovať na príkladoch Charakterizovať charitatívnu činnosť	FIG – medziľudské vzťahy, tolerancia, OSR – pomoc ľuďom v núdzi	Etická výchova Náboženská výchova Literárna výchova
Chápať vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia		Štátny a rodinný rozpočet	Príjmy a výdaje rozpočtu Priame a nepriame dane Bilancia štátu Prebytok Schodok Vyrovnaný rozpočet	Vie vymenovať zdroje príjmov a výdavkov v rodinnom rozpočte Vypracovať fiktívny rodinný rozpočet Popísať, ako sa zostavuje štátny rozpočet Vymenovať príklady priamych a nepriamych daní Vysvetliť, čo je bilancia štátu	FIG – Popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine, spôsob, ako sa stať finančne zodpovedným dospelým človekom	Etická výchova Matematika
Učiť sa zodpovednosti za svoju prácu, úcte k práci iných ľudí.		Základné formy podnikania	Typy a formy podnikov, fyzická a právnická osoba, zisk a strata	Vie vysvetliť pojem podnikanie, charakterizovať podmienky úspešného podnikania.	FIG - opísať úspešného podnikateľa z obce alebo regiónu - investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov	Matematika Dejepis

Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život.		Živnosť, typy živností	Živnostenský zákon, podmienky získania živnosti	Vie vysvetliť pojem podnikanie, charakterizovať podmienky úspešného podnikania.	OSR- využiť vlastné schopnosti pri úspešnom uplatnení sa v spoločnosti	Etická výchova
Vážiť si hodnotu ľudskej práce a zodpovedne sa pripravovať na svoj budúci profesijný život		Trh práce a nezamestnanosť	Mzda – hrubá a čistá, nominálna a reálna Prírodná nezamestnanosť Miera nezamestnanosti Úrady práce Podpora v nezamestnanosti	Vie charakterizovať mzdu, rozdiel medzi hrubým a čistým príjmom Vie vysvetliť dôvody nezamestnanosti, poznať aktuálnu mieru v % Vysvetliť význam úradov práce, nájsť v meste jeho sídlo	FIG- chápať prácu ako hlavný zdroj príjmov na zabezpečenie vlastných potrieb	Etická výchova Svet práce
Zodpovedne si vybrať budúce povolanie. Učiť sa konať rozvážne a zodpovedne.		Výroba a výrobca	Produktivita práce, konkurencieschopnosť	Vie vysvetliť základné výrobné pojmy, zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou a medzi produktivitou práce a množstvom tovaru	FIG – vie uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť životnú úroveň	Etická výchova Svet práce

<p>Viesť k uvedomovaniu si hodnôt v živote, vytvoriť si kritický postoj ku konzumnému spôsobu života.</p>		<p>Spotrebiteľ a spotreba</p>	<p>Súkromná a verejná spotreba, rodinný a štátny rozpočet, príjmy a výdavky Zákon o ochrane spotrebiteľských práv Reklamácia</p>	<p>Vie definovať pojmy spotreba a spotrebiteľ, uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou. Uviesť príklad klamných a zavádzajúcich praktík obchodu Reklamovať tovar</p>	<p>FIG – vie, na koho sa obrátiť v prípade porušenia spotrebiteľských práv</p>	<p>Etická výchova Slovenský jazyk</p>
<p>Chápať funkciu peňazí, uvedomovať si dôsledky svojich rozhodnutí, učiť sa aj v ekonomickej oblasti konať rozvážne a zodpovedne.</p>		<p>Peniaze v trhovej ekonomike</p>	<p>Peniaze, ich funkcie, Peniaze v minulosti Výmenný obchod Tovarové peniaze Kovové mince, papierové peniaze Peniaze v súčasnosti Bankové peniaze Platobné karty</p>	<p>Vie určiť faktory vytvárajúce hodnotu peňazí. Vie porovnať spôsoby obchodovania v minulosti a v súčasnosti. Vie uviesť príklady tovarových peňazí Vie vysvetliť, prečo vznikli peniaze ako platidlo. Vie zdôvodniť výhodnosť bezhotovostného styku.</p>	<p>FIG – vážiť si prácu ako zdroj príjmov na zabezpečenie vlastných potrieb - diskutovať o vzťahu morálky s peňazí - vie vysvetliť rozdiel medzi kreditnou a debetnou kartou</p>	<p>Etická výchova Matematika</p>
<p>Vybudovať si správny postoj k peniazom a k získaniu financií, vedieť zvážiť riziká</p>		<p>Banky a finančné inštitúcie v trhovej ekonomike</p>	<p>Centrálna cedulová banka Komerčné banky Sporiteľne, poisťovne Nebankové subjekty</p>	<p>Vie rozlíšiť finančné inštitúcie a nimi poskytované služby. Vie vymenovať banky a finančné inštitúcie v Slovenskej republike. Vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie.</p>	<p>FIG – vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie</p>	<p>Etická výchova Matematika</p>

Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov		Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	Zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia Osobné želania a potreby Krátkodobé a dlhodobé finančné ciele	Vie prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov Stanoviť si merateľný krátkodobý finančný cieľ	FIG – stať sa finančne zodpovedným človekom - prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia	Etická výchova Náboženská výchova
Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych	Projekt / 1 hodina /	Beseda s finančne úspešným podnikateľom	Investovanie Práca a vzdelanie Vyhodnocovanie informácií z rôznych zdrojov Zvažovanie alternatív a dôsledkov finančných rozhodnutí	Chápať investovanie ako spôsob budovania majetku a plnenia finančných cieľov Chápať vzdelanie a prácu ako prostriedok zabezpečenia životných potrieb	OSR – pochopiť potrebu vzdelania a práce pri úspešnom uplatnení sa v budúcom živote	Etická výchova Svet práce

Používané skratky:

MkV – multikultúrna výchova

ENV - enviromentálna výchova

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

FIG - finančná gramotnosť

MV – mediálna výchova

DV – dopravná výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Učebné osnovy : REGIONÁLNA VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých					
ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Regionálna výchova				
Ročník	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	1 hod./týždeň 33 hod./rok	–	–	–	–
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovaci jazyk	slovenský				

1. Charakteristika predmetu

Predmet Regionálna výchova má pomôcť žiakom piateho ročníka primeraným spôsobom si rozšíriť poznatky o regióne, v ktorom žijú. Je to interdisciplinárny predmet, ktorý nadväzuje na prvky existujúcich povinných predmetov /dejepis, geografia, biológia, občianska náuka, výtvarná výchova/.

Ani v zjednotenej Európe význam a potreba vlastenectva nezaniká, práve naopak. Výmena kultúrnych hodnôt národov Európy nie je možná bez rešpektovania a zachovávanania ich špecifickosti a rozdielnosti. V tomto kontexte je dôležité ukázať žiakom, aký význam má kultúrne dedičstvo, ktoré je súčasťou materiálneho a duchovného dedičstva a bohatstva národa. Jeho súčasťou je aj ľudová kultúra a kresťanské hodnoty. Sú základom našej kultúrnej identity, významným zdrojom historického vedomia a vzdelanosti a zároveň aj nástrojom tolerancie a porozumenia medzi národmi. Regionálna výchova vytvára priestor na nenásilnú výchovu a vzdelávanie k vlastenectvu, národným a kresťanským tradíciám spolu s výchovou k demokracii a ľudským právam.

V rámci regionálnej výchovy by žiaci mali získať vedomosti o minulosti a súčasnosti svojho regiónu, obce s cieľom vytvoriť pocit hrdosti na svoje dejiny, ľudovú kultúru, prírodné krásy. Zároveň vytvoriť priestor nielen na spoznávanie, ale aj ochraňovanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra. Kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva. Využitie danosti regiónu, - návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičných jedál, spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci, môžu prispieť k poznaniu svojho regiónu. Poznatky možno využiť pri tvorbe zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tancov, ľudových krojov (hudobný,

pohybový, výtvarný prejav), príslovia, porekadiel, pranostiek, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, objavovanie a spoznávanie iných kultúr v oblasti ľudových tradícií.

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

2. Všeobecné ciele

Cieľom predmetu je pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti svojho regiónu za účelom pestovania úcty k svojej vlasti, kraju a i k sebe samému. Vytvárať predpoklady u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse ľudového umenia a uchovávanie kultúrneho dedičstva predchádzajúcich generácií. Rozvíjať toleranciu voči iným kultúram. Cieľom je jasné povedomie národného dedičstva.

Vyučovanie regionálnej výchovy v 5.ročníku je zamerané na realizáciu nasledovných cieľov:

- a/ Poznať a propagovať historické a prírodné krásy mesta a okolia i život ľudí nášho regiónu, poznať ľudové tradície regiónu
- b/ Zaujať a prejaviť postoj k ľudovým tradíciám regiónu.
- c/ Získať vedomosti o ochrane kultúrnych pamiatok
- d/ Identifikovať sa so svojou obcou, regiónom
- e/ Poznať a rešpektovať kultúrnu inakosť v regióne
- f/ Poznať prírodné bohatstvo regiónu a vytvoriť si k nemu pozitívny vzťah
- g/ Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.
- h/ Efektívne pracovať s informáciami / pracovať s rôznymi zdrojmi informácií, tvorivo využívať IKT/
- i/ Naučiť sa pracovať v tíme, s cieľom naučiť sa žiť a pracovať s inými ľuďmi, byť zodpovedný za splnenie spoločných úloh.
- j/ Reálne hodnotiť seba a iných ľudí

3. Kľúčové spôsobilosti - kompetencie

Na hodinách regionálnej výchovy si žiaci postupne osvoja **kľúčové spôsobilosti**:

- sociálne komunikačné spôsobilosti prácou v skupinách, na projektoch
- spôsobilosť riešiť problém s využitím už získaných znalostí a schopností
- schopnosť kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie
- spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry, vedieť oceniť kultúrne dedičstvo, historické tradície a ľudové umenie.

4. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

V predmete budú aplikované prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie sa, na proces hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v

interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení. Metódy podporujúce socio-emočnú klímu triedy, radosť z poznávania budú slovné, písomné a demonštračné a to :

- metódy na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť/ motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia
- otázky stimulujúce diskusiu, vzbudzujúce záujem žiakov o skúmanie a pátranie
- porovnávanie primárnych prameňov
- výklad
- písomný a ústny prejav, prezentácia
- skupinová práca
- samostatná práca

Formy

- tvorba pracovných listov, grafov, tabuliek, kresieb
- návšteva historických objektov, múzeí,
- vypracovanie a spracovanie ankety
- tvorba plagátov, máp,
- tvorba prezentácií v power pointe

5. Obsah štandardu regionálnej výchovy

Tematické celky:

1. Môj rodný kraj

2. Tradičná ľudová kultúra

3. Objavujeme Slovensko

	Názov tematického celku	Počet hodín
1.	Môj rodný kraj	15
2.	Tradičná ľudová kultúra	8
3.	Objavujeme Slovensko	10
Spolu		33

1. tematický celok: Môj rodný kraj

Témy:

- škola, okolie školy, prírodné krásy regiónu
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzea,

-tradičné regionálne zvyky a obyčaje

– významné osobnosti regiónu, príbehy o rodákoch

- stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) besedy, rozhovory o minulosti nášho regiónu a pod.

– chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,

– tradičné produkty a zamestnania v regióne,

– umelecké produkty, tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu,

– miestny a regionálny jazyk.

2. tematický celok: Tradičná ľudová kultúra

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania, ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvorom.

Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti nástrojom tolerancie, občianskej súdržnosti a porozumenia medzi národmi. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

Témy:

a) Tradičná hmotná kultúra:

– ľudové staviteľstvo,

– domáce tradičné remeselné výrobky,

– tradičné remeslá (ich história), starodávne pracovné náradie a nástroje

– produkcia potravín a strava,

– odev (kroje na dedine),

– výtvarné umenie a i.,

b) Tradičná nehmotná kultúra:

– ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),

– interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),

– spoločenské praktiky, zvyky, rituály a slávnostné udalosti

– tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),

– folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

3. tematický celok: Objavujeme Slovensko

Témy:

- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna na Slovensku,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovumelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

Hodnotenie:

Nástroje hodnotenia

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budú dodržiavať Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl a dbať na:

- informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenie
- pravidelnosť v hodnotení
- rešpektovať vekové a individuálne osobitosti žiakov
- objektívne hodnotenie práce, kvality vedomostí, zručností .

Formatívne hodnotenie má zabezpečiť spätnú väzbu a bude priebežné. Učiteľ využije slovné hodnotenie , spätnú väzbu od spolužiakov v rámci skupinovej práce, spätnú väzbu spolužiakov po prezentácii výstupu.

a/Kritériá hodnotenia:

- ovládanie informácií, pojmov, faktov, súvislosti medzi nimi
- slovná zásoba počas prezentácie, odpovede
- úroveň spolupráce v rámci kooperatívnej práce
- splnenie úloh
- samostatnosť pri riešení úloh
- analýza textu, historického obrazového a hmotného materiálu
- aplikácia získaných poznatkov
- práca na projekte – usilovnosť, pravidelnosť, zodpovednosť, kvalita projektu, úroveň prezentácie

Počas klasifikačného obdobia žiaci získajú minimálne 2 známky. Jednu za povinnú prácu v PPT na danú tému v určenom rozsahu a druhú za písomnú previerku na konci klasifikačného obdobia. Previerka bude zostavená z otázok v rozsahu 10 -12 otázok a na vypracovanie budú mať žiaci čas minimálne 30 minút. Žiaci budú mať možnosť získať známku aj za dobrovoľné projekty či referáty na tému, ktorú si samy zvolia v súlade s preberanou témou. Referát nečítajú ale prezentujú jeho obsah vlastnými slovami.

Hodnotenie známkou výborný:

Žiak ovláda pojmy a fakty, vie samostatne vysvetliť vzťahy, opísať procesy, analyzovať historický materiál. Vie samostatne pracovať na projekte a riešiť úlohy. Grafický a jazykový prejav na vysokej úrovni. Vie projekt plynule prezentovať a obhájiť. Získané zručnosti vie aplikovať a aktívne využiť.

Hodnotenie známkou chválitebný:

Žiak ovláda pojmy a fakty, vie vysvetliť vzťahy s menšími nedostatkami. Vie samostatne pracovať na projekte a riešiť úlohu s obmedzenou pomocou učiteľa. Grafická úprava prác je na požadovanej úrovni. Pri prezentácii projektu - práce prejavuje menšiu neistotu. Má medzery vo vedomostiach, zručnosti vie aplikovať po povzbudení učiteľom.

Hodnotenie známkou dobrý:

Žiak ovláda vzťahy za pomoci učiteľa. Na projekte a pri riešení úloh pracuje za pomoci učiteľa. Úroveň grafického prejavu je slabšia, nedokáže vyriešiť všetky úlohy. Pri prezentácii projektu, úlohy prejavuje neistotu, nedostatky, medzery. Získané zručnosti aplikuje iba za pomoci učiteľa, robí chyby, vie sa opraviť.

Hodnotenie známkou dostatočný: Žiak ovláda časť faktov. Na riešení úloh pracuje nesystematicky, nepravidelne a povrchno. Aby získal kognitívne zručnosti, je potrebná pravidelná kontrola a podpora zo strany učiteľa. Riešenie úloh, prácu na projekte zvláda na nízkej úrovni. Pri prezentácii prejavuje veľkú neistotu a značné nedostatky. Jazykový prejav je nesúrodý, nesúvislý. Získané zručnosti nevie analyzovať a aplikovať.

Hodnotenie známkou nedostatočný:

Žiak neovláda pojmy a fakty. Prístup k riešeniu úloh je veľmi povrchný a nesystematický. Nemá záujem riešiť úlohy a pracovať na projekte, nedokáže prezentovať aj tak nízku úroveň kognitívnych zručností. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie podľa percentuálnej úspešnosti:

100% - 90% - stupeň 1 – výborný,

89% - 75% - stupeň 2 – chválitebný,

74% - 55% - stupeň 3 – dobrý,

54% - 40% - stupeň 4 – dostatočný,

39% - 0% - stupeň 5 – nedostatočný.

Učebné zdroje:

- Pracovný zošit „Historicko-náučný chodník regiónu Šaľa“ autori: Mgr. J. Knežová , Mgr. L. Hajduová
- Internet
- Krátky slovník nárečia slovenského ŠALIANSKEHO podľa A. Beloviča
- Exponáty v archeologickej expozícii CVČ v Šali
- Exponáty Domu ľudového bývania v Šali

Predmet : Regionálna výchova							
Ročník : piaty			Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hod. ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové	Poznámky
		téma	obsah				
Identifikovať sa so svojou obcou	Môj rodný kraj 15 hod.	Moje mesto	Poloha mesta Šaľa v rámci Slovenska, geografické podmienky história a súčasnosť	vedieť určiť polohu rodiska a školy v rámci regiónu a Slovenska, v skratke poznať jeho históriu – vznik,	OSR MkV – spolžitie s národnou menšiou	Geografia, práca s mapou	Vyšší územný celok, kraj
Poznať prírodné bohatstvo svojho regiónu a		Prírodné krásy regiónu Spoznávanie prírody - fauna a flóra okolia	Lužné lesy, mŕtve ramená , jazerá , termálne pramene. Typické živočíchy a rastliny regiónu, chránené živočíchy a rastliny okolia Šale	poznať zástupcov bežných druhov živočíchov rastlín , poznať tri chránené živočíchy a tri chránené rastliny okolia, poznať typ lesa charakteristický pre náš región, poznať miesta s termálnymi prameňmi a význam a hodnotu mŕtvych ramien riek	ENV, ochrana prírody	BIO – poznávanie živočíchov	
		Kultúrne pamätihodnosti mesta a okolia	Historické budovy – kostol, kaštieľ, socha sv. Juraja, socha svätej trojice, Harmincova budova, historické stavby – kostoly v okolitých obciach. Významné mesto regiónu – Nitra.	vedieť vymenovať historické budovy a objekty mesta Šaľa a ich polohu, poznať kultúrne pamiatky okolitých obcí , poznať význam historickej Nitry	OSR- vedieť dokumentovať dnešný stav mesta	DEJ	
oboznámiť s miestom, kde sú uložené významné a archeologické nálezy		Múzeá, skanzeny,	Národný archív v kaštieli v Šali, archeologická expozícia v CVČ Šaľa, Dom ľudového bývania v Šali (skanzen)	Poznať miestne muzeálne objekty v meste Šaľa, vedieť o existencii národného archívu v Šali, poznať múzeá v Nitre	OSR- mať prehľad o histórii mesta	DEJ	
Spoznať		Významné	Peter Pázmán a	Poznať význam a prácu ľudí, ktorí	OSR	DEJ	

významné osobnosti regiónu a ich prínos		osobnosti mesta a regiónu	Ján Feketeházy Jozef Selley-Miškovič , Jozef Péter, Ján Johanides	preslávili mesto	MkV- vzájomný vplyv sa rôznych národností		
Poznať zvyky a tradície nášho regiónu	Tradičná ľudová kultúra 8 hod.	Tradície v regione	Tradičné zamestnania a produkty regiónu, tradičné ľudovumelecké remeslá, ľudové staviteľstvo ,tradičný miestny jazyk – nárečie, piesne tance a zvyky, typické kroje	Poznať tradičnú prácu, ktorou sa zaoberali ľudia regiónu kedysi, poznať produkty ich práce ktoré vyrábali, ktorými obchodovali a ktorými sa živili, poznať tradičnú remeselnú výrobu a ľudovumelecké výrobky, poznať typické stavby, ktoré charakterizovali náš región, poznať niektoré nárečové slová používané v regione Šale, tance, piesne a zvyky regiónu	OSR TPPZ	DEJ	Fotografovanie kultúrnych pamiatok
	Objavujeme Slovensko 10 hod	Základné znaky ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku	Národnostné menšiny žijúce na území Slovenska, Maďarské etnikum žijúce na území Slovenska a v našom regione	Poznať hlavné národnostné skupiny žijúce na Slovensku, poznať znaky ľudovej kultúry Maďarov, poznať typické jedlo, jazyk , oblečenie a zvyky tunajších Maďarov	OSR – vzájomný kultúrny vplyv dvoch národov, porozumenie a spolužitie	DEJ	
		Výber kultúrnych pamätihodností Slovenska	Nitra, Bratislava , Trnava, Komárno, Spiš, Bardejov, Banská Štiavnica, Košice, Levoča, (hrady, zámky, architektúra)	Poznať historicky významné mestá blízkeho aj vzdialeného okolia nášho regiónu. Vedieť jednu významnú udalosť ktorou sa preslávili, poznať jednu stavbu ,ktorá je typická pre toto mesto - región			Spišský hrad, Levoča, Štiavnica, Vlkolínec Bardejov a drevené kostoly
		Chránené územia Slovenska	Národné parky a CHKO, biosférické rezervácie, svetové kultúrne dedičstvo(7 lokalít)	Poznať naše národné parky a 3 CHKO, poznať mesto ktoré je zapísané do svetového dedičstva pri OSN, poznať regióny, ktoré sú biosférickými rezerváciami svetového významu. Poznať historickú hodnotu Levoče, Košíc, Bardejova,	OSR, TPPZ	DEJ	BR :Tatry, Slovenský kras, CHKO Poľana, Východné Karpaty

		Flóra a fauna Slovenska. Geografické zvláštnosti Slovenska	Lesy - prírodné bohatstvo Slovenska. Minerálne a termálne pramene, jaskyne, Sandberg,	Poznať typické lesné spoločenstvá na Slovensku, prevládajúce pôvodné dreviny, poznať typické chránené živočíchy a rastliny Tatier. Poznať aspoň tri jaskyne a ich polohu, poznať tri minerálne pramene a polohu najväčšieho rezervoáru pitnej vody v strednej Európe	ENV- prírodné hodnoty Slovenska MV- informačné zdroje	DEJ	Gánovce, Ochtiná, Herľany Záhorská nížina, žitný ostrov a rezervoár vody
		Významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie na Slovensku	M.R.Štefánik, J. Murgaš, L. Štúr,	Poznať významných Slovákov ktorí preslávili Slovensko a zaslúžili sa o jeho rozvoj.	OSR, MV- médiá a šírenie informácií	DEJ	

Skratky : MV – mediálna výchova

ENV- environmentálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ- tvorba projektov a prezentácia zručností

MkV- multikultúrna výchova

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Učebné osnovy : FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých					
Základná škola Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul.2, Šaľa					
Názov predmetu	Finančná gramotnosť				
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Časový rozsah výučby	-	1 hod./ týždeň 33 hod./ rok	-	-	-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Zaradenie : pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním – 6.ročník

Charakteristika predmetu

Predmet Finančná gramotnosť dopĺňa učebné osnovy v 6. ročníku pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Zohľadňuje nadštandardnú úroveň vzdelávania nadaných detí. V rámci tohto predmetu sa výučba týchto žiakov rozširuje, prehľbuje a obohacuje o také témy, činnosti a aktivity, ktoré sú spojené priamo so životom a zodpovedajú kognitívnej úrovni intelektovo nadaných žiakov. V oblasti financií a narábaní s nimi má predmet umožniť žiakom porozumieť problematike, vytvoriť si zručnosti a postoje v danej oblasti. **Pod pojmom finančná gramotnosť rozumieme** schopnosť orientovať sa, riešiť a plánovať vlastné financie na zabezpečenie životných podmienok seba a svojej rodiny.

V Národnom štandarde finančného vzdelávania verzia 1.0 je navrhnutých **sedem vybraných kategórií finančnej gramotnosti:**

1. Človek vo sfére peňazí,
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí,
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca,
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi,
5. Úver a dlh,
6. Sporenie a investovanie,
7. Riadenie rizika a poistenie.

Obsah tém finančnej gramotnosti môže byť v rámci školských vzdelávacích programov **začlenený priamo do obsahu všeobecnovzdelávacích predmetov** (matematika, občianska náuka, etická výchova, slovenský jazyk, cudzie jazyky, geografia, dejepis a iné), prípadne

d'alších predmetov základných a stredných škôl. Môže byť vytvorený aj samostatný predmet, ktorý by sa zameriaval na problematiku finančného vzdelávania.

„Pre finančné vzdelávanie je už stanovený rozsah problematiky, s ktorou sa budú musieť žiaci v priebehu svojho štúdia oboznámiť. Iné nároky sú, pochopiteľne, kladené na žiakov prvého a druhého stupňa základných škôl, iné na študentov stredných škôl“ píše sa v dokumente Národný štandard finančnej gramotnosti.

Cieľ predmetu

a/ všeobecné ciele

- primerane veku rozvinúť kľúčové spôsobilosti (kompetencie),
- zmysluplne podať základné vedomosti a vypestovať záujem o celoživotné učenie sa,
- osvojiť si základ všeobecného vzdelania poskytovaného školou,
- mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy,
- osvojenie si a využívanie efektívnych stratégií učenia sa,
- nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce,
- mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu konaniu.

Cieľom tohto predmetu je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a postojov nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi jednotlivcom a zákonitostami ekonomickej stránky života spoločnosti. Na základe poznania týchto zákonitostí bude schopný zorientovať sa vo svete financií poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej spoločnosti v rôznych oblastiach sveta a pochopiť súvislosť medzi správnym rozhodovaním a problémami a vlastnou zodpovednosťou vo vzťahu k sebe, svojej rodine a spoločnosti. Cieľom je viesť žiaka k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

Vyučovací a výchovný proces

Cieľom vyučovacieho procesu je pôsobiť na žiakov v oblasti:

a/ kognitívnej /poznávacej/ - vytváranie vedomostí, spôsobilostí, poznávacích schopností

b/ psychomotorickej – vytváranie zručností a návykov

c/ afektívnej /postojovej/ - rozvíjanie postojov a citov

- vzájomné pôsobenie učiteľa a žiakov na vyučovacej hodine,
- úloha učiteľa – vzdelávanie a výchova pre získanie a osvojovanie nových vedomostí, spôsobilostí, vytváranie zručností a návykov, rozvíjanie poznávacích procesov, formovanie osobnosti žiaka,
- úloha žiaka - aktívne sa zmocňovať všetkého nového, poznávať a objavovať (pre neho doposiaľ) nepoznané,
- vo vyučovaní učiteľ a žiak spolupracujú, prispôsobujú sa, ovplyvňujú,
- učiteľ žiakov vzdeláva a zároveň využíva tzv. hybné sily vyučovacieho procesu. Pod týmto rozumieme rozpor medzi poznávacími a praktickými úlohami, ktoré nastoľuje

vyučovanie a skutočnou úrovňou vedomostí, spôsobilostí, zručností a mentálneho rozvoja žiakov. Podstatou hybnej sily sú protirečenia medzi dvoma stránkami toho istého procesu (úlohy, otázky, cvičenia atď. na jednej strane, hľadanie odpovede, riešení atď., na strane druhej).

Vo výchovnom a vzdelávacom procese je dôležitá: **aktivita, samostatnosť, tvorivosť, konfrontácia.**

Rozvoj kľúčových spôsobilostí - kompetencie

Žiak má byť schopný

- identifikovať svoje vlastné potreby vo vzťahu k určitým finančným témam – “Chcenie a potreby”
- Nájsť vhodnú a spoľahlivú informáciu – “Hľadanie a nájdenie”
- Zistiť ako pracujú financie, nájsť informáciu a vhodne reagovať na dosiahnutie svojich cieľov najvhodnejším možným spôsobom – “Analyzovanie a hodnotenie”.
- Vyhľadať a porovnať rôzne ponuky – “Porovnávanie”
- Uskutočňovať informované a zodpovedné rozhodnutia – “Rozhodovanie”
- Efektívne reagovať vo vzťahu k finančným záležitostiam relevantným k ich potrebám a uskutočniť jednoduché transakcie – “Používanie”
- Predpovedať pozitívne alebo negatívne následky z rôznych rozhodnutí a aktivít, najmä riziká a nebezpečenstvá, ktoré sa často nachádzajú ‘tlačené malými písmenami’ - “Hodnotenie dôsledkov”

Všetky tieto kompetencie vyžadujú schopnosť pýtať sa, a dostať odpoveď na relevantné otázky. Žiaci nemôžu hľadať a nájsť informáciu, ak nevedia aké otázky sa majú pýtať, aby dostali odpovede, ktoré potrebujú. Do výučbových jednotiek sa odporúča zaradiť tri prvky a to : porozumenie, zručnosti, postoje.

2. Kompetencie v oblasti komunikačných schopností

- identifikovať a správne používať základné pojmy,
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

3. Kompetencie v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
- rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ pri anketách a prieskumoch

4. Kompetencie v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,

5. Kompetencie v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení
- využívať učebné a iné pomôcky,
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Hodnotenie žiakov

Vedomosti a práca žiakov na vyučovacej hodine budú hodnotené komplexne podľa nasledovného dokumentu:

Metodický pokyn MŠVVaŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

a/ Predmetová komisia spracovala zásady hodnotenia a klasifikácie podľa schémy pre tento predmet:

Druhy skúšok	Písomné - didaktické testy
Počet skúšok/ hodnotení	písomné skúšky podľa tematických celkov dve za klasifikačné obdobie
Minimálny počet známok / druh skúšky	3 známky za klasifikačné obdobie / z písomnej skúšky a praktickej aktivity /
Predpísané školské práce	žiadne
Štruktúra písomných testov a prác, rozsah, časová náročnosť	v testoch striedavé úlohy s otvorenou odpoveďou a s výberom odpovede písomná skúška – najviac 10 otázok, trvanie písomných prác – 20 min.
Vypracovanie praktickej práce, projekt	Praktické práce (prieskum, anketa,) zadané vopred na danú tému, projekty a referáty na báze dobrovoľnosti
Používaná hodnotiacia stupnica	100 - 90% - 1 54 - 40 % - 4 89 - 75 % - 2 39 - 0 % - 5 74 - 55 % - 3

Organizácia vyučovania

V závislosti od témy sa bude využívať vyučovanie v triede alebo v počítačovej učebni a zaradená je tiež exkurzia do bankovej inštitúcie .

Klasická vyučovacia hodina /45/ minút, je členená na niekoľko častí, ktoré na seba logicky nasledujú, aby sa dosiahli u žiakov najlepším spôsobom všetky základné kompetencie a osvojenie nových poznatkov:

1. **motivačná časť** - príprava žiakov na aktívne osvojovanie učiva, u žiakov je potrebné vzbudiť záujem o poznávanú skutočnosť.

2. **expozičná časť** - prvotné zoznamovanie žiakov s novým učivom - učiteľ volí tie metódy, ktoré so zreteľom na obsah učiva, so zreteľom na žiakov a ich predpokladané činnosti volí alebo odporúča žiakom adekvátne metódy práce.

3. **fixačná časť** - prvotné opakovanie a upevňovanie učiva - úlohou tejto fázy je zopakovať a upevniť vedomosti žiakov. V tejto fáze je dôležité využívať viaceré metódy, realizovať opakovanie učiva realizovať v nových situáciách a podmienkach.

4. **diagnostická časť** - diagnóza osvojených vedomostí, spôsobilostí, zručností a návykov, učiteľ priebežne zisťuje priebeh osvojovania vedomostí - priebežná diagnóza (mikrodiagnóza). Na základe zistenia buď pokračuje alebo upravuje svoj prístup a pôsobenie na žiakov. Zisťuje stupeň osvojenia vedomostí žiakmi.

5. **aplikačná časť** - využívanie vedomostí, spôsobilostí a zručností, jej úlohou je prakticky uplatniť a využiť to, čo si žiak osvojil v predchádzajúcich etapách. Začína sa na vyučovacej hodine a pokračuje prípadnou domácou úlohou žiakov.

Táto forma vyučovania bude v maximálnej možnej miere striedaná s ďalšími metódami a formami práce zameranými na samostatnú činnosť žiakov.

Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

V predmete budú aplikované prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie sa, na proces hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení a metódy podporujúce socio emočnú klímu triedy, radosť z poznávania . Sú to :

- metódy na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť/ motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia
- otázky stimulujúce diskusiu, vzbudzujúce záujem žiakov o skúmanie a pátranie
- porovnávanie primárnych prameňov
- výklad
- písomný a ústny prejav, prezentácia
- skupinová práca
- samostatná práca

Na hodinách sa bude využívať aj:

- **projektové vyučovanie** – tvorba projektov, námety sú dané vopred a žiak si môže vybrať. Projekt má byť samostatnou prácou žiaka a členený na niekoľko logicky na seba nadväzujúcich častí.

- **problémové vyučovanie** - využíva predovšetkým metódy kde učiteľ systematicky zapája žiakov do procesov hľadania a nachádzania riešenia problémov, vďaka čomu sa žiaci učia nové poznatky nadobúdať samostatne, používať už osvojené vedomosti a získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti.

- **skupinové vyučovanie** – žiaci sú rozdelení do skupín podľa rôznych hľadísk, napríklad podľa záujmu, druhu činnosti, náročnosti úloh ap. Skupinu tvoria dvaja až štyria žiaci. Môže

vzniknúť odčítaním, náhodným alebo zámerným delením, podľa záujmu žiakov – spontánne. Práca v skupine zlepšuje priebeh učenia a využíva sa často najmä vo fáze precvičovania a upevňovania poznatkov a zručností.

- **kooperatívne vyučovanie** - je skupinovým vyučovaním, v ktorom sú zdôrazňované sociálne aspekty. Nejde iba o skvalitnenie tradičných postupov a foriem školskej práce, ktoré súvisia s cieľmi týkajúcimi sa oblastí vedomostí.

Participatívne metódy rozvíjania kompetencií

Participatívne metódy využívajú prirodzené potreby každého človeka komunikovať s inými ľuďmi, a tak sa učiť. Patria sem **dialóg a diskusia, situačné či prípadové štúdie, inscenačné metódy, brainstormingové metódy.**

- **Dialóg a diskusia** prebiehajú vo väčšej alebo menšej skupine. Učiteľ sa tejto aktivity môže zúčastňovať ako diskutujúci alebo facilitátor /uľahčovateľ, podporca/. Niektoré, predovšetkým čiastkové problémy si môže skupina vyriešiť aj bez učiteľa, ktorý je pozorovateľom. Diskusie môžu viesť k zvýšeniu individuálneho porozumenia, prípadne k dosiahnutiu skupinového konsenzu alebo je ich hlavnou témou riešenie konkrétnych problémov.
- **Situačné (prípadové) metódy** - ich podstata spočíva v riešení problémovej úlohy na základe konfrontácie vedomostí, zručností, názorov a postojov aktérov – žiakov. Očakáva sa, že ponúknutých riešení vyberú to najdokonalejšie riešenie na základe schopnosti správne sa rozhodnúť. Problémové situácie si vyžadujú aj medzipredmetový prístup, čo je ďalší prínos tejto metódy.
- **Inscenačné metódy (metódy hrania rol)** - spočívajú v simulácií stanovených situácií, keď sa riešenie realizuje prostredníctvom hrania rol. Žiaci musia pochopiť podstatu inscenácie aj podstatu – charakter jednotlivých postáv. Hranie rol pomáha žiakom vyjadriť vlastné osobné postoje a myšlienky a v prípade slobodnej možnosti výberu či výmeny roly so spolužiakom, dochádza u väčšiny žiakov k identifikovaniu sa s danou rolou. Rolové hry odrážajú rôzne uhly pohľadov na určitú situáciu alebo problém.
- **Brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov)** - čo najrýchlejšie zhromaždenie a zapísanie nápadov, námetov, informácií. Cieľom je vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase. Brainstorming je prínosný v začiatkových fázach preberania jednotlivých tém, keď učiteľ potrebuje v krátkom čase zistiť, aké poznatky žiaci o daných skutočnostiach majú, prípadne aké informácie im chýbajú. Získané informácie môžu byť východiskom pre ďalšiu prácu učiteľa.

Kognitívne, zážitkové a skúsenostné metódy rozvíjania kompetencií

- **Kognitívne metódy** – využívanie rozumového spracovania informácií, ktoré sú sprostredkované výkladom inej osoby, prostredníctvom textov, inými médiami. Budujú na prechádzajúcich skúsenostiach a vedomostiach, nabádajú na riešenie problémov, hľadanie súvislostí, analyzovanie...
- **Zážitkové metódy** – vytváranie zážitku, emocionálne prežívanie skutočnej situácie na vlastnej koži. Takýto spôsob učenia vedie často k silným zážitkom a spontánnemu učeniu sa.
- **Skúsenostné metódy** – spájanie emocionálnej investície a vedomé kognitívne spracovávanie diania. Tieto metódy sa veľmi približujú realite – zámerné učenie sa.

Obsah štandardu finančnej gramotnosti

Peniaze :

1. História peňazí
2. Hodnota peňazí

Hospodárenie v domácnosti :

1. Príjmy a výdavky domácnosti ,
2. Plánovanie a hospodárenie, rozpočet
3. Rezervy a ich vytváranie
4. Šetrenie pri nakupovaní
5. Zadlžovanie domácnosti
6. Základné práva spotrebiteľa

Bankové služby

1. Bankové inštitúcie
2. Produkty finančného trhu

Tematické celky a počty hodín

	Názov tematického celku	Počet hodín
1.	Peniaze	8
2.	Hospodárenie v domácnosti	15
3.	Finančné produkty	10
Spolu		33

Učebné zdroje

Literatúra	Peter Bero ,Zuzana Berová : Praktické financie 5 , Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2010 Michal Skořepa, Eva Skořepová : Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia, (pracovní sešit 1, pracovní sešit 2), Scientia 2008 A.Šepetka, J. Zbojek : Školský rodinný kalendár finančnej gramotnosti 2012 /2013, Príroda, druhé vydanie 2011
Didaktická technika	DVD, dataprojektor, PC
Materiálne výučbové prostriedky	Pracovný zošit, obrazový materiál,
Ďalšie zdroje	Internet, školská knižnica, články z časopisov web stránka -Dolceta.EU – finančné vzdelávanie, web stránka ECB- euroškola

Predmet : Finančná gramotnosť					
Ročník : šiesty žiaci so všeobecným intelektovým nadaním			Hodinová dotácia : 1 hod. týždenne / 33 hod. ročne		
Tematický celok.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipremetové vzťahy
	Časová dotácia.	téma			
Peniaze 8 hod.	História peňazí	Druhy platidiel, vznik peňazí, ochrana peňazí.	Vysvetliť význam peňazí v hospodárskej činnosti ľudí, vymenovať tri druhy platidiel v minulosti, vedieť vymenovať ochranné prvky bankoviek, poznať menu troch rôznych štátov a históriu zavedenia Eura na Slovensku	OSR- vedomosti ako predpoklad rozvoja osobnosti	DEJ - Feničania INF
	Hodnota peňazí a ich základná funkcia	Tovar a jeho hodnota, kolobeh peňazí . Peniaze hotovostné a bankové. Platenie hotovostné a bezhotovostné. Hodnota peňazí a inflácia. Platobné karty debetné a kreditné	Vysvetliť súvis medzi hodnotou tovaru a jeho cenou . Poznať cestu obehu peňazí od emisie ku spotrebiteľovi. Poznať rozdiel medzi hotovostnými a bankovými peniazmi -uviesť príklad, vysvetliť na príklade platbu za tovar a službu, vedieť porovnať kurz Eura a Dolára, vysvetliť na príklade meniacu sa hodnotu peňazí, poznať spôsob platenia platobnou kartou, poznať spôsob ochrany pred zneužitím osobných údajov	OSR – zvyšovanie vedomostí predpoklad úspechu	OBN INF
Hospodárenie v domácnosti 15 hod.	Príjmy a výdavky	Potreby a uspokojovanie potrieb v domácnosti (statky , služby). Vplyvy na výber a uspokojovanie potrieb (vek, záujmy, tradície, vrstovníci, reklama). Životná úroveň (	Vymenovať potreby bežnej domácnosti a spôsoby ich uspokojovania, poznať zdroje získavania financií pre domácnosť . Rozlíšiť potreby a ich uspokojovanie	OSR	OBN

		charakter, vplyvy). Práca a plat, mzda, odmena. Aktíva a pasíva	u vekovo odlišných ľudí. Poznať 2 faktory ,ktoré ovplyvnia životnú úroveň človeka (domácnosti). Vedieť rozlíšiť čo je pre domácnosť zdroj príjmov – aktíva a čo peniaze odčerpáva – pasíva.		
	Plánovanie a hospodárenie	Rozpočet domácnosti	Rozpoznať výdaje pravidelné a jednorazové, vymenovať typy rozpočtov (vyrovnaný, prebytkový,) zostaviť jednoduchý rozpočet domácnosti, uviesť hlavné príjmy a výdaje domácnosti,	OSR – informácie ako súčasť rastu osobnosti a ochrana pred problémami	MAT INF
	Ekonomická istota domácnosti - rezervy a ich vytváranie	Sporenie ako finančná rezerva Poistenie , investovanie	Vedieť vysvetliť na čo je dobré pravidelné odkladanie peňazí , v akých životných situáciách sa nasparené peniaze potrebujú, uviesť príklad cieleného sporenia podľa životnej etapy sporiteľa. Pochopiť zmysel poistenia a investovania ako ekonomickej istoty domácnosti. Poznať 2 druhy poistenia. Vie vysvetliť vzťah medzi podnikaním , ziskom a rizikom investovania.	OSR	MAT INF
	Šetrenie pri nakupovaní	Zľavy , výpredaje, akcie	Rozlíšiť zľavy množstevné a vernostné, posúdiť výpredaj a akciu,	MV vplyv médií na spotrebiteľov	MAT
	Zadlžovanie domácnosti	Nákupy na splátky a spotrebné úvery Zodpovedné rozhodovanie	Poznať riziko zadlžovania pri nákupoch na splátky, pri pôžičkách od nebankových subjektov, vedieť vyhodnotiť na čo sa oplatí požičať a na čo nie, poznať riziká „ rýchlych „ pôžičiek, poznať funkciu kreditných	MV tlak médií na správanie ľudí OSR- poznanie rizík nebankových	MAT INF

			karier pri pôžičkách. Tlak médií a okolia na výber tovaru a spôsob nakupovania	subjektov	
	Reklama	Vplyv reklamy na spotrebiteľa	Poznať praktiky a ciele reklám , uviesť ² príklady aké reklama používa. Uviesť ³ druhy tovaru, ktoré reklama ponúka. Vymyslieť antireklamný leták alebo slogan	MV - vplyv médií a správanie ľudí OSR,TPPZ	VYV Deti ako cieľ reklamy Lieky ako cieľ reklamy
	Práva spotrebiteľa	Reklamácie spotrebiteľské práva a ochrana spotrebiteľa.	Poznať spôsob ako postupovať pri reklamácii tovaru , poznať SOI a jej význam , vedieť čo je doba spotreby,	MV – informovanosť OŽZ - poškodený tovar a zdravie	OBN
Bankové služby 10 hod.	Bankové inštitúcie Produkty finančného trhu	Úspory, pôžičky, spotrebný úver, poistenie, úročenie, bankomaty, internetbanking, termínovaný vklad	Poznať 3 bankové inštitúcie pôsobiace v Šali, vedieť aké služby ponúkajú, poznať spôsob výberu peňazí z účtu, vedieť na čo sa dá využiť účet založený v banke, aké výhody má otvorenie účtu na ukladanie peňazí, vedieť porovnať úroky v jednotlivých bankách za pomoci internetu, vysvetliť pojem bezhotovostná platba, vysvetliť čo je internetbanking, poznať nevýhody balíčka produktov, Poznať riziká nesplácania pôžičiek a úverov, vedieť čo je lízing.	OSR INF	REV

Použité skratky: MV – mediálna výchova

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj OŽZ- ochrana života a zdravia

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

DEJ – dejepis

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

OBN – občianska náuka

MAT – matematika

INF - informatika

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A HODNOTY

Učebné osnovy : ETICKÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Etická výchova				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...) ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom, spojený so zdravou kritickosťou
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi zo solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti

- má zrelý morálny úsudok, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou- súlad medzi emóciami a chcením
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie - pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika - hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá - tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu na nižšom stupni sekundárneho vzdelávania je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné pravidlá spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne správanie

- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti - vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Žiak si bude osvojovať nasledovné kompetencie :

kompetencia k celoživotnému učniu sa

- učiť sa učiť a celoživotne sa vzdelávať
- zamerať sa na sebarealizáciu a osobnostný rozvoj
- uplatniť rôzne stratégie učenia sa
- kriticky zhodnotiť informácie, tvorivo ich spracovať a prakticky ich využiť

sociálne komunikačné kompetencie

- aktívne počúvať a rešpektovať názory druhých
- byť empatický- vcítiť sa do prežívania iných a akceptovať ich potreby
- prezentovať vlastný názor, ktorý je zrozumiteľný a akceptovateľný pre ostatných
- nepodliehať emóciám, nepoužívať morálne sudy a odsudzujúce hodnotenia
- uprednostňovať konštruktívny prístup, otvorenosť, čestnosť a slušnosť
- využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu
- neustále si rozvíjať osobné a sociálne zručnosti

kompetencia riešiť problémy

- kriticky myslieť, prehodnocovať fakty, identifikovať problémy
- pochopiť podstatu problému a vyriešiť ho
- riešiť konflikty kompromisom
- prijímať rozhodnutia a byť za ne zodpovedný

- pracovať tímovo, využívať vzájomnú spoluprácu a hodnotu priateľstva
- podieľať sa na skupinových rozhodnutiach
- participovať na živote triedy a školy

kompetencie občianske

- osvojiť si základné humanistické hodnoty a princípy demokracie
- uvedomiť si svoje práva, povinnosti, záujmy, hodnoty, potreby a postoje v spojení so záujmami skupiny
- aktívne reagovať na prejavy intolerancie, diskriminácie a xenofóbie
- aktívne sa zaujímať o veci verejné a zodpovedne konať
- zapájať sa do občianskeho života vo svojom okolí
- chrániť životné prostredie a kultúrne dedičstvo

kompetencie sociálne a personálne

- uvedomiť si vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť ako člen skupiny
- upevňovať si svoju pozíciu v skupine
- efektívne spolupracovať a mať tvorivý prístup v tímovej práci
- uvedomiť si svoju zodpovednosť pri dosiahnutí spoločných cieľov
- dokáže korigovať dôsledky vlastného správania a konania
- zamerať sa na sebazpoznanie, sebazdokonaľovanie, sebakontrolu a sebareflexiu
- rozvíjať zdravé a kooperujúce medziľudské vzťahy
- učiť sa a celoživotne sa vzdelávať

kompetencie pracovné

- posúdiť vlastné reálne fyzické a psychické možnosti
- stanoviť si svoje ciele a priority vzhľadom na svoje schopnosti, záujmy a životné podmienky
- byť schopný vstúpiť na trh práce
- pochopiť princípy podnikania a využiť ich v praxi
- získavať a využívať informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach

kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh
- cieľavedome ísť za svojim cieľom nielen v pracovnom, ale aj v každodennom živote

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
- správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- rešpektovať historické tradície
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu

Stratégia vyučovania

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt.

Postup prijatia hodnôt etickej výchovy do života je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V etickej výchove je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

- senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
- nácvik v podmienkach triedy
- reálna skutočnosť – transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi ...)

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky ako napr. hru, hranie rolí, scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie a dramatizácia. Tieto hry sa označujú ako cvičenia, aktivity. Aktivity sú len prostriedkom, ktoré umožnia hodnotovú reflexiu. Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho postoje a správanie. Na prenos osvojených zručností a skúseností do každodenného života nám pomáhajú nasledovné metódy – pozorovanie, zbieranie článkov, rozhovor s rodičmi alebo inými osobami. V etickej výchove ide o transfer – prenos z hodiny do bežného života, rodiny, triedy a iných vzťahov.

Základom výchovno-vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom živote.

Žiaci počas hodín sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali, čo umožňuje lepšiu a otvorenú komunikáciu medzi nimi.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Formy práce: individuálna a skupinová, práca vo dvojiciach.

Pri výučbe využívame najmä:

- riadený rozhovor (diskusia)
- výklad učiteľa
- problém ako motiváciu
- demonštráciu (obrázky, pantomíma, hranie rolí)

Učebné zdroje

Olivar, R. R.: Etická výchova, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 1992

Lencz, L. – Krížová, O.: Metodický materiál I. k predmetu etická výchova, MC, Bratislava, 1993

Lencz, L. a kol.: Metodický materiál II. k predmetu etická výchova, MC, Bratislava, 1995

Lencz, L. – Ivanová, E.: Metodický materiál III. k predmetu etická výchova, MC, Bratislava, 1995

Podmanický, I.- Glasa, J.: Výchova k manželstvu a rodičovstvu, MC, Bratislava, 1999

Slyšková, K.: Zakázané ovocie najviac chutí, DIDAKTIS, Bratislava, 2004

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 1., SPN, Bratislava, 1992

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 2., SPN, Bratislava, 1992

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 3., SPN, Bratislava, 1993

Alexová, S. – Vopel, K. W.:Nechaj ma, chcem sa učiť sám 4., SPN, Bratislava, 1993

Ľudské práva pre deti, ARCHA, Bratislava, 1992

Naik, A.: Chceš vedieť viac? Sme či nie sme závislí?, EGMONT, s. r. o., Bratislava, 1999

Šišáková, N.: Nenič svoje srdce, nikdy predsa nie si sám, REKLAMA PLUS, Šaľa, 1998

Labáth, V.- Smik, J.: Intervenčný program pre skupinovú prácu s deťmi a mládežou, PSYCHODIAGNOSTIKA, Bratislava, 1991

- Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M.: Ako poznám sám seba? 7.roč., POĽANA, Bratislava, 1998
- Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M.: Ako poznám sám seba? 5.roč., POĽANA, Bratislava, 1998
- Piovarčiová, T.- Gogolová, D.: Etická výchova pre 5. roč., OPI, Bratislava, 2007
- Piovarčiová, T.- Gogolová, D.- Bagalová, Ľ.- Kociánová, Ľ.: Etická výchova pre 6. roč., OPI, Bratislava, 2006
- Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M.: Ako poznám sám seba? 8.roč., POĽANA, Bratislava, 1999
- Kašparová, Z. – Houška, T. – Uhereková, M.: Ako poznám sám seba? 9.roč., POĽANA, Bratislava, 1999
- Krížová, O.: Metodická príručka etickej výchovy pre 9. ročník ZŠ, MC, Bratislava, 1998

Metódy a prostriedky hodnotenia

Na hodine etickej výchovy žiakov nehodnotíme známku, na vysvedčenie píšeme, že daný predmet žiak absolvoval. Jednotlivcov hodnotíme slovné počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci majú tiež priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Poznámky:

Prierezové témy:

ENV- enviromentálna výchova

MV- mediálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ- ochrana života a zdravia

MkV- multikultúrna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Iné používané skratky:

FIG- finančná gramotnosť

Obsah vyučovania

Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne/ 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si základné sociálno-komunikačné zručnosti.	Otvorená komunikácia. 5 hod.	Úrovne komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, pozdrav, otázka, poďakovanie, ospravedlnenie, prejavenie úcty voči iným v komunikácii.	Druhy komunikácie a jej úrovne, pojem otvorená komunikácia.	Zvládnuť základné komunikačné zručnosti - predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa.	OSR- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí OSR- vzájomná komunikácia v triede	všetky vyučovacie predmety
Osvojiť si zručnosti pozitívneho hodnotenia seba.	Poznanie a pozitívne hodnotenie seba. 9 hod.	Sebapoznanie, sebahodnotenie, sebaúcta, sebaovládanie, poznanie svojich silných a slabých stránok, povedomie vlastnej hodnoty, elementy formujúce sebaúctu v školskom veku.	Sebaúcta a sebaovládanie, prvky podporujúce sebaúctu u žiaka.	Poznať svoje silné aj slabé stránky. Zvýšiť vlastné sebavedomie, v správaní získať väčšie sebaovládanie.	OSR -rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, uplatňovať svoje práva, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných	všetky vyučovacie predmety
Osvojiť si zručnosti pozitívneho hodnotenia druhých.	Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých. 7 hod.	Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti, učitelia), hľadanie dôvodov pre pozitívne hodnotenie, úcta k postihnutým, starým, chorým.	Pozitívne hodnotenie druhých v medziľudských vzťahoch.	Pochopiť zmysel pozitívneho hodnotenia druhých, ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže- u postihnutých, starých, chorých, objaviť ich dary.	OSR- empatický pohľad na svet MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu, úcty ku každému človeku ENV- hodnoty života	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Občianska náuka Náboženská výchova

Osvojiť si tvorivé riešenia každodenných situácií v medziľudských vzťahoch.	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva. 7 hod.	Rozvíjanie základnej tvorivosti, ľudská tvorivosť (pohybová, výtvarná, imitačná, literárna, prosociálna), radosť z tvorivosti, tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch.	Základné znaky tvorivosti.	Pochopiť, že tvorivosť je potrebná nielen pre vedu a umenie, ale aj pre vytváranie medziľudských vzťahov.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu	Výtvarná výchova Nemecký jazyk Anglický jazyk Slovenský jazyk Telesná výchova
Osvojiť si základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia.	Etické aspekty ochrany prírody. 5 hod.	Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti, ekologická etika z pohľadu žiaka. byť aj vzorom pre iných.	Ochrana životného prostredia, živá i neživá príroda, človek ako súčasť prírody.	Pochopiť, že aj my sme súčasťou prírody, sme zodpovední za jej ochranu.	OŽZ - pobyt v prírode ENV- vnímať život ako najvyššiu hodnotu, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom, podporovať prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia, schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírodnému dedičstvu	Biológia Geografia Slovenský jazyk

Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si, identifikovať a vyjadriť vlastné city.	Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov. 5 hod.	Uvádzanie žiakov do tajomstva citového života, definovanie a delenie citov, pocitov, identifikácia vlastných citov, pomenovanie, uchopenie, vyjadrenie a spôsob ich usmerňovania. Pomoc pri verbalizácii citového sveta – ponúknuť žiakom paletu vyjadrení pre to, čo prežívajú.	City a ich základné členenie na tie, čo sa spájajú s prežívaním pohody (radosť, nádej, istota, vďačnosť, láska...) a tie, čo sa spájajú s prežívaním nepohody (hnev, neistota, neprijatie, smútok, odmietnutie...). Vplyv citov na zdravie a výkonnosť človeka.	Pochopiť dôležitosť vyjadrenia citov pre život. Vedieť narábať s pojmovým aparátom, ktorý sa týka identifikácie citov (pomenovať rôzne spôsoby vlastného prežívania).	OSR- vzájomná komunikácia v triede. OSR- empatický pohľad na svet MkV - medziľudské vzťahy	Výtvarná výchova Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk

Osvojiť si základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie.	Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých. 5 hod.	Rozvoj empatického vnímania iných ľudí na základe pochopenia dôležitosti empatie pre seba samého. Zložky empatie – kognitívna a emocionálna. Jej rozvoj – počúvanie, podobná skúsenosť, citlivosť, otvorenie sa pre druhého, samotné zažívanie zo strany druhých.	Empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch, kognitívna a emocionálna empatia.	Pochopiť význam empatie vo svojom živote a naučiť sa aktívne počúvať a prejaviť empatiu.	OSR-empatický pohľad na svet OŽZ- pozitívne charakterové vlastnosti MkV - medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania, úcta ku každému človeku bez rozdielu	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk
Osvojiť si rozdiely v agresívnom, asertívnom a pasívnom správaní. Osvojiť si práva a základné techniky asertivity.	Zvládnutie asertivity 6 hod.	Asertivita ako súčasť komunikácie. Spôsoby správania v kolíznych situáciách – pasívne, agresívne, asertívne – pokojné presadzovanie svojich názorov bez toho, aby sme ubližovali inému. Výhody a nevýhody všetkých troch typov správania. Asertivitou odbúravame agresivitu, bránime svoje práva, bránime sa proti manipulácii a útokom a učíme sa vyjadriť svoj názor.	Asertívne, agresívne, pasívne správanie, „sebapresadenie“ a jeho význam v medziľudských vzťahoch.	Pochopiť rozdiely v agresívnom, asertívnom a pasívnom správaní. Pochopiť výhodnosť asertívneho správania pre ozdravenie a jasnosť vzťahov. Vedieť komunikovať asertívne, rešpektovať aj oprávnený nárok iného.	OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov, rozvíjať pocit zodpovednosti za svoje konanie, osobný život OSR- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, uplatniť svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných	Všetky vyučovacie predmety

<p>Osvojiť si zmysel hodnoty modelu verejnej i anonymnej prosociálnosti. Osvojiť si pozitívne a negatívne vzory správania.</p>	<p>Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre. 4 hod.</p>	<p>Vysvetlenie pojmov vzor, model, idol. Pozitívne a negatívne vzory. Pozitívne vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia. Rozvíjať schopnosť mravného úsudku na modeloch správania, ktoré sú prezentované v médiách. Čo je to dobro a zlo v ľudskom živote? Ako sa prejavuje na správaní jednotlivcov a skupín, a ich dôsledky.</p>	<p>Vzor, model, idol, ideál, pozitívne a negatívne vzory.</p>	<p>Pochopiť pojmy vzor, model, idol vo svojom živote. Prejaviť schopnosť mravného úsudku pri posudzovaní pozitívnych a negatívnych literárnych a historických vzorov.</p>	<p>MkV - medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania, úcta ku každému človeku bez rozdielu národnosti a vierovyznania</p>	<p>Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Dejepis</p>
<p>Osvojiť si pozitívne vzory správania okolo nás.</p>	<p>Pozitívne vzory v každodennom živote. 4 hod.</p>	<p>Vedíme žiakov k citlivosti na vnímanie ľudí okolo seba, anonymný hrdina. Moje okolie a dobrí ľudia, čo si na nich najviac cením? Ako by som chcel žiť a ako nie, ako kto a prečo? Prečo sa mi nedarí byť takí ako oni? Môžem byť aj ja vzorom pre iných.</p>	<p>Pozitívne vzory okolo nás - ich vlastnosti a správanie.</p>	<p>Pochopiť dôležitosť prítomnosti prosociálnych vzorov vo svojom živote. Identifikovať sa s niektorými vlastnosťami svojich vzorov a možnosť byť potencionálnym vzorom pre iných.</p>	<p>MkV - medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu, prosociálneho správania, úcta ku každému človeku bez rozdielu národnosti a vierovyznania</p>	<p>Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk</p>
<p>Osvojiť si základné druhy prosociálneho správania.</p>	<p>Prosociálne správanie. 9 hod.</p>	<p>Komponenty prosociálneho správania: - správanie v prospech druhého, správanie bez očakávania protislužby, alebo vonkajšej odmeny, správanie podporujúce recipocitu, správanie, ktoré nenaruší identitu osoby, ktorá sa správa prosociálne. Druhy prosociálneho správania: pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo.</p>	<p>Prosociálne správanie (prejavené dobro vo vzťahu k inému človeku bez očakávania aktuálnej odmeny). Druhy prosociálneho správania.</p>	<p>Pochopiť z vlastnej skúsenosti, čo je to nezištnosť pri konaní dobra. Vedieť pomôcť, podeliť sa, prijať ponúkanú pomoc a pochopiť hodnotu priateľstva.</p>	<p>OSR - pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu MkV - rozvoj tolerancie, rešpektu a úcty</p>	<p>Všetky vyučovacie predmety</p>

Predmet: **Etická výchova**

Ročník: **siedmy**

Hodinová dotácia: **1 hod.
týždenne/ 33 hod. ročne**

Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si základné postoje kultivovaného dospievania, poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaocenenie.	Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity. 7 hod.	Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. Poznávanie svojich silných a slabých stránok, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebavedomie. Prijatie samého seba aj so svojimi nedostatkami.	Význam poznania silných a slabých stránok osobnosti.	Spoznať silné a slabé stránky svojej osobnosti, vedieť prejaviť sebaúctu, vyjadriť svoje myšlienky a vlastný názor.	OSR- sebareflexia, sebaopoznávanie sebadôvera MV- pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti MkV- rozvoj tolerance a rešpektu k iným	všetky vyučovacie predmety
Osvojiť si prvky asertívnych techník v komunikácii, obhájiť svoje práva a názory.	Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory. 6 hod.	Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, svoj názor, požiadať o láskavosť, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, riešenie konfliktov, asertivita a asertívne práva.	Manipulácia, asertivita a ich uplatnenie v každodennom živote.	Pochopiť proces sebaakceptácie, rozlíšiť manipulatívne správanie, obhájiť svoje práva a názory, vedieť odmietnuť nevhodnú ponuku.	OSR- podporovať prevenciu sociálno-patologických javov, rozvíjať pocit zodpovednosti za svoje konanie, osobný život OSR- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, uplatniť svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných	všetky vyučovacie predmety

<p>Osvojiť si prosociálne-sociálne pozitívne správanie.</p>	<p>Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity. 6 hod.</p>	<p>Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti-úloha v rodine, v triede.</p>	<p>Nezávislosť, rešpektovanie, zodpovednosť, zásady prosociálneho správania.</p>	<p>Pochopiť pojmy nezávislosť, vernosť, zodpovednosť, byť zodpovedný sám za seba, za svoje rozhodnutia.</p>	<p>OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu MkV- rozvoj tolerancie, rešpektu a úcty REV- naša trieda</p>	<p>všetky vyučovacie predmety</p>
<p>Osvojiť si svoje práva a povinnosti v rodine, kultivovane prejavíť svoj názor, rešpektovať rodičov.</p>	<p>Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine. 5 hod.</p>	<p>Hlbšie poznanie vlastnej rodiny, uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny. Zdravá a nezdravá kritickosť. Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine, tolerancia a rešpektovanie autority, vzťahy medzi súrodencami.</p>	<p>Moja rodina, vzťahy rodič-dieťa, rešpekt, úcta, autorita.</p>	<p>Uvedomiť si svoje práva a povinnosti v rodine, pochopiť ich význam. V rodine uplatniť základné komunikačné zručnosti, pozitívne hodnotenie, empatiu, spoluúčasť na rodinnom živote.</p>	<p>MkV – vzájomné medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu, úcta ku každému človeku OSR- rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí potrebných pre život REV- moja rodina</p>	<p>Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Občianska náuka Výtvarná výchova Dejepis</p>
<p>Spoznať svoju sexuálnu identitu, uvedomiť si hodnoty priateľstva, lásky, manželstva, riziko predčasného sexuálneho života.</p>	<p>Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti. 5 hod.</p>	<p>Rozvíjanie sexuálnej identity. Priateľstvo a láska. Budúci partner. Zážrak života. Predčasný sexuálny styk. Pohlavné choroby, AIDS.</p>	<p>Príčiny a dôsledky predčasného sexuálneho styku, psychosociálna zrelosť, pohlavné choroby, AIDS.</p>	<p>Pochopiť pozitívne hodnoty: priateľstvo, láska, manželstvo, rodina. Uvedomiť si riziká s predčasným sexuálnym životom. Formovať si pozitívny vzťah k opačnému pohlaviu- byť pozorný a vnímavý.</p>	<p>MV- pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti OSR- sebapoznávanie, sebaúcta, zodpovednosť za svoje konanie a činy OŽZ- hodnota zdravia ENV- úcta ku všetkým formám života FIG- peniaze v sexuálnom živote</p>	<p>Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk Občianska náuka Biológia</p>

Rozvíjať pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným skupinám ľudí, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.	Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným ľuďom. 4 hod.	Rozvoj empatie, komunikácie s danou skupinou ľudí. Ochota chápať ich potreby, vidieť ich bohatstvo, ktoré môžu odovzdať iným. Tolerancia, rešpektovanie odlišností, generačné rozdiely.	Obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami, potreba komunikácie s nimi.	Pochopiť ťažkosti, ktoré prežívajú starí a chorí ľudia, pomôcť im v každodennom živote.	OSR-empatický pohľad na svet MkV – rozvoj tolerancie, rešpektu, úcty ku každému človeku	Všetky vyučovacie predmety
--	--	---	--	---	--	----------------------------

Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Osvojiť si základné postoje súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami.	Zdroje etického poznania ľudstva. 8 hod.	Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie-pozitívne vzory, literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť.	Základné zdroje etického poznania ľudstva a mravné hodnoty.	Pochopiť a uvedomiť si význam svedomia v živote človeka. Určiť správne rozhodnutie pre konanie dobra.	MkV- rozvoj tolerancie a rešpektu k iným, akceptácia kultúrnej rozmanitosti MV- pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti OSR- uplatňovať nielen svoje práva, ale aj práva iných, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy REV- naše tradície	Slovenský jazyk Dejepis Hudobná výchova Výtvarná výchova Anglický jazyk Nemecký jazyk

<p>Osvojit' si pozitívne postoje vo vzťahu k svojmu zdraviu a ochrane života človeka.</p>	<p>Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota. 14 hod.</p>	<p>Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. Problémy lekárskej etiky- eutanázia, génové manipulácie.</p>	<p>Zdravie, problémy lekárskej etiky- eutanázia, génové inžinierstvo.</p>	<p>Pochopiť a uvedomiť si hodnotu zdravia, starostlivosť o zdravie – nielen svoje ale aj o zdravie druhých.</p>	<p>ENV- vnímať život ako najvyššiu hodnotu, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu OŽZ- ochrana života a zdravia v situáciách ohrozujúcich človeka</p>	<p>Biológia</p>
<p>Osvojit' si základné pojmy súvisiace s ekonomickými hodnotami vo vzťahu k etike a základné ekonomické cnosti.</p>	<p>Ekonomické hodnoty a etika. 6 hod.</p>	<p>Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ. Peniaze- materiálne hodnoty. Reklama- jej ciele a metódy. Rozvoj osobnosti človeka- ekonomické cnosti- sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť, solidarita, pomoc sociálne slabším, poctivosť, ochrana spotrebiteľa.</p>	<p>Inštrumentálnosť a cieľovosť hodnoty peňazí, materializmus, konzumizmus a ekonomické cnosti.</p>	<p>Pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, cieľ a úlohu reklamy, uvedomiť si základné ekonomické cnosti človeka.</p>	<p>MV- zmysluplne a selektívne využívať médiá, pozitívny a negatívny vplyv na rozvoj osobnosti OSR- rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí potrebných pre život FIG- hospodárenie s peniazmi</p>	<p>Občianska náuka</p>
<p>Osvojit' si základné etické hodnoty súvisiace s dobrým menom, ctou a pravdou.</p>	<p>Dobré meno a pravda ako etické hodnoty. 5 hod.</p>	<p>Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti.</p>	<p>Dobré meno, česť, ublíženie na cti, základné zásady pri hovorení pravdy.</p>	<p>Uvedomiť si hodnotu pravdy, cti a dobrého mena. Pochopiť, kedy je lepšie povedať pravdu, alebo radšej klamať. Neohovárať a neosočovať iných.</p>	<p>OSR- rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí potrebných pre život MkV – vzájomné medziľudské vzťahy, rozvoj tolerancie, rešpektu, úcty ku každému človeku FIG- úplatky</p>	<p>všetky vyučovacie predmety</p>

Ročník: deviaty				Hodinová dotácia: 1 hod. týždenne/ 33 hod. ročne		
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Prehĺbiť už získané komunikačné spôsobilosti orientované na riešenie problémov a vedenie dialógu.	Prehľbovanie komunikačných spôsobilostí. 9 hod.	Počúvanie, vedenie dialógu, riešenie konfliktov. Asertivita orientovaná na prosociálnosť, požiadať o láskavosť, hovoriť adresne, vedieť povedať nie, oprávnená a neoprávnená kritika.	Dôležitosť asertivity v prosociálnom správaní, oprávnená i neoprávnená kritika, kompliment.	Pochopiť dôležitosť rozvoja vlastnej komunikácie pre rozvoj vzťahov. Uvedomiť si vlastné omyly. Vyjadriť a prijať kompliment. Prijatť oprávnenú kritiku a na neoprávnenú kritiku reagovať podľa zásad asertívneho správania.	OSR- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí MV- komunikácia pri verejnom vystupovaní MkV- tolerancia a rešpekt iných skupín	všetky vyučovacie predmety
Rozvíjať povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti. Oboznámiť sa s niektorými vlastnosťami podporujúcimi zdravý životný štýl.	Zdravý životný štýl. 8 hod.	Povedomie vlastnej hodnoty, rozvíjanie skromnosti, nepovyšovať sa nad iných, dobroprajnosť, cieľavedomosť, pracovitnosť, usilovnosť, čistota zmysľania, prejavov správania v oblasti sexuality, význam studu v prejavoch medzi chlapcom a dievčaťom, kultivované vyjadrovanie negatívnych citov, veselosť, sebaovládanie. Zmysluplné využitie voľného času.	Zásady súvisiace so zdravým životným štýlom. Intimita v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom. Možnosti trávenia voľného času vo svojom prostredí.	Pochopiť dôležitosť zdravého životného štýlu. Uvedomiť si význam svojich záujmov, vyvážené využívať voľný čas na zábavu, na pomoc, na prehľbovanie vzťahov, na svoje koníčky.	OŽZ- starostlivosť o zdravie OSR- pozitívny postoj k druhým, úcta a rešpekt iných, sebaovládanie, rovnoprávnosť pohlaví	Biológia Občianska náuka Slovenský jazyk Nemecký jazyk Anglický jazyk
Preberať zodpovednosť pri ponuke rozličných typov závislostí, poukázať na škodlivosť závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú život.	Závislosti. 8 hod.	Škodlivosť závislostí- fajčenie, alkohol, omamné látky, konzumný a nezodpovedný sex, hracie automaty, nadmerné sledovanie televízie, sekty a kulty, skupiny orientované na rasovú diskrimináciu.	Závislosť v živote mladého človeka a jeho škodlivosť na vývin organizmu.	Pochopiť aké množstvo ponúk hrozí človeku na trhu, v spoločnosti. Vedieť povedať nie na ponuky neviazanej zábavy. Rešpektovať osobitosti každej kultúry.	OŽZ- negatívny vplyv drog FIG- úloha peňazí v drogovej závislosti MV- vplyv televízie MkV- rasová diskriminácia	Biológia Občianska náuka Výtvarná výchova

<p>Osvojiť si význam pozitívneho myslenia v ľudskom živote a snaha o jeho rozvíjanie a šírenie.</p>	<p>Masmediálne vplyvy. 8 hod.</p>	<p>Reflektovať vplyv masmédií- prosociálne vzory v masmédiách, kritické hodnotenie videoprodukcie a televíznych programov, analýza filmu, výchova kritického diváka, možnosti pozitívneho ovplyvňovania televíziou.</p>	<p>Pozitíva i negatíva masmédií, hlavne televízie a internetu.</p>	<p>Pochopiť význam masmediálnych vplyvov vo svojom živote. Je schopný posúdiť vhodnosť televíznych programov pre svoju vekovú kategóriu.</p>	<p>MV- pozitíva a negatíva televízie a internetu OSR- sebaovládanie, sebakontrola, zodpovednosť za vlastné konanie</p>	<p>Informatika Slovenský jazyk Občianska náuka</p>
---	---------------------------------------	---	--	--	--	--

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A HODNOTY

Učebné osnovy : NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Náboženská výchova				
Časový rozsah	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
výučby/ ročník	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Charakteristika učebného predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedeckými a náboženskými (kresťanskými) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Návrh nových učebných osnov kladie dôraz na žiaka a rozvinutie jeho kompetencií, ktoré sú potrebné pre jeho osobný život a život v spoločnosti. Vo výchovno-vzdelávacom procese vznikla potreba nového systému vzdelávania, čo si vyžaduje aj zmenu štruktúry učebných osnov.

Ako najvhodnejšia sa javí špirálová štruktúra učebných osnov, ktorá je kombináciou cyklickej štruktúry s lineárnou. Špirálové usporiadanie obsahu učiva umožňuje postupne prehĺbovanie učiva v nasledujúcich ročníkoch vždy na náročnejšej úrovni.

V lineárnej štruktúre je potrebné rozdelenie obsahov učiva do podstatných línií, ktoré v nasledujúcich ročníkoch prehlbujú kognitívne, afektívne a psychomotorické ciele, potrebné na osvojenie kľúčových kompetencií žiakov.

Všeobecný cieľ predmetu

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedne predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť. Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky *„...nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, financovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o polozenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladí ľudia by sa mali strátiť: požitku bez svedomia, bohatstva bez práce, vedy bez ľudskosti, poznania bez vôle, podnikania bez mravnosti, politiky bez princípov.“*

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesuálny charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovne kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačne kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborne kompetencie (odborne školy)

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastne učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje nábožensky spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, t.j. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

2. kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritériá pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážene rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

3. komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje

- využíva informačne a komunikačne prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačne zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade potreby poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

5. občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

6. pracovné kompetencie

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

7. existenciálne kompetencie

Žiak

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kriticky a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nove životne ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúseností pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Charakteristika obsahu učiva

Prehľad tematických celkov a ich obsahu v jednotlivých ročníkoch:

5. ročník

Téma roka: Poznávanie cez dialóg.

Cieľ roka: Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu Bohom prostredníctvom sviatostí, liturgického slávenia čítania Božieho slova.

Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

6. ročník

Téma roka: Poznávanie pravdy.

Cieľ roka: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľnosť pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život na život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

7. ročník:

Téma roka: Sloboda človeka.

Cieľ roka: Poznať hranice osobnej slobody. Vnímať oslobodzujúcu silu Ježiša Krista. Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu.

8. ročník:

Téma roka: Dôstojnosť človeka, Zodpovednosť človeka

Cieľ roka: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty. Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba a za iných. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho stupňa

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede
- kladie otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti
- osvojuje si vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho
- formuluje otázky, porovnáva, oponuje
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozširuje svoje kultúrne horizonty diskusiou
- učí sa reagovať primerane situácii
- je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte
- vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity
- učí sa dešifrovať a vhodne používať symboly
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

Kompetencie k učeniu sa:

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- podieľa sa na spoločnej práci projektového vyučovania s použitím IKT (teleprojekty)
- učí sa učiť spoluprácou

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci
- dobre prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápady a postupmi
- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti
- obhajuje svoj názor

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín Cirkvi
- vysvetlí kresťanský pohľad na hodnotu individuálneho ľudského života
- je pripravený niesť zodpovednosť
- učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka
- oceňuje prínos kresťanských hodnôt v ľudskej kultúre
- na konkrétnych príkladoch porovná rôzne životné štýly, oceňuje etické hodnoty
- rozhoduje o svojich hodnotách a cieľoch
- objavuje existenciu nemennej pravdy

- vytvára si rebríček hodnôt, hľadá víziu pre svoju budúcnosť a objavuje a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov,
- hľadá svoju úlohu vo svete aj v cirkvi
- oceňuje postoj vzájomnej tolerancie medzi mladými ľuďmi, posúdi mravný aspekt vzťahu a chápe zmysel vernosti
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na pohlavie
- preberá zodpovednosť za sebaurčenie a sebarealizáciu, objavuje prvky zodpovedného konania v konkrétnych životných situáciách
- objavuje kresťanský pohľad na zmysel života človeka
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Občianske kompetencie:

Žiak

- adaptuje sa na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní zákonov obohacujúcich spoločnosť
- aktívne participuje na triednych a školských aktivitách
- zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí
- háji svoje práva aj práva iných
- vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

Kultúrne:

Žiak

- osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú
- angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník
- iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce
- učí sa tolerancii a empatickosti
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality, v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- objavuje v biblickom prameni ekologické posolstvo, vníma človeka ako súčasť prírody
- má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- správa sa spôsobom, ktorý podporuje trvalú udržateľnosť kvality životného prostredia
- vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty)
- rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia
- osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi
- uvedomuje si korene, tradíciu a historický vývoj výtvarnej kultúry
- vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda)
- osvojuje si kritický prístup k médiám
- má predstavu o vhodnej kombinovateľnosti farieb, tvarov
- pozná pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou oblečenia, vlasov či tváre

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu a v súvislosti s tým aj štýl obliekania sa na rôzne udalosti
- objavuje vyjadrovanie pravdy o svete pomocou rôznych literárnych a myšlienkových foriem
- ocení prínos štátu a Cirkvi pre dobro jednotlivca a spoločnosti
- rozumie rozdielom a spoločným prvkom svetových náboženstiev, osvojí si postoj vzájomnej tolerancie
- osvojí si kritéria pre rozlíšenie učenia rôznych náboženských siekt a vie popísať ich techniky manipulácie

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- učí sa tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje
  - objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
  - objavuje mravný aspekt umelého potratu a eutanázie
  - osvojí si kritický prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba
  - uvedomuje si svoje silné a slabé stránky
  - vníma sa ako časť celku
  - chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
  - podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou k opačnému pohlaviu prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
  - dokáže si uvedomiť svoje potreby
  - identifikuje sa so svojim vnímaním pocitov
  - dôveruje si, uvedomuje si silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti
  - vníma životnú situáciu starého a chorého človeka
  - učí sa spätnej väzbe na vlastnú osobu
  - uvažuje nad humánnymi princípmi v duchu solidarity a lásky, objavuje rozmer empatie pre rozvoj sociálneho cítenia
  - je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch
  - buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu
  - vysvetlí význam manželstva a rodiny a uvedomuje si ich hodnotu
  - posúdi vzťahy v rodine s výchovou k vzájomnej úcte, asertívnemu, empatickému správaniu v rodine aj spoločnosti.
- Uvedomuje si potrebu celoživotných vzťahov (priateľstva, manželstva, rodiny).
Objavuje princípy tvorivého budovania osobných vzťahov.

Stratégia vyučovania a kritériá hodnotenia

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Hlavnou úlohou na hodinách náboženskej výchovy je naučiť žiakov orientovať sa v Biblii a pracovať s biblickou mapou. Počas hodín budú využívané všetky metódy a formy práce, ktoré vzbudia záujem žiakov o predmet (práca s textom, situačná hra, dramatizácia textu), práca s internetom, premietanie filmov a samostatná, tvorivá práca žiakov.

Kritériá hodnotenia

Na hodine náboženskej výchovy žiakov neklasifikujeme. Používame slovné hodnotenie jednotlivcov i skupiny žiakov priebežne počas hodiny i na konci hodiny.

Obsah slovného hodnotenia sa sústreďuje na pozitívnu motiváciu, vyzdvihuje aktivity, v ktorých je žiak úspešný a taktne upozorňuje na nedostatky.

Súčasťou hodnotenia na etickej výchove je žiacke hodnotenie. Žiaci dostávajú priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Obsahom slovného hodnotenia je:

- vzťah žiaka k činnostiam a záujem o ne
- stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
- schopnosť spolupracovať s inými
- miera morálneho a etického rozvoja žiaka

Pri súhrnnej polročnej klasifikácii je žiak hodnotený slovom:

- **absolvoval** – ak sa aktívne zúčastňuje na vyučovacom procese (prípadne je prítomný na vyučovacej hodine, aktívne vníma proces, ale zo závažných objektívnych dôvodov nepracuje)
- **neabsolvoval** – ak na vyučovacích hodinách žiak nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa
  - ak sa vyučovacieho predmetu nezúčastňoval

V školskom vyučovaní predmetu náboženská výchova sa nehodnotí účasť na liturgickom slávení v Cirkvi, nakoľko školské vyučovanie náboženstva/náboženskej výchovy je ponuka pre život s Cirkvou a nie kontrola života s Cirkvou. Nehodnotí sa postoj k Bohu, ale k edukačnému procesu v predmete.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre príslušný ročník základných škôl, Kurikulum predmetu náboženstvo, vydaných Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Prierezové témy

Pri tvorbe tematicko výchovno-vzdelávacích plánov odporúčame do obsahu v každom ročníku, vhodne implementovať prostredníctvom aktivizujúcich učebných metód nasledujúce prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia samého seba.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo sa žiaci v škole stretávajú v súvislosti s globalizáciou sveta, so žiakmi rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medziľudskej tolerancie a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.
- **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** - cieľom vzdelávania je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k morálnym hodnotám, poznať prírodné krásy a tradičnú ľudovú kultúru svojho regiónu, osobitne poznať regionálnu históriu a históriu Veľkej Moravy- postavy kráľa Svätopluka
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Okrem uvedených prierezových tém odporúčame implementovať do vzdelávacieho procesu Globálne rozvojové vzdelávanie a Finančnú gramotnosť.

- **Globálne rozvojové vzdelávanie** sa venuje problematike Miléniových rozvojových cieľov OSN: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad, Dosiahnuť základné vzdelanie pre všetkých, Presadzovať rovnosť mužov a žien a posilniť rolu žien v spoločnosti, Znížiť detskú úmrtnosť , Zlepšiť zdravie matiek, Bojovať s HIV/AIDS, maláriou a ďalšími chorobami, Zaisťiť udržateľný stav životného prostredia (pitná voda, kvalita života), Budovať svetové partnerstvo pre rozvoj.

- **Finančná gramotnosť** vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.0 a venuje sa problematike nasledujúcich tém: Človek vo sfére peňazí, Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí , Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb príjem a práca, Plánovanie a hospodárenie s peniazmi , Úver a dlh, Sporenie a investovanie , Riadenie rizika a poistenie..

Medzipredmetové vzťahy

- Slovenský jazyk a literatúra
- Informatika
- Občianska náuka
- Etická výchova

<p>Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: piaty</p>		<p>Tematické celky: I. Boh hovorí k človeku II. Dialóg Boha a človeka III. Moja modlitba IV. Náš dialóg s Bohom V. Obeta Božieho ľudu VI. Dialóg cez službu VII. Služba modlitbou</p>		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	<p>I. BOH HOVORÍ K ČLOVEKU</p> <p>Úvod do Svätého písma Orientujeme sa v Biblii Evanjeliá Písmo sväté na internete Misia Cyrila a Metoda Otče náš v staroslovienčine Šíritelia posolstva sv. Cyrila a Metoda</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čo je Sväté písmo? Biblia - kniha kníh ➤ Práca so Svätým písmom ➤ vyhľadávanie kníh, kapitol veršov, skratky kníh/ ➤ Evanjelia ➤ Písmo sväté na internete. ➤ cyrilika, hlaholika – nový jazyk ➤ Modlitba Otče náš ➤ Sv. Gorazd a spoločníci. Žiaci vierozvestcov. 	<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať 5 historických kníh Starého zákona a 5 historických kníh Nového zákona - pomenuje časti Nového zákona - podľa súradníc nájde daný text vo Svätom písme - správne používa skratky kníh Svätého písma, čísla kapitol a veršov - pozná najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda - vysvetliť prínos byzantskej misie pre Slovensko - vysvetliť prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka - spamäti vie prvé dva verše Jánovho evanjelia - s pomocou učiteľa poskladá modlitbu Otče náš v cirkevno-slovanskom jazyku - používať vhodné slová v komunikácii s inými ľuďmi - pravdivo a správne šíri informácie 	<p>Multikultúrna výchova - žiak spoznáva svoju kultúru, históriu, tradície</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>Dejepis- človek v premenách priestoru a času</p> <p>SJL – rozprávka</p> <p>VV – Podnety výtvarného umenia - ranokresťanské a byzantské umenie</p>

4	<p>II. DIALÓG BOHA A ČLOVEKA</p> <p>Modlitba v SZ Modlitba v NZ Modlitba Otče náš Cez Máriu k Otcovi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dávidove prosby o odpustenie (žalmy) ➤ Šalamúnova prosba o múdrosť ➤ Ježiš – učiteľ modlitby Otče náš ➤ Mária zvelebuje Boha 	<ul style="list-style-type: none"> - v biblických príbehoch nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamúna - prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna - charakterizovať časti modlitby Otče náš - vytvoriť kartotéku biblických modlitieb - porovnať dva evanjeliové texty modlitby Otče náš - prostredníctvom modlitby rozvíjať dialóg s Bohom - nájsť vo Svätom písme modlitbu Otče náš - citovať jeden citát zo Svätého písma - správne doplniť (poskladať) Magnifikat 	<p>Mediálna výchova - biblické príbehy</p> <p>TPPZ – vlastný projekt</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>SJL – príbeh</p> <p>EV – komunikácia</p>
3	<p>III. MOJA MODLITBA</p> <p>Modlitba svätých Hymnus sv. Františka na stvorenstvo Druhy modlitby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidlá modlitby, miesto, čas ➤ pravidelnosť modlitby ➤ Hymnus sv. Františka príklad oslavnej modlitby ➤ Modlitba ako pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať pravidlá modlitby - pomenovať aspoň tri druhy modlitby - jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka - podľa vzoru – hymnus sv. Františka na stvorenstvo v modlitbe vyjadriť vďaku - vytvoriť osobnú modlitbu k rôznym príležitostiam 	<p>TPPZ – moja modlitba</p> <p>Environmentálna výchova žiak získava vedomosti o ochrane a pomoci životnému prostrediu</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>Biológia – príroda a život</p> <p>Geografia – Objavovanie Zeme a vesmíru</p>

6	<p>IV. NÁŠ DIALÓG S BOHOM</p> <p>Čo je symbol? Symboly okolo nás Slávenie liturgického roka Svätý dar slávenia Jeruzalemský chrám Farský kostol</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaky a symboly v bežnom živote ➤ Komunikácia prostredníctvom symbolu ➤ Liturgické symboly, farby, úkony, postoje, gestá ➤ Liturgické predmety ➤ Liturgický rok ➤ Liturgické obdobia ➤ Boží dom ➤ Jeruzalemský chrám ➤ Farský kostol ➤ Zariadenie chrámu 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem symbol - oceniť úlohu a zmysel symbolov - vymenovať jednotlivé obdobia liturgického roka - priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu - správne demonštrovať aspoň 5 liturgických úkonov - vysvetliť a oceniť potrebu slávenia - symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roku - pomenovať základné časti chrámu - nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov 	<p>Dopravná výchova – znaky a symboly</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>ON – štátne symboly</p> <p>VV – kresba znakov, symbolov</p> <p>Geografia – najkrajšie miesta na zemi – kultúrne stavby</p> <p>TPPZ – projekt k téme symbolika</p>
7	<p>V. OBETA BOŽIEHO ĽUDU</p> <p>Kto horí pre mňa? Obeta Ježiša Krížová cesta Baránok Boží Svätá omša Moja obeta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sviečka ➤ Rút, tá ktorá horela pre iných - obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka ➤ Obeta Ježiša Krista – nebeský pelikán ➤ Obetoval sa za nás – krížová cesta ➤ Obeta Božieho baránka ➤ Starozákonná, novozákonná obeta ➤ Židovská pascha ➤ Posledná večera ➤ Svätá omša ➤ Byť chlebom - obetný dar, moja obeta 	<ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom príkladu opíše, čo je obeta - konkrétnym skutkom vyjadří vďačnosť za obetu druhých ľudí (priateľov, rodičov) - pomenovať ako sa sprítomňuje Ježišova obeta - vysvetliť prirovnanie Ježiša k nebeskému pelikánovi - prejaviť vďaku za Ježišovu obetu - rozlišuje Božieho baránka v Starom a Novom zákone - pomenovať, čoho symbolom je chlieb a víno, vo sv. omši prinášané na oltár 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>SJL - prirovnanie</p> <p>EV – úcta k človeku</p> <p>TPPZ – moja obeta</p>
5	<p>VI. DIALÓG CEZ SLUŽBU</p> <p>Som chlapec a dievča Rodina a ja v nej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Služba rodine - sviatosť manželstva ➤ Moja služba v rodine ➤ Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – 	<ul style="list-style-type: none"> - opísať a porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v službe rodine - konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, chorým, slabším - vymenovať tri stupne kňazstva 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer</p> <p>Výchova k manželstvu</p>

	Sluha sluhov Božích Služim chorým	<p>diakon, kňaz, biskup)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Služba chorým (sviatosť pomazania chorých) 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná po mene kňazov vo svojej farnosti - zdôvodní potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre spoločnosť - formulovať modlitbu za kňazov - oceniť hodnotu človeka aj v chorobe 	a rodičovstvu – sviatosť manželstva
4	<p>VII. SLUŽBA MODLITBOU</p> <p>Modlím sa za najbližších Môj patrón – môj ochranca Ochranca našej farnosti a diecézy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vrchol modlitby – sv. omša ➤ Modlitba za živých (za rodičov, kňaza, priateľov, učiteľov/) ➤ Modlitba za zomrelých ➤ Modlitba k svätým (môj krstný patrón) ➤ modlitba na príhovor svätých – Terézia z Lisieux ➤ Ochranca našej farnosti, diecézy 	<ul style="list-style-type: none"> - pomenovať rôzne formy modlitby za druhých ľudí - pomenovať časti sv. omše - pozná účinky sv. omše - formulovať modlitbu za iných vlastnými slovami (kňazov, štátnych predstaviteľov, učiteľov, spolužiakov/ - na príklade života sv. Terézie z Lisieux zdôvodniť potrebu modlitby k svätým - sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónovi 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>ON – Naši príbuzní, priatelia, susedia</p>

<p>Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: šiesty</p>		<p>Tematické celky: I. Pravda ako hodnota II. Hľadanie pravdy o svete III. Hľadanie pravdy o sebe IV. Ohlasovatelia pravdy V. Konať v pravde</p>		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
7	<p>I. PRAVDA AKO HODOTA</p> <p>Pevný ako kameň Pravda či klamstvo Pravda vo vzťahoch Sila slova Hovorí sa, že... Čo je pravda? Pravda v masmédiách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Potreba pravdy ➤ Jakub a Ezau ➤ Nikto ťa neodsúdil? ➤ Pravda vo vzťahoch ➤ Pravda v etike, média (zachovanie tajomstva) ➤ 8. Božie prikázanie ➤ Čo je pravda? ➤ Krivé svedectvo ➤ Ohováranie ➤ osočovanie 	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť medzi pravdou a klamstvom - interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva na vzťah medzi súrodencov - vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch - posúdiť silu slova - pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov - uviesť príklad manipulácie slovom a riziká manipulácie - na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky pravdy v masmédiách - vo dvojici vytvoriť fiktívny list redaktorovi (novín, TV...) a posúdiť hodnovernosť daného masmédia 	<p>Mediálna výchova : Žiak – je schopný samostatnej reflexie o pozitívnom a negatívnom vplyve médií, vníma účinok médií na osobnosť človeka</p> <p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>ON – Komunikácia v rodine</p> <p>EV – Prosociálne správanie</p>

7	<p>II. HĽADANIE PRAVDY O SVETE</p> <p>Človek sa pýta prečo? Svet očami „básnika“ Na počiatku Oslava Tvorcu Svet ako Boží dar Ekologické problémy Môj podiel ochrany sveta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti ➤ Mýticky obraz sveta ➤ Evolučná teória ➤ Biblický obraz stvorenia sveta ➤ Svet – ako Boží dar ➤ Životné prostredie ➤ Môj podiel ochrany sveta 	<ul style="list-style-type: none"> - opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta - porovnať predstavenú časovú udalosť stvorenia sveta na „lište“ času a vo Svätom písme - pomenovať biblický príbeh o stvorení ako model stvorenia, nie historickú udalosť - porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom - porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu - jednoducho vytvoriť symbolický obraz stvorenia sveta - zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka - vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírode (globálne problémy) 	<p>Environmentálna výchova Žiak – oceňuje prírodu, vníma človeka ako súčasť prírody, má úctu k živým a neživým súčasťam prírody</p> <p>Medzipredmetové vzťahy</p> <p>D – Priestor a čas</p>
6	<p>III. HĽADANIE PRAVDY O SEBE</p> <p>Človek – najmilší Boží zámer Boh ako hrnčiar Mám hodnotu Človek v raji a jeho pád To nie ja, to on...! Svedomie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pôvod človeka ➤ Biblický obraz stvorenia človeka ➤ Kto je človek? ➤ Pád človeka ➤ Prísľub nádeje ➤ Hranice človeka ➤ Svedomie 	<ul style="list-style-type: none"> - pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom - vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz - vnímať svoje vlastné hranice - navonok prejať úctu k človeku - porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny) - zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí - určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy 	<p>Mediálna výchova Žiak vníma umelecké diela vyrastajúce z kresťanstva ako výraz kresťanského učenia a tradície</p> <p>Environmentálna výchova Žiak – vníma človeka ako súčasť prírody</p> <p>Medzipredmetové vzťahy EV – Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých</p>

6	<p>IV. OHLASOVATELIA PRAVDY</p> <p>Slová ako obrazy Biblia v obrazoch Zhltni slovo - Ezechiel Ježiš učí v podobenstvách Vaše áno, nech je áno Apoštoli – hlásatelia pravdy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovo - Ohlasovanie pravdy ➤ Biblia v obrazoch ➤ Prorok Ezechiel ➤ Podobenstvá a Nový zákon ➤ Ježiš – učiteľ pravdy (Mt 5, 37) ➤ Apoštoli – hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan) ➤ Modelové ilustrácie konceptov a princípov pravdy 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť význam ohlasovania pravdy - odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolani proroka Ezechiela - vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše 'áno' nech je 'áno' a vaše 'nie' nech je 'nie'“. (Mt 5,37) - vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy - jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana - porovnať svoj život s predloženými vzormi – ohlasovateľmi pravdy 	<p>Multikultúrna výchova - ľudské vzťahy</p> <p>Mediálna výchova - Vnímanie autora mediálnej správy</p> <p>Medzipredmetové vzťahy</p> <p>EV - pozitívne vzory</p>
7	<p>V. KONAŤ V PRAVDE</p> <p>Zlaté pravidlo Zákon lásky Ježišov príkaz lásky Skutky lásky Hrdinovia lásky Zodpovednosť za iných Projekt pomoci iným</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky ➤ Židovský zákon Zedaka ➤ Islamský Zakat ➤ Ježišov príkaz lásky ➤ Skutky lásky (skutky milosrdenstva) ➤ Hrdinovia lásky -Tereza, Maximilián Kolbe ➤ Sociálny hriech ➤ Riešenie problémovej úlohy – príbeh s mravnou dilemou 	<ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o význame „Zlatého pravidla“ - porovnať židovský zákon Zedaka, islamský Zakat a Ježišov príkaz lásky - prispievať k diskusii v pracovnej skupine a v triede o význame „Zlatého pravidla“ - vnímať dopad rozhodnutia na život človeka - na modelovej situácii demonštrovať skutky lásky - posúdiť hodnotu pravdy a vyvodit' závery pri riešení problémovej úlohy s mravnou dilemou - rozlišovať medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom - definovať sociálny hriech - vymenovať 3 skutky, ktorými koná podľa pravdy - na príkladoch svätých, významných osobností a konkrétnych životných udalostiach vysvetliť spravodlivé (pravdivé) konanie 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Medzipredmetové vzťahy</p> <p>ON – Naši príbuzní, priatelia, susedia</p> <p>EV – prosociálne správanie</p> <p>D – svetové náboženstvá</p>

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: siedmy			Tematické celky: I. Sloboda a človek II. Sloboda a rozhodnutia III. Boh oslobodzuje človeka IV. Rešpektovanie vierovyznaní V. Láska ako autorita	
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
7	I. SLOBODA A ČLOVEK Desatoro Prečo dodržiavať desatoro? Múdrosť overená generáciami Práva človeka Norimberský proces, nacizmus Komunizmus a väzni svedomia Otroctvo v minulosti a dnes	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápanie slobody ➤ povolanie k slobode ➤ otroctvo človeka ➤ závislosti ➤ Exodus – cesta k slobode ➤ hranice slobody - Desatoro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu ▪ posúdiť potrebu Božieho zákona v živote ▪ definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka ▪ vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody ▪ vymenovať dôsledky prvotného hriechu ▪ vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním ▪ vysvetliť pojem závislosť ▪ uviesť príklady rôznych závislostí ▪ reflektovať svoje vlastné rozhodnutia ▪ posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby ▪ rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie 	Osobnostný a sociálny rozvoj -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky -vedomuje si hodnotu spolupráce -uzatvára a rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu -predchádza sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania

<p>7</p>	<p>II. SLOBODA A ROZHODNUTIA</p> <p>Rozhodnutie a sloboda Rozhodnutie a dôsledky Keď robím to, čo robia iní Svedomie Je morálka človekovi daná alebo naučená? Rozvoj svedomia Vianoce – komercia či tradícia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby) ➤ sloboda a zodpovednosť ➤ riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou ➤ princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka) 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti • definovať svedomie • posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete • vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život • vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka • na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku • posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -žiak si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt -rozumie princípom kresťanskej etiky -získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií -si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí <p>Multikultúrna výchova</p> <p>žiak reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách</p>
<p>6</p>	<p>III. BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA</p> <p>Vlastné hranice a vina Kto za to môže Zažiť odpustenie Ježiš oslobodzuje od hriechu Sviatosť zmierenia Legenda o sv. Jurajovi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ➤ kresťanský pohľad na vinu a odpustenie ➤ zaobchádzanie s vlastnou vinou ➤ sociálny hriech ➤ chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách ➤ Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatosťné i mimo sviatosťné) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ▪ vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva ▪ konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia ▪ uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu ▪ opísať postup sviatosti zmierenia ▪ rozlíšiť sviatosťnú formu pokánia a mimo sviatosťnú formu ▪ osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -žiak si osvojuje kultivované správanie -prispeje k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej -utvára si pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom <p>Mediálna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -žiak disponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie -vie posúdiť hodnotu slávenia a kultúru správania

<p style="text-align: center;">8</p>	<p>IV. REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ</p> <p>Veriť Hlavné učenie svetových náboženstiev Posvätné miesta Svätiť sviatočné dni Putovanie po ceste predkov Kresťanstvo a kultúra života Projekt – Svetové náboženstvá I. projekt – svetové náboženstvá II.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rešpektovanie inakosti ➤ rozdelenie sveta podľa kultúry (myslenie kultúr) ➤ rozdielne cesty hľadania Božieho (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..) ➤ putovanie po ceste predkov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymenovať základné monoteistické náboženstvá ▪ vymenovať základné polyteistické náboženstvá ▪ opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo) ▪ porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učeníom ▪ opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev ▪ priradiť základné symboly svetových náboženstiev ▪ vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania ▪ rešpektovať slobodu vierovyznania ▪ opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev ▪ pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti ▪ vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa ▪ pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti ▪ vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi 	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>-žiak objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva</p> <p>-rešpektuje práva iných náboženstiev</p> <p>-vníma multikulturalitu ako prostriedok vzájomného kultúrneho obohacovania</p> <p>-vníma monoteistické náboženstvá ako korene a zdroje európskej civilizácie</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>-žiak interpretuje a kriticky hodnotí artefakty umeleckej produkcie</p> <p>-hodnotí artefakty inokultúrnej umeleckej produkcie</p> <p>TPPZ</p>
---	--	---	---	---

5	<p>V. LÁSKA AKO AUTORITA</p> <p>Autorita a načo? Hierarchia Blahoslavenstvá Projekt – Cirkevná hierarchia Všetko o slobode</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) ➤ láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá) ➤ sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov ▪ uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti ▪ vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority ▪ formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti ▪ poznávať hranice osobnej slobody ▪ interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva ▪ je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci ▪ reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych 	<p>Mediálna výchova</p> <p>-žiak kriticky hodnotí hovorený i písaný mediálny prejav -rozvíja citlivosť voči predsudkom a mediálnej manipulácii</p> <p>TPPZ</p>
---	--	--	--	---

Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: ôsmy		Tematické celky: I. Dôstojnosť človeka II. Kto je človek? III. Ľudskosť IV. Dôstojnosť a výkon V. Kultúra života		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	I. DOSTOJNOSŤ ČLOVEKA Sebapoznanie Zodpovednosť Sebaprijatie, komplexy Sebaúcta	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) ➤ Zodpovednosť za prijaté dary ➤ Sebaprijatie, komplexy ➤ Sebaúcta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy ▪ uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov ▪ vyjadriť vlastný názor. ▪ rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty ▪ eliminovať svoje komplexy trénovať v pozitívnom sebahodnotení 	Osobnostný a sociálny rozvoj: <ul style="list-style-type: none"> • je schopný uvedomiť si potrebu sebapoznávania • je si vedomý svojich osobnostných kvalít • je citlivý a vnímavý na svoje nedostatky • prejavuje túžbu po osobnom raste

7	<p>II. KTO JE ČLOVEK?</p> <p>Kto je človek? Úcta k človekovi Ľudská dôstojnosť Pohľad na človeka v dejinách Človek ako muž a žena Kresťanský pohľad na dôstojnosť človeka Návšteva cintorína</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ľudská dôstojnosť ➤ Človek ako muž a žena (úcta k človekovi) ➤ Dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát ➤ Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha • sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma • oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka • prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človekovi • opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom • oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu • rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvedomuje si túžbu po ľudskosti ▪ je schopný vnímať rodové stereotypy ▪ uvedomuje si kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy <p>Multikultúrna výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ je vnímavý na postavenie mužov a žien v rôznych kultúrach
---	--	--	---	--

<p>9</p>	<p>III. ĽUDSKOSŤ</p> <p>Odvrátená tvár ľudskosti Vojna v minulosti a dnes Zmysel utrpenia Boh ukrytý v biede sveta Božie kráľovstvo Ľudskosť, tolerancia Ježišov postoj k ľuďom na okraji Objavenie ľudskosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen) ➤ Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný ...) ➤ Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja ➤ Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji) ➤ Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka) 	<ul style="list-style-type: none"> • položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď • na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti • vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania • prejavovať vonkajší skutok empatie voči iným • spoznať a odmietnuť manipuláciu 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je pripravený pre tvorivé riešenie konfliktov • je schopný klásť si existenciálne otázky a hľadať na nich odpoveď • rozvíja postoj empatie <p>Multikultúrna výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akceptuje rôzne kultúry a vierovyznania • je schopný vnímať zneužitie náboženstva pre manipuláciu
<p>6</p>	<p>IV. DOSTOJNOSŤ A VÝKON</p> <p>Mať alebo byť Hodnota práce Veľkonočné obdobie Cirkev slabých Sv. pomazania chorých Matka Tereza</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Mať“ alebo „byť“ ➤ Hodnota práce a dôstojnosť človeka ➤ Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi) ➤ Utrpenie – sviatosť pomazania chorých 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu • porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti • integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca • nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi • vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu) 	<p>Osobnostný a soc. rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie rozlíšiť postoj mať alebo byť a je otvorený pre životný postoj „byť“ • osvojuje si kresťanský postoj na hodnotu človeka, ktorá nezávisí od jeho výkonu • je vnímavý na utrpenie človeka

<p>7</p>	<p>V. KULTÚRA ŽIVOTA</p> <p>Kultúra – rozvoj človeka Kultúra – rozvoj spoločnosti Hodnoty kultúry života a smrti Ochrana hodnôt Ľudskosť – kresťanský ideál Kresťanské vzory I. Kresťanské vzory II.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti ➤ Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt) ➤ Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory) 	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru • na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť • uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti • akceptovať a preferovať život ako hodnotu • zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt) 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • je pripravený stotožniť sa s hodnotami života <p>Mediálna výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopný kritického posúdenia liberalizmu ako relativizácie
----------	--	--	--	--

<p>Predmet: Náboženská výchova Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty Stupeň vzdelania: ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 Počet vyučovacích hodín ročne: 33 Ročník: deviaty</p>		<p>Tematické celky: I. Zodpovednosť II. Zodpovednosť za seba III. Zodpovednosť za svoju vieru IV. Zodpovednosť za budovanie vzťahov V. Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem</p>		
Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4	<p>1. ZODPOVEDNOSŤ</p> <p>Poznanie rastu Spoznať svoje silné a slabé stránky Pozvanie k zodpovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Etymológia pojmu zodpovednosť ➤ Život – pozvanie k zodpovednosti (podobnosť o talentoch) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť ▪ objaviť posolstvo biblického textu podobenstva o talentoch ▪ aplikovať podobenstvo o talentoch ako pozvanie k zodpovednosti pre svoj život ▪ formovať postoj zodpovednosti za svoj život 	<p>Medzipredmetové vzťahy: S JL, VYV, HUV</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je pripravený preberať zodpovednosť za svoj život • dokáže obhájiť svoj názor • je schopný empaticky komunikovať a osvojovať sa empatický postoj k ľuďom

<p>6</p>	<p>2. ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA</p> <p>Moje vzory Ísť za hviezdou Ježišove postoje Kto bol a je Ježiš ľudí Zobrazenie Ježia v umení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie) ➤ Potreba životných vzorov ➤ Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) ➤ Výzva k hľadaniu a odkryvaniu životného zmyslu ➤ Ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39) 	<ul style="list-style-type: none"> • racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov • kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom • rozlíšiť medzi manipulačným vzorom a vzorom ponúkajúcim sprevádzanie • rozvíjať schopnosť sebarozumenia • vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja • formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia sa • z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru 	<p>Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vníma potrebu sebaocenenia a prijatia • pri vnímaní potreby životných vzorov prehodnocuje ponuku kresťanských vzorov <p>Mediálna výchova:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopný korekcie mediálnych vzorov
----------	--	---	--	--

<p style="text-align: center;">8</p>	<p>3. ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU</p> <p>Čo znamená veriť? Vyznanie viery Aký Boh je alebo aký Boh nie je História Vianoc Komu vlastne verím? Kto si Bože? Dogmy – reč viery (Credo) Sekty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) ➤ Poverčivosť – nesprávna forma religiozity ➤ Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes ➤ Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru ➤ Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem ➤ Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil ➤ Kresťanská zrelosť (sviatostný život) 	<ul style="list-style-type: none"> • analyzovať dôvody pre náboženskú vieru • prijať skutočnosť religiozity človeka ako prejavu túžby po presahu samého seba • logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity • opísať znaky sekty • porovnať sektu a Cirkev • vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie • interpretovať biblické texty obsahujúce vyznanie viery Ježišových učeníkov a nájsť súvislosť s apoštolským vyznaním viery • reprodukovať vyznanie viery ako akt dôvery • jednoduchým spôsobom vysvetliť historický kontext vzniku apoštolského a nicejsko-carohradského vyznania viery • rozlíšiť jednotlivé časti vyznania viery a ich konkrétnych významov • porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte • na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti • vnímať sekularizmus ako prejav neporozumenia reči Cirkvi • rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste 	<p>Medzipredmetové vzťahy: DEJ, OBV, SJL, VYV</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je otvorený pre transcendentný rozmer života • je ochotný osvojovať si postoj kultivovanej religionistiky • dokáže rozlíšiť a kriticky posúdiť manipulačné techniky siekt • vníma potrebu osobného rozhodnutia pre vieru
--------------------------------------	---	--	---	---

<p style="text-align: center;">6</p>	<p>4. ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV</p> <p>Túžba po láske Kamarátstvo, priateľstvo Priateľstvo a láska Láska a partnerstvo Význam pohlavia ako zväzku Rodina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) ➤ Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní) ➤ Priateľstvo a láska ➤ Ideál rodiny a pseudorodina ➤ Medzigeneračné vzťahy 	<ul style="list-style-type: none"> • objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu • nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu • oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom • vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania • uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske • zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch • oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny • formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku • rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti • predstaviť rodinu ako optimálne Bohom chcené spoločenstvo osôb zamerané pre dobro jej členov a na prijatie a výchovu detí • porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov • na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov • vie hľadať kompromis pri riešení medzigeneračných konfliktov 	<p>Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, HUV</p> <p style="text-align: center;">Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopný kritického prehodnotenia pre ponuky pseudorodiny • je pripravený stotožniť sa s ideálom rodiny • vníma kvalitu partnerského vzťahu ako základ manželstva a rodiny • je otvorený pre asertívne riešenie medzigeneračných konfliktov
--------------------------------------	---	--	---	--

<p>9</p>	<p>5. ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET V KTOROM ŽIJEM</p> <p>Pohľad kresťana na vzťah človeka k prírode Boh pozýva človeka k ochrane Božieho diela Ekologická uvedomelosť kresťanov Kresťanské poslanstvo ľudskosti Človek v priebehu dejín objavuje v sebe „človečenstvo“ Požiadavka spravodlivosti, čestnosti a zodpovednosti Byť prorokom svojej doby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy) ➤ Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim) ➤ Úloha Cirkvi v spoločnosti ➤ Kresťanské denominácie na Slovensku ➤ Ekumenizmus 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s poslanstvom biblického textu Gn 1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka • vnímať potrebu ekologického myslenia človeka • praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi • akceptovať vlastnú zodpovednosť prijatím svojej úlohy na spoluvytváraní sveta • zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote • osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi • charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery • akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu • oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce • rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií • formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti 	<p>Environmentálna výchova:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktívne sa podieľa na ochrane životného prostredia (triedenie odpadu v domácnosti, udržiavanie čistoty v prírode, šetrenie energiami a zdrojmi) <p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • je otvorený pre ekumenický dialóg medzi kresťanskými denomináciami na Slovensku • je si vedomý prebratia zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti
----------	--	---	--	---

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SVET PRÁCE

Učebné osnovy : SVET PRÁCE

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	SVET PRÁCE – tvorba životného prostredia				
Ročník	5. roč.	6. roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Časový rozsah výučby	–	–	0,5hod./týždeň 16,5hod./ rok	0,5hod./týždeň 16,5hod./ rok	–
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

CHARAKTERISTIKA

Predmet Svet práce - tvorba životného prostredia využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch (ako je biológia a chémia) a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním. Rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike (postupe) pestovania okrasných rastlín– interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

CIELE

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (systematickosť v práci na dosiahnutie cieľa, vytrvalosť, samostatnosť),
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov,
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch,

v záhradách (na letničkových záhonoch, trvalkových záhonoch, skalkách, terasách, balkónoch)

- zakladaniu trávniku a jeho údržbe
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaníu

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavaniu pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

VZDELÁVACIE STRATÉGIE

predmetové kompetencie

žiak bude schopný:

- vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity
- skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie
- prístupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia a ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- orientovať sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru

žiak sa naučí:

- rozvíjať jednotlivé druhy gramotnosti(technickú, čitateľskú, digitálnu)
- preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať svoj názor

kompetencie k celoživotnému učeniu sa

žiak sa naučí

- robiť podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- chápať prácu a pracovnú činnosť ako príležitosť k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia

komunikatívne a sociálne – interakčné kompetencie

žiak sa naučí

- orientovať sa v rôznych odboroch ľudskej činnosti
- prezentovať sa prostredníctvom vlastnej práce, projektu a vedieť pracovať v skupine

interpersonálne a intrapersonálne kompetencie

žiak sa naučí

- pozitívnemu vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

žiak sa naučí

- používať základné postupy pri práci s textom, prezentáciou a grafickým prostredím
- využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovaní a kritickom posudzovaní informácií

kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia

žiak sa naučí

- používať matematické modely priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, blokdiagramy, grafy, tabuľky)

kultúrne kompetencie

žiak sa naučí

- poznávať rozmanitosť rôznych kultúr, ich tradície v oblasti prístupu k životnému prostrediu a hodnoty ktoré uznávajú
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

kompetencia riešiť problémy

žiak sa naučí

- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov
- byť otvorený k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

pracovné kompetencie

žiak sa naučí

- využiť tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh
- flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch kmeňových tried a ďalších priestorov školy – školský pozemok, v mimoškolských zariadeniach – kvetinárstvo, botanická záhrada a pod.

Organizácia :

vyučovanie Svet práce sa bude striedať s vyučovaním predmetu Technická výchova tak, že jeden týždeň budú mať žiaci hodinu Svet práce a druhý týždeň hodinu Technická výchova. Toto pravidlo platí pre 7. aj 8. ročník .

Metódy práce :

Pre teoretické získavanie poznatkov z príslušných tematických celkov – výkladová metóda. Na precvičovanie a spätnú väzbu sa bude používať metóda precvičovania formou pracovných listov v tlačenej alebo elektronickej podobe.

Pre nadobúdanie praktických zručností to bude projektová metóda, alebo problémové vyučovanie v rámci ktorého môžu byť realizované prezentácie žiakov. Teoretické vedomosti si overia praktickou činnosťou pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a starostlivosťou o kvetinovú výzdobu v areáli školy. Na obohatenie sa bude konať exkurzia – Botanická záhrada VŠP Nitra, a návšteva kvetinárstva v mieste školy.

UČEBNÉ ZDROJE

Pre vyučovanie predmetu zatiaľ nie sú vydané učebnice, preto budeme využívať hlavne školské kabinetné zdroje - informácie z encyklopédií, odborných kníh, odborných časopisov, z internetu a iných informačných zdrojov a pracovné listy vytvorené učiteľom.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Žiaci budú hodnotení známku podľa Hodnotiacich kritérií v súlade s metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.

Charakter predmetu vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k práci, jeho environmentálne úsudky, snahu vzdelávať sa v tejto oblasti a zlepšovať svoje manuálne zručnosti.

Žiak si musí osvojiť teoretické vedomosti, musí ich vedieť uplatniť v praxi a hodnotí sa snaha manuálnu prácu vykonať zodpovedne.

Forma hodnotenia: ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania a hodnotenie známku.

Kritéria hodnotenia:

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

a/ priebeh vytvárania postojov

- záujem o pracovné činnosti a teoretické vedomosti a o estetizáciu životného prostredia,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych prácach,
- schopnosť posúdiť svoj výkon a vedomosti a výkon spolužiakov,

b/ priebeh získavania zručností a spôsobilostí

- osvojenie si teoretických vedomostí na požadovanej úrovni,
- uplatňovanie teoretických vedomostí pri praktických zručnostiach primeraných jeho veku,
- tvorivý prístup k manuálnym zručnostiam,
- zdokonaľovanie si grafického prejavu pri zhotovovaní plánov,
- podieľanie sa na spoločných projektoch so spolužiakmi,
- aktívitu a postupne sa rozvíjajúci kladný prístup k práci,

c/ priebeh získavania technických vedomostí

- vedomosti z oblasti techniky, poľnohospodárstva a prvkov sveta práce súvisiacich s činnosťou človeka na Zemi,
- stupeň poznania technologických postupov,
- poznanie poľnohospodárskych regiónov Slovenska, sveta a pestovania jednotlivých plodín v nich,

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

výborný:

žiak splňa kritériá(a -c) na vynikajúcej úrovni, je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje svoje zručnosti, vedomosti v úlohách, úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na manuálne zručnosti,

chválitebný:

je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny, menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, potrebuje sústavnú pomoc učiteľa,

dobrý:

žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa,

dostatočný:

žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu,

nedostatočný: žiak nespĺňa kritériá. Neodporúča sa používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení.

OBSAH PREDMETU v 7. ročníku

Vzdelávací obsah je rozdelený do 4 tematických celkov:

1. Náradie a pomôcky
2. Kvetinárstvo
3. Hydroponické pestovanie rastlín
4. Viazáčstvo a aranžovanie rastlín

Časová dotácia : 0,5 hodín týždenne, 16,5 hodiny ročne

OBSAH PREDMETU v 8. ročníku

Vzdelávací obsah je rozdelený **do 3 tematických celkov** :

- 1. Okrasné záhradníctvo**
- 2. Skalka**
- 3. Trávník**

Časová dotácia : 0,5 hodín týždenne, 16,5 hodiny ročne

Poznámky:

Počty hodín v jednotlivých tematických celkoch sú orientačné a budú modifikované podľa úrovne vedomostí a zručností žiakov.

Medzipredmetové vzťahy:

VYV – výtvarná výchova

BIO – biológia

GEO - geografia

Prierezové témy:

MkV – multikultúrna výchova

MEV – mediálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

ENV – environmentálna výchova

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti

REV – regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

DV – dopravná výchova

Iné skratky :

FIG – finančná gramotnosť

Predmet : Svet práce – tvorba životného prostredia					
Ročník : siedmy			Hodinová dotácia : 0,5 hodiny týždenne / 16,5 hodín ročne		
Tematický celok.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
Časová dotácia.	Téma	Obsah			
Úvod 1 hod.	Organizácia práce, hodnotenie, pomôcky	Pravidlá pri práci v teréne, pracovné pomôcky, zásady narábania s náradím	Poznať význam predmetu pre život, poznať pracovný poriadok, poznať pravidlá bezpečného správania sa		
Náradie a pomôcky 3 hod.	Náradie a pomôcky pri pestovaní rastlín.	Základné ručné náradie, náradie na spracovanie pôdy, pomôcky pri pestovaní rastlín.	Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok. Vedieť používať základné ručné náradie a pomôcky pri pestovaní rastlín. Poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie	OŽZ , bezpečné narábanie s náradím ENV vplyv ľudskej činnosti na kvalitu pôdy OSR	BIO
Kvetinárstvo 5 hod.	Okrasné rastliny	Význam a rozdelenie okrasných rastlín. Význam a rozdelenie črepníkových rastlín. Praktická činnosť.	Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie. Vedieť rozdiel medzi letničkou a trvalkou. Vedieť pomenovať 3 letničky a 3 trvalky. Poznať a odborne pomenovať 5 črepníkových rastlín, vedieť pestovať, rozmnožovať a ošetrovať črepníkové rastliny.	OŽZ , ochrana zdravia pri manipulácii s pôdou a rastlinami ENV , skvalitňovanie životného prostredia MkV , význam a symbol kvetu v rôznych častiach sveta a kultúrach	BIO

<p>Hydroponické pestovanie rastlín</p> <p>4 hod.</p>	<p>Hydropónia</p>	<p>Výhody hydroponického pestovania rastlín, pomôcky na hydroponiu</p> <p>Praktická činnosť</p>	<p>Poznať pojem hydroponia a potreby na hydroponiu, poznať výhody hydroponického pestovania, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živom roztoku.</p>	<p>OŽZ výhody hydroponie pre alergikov</p> <p>TPPZ, prezentácia vytvorených projektov</p> <p>OSR</p>	<p>BIO</p>	
<p>Viazačstvo a aranžovanie</p> <p>4hod.</p>	<p>Základy aranžovania aväzby kvetov.</p>	<p>Výber a úprava rastlinného materiálu. Výber materiálu a pomôcok na dotvorenie väzby. Praktická činnosť.</p>	<p>Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov. Poznať vhodný materiál na aranžovanie rastlín. Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania. Vedieť vyhodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.</p>	<p>OŽZ, riziká úrazu pri manipulácii s viazačským materiálom a pomôckami OSR,</p> <p>REV, zvyky a tradície v našom regióne</p> <p>MkV zvyky a tradície pri aranžovaní</p>	<p>BIO, VYV</p>	

Predmet : Svet práce – tvorba životného prostredia					
Ročník : ôsmy			Hodinová dotácia : 0,5 hodín týždenne / 16,5 hodín ročne		
Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
	Téma	Obsah			
Úvod 1 hod.	Organizácia práce, hodnotenie, pomôcky	Pravidlá pri práci v teréne, pracovné pomôcky, zásady narábania s náradím	Poznať význam predmetu pre život, poznať pracovný poriadok, poznať pravidlá bezpečného správania sa		
Okrasné záhradníctvo 6 hod.	Okrasné rastliny	Význam a delenie okrasných rastlín, cudzokrajné okrasné rastliny a ich pôvod,	Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov a zručností. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto	ENV invázne rastliny a životné prostredie OŽZ vplyv okrasných rastlín na zdravotný stav ľudí (prašnosť, hluk, vlhkosť vzduchu)	BIO, GEO, VYV
	Okrasné kvetiny	Rozdelenie okrasných kvetín ich požiadavky na prostredie. Pestovanie a nároky okrasných kvetín, rozmnožovanie a rýchlénie.	Poznať rozdelenie okrasných kvetín – jednoročné, dvojročné, trvalky, cibul'ové a hl'uznaté. Popísať spôsob rýchlénia tulipánov, poznať zariadenie na rýchlénie – sklení, fóliovník, klimatizačná bunka, parenisko. Získať zručnosti pri presádzaní a sadení kvetín, polievaní a okopávaní	TPPZ prezentácie prác žiakov na danú tému ENV zlepšovanie životného prostredia OŽZ bezpečné zaobchádzanie s náradím	BIO, GEO
	Okrasné dreviny	Rozdelenie okrasných drevín výber stanovišťa a vhodných druhov drevín podľa nárokov na prostredie. Pestovanie, ošetrovanie a rozmnožovanie	Poznať 3 ihličnaté, 3 listnaté stromy, 3 listnaté kry, rozlíšiť opadané a vždyzelené dreviny, poznať spôsob rozmnožovania drevín a zásady ošetrovania počas ich života.	ENV význam zelene pri dialniciach, protihlukové steny DV vysádzanie stromov pri cestách	BIO, GEO

		okrasných drevín.	Vysvetliť význam drevín v umelom ekosystéme			
Skalka 6 hod.	Príprava záhona na skalku	Pravidlá zakladania skalničkového záhona – výber miest a úprava terénu	Poznať zásady pri zakladaní skalničkového záhona, vedieť pripraviť grafický plán na založenie skalky	ENV skrášľovanie životného prostredia	BIO , GEO	
	Pestovanie okrasných rastlín v skalke	Okrasné rastliny vhodné na skalku. Príprava plánu skalničkového záhona.	Poznať a pomenovať 5 rastlín vhodných do skalky, ich nároky na terén, poznať zásady pestovania a ošetrovania rastlín na skalke, získať zručnosti pri práci s náradím	ENV napodobovanie vysokohorských a lúčnych ekosystémov na záhone	VYV FIG – úspory pri vlastnom namnožení rastlín	
Trávnik 3 hod.	Zakladanie a ošetrovanie trávniku	Zásady pri zakladaní trávniku, nároky na pôdu, Ošetrovanie kosením, polievaním, hnojením, kompostovanie	Poznať základné pravidlá zakladania trávniku, poznať 3 základné druhy tráv, vedieť vymenovať čo potrebuje trávnik počas vegetácie, poznať a vysvetliť čo je kompostovanie, a mulčovanie, získať zručnosti pri práci s náradím	ENV zakladanie golfových ihrísk a ich dopad na okolitú prírodu Náletové dreviny a ich vplyv na trávnik OŽZ bezpečné narábanie s hrablami a fúrikom pri hrabaní lístia z trávniku	TSV BIO FIG - kobercové trávniky	

Vzdelávacia oblasť: ČLOVEK A SVET PRÁCE

Učebné osnovy : TECHNIKA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa		
Názov predmetu	TECHNIKA	
Ročník	7.ročník	8. ročník
Časový rozsah výučby	0,5 hodiny týždenne	0,5 hodiny týždenne
	16,5 hodín ročne	16,5 hodín ročne
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie	
Forma štúdia	denná	
Vyučovacia jazyk	slovenský	

1. Charakteristika učebného predmetu

• Oblasť predmetu zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

• Koncepcia vzdelávacej oblasti predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

• Vzdelávacia oblasť predmetu sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Vzdelávací obsah v 7. ročníku je rozdelený do 3 tematických okruhov:

1. Človek a technika
2. Grafická komunikácia
3. Materiály a technológie

Časová dotácia : 0,5 hodiny týždenne, 16,5 hodín ročne

Vzdelávací obsah v 8. ročníku je rozdelený do 2 tematických okruhov:

1. Elektrická energia
2. Technika – domácnosť – bezpečnosť

Časová dotácia: 0,5 hodiny týždenne, 16,5 hodín ročne

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si návykov pracovať bezpečne a schopnosť analyzovať možné riziká pri práci s rôznymi materiálmi a nástrojmi. Žiaci sa majú naučiť i základom hospodárskych

a komerčných zručností, ako sú napr. plánovanie času, spotreby a nákladov, rozpočtovanie a elementárne účtovníctvo. Žiak má získať vedomosti a zručnosti na zhotovovanie a čítanie jednoduchých technických výkresov, má vedieť popísať jednotlivé etapy vzniku výrobku a jeho cenu. Žiak má získať poznatky o vzniku a šetrení elektrickou energiou a prezentovať jednoduché opravy v domácnosti.

Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce.

3. Výchovné a vzdelávacie kompetencie

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

4. Stratégia vyučovanie

Učiteľ

- snaží sa získať záujem žiakov o daný predmet striedaním rôznych metód práce a organizáciou práce na hodine (projekty, skupinová resp. samostatná práca a pod.)
- podľa možností umožňuje žiakom prístup na internet
- stanoví jasné kritéria hodnotenia a na ich základe vedie žiakov k sebahodnoteniu i k hodnoteniu výkonu spolužiakov
- učí žiakov o probléme diskutovať
- vytvára na hodinách podnetné a priateľské prostredie
- podporuje medzipredmetové vzťahy
- umožňuje zapojenie všetkých žiakov do projektov a činností, čím posilňuje ich zdravé sebavedomie
- vedie žiakov ku vzájomnej pomoci, rešpektu a tolerancii
- vedie žiakov k využívaniu informačných zdrojov – učebnice, internet, encyklopédie ...
- učí ich zhrnúť poznatky a vyvodit' všeobecné závery
- vedie k osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote, vytrvalosti, uplatňovaniu tvorivosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku

- vedie k chápaniu práce ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a rozvíjaniu podnikateľského myslenia
- orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce dôležitých pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov

5. Učebné zdroje

Učiteľ pri svojej práci používa: učebnice, internet, odbornú literatúru, encyklopédie, dostupné pomôcky a iné

Ivan Krušpán a kol.: Technická výchova pre 5.-9. ročník základných škôl, EXPOL PEDAGOGIKA. spol.s r.o. 2006

Pracovné listy vytvorené učiteľom

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi (a jeho rodičom) spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvláda, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne by mal byť žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu. Súčasťou hodnotenia by malo byť teda i povzbudenie a konkrétny návod, ako má žiak postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Hodnotenie by sa malo sústrediť na individuálny pokrok každého žiaka, respektíve na hodnotenie vopred stanovených požiadaviek.

U žiakov hodnotíme

- úroveň zvládnutia vedomostí a zručností
- prístup k výučbe (aktivita, ...)
- samostatnosť vo vyučovacom procese

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ hlavne týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie

Pri hodnotení a klasifikácii budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Podľa platných štátnych vzdelávacích programov sa technická výchova klasifikuje. Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu. Charakter predmetu technika vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k práci, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho environmentálne úsudky, snahu vzdelávať sa v oblasti technickej výchovy a zlepšovať svoje manuálne zručnosti. Pri hodnotení, priebežnej i súhrnnej klasifikácii, sa uplatňuje priemerná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.

Kritéria hodnotenia:

Kritéria hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

a/ priebeh vytvárania postojov

- záujem o pracovné činnosti, teoretické vedomosti a o estetizáciu životného prostredia,

- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych prácach,
- schopnosť posúdiť svoj výkon a vedomosti, výkon spolužiakov,

b/ priebeh získavania zručností a spôsobilostí

- žiak si osvojí teoretické vedomosti na požadovanej úrovni,
- žiak vedomosti dokáže uplatňovať pri praktických zručnostiach primeraných jeho veku,
- tvorivo pristupuje k manuálnym zručnostiam,
- vie sa orientovať v jednoduchých technických výkresoch a podľa nich zhotoviť výrobok,
- zdokonaľuje si grafický prejav,
- podieľa sa na spoločných projektoch so spolužiakmi,
- aktivita a postupne sa rozvíjajúci kladný prístup k práci,

c/ priebeh získavania technických vedomostí

- vedomosti z oblasti techniky, poľnohospodárstva a prvkov sveta práce súvisiacich s činnosťou človeka na Zemi,
- poznanie najvýznamnejších technických diel vo svete, na Slovensku,
- poznanie technologických postupov,

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

Výborný: žiak spĺňa kritériá(a - c) na vynikajúcej úrovni, je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje svoje zručnosti, vedomosti v úlohách, úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na manuálne zručnosti.

Chváľitebný: je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny, menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, potrebuje sústavnú pomoc učiteľa.

Dobrý: žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Dostatočný: žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu.

Nedostatočný: žiak nespĺňa kritériá. Toto hodnotenie sa bude využívať len vo výnimočných prípadoch.

7. Obsah vzdelávania

Prierezové témy:

Environmentálna výchova: ENV

Osobnostný a sociálny rozvoj: OSR

Ochrana života a zdravia: OŽZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: TPPZ

Mediálna výchova: MV

Medzipredmetové vzťahy:

Informatika: INF

Fyzika: FYZ

Geografia: GEO

Chémia: CHEM

Biológia: BIO

Matematika: MAT

Dejepis: DEJ

Iné skratky:

Finančná gramotnosť: FIG

Realizácia výučby – tento predmet sa v 7. aj 8. ročníku bude vyučovať tak, že sa bude týždenne striedať s predmetom Svet práce a odučí sa vždy 1 vyučovacia hodina.

Predmet: Technika							
Ročník: siedmy			Hodinová dotácia: 0,5 hod. týždenne / 16,5 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy. Finančná gramotnosť.	Medzi-predmetové vzťahy	Poznámky
		Téma	Obsah				
Oboznámiť s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách, ale aj v širších súvislostiach	Človek a technika 6h	Technika Vynálezcovia Vynález Človek, príroda, spoločnosť Výrobok, myšlienka, konštrukcia, výroba, využitie	Žiaci sa v tomto tematickom celku oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.	Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi a vynálezmi 18. – 20. storočia. Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami. Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať vznik výrobku	ENV- vplyv ľudskej činnosti na vývoj spoločnosti OSR MV- vplyv médií na oboznamovanie sa s technickými vynálezmi FIG myšlienka ako produkt trhu - patenty	Matematika Fyzika Dejepis	
Dokázať zhotovovať jednoduché výkresy aj s využitím IKT	Grafická komunikácia 7h	Výkres Náčrt Druhy čiar Rozmery výkresov Technické kreslenie Počítač a technické kreslenie Softvéry na kreslenie	Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie, Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres – čítanie. Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie) Počítač a Internet pri konštruovaní, napr.	Vedieť realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnuť technológie), Vedieť pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu	MV OSR OŽZ bezpečnosť pri práci TPPZ prezentácia projektu	Matematika fyzika	

			projekty „Búdka pre vtáčika“, „Stojan na CD“				
Získať správny postoj k využívaniu rôznych druhov materiálov z hľadiska ochrany životného prostredia a ich bezpečného spracovania a využívania z hľadiska ochrany zdravia	Materiály a technológie 4h	Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok Drevo, kovy, plasty a iné technické materiály	Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie. Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov. Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí.	Poznať základné druhy technických materiálov Rozlíšiť základné druhy technických materiálov – drevo, kovy, plasty Definovať základné náradie na ručné opracovanie dreva, kovu a plastov	ENV recyklácia materiálov, využitie lesa na hospodársku činnosť OŽZ bezpečnosť pri práci OSR TPPZ prezentácia projektov FIG kalkulácia ceny a materiálov	Fyzika chémia	

Predmet: Technika							
Ročník: ôsmy		Hodinová dotácia: 0,5 hod. týždenne / 16,5 hodín ročne					
Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard		Obsah	Výkonový štandard	Prierezové témy. Finančná gramotnosť.	Medzi-predmetové vzťahy	Poznámky
	Tematický celok. Časová dotácia.	Téma					
Získanie dostatočného množstva poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití poznajúc pritom zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus.	1. Elektrická energia 11 h	<p>Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a poskytovanie prvej pomoci.</p> <p>Schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce.</p> <p>Práca s elektrotechnickou stavebnicou pre základné školy .</p> <p>Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie.</p> <p>Základný elektroinštalačný materiál.</p> <p>Jednoduché elektrické obvody.</p> <p>Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou.</p> <p>Základné elektrické spotrebiče.</p> <p>Domová inštalácia</p>	<p>Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom, prvá pomoc</p> <p>základné batérové zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne, sekundárne , elektromechanické - suché a mokré, elektrické - kyslé a alkalické</p> <p>jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia</p> <p>základný elektroinštalačný materiál</p> <p>základné elektrické spotrebiče pre domácnosť</p> <p>výroba a rozvod elektrickej energie</p> <p>výpočet spotreby elektrickej energie</p>	<p>Poznať základné batérové zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne, sekundárne , elektromechanické - suché a mokré, elektrické -kyslé a alkalické).</p> <p>Vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia a vedieť na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody.</p> <p>Poznať základný elektroinštalačný materiál, jeho funkciu a použitie (spínače, vidlice, zásuvky, žiarovkové objímky, poistky a ističe. Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky.</p> <p>Poznať funkciu a oboznámiť sa s hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť.</p> <p>Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby elektrickej energie .Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie.</p> <p>Oboznámiť sa s modernými</p>	<p>OŽZ bezpečnosť pri práci, schopnosť pracovať v skupinách a vo dvojiciach neohrozujúce seba ani spolužiakov</p> <p>OSR prezentácia projektov</p> <p>ENV nutnosť šetrenia elektrickou energiou a ochrany životného prostredia, obnoviteľné zdroje energie</p> <p>FIG spotreba</p>	<p>MAT, FYZ, CHEM, BIO, GEO – využitie poznatkov v prírodovedných predmetoch a v praxi</p>	

		elektrického prúdu. Výpočet spotreby elektrickej energie. Moderné elektrické spotrebiče		elektrickými spotrebičmi v domácnosti. Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom	energie a rozpočet domácností, MV vplyv médií na správanie sa ľudí		
--	--	---	--	---	--	--	--

<p>Oboznámenie so systémom, základmi konštrukciou a údržbou jednotlivých prvkov bytovej inštalácie.</p> <p>Ekonomické a ekologické hodnotenie Jednotlivých systémov.</p> <p>Oboznámenie s kúrením v domácnosti: centrálné, ústredné, lokálne, rozvodom studenej a teplej vody, šetrením vodou a teplom v domácnosti.</p>	<p>2. Technika – domácnosť-bezpečnosť 6 h</p>	<p>Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne.</p> <p>Rozvod studenej a teplej vody</p> <p>Šetrenie vodou a teplom v domácnosti.</p> <p>Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach.</p> <p>Výpočet spotreby energie na kúrenie.</p> <p>Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie - de, oprava, montáž</p>	<p>ústredné kúrenie v bytoch</p> <p>systém rozvodu studenej a teplej vody v byte</p> <p>zloženie a funkcia vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie a splachovača WC</p> <p>výpočet spotreby energie na kúrenie</p>	<p>Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou.</p> <p>Vedieť popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte.</p> <p>Poznať zloženie a funkciu vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie.</p> <p>Oboznámiť sa s opravou splachovača WC</p> <p>Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby. zamedzenia úniku tepla - spôsoby zateplenia okien a dverí.</p> <p>Vedieť popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach – ústredného kúrenia.</p> <p>Poznať výpočet spotreby energie na kúrenie.</p> <p>Ovládať opravu netesnosti vodovodného kohútika (batérie) výmenou tesnenia.</p>	<p>ENV</p> <p>Uvedomiť si potrebu šetrenia tepelnej energie, vody a oboznámiť sa s možnosťami šetrenia týmito energiami</p> <p>FIG</p>		
--	--	---	--	--	--	--	--

Vzdelávacia oblasť: UMENIE A KULTÚRA

Učebné osnovy : VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Výtvarná výchova				
Časový rozsah výučby/ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok	-	-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova patrí medzi esteticko-výchovné predmety, ktoré učia žiaka osvojovať si skutočnosť metódami umenia a ktoré rozvíjajú najmä afektívnu zložku osobnosti v porovnaní s inými predmetmi, ktoré sú zamerané prevažne na kognitívnu osobnostnú zložku. Výtvarná výchova vychádza z autentických skúseností žiaka, ktoré získal výtvarnou činnosťou a rozvíja jeho osobnosť v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. Výtvarná výchova sa podieľa na tejto transformácii tým, že využíva objaviteľský prístup k výtvarným technikám, médiám a vyjadrovacím prostriedkom. Nedostatok formálnych zručností pri vyjadrovaní reality nahrádza postupmi, ktoré takéto zručnosti nevyžadujú. Väčší dôraz sa tiež kladie na myslenie žiaka, vzťahy medzi javmi, na príčinné súvislosti a poznávaciu funkciu umenia.

Ťažisko sebavyjadrenia sa prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaradované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu a žiakovi dovoľujú naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti. Zapája sa konštrukčné a koncepčné myslenie, ktoré vstupuje do vzťahu s estetickým myslením. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať duchovná otvorenosť a sviežosť. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom výtvarnej výchovy je výtvarno-estetické osvojovanie skutočnosti, prírody, sveta vecí a človeka prostredníctvom výtvarných činností a aktívneho osvojovania výtvarného umenia. Jej cieľom je prostredníctvom autentických skúseností rozvíjať manuálne zručnosti (nástroj, technika, materiál, proces), duševné spôsobilosti (predstavivosť, fantázia, tvorivosť), vedomosti (poznávanie javov, predmetov a vzťahov, poznávanie základných slohov, štýlov výtvarného umenia, dizajnu, vkusu).

Kognitívne ciele – poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie umeleckých diel a svoj zážitok z nich. Poznať typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujú štýlové obdobia a iné kultúry. Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele – vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Rozvíjať vnímanie, predstavivosť, fantáziu, podporovať jeho nápaditosť a tvorivú seberealizáciu. Rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.

Socioafektívne ciele – formovať kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá. Cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať žiaka do poznávania hodnôt umenia a kultúry. Prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania formovať celistvú osobnosť, rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Predmetové kompetencie

- dokáže narábať s rôznymi nástrojmi (ceruza, pero, uhlík, štetec, drievko, fixy, špachtľa, rydlo, šablóna, valček, nožnice, a pod.)
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie), spájanie materiálov v koláži a asambláži (vkladanie, lepenie, viazanie, drôtovanie a pod.)
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru (paketáž, obliepanie, odrôtovanie)
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez, linorez a pod.
- zvládnuť základy modelovania- jednoduché odlievanie reliéfu do sadry
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať- prostredníctvom toho vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety zo svojho prostredia, podnety rôznych tendencií umenia 20. stor. až po súčasnosť, ako aj podnety z iných predmetov
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

- získavať zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov, rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia

- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr- uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta, pamiatky)
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia

Sociálne komunikačné kompetencie

- efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce
- postupne formulovať svoj estetický a hodnotiaci názor

Kompetencie sociálne a personálne

- osvojiť si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine- niest' zodpovednosť za svoje rozhodnutie v tíme, tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov
- dokáže reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť ako člen celku

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobeninou (filmový trik, kulisa, maskovanie)
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať- prostredníctvom toho vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- ceniť a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície
- byť empatický a tolerantný k prejavom iných kultúr
- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky

Kompetencie riešiť problémy

- navrhovať rôzne postupy a uplatňovať vhodné metódy pri riešení problémov
- byť otvorený k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

Kompetencie pracovné

- byť flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- využívať tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh

Kompetencie technické a formálne

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí)
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu
- miešať farby, vyfarbovať plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (šrafúra, zapúšťanie, pointilizmus).

Stratégia vyučovania

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových osobitostí žiakov či materiálneho vybavenia. Vo výtvarnej výchove sa najčastejšie využívajú metódy, ktoré vychádzajú z prirodzeného detského záujmu a aktivity dieťaťa:

- pozorovanie, rozhovor, výklad, analýza, demonštrácia, besedy o obrazoch
- praktická činnosť:

1. Plošné výtvarné formy:

kresba – kresba pastelom, uhľom, hručkou, ceruzkou, drevkom, perom, štetcom
maľba – maľba pastelom, krycími farbami, vodovými farbami
odkrývacie techniky – technika vosku
techniky tlače – tlač z prírodného materiálu, frotáž, monotypia
kombinované techniky – kolorovaná kresba, kombinované techniky s rezervami
materiálové techniky – mozaika, papierová koláž, papierová montáž, vystrihovanie,
preklápanie, asambláž
2. Priestorové formy : modelovanie – plastelína, modelovacia hmota, modurit
plastiky z papiera
relief

Učebné zdroje

Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 6. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2010
Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 5. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2009
Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 7. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2011
Potulky svetom maliarstva, TKK. Kft.
Potulky svetom stavebníctva, TKK. Kft.
Smith, S.: Kurz kreslenia, IKAR, Bratislava, 1995
Kreslenie a maľovanie- vrecková encyklopédia, MATYS, Bratislava, 2004
Škorupová, K.: Stavby, SLOVART, Bratislava, 1994
Dickinsonová, R.: Kniha o výtvarnom umení pre deti, JUNIOR, Bratislava, 2006
Papierové inšpirácie, IKAR, Bratislava, 2005
Tvorivé maľovanie, MLADÉ LETÁ, Bratislava, 2003

Odborná literatúra, encyklopédie, dejiny výtvarného umenia, časopis Múzy v škole, reprodukcie umeleckých diel, obrazový materiál, diapozitívy, plošné demonštračné pomôcky, metodika výtvarnej výchovy. Vyučovanie doplníme návštevou výstav, múzeí a galérií.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Predmet výtvarná výchova je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného cítenia.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č.245 / 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka. Učiteľ bude vychádzať z aktuálneho Metodického pokynu č.22/2011 príloha 2 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Pri hodnotení pristupuje učiteľ k žiakom diferencovane a uplatňuje tieto hlavné kritériá:

- **priebeh vytvárania postojov** (uplatňovanie inovatívnych nápadov, experimentovanie, skúšanie svojských riešení, záujem o činnosť, cieľavedomosť, schopnosť spolupracovať, schopnosť zaujať stanovisko k svojej práci)

- **priebeh získavania zručností a spôsobilostí**: technické zručnosti (ovládanie nástrojov, materiálov a práca s nimi (, formálne zručnosti- vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného

jazyka(, mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania, predstavivosti a fantázie a na úrovni myslenia

- **priebeh získavania vedomostí** (znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia, pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho, znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania)

- **schopnosť realizácie výsledného artefaktu**

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): žiak splňa kritériá na vynikajúcej úrovni. Je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu. Dokáže vyjadriť veku primerané postoje v oblasti vizuálnej kultúry. Žiak ovláda technické, nástrojové, materiálové zručnosti. Preukazuje svoju predstavivosť, fantáziu pri vytváraní vlastných koncepcií. Preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry. Dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok, ale je tolerantný aj voči prejavom, vkusu a názorom iných. Žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak splňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny.

Stupeň 3 (dobrý): žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.

Poznámky:

Prierezové témy:

ENV- environmentálna výchova

MV- mediálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ- ochrana života a zdravia

MkV- multikultúrna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ- tvorba projektov a prezentačné zručnosti

DV- dopravná výchova

Iné používané skratky:

FIG- finančná gramotnosť

CPPPaP- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Obsah vyučovania

Predmet: Výtvarná výchova							
Ročník: piaty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné skúsenosti, uvedomiť si výrazové možnosti základných prostriedkov a ich vzťahov v kompozícii.	Výtvarný jazyk- základné prvky výtvarného vyjadrovania 3 hod.	Negatív a pozitív v plošnom a plastickom vyjadrení.	Vzťahy a zameniteľnosť vonkajšieho a vnútorného tvaru.	Nakresliť figúru v pohybe - šrafovanie figúry ako plochy, šrafovanie pozadia ako plochy.	ENV- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu OZZ- pohybom ku zdraviu	Biológia	Kresba figúry- predmet a pozadie Kresba tušom- ovocie, zelenina
Pochopiť možnosti a štruktúru výstavby vecného zobrazenia, získať všeobecnú zobrazovaciu gramotnosť.	Možnosti zobrazovania videného sveta. 3 hod.	Kresba predmetu podľa skutočnosti.	Základné proporcie zobrazovaného predmetu podľa skutočnosti.	Nakresliť predmet podľa videnej skutočnosti, vyjadriť jeho tvar tieňovaním, šrafovaním.	ENV- schopnosť hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OSR- rešpektovať druhých	Biológia	Kresba kvetov
Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety výtvarného umenia- médiá, štýly, procesy, techniky, témy. 3 hod.	Kubizmus, konštruktivizmus, surrealizmus, abstraktné umenie.	Základné princípy kubistickej, surrealistickej tvorby a problematika nefiguratívnej maľby.	Namaľovať zátišie- geometrická štruktúra v predmetoch. Vytvoriť farebnú abstraktnú kompozíciu. Vytvoriť nelogické tvarové a farebné kompozičné kombinácie.	MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti FIG- hodnota peňazí	Dejepis	Maľba- kubistický návrh na mince Montáž Tuš- škrvna

Porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre, technickým možnostiam a výtvarnému umeniu.	Podnety výtvarného umenia. 3 hod.	Ranokresťanské a byzantské umenie-mozaika, ikona.	Materiálové a technické možnosti danej doby, kontrast farieb mozaiky, ikony.	Vytvoriť obraz z vystrihnutých alebo trhaných kúskov, skladať motív z geometrických a figuratívnych tvarov, maľba ikony.	MkV- spoznávanie rôznych kultúr, znášanlivosť bez ohľadu na vierovyznanie OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr	Dejepis	Mozaika
Získať základné technické zručnosti vo fotografovaní a formovať si vzťah k fotografovaniu ako k tvorivému umeniu.	Podnety fotografie. 2 hod.	Základy práce s fotoaparátom.	Základné princípy fotografovania, základné operácie s fotoaparátom, záber, zaostrenie, spúšť, priblíženie, oddialenie, kompozícia, svetlo, tma.	Pracovať s fotoaparátom, zvládnuť základné operácie na počítači- uložiť, pomenovať, vybrať, zmenšiť, zväčšiť.	MV- zmysluplne a selektívne využívať médiá a ich produkty ENV- spolupráca pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej úrovni	Informatika Biológia	Fotografovanie stromov v areáli našej školy
Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnostami filmu.	Podnety filmu a videa. 2 hod.	Záber .	Základné princípy práce s videokamerou.	Práca s kamerou- krátky digitálny videozáznam.	MV- kriticky využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako plnia výchovno- vzdelávaciu a mravnú funkciu OSR - podporovať prevenciu sociálno- patologických javov	Informatika	Komiks- rozkresľovanie predstavy záberu

<p>Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje.</p>	<p>Podnety architektúry. 2 hod.</p>	<p>Hravé skúmanie priestoru.</p>	<p>Kombinačné a manuálne schopnosti a zručnosti pri tvorbe modelu.</p>	<p>Vytvoriť model interiéru.</p>	<p>MkV- tradície architektúry, akceptácia kultúrnej rozmanitosti DV- zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke- ako chodci REV- moje mesto</p>	<p>Dejepis Matematika Informatika</p>	<p>Prechádzka po meste- architektonické objekty na pešej zóne</p>
<p>Spoznávať základné prvky v dizajne.</p>	<p>Podnety dizajnu. 3 hod.</p>	<p>Obalový dizajn, návrh loga.</p>	<p>Obrazotvornosť, fantázia, originalita a vtipnosť riešenia.</p>	<p>Navrhnuť obal pre ľubovoľný výrobok- vybrať vhodný materiál na obal, vytvoriť návrh grafickej úpravy- zladiť písmo, farebnosť, zaujímavý názov výrobku / logo školy.</p>	<p>OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov OSR- rozvíjať zručnosti potrebné pre život a spoluprácu</p>	<p>Informatika Biológia</p>	<p>Kresba- logo školy Maľba- obal</p>
<p>Získať vzťah k ľudovým tradíciám.</p>	<p>Podnety tradičných remesiel. 2 hod.</p>	<p>Podnety hrnčiarstva a drotárstva.</p>	<p>Tradicie ľudového remesla, rozvoj manuálnych zručností.</p>	<p>Vymodelovať jednoduché výrobky z plastelíny / hliny, ozdobiť drôtom.</p>	<p>OSR- rešpektovať rozmanitosť kultúr MkV- spoznávať zvyky a tradície REV- tradičné remeslá regiónu</p>	<p>Dejepis</p>	<p>Modelovanie</p>
<p>Získať tvorivý vzťah a základy gramotnosti v oblasti grafiky elektronických médií.</p>	<p>Elektronické médiá. 1 hod.</p>	<p>Úprava digitálneho obrazu.</p>	<p>Základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu.</p>	<p>Naskenovať obrázok, upraviť ho, zosvetliť, stmaviť, zaostriť, zväčšiť, zmenšiť.</p>	<p>OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov TPPZ- vedieť vyhľadávať informácie, využiť nástroje IKT, prezentovať sám seba, prezentovať produkt</p>	<p>Informatika</p>	

Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Podnety hudby a literatúry. 3 hod.	Hudobná interpretácia. Ilustrácia.	Vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom.	Namaľovať a vyjadriť pomocou farby, čo v nás evokuje hudba. Vytvoriť ilustráciu bez predlohy- zdôvodniť výber obrazových prvkov a spôsob stvárnenia svojej práce.	OSR- rešpektovať individuálne čítanie, prežívanie žiakov	Hudobná výchova Slovenský jazyk	
Prepojiť poznávanie sveta s jazykom výtvarného umenia.	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta. 2 hod.	Podnety dejepisu, podnety geografie.	Netradičný pohľad na stvárnenie dejepisu, zemepisu.	Vytvoriť fantastickú turistickú mapu s geografickou tematikou.	OSR- rozvíjať zručnosti potrebné pre život a spoluprácu REV- objavujeme Slovensko	Dejepis Geografia	Skupinová práca- cesta po Slovensku
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu.	Tradícia a identita- kultúrna krajina. 2 hod.	Ornament.	Tradície- súčasnosť - životný štýl, ornament ako organická súčasť prejavu človeka, prvky ornamentu z rôznych regiónov.	Výtvarne spracovať prvky ornamentu- rytmus, symetria, asymetria.	MkV- rozvoj poznania rozličných kultúr, akceptácia kultúrnej rozmanitosti REV- kroje	Dejepis Geografia	
Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia, rozvíjať tvorivé myslenie a činnosť mladých ľudí.	Škola v galérii- galéria v škole. 2 hod.	Objavovanie prvkov obrazu.	Analýza umeleckého diela- zapojenie všetkých 5 zmyslov, nielen zraku.	Interpretovať dielo, slovne vyjadriť naše pocity- autor, rok vzniku, námet, farebnosť, estetické hodnoty, prínos pre súčasnú tvorbu.	OSR- rešpektovať individuálne čítanie, prežívanie žiakov	Dejepis Slovenský jazyk Hudobná výchova	

Predmet: Výtvarná výchova							
Ročník: šiesty				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné skúsenosti, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov a ich vzťahov v kompozícii.	Výtvarný jazyk - základné prvky výtvarného vyjadrovania. 3 hod.	Mierka a proporčné vzťahy, operácie s proporciami.	Základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu- výška, šírka, pomer hlavných častí.	Namaľovať predmety podľa videnej skutočnosti s dôrazom na výstavbu proporcií, vystihnúť tvaru a kompozície.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka	Matematika Biológia Matematika	Kresba- zátišie z geometrických prvkov
Pochopiť možnosti a štruktúru výstavby vecného zobrazenia, získať všeobecnú zobrazovaciu gramotnosť.	Možnosti zobrazovania videnej sveta. 3 hod.	Kreslenie figúry podľa skutočnosti a pamäti.	Základné zásady a pravidlá pri zobrazovaní podľa videnej skutočnosti, základná stavba ľudského tela.	Nakresliť postavu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na zachovanie proporčných vzťahov.	.ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k problematike ochrany zdravia a života seba aj iných	Biológia	Kresba postavy, portrét- moja mama
Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety výtvarného umenia - médiá, štýly, procesy, techniky, témy. 3 hod.	Op- art, kinetické umenie.	Základné princípy optického a kinetického umenia.	Vytvoriť jednoduchú čierno- bielu kompozíciu s efektom optického klamu. Zachytiť pohyb na ploche pomocou nápaditého usporiadania a obmieňania geometrických plôch.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o optickom umení	Dejepis Informatika	Kresba Kinetický model

<p>Porozumieť inej dobe, jej ľudom, kultúre, technickým možnostiam a výtvarnému umeniu.</p>	<p>Podnety výtvarného umenia. 3 hod.</p>	<p>Stredoveké a gotické umenie.</p>	<p>Charakteristické znaky gotiky, materiálové a technické možnosti danej doby.</p>	<p>Vytvoriť jednoduchý text-nácvik písma, vytvoriť návrh jednoduchého moderného riešenia sklenenej výplne a zvládnuť technické úkony s materiálom-strihanie.</p>	<p>MkV-rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o umeleckých slohoch OSR-rešpektovať rozdiely daných kultúr</p>	<p>Dejepis Slovenský jazyk</p>	<p>Nácvik písma Gotické okno</p>
<p>Získať základné technické zručnosti vo fotografovaní a formovať si vzťah k fotografovaniu ako k tvorivému umeniu.</p>	<p>Podnety fotografie. 2 hod.</p>	<p>Inscenovaná fotografia (kresba svetlom, zmeny osvetlenia).</p>	<p>Základné operácie s fotoaparátom, záber, zaostrenie, spúšť, priblíženie, oddialenie, kompozícia, svetlo a tieň.</p>	<p>Vytvoriť terén modelovaním a kombináciou rôznych materiálov s rôznymi textúrami povrchov, nasvietiť pod rôznym uhlom.</p>	<p>MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o fotografovaní OSR-rešpektovať individualitu žiaka</p>	<p>Informatika</p>	<p>Fotoaparát</p>
<p>Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnosťami filmu.</p>	<p>Podnety filmu a videa. 1 hod.</p>	<p>Vzťah obrazu a zvuku vo filme. Hudba, hlas, slovo, strih.</p>	<p>Základné pravidlá fungovania filmového obrazu a zvuku, ticho, výpadky slova, hudba.</p>	<p>Zinscenovať, natočiť a spracovať krátky príbeh so zvukom.</p>	<p>MV naučiť ich zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie, uvedomiť si nielen ich pozitívny ale aj negatívny vplyv na rozvoj osobnosti</p>	<p>Informatika</p>	<p>Videokamera</p>

<p>Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje.</p>	<p>Podnety architektúry. 2 hod.</p>	<p>Urbanizmus, plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina.</p>	<p>Technické a kombinačné schopnosti a zručnosti pri tvorbe modelu, štruktúra mesta.</p>	<p>Nakresliť plán mesta- pohľad na mesto zhora, vytvoriť model štvrte, zóny, časti mesta, dediny.</p>	<p>MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických architektonických prvkov typických pre danú krajinu, akceptovať kultúrne rozmanitosti MV- využívať informácie z médií- OSR- rozvíjať vzťah k mestu- dedine REV- moje mesto</p>	<p>Dejepis Geografia</p>	<p>Prechádzka po mestoch- charakteristické prvky mesta, pamiatky</p>
<p>Uvedomiť si potrebu estetiky a kultivovanosti pri tvorbe odevov, ale aj ich doplnkov.</p>	<p>Podnety dizajnu. 3 hod.</p>	<p>Odevný dizajn.</p>	<p>Predstavivosť a manuálne zručnosti pri tvorbe modelu, estetické cítenie, vlastný vkus a imidž.</p>	<p>Stvárniť odevy a doplnky určitého historického obdobia, danej krajiny a zrealizovať jednoduchý dizajnerský návrh.</p>	<p>MkV- uvedomiť si kultúru odievania svojho národa a akceptovať iné OSR- vytvoriť si vlastný štýl obliekania MV- využívať informácie z médií REV- historické kostýmy</p>	<p>Dejepis Geografia</p>	
<p>Získať vzťah k ľudovým tradíciám.</p>	<p>Podnety tradičných remesiel. 2 hod.</p>	<p>Podnety košíkárstva, pletenie.</p>	<p>Ľudové zvyky a tradície- ľudové remeslá- košíkárstvo.</p>	<p>Vytvoriť model pletením drevených(drôtových, bužírkových) prúťov alebo z odpadového materiálu.</p>	<p>MkV- poznávať ľudové zvyky a tradície- košíkárstvo REV- remeslá regiónu MV- ľudové remeslá OSR- rozvíjať estetické cítenie, vkus</p>	<p>Dejepis</p>	<p>Modelovanie</p>

Získať tvorivý vzťah a základy gramotnosti v oblasti grafiky elektronických médií.	Elektronické médiá. 2 hod.	Úprava digitálneho obrazu.	Základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu.	Vytvoriť variácie toho istého obrazu, naskenovať obrázky, upraviť, dotvoriť- stmaviť, zosvetliť, zväčšiť, zmenšiť.	OSR- podporovať prevenciu sociálno- patologických javov TPPZ- vedieť vyhľadávať informácie, využiť nástroje IKT, prezentovať sám seba	Informatika	
Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Podnety hudby a literatúry. 2 hod.	Farebná hudba.	Zmyslová skúsenosť, symbolický vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom.	Na základe zmyslového vnímania vytvoriť jednoduchý zvukový objekt.	OSR- rešpektovať individuálne cítenie, prežívanie žiakov	Hudobná výchova Slovenský jazyk	Zvonkohra
Prepojiť poznávanie sveta prostredníctvom jazyka prírodovedných predmetov s jazykom výtvarného umenia.	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta. 2 hod.	Podnety prírodopisu (prírodné štruktúry)	Netradičný pohľad na prírodu, živá a neživá príroda.	Namaľovať štruktúru prírodnín, minerálov a kryštálov.	ENV- človek ako neoddeliteľná súčasť prírody, citlivo pristupovať k prírode a k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu OSR- rešpektovať názory a práva druhých	Biológia	Maľba- minerály
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu.	Tradičia a identita- kultúrna krajina. 2 hod.	Výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry, odevov, jedál, zvykov...)	Eudové tradície- a súčasný životný štýl, tradičné a novodobé zvyky a rituály.	Výtvarne spracovať charakteristické znaky- architektúry, zvykov, odevov, jedál / peniaze typické pre krajinu.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr FIG- hodnota peňazí REV- naše tradície	Dejepis Geografia	Koláž Kresba

Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia, rozvíjať tvorivé myslenie a činnosť mladých ľudí.	Škola v galérii, galéria v škole. 2 hod.	Obraz pre 5 zmyslov.	Analýza umeleckého diela pomocou všetkých zmyslov.	Interpretovať dielo, slovne vyjadriť naše pocity.	OSR- rešpektovať individuálne čítanie, prežívanie žiakov	Dejepis Hudobná výchova Slovenský jazyk	
--	--	----------------------	--	---	--	---	--

Predmet: Výtvarná výchova							
Ročník: siedmy				Hodinová dotácia: 1hod. týždenne / 33 hod. ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy a finančná gramotnosť	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
Získať základné skúsenosti, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov a ich vzťahov v kompozícii.	Výtvarný jazyk - základné prvky výtvarného vyjadrovania. 3 hod.	Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii.	Usporiadanie prvkov na ploche, zmysluplné i náhodné zoskupenia.	Vytvoriť ucelenú farebnú a tvarovú kompozíciu.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka	Geografia Dejepis	Koláž
Pochopiť možnosti a štruktúru výstavby vecného zobrazenia, získať všeobecnú zobrazovaciu gramotnosť.	Možnosti zobrazovania videného sveta. 3 hod.	Kreslenie priestoru- perspektíva.	Priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov, mierka, perspektíva.	Výtvarne zachytiť architektonický priestor/ interiér- exteriér/ pomocou perspektívneho zobrazovania doplneného o farebný rukopis.	ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k problematike ochrany zdravia a života seba aj iných	Matematika	Kresba – ulica, trieda
Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Podnety výtvarného umenia - médiá, štýly, procesy, techniky, témy . 3 hod.	Dadaizmus, neodadaizmus.	Základné princípy dadaizmu, zmysel pop artu a nového realizmu.	Spracovať civilizačný odpadový materiál, reklamy, časti výrobkov a vytvoriť z nich nové súvislosti vo forme obrazu alebo objektu.	OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k ochrane životného prostredia OSR- rešpektovať individualitu žiaka ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím FIG- ekonomické	Dejepis	Asambláž

					hodnoty		
Porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre, technickým možnostiam a výtvarnému umeniu.	Podnety výtvarného umenia. 3 hod.	Renesančné umenie.	Materiálové a technické možnosti doby. Vzťahy medzi prírodou, technikou a umením. Kompozícia prvkov v priestore, na ploche.	Výtvarne zobrazit' renesančný prepis s možnosťou prenosu štvorčekovou sieťou.	MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť MV- informácie z médií o umeleckých slohoch OSR- rešpektovať rozdiely daných kultúr REV- renesancia u nás	Dejepis Hudobná výchova	Renesančný portrét
Získať základné technické zručnosti vo fotografovaní a formovať si vzťah k fotografovaniu ako k tvorivému umeniu.	Podnety fotografie. 2 hod.	Fotografická reportáž.	Výrazové prostriedky fotografickej reportáže.	Vytvoriť predpokladaný scenár reportáže- analyzovať danú tému, označiť podstatné a vedľajšie momenty, fotograficky zachytiť priebeh deja.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o fotografovaní ENV- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu	Geografia	Krajina- záznamy jej premeny
Oboznámiť sa s jazykom a výrazovými možnostami filmu.	Podnety filmu a videa. 2 hod.	Scenár- literárna príprava filmu a videa.	Námet a scenár, prostredie, postavy, zápletky, dej príbehu.	Vytvoriť scenár filmu- napísať krátky námet- miesto konania, prostredia, postavy, zápletku, riešenie, dialógy, téma príbehu, výzor postáv.	MV- rozvíjať u žiakov celkový postoj k médiám- naučiť ich zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie, uvedomiť si nielen ich pozitívny ale aj negatívny vplyv na rozvoj osobnosti	Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk	Vlastný príbeh

<p>Spoznávať základné prvky architektúry- chápať architektúru ako jazyk- súbor prvkov, ktorý niečo konštruuje a niečo vyjadruje.</p>	<p>Podnety architektúry. 3 hod.</p>	<p>Typ, funkcia a výraz stavby.</p>	<p>Kombinačné schopnosti a logické súvislosti medzi funkciou, tvarom, materiálom a farbou.</p>	<p>Vymodelovať a vytvoriť architektonický objekt.</p>	<p>MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických architektonických prvkov typických pre danú krajinu, akceptovať kultúrne rozmanitosti MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o architektúre miest a dedín OSR- rozvíjať u žiakov vzťah mestu, dedine</p>	<p>Dejepis Geografia</p>	<p>Hybridná architektúra</p>
<p>Pochopiť úžitkové predmety vo svojom prostredí ako niečo, čo ku nám hovorí svojou rečou, má výraz, ktorý je zároveň aj funkčným a užitočným.</p>	<p>Podnety dizajnu. 2 hod.</p>	<p>Dizajn výrobku- návrh úžitkového predmetu.</p>	<p>Inovatívne myslenie, predstavivosť, estetické cítenie, tvar, funkčnosť, dizajn predmetu.</p>	<p>Nakresliť úžitkový predmet- zosúladiť jeho estetické a praktické využitie.</p>	<p>MkV- akceptovať kultúrnu rozmanitosť OSR- rešpektovať individualitu žiaka MV- využívať informácie o priemyselnom dizajne z médií</p>	<p>Dejepis Informatika</p>	<p>Automobil Ťažítka z kameňa</p>
<p>Získať vzťah k ľudovým tradíciám.</p>	<p>Podnety tradičných remesiel. 2 hod.</p>	<p>Podnety krajčírstva.</p>	<p>Strihanie, farbenie, vyšívanie, šitie.</p>	<p>Navrhnuť a vytvoriť objekt z kusov látky pomocou strihania, skladania, vypchávania, vyšívania, šitia.</p>	<p>MkV- uvedomiť si kultúru odievania svojho národa a akceptovať iné kultúry odievania OSR- vytvoriť si vlastný štýl obliekania MV- informácie z médií o módnom návrhárstve REV- šaty v minulosti</p>	<p>Dejepis Technická výchova</p>	<p>Ihelníček</p>
<p>Získať tvorivý vzťah a základy gramotnosti v oblasti grafiky elektronických médií.</p>	<p>Elektronické médiá. 1 hod.</p>	<p>Morfing- spracovanie tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru.</p>	<p>Transformácia tvaru, zmena výrazu.</p>	<p>Výtvarne zachytiť transformáciu tvaru na iný tvar.</p>	<p>OSR- rešpektovať individualitu žiaka TPPZ- vedieť vyhľadávať informácie, využiť nástroje IKT, prezentovať sám seba, prezentovať produkt</p>	<p>Informatika</p>	

Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Podnety hudby a literatúry. 2 hod.	Vizuálna poézia.	Symbolický vzťah medzi výtvarnou a akustickou kvalitou slova, medzi vôňou, chuťou, zvukom a obrazom.	Výtvarne vyjadriť svoj dojem z hlások, slov a priradiť k nim vecné zobrazenie, vyjadriť myšlienku, slovo pomocou grafických symbolov, obrázkov.	OSR- rešpektovať individuálne a estetické cítenie, prežívanie žiakov	Hudobná výchova Slovenský jazyk	Grafity
Prepojiť poznávanie sveta prostredníctvom jazyka prírodovedných predmetov s jazykom výtvarného umenia.	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta. 3 hod.	Telo človeka, zvieratá.	Netradičný pohľad na ľudské telo.	Výtvarne zachytiť jednotlivé časti tiel zvierat, vytvoriť fantastické portréty ľudí.	ENV- rozvíjať u žiakov poznanie, že človek je neoddeliteľnou súčasťou prírody MkV- poukázať na krásu ľudského tela OSR- rešpektovať individualitu žiaka	Biológia	Bláznivé portréty
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu.	Tradícia a identita-kultúrna krajina. 2 hod.	Rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu.	História našej obce.	Spoznať a výtvarne spracovať históriu rodnej obce.	MkV - rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu REV- naše kultúrne dedičstvo	Dejepis Geografia Informatika	Moja rodná obec
Postupne približovať a uvádzať žiaka do sveta výtvarného umenia, rozvíjať tvorivé myslenie a činnosť mladých ľudí.	Škola v galérii-galéria v škole. 2 hod.	Slovo a obraz.	Interpretácia umeleckého diela.	Verbálne komunikovať, uvažovať o vzťahu slova a obrazu, pomenovať a interpretovať dielo.	OSR- rešpektovať individuálne cítenie žiakov MV- využívať informácie z médií o umení MkV- akceptovať kultúrnu rozmanitosť	Dejepis Slovenský jazyk Anglický jazyk Nemecký jazyk	

VZDELÁVACIA OBLASŤ : UMENIE A KULTÚRA

UČEBNÉ OSNOVY : HUDOBNÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J.C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Hudobná výchova				
Časový rozsah výučby / ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	1 hod./týždeň 33 hod./rok	-	-
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť nadväzuje na primárny stupeň výchovy a vzdelávania a ďalej rozvíja kreatívne vyjadrovacie schopnosti žiakov prostredníctvom vybraných prostriedkov výtvarného umenia vrátane architektúry a dizajnu, prostredníctvom hudby, ale aj dramatických umení a filmu, tiež pomocou elektronických médií. Umelecké vyjadrovanie je chápané v širších súvislostiach kultúry v rámci spoločných tém a medzipredmetových väzieb aj s predmetmi ostatných vzdelávacích oblastí.

Dôležitým poslaním oblasti je budovanie vlastnej kultúrnej identity vychádzajúcej z kultúrno-historického vedomia, chápanie miesta súčasného umenia v živote a aktívna účasť na ňom. Prostredníctvom umenia sa rozvíja schopnosť porozumieť iným kultúram, rešpektovať a tolerovať ich hodnoty. Rozvíja sa záujem žiakov o kultúrne dedičstvo a jeho aktualizované formy (na úrovni sociálnej skupiny, regiónu, národa a štátu, európskej kultúrnej oblasti). Žiaci sa zoznamujú s kultúrou iných národov, učia sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok, ako aj súčasnú umeleckú tvorbu a prejavy kultúry. Spoznávajú typické umelecké a kultúrne prejavy ťažiskových epoch vývoja kultúry, vybrané typické diela a autorov svetového a slovenského umenia.

Žiaci sa učia využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport) a rozumieť ich súvislostiam. Učia sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, ich médiá, formy, hlavné tendencie a štýly, vyjadrovacie prostriedky, základné kompozičné princípy; opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetického činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. Prostredníctvom vzdelávacieho obsahu tejto oblasti sa formujú samostatné a zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram, rozvíja sa kritické myslenie vo vzťahu k ponuke masmédií a k iným súčasným

kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa interkultúrne kompetencie žiakov pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania si žiaci osvojujú základy viacerých umeleckých druhov, zoznamujú sa s ich špecifikami i možnými prienkami a ich miestom v kultúre. Postupne sa rozvíja ich komplexné vnímanie umenia a kultúry v súvislostiach súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov. Zoznamujú sa tiež so zákonitosťami etikety, rozvíjajú svoje schopnosti spolupracovať a kultúrne komunikovať na základe pravidiel etikety. Výchova a vzdelávanie v tejto oblasti využívajú skúsenosť postavenú na osobnom zážitku, reflexiu tejto skúsenosti, aktívne odskúšanie vlastných poznatkov, na čom je založený ďalší rozvoj skúsenosti a jej komunikácie.

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa. Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietenej percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako výchovu človeka. Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojiť hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

V intenciách tvorivo – humánnej výchovy a vzdelávania je hlavným zámerom hudobnej výchovy optimálne formovanie osobnosti a efektívne rozvíjanie hudobnosti žiaka tak, aby si aj prostredníctvom komunikácie s hudbou vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí.

Význam hudobnej výchovy a jej miesto v hierarchii vyučovacích predmetov závisí od toho, ako sa vo formovaní osobnosti jedinca uplatňuje hudobno-výchovný proces so svojimi špecifikami a ako prispieje k priblíženiu sa či k dosiahnutiu ideálu človeka tak, ako je definovaný v Konceptii rozvoja výchovy a vzdelávania v SR v projekte Milénium. Vzájomným pôsobením činnosného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radostí, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, perцепčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými

prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov, ako aj skúsenosti z riešenia z rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohatia estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť sebarealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržiavame postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel. Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

Pri prezentácii nových hudobných poznatkov Ako sa nám prihovára hudba, Výrazové prostriedky hudby, Hudba spojená s inými druhmi umenia, Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hudobnú kultúru a kultúru rôznych národov, Hudba minulosti a súčasnosť, Hudobné prechádzky storočiami, Pestrá paleta populárnej hudby, Hudba na pomedzí sa vychádza z predchádzajúceho hudobného vzdelávania žiakov, ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov.

K **cieľom** vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra patrí:

- získať vedomie vlastnej kultúrnej identity, rozvíjať vlastné kultúrno-historické vedomie,
- rozvíjať kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť,
- získať schopnosť kreatívne vyjadrovať myšlienky, skúsenosti a emócie vybranými prostriedkami rôznych umení,
- rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport a i.), rozumieť ich úlohu v živote jednotlivca a spoločnosti,
- rozlišovať hlavné umelecké druhy,
- vedieť opísať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel,
- chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, ako aj
- význam umenia v kultúre a v živote jednotlivca a spoločnosti,
- chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok,
- porozumieť súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe,
- zaujímať sa o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu a zoznamovať sa
- s kultúrou iných národov a regiónov,
- získavať informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom kultúrnom dedičstve,
- vedieť ich spracovať a kriticky vyhodnocovať,
- získať vedomosti o významných umeleckých dielach z európskej tradície,
- vážiť si celosvetové kultúrne dedičstvo, kultúrne a umelecké hodnoty rôznych svetových
- kultúr, rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr,
- poznať pravidlá etikety, vedieť na ich základe kultúrne komunikovať,

- zaujímať zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram,
- uplatňovať kritické myslenie voči mediálnej ponuke a iným súčasným kultúrnym procesom,
- získať základné interkultúrne kompetencie pre komunikáciu s príslušníkmi iných kultúr.

Výchovné a vzdelávacie stratégie používané v predmete hudobná výchova

Kompetencie predmetové

Žiak bude schopný prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami a vo svojom vyjadrovaní procese spracovávať podnety z iných predmetov.

Kompetencie sociálne komunikatívne a sociálno-interakčné

Žiak sa naučí :

- využívať všetky dostupné formy komunikácie pri získavaní, spracúvaní a odovzdávaní informácií rôzneho typu, mať adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie, sebavedomo vystupovať
- vlastnej hudobnej tvorivosti a nápadom
- rytmizovaniu a melodizácii jednoduchých textov, improvizácii v rámci najjednoduchších hudobných foriem
- prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať multikulturalitu a odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

Žiak sa naučí:

- využívať IKT pri vlastnom vzdelávaní, nahrávať a prehrávať zvuky a videá na PC
- pre rozšírenie vedomostí a zručností potrebných k ďalšiemu vzdelávaniu a sebavzdelávaniu bude v rámci vyučovania využívať rôzne zdroje informácií, a to slovníky, encyklopédie, katalógy, bibliografie, internet

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa

Žiak sa naučí:

- podporovať potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja, aby dokázal reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovaní nových poznatkov a informácií, uplatňovať rôzne stratégie učenia sa
- kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- intonačne čisto a rytmicky presne spievať
- používať odbornú terminológiu primeranú veku

Kompetencia riešiť problémy:

Žiak sa naučí:

- uplatňovať pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení
- formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov, spoznávať pri jednotlivých riešeniach klady i zápory
- rozlišovať a hodnotiť hudobné diela podľa daných kritérií
- tvorivým hudobným aktivitám

Kompetencie občianske :

Žiak sa naučí:

- uplatniť sa podľa svojho nadania, zapojiť sa do projektov
- formovať si mravné vzťahy k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vzájomnej pomoci, rešpektu a tolerancii, vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, osvojiť si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine
- upevňovať estetické cítenie
- vnímať základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie, zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

Kompetencie sociálne a personálne :

Žiak sa naučí:

- umeniu počúvať, formovať a rozvíjať svoj emocionálny svet
- rozvíjať toleranciu k rozdielnym hudobným výkonom
- stanoviť si svoje ciele a priority v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami, aby si uvedomil vlastnú identitu a budoval si svoju samostatnosť ako člen celku, osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine

Kompetencie pracovné :

Žiak sa naučí:

- byť flexibilný a schopný prijať a zvládať zmeny
- využívať tvorivosť a samostatnosť pri riešení projektových úloh
- všestranne sa umelecky vyjadrovať
- vyjadrovať sa na vyššej umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia
- stanoviť si ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotiť svoje výsledky a aktívne pristupovať k uskutočňovaniu svojich cieľov

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

Žiak sa naučí:

- orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), aby sa správne kultivoval, primerane okolnostiam a situáciám
- byť hrdý na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu

- kladnému vzťahu ku kultúrnemu životu spoločnosti a schopnosti podieľať sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení- s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- byť vnímavý, aktívny poslucháč, tolerantný k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale bez predsudkov k nim

Stratégia vyučovania (metódy a formy práce)

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme zohľadňovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby nadaných žiakov. Im sa prispôbia formy, metódy, a techniky pedagogickej práce. Vzdelávacie postupy budú zodpovedať kognitívnej úrovni žiakov. Budeme akceptovať skutočnosť, že výška nadania jednotlivých žiakov je rôzna, čomu sa prispôbi aj rôzna náročnosť zadaní a úloh pre relatívne menej, stredne a vysoko nadaných. Pomocou modifikovaných edukačných metód, ktoré budú zodpovedať špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, žiaci získajú hlbšie vedomosti a spôsobilosti, lepšie pochopia fakty v rôznych kontextoch, osvoja si prácu s informáciami, vrátane ich samostatného vyhľadávania, využívania a tvorby nových poznatkov.

Metódy a formy práce v hudobnej výchove budú vyrastať z činnostného základu predmetu, z tematického usporiadania učiva a z práce s piesňou a skladbou ako umeleckým dielom. Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny .

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť budeme využívať motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu. Pri vytváraní nových poznatkov a zručností budeme využívať expozičné metódy, ako je rozprávanie, rozhovor, beseda. Pre hudobnú výchovu na druhom stupni je špecifická najmä metóda priamej skúsenosti, metóda hudobného pozorovania, metóda didaktickej hry , metóda problémového prístupu a skupinová práca žiakov. V nich funkčne uplatníme metódu porovnávaciú, analytickú, indukčnú a dedukčnú. Pri opakovaní a precvičovaní učiva využijeme fixačné metódy. V kontakte učiteľa so žiakmi bude dominovať partnerský dialóg.

- **Vokálne činnosti** - upevňovanie a rozširovanie vedomostí a zručností v práci s hlasom v nadväznosti na predchádzajúce ročníky, uplatňovanie a upevňovanie správnych speváckych návykov.
- **Inštrumentálne činnosti** - tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie, tvorba sprievodu pre hudobno-dramatické prejavy, improvizácia pri vyjadrovaní pocitov, pochopiť možnosti a farby detských hudobných nástrojov.
- **Hudobno-pohybové činnosti** - reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta, improvizácia a pantomimické vyjadrenie. Pohybom reagovať na znejúcu hudbu - na tvarové, dynamické, tempové a harmonické zmeny.
- **Percepčné činnosti** - aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, dokáže zadeliť dielo do obdobia, hudbu analyzovať a charakterizovať, vyjadriť zážitok z počúvanej hudby, pozná mená a najvýznamnejšie diela slovenských a svetových hudobných skladateľov.
- **Hudobno-dramatické činnosti**- využitie všetkých činností, zručností a vedomostí na budovanie a predvedenie dramatického príbehu. Zapojenie a získanie skúseností a vedomostí z ostatných esteticko-výchovných predmetov: výtvarná výchova, literárna výchova-dramatizácia, etická výchova. Žiak výchovou k hudbe pochopí, že hudobnými aktivitami možno tráviť i voľný čas.

Učebné zdroje

Na realizáciu hudobno-výchovnej práce bude učiteľ využívať učebnice hudobnej výchovy, odbornú literatúru o hudbe, histórii, národných kultúrach, odborné časopisy o hudobnom dianí na Slovensku a vo svete, programové bulletiny SND a SF, encyklopédie, Orffov inštrumentár, hudobné ukážky a celé diela na rôznych audio i audiovizuálnych nosičoch, plošné demonštračné pomôcky (napríklad notové tabule), internet. Uprednostní také učebné pomôcky, ktoré poskytnú žiakom sluchový názor (piano, syntetizátor, metalofóny). Učiteľ bude sledovať a využívať programy rozhlasového a televízneho vysielania, upozorňovať žiakov na vhodné hudobné relácie a následne bude s nimi besedovať o ich poslucháčskych a diváckych zážitkoch. Vyučovanie doplní návštevou výchovných koncertov a hudobných predstavení.

Učebnice:

5. ročník Langsteinová, E.- Felix, B.: Hudobná výchova pre 5. ročník. SPN - Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2009
6. ročník Langsteinová, E. – Felix, B.: Hudobná výchova pre 6. ročník. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011
7. ročník Langsteinová, E.-Felix, B. :Hudobná výchova pre 7. ročník SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

IKT zdroje: Interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet, dataprojektor, edu-CD

Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 1“ – Hudobná výchova pre 5. ročník.

Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 2“ – Hudobná výchova pre 6. ročník.

Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 3“ – Hudobná výchova pre 7. ročník.

Zborníky piesní a spevníky zo školského fondu.

Metódy a prostriedky hodnotenia predmetu hudobná výchova

Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvládol, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy. Súčasne bude žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu a dostane návod, ako má postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov bude učiteľ vychádzať z Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Predmet HUV je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Významnou črtou hudobno-výchovnej práce- aktivity žiakov a jej riadenia zo strany učiteľa- bude prvok hodnotenia, prítomný prakticky v každom okamihu výchovno-vzdelávacieho procesu. Pretože „výkon žiaka“ v hudobnej výchove znamená predovšetkým jeho hudobný a múzický prejav, ktorý má aj svoju estetickú kvalitu. Úloha hodnotiť žiacke výkony sa rozširuje aj na samotných žiakov, na ich vzájomné hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

- a) **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav, rešpektuje sa výkonový štandard a kľúčové kompetencie v jednotlivých oblastiach, používajú sa sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Pri hodnotení sa uplatňuje voči žiakom primeraná náročnosť pričom sa budú zohľadňovať ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebvýchovu a sebareflexiu osobitosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.
- b) **celkové hodnotenie** žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete. Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebvýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.

Hodnotiace portfólio:

- ústne odpovede
- písomné testy
- aktívna práca na hodine
- testy
- projekt
- aktuality týkajúce sa učiva
- prezentácie
- účasť na speváckych súťažiach

Systém kontroly a hodnotenia žiakov pri verbálnej komunikácii – kritéria hodnotenia:

Pri **verbálnej komunikácii** kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu – **hodnotiť známku**. Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami.

Učiteľ u žiaka hodnotí **primerane veku**:

a) priebeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky
- orientácia v grafickom zázname jednohlasnej melódie
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť
- integrácia transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobno-dramatických činností
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia

c) priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie

Systém kontroly a hodnotenia žiakov v písomnej forme – kritéria hodnotenia:

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 15 – 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotenie známku na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

- 100% - 90% 1 (výborný)
- 89% - 75% 2 (chválitebný)
- 74% - 55% 3 (dobrý)
- 54% - 40% 4 (dostatočný)
- 39% - 0% 5 (nedostatočný)

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií
Výborný	<p>Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách - úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave - dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie - má aktívny záujem o hudobné umenie - individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach
Chváľitebný	<p>Žiak spĺňa kritéria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý - menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave - potrebuje sústavnú pomoc učiteľa
Dobry	<p>Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť - je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.
Dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu.
Nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať ustanovenie paragrafu 55 odsek 4 zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, Metodických pokynov č.22/2011-príloha č. 2, ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích plánov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka.

Používané skratky prierezových tém:

MkV - Multikultúrna výchova

MV- Mediálna výchova

OSR - Osobný a sociálny rozvoj

ENV - Environmentálna výchova

TPPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

REV - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Iné skratky:

FIG – Finančná gramotnosť

CPPPaP – Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

HUV – Hudobná výchova

Predmet: Hudobná výchova							
Ročník: 5				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Umenie, hudba	Úvodná hodina	Pochopiť význam hudby v živote človeka			
Orientovať sa v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov. Poznať ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby. Správať sa kultivovane na hudobných a slávnostných podujatiach.	Ako sa nám prihovára hudba 13 hod.	Výrazové prostriedky hudby a ich funkcia	Rytmus, takt, rytmické hodnoty nôt	Charakterizovať rytmus v hudbe, reprodukovat' krátke rytmické motívy (rytmus valčíka). Oboznámiť sa s pojmami rytmus, metrum, doba, takt. Tvorivá hra - vedieť rytmizovať vyčítanku a predniesť ju v rôznych náladách	ENV- postoje človeka k životnému prostrediu, citlivý prístup k prírode	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	FIG - sporenie, zlepšenie finančnej prosperity
			Melódia	Postrehnúť prácu s motívom a s hudobnou myšlienkou. Osvojiť si pojmy melódia, melodika, motív, hudobná myšlienka.			

			Dynamika	Charakterizovať dynamiku v hudbe, poznať základné dynamické znamienka. Pochopiť význam dynamiky pri interpretácii skladby.			
			Tempo a agogika	Osvojiť si pojmy tempo, tempové označenie. Poznať spôsob zaznamenania tempa v grafickom zázname hudby .Vedieť porovnať a rozlíšiť rôzne tempo, dokázať priradiť vhodné tempové označenie k jednotlivým hudobným ukážkam.			
			Harmónia, súzvuk, akord	Pochopiť význam a funkciu harmónie prostredníctvom znejúcej hudby, sluchovo rozlíšiť konsonantné a disonantné akordy.			

			Farba	Osvojiť si hudobné pojmy : farba, inštrumentácia, symfonický orchester. Sluchovo rozlíšiť rôzne zvuky, ľudské hlasy, hudobné nástroje z rôznych materiálov . Rozlíšiť hudobný nástroj podľa jeho zvuku, farby, poznať zloženie symfonického orchestra.			
			Podoby hudobnej skladby	Vedieť definovať hudobné pojmy: hudobná forma, malá a veľká - dvoj a trojdielna piesňová forma. Poznať rondo, refrén, epizódu, gradáciu v hudbe.			

<p>Ovládať typickú pieseň a hudobnú skladbu vybraných národov. Rozlišovať sluchom piesne, skladby rôznych druhov a žánrov.</p>	<p>Prostredníctvom hudby spoznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov</p> <p>14 hod.</p>	<p>Hudba iných národov</p>	<p>Európska únia</p>	<p>Poznať hymnu EÚ a jej autora, vyjadriť pocity a zážitok z počúvanej hudby.</p>	<p>MkV-akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerancie medzi národmi. Spoznávať kultúrnu históriu, zvyky a tradície V4. Rovnocennosť kultúr</p>	<p>Dejepis Geografia Výtvarná výchova Informatika Telesná výchova</p>	<p>FIG - pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí</p>
<p>Rozlíšiť ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych oblastí Slovenska. Ovládať choreografiu ľudového tanca.</p>			<p>Slovenská hudba</p>	<p>Poznať pojmy hymna, folklór, tradície, podľa možnosti intonačne čisto, rytmicky presne, zaspievať <i>slovenskú štátnu hymnu</i> Poznať najvýznamnejších slovenských skladateľov/ E.Suchoň, J.Cikker, A.Moyzes / a ľudové a umelé piesne.</p>	<p>OSR – rozvíjať sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, rešpektovať výkony iných. Pestovať kvalitné medziľudské vzťahy v triede.</p>		

				Využiť slovenské ľudové piesne v dramatickom príbehu.			
			Česká hudba	Poznať najvýznamnejších českých skladateľov /A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček, J. Vejvoda/, hymnu Českej republiky .Zaspievať vybrané piesne, pohybom vyjadriť metrum a rytmus piesní.			
			Maďarská hudba	Poznať významných maďarských skladateľov: F. Erkel, F. Liszt, B. Bartók. Zaspievať vybrané ľudové piesne jednohlasne, vytvoriť rytmický sprievod k piesňam.			FIG - vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny

			<p>Poľská hudba</p> <p>Rómska a rusínska hudba</p>	<p>Poznať významného poľského skladateľa F. Chopina, hymnu Poľskej republiky, ľudové a umelé piesne.</p> <p>Poznať pôvodné rómske a rusínske piesne. Jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch podporiť charakter hudobnej ukážky, reagovať pohybom na hudbu .</p>	<p>OSR- medziľudské vzťahy, rešpektovanie potrieb ostatných. Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Prevencia sociálno- patologických javov v škole.</p>	<p>Výtvarná výchova Slovenský jazyk Telesná výchova</p>	
<p>Schopnosť empatického a asertívneho správania sa. Využívať vokálne, hudobno- pohybové, inštrumentálne percepčné činnosti</p>	<p>Hudba spojená s inými druhmi umenia.</p> <p>5 hod.</p>	<p>Hudobno - dramatické diela</p>	<p>Rozprávková opera Rusalka</p>	<p>Pochopiť význam predohry v opere. Rozlišovať árie jednotlivých postáv, áriu a zborovú scénu. Vedieť verbalizovať pocity z hudby. Poznať pojmy: opera, ária, zbor, dirigent, rozlíšiť hlasy v opere, poznať druhy zborov.</p>			

spojené v dramatickom príbehu.			Opereta Modrá ruža	Oboznámiť sa s pojmom opereta, dokázať formulovať rozdiely medzi operou a operetou, oboznámiť sa s menami najznámejších tvorcov operiet/G.Dusík, J.Offenbach, J.Strauss/.Charakteri- zovať tanec v operete.			
			Muzikál Oliver	Osvojiť si pojem muzikál. Formulovať rozdielne a spoločné znaky muzikálu, opery a operety, naučiť sa pieseň z muzikálu Oliver, doplniť rytmický sprievod k piesni.			
			Balet Luskáčik	Vedieť charakterizovať balet ako špeciálny druh tanca, poznať najznámejšie balety od			

				<p>Čajkovského. Vedieť charakterizovať jednotlivé postavičky podľa hudobných nástrojov, ktoré ich zobrazujú, poznať charakter jednotlivých tancov/ trepak, valčík, pochod/, pohybom vyjadriť kvetinový valčík.</p>			
			<p>Hudobno-dramatický príbeh Trojruža</p>	<p>Zaspievať vybrané piesne k príbehu so zodpovedajúcim výrazom .Integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne a dramatické činnosti spojené v dramatickom príbehu .</p>			

Predmet: Hudobná výchova							
Ročník: 6				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Umenie, hudba	Úvodná hodina	Zaspievať piesne z predchádzajúceho ročníka.			
Získať poznatky a vedomosti v procese komunikácie hudbou v rôznych štýlových obdobiach. Oboznámiť sa s najznámejšími hudobnými artefaktmi minulosti.	I. Hudba minulosti a súčasnosť 20 hod.	Slohové obdobia v európskom a slovenskom hudobnom umení od praveku po romantizmus. Hudba 20.storočia	Počiatky hudby, pravek a starovek	Charakterizovať znaky pravekej a starovekej hudby. Jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné motívy.	OSR-rodinná výchova, medziľudské vzťahy, spoznávať sám seba, svoje dobré, ale aj zlé stránky. MkV-akceptovanie inej kultúry	Dejepis Geografia Výtvarná Výchova	
Formovať hudobný vkus, vedieť rozlíšiť hudbu hodnotnú a módnu.			Stredovek	Charakterizovať stredovekú hudbu, gregoriánsky chorál a svetskú hudbu.	TPPZ-Prezentácia svojej /skupinovej/ práce		FIG -základná charakteristika bohatstva a chudoby

Realizovať hudobné prejavy vokálne, inštrumentálne, pohybové.					písomne/verbálne s použitím IKT..		
			Hudobná renesancia	Charakterizovať hudbu renesancie- hudba na hradoch, zámkoch, pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu k tancu <i>Pavana</i> zo 16. storočia.			
			Hudobný barok	Poznať významných predstavitel'ov baroka/ G.F.Händel, J.S.Bach, A.Vivaldi/ Vyjadriť zážitok z počúvania hudby. Orientovať sa v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov			

<p>Využívať vedomosti a percepčné zručnosti pri elementárnom hudobnom tvorení.</p>				<p>hudby. Schopnosť chápať ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby. Osvojiť si pojmy: polyfónia, homofónia, vokálna hudba, inštrumentálna hudba, a capella,</p>			
			<p>Hudobný klasicizmus</p>	<p>Poznať významných predstaviteľov klasicizmu a ich diela /W.A.Mozart, L.van.Beethoven, J.Haydn /.Verbálne vyjadriť pocity z hudby.</p>			

Vážiť si hudobné diela vlastného národa a národov rôznych období.			Hudobný klasicizmus na Slovensku	Charakterizovať hudobný klasicizmus na Slovensku, poznať slovenských predstaviteľov.			
Schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť hudobné diela vlastného národa iných národov, etník.	II. Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov 12 hod.	Hudba iných národov	Hudobný romantizmus	Poznať najvýznamnejších predstaviteľov romantizmu a ich diela./R.Schumann, F.Schubert, F.Chopin, /Poznať skladateľov opier a ich diela./A.Dvořák B.Smetana, C.M.Weber, G.Verdi, G.Puccini R.Wagner H.Berlioz/			

<p>Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe.</p>			<p>Od romantizmu k hudbe 20. storočia</p>	<p>Charakterizovať impresionizmus, expresionizmus, poznať najznámejších predstaviteľov /C. Debussy, M.Ravel/, slovne vyjadriť zážitky a dojmy z počúvanej hudby.</p>			
<p>Integrovať poznatky z iných predmetov.</p>			<p>Rakúska a nemecká hudba</p>	<p>Poznať štátne hymny Rakúska a Nemecka, poznať najvýznamnejších predstaviteľov národnej hudby oboch krajín, zaspievať vybrané piesne jednohlasne, dvojhlasne, vedieť vytvoriť rytmický sprievod k piesňam.</p>	<p>MkV- spoznávanie kultúr iných národov, ich históriu, zvyky, tradície a predstaviteľov. Akceptácia kultúrnej rozmanitosti, rozvoj tolerance, rešpektu.</p>	<p>Dejepis Geografia Etická výchova Výtvarná výchova Cudzí jazyk</p>	

			Talianska hudba	Poznať hymnu Talianskej republiky, významných predstaviteľov talianskej hudby (G. Verdi, A. Vivaldi, N.Paganini).Zaspievať pieseň Santa Lucia jednohlasne, pohybom vyjadriť metrum a rytmus piesne.			FIG – zabezpečenie životných potrieb rodiny a jednotlivca
			Francúzska hudba	Poznať významných predstaviteľov francúzskej hudby (H. Berlioz, C. Debussy), hymnu , ľudové a umelé piesne .Pohybom vyjadriť metrum a rytmus piesní.			

			Anglická hudba	Poznať významných predstaviteľov anglickej hudby (H.Purcell, B. Britten) , hymnu Spojeného kráľovstva, starú anglickú ľudovú hudbu, hity skupiny Queen, Beatles.			
			Ruská hudba	Poznať významných predstaviteľov ruskej hudby (M.I. Glinka, P.I. Čajkovskij, M.P. Musorgskij, I. Stravinskij). Poznať ľudové a umelé piesne ruského národa Naučiť sa pieseň Kaťuša, vedieť sa orientovať sa v graf. zázname piesne.			

				Najznámejšie ľudové tance - ovládanie krokových prvkov			
			Balkánska hudba	Oboznámiť sa s ľudovými piesňami balkánskych národov, vytvoriť rytmický sprievod k piesňam.			
			Americká hudba	Poznať tvorbu A. Coplanda a hudbu amerického vidieka. Zaspievať intonačne čisto typické piesne.	ENV- postoje človeka k životnému prostrediu, citlivý prístup k prírode.		
			Japonská hudba	Poznať zvyky, tradície, ľudové a umelé piesne krajiny vychádzajúceho slnka. Vytvoriť rytmický sprievod k vybraným piesňam.			

Predmet: Hudobná výchova							
Ročník: 7				Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok Časová dotácia	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Úvodná hodina	Umenie, hudba	Pochopiť význam hudby v živote človeka			
Získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou.	Hudobné prechádzky storočiami 16 hod.	Návraty do minulosti /klasicizmus, barok, stredovek /	Jednotlivé štýlové obdobia. Najvýznamnejší svetoví hudobní skladatelia jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela.	Charakterizovať stredovekú hudbu, hudbu kráľovských dvorov, gregoriánsky chorál. Poznať pojmy trubadúr, truvé. Charakterizovať znaky barokovej hudby, poznať významných predstaviteľov a ich diela (Bach, Händel, Vivaldi). Charakterizovať klasicizmus, spoznať rozmanitosť a bohatosť tvorby J. Haydna, W. A. Mozarta, L. van Beethovena. Ovládať pojmy ako melizmatický spev, polyfónia, toccata, fúga, symfónia, symonický orchester.	MkV-akceptácia kultúrnej rozmanitosti.	Výtvarná výchova Dejepis	

<p>Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe. Oboznámiť sa s netradičnými hudobnými postupmi a ich vplyvmi na charakter hudby.</p>			<p>Skladatelia, skladateľské techniky a smery 20. a 21. storočia /I.Stravinskij, A.Schonberg, S.Prokofjev, B.Britten, L.Janáček/</p>	<p>Poznať význam a dielo najznámejších skladateľov hudby 20. a 21. storočia . Vedieť vystihnúť výrazné hudobné myšlienky a dominujúce výrazové prostriedky hudby. Dokázať rozmýšľať a rozprávať o hudbe. Poznať pojmy atonálna hudba, neoklasicizmus, neofolklorizmus, elektroakustická hudba.</p>	<p>OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy.</p>	<p>Etická výchova</p>	
<p>Vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa.</p>		<p>Moderná slovenská hudba</p>	<p>Predstavitelia modernej slovenskej hudby/ I. Zeljenka, T. Salva, J. Hatrík, L.Burlas, I.Hrušovský, V. Godár/</p>	<p>Poznať predstaviteľov modernej slovenskej hudby a ich diela. Ovládať pojmy , motív, hudobná myšlienka, opera, ária, libreto. Poznať postavenie slovenskej hudby v európskej a svetovej hudbe.</p>	<p>OSR - úcta k spolužiakom TPPZ - prezentácia svojej/ skupinovej práce písomne/ verbálne s použitím IKT</p>	<p>Geografia</p>	

<p>Vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v živote.</p> <p>Prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.</p>	<p>Pestrá paleta hudby</p> <p>10 hod.</p>	<p>Džez</p>	<p>Džez a populárna pieseň. Významní svetoví, slovenskí a českí predstavitelia džezu : /E.Fitzgerald, L. Armstrong, C.Joplin, P. Lipa, J. Ježek/. Džezové hudobné nástroje.</p>	<p>Charakterizovať džez, základné typy džezovej a populárnej hudby. Poznať predstaviteľov džezu, ich najznámejšie skladby a hudobné nástroje. Ovládať pojem populárna hudba, džez, blues, spirituál, swing, ragtime, dixieland, tradičný. Rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu.</p>	<p>MkV - rozvoj medziľudskej tolerance</p> <p>OSR - rodinná výchova</p>	<p>Geografia</p>	<p>FIG - bohatstvo a chudoba</p>
		<p>Šansón</p>	<p>Najvýznamnejší predstavitelia šansónu/ E. Piaf, G. Bécaud, Ch. Aznavour, H. Hegerová /</p>	<p>Ovládať pojem šansón, poznať krajinu pôvodu a interpretov. Správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu ,vyjadriť metro, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne. Vyjadriť vlastné myšlienky, pocity a postoje</p>	<p>MkV - rozvoj tolerance</p>		

Formovať hudobný vkus	Hudba na pomedzí 6 hod.	Prieniky rôznych druhov a žánrov	Country, western	Osvojiť si pojmy country, western. Poznať významné osobnosti tejto hudby. Vedieť zaspievať čisto, kultivovane piesne iných národov.	REV- spoznávať prírodné krásy regiónu	Geografia Cudzí jazyk Dejepis	
Schopnosť rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach.			Rock and roll	Charakterizovať rock and roll, jeho znaky, poznať hudobné nástroje, najznámejších interpretov a skupiny/E.Presley, The Beatles/.Zaspievať intonačne čisto a so zodpovedajúcim výrazom populárne piesne od známych slovenských interpretov. Pohybovo stvárniť choreografiu- stoličkový rock and roll. Prezentácia vlastnej alebo prevzatej hudby.	TPPZ - prezentácia svojej práce s použitím IKT. MkV- akceptácia kultúrnej rozmanitosti.	Literárna výchova Etická výchova	

<p>Podporovať samovzdelávanie a sebahodnotenie.</p>			<p>Hudba k filmom a na internete, etno a worldmusic, hity.</p>	<p>Chápať význam hudby vo filme, poznať pojem nemý film, vyhľadať na internete obľúbenú pieseň, skladbu, texty piesní, zaspievať populárnu pieseň podľa výberu žiakov. Verbalizovať svoj zážitok z počúvanej hudby.</p>	<p>TPPZ - prezentácia malého projektu.</p>	<p>Výtvarná výchova</p>	<p>FIG - vyhodnotenie reklamných tvrdení.</p>
---	--	--	--	---	--	-------------------------	---

Vzdelávacia oblasť: UMENIE A KULTÚRA

Učebné osnovy : VÝCHOVA UMENÍM

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ Jozefa Cígera Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Výchova umením				
Časový rozsah výučby/ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	-	-	-	1hod./týždeň 33 hod./rok	1hod./týždeň 33 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet výchova umením, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Žiakom má sprostredkovať živú skúsenosť so svetovým umením a s národným kultúrnym dedičstvom. Ťažisko vychádza z hudobného umenia a z vizuálneho umenia- výtvarné umenie, umenie architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

Zámerom predmetu je formovať emocionalitu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Časová dotácia je 1 hodina týždenne v 8. ročníku a 1 hodina týždenne v 9. ročníku.

Predpokladaný prínos predmetu:

- vyvážené rozvíjať intuitívnu, citovú aj racionálnu stránku osobnosti žiakov
- zdokonaľovať gramotnosť získanú v rámci výtvarnej a hudobnej výchovy
- rozvíjať tvorivú činnosť žiakov
- rozvíjať komplexný pohľad na umenie
- rozumieť súčasným tendenciám umenia a poznať vlastnú kultúrnu tradíciu
- vnímať hudbu a výtvarné umenie hlavne prostredníctvom zážitkov a tvorivých činností
- naučiť sa orientovať v komunikačnom prostredí kultúry
- experimentovať pri spájaní médií, žánrov a druhov umenia
- vytvárať možnosť projektov prepájajúcich výtvarné a hudobné umenie so slovesným umením, divadlom, filmom, pohybovou výchovou
- formovať hodnotovú a vkusnú orientáciu žiakov
- umožňovať alternatívne metódy práce

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je všestranný rozvoj osobnosti- rozvíjať intuitívnu, citovú aj racionálnu stránku osobnosti žiaka, rozvíjať jeho tvorivosť. Rozvíjať komplexný pohľad na umenie, chápať rôznosť poslania jednotlivých druhov umenia, rozumieť ich vyjadrovacím prostriedkom. Rozumieť súčasným tendenciám umenia a poznať vlastnú kultúrnu tradíciu. Vnímať hudbu a výtvarné umenie z hľadiska ich obrazného, metaforického vyjadrovania sveta prostredníctvom zážitkov a tvorivých činností.

Kognitívne ciele – sú zamerané na poznávaciu funkciu. Na základe vedomostí o rôznych druhoch umenia nadobudnú schopnosť uplatňovať tieto vedomosti pri aktívnom vnímaní umeleckých diel. Spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov, diela typické pre súčasné umenie, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch. Spoznajú najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení, technické postupy, nástroje a médiá. Na základe svojich činností získajú schopnosť vyjadriť svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela vlastného národa, ale i iných národov a etník. Dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie. Dokážu vytvárať projekty, v ktorých budú syntetizovať vlastné i prevzaté nápady z jednotlivých umeleckých oblastí.

Socioafektívne ciele – vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií. Prostredníctvom precítienia a pochopenia umeleckých diel žiaci dokážu prekonať svoj egocentrizmus a stotožniť sa do istej miery s autormi týchto diel pri zachovaní svojich vlastných názorov a postojov. Dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr. Vedia prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadajú v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život. Na základe pochopenia umenia v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach žiaci získajú schopnosti spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce.

Psychomotorické ciele – na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch. Pri zostavovaní auditívnych, vizuálnych a dramatických prvkov do celkov si osvojujú technické postupy, komunikáciu prostredníctvom softvérov, vyhľadávajú umeleckých podnetov na internete.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Predmetové kompetencie

- prostredníctvom hudobných, dramatických a výtvarných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovávať podnety z iných predmetov

Sociálne komunikačné kompetencie :

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odbornú terminológiu
- postupne formovať svoj estetický a hodnotiaci názor

Kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií :

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT
- využívať IKT pri vyhľadávaní, spracovávaní a kritickom posudzovaní informácií
- dokáže pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať- prostredníctvom toho vyjadriť vlastné nápady a koncepty

Kompetencia riešiť problémy :

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- byť otvorený k získavaniu a využívaniu rôznych postupov

Kompetencie občianske :

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva
- chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

Kompetencie sociálne a personálne :

- dokáže si budovať vlastnú samostatnosť ako člen celku
- vie si svoje ciele stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami
- osvojiť si základné postupy spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov

Kompetencie pracovné :

- dokáže si stanoviť ciele, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočňovaniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať inovatívne zmeny
- využíva tvorivosť a samostatnosť pri riešení úloh

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry :

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
- byť hrdý na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo

Stratégia vyučovania

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka- zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela. Časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi- DVD, knihy, časopisy, internet.

Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť bude učiteľ využívať motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačnú demonštráciu. Pri vytváraní nových poznatkov a zručností bude využívať expozičné metódy, ako je

rozprávanie, rozhovor, beseda. Pre výchovu umením je špecifická najmä metóda priamej skúsenosti, metóda pozorovania, metóda didaktickej hry, metóda problémového prístupu a skupinová práca žiakov. V nich sa funkčne uplatní metóda porovnávacia, analytická, induktívna a deduktívna. Pri opakovaní a precvičovaní učiva učiteľ využije fixačné metódy. V kontakte učiteľa so žiakmi bude dominovať partnerský dialóg.

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je prioritný tvorivý prístup- žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický i hodnotiaci názor.

Učebné zdroje

Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 6. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2010

Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 5. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, Bratislava, 2009

Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 7. ročník ZŠ, EDUCO, Prievidza, 2011

Potulky svetom maliarstva, TKK. Kft.

Potulky svetom stavebníctva, TKK. Kft.

Škorupová, K.: Stavby, SLOVART, Bratislava, 1994

Schubertová, J.: Výchova umením pre 8. ročník ZŠ metodické materiály pre učiteľov, GEORG, Žilina, 2011

Schubertová, J.: Výchova umením pre 8. ročník ZŠ pracovné materiály pre žiakov, GEORG, Žilina, 2011

Langsteinová, E.- Felix, B.: Hudobná výchova pre 5. ročník. SPN - Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2009

Langsteinová, E. – Felix, B.: Hudobná výchova pre 6. ročník. SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011.

Langsteinová, E.-Felix, B. :Hudobná výchova pre 7. ročník SPN – Mladé letá, Bratislava, 1. vydanie, 2011

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

IKT zdroje: Interaktívna tabuľa, PC s pripojením na internet, dataprojektor, edu- CD

Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 1“ – Hudobná výchova pre 5. ročník.

Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 2“ – Hudobná výchova pre 6. ročník.

Pavelčák, J.: „Ján Pavelčák deťom 3“ – Hudobná výchova pre 7. ročník.

Zborníky piesní a spevníky zo školského fondu.

Odborná literatúra z hudobného a výtvarného umenia, posledná séria učebníc HUV,VYV, encyklopédie, Dejiny výtvarného umenia, časopis Múzy v škole, reprodukcie umeleckých výtvarných diel, filmové záznamy z dejín umenia, obrazový materiál, diapozitívy, plošné demonštračné pomôcky, internet, metodika výtvarnej a hudobnej výchovy. Vyučovanie doplníme návštevou výstav, múzeí, galérií, výchovných koncertov a divadelných predstavení.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej sú informovaní o tom, ako danú problematiku žiak zvládol, ako dokáže používať to, čo sa naučil, či volí efektívne spôsoby učenia, v čom sa zlepšil a v čom ešte robí chyby, kde má rezervy.

Súčasne bude žiak hodnotením motivovaný k ďalšiemu učeniu a dostane návod, ako má postupovať, aby pretrvávajúce nedostatky odstránil.

Predmet výchova umením je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného a hudobného cítenia.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č.245 / 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej odporúčania CPPPaP a postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov vypracovaných pre týchto žiakov s prihliadnutím na konkrétny druh a stupeň znevýhodnenia daného žiaka. Učiteľ bude vychádzať z aktuálneho Metodického pokynu č.22/2011 príloha 2 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Pri hodnotení pristupuje učiteľ k žiakom diferencovane a uplatňuje tieto hlavné kritériá:

- **priebeh vytvárania postojov** (uplatňovanie inovatívnych nápadov, experimentovanie, skúšanie svojských riešení, záujem o činnosť, cieľavedomosť, schopnosť spolupracovať, schopnosť zaujať stanovisko k svojej práci)

- **priebeh získavania zručností a spôsobilostí**: technické zručnosti (ovládanie nástrojov, materiálov a práca s nimi, hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch), formálne zručnosti- vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka, spev- intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, využívanie získaných speváckych, intonačných a sluchových zručností a návykov), mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania, predstavivosti a fantázie a na úrovni myslenia

- **priebeh získavania vedomostí** (znalosti oblastí hudobného a výtvarného umenia, pochopenie výtvarného a hudobného diela a schopnosť interpretovať ho, znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania)

- **schopnosť realizácie výsledného artefaktu**

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): žiak splňa kritériá na vynikajúcej úrovni. Je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu. Dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na umenie. Žiak ovláda technické, nástrojové, materiálové zručnosti. Preukazuje svoju predstavivosť, fantáziu pri vytváraní vlastných koncepcií. Preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry. Dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok, ale je tolerantný aj voči prejavom, vkusu a názorom iných. Žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak splňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, tvorivý a iniciatívny.

Stupeň 3 (dobrý): žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o aktivity prebiehajúce na hodine, neguje vyučovací proces.

Poznámky:

Prierezové témy:

ENV- environmentálna výchova

MV- mediálna výchova

OSR- osobnostný a sociálny rozvoj

OŽZ- ochrana života a zdravia

MkV- multikultúrna výchova

REV- regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TPPZ- tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Iné používané skratky:

CPPPaP- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Obsah vyučovania

Predmet: Výchova umením							
Ročník: ôsmy				Hodinová dotácia: 1hod.týždenne/33hod.ročne			
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy	Poznámky
		Témy	Obsah				
	Úvod 1 hod.	Úvodná hodina	Význam umenia v živote človeka.	Pochopiť význam umenia v živote človeka.			
Získať základné poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou a výtvarným dielom, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 3 hod.	Obraz v hudbe, hudba v obraze.	Rôzne hudobné formy a žánre, figuratívne i nefiguratívne ponímanie.	Výtvarne zachytiť a vytvoriť jednoduchú kompozíciu inšpirovanú rôznymi hudobnými žánrami.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka	Hudobná výchova	Maľba- abstrakcia
Rozvíjať predstavivosť a fantáziu- hľadať príbeh a obraz v hudbe.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 2 hod.	Obraz v hudbe, hudba v obraze.	Tvorba hudby v spojitosti s vizuálnymi artefaktami.	Hľadať hudobné ekvivalenty k výtvarným dielam. Poznať autorov svetového a slovenského hudobného umenia. Vedieť odôvodniť výber hudby(hudobného motívu).	OSR – rozvíjať tvorivý prístup k vlastným činnostiam	Výtvarná výchova	

Získať základné poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou a výtvarným dielom, uvedomiť si výrazové možnosti základných vyjadrovacích prostriedkov.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 3 hod.	Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení.	Náhodné usporiadanie prvkov na ploche, transformácia tvaru.	Spracovať civilizačný odpadový materiál, reklamy, časti výrobkov a pretransformovať ho do nového tvaru.	ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím OŽZ- rozvíjať u žiakov vzťah k problematike ochrany zdravia a života seba aj iných	Hudobná výchova	Koláž
Schopnosť diskutovať o vplyve hudby na formovanie osobnosti človeka.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 3 hod.	Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení.	Emócie, láska a nenávisť v hudobných dielach. Ľudové a umelé piesne s tematikou lásky, radosti, strachu...	Verbálne vyjadriť emócie z počúvanej hudby. Vnímať, analyzovať, hodnotiť a porovnávať hudobné skladby. Vytvárať variácie na obľúbené melódie a motívy z počutých skladieb.	REV- rozvíjať cit ku krásam svojho regiónu	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	
Rozvíjať počítačovú gramotnosť, využiť počítačové programy v HUV.	Zvuk a obraz-jazyk umenia. 2 hod.	Multimédiá-pohyb a dej prostredníctvom zvuku ; technika- tretia ruka človeka	Strihanie zvukov.	Generovať počítačové zvuky, vytvoriť vlastné zvuky prostredníctvom elektronického nástroja, mikrofónu a vlastného hlasu, ručov rôznych nástrojov; ozvučovať filmové zábery zvukmi.	MV- práca s médiami	Informatika	
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu. Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Tradícia a identita. 2 hod.	Umenie a náboženstvo-umenie baroka. Človek a viera.	Základné princípy a vyjadrovacie prostriedky barokovej architektúry, sochárstva a maliarstva.	Nakresliť architektonický objekt s využitím typických barokových prvkov.	ENV- chápať, analyzovať, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím MkV- rozvíjať u žiakov poznanie charakteristických znakov rôznych kultúr, akceptovať kultúrnu rozmanitosť OSR- rešpektovať	Dejepis Hudobná výchova	Kresba prvkov barokovej architektúry kolonáda, priečelie, kopula...

					rozdiely daných kultúr		
Vážiť si významné osobnosti hudobného umenia.	Tradícia a identita. 2 hod.	Umenie a náboženstvo/ umenie baroka. Človek a viera.	Schopnosť vyjadrenia posvätného a transcendentného.	Poznať charakteristické diela baroka; vnímať, analyzovať, hodnotiť a porovnávať hudobné skladby, diskutovať o nich, porovnávať s hudbou iných kultúr.	MkV- akceptovanie kultúrnej rozmanitosti	Náboženská výchova	
Uvedomiť si prostredie, v ktorom žijem, reagovať naň a byť schopný ho pretvárať, formovať si vlastný názor a identitu. Spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania sveta.	Tradícia a identita. 2 hod.	Prostredie a situácia/ väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie/.	Myšlienkové, materiálové a technické možnosti daného prostredia. Vzťahy medzi prírodou, technikou a umením. Kompozícia prvkov v priestore, na ploche.	Dotvoriť priestor inštalovaním jednotlivých prvkov, ktoré pozmenia jeho význam.	OSR- rešpektovať individualitu a estetické čítanie každého žiaka MV- využívať informácie z médií	Dejepis Hudobná výchova	Maľba- úžitkové práce v materiáli
Rozvíjať tvorivosť a schopnosť spolupracovať v tíme, v skupine.	Tradícia a identita. 1 hod.	Prostredie a situácia/ väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie/.	Mestské a vidiecke korene umenia.	Vnímať a porovnávať charakter hudobných tradícií s inými typmi kultúr. Vybrať vhodnú hudbu a vytvoriť scenáre k rôznym udalostiam v meste alebo na vidieku- diskotéka, oslavy Nového roka na námestiach, pouliční muzikanti, svadba na úrade, pohreb, dožinky, dedinská svadba, zábava s dychovkou, s	MkV- spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov	Regionálna výchova	

				folklórnym súborom, hasičský bál...			
Oboznámiť sa so základnými výrazovými prostriedkami rôznych druhov umenia a ich vzájomným nenúteným prelínaním. Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť- pohybové, tanečné a dramatické schopnosti.	Prieniky umení. 3 hod.	Divadlo a tanec/ spojenie s hudbou a dizajnom/. Človek medzi ľuďmi.	Symbolický vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom, medzi zvukom, pohybom, obrazom.	Vytvoriť vlastnú choreografiu, návrhy kostýmov, líčenie.	MV- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií OSR- rešpektovať individualitu a estetické cítenie každého žiaka	Dejepis Hudobná výchova	Kresba
Rozvíjať tvorivosť, predstavivosť a fantáziu; pohybové, tanečné a dramatické schopnosti.	Prieniky umení. 3 hod.	Divadlo a tanec/ spojenie s hudbou a dizajnom/. Človek medzi ľuďmi.	Charakter postáv vyjadrený hudbou, otázka a odpoveď ako forma hudobnej myšlienky.	Predviesť tanečné kreácie rôznych charakterov podľa hudby. Zhudobniť monológ, dialóg, rozhovor.	OSR- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	
Oboznámiť sa so základnými výrazovými prostriedkami rôznych druhov umenia a ich vzájomným nenúteným prelínaním. Rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť.	Prieniky umení. 3 hod.	Portrét spolužiaka.	Základné princípy zobrazovania podľa skutočnosti a dodržanie proporcií.	Na základe popisu spolužiaka nakresliť jeho portrét a urobiť karikatúru.	OSR- rešpektovať individualitu každého žiaka MV- využívať informácie z médií	Slovenský jazyk Etická výchova Biológia	Kresba

<p>Umenie ako spôsob zmysluplného využívania voľného času. Rozvíjať empatiu</p>	<p>Prieniky umení. 3 hod.</p>	<p>Portrét spolužiaka. Mentálny portrét ľudskej osobnosti v hudbe</p>	<p>Literárny opis spolužiaka. Pohybové vyjadrenie charakteru ľudskej osobnosti na improvizovanú hudbu.</p>	<p>Vedieť opísať spolužiaka- tvár, postava, zvyky ,vkus, vlastnosti... Pohybom stvárať charakter podľa hudby.</p>	<p>TPPZ- prezentácia vlastnej práce verbálne</p>	<p>Výtvarná výchova Slovenský jazyk Etická výchova</p>	
---	-----------------------------------	---	--	---	--	--	--

Vzdelávacia oblasť: ZDRAVIE A POHYB

Učebné osnovy : TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Školský vzdelávací program Šanca pre všetkých ZŠ J. C. Hronského, Krátka ul. 2, Šaľa					
Názov predmetu	Telesná a športová výchova				
Časový rozsah výučby/ ročník	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok	2 hod./týždeň 66 hod./rok
Stupeň vzdelania	ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelávanie				
Forma štúdia	denná				
Vyučovacia jazyk	slovenský				

1. CHARAKTERISTIKA

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

pohybové kompetencie:

žiak si vie

vybrať vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb,

žiak dokáže

rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia,

žiak má

osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase kognitívne kompetencie,

žiak vie

vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia; zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti; ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote; posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem; poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,

žiak dodržiava

bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti; osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru,

žiak pozná

životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie; negatívne účinky návykových látok na organizmus,

žiak používa

odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov,

komunikačné kompetencie

žiak sa dokáže

jasne a zrozumiteľne vyjadrovať,

žiak používa

správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno –časových aktivít,

učebné kompetencie

žiak vie

zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu; zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením,

interpersonálne kompetencie

žiak vie

racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe efektívne pracovať v kolektíve prejavíť pozitívny vzťah k sebe i iným,

žiak sa vie

správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote,

postojové kompetencie**žiak má**

zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,

žiak dokáže

zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera; dodržiavať princípy fair-play,

žiak sa zapája

do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity,

žiak využíva

poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životospráve, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch **modulov**.

1. Zdravie a jeho poruchy

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.

2. Zdravý životný štýl

- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,

- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie.

3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť

- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností,
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

4. Športové činnosti pohybového režimu

- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti,
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

3. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: telovýchovné špecializované priestory - telocvične, ihriská v areáli školy.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe využívame najmä:

- aktívne poznávanie žiakov
- výklad učiteľa
- rozprávanie
- meranie a spracovanie problémov
- skupinovú prácu
- praktického cvičenia

Metódy

- primeranosti
- postupnosti
- sústavnosti
- trvácnosti
- názornej ukážky

- individuálneho prístupu
- uvedomelosti
- hodnotenia

V predmete Telesná a športová výchova budeme využívať tieto formy práce:

- vyučovacia hodina
- kurzová výučba

4. HODNOTENIE ŽIAKOV:

Žiaci budú hodnotení známku podľa hodnotiacich kritérií v súlade s Metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a priebežne slovne.

Pri hodnotení začlenených žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP v bežných základných školách. V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa. Pri hodnotení učebných výsledkov rešpektujeme jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je postupujeme podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Pri skúšaní učiteľ uprednostňuje takú formu, ktorá je pre žiaka výhodnejšia.

Pri hodnotení žiakov v starostlivosti Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len CPPPaP) dodržíme pokyny a odporúčania CPPPaP a budeme postupovať v zmysle Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalšej merateľnej pohybovej výkonnosti sa rovná aritmetickému priemeru hodnôt populácie, alebo je vyššia. Žiak si osvojil hodnotenú pohybovú činnosť tak, že ju vykonáva technicky správne, účelne, rytmicky. Orientuje sa v priestore, má vznostné držanie tela, pohyb v súlade s hudbou. V pohybovej činnosti preukazuje samostatnosť, tvorivosť. V hre je iniciatívny, dodržiava pravidlá a účelne uplatňuje osvojené herné činnosti. Vedomosti žiaka sú celistvé a presné. Uplatňuje ich samostatne pri riešení úloh. Má aktívny vzťah k telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti a záujem o vlastné telesné zdokonaľovanie. Je aktívny v športovej činnosti.

Stupeň 2 (chváľitebný): Žiak vykonáva pohyb – s drobnými chybami v technike, ale účelne, plynule, rytmicky. Orientuje sa v priestore, v držaní tela má malé nedostatky podobne ako vo vyjadrení hudby pohybom. V hre je kolektívny a zriedka porušuje pravidlá hry. Žiakove vedomosti sú v podstate celistvé a presné (s nevýznamnými chybami). Uplatňuje ich s malou pomocou učiteľa pri riešení pohybových úloh.

Stupeň 3 (dobrý): Žiak vykonáva pohyb s väčšími chybami v technike nie vždy účelne, v priestore sa chybne orientuje. Porušuje plynulosť a rytmus pohybu a jeho súlad s hudbou. Má väčšie nedostatky v držaní tela, pohyb vykonáva s malou pomocou alebo v uľahčených podmienkach. Čiastočne napodobňuje ostatných. V hre je málo pohotový, neiniciatívny, málo

kolektívny a často porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú medzery a chyby. Pri ich uplatňovaní potrebuje pomoc učiteľa. K telovýchovnej činnosti má nevyhraný postoj.

Stupeň 4 (dostatočný): Žiak pohyb vykonáva s veľkými technickými chybami, alebo len čiastočne, resp. ho vykonáva s veľkou pomocou učiteľa. Veľmi zle sa orientuje v priestore, silne porušuje plynulosť a rytmus pohybu, ako aj jeho súlad s hudbou. V hre je zväčša nepohotový, netvorivý, pasívny, nekolektívny a porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú vážne medzery a chyby. Žiak ich vie uplatniť len pri riešení ľahkých úloh a s pomocou učiteľa. Jeho postoj k telesnej výchove je negatívny.

Stupeň 5 (nedostatočný): Žiakove vedomosti sú veľmi medzerovité, nesústavné, chybné. Žiak sa ani nepokúsi vykonávať pohyb alebo vykoná iný pohyb. Nie je schopný hrať v kolektíve. Žiak vôbec neprejavuje úsilie plniť uložené úlohy na hodinách telesnej výchovy. Má negatívny postoj k hodinám telesnej výchovy so snahou vyhnúť sa tejto činnosti.

Pri hodnotení žiakov v telesnej a športovej výchove sledujeme tieto kritériá:

- **Úroveň rozvoja všeobecnej pohybovej výkonnosti**, ktorú zisťujeme podľa úrovne základných pohybových schopností (sila, rýchlosť, obratnosť, vytrvalosť) prostredníctvom motorických testov, ktoré žiaci vykonávajú na začiatku a konci školského roka ako vstupné a výstupné testy.
- **Stupeň zvládnutia základného učiva zo športových hier, gymnastiky a atletiky** prostredníctvom testov pohybových zručností a prevedením jednoduchšej gymnastickej zostavy.
- **Prístup žiaka a jeho aktivita na hodine, reprezentácia školy.**
- **Sebahodnotenie žiaka**, ktoré bude slúžiť ako spätná väzba pre vyučujúceho.

Ustanovenie o postupe pri klasifikácii

O klasifikačnom stupni rozhoduje učiteľ, ktorý vyučuje telesnú výchovu. Pri určovaní stupňa prospechu na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita výsledkov práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru z klasifikácie za príslušné obdobie. Žiak oslobodený od telesnej výchovy sa hodnotí na konci klasifikačného obdobia - absolvoval v prípade účasti na vyučovaní. Ak žiak nie je prítomný na vyučovaní, na vysvedčení má hodnotenie neabsolvoval, ale prospel. Týka sa to len žiakov, ktorí majú vyučovanie prvú alebo poslednú vyučovaciu hodinu a sú uvoľnení riaditeľom školy na žiadosť zákonného zástupcu. Pri čiastočnom oslabení alebo pri úľavách odporúčaných lekárom sa žiak klasifikuje s prihliadnutím na jeho zdravotný stav, prípadne sa klasifikujú z učiva povoleného lekárom. Podstatným kritériom klasifikácie je úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti a zvládnutia základného učiva vrátane poznatkov. Ďalšie kritériá môžu ovplyvniť klasifikáciu o jeden stupeň. Vzťah žiakov k telesnej výchove sa hodnotí podľa úsilia, disciplinovanosti a ďalších vlastností osobnosti a podľa rozsahu a kvality záujmovej telesnej výchovy a športu.

Žiak je povinný nosiť úbor na cvičenie, ktorý zodpovedá podmienkam hodiny (cvičenie v telocvični a na školskom dvore). Ak si žiak úmyselne nenosí cvičebný úbor, zohľadní sa táto skutočnosť v hodnotení predmetu. Nenosenie úboru sa pokladá za porušenie školského

poriadku a môže mať vplyv na známku zo správania. Ak žiak na hodine necvičí, musí mať ospravedlnenie buď od lekára alebo od zákonného zástupcu v danú vyučovaciu hodinu. Ak žiak na hodine necvičí a má ospravedlnenie, musí sa hodiny zúčastniť.

Požiadavky na žiakov vypracované na základe vzdelávacích štandardov telesnej a športovej výchovy pre II. stupeň základných škôl.

• **Všeobecné poznatky z TSV:**

Požiadavky na žiakov:

1. Vymenovať základné činitele podmieňujúce zdravie človeka.
2. Vymenovať základné činitele, ktoré negatívne ovplyvňujú zdravie človeka
3. Vysvetliť podstatu pozitívneho vplyvu pohybovej aktivity na telesné a duševné zdravie.
4. Vysvetliť negatívny vplyv fajčenia, alkoholu a drog na zdravie a pohybovú výkonnosť žiaka
5. Vysvetliť obsah pojmov „kalokagatia“ a „fair play“.
6. Vymenovať súčasných najúspešnejších športovcov.
7. Vysvetliť a v praxi dodržiavať základné bezpečnostné a hygienické požiadavky.
8. Vysvetliť zásady poskytovania prvej pomoci sebe a iným
9. Vysvetliť význam rozcvičovania sa pred telesnou aktivitou a jeho postupnosť.

• **Diagnostikovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti (VPV) a telesného vývinu:**

T E S T Y CHLAPCI DIEVČATÁ	Chlapci			Dievčatá		
	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Ľah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov) - test je alternatívou testu behu za 12 minút	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Tabuľka modifikovaná podľa Moravca et al.(1996,1990).

Vysvetlivky: úroveň štandardu výkonov:

- A = minimálny základný
- B = priemerný
- C = nadpriemerný

Klasifikácia pohybovej výkonnosti (atletika: člnkový beh, skok do diaľky z miesta, ľah – sed za 0,5 min., výdrž v zhybe, 12 min. beh) na základe testov:

100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 45%	3
44% - 20%	4
19% - 0%	5

• **Poradové cvičenia**

Požiadavky na žiakov:

1. Popísať techniku poradových cvičení, správne ich vykonávať a vedieť v praxi používať správne povely:

- základné postoje (pozor, pohov, voľno)
- nástupové tvary družstva a čaty (rad, dvojrad, trojrad)
- pochodové tvary družstva a čaty (zástup, dvojstup, trojstup)
- obraty na mieste

Podat' hlásenie

• **Atletika**

Požiadavky na žiakov:

1. Popísať, ukázať a v praxi uplatniť základy správnej techniky:

- šľapavého a švihového behu
- polovysokého a nízkeho štartu
- hodu kriketovou loptičkou
- skoku do výšky
- vrhu guľou (8.a 9.ročník)

• **Športové hry**

Požiadavky na žiakov:

- Na hodinách určených na zápasy prejavovať takú úroveň osvojených herných činností jednotlivca, aby bol schopný hrať podľa pravidiel.
- Vysvetliť základné pravidlá jednotlivých športových hier.
- V spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy.
- Terminologicky správne pomenovať, popísať a prakticky predviesť tieto herné činnosti jednotlivca:

Basketbal: prihrávka jednou a dvoma rukami
vedenie lopty
strel'ba z miesta z krátkej a strednej vzdialenosti
bránenie hráča s loptou

Hádzaná: prihrávka od pleca zhora
opakované vedenie lopty

streľba zhora z miesta, skokom do bránkoviška
bránenie hráča s loptou a bez lopty

Futbal: prihrávka po zemi na krátku vzdialenosť
tlmenie lopty na zemi
streľba z miesta po prihrávke
vedenie lopty priamym smerom
obsadzovanie útočníka bez lopty a s loptou

Volejbal: prihrávka obojručne zhora, zdola
(na mieste, za pohybu, s následným pohybom pred seba, pod uhlom)
prihrávka na nahrávača
nahrávka pred seba na útočný úder
podanie spodné priame (dievčatá)
podanie zhora priame (chlapci)
útočný úder čelný (lob) z miesta, z rozbehu a výskoku
jednoblok v zóne číslo 3

• **Kondičné cvičenia**

Požiadavky na žiakov:

1. Vysvetliť význam a zásady správneho držania tela.
2. Vyšplhať na tyči najmenej 3 metre dievčatá a 4 metre chlapci.
3. Vysvetliť význam a zásady aerobiku a jeho vplyv na organizmus.
4. Preskakovať zvisle cez švihadlo v trvaní 60 sekúnd.

• **Športová gymnastika**

Požiadavky na žiakov:

Terminologicky správne pomenovať, popísať techniku a zacvičiť tieto cvičebné tvary a väzby:

1. Prostné:
  - a) kotúľ vpred, vzad aj s obmenami vo väzbách
  - b) stojka na rukách s dopomocou
  - c) premet bokom
  - d) skoky bratom obojnožne
  - e) obraty obojnožne a jednonožne o 180 stupňov
2. Preskok:
  - a) Roznožka cez kozu na šírku
  - b) Skrčka cez kozu na šírku (chlapci)
3. Hrazda po ramená:
  - a) chlapci – zo zhybu stojmo – výmyk odrazom jednonožne- zákmihom zoskok - vzpažiť
  - b) dievčatá - zo zhybu stojmo – prešvih skrčmo do visu vznesmo- prekot vzad do stoja na zemi

4. Kladina: (dievčatá): chôdza vpred, vzad, bokom, premenný (polkový) krok, valčíkový krok s doprovdnými pohybmi paží.
- váha predklonmo
  - obrat znožmo o 180 stupňov
  - zoskok odrazom obojnožne (znožmo, skrčmo, roznožmo)

• Rytmická gymnastika

Požiadavky na žiakov:

- predviesť technicky správne súvislé preskoky na švihadle v trvaní 30 sekúnd.

• Cvičenia v prírode

Požiadavky na žiakov:

- Popísať a vysvetliť základné správanie v prírode smerujúce k jej ochrane.
- Vhodne a správne poskytnúť prvú pomoc v štandardných podmienkach (jeho zranenie), v umelo vytvorených situáciách pri povrchovom zranení, zastavenie krvácania.
- Popísať a vysvetliť základné dopravné značky, dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.
- Absolvovať súvislý pochod v teréne v trvaní najmenej 1 hodinu s priebežným zdolávaním prírodných a umelých prekážok, zdvíhaním predmetov.

4. UČEBNÉ ZDROJE

Odborná literatúra, internet, didaktická technika.

Použité skratky :

ENV –environmentálna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

MV – mediálna výchova

TPPZ – tvorba projektov a prezentácia zručností

OSR – osobnostný rozvoj

DV – dopravná výchova

MkV – multikultúrna výchova

VPV – všeobecná pohybová výkonnosť

CH – chlapci, D – dievčatá

GEO – geografia, BIO – biológia, REV – regionálna výchova

Predmet : Telesná a športová výchova						
Ročník : 5.ročník Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne						
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov.	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	<ul style="list-style-type: none"> •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh 	Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.		
Ukázať význam dôležitosť pohybových aktivít pre zdravie človeka. Naučiť sa rešpektovať zásady vyučovania TSV.	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi	Úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností, poradové cvičenia, formy pohybovej aktivity v režime dňa	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> •vie vysvetliť potrebu rozcvičenia, •pozná organizačné formy TSV •pozná spôsoby racionálneho využívania voľného času 	OŽZ – význam hygieny a bezpečnosti pri praktických činnostiach,	
		Bezpečnosť na vyučovaní Organizačné pokyny	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV úrazová zábrana, hygiena, ochrana prírody a životného prostredia, meranie a váženie žiakov	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> •sa oboznámi s organizáciou na hodinách TSV •dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, chápe ich dôležitosť pre ochranu jeho zdravia 	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	
Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej zdatnosti žiakov.	Atletika 12 h	Disciplíny ľahkej atletiky	Základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín -	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> •pozná základné pravidlá atletických disciplín •pozná význam rozcvičenia •sa vie orientovať v základných atletických 	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin	Biológia – anatómia ľudského tela

<p>Vedieť hrať podľa upravených pravidiel</p>	<p>Športové hry 20 h</p>	<p>Hádzaná, futbal, basketbal</p>	<p><i>atletická abeceda, šlapavý a švihový beh, technika štartov, beh na krátke, stredné vzdialenosti, skok do výšky, hod kriketovou loptičkou.</i></p> <p>Herné činnosti jednotlivca: základné postavenie hráča, pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, vedenie lopty, strelba na bránu, na kôš, strelba z miesta- basketbal, strelba po trojkrokovom vedení lopty- hádzaná, zaujatie obranného postavenia, bránenie hráča bez lopty Herné kombinácie: dvaja proti jednému, hod' a bež,</p>	<p>disciplínach a prakticky ich demonštrovať.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná terminológiu atletickej abecedy a prakticky ju aplikuje pri rozcvičovaní. • pri behoch na krátke a stredné vzdialenosti aplikuje techniku štartov. • sa oboznámi s technikou skoku do výšky a hodu kriketovou loptičkou <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca jednotlivých športových hier, • vie pomenovať a popísať základné pravidlá hádzanej, basketbalu a futbalu a uplatniť ich v hre. 	<p>mládeže.</p> <p>OSR – Medzil'udské vzťahy, starostlivosť o dobré vzťahy v triede.</p> <p>OŽZ - význam a rozvíjanie niektorých zručností hernými prostriedkami.</p>	<p>Biológia – anatómia ľudského tela</p>
<p>Vedieť hrať bedminton a florbal podľa upravených pravidiel</p>	<p>Netradičné športy 10h</p>	<p>Športové hry – Bedminton, florbal</p>	<p>Pravidlá bedmintonu, základná terminológia bedmintonu, florbalu Kondičné cvičenia na rozvoj dynamickej sily veľkých svalových skupín. Pohybové hry a iné</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca v bedmintone a florbale. • uplatňuje nadobudnuté herné činnosti jednotlivca v hre. 	<p>MkV – oboznámenie sa s kultúrou iných národov.</p>	<p>BIO -poznávanie rastlín a živočíchov, anatómia ľudského tela</p> <p>GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán</p>

<p>Žiak sa dokáže aktívne a bezpečne pohybovať, táboriť vo voľnej prírode a uplatňovať tieto aktivity vo svojom ďalšom živote</p>	<p>Sezónne činnosti 4h</p>	<p>Cvičenia v prírode</p>	<p>prostriedky vytrvalostného charakteru, Držanie hokejky, a rakety – forhendové a bekhendové. Strehové postavenie hráča. Pohyb hráča po ihrisku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientácia • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode • správanie sa na ceste 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa vie orientovať v prírode podľa turistických značiek a prírodných úkazov, • absolvuje súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, • vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, • vie poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, • pozná pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov 	<p>OŽZ – účinok bedmintonu a florbalu na rozvoj osobnosti, zdravotný účinok, pôsobenie na charakterové vlastnosti, kreativitu a sebavedomie</p> <p>OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka</p> <p>ENV- ochrana prírody a krajiny</p> <p>DV – samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista</p>	
<p>Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>Všeobecná gymnastika 7h</p>	<p>Kondičná gymnastika</p>	<p><u>Posilňovacie cvičenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kľuky, • ľah –sedy • drepy • vis ležmo na rebrine • cviky so švihadlom • vzpory • zhyby 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; • vie zostaviť a viesť rozcvičenie, • vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia, 	<p>OŽZ - zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, správne držanie tela, redukcia hmotnosti, obezity.</p> <p>OSR – prijímanie</p>	

<p>Predviest' gymnastickú zostavu podľa daných pravidiel.</p>	<p>Základy gymnastických športov 7h</p>	<p>Základná gymnastika</p> <p>Kompenzačné cvičenia</p> <p>Športová Gymnastika</p> <p>Moderná gymnastika-dievčatá</p>	<p><u>Akrobatické cvičenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> •stojka na lopatkách, •sed roznožmo, hlboký predklon, •kotúl' vpred, vzad, •most v spore na rukách, <p><u>Cvičenie s náradím a s náčiním:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičenia s lavičkami •šplh na tyči <p>• cvičenia kĺbovej pohyblivosti</p> <p>• posilňovacie cvičenia na problematické časti tela</p> <p>•prostné – akrobacia, rovnovážne cvičenie - dievčatá</p> <p>•hrazda po ramená,</p> <p>•preskok kozy na šírku - roznožka,</p> <p>•nízka kladina - dievčatá,</p> <p>•švihadlo,</p>	<p>zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny,</p> <ul style="list-style-type: none"> •vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, •vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela, •vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> •vie správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, •vie zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, •vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, 	<p>a dodržiavanie noriem a pravidiel kolektívu</p> <p>OŽZ - zásady bezpečného správania, formovanie telesných proporcií, (prevencia obezity) Formovanie kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.</p>	
---	--	--	--	---	---	--

Predmet : Telesná a športová výchova						
Ročník : 6.ročník		Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov.	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	<ul style="list-style-type: none"> •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh 	Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.		
Ukázať význam dôležitosť pohybových aktivít pre zdravie človeka. Naučiť sa rešpektovať zásady vyučovania TSV	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi	Pravidlá, fair play význam správnej životosprávy pre pohybový výkon	Žiak vie uviesť príklady kolektívnych a individuálnych športov a ich základné pravidlá. pozná pravidlá správnej životosprávy uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, uviesť príklady vzniku vybraných športov		
		Bezpečnosť na vyučovaní	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV úrazová zábrana, hygiena, ochrana prírody a životného prostredia, meranie a váženie žiakov	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> • pozná organizáciu na hodinách TSV • dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, chápe ich dôležitosť pre ochranu jeho zdravia 	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	

<p>Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej zdatnosti žiakov.</p>	<p>Atletika 12h</p>	<p>Disciplíny ľahkej atletiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženía a rozhodovania atletických súťaží 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozná základné pravidlá atletických disciplín • pozná význam rozevčienia • vie sa orientovať v základných atletických disciplínach. 	<p>OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.</p>	<p>Biológia – anatómia ľudského tela</p>
<p>Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie. Využívať obsah gymnastických cvičení na dosiahnutie fyzickej výkonnosti.</p>	<p>Všeobecná gymnastika 7h</p>	<p>Kondičná gymnastika</p> <p>Základná gymnastika</p> <p>Kompenzačné cvičenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posilňovacie cvičenia paží, nôh, chrbtového a brušného svalstva <p><u>Akrobatické cvičenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kotúle vpred, vzad, väzby kotúl'ov • stojka na rukách <p><u>Cvičenia na náradí a s náradím :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Preskok- opakované odrazy z mostíka pri opore, nadväzné odrazy z viacerých mostíkov. <p><u>Cvičenie s náčiním:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Švihadlo -preskoky • Plná lopta <p><u>Poradové cvičenia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odstraňovanie a korigovanie telesných a pohybových nedostatkov • cvičenia kĺbovej pohyblivosti • posilňovacie cvičenia na problematické časti tela 	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje zdravie a rozvíja zdatnosť. • vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; • vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby • vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, • vie ohodnotiť techniku, konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela, • vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň 	<p>OŽZ - zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity.</p>	

<p>Predviesť gymnastickú zostavu podľa daných pravidiel.</p>	<p>Základy gymnastických športov</p> <p>7h</p>	<p>Športová Gymnastika</p> <p>Moderná gymnastika-dievčatá</p>	<ul style="list-style-type: none"> •prostné •hrazda po ramená, •preskok – roznožka cez kozu na šírku –D, roznožka cez kozu na dĺžku -CH •kladina - D, •švihadlo - D 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> •vie správne popísať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, •vie zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, •vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, •vie zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, •pozná gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ 	<p>OSR –.</p> <p>utvárať si pozitívny postoj k sebe samému a k druhým</p>	<p>Biológia – anatómia ľudského tela</p> <p>Fyzika – využitie fyzikálnych zákonov pri cvičení</p>
<p>Vedieť hrať podľa upravených pravidiel</p>	<p>Športové hry</p> <p>20h</p>	<p>Hádzaná, futbal, basketbal volejbal</p>	<p>Herné činnosti jednotlivca: spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, trojtakt, odbíjanie, zaujatie obranného postavenia, bránenie hráča bez lopty, s loptou, protiútok jednotlivca</p> <p>Herné kombinácie: dvaja proti jednému, hod' a bež, preberanie po križovaní.</p> <p>Základy obranných a útočných herných systémov, osobné bránenie</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie správne pomenovať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca v hádzanej, v basketbale, vo volejbale a vo futbale, •vie pomenovať a popísať základné pravidlá hádzanej, futbalu a basketbalu. •vie reálne posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu •Vo volejbale pozná rozostavenie hráčov v poli pri prípravnej hre prehadzovaná 	<p>MkV – oboznámenie sa s kultúrou iných národností</p>	

<p>Vedieť hrať bedminton podľa upravených pravidiel</p>	<p>Netradičné športy 10h</p>	<p>Športové hry – Bedminton, florbal</p>	<p>Pravidlá rekreačného a športového bedmintonu a florbalu. Koordinačné cvičenia s využitím rakety a bedmintonového košíka. Obranné a útočné údery, podanie a príjem podania.</p> <p>Pohybové hry a iné prostriedky rýchlostného charakteru. Vedenie loptičky, streľba, hra brankára.</p>	<p>Ovládať pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca v bedmintone a florbale a uplatňovať ich pri hre.</p>	<p>OŽZ - účinok bedmintonu a florbalu na rozvoj osobnosti, zdravotný účinok, pôsobenie na charakterové vlastnosti, úcta k spolu i protihráčovi, samostatnosť v rozhodovaní</p>	
<p>Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>Sezónne činnosti 4h</p>	<p>Cvičenia v prírode</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientácia • práca s buzolou • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť sa orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, • absolvovať súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, • vedieť opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom • prostredí smerujúcich jeho ochrane, • poznať historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu, • vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, • poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov 	<p>OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka</p> <p>ENV- ochrana prírody a krajiny</p> <p>DV - samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista</p>	<p>BIO -poznávanie rastlín a živočíchov, anatómia ľudského tela</p> <p>GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán, práca s buzolou</p> <p>Regionálna výchova - poznávanie historických a kultúrnych pamiatok v okolí svojho bydliska</p>

Predmet: Telesná a športová výchova						
Ročník: siedmy		Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Rozumieť potrebám vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia. Rešpektovať zásady vyučovania TSV.	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Bezpečnosť na vyučovaní Telesná výchova v praxi	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia alkoholu na zdravie a pohybový výkon Prvá pomoc pri drobných poraneniach	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná organizáciu na hodinách TSV ▪ dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ▪ chápe ich dôležitosť pre ochranu jeho zdravia ▪ vie uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, ▪ pozná pozitívny vplyv správnej životosprávy na pohybový výkon ▪ vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí 	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov.	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	Testy VPV: <ul style="list-style-type: none"> •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem. 		
Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej zdatnosti. Dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny.	Atletika 13h	Disciplíny ľahkej atletiky	základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, <i>technika štartov, skok do výšky, hod kriketovou loptičkou, behy na krátke a stredné vzdialenosti</i> základné pravidlá súťažení a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),	Žiak <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ▪ pozná význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, 	OSR- bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.	Biológia –anatómia ľudského tela

<p>Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.</p>	<p>Športové hry 16h</p>	<p>Basketbal</p> <p>Volejbal</p> <p>Futbal</p>	<p>zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.</p> <p>základné pravidlá hry, chytanie lopty, vedenie lopty na mieste, v pohybe - prihrávky trčením, o zem, prihrávky v pohybe, dvojtakt a strelba na kôš, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na dva koše, zápas družstiev.</p> <p>základné pravidlá hry, odbíjanie lopty, prihrávky obojruč zhora, zdola, prihrávky obojruč zdola, prihrávky cez sieť obojruč zhora a zdola, podanie zdola a zhora, rozostavenie hráčov v poli, hra družstiev cez sieť.</p> <p>základné pravidlá hry, vedenie lopty, chytanie lopty, preberanie lopty, prihrávky vo dvojiciach na mieste a v pohybe, preberanie lopty, tlmenie lopty, strelba na bránu po vedení lopty, strelba na bránu po prihrávke, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na malé bránky, hra družstiev.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, ▪ pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, ▪ pozná a v živote uplatňuje zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák. <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vie správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre herné činnosti jednotlivca ▪ Vie zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, ▪ Vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu. ▪ vykonáva funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva. 	<p>OSR- medziľudské vzťahy, asertívne a empatické správanie sa žiakov, utužovanie vzťahov v triede</p> <p>MV - známe osobnosti jednotlivých športov</p>	<p>Biológia –anatómia ľudského tela</p> <p>Fyzika- biomechanika jednotlivých pohybových činností, dráha letu lopty ....</p>
<p>Dosiahnuť takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh,</p>	<p>Všeobecná gymnastika 8h</p>	<p>Kondičná gymnastika</p>	<p>Posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním,</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vie zostaviť a viesť rozcvičenie. ▪ Vie prakticky ukázať gymnastické 	<p>OŽZ – zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia</p>	<p>Biológia –anatómia ľudského tela</p> <p>Chémia – chemické</p>

<p>pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, aby bol schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosiť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>Základy gymnastických športov 7h</p>	<p>Základná gymnastika Športová gymnastika- Prostné: - akrobacia -rovnovážne cvičenia, -cvičenia kĺbovej pohyblivosti Preskok Hrazda po ramená Nízka kladina -D</p>	<p>s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela. Akrobatické cvičenia, skoky a obraty, cvičenie na náradí a s náradím, cvičenia s náčiním, relaxačné a dychové cvičenia, poradové cvičenie, kompenzačné cvičenia. Význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.</p>	<p>cvičenia. <ul style="list-style-type: none"> Vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, Vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> vie správne pomenovať cvičebné plochy, pohyby, tvary vie zostaviť a viesť rozcvičenie vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní polôh vedieť ohodnotiť techniku, estetiku cvičenia dokáže postrehnúť chyby v predvedení. </p>	<p>hmotnosti, obezity</p>	<p>procesy v ľudskom tele, zdravá výživa-dôležitosť správneho stravovania a jeho vplyv na zdravie a hmotnosť Fyzika – fyzikálne zákony pri gymnastických cvičeniach</p>
<p>Vedieť hrať bedminton a florbal podľa upravených pravidiel</p>	<p>Výberový tematický celok 11h</p>	<p>Netradičné športové hry: Bedminton, Florbal</p>	<p>Pravidlá bedmintonu a florbalu, Koordinačné cvičenia s náčiním jeho správne uchopenie a používanie, herné činnosti jednotlivca – útočné a obranné, jednoduché herné kombinácie. jednoduché pohybové hry kondičného charakteru</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca a základné herné kombinácie vo florbale a bedmintonu 	<p>MkV –oboznámenie sa s kultúrou iných národností</p>	<p>Biológia – anatómia ľudského tela</p>
<p>Dosahovať primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového lyžovania, mať trvalý vzťah k tejto sezónnej činnosti, formovať morálno-</p>	<p>Sezónne činnosti 5-6 dňový lyžiarsky výcvikový kurz</p>	<p>Zjazdové lyžovanie (lyžiarsky výcvikový kurz)</p>	<p>Techniky jednotlivých pohybových činností z oblasti sezónnych činností, príprava a údržba výstroja, základná terminológia, názvy pohybových zručností práce a bezpečnosť pri vykonávaní lyžovania, Postoje a pohyby na lyžiach,</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> vie správne vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde, vie pomenovať a popísať základné techniky jednotlivých jazd, oblúkov, 	<p>OSR- zásady hygieny a vplyv kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu EnV – pohyb a pobyt v prírode počas zimného obdobia,</p>	<p>Fyzika – fyzikálne zákonitosti pri lyžovaní Geografia- orientácia v prírode, sledovanie počasia, spoznávanie krajiny</p>

<p>vôľové vlastnosti s cieľom zoznamovať sa s prírodou, prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť a vytrvalosť.</p> <p>Dosiahnuť úroveň vedomostí a zručností, umožňujúce aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň uplatňovať aktivity v ďalšom živote</p>	<p>Sezónne činnosti 5h</p>	<p>Cvičenia v prírode</p>	<p>obraty, chôdze, výstupy, pády a vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientácia • práca s buzolou • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode 	<p>brzdení a pod.,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie správne vykonať základné bezpečnostné techniky – pády, pri lyžovaní, ▪ vie zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupiny cvičencov) pred začiatkom lyžiarskych aktivít, ▪ vie správne prispôbiť výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie danej sezónnej činnosti. <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie sa orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, ▪ absolvuje súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, ▪ vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, ▪ pozná historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu, ▪ vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, ▪ vedieť organizovať pohybové hry v prírode, ▪ poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov 	<p>ochrana životného prostredia</p> <p>OŽZ – zásady bezpečného správania sa na horách, zdravotný účinok pobytu v horskom prostredí</p> <p>OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka</p> <p>ENV- ochrana prírody a krajiny</p> <p>DV- samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista</p>	<p>GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán, práca s buzolou</p>
--	--	---------------------------	--	---	---	--

Predmet: Telesná a športová výchova						
Ročník: ôsmy						
Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne						
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Rozumieť potrebám vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi Bezpečnosť na vyučovaní	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.) Olympijské hry, kalokagatia, fair –play, Slovenský a Medzinárodný olympijský výbor	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná organizáciu na hodinách TSV ▪ dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ▪ vie uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, ▪ pozná základné olympijské idey a riadi sa nimi v vo svojom živote ▪ má prehľad o štruktúre slovenského a Medzinárodného olympijského výboru 	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa, MV - známe osobnosti jednotlivých športov a olympijského hnutia	
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	Testy VPV: <ul style="list-style-type: none"> •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem. 		
Mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia, Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej	Atletika 11h	Disciplíny ľahkej atletiky	základná terminológia a systematika atletických disciplín, základy racionálnej techniky pohybových činností (atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šľapavý beh, šprint, vytrvalostný beh, štafetový a prekážkový beh, skok do diaľky skrčmo a kročmo, skok do výšky, hod loptičkou, vrh guľou), základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač,	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ▪ pozná význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, ▪ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga 	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.	Biológia –anatómia ľudského tela Chémia –chemické procesy v tele počas telesnej aktivity

<p>zdatnosti. preukazovať prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť.</p>	<p>Športové hry 20h</p>	<p>Basketbal Hádzaná</p>	<p>rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.</p>	<p>je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, ▪ pozná v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák. 	<p>OSR- medziľudské vzťahy, asertívne a empatické správanie sa žiakov, utužovanie vzťahov v triede</p> <p>MV - známe osobnosti jednotlivých športov</p>	<p>Biológia –anatómia ľudského tela Fyzika- biomechanika jednotlivých pohybových činností, dráha letu lopty ....</p>
<p>Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.</p>		<p>Volejbal</p>	<p>základné pravidlá hry, chytanie lopty, vedenie lopty na mieste - prihrávky trčením, o zem, prihrávky v pohybe, dvojtakt, a strelba na kôš, strelba na bránu skokom do bránkoviska, z výskoku, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hra na dva koše , dve brány, základné útočné činnosti jednotlivca, základné herné kombinácie, obranné a útočné systémy, zápas družstiev.</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre herné činnosti jednotlivca ▪ vie zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, ▪ vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. ▪ vykonáva funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva. 		
		<p>Futbal</p>	<p>základné pravidlá hry, vedenie lopty , chytanie lopty, preberanie lopty, prihrávky vo dvojiciach na mieste a v pohybe, preberanie lopty, tlmenie lopty, strelba na bránu po vedení lopty, strelba na bránu po prihrávke, bránenie hráča bez lopty a s loptou ,</p>			

<p>Dosiahnuť takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, aby bol schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosiahnuť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p> <p>Vedieť hrať florbal podľa upravených pravidiel.</p>	<p>Všeobecná gymnastika</p> <p>8h</p> <p>Základy gymnastických športov</p> <p>6h</p> <p>Výberový tematický celok</p> <p>10h</p>	<p>Kondičná gymnastika</p> <p>Základná gymnastika</p> <p>Športová gymnastika- Prostné: - akrobacia -rovnovážne cvičenia, -cvičenia kĺbovej pohyblivosti Preskok- koza na šírku -D, na dĺžku-CH Hrazda po ramena Nízka kladina- D</p> <p>Netradičné športy: Florbal</p>	<p>základné herné kombinácie, hra na malé bránky, hra družstiev.</p> <p>Posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela</p> <p>Akrobatické cvičenia, skoky a obraty, cvičenie na náradí a s náradím, cvičenia s náčiním, relaxačné a dychové cvičenia, poradové cvičenie, kompenzačné cvičenia.</p> <p>Význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.</p> <p>Pravidlá florbalu, Koordinačné cvičenia s náčiním jeho správne uchopenie a používanie, herné činnosti jednotlivca – útočné a obranné, jednoduché herné kombinácie. Hra brankára. Jednoduché</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie. ▪ vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia. ▪ vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, ▪ vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie správne pomenovať cvičebné plochy, pohyby, tvary ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia ▪ uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní polôh ▪ vie ohodnotiť techniku, estetiku cvičenia ▪ Dokáže postrehnúť chyby v predvedení. <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca a základné herné kombinácie vo florbale. 	<p>MkV –oboznámenie sa s kultúrou iných národností</p> <p>OSR- zásady hygieny a vplyv kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu</p> <p>OSR- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus,</p> <p>OSR -základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita,</p>	<p>Biológia –anatómia ľudského tela</p> <p>Chémia – chemické procesy v ľudskom tele, zdravá výživa- dôležitosť správneho stravovania a jeho vplyv na zdravie a hmotnosť</p> <p>Fyzika – fyzikálne zákony pri gymnastických cvičeniach</p>
--	---	--	--	--	--	---

<p>Dosiahnuť zlepšenie vytrvalosti a výkonnosti cvičeniami podmienenými hudbou, ktorá zvyšuje motiváciu a posilňuje emocionálnu stránku cvičebnej jednotky. Jej tempo a rytmus udržiavajú cvičenca v požadovanej intenzite.</p>		<p>Aerobik, pilates, zumba -D</p>	<p>pohybové hry kondičného charakteru.</p> <p>Využitie prostriedkov základnej, kondičnej, rytmickej gymnastiky a tanca</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvláda základné techniky jednotlivých cvičebných útvarov, choreografie, tempo a ich rytmus ▪ si vie pripraviť vlastnú choreografiu 	<p>racionálne využívanie voľného času a pod.),</p>	<p>Etická výchova - význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon</p>
<p>Dosiahnuť úroveň vedomostí a zručností, umožňujúce aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň uplatňovať aktivity v ďalšom živote</p>	<p>Sezónne činnosti 5h</p>	<p>Cvičenia v prírode</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientácia • práca s buzolou • práca s kompasom • práca s mapou • správanie sa v prírode • ochrana životného prostredia • úrazová zábrana a bezpečnosť 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa vie orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, - absolvovať súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, - vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, - pozná historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu, - vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, - vie organizovať pohybové hry v prírode, - pozná pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov 	<p>OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka</p> <p>ENV- ochrana prírody a krajiny</p> <p>DV- samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista</p>	<p>GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie, práca s buzolou</p>

Predmet: Telesná a športová výchova						
Ročník: deviaty		Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne				
Rozvíjajúce ciele	Tematický celok. Časová dotácia.	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prierezové témy	Medzipredmetové vzťahy
		Témy	Obsah			
Rozumieť potrebám vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia	Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	Telesná výchova v praxi Bezpečnosť na vyučovaní	Prevádzkový poriadok telocvične, zásady vyučovania TSV Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon Základné poznatky z biológie človeka súvisiace s s účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná organizáciu na hodinách TSV ▪ dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ▪ vie uviesť príklady praktického využitia telesnej výchovy v bežnom živote, ▪ rozumie účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus a dôležitosť správnej životosprávy na pohybový výkon 	OŽZ- rešpektovanie pravidiel správania sa,	
Zistiť úroveň pohybovej výkonnosti žiakov	Testovanie 4h	Vstupné a výstupné testovanie	Testy VPV: <ul style="list-style-type: none"> •Člnkový beh •Ľah –sed za 30 sekúnd •Skok do diaľky z miesta •Výdrž v zhybe •12min.beh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem. 		
Mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia, Vedieť využiť atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní telesnej	Atletika 12h	Disciplíny ľahkej atletiky	základná terminológia a systematika atletických disciplín, základy racionálnej techniky pohybových činností (padavý, polovysoký, letný štart, technika behu, šprint, vytrvalostný beh, štafetový beh – súhra štafетovej odovzdávky a prekážkový beh, skok do výšky, vrh guľou), základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač,	Žiak: <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ▪ pozná význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, ▪ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga 	OSR - bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu.	Biológia –anatómia ľudského tela Chémia –chemické procesy v tele počas telesnej aktivity

<p>zdatnosti. preukazovať prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť.</p>	<p>Športové hry 20h</p>	<p><u>Hádzaná</u></p>	<p>rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.</p>	<p>je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, ▪ pozná a v živote uplatňuje zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák. 	<p>OSR- sebareflexia (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebaavdelávanie,</p>	<p>Biológia –anatómia ľudského tela Fyzika- biomechanika jednotlivých pohybových činností, dráha letu lopty ....</p> <p>Chémia – chemické procesy v ľudskom tele, zdravá výživa- dôležitosť správneho stravovania a jeho vplyv na zdravie</p>
<p>Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.</p>		<p>Herné činnosti jednotlivca</p>	<p>uvolnenie sa s loptou trojtaktom, driblingom -strelba z výskoku, skokom do bránkoviška -prihrávky od pleca, s veľkým náprahom, bránenie hráča s loptou a bez lopty - chytanie brankára Útočné kombinácie: -križovanie Obranné kombinácie: -odovzdávanie - preberanie - priestorová obrana (súčinnosť) - postupný útok v rade - protiútok</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správne pomenuje a popíše základné pravidlá a funkcie hráčov v hádzanej ▪ vie vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača ▪ zostaví a prakticky vedie rozcvičenie pred hrou ▪ Vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva. ▪ vykonáva funkciu rozhodcu 		
<p>Herné kombinácie</p> <p>Herné systémy</p>		<p><u>Volejbal:</u></p> <p>Herné činnosti jednotlivca</p>	<p>základné pravidlá a terminológia -odbitie obojruč zhora z miesta, po pohybu - podanie zdola zo skrátenej vzdialenosti OK :vykrytie poľa ÚK s nahrávkou z poľa - 1:1 - 2 : 2</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovláda pravidlá hry, rôzne spôsoby prihrávok a úderov z volejbalu ▪ dbá na bezpečnosť a ochranu zdravia seba aj spoluhráčov ▪ vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva, vykonáva funkciu rozhodcu 		
<p>Herné kombinácie</p> <p>Herné systémy</p>		<p><u>Basketbal</u></p> <p>Herné činnosti jednotlivca:</p>	<p>Útočné činnosti s loptou: -spracovanie lopty na mieste, v pohybe</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovláda pravidlá hry ▪ popíše techniku herných činností 		

<p>Dosiahnuť takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, aby</p>	<p>Všeobecná gymnastika</p> <p>7h</p>	<p>Herné kombinácie:</p> <p>Herné systémy</p> <p><u>Futbal</u> Herné činnosti jednotlivca</p> <p>Herné kombinácie</p> <p>Herné systémy</p> <p>Kondičná gymnastika</p>	<p>-prihrávky (rozšírenie repertoáru) -uvoľnenie bezl opty, s loptou(obrátkou) -dribling zakončený dvojtaktom -strelba z miesta, z výskoku -s početnou prevahou útočníkov nad obrancami traja proti dvom -hod' a bež, Osobná obrana s odstupovaním Útočný systém v postavení 2-1-2</p> <p>prihrávky: po zemi na krátku a strednú vzdialenosť, oblúkom, vnútornou stranou chodidla, vnútorným priehlavkom -hra hlavou v stoji -vhadzovanie lopty -vedenie lopty -obchádzanie súpera- kľučkou, obhodením -strelba z miesta a po prihrávke –obsadzovanie hráča s loptou, bez lopty -zachytenie prihrávky Hra brankára: -chytanie a vyrážanie lôpt - vykopávanie - ÚK: 4.2 -OK: vzájomné zabezpečovanie -s početnou prevahou útočníkov nad obrancami - osobná obrana súpera na vlastnej polovici Postupný útok</p> <p>Posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľovým zameraním na jednotlivé časti tela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dbá na bezpečnosť a ochranu zdravia seba aj spoluhráčov ▪ vie posúdiť reálnu hodnotu svojho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva, vykonáva funkciu rozhodcu <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovláda vedenie lopty, rôzne spôsoby prihrávok ▪ vie sa uvoľniť s loptou aj bez lopty ▪ správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ používa futbalovú terminológiu ▪ dokáže pomáhať pri rozhodovaní ▪ ukázať aktívne ovládanie lopty ▪ dokáže účinne brániť protihráča v hre <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie. ▪ vie prakticky ukázať gymnastické cvičenia. ▪ vie preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, 	<p>OŽZ – zásady bezpečného správania, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity</p> <p>MkV –oboznámenie sa s kultúrou iných národností</p> <p>OSR- zásady hygieny a vplyv kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu</p>	<p>a hmotnosť</p> <p>Fyzika – fyzikálne zákony pri gymnastických cvičeniach</p>
--	---	---	--	--	--	---

<p>bol schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosiť tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.</p>	<p>Základy gymnastických športov 7h</p>	<p>Základná gymnastika</p> <p>Športová gymnastika- Prostné: - akrobacia -rovnovážne cvičenia, -cvičenia kĺbovej pohyblivosti Preskok Hrazda po ramená Nízka kladina D</p>	<p>Akrobatické cvičenia, skoky a obraty, cvičenie na náradí a s náradím, cvičenia s náčiním, relaxačné a dychové cvičenia, poradové cvičenie, kompenzačné cvičenia.</p> <p>Význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vie posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vie správne pomenovať cvičebné plochy, pohyby, tvary ▪ vie zostaviť a viesť rozcvičenie ▪ vie prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia ▪ uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní polôh ▪ vie ohodnotiť techniku, estetiku cvičenia ▪ dokáže postrehnúť chyby v predvedení. 	<p>OSR- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus,</p> <p>OŽZ -základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.),</p>	<p>Biológia – anatómia ľudského tela</p>
<p>Vedieť hrať florbal podľa upravených pravidiel.</p> <p>Dosiť zlepšenie vytrvalosti a výkonnosti cvičeniami podmienenými hudbou, ktorá zvyšuje motiváciu a posilňuje emocionálnu stránku cvičebnej jednotky.</p>	<p>Výberový tematický celok 9h</p>	<p>Netradičné športy: Florbal</p> <p>Aerobik</p>	<p>Pravidlá florbalu, Koordinačné cvičenia s náčiním jeho správne uchopenie a používanie, herné činnosti jednotlivca – útočné a obranné, jednoduché herné kombinácie. Hra brankára. Jednoduché pohybové hry kondičného charakteru. Využitie prostriedkov základnej, kondičnej, rytmickej gymnastiky a tanca</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovláda pravidlá a základné herné činnosti jednotlivca a základné herné kombinácie vo florbale <p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvláda základné techniky jednotlivých cvičebných útvarov, choreografie, tempo a ich rytmus 	<p>OSR- sebarealizácia</p>	

<p>Jej tempo a rytmus udržiavajú cvičenca v požadovanej intenzite.</p> <p>Dosiahnuť úroveň vedomostí a zručností, umožňujúce aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň uplatňovať aktivity v ďalšom živote</p>	<p>Sezónne činnosti 5h</p>	<p>Cvičenia v prírode</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientácia • práca s buzolou • práca s mapou • správanie sa v prírode • ochrana životného prostredia • úrazová zábrana a bezpečnosť • poskytnutie prvej pomoci 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sa vie orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, ▪ absolvuje súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu, ▪ vie opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúcich jeho ochrane, ▪ vie poskytnúť adekvátnu prvú pomoc, ▪ vie organizovať pohybové hry v prírode, ▪ - pozná pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov 	<p>OŽZ účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka</p> <p>ENV- ochrana prírody a krajiny</p> <p>DV- samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodec a cyklista</p>	<p>GEO –orientácia v teréne, práca s mapou, určovanie svetových strán, práca s buzolou</p>
--	--	---------------------------	--	---	--	--